

M. M. T. J.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΓΟΥΔΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΣ
ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΠΡΩΤΥΠΟΥ ΣΧΟΛΗΣ Δ. Μ. Ε.

3980

42293

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΕΚΗ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

Α' ΕΚΛΟΓΗ

A - B - Γ - Δ - Z

ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΜΕΤ' ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ Α'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΟΔΟΣ ΤΑΚΗ 13

1931

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΛΙΑΔΑ

Τὰ πρὸ τῆς ὑποθέσεως. Ἐν Σπάρτῃ ἔβασίλευεν δὲ Μενέλαιος ἔχων σύζυγον τὴν καλλίστην τῶν Ἐλληνίδων Ἐλένην. Αἴφνης ἐμφανίζεται ἡμέραν τινὰ ἐν τοῖς ἀνακτόροις δὲ Πάρις, δὲ περικαλλῆς νῦν τοῦ βασιλέως τῆς Τροίας Πριάμου, δστις τυγχάνει λίαν φιλοξένου δεξιώσεως ἐν τοῖς βασιλικοῖς ἀνακτόροις. Ἀλλ' δὲ Μενέλαιος ἦναγκασμένος νάπέλθη εἰς Κρήτην πρὸς τὸν φίλον βασιλέα Ἰδομενέα χάριν σπουδαίων ὑποθέσεων παραγγέλλει εἰς τὴν σύζυγον νὰ ἔξακολουθῇση παρέχουσα τὴν ξενίαν εἰς τὸν ξένον ἡγεμονίδην. Οἱ Πάρις ὅμως κάμνων κατάρρησιν τῆς ξενίας ἀπάγει τὴν ὁδαίαν Ἐλένην μετὰ πλήθους θησαυρῶν καὶ ἐπιβιβασθεὶς τοῦ ἀναμένοντος πλοίου ἀπέρχεται εἰς Τροίαν. Οἱ Μενέλαιος ἀνακάμψας ἐκ Κρήτης καὶ εὐδών τὰ ἀνάκτορα ἔρημα τῆς συζύγου καὶ τῶν θησαυρῶν ἀνακοινοὶ περιαλγήσ τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν ἀδελφὸν Ἀγαμέμνονα, τὸν βασιλέα τῶν πολυχρύσων Μυκηνῶν, καὶ διὰ τούτου πρὸς πάντας τοὺς ἡγεμόνας τῆς Ἐλλάδος, οἵτινες ἐκλαβόντες τὸ πάθημα τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης ὡς κοινὴν ὑβριν κατὰ τῆς ὅλης Ἐλλάδος ἀπεφάσισαν νὰ ἔκστρατεύσωσι κοινῇ ἐπὶ τὴν Τροίαν.

Ὑπὲρ τὰς 100 χιλ. μαζητῶν καὶ στόλος ἐκ 1200 περίπου πλοίων συνεκεντρώθη ἐν Αὐλίδι τῆς Βοιωτίας ὑπὸ τὴν γενικὴν ἀρχιστρατηγίαν τοῦ κραταιοτάτου τῶν βασιλέων Ἀγαμέμνονος. Ἐκεῖθεν δὲ στρατὸς ἀποπλεύσας ἐπὶ τοῦ στόλου ἀπεβιβασθη εἰς τὴν Τρωικὴν ἀκτὴν καὶ προέβη εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ Ἰλίου, πρωτευούσης τῆς Τροίας. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ τείχη τῆς πόλεως ἥσαν ὀχυρώτατα, ἡ πολιορκία παρετάθη ἐπὶ 10 ὅλα ἔτη [1194-1185], καθ' ἀοὶ Ἐλληνες πρὸς πορισμὸν τῶν ἐτιτηδείων προέβαινον συνεχῶς εἰς ληστρικὰς καὶ πειρατικὰς ἐπιδρομὰς κατὰ περιοικίδων πόλεων, ἢς δεινῶς ἐλαφυραγώγουν. Αἴφνης ὅμως κατὰ τὸ 10ον ἔτος τοῦ πολέμου συνέβη ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν Ἐλλήνων σοβαρώτατον γεγονός, τὸ ὅποιον καὶ ἀποτελεῖ τὴν ὑπόθεσιν τῆς Ἰλιάδος. Τοῦτο θὰ μάθωμεν εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων μαθημάτων τῆς Ἰλιάδος, εἰς τὴν ἔρμηνείαν τῆς δοϊίας ἥδη εἰσεοχόμεθα.

· Ή · Ιλιάς διηγέθη ύπο τῶν γραμματικῶν τῆς · Αλεξανδρείας εἰς 24 τμῆματα, δινομασθέντα ἐκ τῶν 24 κεφαλαίων γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου. Ἡμεῖς θὰ εἰσέλθωμεν κατὰ πρῶτον εἰς τὸ στοιχεῖον Α· τί προέταξεν δὲ ποιητὴς τοῦ α (τῆς · Οδυσσείας); καὶ ἐνταῦθα ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς · Ιλιάδος τί ἀναμένομεν νὰ μάθωμεν;

Α

Λοιμός.

Μῆνιν ἄειδε, θεά, Πηληιάδεω · Αχιλῆος
οὐλομένην, ή μυρί' · Αχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν,
πολλὰς δ' ἵφθιμους ψυχὰς · Αἰδι προΐαψεν
ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἔλωρια τεῦχε κύνεσσιν
οἰωνοῖσι τε πᾶσι. — Διὸς δ' ἔτελείτο βουλή, —
ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
· Ατρεῖδης τε ἄναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος · Αχιλλεύς. |

5

τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς οὐρός. ὁ γὰρ βασιλῆι χολωθεὶς
νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὥστε κακήν, ὀλέκοντο δὲ λαοί,
οῦνεκα τὸν Χρύσην ἡτίμασεν ἀρητῆρα
· Ατρεῖδης. | ὁ γὰρ ἥλθε θοὰς ἐπὶ νῆας · Αχαιῶν
λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσι· ἄποινα,
στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἐκηβόλου · Απόλλωνος
χρυσέω ἀνὰ σκῆπτρῳ καὶ λίσσετο πάντας · Αχαιούς, | 10
· Ατρεῖδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν.

10

„· Ατρεῖδαι τε καὶ ἄλλοι ἐυκνήμιδες · Αχαιοί,
ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν · Όλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, ἐν δ' οἴκαδ' ἵκεσθαι·
παῖδα δ' ἐμοὶ λύσαιτε φίλην τά τ' ἄποινα δέχεσθαι
ἀζόμενοι Διὸς οὐλὸν ἐκηβόλον · Απόλλωνα.“ | 15
✓ ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν · Αχαιοὶ
αἰδεῖσθαι δ' οὐκῆτα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
ἄλλ' οὐκ · Ατρεῖδη · Αγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
Ψηφιστοὶ θῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

15

20

ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῆθον ἔτελλεν. | 25

„μή σε, γέρον, κούλησιν ἔγῳ παρὰ νηυσὶ κιχείω
ἢ νῦν δηθύνοντ' ἢ ὕστερον αὗτις ιόντα,
μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο.
τὴν δ' ἔγῳ οὐ λύσω· πρὸν μιν καὶ γῆρας ἐπεισιν
ἥμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν "Αργεῖ, τηλόθι πάτρης, 30
Ιστὸν ἐποιχομένην καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.
ἄλλ' ἵθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὡς κε νέηαι.“ |

ώς ἔφατ', ἔδεισεν δ' ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῆνα πολυφλοίσθιο θαλάσσης.
πολλὰ δ' ἐπειτ' ἀπάνευθε κιῶν ἥραθ' ὁ γεραιός 35
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἡύκομος τέκε Λητώ·
„κλῦθι μεν, ἀργυρότοξ“, δις Χρύσην ἀμφιβέβηκας
Κύλλαν τε ζαθέην Τενέδοιο τε ίφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ· εἰ ποτέ τοι καρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πλονα μηρύ' ἔκη 40
ταύρων ἥδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήνηνον ἔέλδωρ·
τείσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.“ |

ώς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμπιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
τόξ' ὅμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτοην. 45
ἔκλαγξαν δ' ἄρ' διστοὶ ἐπ' ὅμων χωομένοιο,
αὐτοῦ κινηθέντος· ὁ δ' ἥιε νυκτὶ ἐοικώς.
ἔζετ' ἐπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἴον ἔηκεν
δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπώχετο καὶ κύνας ἀργούς, 50
αὐτὰρ ἐπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἔχεπευκὲς ἐφιεὶς
βάλλε· αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί. |

Μῆνις.

ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ὠχετο κῆλα θεοῖο,
τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορίνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·
τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰς λευκώλενος "Ἡρη· 55
Ψηφιστοί θηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κήδετο γὰρ Δαναῶν, δτι ὡς θνήσκοντας δρᾶτο.
οὐδὲ ἐπεὶ οὖν ἥγερθεν διηγερέες τε γένοντο,
τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς. |

„Αἰρεῖδη, νῦν ἀμμε πάλιν πλαγχθέντας δίω
ἄψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν, 60
εἴ δὴ διμοῦ πόλεμός τε δαμῆ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείσομεν ἢ ἵερη
ἢ καὶ δύνειροπόλον, καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν,
ὅς κ' εἴποι, δτι τόσον ἔχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
εἴ τ' ἄρ' ὅ γ' εὔχωλῆς ἐπιμέμφεται εἴ θ' ἑκατόμβης, 65
αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσης αἰγῶν τε τελείων
βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι“. |

ἡ τοι ὁ γ' ως εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
Κάλχας Θεστορίδης, οἰωνοπόλων ὅχ' ἄριστος,
ὅς οὐδὴ τά τ' ἔόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἔόντα, 70
καὶ νήεσσ' ἥγήσατ' Ἀχαιῶν Ἰλιον εἰσω
ἥν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
δ σφιν ἐù φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν. |

„ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαι μὲ, διύφιλε, μυθήσασθαι
μῆνιν Ἀπόλλωνος, ἑκατηβελέταο ἄνακτος. 75
τοιγὰρ ἐγῶν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καὶ μοι διμοσσον
ἥ μέν μοι πρόφρων ἐπεσιν καὶ κερσὶν ἀρήξειν.
ἥ γὰρ δίομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει καὶ οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
κρέεσσων γὰρ βασιλεύς, δτε χώσεται ἄνδρὶ χέρη. 80
εἴ περ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
ἀλλά τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὅφρα τελέσσῃ,
ἐν στήθεσσιν ἕοῖσι· σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις.“ |
τὸν δ' ἀπαυειβόμενος πρόσεφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

„θαρσήσας μάλα εἰπὲ θεοπρόπιον ὁ τι οἰσθα· 85
οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα διύφιλον, φ τε σύ, Κάλχαν,
εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
οὕ τις ἐμῆθη φῶστον θρῆκε απόσταντού τοῦ θεομάθητη πολιτικής.

σοὶ κοίλης παρὰ νησὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει
συμπάντων Δαναῶν, οὐδ' ἦν Ἀγαμέμνονα εἴπης, 90
ὅς νῦν πολλὸν ἄριστος Ἀχαιῶν εὔχεται εἶναι.“ |

καὶ τότε δὴ θάρσησε καὶ ηὗδα μάντις ἀμύμων·
.οὔτ' ἄρ' ὅ γ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται οὕθ' ἐκατόμβης,
ἄλλ' ἔνεκ' ἀρητῆρος, δὸν ἡτίμησ' Ἀγαμέμνων
οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα, 95
τοῦνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν ἐκηβόλος ἥδ' ἔτι δώσει.
οὐδ' ὅ γε πρὶν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἀπώσει,
πρὶν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἐλικώπιδα κούρην
ἀποιάτην ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἵεραν ἐκατόμβην
ἔς Χρύσην. τότε κέν μιν Ἰλασσάμενοι πεπίθοιμεν.“ | 100

ἡ τοι δ' γ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
ῆρως Ἀτρεΐδης εὐρὺν κρείων Ἀγαμέμνων
ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
πύμπλαντ', δσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόντι ἐίκτην.
Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπεν· | 105

,μάντι κακῶν, οὐ πώ ποτέ μοι τὸ κρήγυον εἴπες·
αἰεί τοι τὰ κάκ' ἔστι φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι.
ἔσθλὸν δ' οὔτε τί πω εἴπες ἔπος οὔτε τέλεσσας.
καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
ώς δὴ τοῦδ' ἔνεκά σφιν ἐκηβόλος ἄλγεα τεύχει, 110
οῦνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηίδος ἀγλά' ἄποινα
οὐκ ἔθελον δέξασθαι,—ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
οἴκοι ἔχειν. καὶ γάρ ὅα Κλυταιμήστρης προβέβουλα,
κουριδίης ἀλόχου, ἐπεὶ οὐ ἔθέν ἔστι χερείων
οὐ δέμας οὐδὲ φυῆν, οὔτ' ἄρο φρένας οὔτε τι ἔογα. | 115
ἄλλὰ καὶ ὡς ἔθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τό γ' ἄμεινον·
βούλοιμ' ἐγὼ λαδὸν σόον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι.
αὐτὰρ ἔμοι γέρας αὐτίχ' ἐτοιμάσατ', δφρα μὴ οἷος
Ἀργεῖων ἀγέραστος ἔω, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικεν·
λεύσσετε γὰρ τό γε πάντες, ὃ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλη.“ | 120

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·

„Ατρεῖδη κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων,
πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
οὐδέ τί που ἴδμεν ἔνηντα κείμενα πολλά,
ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἔξ ἐπράθομεν, τὰ δέδασται, 125
λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλιλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες, αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτείσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς
δῶσι πόλιν Τροίην ἔντείχεον ἔξαλαπάξαι.“ |

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων· 130
„μὴ δὴ οὔτως, ἀγαθός περ ἐών, θεοίκελ' Ἀχιλλεῦ,
αλέπτε νόῳ, ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι οὐδέ με πείσεις.
ἢ ἐθέλεις, ὅφελος τούτος ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὐτῶς
ῆσθαι δευόμενον, κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί, 135
ἀρσαντες κατὰ θυμόν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται...
εἰ δέ κε μὴ δώσωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι
ἢ τεὸν ἢ Αἴαντος ίών γέρας ἢ Ὁδυσῆος
ᾶξω ἐλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, δν κεν ἵκωμαι. |
ἀλλ' ἡ τοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὗτις. 140
νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλα δῖαν,
ἔς δ' ἐρέτας ἐπιτηδεὶς ἀγείρομεν, ἔς δ' ἐκατόμβην
θείομεν, ἀν δ' αὐτὴν Χρυσήδα καλλιπάρην
βήσομεν· εἰς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὁδυσσεὺς 145
ἢ σύ, Πηλεῖδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
ὅφελος ἡμῖν ἐκάεργον ἵλασσεαι ιερὰ ὁέξας.“ |

τὸν δ' ἄροτέρα ίδων προσέφη πόδας ὥκὺς Ἀχιλλεύς·
„ὦ μοι, ἀναιδεῖην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
πῶς τίς τοι πρόφρων ἐπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν 150
ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι ἢ ἀνδράσιν ἵφι μάχεσθαι;
οὐ γάρ ἐγὼ Τρώων ἐνεκ' ἥλυθον αἰχμητών
δεῦρο μαχησόμενος, ἐπεὶ οὐ τί μοι αἴτιοί εἰσιν·
οὐ γάρ πώ ποτ' ἔμάς βιοῦς ἥλασαν οὐδὲ μὲν ἵππους,
Ψηφιοποίηθηκε απότο Νιστιπούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ούδε ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ 155
 καρπὸν ἐδηλήσαντ', ἐπεὶ δὲ μάλα πολλὰ μεταξύ,
 οὔρεά τε σκιόεντα θάλασσά τε ἡχήεσσα·
 ἀλλὰ σοι, ὃ μέγ' ἀναιδές, ἅμ' ἐσπόμεθ', ὅφρα σὺ χαίρης,
 τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ σοί τε, κυνῶπα,
 πρὸς Τρώων τῶν οὕτι μετατρέπῃ οὐδέ ἀλεγίζεις. | 160
 καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
 ὃ ἐπὶ πολλὰ μόγησα, δόσαν δέ μοι υἱες Ἀχαιῶν.
 οὐ μὲν σοί ποτε Ἰσον ἔχω γέρας, ὅππότε Ἀχαιοὶ
 Τρώων ἐκπέρσωστ' ἐν ναιόμενον πτολίευθον·
 ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάικος πολέμοιο 165
 χεῖρες ἔμαι διέπουσ', ἀτὰρ ἦν ποτε δασμὸς ἵκηται,
 σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δὲ ὀλίγον τε φύλον τε
 ἔρχομαι· ἔχων ἐπὶ νῆσος, ἐπεί κε κάμω πολεμίζων. |
 νῦν δὲ εἰμι Φθίηνδ', ἐπεὶ δὲ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
 οἴκαδ' ἵμεν σὺν νησὶ κορωνίσιν, οὐδέ σ' ὁίω 170
 ἐνθάδε· ἄτιμος ἐών ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.“ |
 τὸν δὲ ἡμείβετε ἐπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 „φεῦγε μάλιστα, εἴ τοι θυμὸς ἐπέστυται, οὐδέ σ' ἐγώ γε
 λίσσομαι εἰνεκεν· ἐμεῖο μένειν παρ' ἔμοι γε καὶ ἄλλοι,
 οἵ κέ με τιμήσουσι, μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς. 175
 ἔχθιστος δέ μοι ἐστι διοτρεφέων βασιλήων·
 αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φύλη πόλεμοί τε μάχαι τε.
 εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τό γένος ἔδωκεν.
 οἴκαδ' ἵλων σὺν νησὶ τε σῆς καὶ σοῖς ἑτάροισιν
 Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε· σέθεν δὲ ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω 180
 οὐδέ ὄθομαι κοτέοντος. | ἀπειλήσω δέ τοι ὅδε·
 ὃς ἔμι· ἀφαιρεῖται Χρυσήίδα Φοίβος Ἀπόλλων,
 τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νησὶ τούτην ἔμην καὶ ἔμοις ἑτάροισιν
 πέμψω, ἐγὼ δέ καὶ ἄγω Βρισηίδα καλλιπάρησον
 αὐτὸς ἵλων κλισίηνδε, τὸ σὸν γέρας, ὅφρα ἐν εἰδῆς, 185
 δοσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, στυγέη δὲ καὶ ἄλλος
 Ἰσον ἔμοι φάσθαι καὶ διμοιωθήμεναι ἄντην.“ |

ώς φάτο· Πηλεῖων δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ οἱ ἦτορ
στήθεσσιν λασίοισι διάνδικα μερμήριξεν,
ἢ ὃ γε φάσγανον δέξù ἔρυσσάμενος παρὰ μηροῦ 190
τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, δ' δ' Ἀτρεῖδην ἐναρίζοι,
ἥε χόλον παύσειεν ἐρητύσειέ τε θυμόν. |
ἥος δ' ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἔλκετο δ' ἐκ κολεοῦ μέγα ξίφος, ἥλθ' δ' Ἀθήνη
οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἦκε θεὰ λευκώλενος "Ἡρη, 195
ἄμφω διμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε.
στῆ δ' ὅπισθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἔλε Πηλεῖωνα,
οἴφ φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὕ τις δρᾶτο.
θάμβησεν δ' Ἀχιλεύς, μετὰ δ' ἐτράπετ' αὐτίκα δ' ἔγνω
Παλλάδ' Ἀθηναίην, δεινῷ δέ οἱ ὅσσε φάνθεν. | 200
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγόρισε·

„τίπτ' αὗτ', αιγιώχοι Διὸς τέκος, εἰλήλουσθας;
ἢ ἵνα ὑβριν ἵδη Ἀγαμέμνονος Ἀτρεῖδαο;
ἄλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι δίω.
ἥς ὑπεροπλίγησι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν δλέσσῃ.“ | 205
τὸν δ' αὗτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„ἥλθον ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μένος, αἴ κε πίθηαι,
οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἦκε θεὰ λευκώλενος "Ἡρη,
ἄμφω διμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε. |
ἄλλ' ἄγε λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἔλκεο χειρὶ.
ἄλλ' ἢ τοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον, ὡς ἔσεται περ.
ῶδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
καὶ ποτέ τοι τοῖς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα
ὑβριος εἶνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἵσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.“ |

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„Χρὴ μὲν σφωίτερόν γε, θεά, ἔπος εἰρύσσασθαι, 216
καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· Ὡς γὰρ ἄμεινον·
ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυνον αὐτοῦ.“ |

ἢ καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν,
ἄψ δ' ἐς κομλεὸν ὅσε μέγα ξίφος οὐδ' ἀπίμησεν 220
Φηφιόποιηθῆκε ἀπό το Νοστίπούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μύθῳ Ἀθηναίης· ή δ' Οὐλυμπόνδε βεβήκειν
δώματ' ἔς αἰγιόχοιο Διὸς μετὰ δαιμονας ἄλλους. |

Πηλεΐδης δ' ἔξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἄτρεΐδην προσέειπε, καὶ οὐπω λῆγε χόλοιο·
„οἶνοβαρές, κυνὸς ὅμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο, 225
οὔτε ποτ' ἔς πόλεμον ἄμα λαῷ θωρηχθῆναι
οὔτε λόχονδ' ἵέναι σὺν ἀριστήσσιν Ἀχαιῶν
τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κήρῳ εἰδεται εἶναι.
ἡ πολὺ λώιόν ἔστι κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, δς τις σέθεν ἀντίον εἴπῃ· 230
δημοβόρος βασιλεύς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
ἡ γὰρ ἄν, Ἀτρεΐδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο. |
ἄλλ' ἔκ τοι ἐρέω καὶ ἐπὶ μέγαν δρον ὁμοῦμαι.
ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον—τὸ μὲν οὐ ποτε φύλλα καὶ ὅξους
φύσει, ἐπεὶ δὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὅρεσσι λέλοιπεν, 235
οὐδ' ἀναθῆλήσει· περὶ γάρ ὁρά ἐ καλκὸς ἔλεψεν
φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἱες Ἀχαιῶν
ἐν παλάμῃς φορέουσι δικαστόλοι, οἵ τε θέμιστας
πρὸς Διὸς εἰρύαται· δ δέ τοι μέγας ἔσσεται δροκος—
ἡ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἴξεται υἱος Ἀχαιῶν 240
σύμπαντας· τότε δ' οὐ τι δυνήσεαι ἀχνύμενός περ
χραισμεῖν, εὗτ' ἄν πολλοὶ ὑφ· “Ἐκτορος ἀνδροφόνοιο
θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
χωρόμενος, δ τ' ἀριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.“

δῶς φάτο Πηλεΐδης, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίη 245
χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, ἔζετο δ' αὐτός.
Ἄτρεΐδης δ' ἐτέρωθεν ἐμήνιε. | τοῖσι δὲ Νέστωρ
ἡδυεπῆς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητής,
τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ὁρέεν αὐδή.
τῷ δ' ἥδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων 250
ἐφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἄμα τράφεν ἥδε γένοντο
ἐν Πύλῳ ἡγαθέη, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν.
ὅ σφιν ἐν φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν· |

„ῷ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιίδα γαῖαν ίκάνει·
 ἦ κεν γηθήσαι Πριάμος Πριάμοιό τε παῖδες, 255
 ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
 εἰ σφῶιν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιν,
 οἵ περὶ μὲν βουλὴν Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι. |
 ἀλλὰ πίθεσθ· ἄμφω δὲ νεωτέρῳ ἐστὸν ἔμετο.
 ἥδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἡέ περ ὑμῖν 260
 ἀνδράσιν ώμίλησα, καὶ οὐ ποτέ μ' οἴ γ' ἀθέριζον.
 οὐ γάρ πω τοίους ἵδον ἀνέρας οὐδὲ ἵδωμαι,
 οἶον Πειρίθοόν τε Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν
 Καινέα τ' Ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον
 [Θησέα τ' Αἰγεῖδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν]. 265
 κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν·
 κάρτιστοι μὲν ἔσαν καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο,
 φηρσὶν δρεσκώμοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
 καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθών,
 τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί· 270
 καὶ μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ· κείνοισι δ' ἄν οὐ τις
 τῶν, οἵ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο.
 καὶ μέν μεν βουλέων ξύνιεν πείθοντό τε μύθῳ
 ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὑμιες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον. |
 μήτε σὺ τόνδ' ἀγαθός περ ἐών ἀποαιρεο κούρην, 275
 ἀλλ' ἔα, ὡς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας νῖες Ἀχαιῶν·
 μήτε σύ, Πηλεῖδη, θέλ· ἐριζέμεναι βασιλῆι
 ἀντιβίην, ἐπεὶ οὐ ποθ' ὅμοιής ἔμμιορε τιμῆς
 σκηπτοῦχος βασιλεύς, φ τε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν. |
 εὶ δὲ σὺ καρτερός ἔσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
 ἀλλ' ὅδε φέρτερός ἔστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
 'Ατρεῖδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἐγώ γε
 λίσσομ· 'Αχιλλῆι μεθέμεν χόλον, δς μέγα πᾶσιν
 ἔρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.“ |

τὸν δ' ἀπαιμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων· 285
 „ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 Ψηφιοποίηθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἄλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἣ τιν' οὐ πείσεσθαι δίω.
εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἔόντες, 290
τούνεκά οἱ προθέουσιν ὄνείδεα μυθήσασθαι ;“ |

τὸν δ' ἄρδ' ὑποβλήδην ἡμείρθετο δῖος Ἀχιλλεύς·
„ἢ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅττι κεν εἴπῃς·
ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γάρ ἐμοί γε 295
[σήμαιν'] οὐ γὰρ ἐγώ γ' ἔτι σοι πείσεσθαι δίω]. |
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
χερσὶ μὲν οὖ τοι ἐγώ γε μαχήσομαι εἶνεκα κούρης
οὔτε σοὶ οὕτε τῷ ἄλλῳ, ἐπεὶ μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες.
τῶν δ' ἄλλων, ἣ μοι ἔστι θοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ, 300
τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελῶν ἀέκοντος ἐμεῖο.
εἰ δ' ἄγε μὴν πείρησαι, ἵνα γνώσωι καὶ οἴδε·
αἴψα τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρὶ.“ |

ώς τώ γ' ἀντιβίοισι μαχησαμένῳ ἐπέεσσιν
ἀνστήτην, λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηὶ σὸν Ἀχαιῶν. 305
Πηλεΐδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἔίσας
ἥιε σύν τε Μενοιτιάδῃ καὶ οἵς ἐτάροισιν,
Ἀτρεΐδης δ' ἄρδην ἀλαδε προέρυσσεν,
ἔς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἔς δ' ἐκατόμβην
βῆσε θεῷ, ἀνὰ δὲ Χρυσηίδα καλλιπάρησον 310
εῖσεν ἄγων· ἔν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὁδυσσεύς. |

οἵ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
λαοὺς δ' Ἀτρεΐδης ἀπολυμαίνεσθαι ἀνωγεν,
οἵ δ' ἀπελυμαίνοντο καὶ εἰς ἄλα λύματ' ἔβαλλον,
ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τελήσσας ἐκατόμβας 315
ταύρων ἥδ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἄλδες ἀτρυγέτοιο·
κνίση δ' οὐρανὸν ἵκεν ἐλισσομένη περὶ καπνῷ. |

ὅς οἵ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν οὐδὲ Ἀγαμέμνων
λῆγ' ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλῆι,

ἀλλ' ὃ γε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὔρυθιόν προσέειπε, 320
τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὸς θεράποντε·

„ἔρχεσθον κλισίην Πηληιάδεω Ἀχιλῆος·
χειρὸς ἐλόντ' ἀγέμεν Βρισηίδα καλλιπάρηον·
εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἐλωμαι
ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οί καὶ ὁίγιον ἔσται.“ | 325

ώς εἰπὼν προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.
τὸ δ' ἀκέοντε βάτην παρὰ θῖν' ἀλὸς ἀτρυγέτοιο,
Μυρμιδόνων δ' ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἵκεσθην.
τὸν δ' εὔρον παρὰ τε κλισίη καὶ νηὶ μελαίνῃ
ἥμενον· οὐδ' ἄρα τώ γε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς. 330
τὸ μὲν ταρβήσαντε καὶ αἰδομένω βασιλῆα
στήτην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον οὐδὲ ἐρέοντο· |
αὐτὰρ δ' ἔγνω ἥσιν ἐνὶ φρεσὶ φώνησέν τε·

„χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ήδε καὶ ἀνδρῶν·
ᾶσσον τούτοις οὐ τί μοι ὅμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων, 335
δ σφῶι προΐει Βρισηίδος εἶνεκα κούρης.
ἀλλ' ἄγε, διογενὲς Πάτροκλεες, ἔξαγε κούρην
καὶ σφωιν δὸς ἄγειν. | τὸ δ' αὐτῷ μάρτυροι ἔστων
πρός τε θεῶν μακάρων πρός τε θυντῶν ἀνθρώπων
καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἴ ποτε δὴ αὗτε 340
χρηὶ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
τοῖς ἄλλοις. Ἡ γὰρ δ' γ' ὀλοιῆσι φρεσὶ θύει,
οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἄμα πρόσσω καὶ δπίσσω,
ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχεοίατ' Ἀχαιοί.“ |

ώς φάτο, Πάτροκλος δὲ φύλωφ ἐπεπείθεθ' ἔταιρῳ· 345
ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηίδα καλλιπάρηον,
δῶκε δ' ἄγειν. τὸ δ' αὗτις τούτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν.
ἡ δ' ἀέκουσ' ἄμα τοῖσι γυνὴ κίεν. | αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
δακρύσας ἑτάρων ἄφαρ ἔζετο νόσφι λιασθεὶς
θῖν' ἔφ' ἀλὸς πολιῆς, δρόων ἐπὶ οἴνοπα πόντον· 350
πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἥρησατο χεῖρας ὀρεγνύς·
„μῆτερ, ἐπεί μ' ἔτεκές γε μιγνυθάδιόν περ ἔόντα,

τιμήν πέρι μοι ὅφελλεν Ὁλύμπιος ἐγγὺαλέξαι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
ἡ γάρ μ' Ἀτρεῖδης εὔρὺν κρείων Ἀγαμέμνων   355
ἡτίμησεν· ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.“ |

δῶς φάτο δάκρυν χέων· τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ
ἥμενη ἐν βένθεσσιν ἀλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι.
καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἀλὸς ἡύτ' ὀμίχλη,
καὶ ὃς πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δάκρυν χέοντος,   360
χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

„τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
ἔξαύδα, μὴ κεῦθε νόφ, ίνα εἴδομεν ἄμφω.“ |

τὴν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
„οἰσθα· τί ἦ τοι ταῦτα ἴδυιγ πάντ' ἀγορεύω;   365
φύχομενδ' ἐς Θήβην, ιερὴν πόλιν Ἡετίωνος,
τὴν δὲ διεπράθομέν τε καὶ ἥγομεν ἐνθάδε πάντα.
καὶ τὰ μὲν εὗ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἱες Ἀχαιῶν,
ἔκ δ' ἔλον Ἀτρεῖδῃ Χρυσήδα καλλιπάρησον. |

Χρύσης δ' αὖθ' ιερεὺς ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος   370
ἥλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσι· ἀποινα,
στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος
χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ λισσετο πάντας Ἀχαιούς,
Ἀτρεῖδα δὲ μάλιστα δύω κοσμήτορε λαῶν.   375

ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ^{τοντός}
αἰδεῖσθαί θ' ιερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἀποινα·
ἄλλ' οὐκ Ἀτρεῖδῃ Ἀγαμέμνονοι ἥνδανε θυμῷ,
ἄλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῆθον ἔτελλεν. |
χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν φύχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων   380
εὑξαμένου ἥκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλοις ἦνεν,
ἥκε δ' ἐπ' Ἀργεῖοισι κακὸν βέλος· οἱ δέ νυ λαοὶ^{τελετός}
θνῆσκον ἐπασσύτεροι, τὰ δ' ἐπώχετο κῆλα θεοῖο
πάντη ἀνὰ στρατὸν εὔρυν Ἀχαιῶν. | ἄμμι δὲ μάντις
εὗ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας ἐκάτιο.   385

αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν οἰλάσκεσθαι·

Ἄτρειώνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν, αἷψα δ' ἀναστὰς
ἡπείλησεν μῆθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστίν·

τὴν μὲν γὰρ σὺν νηὶ θοῦ ἐλίκωπες Ἀχαιοὶ
ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἀνακτι·

τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
κούρην Βρισῆος, τὴν μοι δόσαν υἱες Ἀχαιῶν. |
ἀλλὰ σύ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος·
ἐλθοῦσ' Οὐλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δὴ τι
ἢ ἔπει ὕνησας κραδίην Διὸς ἡὲ καὶ ἔργῳ.

πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἀκουσα
εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέι Κρονίωνι

οῖη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
διππότε μιν ἔνδησαι Ὄλυμπιοι ἥθελον ἄλλοι,

"Ἡρη τ' ἡδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰς Ἀθήνη. 400
ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα. θεά, ὑπελύσαο δεσμῶν,
ῶχ' ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
ὅν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἀνδρες δέ τε πάντες
Αιγαίων· ὃ γὰρ αὔτε βίη οὖ πατρὸς ἀμείνων.

ὅς δια παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδει γαίων·

τὸν καὶ ὑπέδεισαν μάκαρες θεοὶ οὐδέ τ' ἔδησαν.

τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο καὶ λαβὲ γούνων,
αἴ κέν πως ἐθέλησιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,

τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἄλλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος, 410

γνῷ δὲ καὶ Ἀτρεΐδης εὐρὺν κρείων Ἀγαμέμνων
ἥν ἄτην, δ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν." |

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·

„ὦ μοι, τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;

αἴθ' ὅφελες παρὰ νηυσὸν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων 415
ἥσθαι, ἐπεὶ νύ τοι αἴσα μίνυνθά περ, οὐ τι μάλα δήν·
νῦν δ' ἀμα τ' ὠκύμορος καὶ διζυρὸς περὶ πάντων

ἔπλεο· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισιν. |

τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Δὴ τερπικεραύνῳ
εἴμι' αὐτὴ πρὸς Ὀλυμπὸν ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται. 420
ἄλλὰ σὺ μὲν νῦν νησὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν
μήνιν Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν·
Ζεὺς γὰρ ἐς Ὡκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
χθιζός ἔβη κατὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἄμα πάντες ἔποντο.
δωδεκάτῃ δέ τοι αὗτις ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε, 425
καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἴμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατέες δῶ,
καὶ μιν γουνάσομαι, καὶ μιν πείσεσθαι ὁώ. |

ώς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσετο· τὸν δὲ λίπτ' αὐτοῦ
χωρίμενον κατὰ θυμὸν ἐυζώνοιο γυναικός,
τὴν ὃς βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. | αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς 430
ἐς Χρύσην ἵκανεν ἄγων ιερὴν ἑκατόμβην.
οἵ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
ἱστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηὶ μελαίνῃ,
ἱστὸν δ' ἴστοδόκη πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες
καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς δῷμον προέρεσσαν ἐρετμοῖς, 435
ἐκ δ' εὔνας ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ὁγημῖνι θαλάσσης,
ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι·
ἐκ δὲ Χρυσῆς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὁδυσσεὺς 440
πατὸι φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καὶ μιν προσέειπεν· |

„ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπειμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
παῖδα τε σοὶ ἀγέμεν Φοίβῳ θ' ιερὴν ἑκατόμβην
ὅρξαι ὑπὲρ Δαναῶν, δῷφ' ἵλασόμεσθα ἄνακτα,
ὅς νῦν Ἀργεῖοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.“ | 445

ώς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει, δὲ δέ δέξατο χαίρων
παῖδα φίλην, τοὶ δ' ὡκα θεῷ ιερὴν ἑκατόμβην
ἔξείης ἔστησαν ἐύδημητον περὶ βωμόν,
χερνίψαντο δ' ἔπειτα καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ· εὐχετο χειρας ἀνασχών. 450

„κλῦθί μεν, ἀργυρότοξ“, δς Χρύσην ἀμφιβέβηκας

Κίλλαν τε ζαθέην Τενέδοιό τε ἵφι ἀνάσσεις·
 ἥμεν δή ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
 τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δ' ἵψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
 ἥδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήνον ἔέλδωρ· 455
 ἥδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.“ |

ώς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
 αὐτὰρ ἐπεί ὁ εὔξαντο καὶ οὐλογύτας προβάλοντο,
 αὐτέρυσσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
 μηρούς τ' ἔξεταμον κατά τε κνίσῃ ἔκάλυψαν 460
 δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
 καὶ δ' ἐπὶ σχίζης ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
 λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν. |
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρα κάη καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
 μίστυλλόν τ' ἄρα τᾶλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν, 465
 ὥπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
 αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
 δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἔδευτε δαιτὸς ἐίσης.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἔδητύος ἔξ ἔρον ἔντο,
 κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο, 470
 νῷμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
 οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἴλασκοντο,
 καλὸν ἀείδοντες παιήσαντα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
 μέλποντες ἑκάεργον· ὃ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων. |
 ἥμος δ' ἡέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθεν, 475
 δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
 ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ὁδοδάκτυλος Ἡώς,
 καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν·
 τοῖσιν δ' ἵκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
 οἱ δ' ἵστὸν στήσαντ' ἀνά θ' ἵστια λευκὰ πέτασσαν· 480
 ἐν δ' ἀνεμος πρῆσεν μέσον ἵστιον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
 στείρη πορφύρεον μεγάλ' ἵαχε νηὸς ιούσης·
 ἥ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
 αὐτὰρ ἐπεί ὁ ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,

νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἐπ' ἡπείροιο ἔχουσσαν
ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν,
αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.

αὐτὰρ ὁ μήνις νησὶ παρήμενος ὥκυπόροισιν τὸ δῆμον διογένης Πηλῆος νίος, πόδας ὥκὺς Ἀχιλλεύς· οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον, ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρον αὖθι μένων, ποθέεσκε δὲ ἀντήν τε πτόλεμόν τε.

Διταί.

ἀλλ' ὅτε δή ὁ ἐκ τοῦ δυωδεκάτη γένεται, καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπὸν ἵσαν θεοὶ αἰὲν ἔοντες πάντες ἄμια, Ζεὺς δὲ ἥρχε. Θέτις δὲ οὐ λήθεται ἐφετυμέων 495 παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ' ἡ γ' ἀνεδύσετο κῦμα θαλάσσης, ἡερίη δὲ ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὐλύμπον τε. εὗρεν δὲ εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυυδειράδος Οὐλύμποιο. καὶ διὰ πάροιδε αὐτοῖς καθέζετο καὶ λάβε γούνων 500 σκαιῆ, δεξιερῷ δὲ ἄριτνον τοῦ ἀνθερεῶνος ἐλοῦσα λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα·

„Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὅνησα
ἢ ἔπει ἢ ἔργῳ, τόδε μοι ιρήνον ἐέλδωρ·
τίμησόν μοι υἱόν, ὃς ὡκυμορότατος ἄλλων 505
ἔπλετε· ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἡτίμησεν· ἐλών γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
ἄλλὰ σύ πέρ μιν τίσον, Ὄλύμπιε μητίετα Ζεῦ·
ιόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει ιράτος, ὅφρον ἀν 'Αχαιοὶ
υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν ὀφέλλωσίν τέ οὖν τιμῆς.“ | 510

ώς φάτο· τὴν δ' οὐ τι προσέφη νεφεληγέρετα Ζεύς,
ἀλλ' ἀκέων δὴν ἦστο. Θέτις δ' ως ἦψατο γούνων, ^{προ}
ώς ἔχετ' ἐμπεφυνῖα, καὶ εἴρετο δεύτερον αὐτις· ^{προ}

„νημερτές μὲν δή μοι ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον, νῆ
ἡ ἀπόειπ', ἐπεὶ οὐ τοι ἐπι δέος, ὅφος ἐν εἰδῶ. 515

ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεός εἰμι.” |

τὴν δὲ μέγ' ὄχθησας προσέφη νεφεληγεότα Ζεύς·
„ἢ δὴ λοιγια ἔργ', ὅτε μ' ἐχθροπῆσαι ἐφήσεις
· Ήη, ὅτ' ἂν μ' ἐρέθησιν ὀνειδεῖοις ἐπέεσσιν.

ἥ δὲ καὶ αὐτῶς μ' αἰὲν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
νεικεῖ, καί τέ με φησι μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν. 520

ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὗτις ἀπόστιχε, μή τι νοήσῃ

“Ηοη· ἔμοι δέ κε ταῦτα μελήσεται, ὅφα τελέσσω.

εἰ δ' ἄγε τοι κεφαλῆ κατανεύσομαι, ὅφρα πεποιθησ-
τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον 525
τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον οὐδ' ἀπατηλὸν
οὐδ' ἀτελεύτητον, ὅτι κεν κεφαλῆ κατανεύσω.“ |

ἡ καὶ κυανέησιν ἐπ' ὁφρύσι νεῦσε Κρονίων·
ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος
κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοι, μέγαν δ' ἐλέλιξεν "Ολυμπον. 530

τώ γ' ως βουλεύσαντε διέτμαγεν· ή μὲν ἔπειτα
εἰς ἄλλα ἀλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήντος Ὀλύμπου,
Ζεὺς δὲ ἐδὼν πρὸς δῶμα· θεοὶ δ' ἄμα πάντες ἀνέσταν
ἔξ ἑδέων, σφοῦ πατρὸς ἐναντίον· οὐδέ τις ἔτλη
μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀνιίοι ἔσταν ἄπαντες. | 535
Φις δὲ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου· οὐδέ μιν Ἡρη
ἡγγονίσεν ἵδοῦσ', ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος.
αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηγύδα.

„τίς δὴ αὖ τοι, δολομῆτα, θεῶν συμφράσσατο βουλάς; 540
αἰεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἔοντα
κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· οὐδέ τί πώ μοι
πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος, δττι νοήσῃς.“ |

τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πατήσονται ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
„Ἡρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους 545
εἰδήσειν· χαλεποί τοι ἔσονται ἀλόγω περὶ ἑούσῃ·
ἀλλ' ὅν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκούνεμεν, οὕτις ἔπειτα
οὔτε θεῷ γένεται πούτερος τόν γένεται οὕτις ἀνθρώπων·
Φηιστοὶ Ιητήκει από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὅν δέ κ' ἔγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλωμι νοῆσαι,
μή τι σὺ ταῦτα ἔκαστα διείρεο μηδὲ μετάλλα.“ | 550

τὸν δ' ἡμεῖβετ' ἔπειτα βιῶπις πότνια Ἡρη·
„αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῆθον ἔξειπες;
καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι οὔτε μεταλλῶ,
ἀλλὰ μάλ' εὐκηλος τὰ φράζεαι, ἀσσ' ἐθέλησθα·
νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπῃ 555
ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἀλλοιο γέροντος·
ἡερίη γὰρ σοί γε παρέζετο καὶ λάβε γούνων.
τῇ σ' δίω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ως Ἀχιλῆα
τιμήσεις, δλέσεις δὲ πολέας ἐπὶ νησὶν Ἀχαιῶν.“ |

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς· 560
„δαιμονίη, αἱεὶ μὲν δίεαι, οὐδέ σε λήθω·
πρηξαι δ' ἔμπης οὕτι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι· τὸ δέ τοι καὶ ὄγιον ἔσται.
εἰ δ' οὔτω τοῦτ' ἔστιν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ, 565
μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν, δσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὄλύμπῳ,
ἀσσον ιόνθ', δτε κέν τοι ἀάπτους χειρας ἐφείω.“ |

ώς ἔφατ', ἔδδεισεν δὲ βιῶπις πότνια Ἡρη,
καὶ ὁ ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρο.
ώχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ Οὐρανίωνες. 570
τοῖσιν δ' Ἡφαιστος κλυτοτέχνης ἥρος ἀγορεύειν,
μητρὶ φίλῃ ἐπὶ ἥρᾳ φέρων, λευκωλένῳ Ἡρῃ·

„ἥ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσσεται οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά,
εἰ δὴ σφὸς ἔνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὅδε,
ἐν δὲ θεοῖσι κολφὸν ἔλαύνετον· οὐδέ τι δαιτὸς 575
ἔσθλῆς ἔσσεται ἥδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
μητρὶ δ' ἔγὼ παράφημι, καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
πατρὶ φίλῳ ἐπὶ ἥρᾳ φέρειν Διί, ὅφρα μὴ αὖτε
νεικείησι πατήρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
εἴ περ γάρ κ' ἐθέλησιν Ὄλύμπιος ἀστεροπητὴς 580
ἔξι ἐδέων στυφελίξαι,... ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἔστιν.

ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·⁵ καὶ οὐδὲ
αὐτίκ' ἔπειθ' Ἰλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ήμιν.⁶

ώς ἀρ' ἔφη, καὶ ἀνατίξας δέπας ἀμφικύπελλον μητὸι φίλη ἐν χειρὶ τίθει καὶ μιν προσέειπεν· „τέτλαθι, μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ, μή σε φίλην περ ἐοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἵδωμαι θεινομένην· τότε δ' οὐ τι δυνήσομαι ἀχνύμενός περ χραισμεῖν· ἀργαλέος γάρ Όλύμπιος ἀντιφέρεσθαι. Ἡδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα δῖψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο. πᾶν δ' ἡμαρτ φερόμην, ἅμα δ' ἡελίῳ καταδύντι κάππεσον ἐν Λήμνῳ, διλύγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνηεν. ἔνθα με Σύντιες ἄγδοις ἄφαο κουίσαντο πεσόντα.“

ώς φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἡρη, 6 μ 595
μειδήσασα δὲ παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
οἰνοχόει γλυκὺν νέκταρ, ἀπὸ κόρητῆρος ἀφύσσων.
ἄσθεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,
ώς ἵδον Ἡφαίστον διὰ δώματα ποιπνύοντα. | 6 μ 600

ώς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἥέλιον καταδύντα
δαίνυντι οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης,
οὐδὲ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἢν ἔχει^τ Ἀπόλλων,
Μουσάων θ', αἱ̄ ἀειδον ἀμειβόμεναι δόπι καλῆ.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἥελίοιο,
οἱ̄ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἔκαστος,
ἡχι ἑκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
“Ηφαιστος ποίησεν ἵδυίησι πραπίδεσσιν.
Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἦι^τ Ὄλύμπιος ἀστεροπητής,
ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', δτε μιν γλυκὺς ὑπνος ἵκάνοι·
ἔνθα καθεῦδρ' ἀναβάς, παρὰ δὲ χρυσόθρονος^τ Ἡη.

Β

1—401. Ὁ Ζεὺς θέλων νὰ τιμήσῃ τὸν Ἀχιλλέα ἀποστέλλει τὴν νύκτα ἀπατηὴν δῖνειρον εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα παραγγέλλων νὰ ἔτοιμασθῇ πρὸς μάχην, διότι τώρα εἶναι δυνατὸν νὰ κυριευθῇ τὸ Ἱλιον. Ὁ Ἀγαμ. πεισθεὶς ἀνακοινοῖ τὴν πρωίαν τὸ δῖνειρον εἰς τὴν βουλὴν τῶν γερόντων καὶ σχέδιόν του δοκιμαστικὸν τῶν διαθέσεων τοῦ στρατοῦ πρὸς τοῦτο συγκαλέσας τοῦτον εἰς ἀγορὰν ἀνακοινοῖ ὅτι δῆθεν ὁ Ζεὺς ἀρνεῖται εἰς αὐτὸν τὸ Ἱλιον καὶ κελεύει νὰ ἀπέλθωσιν οἴκαδε. Ἀλλὰ παραδόξως ἀντὶ νὰ ἀκούσῃ φιλοπολέμους ἵαχύς, ὃς ἥλπιζεν, ὁ στρατὸς πιστεύσας εἰς τὴν ἀνακοίνωσίν του σπεύδει ἀκατάσχετος πρὸς τὰς ναῦς καὶ μόλις διὰ τῆς δραστικῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Ὀδυσσέως καὶ τοῦ Νέστορος συγκρατεῖται καὶ δέχεται νὰ συνεχίσῃ τὸν πόλεμον, κατόπιν δὲ παραγγέλματος τοῦ Ἀγ. προγευματίζει καὶ δηλίζεται πρὸς μάχην. Τὸ τμῆμα τοῦτο ἐπεγράφετο *"Ονειρος, Διάπειρα* (πείραμα).—Απὸ τοῦ Β ἀρχεται ἡ 22α ἡμέρα τῆς Ἰλιάδος.

αὐτὰρ ὁ βιοῦν ίέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων 402
πίονα πενταέτηρον ὑπερομενέι Κρονίωνι,
κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆς Παναγαιῶν,
Νέστορα μὲν πρώτιστα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα, 405
αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω καὶ Τυδέος υἱόν,
ἔκτον δ' αὗτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.
αὐτόματος δέ οἱ ἥλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
ἥδες γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεόν, ως ἐπονεῖτο. |
βιοῦν δὲ περίστησάν τε καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο. 410
τοῖσιν δ' εὐχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων·

„Ζεῦ κύδιστε μέγιστε, κελαινεφές, αἰθέρι ναίων,
μὴ πρὶν ἥλιον δῦναι καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
πρὶν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
αιθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηίοιο θύρετρα, 415
Ἐκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι
χαλκῷ ὁγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἔταιροι

πρηνέες ἐν κονίγσιν δόδαξ λαῖσοιατο γαῖαν“.

ώς ἔφατ', οὐδ' ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων,
ἀλλ' δι γέ δέκτο μὲν ἵρα, πόνον δ' ἀλίαστον ὅφελλεν. | 420
αὐτὰρ ἐπεὶ δὲ εὔχαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὐθέρουσαν μὲν πρῶτα καὶ ἑσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἔξεταμον κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.

καὶ τὰ μὲν ἄρ σχίζησιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον, 425
σπλάγχνα δ' ἄρ ἀμπείραντες ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρα κάη καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
μίστυλλόν τ' ἄρα τάλλα καὶ ἀμφ' ὁβελοῖσιν ἔπειραν,
ῶπτησάν τε περιφραδέως ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα, 430
δαίνυντ' οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης. |
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἔξ ἔρον ἔντο,
τοῖς ἄρα μύθων ἥρχε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·

, 'Ατρεῖδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
μηκέτι νῦν δηθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδ' ἔτι δηρὸν 435
ἀμβαλλώμεθα ἔργον, δὴ θεὸς ἐγγυαλίζει·
ἀλλ' ἄγε κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας,
ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὕδε κατὰ στρατὸν εὔροντες Ἀχαιῶν
ζομεν, δφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν δέξν "Αρηα." | 440

ώς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν
κηρύσσειν πόλεμόνδε κάρη κομόωντας Ἀχαιούς.
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δὲ ἥγείροντο μάλ' ὥκα. | 444
ἡύτε πῦρ ἀλδηλον ἐπιφλέγει ἀσπετον ὑλην 455
οὐρεος ἐν κορυφῇς, ἔκαθεν δέ τε φαίνεται αὔγη,
ώς τῶν ἐρχομένων ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίοιο
αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἵκεν. |

τῶν δ', ως τ' ὁρνίθων πετεηγῶν ἔθνεα πολλά,
γηνῶν ἥ γεράνων ἥ κύκνων δουλιχοδείρων, 460
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ασίφ ἐν λειμῶνι Καῦστρίου ἀμφὶ ὁέεθρα
ἐνθα καὶ ἐνθα ποτῶνται ἀγαλλόμενα πτερύγεσσιν,
κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών,
ὅς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
ἔς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον, αὐτὰρ ὑπὸ χθῶν 465
σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
μυρίοι, δσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ. |

ἡύτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλά,
αἴ τε κατὰ σταθμὸν ποιμνήιον ἡλάσκουσιν 470
ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει,
τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι κάρη κομόωντες Ἀχαιοὶ
ἐν πεδίῳ ἴσταντο διαρραῖσαι μεμαῶτες. |

τοὺς δ', ὡς τ' αἰπόλια πλατέ' αιγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
ὅῆα διακρίνωσιν, ἐπεὶ κε νομῷ μιγέωσιν, 475
ὅς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἐνθα καὶ ἐνθα
ὑσμίνηνδ' ἱέναι, μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων,
δόμματα καὶ κεφαλὴν ἵκελος Διὸς τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρων δὲ Ποσειδάωνι. |

ἡύτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἐπλετο πάντων 480
ταῦρος· ὃ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένυσιν
τοῖον ἄρ· Ἀτρεΐδην θῆκε Ζεὺς ἥματι κείνῳ,
ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν. | 483

484-785 Ο Ὄμηρος ἀπαριθμεῖ τὰς πολεμικὰς δυνάμεις τῶν
Ἐλλήνων. Οἱ μαχηταὶ (δεκακισμύριοι περίπου) ἐπέβαινον 1186
νεῶν, προερχομένων ἐξ 29 χωρῶν ὑπὸ 43 ἡγεμόνας. Τὸ τμῆμα
τοῦτο ἐπεγράφετο καὶ *Κατάλογος νεῶν*.

Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἥλθε ποδήνεμος ὡκέα Ἰρις 786
πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο σὺν ἄγγελῃ ἀλεγεινῇ:
οἵ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσιν
πάντες δόμηγερέες, ἡμὲν νέοι ἡδὲ γέροντες. |
ἄγχοῦ δ' ἴσταμένη προσέφη πόδας ὡκέα Ἰρις 790

εῖσατο δὲ φθογγὴν υἱοῦ Πριάμοιο Πολίτη, ὃς Τρώων σκοπὸς ἦτε, ποδωκεῖησι πεποιθώς, τύμβῳ ἔπ’ ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος, δέγμενος ὅππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοῖ. τῷ μιν ἐεισαμένη προσέφη πόδας ὥκεα Ἰρις. | 795

„ὦ γέρον, αἰεί τοι μῆδοι φύλοι ἄκριτοι εἰσιν, ὡς ποτ’ ἐπ’ εἰρήνης πόλεμος δ’ ἀλίαστος ὁρώσεν. Ἡ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν, ἀλλ’ οὐ πω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὅπωπα· μῆν γάρ φύλλοισιν ἐοικύτες ἢ ψαμάθοισιν 800. ἔρχονται πεδίοιο μαχησόμενοι προτὶ ἄστυ. | ἔγιγνεται νῦν τοιότερον “Ἐκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ’ ἐπιτέλλομαι ὅδέ γε ὁρέειν πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι, ἀλλη δ’ ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων. τοῖσιν ἔκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἴσι περ ἄρχει, 805. τῶν δ’ ἔξηγεισθω, κοσμησάμενος πολιήτας“. |

ώς ἔφαθ’, „Ἐκτωρ δ’ οὗ τι θεᾶς ἔπος ἡγνοίησεν, αἴψα δ’ ἔλυσ’ ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ’ ἐσσεύοντο. πᾶσαι δ’ ὠλγυννυντο πύλαι, ἐκ δ’ ἐσσυτο λαός, πεζοί θ’ ἵππηές τε πολὺς δ’ ὀρυμαγδός ὁρώσειν. | 810

811-77. Οἱ Τρῶες καὶ οἱ ἐπίκουροι παρατάσσονται ἔξω τοῦ τείχους καὶ ὁ ποιητὴς καταλέγει κατὰ χώρας καὶ πόλεις τὰς δυνάμεις αὐτῶν καὶ τοὺς ἡγεμόνας.

Г

“Ορκοί.

αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἄμ’ ἡγεμόνεσσιν ἔκαστοι, Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ’ ἐνοπῇ τ’ ἵσαν ὅρνιθες ὡς· ἥγύτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό, αἴ τ’ ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὅμβρον, κλαγγῇ ταῖ γε πέτονται ἐπ’ Ωκεανοῖο ὁράων | 5.

ἀνδράσι Πυγμαίοισι φύνον καὶ κῆρα φέρουσαι· ἥραι
 ἡέριαι δ' ἄρα ταί γε κακὴν ἔριδα προφέρονται. οὐδὲν
 οἱ δ' ἄρ' ἵσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοί, οὐδὲν δὲ αἱ λαοὶ^{λαοὺς}
 ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν. | οὐδὲν τοῦτο μὲν
 ηὗτ' ὅρεος κορυφῆσι Νότος κατέχευεν ὅμιχλην,^{οὐδὲν τοῦτο μὲν} 10
 ποιμέσιν οὕ τι φύλην, κλέπτη δέ τε νυκτὸς ἀμείνων.^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}
 τόσσον τίς τ' ἐπὶ λεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λᾶν ἵησιν· τὰ δύο τοι
 ὡς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλος ὁρνυτ' ἀελλῆς ἀρδούσι τὸν
 ἐρχομένων μάλα δ' ὅκα διέπορησσον πεδίοι. | οὐδὲν τοῦτο μὲν
 οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἥσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ιόντες, 15
 Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδῆς,^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}
 παρδαλέην ὅμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα,^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}
 καὶ ἔνφος, αὐτὰρ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ πάλλων Ἀργεῖων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους
 ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι. | οὐδὲν τοῦτο μὲν
 τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηίφιλος Μενέλαιος 20
 ἐρχόμενον προπάροιθεν ὅμιλου μαροὰ βιβάντα,^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}
 ὡς τε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}
 εὑρὼν ἦ ἔλαφον κεραὸν ἦ ἄγριον αἴγα,^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}
 πεινάων μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴ περ ἂν αὐτὸν 25
 σεύωνται ταχέες τε κύνες θαλεροὶ τ' αἰζηοί·^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}
 ὡς ἐχάρη Μενέλαιος Ἀλέξανδρον θεοειδῆ^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}
 ὀφθαλμοῖσιν ἰδών· φάτο γάρ τείσεσθαι ἀλείτην.^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}
 αὐτίκα δ' ἔξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἀλτὸ χαμᾶζε. | οὐδὲν τοῦτο μὲν
 τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδῆς 30
 ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φύλον ἥτορ,^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}
 ἄψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρος ἀλεείνων.^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}
 ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}
 οὔρεος ἐν βήσης, ὑπό τε τρόμος ἐλλαβε γυῖα,^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}
 ἄψ δ' ἀνεχώρησεν, ὥχοός τέ μιν εἴλε παρειάς,^{οὐδὲν τοῦτο μὲν} 35
 ὃς αὐτίς καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}
 δείσας Ἀτρέος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδῆς. | οὐδὲν τοῦτο μὲν
 τὸν δ' Ἐκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσιν^{οὐδὲν τοῦτο μὲν}

„Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανές, ἡπεροπευτά,
αἴθ' ὁφελες ἄγονός τ' ἔμεναι ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι· 40
καὶ κε τὸ βουλούμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων. |
ἢ που καγχαλόωσι κάρη κομόωντες Ἀχαιοῖ,
φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν
εἶδος ἔπ', ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν οὐδέ τις ἀλκή. 45
ἢ τοιόσδε ἔὼν ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν
πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
μειχθεὶς ἀλλοδαποῖσι γυναῖκ' ἐνειδέ' ἀνῆγες
ἔξ ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων,
πατοὶ τε σῷ μέγα πῆμα πόληι τε παντὶ τε δῆμῳ, 50
δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφεῖην δὲ σοὶ αὐτῷ;
οὐκ ἄν δὴ μείνειας ἀρηίφιλον Μενέλαον;
γνοίης χ', οἷου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
οὐκ ἄν τοι χραίσμη κύθαρις τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
ἢ τε κόμη τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης. | 55
ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἢ τέ κεν ἥδη
λάινον ἔσσο χιτῶνα κακῶν ἔνεγ', δσσα ἕοργας.“ |

τὸν δ' αὗτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδῆς·
„Ἐκτορ, ἐπεὶ με κατ' αἰσαν ἐνείκεσας οὐδ' ὑπὲρ αἰσαν,—
αἱεὶ τοι κραδίη πέλεκυς ὡς ἔστιν ἀτειρής, 60
ὅς τ' εἴσιν διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος, ὃς δά τε τέχνη
νήιον ἐκτάμνησιν, ὁφέλλει δ' ἀνδρὸς ἔρωήν·
ὦσι σοὶ ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἔστιν—
μή μοι δῶρ' ἔρατὰ πρόφερε χρυσέης Ἀφροδίτης·
οὐ τοι ἀπόβλητ' ἔστι θεῶν ἔρικυδέα δῶρα, 65
δσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἔκων δ' οὐκ ἄν τις ἔλοιτο. |
νῦν αὗτ', εἰ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἥδε μάχεσθαι,
ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς,
αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηίφιλον Μενέλαον
συμβάλετ' ἀμφ' Ἐλένη καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι. 70
δππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,

κτήμαθ' ἔλὸν ἐν πάντα γυναικά τε οἴκαδ' ἀγέσθω
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ δρκια πιστὰ ταμόντες
ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νεέσθων
”Αργος ἔς ιππόβοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα.“ | 75

ως ἔφαθ', ”Εκτωρ δ' αὗτε χάρη μέγα μῆδον ἀκούσας,
καί δ' ἔς μέσσον ίῶν Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
μέσσον δουρὸς ἔλὼν τοὶ δ' ἴδρυνθησαν ἀπαντες. | 80
τῷ δ' ἐπετοξάζοντο κάρη κομόωντες Ἀχαιοί,
ἰοῖσιν τε τιτυσκόμενοι λάεσσι τ' ἔβαλλον.

αὐτὰρ δὲ μακρὸν ἄσσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων

„ἰσχεσθ', Ἀργείοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἐκτωρ.“

ως ἔφαθ', οἵ δ' ἔσχοντο μάχης ἄνεῳ τε γένοντο
ἐσσυμένως. | ”Ἐκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπεν· 85

„κέκλυτέ μεν, Τρῦωες καὶ ἐυκήμιδες Ἀχαιοί,
μῆδον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἶνεκα νεῖκος δρωρεν.
ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ ἀπαντας Ἀχαιοὺς
τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὸν δὲν μέσσω καὶ ἀρηίφιλον Μενέλαον 90
οἶους ἀμφ' Ἐλένη καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
διπότερος δέ κε νικῆσῃ κρείσσων τε γένηται,
κτήμαθ' ἔλὸν ἐν πάντα γυναικά τε οἴκαδ' ἀγέσθω
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ δρκια πιστὰ τάμωμεν.“ | 95

ως ἔφαθ', οἵ δ' ἀρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ. 95
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·

„κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἵκανει
θυμὸν ἐμόν· φρονέω δὲ διακρινθῆμεναι ἥδη
Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε
εἶνεκ' ἐμῆς ἔριδος καὶ Ἀλεξάνδρου ἔνεκ' ἄτης. 100
ἡμέων δὲ διποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα. |
οἴσετε δ' ἄρον, ἔτερον λευκόν, ἔτερον δὲ μέλαιναν,
γῇ τε καὶ ἡελίῳ· Διὶ δὲ ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.

ἀξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὅφος ὁρκια τάμνῃ 105
αὐτός, ἐπεὶ οἱ παῖδες ὑπερφύαιοι καὶ ἀπιστοι·
μή τις ὑπερβασίη Διὸς ὁρκια δηλήσηται.
αἰεὶ δ' ὁ πλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἡρεόθονται·
οἵς δ' ὁ γέρων μετέχειν, ἄμα πρόσσω καὶ δπίσσω

λεύσσει, ὅπως ὅγειριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται. | 110

ώς ἔφαθ', οἵ δ' ἔχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶας τε,
ἔλπομενοι παύσεσθαι ὁιζυροῦ πολέμοιο.

καὶ δ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ^{τεύχεα τ'} ἔξεδύοντο· τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ
πλησίον ἀλλήλων, ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἀρουρα. | 115

"Ἐκτωρ δὲ προτὶ ἀστυ δύω κήρυκας ἔπειπεν,
καρπαλίμως ἀρνας τε φέρειν Πριάμον τε καλέσσαι.
αὐτὰρ δὲ Ταλθύβιον προτείνει κρείων Ἀγαμέμνων
νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς λέναι, ἥδ' ἀρνα κέλευεν
οἰσέμεναι· δὲ δ' ἀρνούρησθησαν Ἀγαμέμνονι δίφ. | 120

Τειχοσκοπία.

"Ιρις δ' αὖθις· Ἐλένη λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν
εἰδομένη γαλόφ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἐλικάων,
Λαοδίκην Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.

τὴν δ' εὗρος ἐν μεγάρῳ· ἦ δὲ μέγαν ἴστὸν ὕφαινεν
δίπλακα πορφυρέην, πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων θ' ἵπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
οὓς ἔθεν εἴνεκεν ἐπασχον ὑπ' Ἀρηος παλαμάων.
ἄγχοι δ' ἴσταμένη προσέφη πόδας ωκεά | Ιρις:

„δεῦρος ἵθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι | 130
Τρώων θ' ἵπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
οἵ πρὸν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἀρηα
ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖ λιλαιόμενοι πολέμοιο,
οἵ δὴ νῦν ἔσται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται,
ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν. | 135

αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηίφιλος Μενέλαιος
μακρῆς ἐγχείησι μαχήσονται περὶ σεῖο·
τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις“. |

· ὃς εἰποῦσα θεὰ γλυκὺν ἴμερον ἔμβαλε θυμῷ
ἀνδρός τε προτέροιο καὶ ἀστεος ἡδὲ τοκήων. 140

αὐτίκα δ' ἀργεννῆσι καλυψαμένη ὀθόνησιν
ώρματι ἐκ θαλάμοιο τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα,
οὐκ οἶη, ἀμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἔποντο,
Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ Κλυμένη τε βιωπῖς.
αἴψα δ' ἔπειθ' ἵκανον ὅθι Σκαίαὶ πύλαι ἤσαν. | 145

οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον ἡδὲ Θυμοίτην
Λάμπον τε Κλυτίον θ' Ἰκετάονα τ' ὅζον "Αρηος,
Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἀμφω,
ἥπατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῆσι πύλησιν,
γῆραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ 150
ἐσθλοὶ, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵ τε καθ' ὕλην
δενδρέφι ἐφεζόμενοι ὅπα λειριόεσσαν ἰεῖσιν·
τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἦντ' ἐπὶ πύργῳ. |
οἵ δ' ὃς οὖν εἴδονθ' Ἐλένην ἐπὶ πύργον ιοῦσαν,
ῆκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεια πτερόεντ' ἀγόρευον. 155

„οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ ἐυκνήμιδας Ἀχαιοὺς
τοιῆδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἀλγεα πάσχειν·
αἰνῶς ἀθανάτησι θεῆς εἰς ὥπα ἐοικεν.
ἀλλὰ καὶ ὡς, τοίη περ ἐοῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω,
μηδ' ἡμῖν τεκέεσσι τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.“ | 160

· ὃς ἄρδ' ἔφαν, Πρίαμος δ' Ἐλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ
,, δευρῷ πάροιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
ὅφρα ἵδη πρότερόν τε πόσιν πηούς τε φίλους τε.—
οὐ τί μοι αἰτίη ἐσσί, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν.— 165
· ὃς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνης,
ὅς τις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἡνός τε μέγας τε!
ἢ τοι μὲν κεφαλῆ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασιν,

καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὐ πω ἵδον ὁφθαλμοῖσιν
οὐδὲ οὕτω γεραρόν· βασιλῆι γὰρ ἀνδρὶ ἔοικεν.“ | 170

τὸν δ' Ἐλένη μύθοισιν ἀμείβετο, δῆα γυναικῶν
,,αἰδοῖος τέ μοί ἐσσι, φίλε ἐκυρέ, δεινός τε
ώς ὅφελεν θάνατός μοι ἀδεῖν κακός, διπότε δεῦρο
υἱέι σῷ ἐπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα
παῖδά τε τηλυγέτην καὶ δυμηλικίην ἐρατεινήν. 175
ἀλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα·
τοῦτο δέ τοι ἐρέω, διὸ μὲν ἀνείρεαι ἡδὲ μεταλλᾶς·
οὗτός γ' Ἀτρεΐδης εὐρὺν κρείων Ἀγαμέμνων,
ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητῆς·
δαὴρ αὗτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε.“ | 180

ώς φάτο, τὸν δ' ὁ γέρων ἡγάσσατο φώνησέν τε
,,ὦ μάκαρ Ἀτρεΐδη, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον,
ἢ ὃς νύ τοι πολλοὶ δεδμήσατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
ἢδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυσθον ἀμπελόεσσαν·
ἔνθα ἵδον πλείστους Φρύγας ἀνέρας αἰολοπώλους, 185
λαοὺς Ὄτρηος καὶ Μύγδονος ἀντιθέοι,
οἵ ὃς τότ' ἐστρατώντο παρ' ὅχθας Σαγγαρίοι.
καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐών μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
ῆματι τῷ, ὅτε τ' ἥλιθον Ἀμαζόνες ἀνιειραι·
ἄλλ' οὐδὲ οἱ τόσοι ἥσαν, ὅσοι ἐλίκωπες Ἀχαιοί.“ | 190

δεύτερον αὗτ' Ὁδυσῆα ἵδων ἐρέειν· ὁ γεραιός·
,,εἴπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὃς τις ὅδ' ἐστίν.
μείων μὲν κεφαλῆ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
εὐρύτερος δ' ὕψοισιν ἵδε στέρνοισιν ἰδέσθαι.
τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ, 195
αὐτὸς δὲ κτίλος ὡς ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν.
ἀρνητῆ μιν ἐγώ γε ἐίσκω πηγεσιμάλλῳ,
ὅς τ' δίων μέγα πῶν διέρχεται ἀργεννάων.“

τὸν δ' ἡμείρβετ' ἔπειθ' Ἐλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
,,οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης πολύμητις Ὁδυσσεύς, 200
ὅς τράφη ἐν δήμῳ Ιθάκης κραναῆς περ ἔούσης

εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά“. | τὴν δ' αὗτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· „ῶ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες· ἥδη γὰρ καὶ δεῦρο ποτ' ἥλυθε δῖος Ὁδυσσεὺς σεῦ ἐνεκ' ἄγγελίης σὺν ἀρηιφύλῳ Μενελάῳ· τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα, ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά. | ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμειχθεν, στάντιν μὲν Μενέλαιος ὑπείρεχεν εὐρέας ὕμους, ἄμφω δ' ἔζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὁδυσσεύς. | ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὑφαινον, ἦ τοι μὲν Μενέλαιος ἐπιτροχάδην ἀγόρευεν, παῦρα μέν, ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ οὐ πολύμυθος, οὐδ' ἀφαμαρτοεπῆς, εἰ καὶ γένει ὑστερος ἦεν· | ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀνατίξειν Ὁδυσσεύς, στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἵδεσκε πατὰ χθονὸς ὅμματα πήξας, σκῆπτρον δ' οὕτ' ὀπίσω οὕτε προπορηνὲς ἐνώμα, ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, ἀίδρεῃ φωτὶ ἐοικώς· φαίης κε ζάκοτόν τέ τιν' ἔμμεναι ἄφρονά τ' αὔτως· | ἀλλ' ὅτε δὴ ὅπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος εἶη καὶ ἐπειανιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίησιν, οὐκ ἄν ἔπειτ' Ὁδυσῆι γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος· οὐ τότε γ' ὅδ' Ὁδυσῆος ἀγασσάμενθ' εἴδος ἰδόντες.“ | τὸ τρίτον αὗτ' Αἴαντα ἴδων ἐρέειν· ὁ γεραιός „τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἡγύς τε μέγας τε, ἔξοχος Ἀργείων κεφαλήν τε καὶ εὐρέας ὕμους;“ | τὸν δ' Ἐλένη τανύπεπλος ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν· „οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος ἔρκος Ἀχαιῶν· Ἰδομενεὺς δ' ἐτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὃς ἐστηκε, ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἥγερέθονται. πολλάκι μιν ἐείνισσεν ἀρηιφύλος Μενέλαιος οἰκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὅπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο. νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἐλίκωπας Ἀχαιούς,

οὗς κεν ἐν γνοίην καὶ τοῦνομα μυθησαίμην. 235
 δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ίδεειν κοσμήτορε λαῶν,
 Κάστορά θ' ἵπποδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκη,
 αὐτοκασιγνήτω, τῷ μοι μία γείνατο μήτηρ.
 ἦ οὐχ ἐσπέσθην Λακεδαιμονος ἔξ ἐρατεινῆς,
 ἦ δεύρω μὲν ἐποντο νέεσσ' ἔνι ποντοπόροισιν, 240
 νῦν αὗτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
 αἰσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἢ μοι ἔστιν.“
 ὡς φάτο, τοὺς δ' ἥδη κάτεχεν φυσιζόος αἴα
 ἐν Λακεδαιμονι αὐθι, φίλῃ ἐν πατρῷδι γαίῃ. |

Αλεξανδρου καὶ Μενελάου μονομαχία.

κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν φέρον δρκια πιστά, 245
 ἄρνε δύω καὶ οἶνον ἐύφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
 ἀσκῷ ἔν αἰγείῳ φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
 κήρυξ Ἰδαῖος ἥδε χρύσεια κύπελλα.
 ὕτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν 250
 „δρσεο, Λαομεδοντιάδῃ· καλέουσιν ἄριστοι
 Τρώων θ' ἵπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν γαλκοχιτώνων
 ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν δρκια πιστὰ τάμητε:
 αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηίφιλος Μενέλαος
 μακρῆς ἐγχείησι μαχήσοντ' ἀμφὶ γυναικί·
 τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἐποιτο. 255
 οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ δρκια πιστὰ ταμόντες
 ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νέονται
 „Αργος ἔς ἵπποβοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα.“ |

Φὸς φάτο, δίγησεν δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίροις
 ἵππους ζευγνύμεναι τοὶ δ' ὁ τραλέως ἐπίθοντο. 260
 ἄν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν δρίσσω·
 πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον.
 τῷ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
 ἄλλ' ὅτε δή ὁ ἵκοντο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
 ἔξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ γθόνα πουλυβότειραν 265

ἔς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο. | δότιον τόπον
ἀρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων, φησί
ἄν δ' Ὁδυσεὺς πολύμητις· ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ τοις νοῖς
δρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον
μῆσγον, ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὑδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχεναν. | 270

'Ατρεΐδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
ἢ οἱ πάρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄσορτο,
ἀρνῶν ἐκ πεφαλέων τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις.
τοῖσιν δ' Ἀτρεΐδης μεγάλ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών. | 275

,Ζεῦ πάτερ, "Ιδιμεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
ἡέλιος θ', δς πάντ' ἐφορᾶς καὶ πάντ' ἐπακούεις,
καὶ ποταμοὶ καὶ γαῖα, καὶ οἱ ὑπένερθε καμόντας
ἀνθρώπους τίνυσθον, δις κ' ἐπίορκον διμόσση,
ἥμετς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' δρκια πιστά. | 280
εὶ μέν κεν Μενέλαιον Ἀλέξανδρος καταπέφνη,
αὐτὸς ἔπειθ' Ἐλένην ἔχέτω καὶ κτήματα πάντα,
ἥμετς δ' ἐν νήσοις νεώμεθα ποντοπόδοισιν·
εὶ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ἔανθρος Μενέλαιος,
Τρῶας ἔπειθ' Ἐλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι, | 285
τιμὴν δ' Ἀργεῖοις ἀποτινέμεν, ἦν τιν' ἔοικεν,
ἢ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
εὶ δ' ἀν ἐμοὶ τιμὴν Πριάμος Πριάμοιο τε παῖδες
τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν Ἀλεξάνδροι πεσόντος,
αὐτὰρ ἔγῳ καὶ ἔπειτα μαχήσομαι εἴνεκα ποινῆς. | 290
αῦθι μένων, ἥρος κε τέλος πολέμοιο κιχείω." |

ἢ καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέι χαλκῷ.
καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίρονιας,
θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἴλετο χαλκός·
οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσόμενοι δεπάεσσιν | 295
ἔκχεον, ἥδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτησιν.
Ἄδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·

,Ζεῦ κύδιστε μέγιστε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,

διπότεροι πρότεροι οὐπέρ δρκια πημήνειαν, ὅποις τονοσι τὸ
τὸ δέ σφ' ἔγκεφαλος χαμάδις δέοι, ώς δέ οἶνος, 300
αὐτῶν καὶ τεκέων, ἄλοχοι δ' ἄλλοισι δαμεῖεν.^{τὸνοσι}
ώς ἔφαν, ούδ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίανε Κρονίων. |
τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πριάμος μετὰ μῆθον ἔειπεν.

„κέκλυτέ μεν, Τρῶες καὶ ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί.
ἡ τοι ἔγων εἴμι προτὶ Ἰλιον ἡνεμόεσσαν 305
ἄψ, ἐπεὶ οὕ πω τλήσομ' ἐν ὁφθαλμοῖσιν δρᾶσθαι
μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηιφίλῳ Μενελάῳ·
Ζεὺς μέν που τό γε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
διποτέρῳ θανάτοι τέλος περιφερόμενον ἔστιν.“

ἡ δα καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο Ισόθεος φώς, 310
ἄν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον·
τὰ μὲν ἄρ' ἄψιρροι προτὶ Ἰλιον ἀπονέοντο. |
Ἐκτῷρ δὲ Πριάμοι πάις καὶ δῖος Ὄδυσσεὺς
χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, αὐτὰρ ἐπειτα 315
κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρει πάλλον ἑλόντες,
διπότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγκος. |
λαοὶ δ' ἡρήσαντο θεοῖς ίδε χεῖρας ἀνέσχον.
ῶδε δέ τις εἰπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρῶων τε·

„Ζεῦ πάτερ, Ἰδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε, 320
διπότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν,
τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἀιδος εἴσω,
ἥμīν δ' αὖ φιλότητα καὶ δρκια πιστὰ γενέσθαι.“ |

ώς ἄρ' ἔφαν, πάλλεν δὲ μέγας κορυθαιόλος Ἐκτῷρ
ἄψ δρόων· Πάροιος δὲ θῶσ ἐκ κλῆρος δρουσεν· 325
οἱ μὲν ἐπειθ' ἵζοντο κατὰ στύχας, ἥχι ἐκάστῳ
ἴπποι ἀερσίποδες καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο·
αὐτὰρ ὃ γ' ἀμφ' ὕμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλὰ
δῖος Ἀλέξανδρος, Ἐλένης πόσις ἡυκόμοιο.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκεν 330
καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραούριας·

δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
οὗτος κασιγνήτοιο Λυκάονος, ἥρμοσε δὲ αὐτῷ.
ἀμφὶ δὲ ἄρδιόν τοι βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον
χάλκεον, αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε· 335
κρατὶ δὲ ἐπὶ ιφθίμῳ κυνέην ἔντυκτον ἔθηκεν
ἴππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
εἶλετο δὲ ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμηφιν ἀρήρειν.
ὣς δὲ αὔτως Μενέλαος ἀρήιος ἔντε ἔδυνεν. |

οἵ δὲ ἐπεὶ οὖν ἐκάτερθεν ὅμιλον θωρήγιμησαν, 340
ἐξ μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιγόωντο
δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δὲ ἔχεν εἰσορόωντας
Τρωάς θὲν ἵπποδάμους καὶ ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς,
καὶ δὲ ἔγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ γάρω
σείοντες ἔγχεῖας, ἀλλήλοισιν κοτέοντε. | 345
πρόσθε δὲ Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Ἄτρεῖδαο κατὰσπίδα πάντοστιν ἐίσην·
οὐδὲ ἔρρηξεν χαλκός, ἀνεγνάμφη δέ οἱ αἰχμὴ
ἀσπίδης ἐνὶ κρατερῷ. | ὃ δὲ δεύτερος ὁρνυτο χαλκῷ
Ἄτρεῖδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διὶ πατρὶ· 350

„Ζεῦ ἄνα, δός τελσασθαι, ὃ με πρότερος κάκος ἔοργεν,
δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ κερσὶ δάμασσον,
ὅφρα τις ἔρρηγησι καὶ δψιγόνων ὀνθρώπων
ξεινοδόκον κακὰ ὁρέει, ὃ κεν φιλότητα παράσχῃ.“ |

ἡ δα καὶ ἀμπεπαλῶν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος 355
καὶ βάλε Πριαμίδαο κατὰσπίδα πάντοστιν ἐίσην.
διὰ μὲν ἀσπίδος ἥλθε φαεινῆς ὅβριμον ἔγχος,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἥρήρειστο·
ἀντικρὺ δὲ παρὰ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
ἔγχος· ὃ δὲ ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν. | 360
Ἄτρεῖδης δὲ ἔρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον
πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δὲ ἄρδιόν τοι
τριχθά τε καὶ τετραχθά διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.
Ἄτρεῖδης δὲ ὕμωξεν Ιδών εἰς οὐρανὸν εύρεν·

,Ζεῦ πάτερ, οὗ τις σεῖο θεῶν δόλοώτερος ἄλλος· 365
ἢ τ' ἐφάμην τείσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος·
νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσιν ἄγη ἔφος, ἐκ δέ μοι ἔγχος
ἥίχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδὲ δάμασσα.“ |

ἢ καὶ ἐπαΐζας κόρυθος λάβεν ἵπποδασείης,
ἔλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς· 370
ἄγγε δέ μιν πολύκεστος ἴμας ἀπαλὴν ὑπὸ δειρήν,
ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος δύχεὺς τέτατο τρυφαλείης. |
καί νῦ κεν εἴρυσέν τε καὶ ἀσπετον ἥρατο κῦδος,
εἰ μὴ ἄρ' ὁξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη, 375
ἢ οἱ δῆξεν ἴμαντα βοὸς Ἰφι κταμένοιο.
κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἄμ' ἔσπετο χειρὶ πυχείῃ.
τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς
ὅτιψ' ἐπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι.
αὐτὰρ δ' ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
ἔγγει χαλκείῳ· τὸν δ' ἔξήροπαξ· Ἀφροδίτη 380
ὅη μάλ', ὃς τε θεός, ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἡέρι πολλῆ,
καδ' δ' εἰσ' ἐν θαλάμῳ ἐνώδει κηώθεντι. | 382

383-448. Μετὰ τὸν Πάριν καὶ ἡ Ἐλένη κληθεῖσα ἀπὸ τοῦ
πύργου ὑπὸ τῆς θεᾶς ἔρχεται εἰς τὸν οἰκόν της, ὅπου, ἀφ' οὐ ἐπέ-
πληξε πικρῶς τὸν Π., κοιμᾶται ὡς σύζυγος μετ' αὐτοῦ, καὶ τοῦτο
εἶναι ἡ πρώτη πρᾶξις ἐπιορκίας ἐκ μέρους τῶν Τρώων καὶ δὴ τοῦ Π..

'Ατρεΐδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα θηρὶ ἐοικώς, 449
εἰ που ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδῆ· 450
ἄλλ' οὐ τις δύνατο Τρώων κλεῖτῶν τ' ἐπικούρων
δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ' ἀρηιφύλῳ Μενελάῳ·
οὐ μὲν γάρ φιλότητί γ' ἔκευθον ἄν, εἰ τις ἰδοίτο·
ἴσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήγθετο κηρὶ μελαίνῃ. |
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων· 455

,κέκλυτέ μεν, Τρῷες καὶ Δάρδανοι ἥδ' ἐπίκουροι.
νίκη μὲν δὴ φαίνετ' ἀρηιφύλου Μενελάου·
ὑμεῖς δ' Ἀργεῖην Ἐλένην καὶ κτήμαθ' ἄμ' αὐτῇ

ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν, ἦν τιν' ἔσικεν,
ἢ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.⁴⁶⁰ ὥς ἔφατ' Ἀτρεῖδης, ἐπὶ δ' ἡνεον ἄλλοι Ἀχαιοί. |

Δ

'Ορκίων σύγχυσις.

οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζῆνὶ καθήμενοι ἡγορόωντο
χρυσέωφ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἡβῃ
νέκταρο ἐφνοχόει· τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσιν
δηδέχατ' ἄλλήλους, Τρῶων πόλιν εἰσορόωντες. |
αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεμιζέμεν Ἡρην
κερτομίοις ἐπέεσσι, παραβλήδην ἀγορεύων·

,δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων,
Ἡρη τ' Ἀργεῖη καὶ Ἀλαλκομενῆς Ἀθήνη.
ἄλλ' ἢ τοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσορόωσαι
τέρπεσθον· τῷ δ' αὖτε φιλομειδῆς Ἀφροδίτη 10
αἰεὶ παριμέμβλωκε καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει,
καὶ νῦν ἐξεσάωσεν διόμενον θανέεσθαι. |
ἄλλ' ἢ τοι νίκη μὲν ἀρηιφίλου Μενελάου·
ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
ἢ ὁ αὖτις πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἴνην 15
δροσομεν, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
εἰ δ' αὖ πως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἥδυ γένοιτο,
ἢ τοι μὲν οἰκέοιτο πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
αὖτις δ' Ἀργεῖην Ἐλένην Μενέλαος ἀγοιτο.“ |

ώς ἔφαθ', αἰ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἡρη²⁰
πλησίαι αἵ γ' ἡσθην, κακὰ δὲ Τρῶεσσι μεδέσθην.
ἢ τοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν οὐδέ τι εἶπεν,
σκυζομένη Διὶ πατρί, χόλος δέ μιν ἄγριος ἤρειν.
Ἡρη δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἄλλὰ προσηγύδα·

, αινότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῆθον ἔειπες ;
 πῶς ἐθέλεις ἄλιον θεῖναι πόνον ἥδ' ἀτέλεστον,
 ἵδρως δ', ὃν ἴδρωσα μόγῳ, καμέτην δέ μοι ἵπποι
 λαὸν ἀγειρούσῃ, Πριάμῳ κακὰ τοῖο τε παισὶν ;
 ἔρδ' ! ἀτὰρ οὐ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι .“ |

τὴν δὲ μέγ' ὁχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς . 30
 „δαιμονίη, τί νύ σε Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
 τόσσα κακὰ ύέζουσιν, δ' τ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις
 "Ιλιον ἔξαλαπάξαι, ἐν κτίμενον πτολίεθρον ;
 εἰ δὲ σύ γ' εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρὰ
 ὡμὸν βεβρώθοις Πρίαμον Πριάμοιό τε παῖδας 35
 ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἔξακέσαιο . |
 ἔρξον, δπως ἐθέλεις· μὴ τοῦτο γε νεῖκος ὅπισσω
 σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται .
 ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν .
 ὅπιότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαῶς πόλιν ἔξαλαπάξαι 40
 τὴν ἐθέλω, ὅθι τοι φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάσιν,
 μὴ τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ' ἔᾶσαι . |
 καὶ γὰρ ἐγὼ σοὶ δῶκα ἑκῶν ἀέκοντί γε θυμῷ .
 αἴ γὰρ οὐ π' ἡελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι
 ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων, 45
 τάων μοι περὶ κῆρι τιέσκετο "Ιλιος Ἱρὴ⁵
 καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐνυμελίω Πριάμοιο·
 οὐ γάρ μοι ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης,
 λοιβῆς τε κνίσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ήμεῖς .“ |

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βιωπῖς πότνια "Ηρη· 50
 „ἡ τοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλαταί εἰσι πόληες,
 "Αργος τε Σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια Μυκῆνη·
 τὰς διαπέρσαι, δτ' ἂν τοι ἀπέγθωνται περὶ κῆρι.
 τάων οὐ τοι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι οὐδὲ μεγαίρω.
 [Εἰ περ γὰρ φθονέω τε καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι, 55
 οὐκ ἀνύω φθονέουσ', ἐπειλήπτης φέρτερός ἐσσι.]
 ἄλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον .

καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν σοί,
καὶ με προσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
ἀμφότερον, γενεῆ τε καὶ οὖνεκα σὴ παράκοιτις
κέκλημαι, σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις. | 60
ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦθ' ὑποεἴξομεν ἀλλήλοισιν,
σοὶ μὲν ἐγώ, σὺ δ' ἔμοι· ἐπὶ δ' ἔψονται θεοὶ ἄλλοι
ἀθάνατοι. σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι
ἔλθειν ἐς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνήν, 65
πειρᾶν δ', ὡς κεν Τρώες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
ἀρξωσι πρότεροι ὑπὲρ δρκια δηλήσασθαι.“ |

ώς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·

„αἴψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς, 70
πειρᾶν δ' ὡς κε Τρώες ὑπερκύδαντας Ἀχαιούς
ἀρξωσι πρότεροι ὑπὲρ δρκια δηλήσασθαι.“ |

ώς εἰπὼν ὕτρυνε πάρος μεμαυτὸν Ἀθήνην·
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀίξασα.
οἶον δ' ἀστέρα ἥκε Κρόνου πάις ἀγκυλομήτεω,
ἥ ναύτησι τέρας ἡὲ στρατῷ εύρει λαῶν, 75
λαμπρόν· τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἵενται·
τῷ ἐικυῖ· ἥξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη,
καὸδ δ' ἔθιορ' ἐς μέσσον· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους καὶ ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς. 80
ὦδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

„ἥ ᾧ ἁῦτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ
ἔσσεται, ἥ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησιν
Ζεύς, ὃς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.“

ώς ἄρα τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε. | 85
ἥ δ' ἀνδρὶ ἴκέλη Τρώων κατεδύσεθ' ὅμιλον, τὸν δὲ οὐεῖδες
Λαοδόκῳ Ἀντηνορίδῃ, κρατερῷ αἰχμητῇ,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη, εἴ που ἐφεύροι· τοντούς εἰδούσης
εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε
ἔσταότ· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων· | 90

λαῶν, οἵ οἱ ἐποντο ἀπ' Αἰσήποιο δοάων. |
ἀγχοῦ δ' ἵσταμένη ἔπει πτερόεντα προσηύδα·

, ἦ δά μοι τί πίθοι, Λυκάονος υἱὲ δαῖφρον ;
τλαίης κεν Μενελάῳ ἔπι προέμεν ταχὺν Ιόν,
πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο, 95
ἐκ πάντων δὲ μάλιστι Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆι.
τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα πάρ' ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,
αἴ κεν ἴδῃ Μενέλαιον ἀρήιον Ἀτρέος υἱὸν
σῷ βέλει δημηθέντα πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς.
ἄλλ' ἄγ' δίστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο, 100
εὔχεο δ' Ἀπόλλωνι λυκηγενέι κλυτοτόξῳ
ἀρνῶν πρωτογόνων ὁρέειν κλεῖτὴν ἐκατόμβην
οἴκαδε νοστήσας ιερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης. "

ώς φάτ' Ἀθηναίη, τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν, |
αὐτίκ' ἐσύλα τόξον ἔυξοον ἱέαλου αἰγὸς 105
ἀγρίου, δν δά ποτ' αὐτὸς ὑπὸ στέρνοιο τυγήσας
πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῆσιν,
βεβλήκει πρὸς στῆθος· δ' ὁ δ' ὑπτιος ἔμπεσε πέτρῃ.
τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἐκκαιδεκάδωρα πεφύκειν·
καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἥραρε τέκτων, 110
πᾶν δ' εῦ λειήνας χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην. |
καὶ τὸ μὲν εῦ κατέθηκε τανυσσάμενος ποτὶ γαίῃ,
ἀγκλίνας· πρόσθεν δὲ σάκεα σχέθον ἐσθλοὶ ἔταιροι,
μὴ πρὸν ἀνατίξειαν ἀρήιοι υἱες Ἀχαιῶν,
πρὸν βλῆσθαι Μενέλαιον ἀρήιον Ἀτρέος υἱόν. | 115
αὐτὰρ δ σύλα πῶμα φαρέτρης, ἐκ δ' ἔλετ' ίὸν
ἀβλῆτα πτερόεντα, μελαινέων ἔρμ' ὀδυνάων·
αἴψα δ' ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμεε πικρὸν ὀιστόν,
εὔχετο δ' Ἀπόλλωνι λυκηγενέι κλυτοτόξῳ
ἀρνῶν πρωτογόνων ὁρέειν κλεῖτὴν ἐκατόμβην 120
οἴκαδε νοστήσας ιερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης. |
ἔλκε δ' ὅμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν καὶ νεῦρα βόεια·
νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον.

αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε,
λίγης βιός, νευρῷ δὲ μέγ' ἵαχεν, ἀλτὸ δ' ὁιστὸς
δέξυβελῆς καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων. | 125

οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγελήη,
ἢ τοι πρόσθεν στᾶσα βέλος ἔχεπευκὲς ἄμυνεν.
ἢ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροός, ώς ὅτε μήτηρ 130
παιδὸς ἔεργη μυῖαν, ὅθ' ἡδεὶ λέξεται ὑπνῳ·
αὐτὴ δ' αὗτ' ἴθυνεν, ὅμι ζωστῆρος ὀχῆες
χρύσειοι σύνεχον καὶ διπλόος ἥντετο θώρηξ.
Ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρός ὁιστός:
διὰ μὲν ἀρ ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἡρήρειστο
μίτρης θ', ἦν ἐφόρειν ἔρυμα χροός, ἔρκος ἀκόντων,
ἢ οἱ πλεῖστον ἔρυτο· διαπρὸ δὲ ἵσατο καὶ τῆς.
ἀκρότατον δ' ἄρ' ὁιστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός·
αὐτίκα δ' ἔρρεεν αἷμα κελαινεφὲς ἔξι ωτειλῆς. | 140

ώς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνη
Μηονίς ἡὲ Κάειρα παρήιον ἔμμεναι ἵππων·
κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἡρήσαντο
ἵππης φορέειν, βασιλῆι δὲ κεῖται ἄγαλμα,
ἀμφότερον, κόσμος θ' ἵππῳ ἐλατῆρι τε κῦδος· 145
τοῖοι τοι, Μενέλαε, μιάνθην αἴματι μηροὶ
εύφυεες κνημαί τε ἰδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθεν. |

ὅγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ώς εἶδεν μέλαν αἷμα καταρρέον ἔξι ωτειλῆς·
ὅγησεν δὲ καὶ αὐτὸς ἀρηίφιλος Μενέλαος. 150
ώς δὲ ἴδεν νεῦρόν τε καὶ ὅγκους ἐκτὸς ἐόντας,
ἄψιρρόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.
τοῖς δὲ βαρὺ στενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
χειρὸς ἔχων Μενέλαον· ἐπεστενάχοντο δ' ἐταῖροι·

„φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον“ 155
οίον προστήσας πρὸ Ἀγαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι·
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ώς σ' ἔβιλον Τρῶες, κατὰ δ' ὄρκια πιστὰ πάτησαν.
 οὐ μέν πως ἄλιον πέλει ὄρκιον αἴμα τε ἀργῶν
 σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαί, ἵς ἐπέπιθμεν.
 εἴ περ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν, 160
 ἔκ δὲ καὶ ὄψε τελεῖ, σύν τε μεγάλῳ ἀπέτεισαν,
 σὺν σφῆσιν κεφαλῆσι γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν. |
 εὗ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 ἔσσεται ἥμαρ, δτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἰλιος ἴρη
 καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐνμελίω Πριάμοιο, 165
 Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης ὑψίζυγος αἰθέρι ναίων
 αὐτὸς ἐπισσείησιν ἐρεμνήν αἰγίδα πᾶσιν
 τῆσδ' ἀπάτης κοτέων. τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα·
 ἄλλα μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται, ω Μενέλαε,
 αἱ κε θάνης καὶ πότμον ἀναπλήσης βιότοιο. 170
 καί κεν ἐλέγχιστος πολυδύψιον Ἄργος ἱκόμην·
 αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἰης·
 καὸδ δέ κεν εὔχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιμεν
 Ἄργεῖην Ἐλένην· σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα
 κειμένου ἐν Τροίῃ ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ. | 175
 καί κε τις ωδ' ἐρέει Τρώων ὑπερηνορεόντων,
 τύμβῳ ἐπιθρόσκων Μενελάου κυδαλίμοιο·
 ,αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσιν χόλον τελέσει· Ἀγαμέμνων,
 ὃς καὶ νῦν ἄλιον στρατὸν ἥγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν,
 καὶ δὴ ἔβη οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν 180
 σὺν κεινῆσιν νησί, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον·
 ὡς ποτέ τις ἐρέει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.“ |

τὸν δ' ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 „θάρσει, μηδέ τί πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν·
 οὐκ ἐν καιρῷ δέξῃ πάγη βέλος, ἄλλὰ πάροιθεν 185
 εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίσολος ἥδ' ὑπένερθεν
 ζῶμά τε καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆς κάμον ἄνδρες.“ |
 τὸν δ' ἀταμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 „αἱ γὰρ δὴ οὕτως εἴη, φίλος ω Μενέλαε·
 Ψηφισποιηθῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

έλκος δ' Ιητήρο ἐπιμάσσεται ἥδ' ἐπιθήσει 190
φάρμαχ', ἢ κεν παύσησι μελαινάων ὀδυνάων.[“] |

ἢ καὶ Ταλθύβιον θεῖον κήρυξα προσηγόρια·
„Ταλθύβι”, διττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον,
φωτ' Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος Ιητήρος,
ὅφρα τοῦ Μενέλαιον ἀρήιον Ἀτρέος υἱόν, 195
ὅν τις διστεύσας ἔβαλεν τόξων ἐν εἰδώς,
Τρώων ἦ Λυκίων, τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.[“] |

ώς ἔφατ', οὐδ' ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας.
βῆ δ' ἵέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
παπταίνων ἥρωα Μαχάονα. τὸν δὲ νόησεν 200
ἐσταότ', ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
λαῶν, οἵ οἱ ἔποντο Τρίκης ἔξι ἱπποβότοιο.
ἄγκου δ' ἴσταμενος ἔπεια πτερόεντα προσηγόρια·

„δόρσ”, Ἀσκληπιάδη, καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
ὅφρα τοῦ Μενέλαιον ἀρήιον ἀρχὸν Ἀχαιῶν, 205
ὅν τις διστεύσας ἔβαλεν τόξων ἐν εἰδώς,
Τρώων ἦ Λυκίων, τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.[“] |

ώς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὅρινεν.
βὰν δ' ἵέναι καθ' ὅμιλον ἀνὰ στρατὸν εὔρὺν Ἀχαιῶν.
ἄλλ' ὅτε δή ὁ ἵκανον, διθι ἔανθδος Μενέλαιος 210
βλήμενος ἦν, περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ' ὅσσοι ἄριστοι,
κυκλόσ”, δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο Ισόθεος φώς.
αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆρος ἀρηρότος ἔλκεν διστόν.
τοῦ δ' ἔξελκομένοιο πάλιν ἄγεν δέξεες ὅγκοι,
λῦσε δέ οἱ ζωστῆρα παναίολον ἥδ' ὑπένερθεν 215
ζῶμά τε καὶ μίτρην, τὴν χαλκῆς κάμον ἄνδρες.
αὐτὰρ ἔπει τοῦδεν ἔλκος, διθ' ἔμπεσε πικρὸς διστός,
αἷμ' ἔκμυζήσας ἐπ' ἄρ' ἡπια φάρμακα εἰδὼς
πάσσε, τά οἱ ποτε πατρὶ φίλα φρονέων πόρες Χίρων. |

ὅφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαιον, 220
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἥλυθον ἀσπιστάων
οἵ δ' αὗτις κατὰ τεύχε ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης. |

223-421. Ὁ Ἀγαμέμνων ἐπιθεωρῶν τὰς τάξεις τῶν Ἑλλήνων ἐνθαρρύνει τοὺς φιλοπολέμους καὶ παρατηρεῖ τοὺς δκνοῦντας, τὸ τμῆμα δὲ τοῦτο ἐπιγράφεται Ἀγαμέμνονος ἐπιπώλησις.

ὅς δ' ὅτε ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέι κῦμα θαλάσσης 422
δρυντερόποτερον Ζεφύρου ὥπο κινήσαντος·
πόντῳ μέν τε πρῶτα κορύσσεται, αὐτάρ ἔπειτα
χέρσῳ δηγγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας 425
κυρτὸν ἵὸν κορυφοῦται, ἀποπτύει δ' ἀλὸς ἄχνην·
ὅς τότε ἐπασσύτεροι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες
νωλεμέως πόλεμόνδε κέλευς δὲ οἰσιν ἔκαστος
ἡγεμόνων· οἱ δὲ ἄλλοι ἀκὴν ἵσαν, οὐδέ κε φαίης
τόσσον λαὸν ἔπεσθαι ἔχοντες ἐν στήθεσιν αὐδήν, 430
σιγῇ, δειδιότες σημάντορας. ἀμφὶ δὲ πᾶσιν
τεύχεα ποικίλη ἔλαμπε, τὰ εἰμένοι ἐστιχώντο. |
Τρῶες δέ, ὡς τὸ διεσ πολυπάμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
μυρίαι ἐστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκὸν
ἀζηχὲς μεμακυῖαι, ἀκούονται δπα ἀρνῶν, 435
ὅς Τρῶων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν δρώσειν·
οὐ γάρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος οὐδὲ τα γῆρας,
ἄλλὰ γλῶσσα ἐμέμεικτο, πολύκλητοι δὲ ἔσαν ἀνδρες. |
ῶρσε δὲ τοὺς μὲν Ἀρης, τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Δεῖμός τοι ἡδὲ Φύβος καὶ Ἔρις ἀμοτον μεμαυῖα, 440
Ἀρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη ἑτάρη τε,
ἥ τοι διλγή μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτάρ ἔπειτα
οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίιον ἔμβαλε μέσσῳ
ἔρχομένη καθ' ὅμιλον, δφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν. | 445
οἱ δέ δτε δή ὁ ἐς χῶρον ἔνα ξυνιόντες ἵκοντο,
σύν δὲ ἔβαλον δινούς, σὺν δὲ ἔγχεα καὶ μένε ἀνδρῶν
χαλκεοθωράκων· ἀτάρ ἀσπίδες ὁμφαλόεσσαι
ἔπληντες ἄλλήλῃσι, πολὺς δὲ ὁρυμαγδὸς δρώσειν.
ἴνθα δὲ ἀμφὶ οἰκιωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν 450
δλλύντων τε καὶ δλλυμένων, ὁέε δὲ αἰματι γαῖα.

ώς δ' ὅτε χείμαρροι ποταμοὶ κατ' ὅρεσφι ὁέοντες
ἔς μισγάγκειαν ἔνυβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ
κρουνῶν ἐκ μεγάλων κοίλης ἔντοσθε χαράδρης·
τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὐρεσιν ἔκλυε ποιμήν· 455
ώς τῶν μισγομένων γένετο ἰαχή τε πόνος τε. |

457 - 544. Ἐπακολουθοῦν μεμονωμένοι ἀγῶνες Ἀχαιῶν καὶ
Τρώων ἀνδρὸς πρὸς ἀνδρα. Εὔρισκόμεθα λοιπὸν ἐν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ
τῆς μάχης.—(E) Ἐν τῇ μάχῃ ἀριστεύει ὁ Διομήδης, ὅστις βοηθού-
μενος ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς, ἥτις μετὰ τῆς Ἡρας εἰκεν ἐλθει πρὸς
βοήθειαν τῶν Ἀχαιῶν, τραυματίζει τοὺς συμμάχους τῶν Τρώων
Ἀφροδίτην καὶ Ἀρην. Διὰ τοῦτο ἡ ὁμοφύλοια Ε ἐπιγράφεται **Διο-**
μήδους ἀριστεία.

Ζ

"Εκτερος καὶ Ἀνδρομάχης ὄμιλία.

Τρώων δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή.
πολλὰ δ' ἀρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἵθυσε μάχη πεδίοιο,
ἀλλήλων ἴθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα,
μεσσηγὸς Σιμόεντος Ἰδε Ξάνθοιο ὁράων. |

Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος, ἔρκος Ἀχαιῶν, 5
Τρώων ἐῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἐτάροισιν ἔθηκεν,
ἀνδρα βαλών, ὃς ἄριστος ἐν Θρήκεσσι τέτυκτο,
νιόν Ἐυσσώρου Ἀκάμαντ' ἡύν τε μέγαν τε.
τόν δ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἵπποδασείης,
ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἀρ' ὀστέον εἴσω 10
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψεν. |

"Αξυλον δ' ἀρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐν κτιμένῃ ἐν Ἀρίσβῃ
ἀφνειδες βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισιν·
πάντας γὰρ φιλέεσκεν ὁδῷ ἐπι οἰκία ναίων. 15
ἀλλά οἱ οὖς τις τῶν γε τότ' ἥρκεσε λυγρὸν ὅλευθρον

πρόσθεν ὑπαντιάσας, ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὃς ὁ τόθ' ἵππων
ἔσκεν ὑφηνίοχος· τὸ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην. |

Δρῆσον δ' Εὔρυαλος καὶ Ὁφέλτιον ἔξενάριξεν
βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὓς ποτε νύμφη
νηὶς Ἀβαρβαρέη τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι.

Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος
πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἐ γείνατο μήτηρ·
ποιμαίνων δ' ἐπ' ὕεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
ἡ δ' ὑποκυνσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε. |

καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστηιάδης καὶ ἀπ' ὅμιλον τεύχε' ἔσύλα. |
Ἄστυαλον δ' ἄρ' ἔπειφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης·
Πιδύτην δ' Ὁδυσεὺς Περκώσιον ἔξενάριξεν
ἔγκει γαλκείφ, Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.

Ἄντιλοχος δ' Ἀβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης, Ἐλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
ναὶ δὲ Σατνιόεντος ἐυρρείτα παρ' ὅχθας
Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἔλε Λήιτος ἥρως
φεύγοντ· Εὔρυπυλος δὲ Μελάνθιον ἔξενάριξεν. |

Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαιος
ζωὸν ἔλ· ἵππω γάρ οἱ ἀτυζομένω πεδίοιο
ὄζω ἔνι βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἄρμα
ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ὁμιλῷ αὐτῷ μὲν ἐβήτην
πρὸς πόλιν, ἢ περ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο,
αὐτὸς δ' ἐκ δίφροι παρὰ τροχὸν ἔξεκυλίσθη
πρηνῆς ἐν κονίησιν ἐπὶ στόμα. πὰρ δέ οἱ ἐστη

Ἄτρετῆς Μενέλαιος ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος·
Ἄδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων·

„ζώγρει, Ἄτρεος νιέ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα.
πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
γαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος·
τῶν κέν τοι γαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

20

25

30

35

40

45

εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ[·] ἐπὶ νησὶν Ἀχαιῶν.[·]

50

ώς φάτο, τῷ δ[·] ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν,
καὶ δή μιν τάχ[·] ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
δώσειν φ[·] θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ[·] Ἀγαμέμνων
ἀντίος ἥλθε θέων, καὶ διοκλήσας ἔπος ηῦδα· |
„[·] πέπον, ω[·] Μενέλας, τί ἦ δὲ σὺ κήδεαι οὗτως
ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον
πρὸς Τρώων! τῶν μή τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν δλεθρον
χεῖράς θ[·] ἡμετέρας, μηδ[·] ὅν τινα γαστέρι μήτηρ
κοῦρον ἔόντα φέροι, μηδ[·] δ[·] φύγοι, ἀλλ[·] ἄμα πάντες
„Ιλίου ἔξαπολοίατ[·] ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι.“ |

60

ώς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως
αἴσιμα παρειπῶν[·] δ[·] ἀπὸ ἔθεν ὕσσατο χειρὶ[·]
ἥρω[·] Ἀδρηστον[·] τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
οὖτα κατὰ λαπάρην[·] δ[·] ἀνετράπετ[·], Ἀτρεΐδης δὲ
λᾶξ ἐν στήθεσι βὰς ἔξεσπασε μείλινον ἔγγος. |

65

Νέστωρ δ[·] Ἀργεῖοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀῦσας[·]
„[·] φίλοι ἥρωες Δαναοί, θεράποντες[·] Ἀρηος,
μή τις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος μετόπισθεν
μιμνέτω, ω[·] κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται,
ἀλλ[·] ἄνδρας ατείνωμεν[·] ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἔκηλοι
νεκροὺς ἀμι πεδίον συλήστε τεθνητας.“ |

70

ώς εἰπὼν ὕτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
ἐνθα κεν αὗτε Τρώες ἀρηιφίλων ὑπ[·] Ἀχαιῶν
„Ιλίου εἰσανέβησαν ἀναλκεῖησι δαμέντες,
εἰ μὴ ἄρ[·] Αἰνείᾳ τε καὶ Ἐκτορι εἰπε παραστὰς
Πριαμίδης Ἐλενος, οἰωνοπόλων δχ[·] ἄριστος[·] |

75

„Αἰνείᾳ τε καὶ Ἐκτορ, ἐπεὶ πόνος ὑμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὗνεκ[·] ἄριστοι
πᾶσαν ἐπ[·] ιθύν ἐστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε,
στῆτ[·] αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων
πάντῃ ἐποιχόμενοι, πρὸν αὐτ[·] ἐν χερσὶ γυναικῶν
φεύγοντας πεσέειν, δηϊοισι δὲ χάρμα γενέσθαι. |

80

▲. N. Γουδῆ.—Ομήρου Ιλίας Α-Β-Γ-Δ-Ζ, „Εκδοσις Α[·]
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποιηύνητον ἀπάσας,
ἥμεις μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὐτὶ μένοντες
καὶ μάλα τειρόμενοί περ ἀναγκαῖη γὰρ ἐπείγει· 85
"Εκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ' ἐπειτα
μητέροι σῇ καὶ ἐμῇ· ή δὲ ξυνάγουσα γεραιάς
νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἐν πόλει ἄκρῃ,
οἰξασα κληῆδι θύρας ἴεροῖ δόμοιο, 90
πέπλον, δοκέει χαριέστατος ἡδὲ μέγιστος
εἶναι ἐνὶ μεγάρῳ καὶ οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῷ,
θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἡγύμοιο,
καὶ οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαΐδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἡνις ἡκέστας ἴερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ 95
ἄστυ τε καὶ Τρῶων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα,
αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου Ἱρῆς,
ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο,
δον δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημι γενέσθαι.
οὐδ' Ἀγιλῆά ποθ' ὕδε γ' ἐδείδιμεν, δοχαμον ἀνδρῶν,
δον πέρ φασι θεᾶς ἔξ ἔμμεναι· ἀλλ' ὅδε λίην 100
μαίνεται, οὐδέ τίς οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν." |

ώς ἔφαθ', "Εκτωρ δ' οὐ τι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν.
αὐτίκα δ' ἔξ ὁχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε,
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρε κατὰ στρατὸν ὥχετο πάντῃ
διρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν. | 105
οἱ δ' ἐλείχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργέιοι δ' ὑπεκώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο,
φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἔξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν· ὃς ἐλέλιχθεν. |
"Εκτωρ δὲ Τρῶεσσιν ἐκέλετο μακρὸν ἀύσας· 110

„Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλεκλεῖτοι τ' ἐπίκουροι,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἄλκης,
ὅφρ' ἂν ἐγὼ βῆτα προτὶ Ἰλιον ἡδὲ γέρουσιν
εἰπω βουλευτῆσι καὶ ἡμετέρης ἀλόχοισιν
δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἐκατόμβας.“ | 115

ώς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυφαίοιος Ἐκτωρ·
ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινόν,
ἄντυξ ἡ πυμάτη θέεν ἀσπίδος διμφαλοέσσης.

Γλαῦκος δ' Ἰππολόχιο πάις καὶ Τυδέος υἱὸς
ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι. 120
οἱ δ' ὅτε δὴ σκεδὸν ἥσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἴοντες,
τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομῆδης·

„τίς δὲ σύ ἔσσι, φέριστε, καταθνητῶν ἀνθρώπων;
οὐ μὲν γάρ ποτ' ὅπωπα μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
τὸ πρίν ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἀπάντων 125
σῷ θάρσει, ὃ τ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.
δυστήνων δέ τε παιδες ἐμῷ μένει ἀντιόσιν.
εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουμθας,
οὐκ ἄν ἐγώ γε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.

οὐδὲ γάρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος 130
δὴν ἦν, ὃς ὁ θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν,
ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
σεῦε κατ' ἥγαθεον Νυσήιον· αἱ δ' ἄμα πᾶσαι 135
θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου
θεινόμεναι βουπλῆγι· Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς
δύσεθ' ἀλὸς κατὰ κῦμα, Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
δειδιότα· κρατερὸς γάρ ἔχει τρόμος ἀνδρὸς διμοκλῆ. 140
τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ δῆτα ζώοντες,
καὶ μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου πάις· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
ἦν, ἔπει τὸν ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.

οὐδ' ἄν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι. | 145
εἰ δέ τις ἔσσι βροτῶν, οἱ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,
ἄσσον ἵθ', ὡς κεν θᾶσσον δλέθρου πείραθ' ἵκηαι.“ |

τὸν δ' αὖθ' Ἰππολόχιο προσηγύδα φαίδιμος υἱός·
„Τυδεῖδη μεγάθυμε, τί ἦ γενεὴν ἔρεείνεις; 150
οἵη περ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν.
φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὑλη
τηλεθόωσα φύει, ἕαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη·

ώς ἀνδρῶν γενεὴ ἡ μὲν φύει, ἡ δ' ἀπολήγει. |
 εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὅφος ἐν εἰδῆς, 150
 ήμετέρην γενεὴν πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἵσασιν·
 ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῷ Ἀργεος ἴπποβότοιο,
 ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὁ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
 Σίσυφος Αἰολίδης· ὃ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν,
 αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην. 155
 τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἡνορέην ἐρατεινὴν
 ὥπασαν. Αὐτάρ οἱ Προῖτος κακὰ μήσατο θυμῷ,
 ὃς δ' ἐκ δῆμου ἔλασσεν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦν,
 Ἀργεῖων Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκῆπτρῳ ἐδάμασσεν.
 τῷ δὲ γυνὴ Προῖτου ἐπειήνατο, δι' Ἀντεια, 160
 κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὐ τι
 πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα, δαῖφρονα Βελλεροφόντην.
 η δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηγύδα·
 τεθναίης, δῆ Προῖτ', ἡ κάκτανε Βελλεροφόντην,
 ὃς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἔθελούσῃ. | 165
 ως φάτο, τὸν δὲ ἄνακτα χόλος λάβεν, οἶον ἄκουσεν·
 κτεῖναι μέν δέ ἀλλεῖνε, σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ,
 πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ' ὃ γε σήματα λυγρά,
 γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθύρᾳ πολλά,
 δεῖξαι δ' ἡνώγει φένδερῷ, ὅφος ἀπόλοιτο. 170
 αὐτὰρ δῆ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπὸ ἀμύμονι πομπῇ. |
 ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἵξε Ξάνθον τε δέοντα,
 προφρονέως μιν τίεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης·
 ἐννῆμαρ ἔεινισσε καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ὁδοδάκτυλος Ἡώς, 175
 καὶ τότε μιν ἐρέεινε καὶ ἥτες σῆμα ἰδέσθαι,
 δττι δά οἱ γαμβροῖο πάρα Προῖτοι φέροιτο. |
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
 πρῶτον μέν δα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσεν
 πεφρέμεν· ἡ δ' ἄρα ἔην θεῖον γένος οὐδὲ ἀνθρώπων, 180
 πρόσθε λέων, δπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,

δεινὸν ἀποπνεόουσα πνεὸς μέγος αἰθομένοιο.
καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
δεύτερον αὖ Σολύμοισι μαχῆσατο κυδαλίμοισιν.
καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν. 185
τὸ τρίτον αὖ κατέπεφνε Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκνὸν δόλον ἄλλον ὑφαίνεν.
κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους
εἶσε λόχον· τοὶ δ' οὐ τι πάλιν οἰκόνδε νέοντο.
πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης. 190
ἄλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἦντα,
αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅ γε θυγατέρα ἦν,
δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιλήδος ἡμισυ πάσης·
καὶ μέν οἱ Λύκοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
καλὸν φυταλῖης καὶ ἀρούρης, ὅφρα νέμοιτο. 195
ἢ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ.
Ἴσανδρὸν τε καὶ Ἰππόλοχον καὶ Λαοδάμειαν
Λαοδαμείη μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεύς,
ἢ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν.
ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος ἀπῆχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
ἢ τοι ὁ καπ πεδίον τὸ Ἀλήιον οἰος ἀλάτο
ὅν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπῳ ἀλεείνων.
Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης ἄτος πολέμοιο
μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισιν.
τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἀρτεμις ἔκτα. 205
Ἴππόλοχος δ' ἔμ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημι γενέσθαι·
πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καὶ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν
αἱὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπερόχον ἔμμεναι ἄλλων,
μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἱ μέγ' ἀριστοὶ
ἐν τῷ Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ. 210
ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἴματος εὔχομαι εἶναι.“
Ἄως φάτο, γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐνὶ χθονὶ ποντοβοτελῷ,
αὐτὰρ ὁ μειλιχίοισι πρόσηγδα ποιμένα λαῶν. 215

„ἡ δά νῦ μοι ἔεινος πατρώιός ἐστι παλαιός·
Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην
ἔεινισ’ ἐνὶ μεγάροισιν ἔείκοσιν ἥματ’ ἐρύξας.
οὗ δὲ καὶ ἄλλήλοισι πόρον ἔεινήια καλά·
Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν,
Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον,
καὶ μιν ἐγὼ κατέλειπον Ἰών ἐν δώμασ’ ἐμοῖσιν.
Τυδέα δ’ οὐ μέμνημαι, ἐπεί μ’ ἔτι τυτθὸν ἔόντα
κάλλιφ’, δτ’ ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ἔεινος φίλος “Αργεῖ μέσσῳ
εἰμί, σὺ δ’ ἐν Λυκίῃ, δτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι. | 225
ἔγχεα δ’ ἄλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι’ ὅμιλου·
πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες κλεῖτοι τ’ ἐπίκουροι
κτείνειν, ὃν κε θεός γε πόρη καὶ ποσσὶ κιγείω,
πολλοὶ δ’ αὖ σοὶ Ἀχαιοὶ ἐναιρέμεν, ὃν κε δύνηται.
τεύχεα δ’ ἄλλήλοις ἐπαμείψομεν, ὅφρα καὶ οἵδε 230
γνῶσιν, δτι ἔεινοι πατρώιοι εὐχόμεθ’ εἶναι.“ |

ώς ἄρα φωνήσαντε καθ’ ἵππων ἀΐξαντε
χειράς τ’ ἄλλήλων λαβέτην καὶ πιστώσαντο.
ἔνθ’ αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἔξελετο Ζεύς,
ὅς πρὸς Τυδεῖδην Διομήδεα τεύχε’ ἀμειβεν 235
χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι’ ἐννεαβούλων. |

“Εκτωρ δ’ ώς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν,
ἀμφ’ ἄρα μιν Τρῶων ἀλοχοὶ θέον ἡδὲ θύγατρες
εἰρόμεναι παῖδάς τε κασιγνήτους τε ἔτας τε
καὶ πόσιας· δ’ ἐπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγειν 240
πάσας ἔξείς· πολλῆσι δὲ κήδε’ ἐφῆπτο. |

ἄλλ’ ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ’ ἵκανεν,
ἔεστῆς αἰθούσησι τετυγμένον, αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
πεντήκοντ’ ἔνεσαν θάλαμοι ἔεστοι λίθοιο,
πλησίοι ἄλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ παῖδες 245
κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῆς ἀλόχοισιν·
κουράων δ’ ἐτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖ λίθοι,
πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἐνθα δὲ γαμβροὶ^{τοῦτος τούτους πλούτον}
κοιμῶντο Πριάμοι παρ' αἰδοίης ἀλόχοισιν.^{τοῦτος τούτους πλούτον} 250
ἐνθα οἱ ἡπιόδωρος ἐναντίη ἥλυθε μήτηρ
Λαοδίκην ἐσάγονσα θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην· | ^{τοῦτος τούτους πλούτον}
ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζεν.

„τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
ἢ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἱες Ἀχαιῶν 255
μαρνάμενοι περὶ ἄστυ, σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
ἔλθοντ' ἔξ ἄκρης πόλιος Διὶ χειρας ἀνασχεῖν. |
ἄλλὰ μέν, ὅφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,
ώς σπείσης Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν
πρῶτον, ἔπειτα δὲ καύτος ὀνήσεαι, αἴ κε πίησθα. / 260
ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει,
ώς τύνη κέκμηκας ἀμύνων σοῖσιν ἔτησιν.“ |

τὴν δ' ἡμείρετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος "Ἐκτωρ"
„μή μοι οἶνον ἀειρε μελίφρονα, πότνια μῆτερ,
μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι. 265
χερσὶ δ' ἀνίπτοισιν Διὶ λείβειν αἴθοπα οἶνον
ἄζομαι· οὐδέ πη ἔστι κελαινεφέι Κρονίωνι
αἴματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάσθαι. |
ἄλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελήης
ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς. 270
πέπλον δ', ὃς τίς τοι χαριέστατος ἡδὲ μέγιστος
ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ καὶ τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἡυκόμοιο,
καὶ οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἥνις ἡκέστας ιερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ 275
ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα,
αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἵρης,
ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μηστωρα φόβιο. |
ἄλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελήης
ἔρχευ, ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὅφρα καλέσω, 280

αἱ κ' ἐθέλησ' εἰπόντος ἀκουέμεν. ὡς κέ οἱ αὖθι
γαῖα χάνοι· μέγα γάρ μιν Ὁλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
Τρωσί τε καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι τοῦτο τε παισίν.
εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ· "Αἴδος εἴσω,
φαίην κεν φίλον ἥτορ διζύος ἐκλελαθέσθαι." | 285

ώς ἔφαθ", ἡ δὲ μολοῦσσα ποτὶ μέγαρ' ἀμφιπόλοισιν
κέκλετο· ταὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδῆς 290
ἡγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλῶς εὐρέα πόντον,
τὴν δδόν, ἦν Ἐλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
τῶν ἐν' ἀειραμένη Ἐκάβῃ φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
ὅς κάλλιστος ἦν ποικίλμασιν ἥδε μέγιστος,
ἀστὴρ δ' ὁς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων. 295
βῆ δ' ἵέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαῖ.
αἱ δ' δτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης ἐν πόλει ἄκρη,
τῆσι θύρας ὠιξε Θεανὼ καλλιπάρησος,
Κισσηῖς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἵπποδάμοιο.
τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν. 300
αἱ δ' ὀλουγῇ πᾶσαι Ἀθήνη χεῖρας ἀνέσκον·
ἡ δ' ἄρα πέπλον ἑλοῦσσα Θεανὼ καλλιπάρησος
θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἡυκόμοιο,
εὐχομένη δ' ἥρατο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·

,πότνι· Ἀθηναίη ύστερη πτολι, δῖα θεάων, 305
ἄξον δὴ ἔγχος Διομήδεος ἥδε καὶ αὐτὸν
πρηγέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων,
ὅφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἥνις ἥκέστας ιερεύσομεν, αἱ κ' ἐλεήσης
ἄστυ τε καὶ Τρῶων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα." 310
ώς ἔφατ' εὐχομένη, ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη. |

ώς αἱ μέν ὁ' εὐχρόντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Ἐπιτωρ δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκειν

καλά, τά δ' αύτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἱ τότ' ἄριστοι
ἥσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες. | 315

οἱ οἱ ἐποίησαν θάλαμον καὶ δῶμα καὶ αὐλὴν
ἔγγυθι τε Πριάμοιο καὶ Ἐκτορος ἐν πόλει ἄκρῃ.
ἐνθ' Ἐκτωρ εἰσῆλθε διάφιλος, ἐν δ' ἄρα χειρὶ^{τε}
ἔγχος ἔχ' ἐνδεκάπτηχυ πάροιθε θὲ λάμπετο δουρὸς
αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέες πόρκης. | 320

τὸν δ' εὗρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχες ἔποντα,
ἀσπίδα καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξος ἀφόωντα.
Ἄργετη δ' Ἐλένη μετ' ἄρα δμωῆσι γυναιξὶν
ἥστο καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευεν.

τὸν δ' Ἐκτωρ νείκεσσεν ίδων αἰσχροῖς ἐπέεσσιν. | 325

„δαιμόνι“, οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἐνθεο θυμῷ.
λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν αἴπυ τε τεῖχος
μαρνάμενοι, σέο δ' εἶνεκ' ἀντή τε πτόλεμός τε
ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδης· σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
ὅν τινά που μεθιέντα ίδοις στυγεροῦ πολέμοιο. | 330

ἄλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηίοιο θέρηται.“ |

τὸν δ' αὗτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδῆς·
„Ἐκτορ, ἐπεί με κατ' αἴσαν ἐνείκεσας οὐδὲ ὑπὲρ αἴσαν,
τοῦνεκά τοι ἐφέω· σὺ δὲ σύνθεο καί μεν ἄκουσον,
οὐ τοι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ οὐδὲ νεμέσσι | 335

ῆμην ἐν θαλάμῳ, ἥθελον δ' ἄχει προτραπέσθαι.
νῦν δέ με παρειποῦς ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν
ῶρμησ’ ἐς πόλεμον, δοκέει δέ μοι ὅδε καὶ αὐτῷ
λώιον ἔσσεσθαι. νίκη δ' ἐπαμείβεται ἀνδρας. |

ἄλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήια τεύχεα δύω. | 340

ἢ ἵθ’, ἐγὼ δὲ μέτειμι, κιχήσεσθαι δέ σ’ οἴω.“ |

ώς φάτο, τὸν δ’ οὐ τι προσέφη κορυθαίολος Ἐκτωρ.

τὸν δ’ Ἐλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισιν·
„δᾶερ ἐμεῖο κυνὸς κακομηχάνοο κρυοέσσης,

ώς μ’ ὄφελ’ ἦματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ, | 345

οἰχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα

εις δόρος ἡ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι. | νῦν νυνὶ³⁵⁰
αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὅδε θεοὶ κακὰ τεκμήρωντο,
ἀνδρὸς ἔπειτ' ὕφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
ὅς γῆδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
τούτῳ δ' οὕτ' ἀρ νῦν φρένες ἔμπεδοι οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω
ἔσσονται· τῷ καὶ μιν ἐπαυρήσεσθαι δίω. |

ἄλλ' ἄγε νῦν εἰσελθε καὶ ἔζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,
δᾶερ, ἐπεὶ σὲ μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν
εἶνεν· ἔμειο κυνὸς καὶ Ἀλεξάνδρου ἔνεκ' ἄτης,
οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, δῶς καὶ ὀπίσσω
ἀνθρώποισι πελῷμεθ' ἀοίδιμοι ἐσπομένοισιν.“ |

— τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος "Εκτωρ·
„μή με κάθιζ“, 'Ελένη, φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις. 160
ηδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὅφρ' ἐπαμύνω
Τρώεσσ“, οἵ μέγ' ἔμειο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν. |
ἄλλὰ σύ γ' ὅρνυθι τοῦτον, ἔπειγέσθω δὲ καὶ αὐτός,
ῶς κεν ἔμ' ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
καὶ γὰρ ἐγὼ οἰκόνδ' ἐσελεύσομαι, ὅφρα ἵδωμαι 365
οἰκῆιας ἀλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
οὐ γάρ τ' οἴδι, ἦ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὗτις,
ἢ ἡδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν 'Αχαιῶν.“ |

ῶς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος "Εκτωρ.
αἴψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους ἐν ναιετάοντας,
οὐδ' εῦρο· Ἀνδρομάχη λευκώλενον ἐν μεγάροισιν, 370
ἄλλ' ἦ γε ἔνν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλιφ ἐυπέπλω
πύργῳ ἐφεστήκει γούώσα τε μυρομένη τε.
"Εκτωρ δ' ως οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἴών, μετὰ δὲ δμωῆσιν ἔειπεν· 375
„εἰ δ' ἄγε μοι, δμωαί, νημερτέα μυθήσασθε·
πῆ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο;
ἥέ πη ἐς γαλόων ἦ εἰνατέρων ἐυπέπλων;
ἢ ἐς Ἀθηναίης ἔξοιγεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τρωιαὶ ἐνπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἵλασκονται; | 380
τὸν δ' αὗτ' ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῆθον ἔειπεν.

„Ἐκτορ, ἐπεὶ μάλιστας ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι,
οὕτε πῃ ἐξ γαλόων οὔτε εἰνατέρων ἐνπέπλων
οὔτε ἐξ Ἀθηναίης ἔξοιχεται, ἐνθα περ ἄλλαι
Τρωιαὶ ἐνπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἵλασκονται, | 385
ἄλλος ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὐνεκὲν ἀκούσεν
τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κοράτος εἶναι Ἀχαιῶν.
ἢ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει
μαινομένη ἐικυῖα φέρει δ' ἄμα παῖδα τιθῆνη.“

ἢ ὡς γυνὴ ταμίη, δὲ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἐκτωρ | 390
τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὗτις ἐν κτιμένας κατὰ ἀγυιάς.
εὗτε πύλας ἵκανε διερχόμενος μέγα ἄστυ,
Σκαιάς, τῇ ἀρχῇ ἔμελλε διεξίμεναι πεδίονδε,
ἐνθετὸν δὲ διερχόμενος ἐναντίην ἥλθε θέουσα
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἡετίωνος, | 395
Ἡετίων, δις ἔναιεν ὑπὸ Πλάκωνος ὑληέσση,
Θήβῃ ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἀνδρεσσιν ἀνάσσων
τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχειθ, Ἐκτορι χαλκοκορυστῇ.
ἢ οἵ ἐπειτὴν τησ', ἄμα δὲ ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ
παῖδ' ἐπὶ κόλπῳ ἔχουσα ἀταλάφρονα, νήπιον αὐτῶς, | 400
Ἐκτορίδην ἀγαπητόν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ,
τόν δέ "Ἐκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀστυάνακτοι οἶος γάρ ἐρύτεο Ἰλίου Ἐκτωρ.
ἢ τοι δέ μὲν μείδησε ἴδων ἐξ παῖδα σιωπῆ." |

Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγκι παρίστατο δάκρυν χέουσα, | 405
ἔν τε ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τε ἔφατ' ἔκ τε ὀνόμαζεν.

„δαιμόνιε, φθείσει σε τὸν σὸν μένος, οὐδὲν ἐλεαίρεις
παῖδά τε νηπίαχον καὶ ἔμιστος μορόν, ἢ τάχα χήρη
σεῦ ἔσομαι τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοὶ
πάντες ἐφορμηθέντες. | ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη | 410
σεῦ ἀφαμαρτούση χθόνα δύμεναι οὐ γάρ ἔτεν ἄλλη
ἔσται θαλπωρή, ἐπεὶ ἂν σύ γε πότμον ἐπίσπης,

ἀλλ' ἄχε· οὐδέ μοι ἔστι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ. |
 ἦ τοι γὰρ πατέρος ἀμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,
 ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων ἐν ναιειώσαν, 415
 Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἡετίωνα,
 οὐδέ μιν ἔξενάριξε, σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ,
 ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηη σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν
 ἥδ' ἐπὶ σῆμα ἔχεεν περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
 θύμφαι ὁρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰχιόχοιο. 420
 οἵ δέ μοι ἐπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
 οἵ μὲν πάντες ίῷ κίον ἥματι "Αἰδος εἴσω·
 πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
 βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῆς ὀίεσσιν.
 μητέρα δ', ἡ βασίλευεν ὑπὸ Πλάκωνος ὑληέσση, 425
 τὴν δ' ἐπεὶ ἀρ δεῦρο ἥγαγ' ἄμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
 ἀψοῦ γε τὴν ἀπέλυσε λαβὼν ἀπερείσι ἄποινα,
 πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ· "Αρτεμις ιοχέαιρα. |
 "Εκτορ, ἀτὰρ σύ μοί ἔσσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
 ἥδε κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλεόδος παρακοίτης· 430
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
 μὴ παῖδος δορφανικὸν θήγης χήρην τε γυναῖκα·
 λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεόν, ἔνθα μάλιστα
 ἀμβατός ἔστι πόλις καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος·
 τοῖς γὰρ τῇ γέλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι 435
 ἀμφοτεῖς δύο καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆς
 ἥδ' ἀμφοτεῖς δύο καὶ Τυδέος ἀλκιμονούσιόν·
 ἦ πού τίς σφιν ἔνισπε θεοπροπίων ἐν εἰδώς,
 ἦ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει." |
 τὴν δ' αὗτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος "Εκτορ· 440
 „ἡ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλιστα
 αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρωάδας ἐλκεσιπέπλους,
 αἴ κε κακὸς ὃς νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο·
 οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
 αἰεὶ καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι, 445
 Ψηφιστοί ήθηκε ἀπό το Ινστιτούτο Εκπαίδευτικής Πολιτικής

ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος ἡδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
εὗ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ πατὰ θυμόν
ἔσσεται ἥμαρ, δτ' ἄν ποτ' ὀλώλη "Ιλίος ἵρη
καὶ Πριάμος καὶ λαὸς ἐμμιελίω Πριάμοιο. |

ἄλλ' οὐ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὅπισσω, 450
οὔτ' αὐτῆς Ἐκάβης οὕτε Πριάμοιο ἄνακτος
οὕτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
ὅσσον σεῦ, δτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἥμαρ ἀπούρας. 455

καὶ κεν ἐν "Αργει ἔοῦσα πρὸς ἄλλης ίστὸν ὑφαίνοις,
καὶ κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ή Ὅπερείης
πόλλ' ἀεκαζομένη, κρατερὴ δ' ἐπικείσεται ἀνάγκη·

καὶ ποτέ τις εἴπησιν Ιδών κατὰ δάκρυ χέουσαν·
"Εκτορος ἥδε γυνή, δς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι 460

Τρώων ἱπποδάμιων, δτε "Ιλίον ἀμφεμάχοντο".
ώς ποτέ τις ἐρέει, σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
χήτει τοιοῦδ' ἀνδρός, ἀμύνειν δούλιον ἥμαρ. | 465
ἄλλα με τεθνήτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι
πρὸν γέ τι σῆς τε βοῆς σοῦ θ' ἐλκηθμοῖο πυθέσθαι". |

ώς εἰπὼν οὖ παιδὸς δρέξατο φαίδιμος "Ἐκτωρ·
ἄψ δ' ὁ πάις πρὸς κόλπον ἐνζώνοιο τιθήνης
ἐκλίνθη ίάχων, πατρὸς φίλου ὅψιν ἀτυχθείς,
ταρβήσας χαλκόν τε Ιδὲ λόφον ἱπποχαίτην,
δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας. 470

ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος καὶ πότνια μήτηρ.
αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἴλετο φαίδιμος "Ἐκτωρ,
καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν,
αὐτὰρ δ γ' ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε πῆλέ τε χερσίν,
εἶπεν ἐπευξάμενος Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν· | 475

„Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
παῖδ' ἐμόν, ως καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
ώδε βίην τ' ἀγαθὸν καὶ Ἰλίου ἵφι ἀνάσσειν·

καί ποτέ τις εἴποι πατρός γ' ὅδε πολλὸν ἀμείνων⁴
 ἐκ πολέμου ἀνιόντα φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα 480
 κτείνας δήιον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μῆτηρ.⁵

ώς εἰπὼν ἀλόχοιο φίλης ἐν χεροῖν ἔμηκεν
 παιδ' ἔσν· ή δ' ἄρα μιν κηώδει δέξατο κόλπῳ
 δακρυόν γελάσασα. | πόσις δ' ἐλέησε νοήσας,
 χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν, ἕπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὄνόμαζεν | 485
 „δαιμονίη, μή μοι τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ·
 οὐ γάρ τις μ' ὑπὲρ αἴσαν ἀνὴρ Ἀιδι προϊάψει·
 μοῖραν δ' οὕτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
 οὐ κακόν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.
 ἀλλ' εἰς οἶκον ιοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε, 490
 ιστόν τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευσε
 ἔργον ἐποίησθαι πόλεμος δ' ἀνδρεσσι μελήσει
 πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοι Ἰλίῳ ἐγγεγάσιν.“ |

ώς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἴλετο φαίδιμος Ἐκτωρ
 ἵππουριν· ἀλοχος δὲ φίλῃ οἰκόνδε βεβήκειν 495
 ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
 αἴψα δ' ἔπειθ' ἴκανε δόμους ἐν ναιετάοντας
 Ἐκτορος ἀνδροφόνοιο, κιχήσατο δ' ἐνδοθι πολλὰς
 ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόνον πάσησιν ἐνῶρσεν.
 αἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόνον Ἐκτορα φέντε οἴκω· 500
 οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
 ἴξεσθαι προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν. |

οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
 ἀλλ' ὅ γ' ἔπει κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
 σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς. 505
 ως δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
 δεσμὸν ἀπορρήξας θείη πεδίοιο κροαίνων,
 ειωθὼς λούεσθαι ἐνρρεῖος ποταμοῖο,
 κυδιόων ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
 ὅμοις ἀίσσονται· ὅ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθώς, 510
 δίμφα ἐ γοῦνα φέρει μετά τ' ἥθεα καὶ νομὸν ἵππων.

ώς υιὸς Ποιάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἀκροντος,
τεύχεσι παμφαίνων ὡς τ' ἡλέκτωρ, ἐβεβήκειν
καιγχαλόων, ταχέες δὲ πόδες φέρον. | αἴψα δ' ἔπειτα
Ἐκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεόν, εὗτ' ἄρ' ἔμελλεν 515
στρέψεσθ' ἐκ χώρης, δῆτι δὲ ὁ ἀριζε γυναικί.

„ἡθεῖ”, ἢ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω
δηθύνων, οὐδ’ ἥλθον ἐναίσιμον, ὃς ἐκέλευες.“ |
τὸν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος “Ἐκτωρ·
„δαιμόνι”, οὐκ ἄν τίς τοι ἀνήρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη, 521
ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἀλκιμός ἐστι·
ἀλλὰ ἔκῶν μεθιεῖς τε καὶ οὐκ ἐθέλεις· τὸ δ’ ἐμὸν κῆρ
ἄχνυται ἐν θυμῷ, ὅθ’ ὑπὲρ σέμεν αἰσχε’ ἀκούω
πρὸς Τρώων, οἱ ἔχουσι πολὺν πόνον εἶνεκα σεῖο. 525
ἀλλ’ ἵομεν· τὰ δ’ ὅπισθεν ἀρεσσόμεθ’, αἱ κέ ποθι Ζεὺς
δῶῃ ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτησιν
κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
ἐκ Τροίης ἐλάσαντας ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς.“ |

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΟΥ

· Αγαπητοί μαθηταί,

· Αποφεύγετε τὰ φαῦλα καὶ δισεμνα βιβλία, τὰ όποια μαραίνουν τὴν ἐξάνθησιν τοῦ σώματός σας καὶ τοῦ πνεύματός σας. Μελετᾶτε τὰ ὡραῖα βιβλία τῶν Ἐκθέσεων, τὰ όποια καὶ πλοῦτον μέγαν γνώσεων σᾶς παρέχουν καὶ ἀρίστους μαθητὰς θὰ σᾶς ἀναδείξουν καὶ ισχυρότατα ὅπλα σᾶς διαθέτουν, διὰ νὰ ἐπιπλεύσετε εἰς τὴν σκληρὰν βιοπάλην. Ζητεῖτε παρὰ τῶν φιλοστόργων γονέων σας, καὶ μάλιστα μετὰ τὰς χειμερινὰς ἡ θερινὰς ἐξετάσεις σας, ὡς ἔπαθλον τῆς χρηστότητός σας καὶ τῆς ἐπιμελείας σας μίαν πλήρη σειρὰν Ἐκθέσεων. Εἶναι τὸ εὐθηνότερον, ἀλλὰ καὶ πολυτιμότερον δῶρον, τὸ όποιον ἔχουν νὰ σᾶς δώσουν.

Δ. Ν. ΓΟΥΔΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΓΟΥΔΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ
ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΠΡΩΤΥΠΟΥ ΣΧΟΛΗΣ Δ. Μ. Ε.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

(Α'. ΕΚΛΟΓΗ Α-Β-Γ-Δ-Ζ)

«Γηράσκω δ' αἰεὶ διδασκόμενος» (Σόφ.ων).

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ Α'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΟΔΟΣ ΤΑΚΗ 13

1931

ИЗДАЧА ХОЧЕМОСТИ

САЛОН-БАНДАЖАЛІ

САЛАРДАЛІ

САЛАРДАЛІ

САЛАРДАЛІ

САЛАРДАЛІ

САЛАРДАЛІ

САЛАРДАЛІ

САЛАРДАЛІ

Α

Ι. Ι. 1-7 θεά Μοῦσα, ἀειδω ἄδω (ἀοιδός, ἀοιδή, ἀοίδιμος),
 ἡγησ-ιος θ. δργή, πρβλ. μηνίω, **Πηληιάδης** Πηλείδης, δινός του
 Πηλέως, οὐλόμενος (δλλυμαι) (ἐκεῖνος, εἰς τὸν δποῖον ἀρμόζει ἡ
 κατάρα δλοιο!) γαμένος, κατηραμένος (οὗτω παρ' ἡμῖν ἐν εὐχαῖς:
 πολυχρονεμένος, χαρούμενος), ἢ αἴτιολ. τὸ οὐλομένην, **προϊάπτω**
 (άπτω φθείρω, βλάπτω) ἀπελαύνω (πρόσω) ἢ ἔξωθῶ εἰς τὸν δλε-
 θφον, τὸν ἄδην, στέλλω κατὰ διαβόλου: ἔδωκε διαβατήριον διὰ τὸν
 κάτω κόσμον (ἐπίσης ἔρω ἔρχομαι διὰ τὸ κακόν μου, φθείρομαι
 κ. ἀποφθείρομαι κακῶς ἀπέρχομαι, κρημνίζομαι), **ἔφθιμος** 3.2
 γενναῖος, εὐγενῆς, ἥρωες (ώς παρ' ἡμῖν) γενναῖοι πολεμισταί, **"Αιδη**
 τοπ. καὶ **"Αιδος** γεν. μεταπλ. ἐκ τοῦ **"Αίδης** (α(στ.)-ιδεῖν, ἀρθατος)
 διθεὸς τοῦ ἄδου, διπλούτων, **τεύχω** (κατασκενάζω) καθιστῶ, **αὐ-**
τοὺς δριστ. αὐτοὺς τοὺς ιδίους, τὰ σώματά των (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰς
 ψυχάς), **ἔλωριον** (έλεῖν) (λεία) ἔρμαιον, βορά, οἰωνός ἄ. (avis) πιη-
 νόν, δρονεον, πᾶς παντοῖος, **βουλὴ** ἢ ἀπόφασις, τὸ σχέδιον, ἐξ οὗ δὴ
 τὰ πρῶτα ἀκριβῶς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς καθ' ἓν, συντ. πρὸς
 τὸ **ἄειδε**, διεσταμαι ἔρχομαι εἰς διάστασιν, **ἄναξ** (θ. ἄνασσα, ἄνασ-
 σω, ἄνάκτορον) βασιλεύς. κλητ. ἄνα, **δῖος** 3 (Ζεὺς Διός, δίος,
 div. us, div.-inus) δ ἐκ τοῦ Διός, εὐγενῆς.

"Ιλιάς (ποίησις) ἄσμα πραγματευόμενον τὰ περὶ τοῦ Ἰλίου
 διόρος ἀτυχής, μὴ δοθεὶς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ. — 1 θεά. Κατὰ τὰς
 θρησκευτικὰς δοξασίας τῶν ἀρχαίων αἱ Μοῦσαι δις θεαὶ γινώσκουσαι
 τὰς πράξεις τοῦ παρελθόντος ἀποκαλύπτουσιν αὐτὰς εἰς τοὺς εὐνοού-
 μένους ποιητάς, αὐταὶ εἰσερχόμεναι εἰς τὸν νοῦν αὐτῶν καὶ ἐμ-
 πνέουσαι αὐτούς, αὐταὶ διμιλοῦσαι δι' αὐτῶν, ως εἰ δι ποιητὴς ἡτο
 ἀπλῆ ἦχῷ τῶν λόγων τῶν Μουσῶν, ἵνα ἄσῃ τὸ ποιητικὸν αὐ-
 τοῦ θέμα. Οἱ ἀριθμὸς τῶν 9 Μ. καὶ τὰ δινόματα αὐτῶν διεμορφώ-
 θησαν μετὰ τὸν **"Ομηρον** διθεὸν δι ποιητὴς λέγει ἀορίστως θεά. —
"Ἀχιλλεὺς οὐδὲς τοῦ Πηλέως (Πηλείδης). βασιλέως τῆς ἐν Θεσσα-
 λίᾳ Φθίας, καὶ τῆς Θέτιδος, θυγατρὸς τοῦ θαλασσίου θεοῦ Νηρέως
 (Νηρηίδος), ἀνατραφεὶς πλησίον τοῦ πατρὸς καὶ παιδευθεὶς ὑπὸ τοῦ
 γέροντος παιδαγωγοῦ Φοίνικος. **"Ηγεῖται** τῶν Μυδιδόνων (οὗτω
 καλοῦνται οἱ ὑπῆκοοι του) συνοδεύμενος ὑπὸ τοῦ φίλου Πατρόκλου
 καὶ τοῦ παιδαγωγοῦ. — 2 **"Ἀχαιοί.** Επὶ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου ἦσαν

τὸ κρατοῦν φῦλον τῶν κατοίκων ἐν τῇ Β. Ἑλλάδε καὶ ἐν Πελοπον-
νήσῳ, ἔξ ὧν καὶ πάντες οἱ κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος καλούνται οὗτοι,
ἔλλειποντος ἔτι τοῦ νεωτέρου καθοίκου ὀνόματος τῶν Ἑλλήνων,
διότι Ἑλλὰς τότε ἐκαλεῖτο μικρὰ χώρα καὶ πόλις ἐν Φθιώτιδι τῆς
Θεσσαλίας. Οὐ Αχαιοὶ μετὰ τῶν ὅμοφύλων Ἰλλυριῶν καὶ Θρακῶν ἐξη-
πλώθησαν ἀνά τὴν Ἑλλην. χερσόνησον (ἢ πρώτη ἐγκατάστασις ἵσσω
περὶ τὰς ἀρχὰς ἢ τὰ μέσα τῆς γ' χιλιετηρίδος π. Χ.), οἱ πρῶτοι Ἑλ-
ληνες οἱ ἐγκαταστάντες ἐν τῇ χώρᾳ.—**3 ψυχὴ.** Ὁ ἄνθρωπος κατὰ
τὰς Ὁμ. δοξασίας συνίσταται ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς, ἣτις εἶναι εἰ-
δος ἀέρος, πνοῆς, καθισταμένη αἰσθητὴ ἐν τῇ ἀναπνοῇ (πρβλ. τὴν
λ. απίμα, καὶ ἡ πρώτη σημ. τῆς λ. ψυχὴ εἶναι : ἀναπνοή). Διαφέρει
δὲ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς, πνεύματος, ὅτι δὲ τότε ἄνθρωπος κέκτηται
τὰς πνευματικὰς δυνάμεις μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ψυχὴ εἶναι συνδεδεμένη
μετὰ τοῦ ζωτικοῦ σώματος. Αὕτη ἐμφανίζεται μόνον ὅταν ἀποχω-
ρίζεται τοῦ σώματος, ἐπιξῶσα ώς σκιώδες εἰδῶλον αὐτοῦ, ἀνα-
σθητος, ἀνευ συνειδήσεως, ἀτονος, ώς ἐστερημένη τῆς ζωτικῆς ὕλης
καὶ δὴ τῶν σωματικῶν φρενῶν (διαφράγματος), τῆς ἔδρας πασῶν
τῶν λειτουργιῶν τοῦ πνεύματος, ἐπὶ βραχὺ μόνον δυναμένη νάνα-
λάβῃ τὴν γνωστικὴν δύναμιν διὰ τῆς πόσεως αἴματος, πρβλ. κ 493.
Τί λοιπὸν ἀποτελεῖ τὸ Ἐγώ τοῦ ἄνθρωπου; Ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ
τοῦ Ὁμήρου τὸ Ἐγώ, ὁ κύριος ἄνθρωπος, εἶναι ἡ ὀρατὴ σωματι-
κότης τοῦ ἄνθρωπου, αὐτὸς οὗτος (4 αὐτούς), ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν
σκιώδη ψυχήν, ἀλλαχοῦ τὸ Ἐγώ εἶναι ἡ ψυχὴ ἡ κατερχομένη εἰς
τὸν ἄδην. Οὗτως ἡ ἄνθρωπίνη ὑπόστασις εἶναι διττή, ἀλλοτε ἡ σω-
ματική, ἡ αἰσθητὴ ἐμφάνισις αὐτοῦ, ἀλλοτε ἡ ἀφανῆς ψυχή.—**4**
ἔλωρια κύνεσσιν. Τὸ ἄταφον ἐθεωρεῖτο μεγίστη συμφορά, φοβε-
ρωτέρα καὶ αὐτοῦ τοῦ θανάτου, διότι, ἐὰν μὴ ἥφαντί ζετο τὸ πτῶμα
διὰ τῆς καύσεως, ἡ ψυχὴ δὲν ἐλύετο διοιστικῶς τῶν μετὰ τοῦ σώ-
ματος δεσμῶν, δὲν ἀπεκωρίζετο τοῦ κράτους τῶν ζώντων, δὲν κα-
τήρχετο εἰς τὸν ἄδην, ἀλλ' ἐβασανίζετο περιπλανωμένη ἄνω καὶ κάτω
μεταξὺ τῶν δύο κόσμων, τῶν ζώντων καὶ τῶν νεκρῶν. Διὰ τοῦτο
αἴματηραι μάχαι συνάπτονται περὶ τὰ πτώματα τῶν πεσόντων, τῶν
μὲν οἰκείων πειρωμένων νάναλάβωσιν αὐτά, τῶν δὲ πολεμίων νά-
ζίψωσι βροτὸν τῶν κυνῶν καὶ τῶν ὅρνέων.—**5 Διδες βουλὴ** ἡ μοι-
ρα, τὸ μοιραῖον, διότι τοῦτο εἶναι καὶ τοῦ Διδες ἡ θέλησις.—**7**
"Ατρεΐδης. Οἱ Ἀτρεΐδαι εἶναι δύο, ἐνταῦθα δὲ Ἀγαμέμνων, βασι-
λεὺς τῶν πολυχρόνων Μυκηνῶν, δὲ κραταίστατος τῶν ἐπὶ Τροίαν
στρατευσάντων βασιλέων καὶ διὰ τοῦτο ἀρχιστράτηγος, καὶ δὲ
Ψηφιοποίηθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φὸς αὐτοῦ Μενέλαος, βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, σύζυγος τῆς ἀπαγχθείσης ὑπὸ τοῦ Πάριδος Ἐλένης, τέκνα τοῦ Ἀτρέως, υἱοῦ τοῦ Πέλοπος, τοῦ δυναστεύσαντος ὅλης τῆς χερσονήσου, ἐπονομασθείσης ἐξ αὐτοῦ.—*δῖος* 74.

8-32. 8-12 ἀρ-ἄρα ḡā (ἀραρίσκω προσαρμόζω, ἢ λ. δηλοῖ στενὴν συνάφειαν τῶν ἔπομένων πρὸς τὰ ἥγούμενα: ἔπειτα, ἀκολούθως. εὐθὺς ἀμέσως, συγχρόνως, τότε, λοιπόν, ὃς ἦτο φυσικόν...) λοιπόν, **ξυνίημι** ἔριδι (τοπ.) φέρω εἰς φιλονικίαν, συγχρούω πρὸς ἀλλήλους ἐν φιλονικίᾳ, σφωὲ αἵτ. δυϊκ. γ' προσώπῳ. τῆς προσωπ. ἀντ. αὐτοὺς τοὺς δύο, γεν. δοτ. σφωὶν, **μάχεσθαι** ὥστε νὰ λογιμαχῶσι, γὰρ 9 τί εἶναι; **βασιλῆι** Ἀγαμέμνονι, **δρυνμι**, δρσω, δρσα κ. ὠρορον, δρωρα (ἀμεβ.), ἐγείρω (δρνις, δρος, κονιορτός), **νοῦσος** νόσος, **κακός** κακοήθους μορφῆς, θνατηφόρος, **ἀνὰ στρατὸν** ἀνὰ τὸ στρατόπεδον, **δλέκω**, δλλυμι, ἀντὶ: ὥστε ὄλλυντο, **λαοὶ** οἱ στρατιῶται, **οῦνεκα** (οῦ ἔνεκα) κ. **όθιούνεκα** (ὅτου ἔνεκα) δτι, διότι, **τὸν Χρύσην** ἐκεῖνον τὸν Χρύσην, τὸν πολυθρόνητον ἐκ τῶν ἀσμάτων, **ἀρητὴρ** (ἀράομαι εὔχομαι) ἵερεύς: ὁ ὄποιος ἐν τούτοις ἦτο ἵερεύς.—12-21 **θοὸς** 3 (θέω) ταχύς, ταχύπλους, **λύομαι** ἀπελευθερῶ δίδων λύτρα, **λύω** ἀπελευθερῶ λαμβάνων λύτρα, **λυσόμενός** τε φέρων τε ἀντὶ: φέρων ὡς λυσόμενος, **ἀποινα** (α(στ.)·ποινή) λύτρα, **ἀπερείσιος**, **ἀπερέσιος**, **ἀπείρων**, **ἀπείριτος**, **ἀπειρος**, **στέμμα** δέσμη ἐκ λευκῶν ἔρεῶν νημάτων ἢ ταινιῶν, περιστέφουσα τὸ σκῆπτρον, **ἐκηβδλος** (ἐκάς μακρὰν βάλλων κτυπῶν) εὔστοχος, θαυμάσιος τοξότης, **σκῆπτρον** (σκῆπτομαι στηρίζομαι) βακτηρία (τοῦ ἵερέως, ποβλ. τὴν πατερίτσαν), **ἀνὰ σκῆπτρῳ** ἐπάνω ἐπὶ τοῦ, **λίσσομαι**, **ἐλισάμην** κ. **ἐλιτόμην**, παρακαλῶ (λιτή, λιτανεύω·εία), **κοσμήτωρ** (κοσμέω παρατάσσω) (δ παρατάσσων τὸν στρατὸν) ἡγεμών, **ἐκκηνήμισδος** ὁ ἔχων δραίας κνημῖδας, **δᾶμα**, **δόμος** (δέμω κτίζω) οἶκος, **ἐκπέροθω σω-σα** κ. **ἐξέποραθον**, **ἐκπορθῶ**, **δέχεσθαι** ἀντὶ ποστκτ., **άξομαι** (ἄγ-ιο; εὐλαβοῦμαι, **υῖα** υἱόν).—22-5 **ἐπευφημῶ** κ. **ἐπαινῶ** ἐπικροτῶ, **ἐπιδοκιμάζω**, **αἴδομαι** αἰδοῦμαι, **δέχθαι** τοῦ ἀορ. **ἐδέγμην** τοῦ δέχεσθαι, **ἀνδάνω**, **ἀόρ.** **ἀδον** κ. εὐάδον, (ἡδ-ύς, suavis), **ἀρέσκω**, **θυμῷ** τοπ. ἐν τῇ καρδίᾳ, **ἀφίημι** ἀποπέμπω, **κακῶς** σκυτῶς, **ὑβριστικῶς**, **ἐπιτέλλω** ἐντέλλομαι, παραγγέλλω, **κρατερὸν** μ. **ἔ.** τραχεῖαν, αὐστηρὸν ἀπόκρισιν ἔδιδε (ἀντὶ ;).—26-32 **κιγάνω**, ***κιγῆμι**, κιγήσομαι, **ἔκιχον**, συναντῶ, εὐρίσκω, **δηθύνω** (δήν, δηθά, διū: ἐπὶ μακρὸν χρόνον) βραδύνω, γρονιοτριβῆ, **αῖτις** αὐθις, ***χραισμέω,-μήσω,-σα** κ. **χραισμον**, (χρήσιμος)+δοτ. **χρη-**

σιμεύω, ωφελῶ, τοὶ σοί, τίβι, νῦν(ν) (ἐγκλιτ. τοῦ νῦν τώδα, λοι πὸν) τότε, ἦ: ἵσως: μήπως ἵσως δὲν..., ὡς εἰς ἐξηρτάτο ἐκ φόβοι σημαντικοῦ δ., πρὸιν... καὶ πρότερον μάλιστα, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα, ἐπεισιν (εἴμι) μέλλ. Θὰ τὴν εὔρῃ, τηλόθι τηλοῦ, τῆλε, μακρὸς (τηλεβόλον..), πάτρῃ πατρίς, ἴστρος ἄ. (ἴσταμαι) δ ἀργαλειὸς (ῶδιοθιος), ἐποίχομαι πηγαίνω καὶ ἐρχομαι πρὸ τοῦ ἀργαλειοῦ, ἀντιά ἀντικρύζω, συναντῶ, λέχος οὐ. (*λέχω κοιμίζω, λεχώ, ἄλοχος, λόχος ἐνέδρα) κλίνη, ἄ. λέχος μετέχω τῆς κλίνης, συγκοιμῶμαι, νέομαι (νέσ, νόσ τος) ἐπανέρχομαι, σαώτερος ἀντὶ θετ. σάος σῶς-σῶος, ποβλ. δεξιερός, ἀριστερός, δρέστερος, νεώτεροι, πρεσβύτεροι.—33-42 ὅς οὗτο ἀντὶ ἀντικρ. εἰς τὸ ἔφατο ἔφη, ἐδεῖται, δεῖται, δεῖσθαι, ἐδεῖται, δέδειται (δέος, ἀδεής, περιδεής, δεῖμα), ἀκέων (ἐκ δ. ἀκ δηλούστης ἡσυχίαν, σιωπήν, ἀκήν σιωπηλῶς) σιωπῶν, θις-ινδες ἄ. σωδός (ἀμμοῦ), ἀκτῇ, πολύφλοισιβος (φλοῖσιβος ἄ. λ. π.) πολυτάραχος, κίων, μικρόν, εἶμι, (ἀπ)ἀνευθε τῷ καρδιά, μακράν, ἐκ τοῦ καὶων: ἔξω τῆς περιοχῆς τῶν Ἀχαιῶν, πολλὰ θερμῶς, ἐκ τοῦ ἥρατο, ἥνυκομος εὔκομος, καλλίκομος, κλύν ἀκούω, ἀόρ. *ἔκλυον, κλύνθι-τε κ. κέκλυτε (κλυτός), μευ-μεο μου, ἀμφιβαίνω (βηματίζω ὡς ἀγούντνος φρουρὸς περὶ τινα) περιφρουρῶ πρόστατεύω, ποβλ. προϊσταμαι, προστάτης, δ πρκμ. ἀντὶ ἐνεστ., ζάθεος 3 (ζα-θεῖος) ιερώτατος, ἱψι, ὅργ. πτ. τοῦ ἵς ἵνος (vis), ιοχυρῶς, κραταιῶς, Σμίνθιος ὑποκορ. τοῦ σμινθοφθόρος (σμίνθος ἄ. μῆς) δ ἐξολοθρευτῆς τῶν μυῶν, ἀρουραίων (γενικώτερον: δ ἐξαπολύνων καὶ ἀποσοβῶν τοὺς μῆς), ἐπερέφω ἐπιστεγάζω, ἀνεγείρω, νηὸς ναὸς (ναίω κατοικῶ), χαρέντα προληπτ. ὕστε νὰ σοὶ εἰναι εὐάρεστος, κατά ἔκηγα (καίω), μηρία τὰ δστᾶ τῶν μηρῶν μετ' ὀλίγου ηθέατος περιτετιλυγμένα διὰ πιμελῆς, πίων, πίειρα, πῖον, παγῆς (πιμελή), δὴ ἥδη, ἥδε καί, κη(αι)αίνω δημιουργῶ, ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ (ταύχροαρος), ἐέλδωρ (ἐέλδομαι ἐπιθυμῶ, *vel le*) ἐπιθυμία, τίνω, τείσω.., πληρώνω.—43-52 Φοίβος (φάε-ος, δ λάμπων), βῆ ἔβη· συνήθως δηλοὶ τὴν ἔναρξιν τῆς κινήσεως, ἐπρόβαλε τὸν πόδα, ἐξεκίνησε· κάροντον οὐ. (κάρο οὐ. κεφαλή) κορυφή, χώομαι είμαι ὠδιγισμένος, κηρὸ οὐ. (κέαρ, σορ, καρδία), ὄμοιοιν τοι., φαρέτηρ (φέρω)-ά, θήκη τῶν βελῶν, ἀμφηρεφῆς (ἄ.-ἐρέφω) περικλειστος, διστός ἄ. τὸ βέλος, ζρα ὡς ἡτο φυσικόν, κλάζω λ.π. (κλαγγή) ἥχω, κροτῶ, χωμένοιο αἰτιολ., αὐτοῦ κινηθέντος μόλις ἐτέθη εἰς κίνησιν, ἥιε ἥιε, ἔξετο ὡς ἀόρ., ἀπάνευθε 35, μετὰ ἔηκεν μεθέηκε, μεθῆκε, μεθίημι δίπτω μεταξύ, ἐν μέσῳ τῶν Ἀγ.,

ὶδες ἀ. διστός, γένετο ἡκούσμη, δεινὴ κτγρ., βιδες ἀ. τόξον, ἐποίχομαι ἐπέρχομαι, προσβάλλω, οὐρανός ἀ. ὁρεύς, ἡμίονος (γενικώτερον: ὑποζύγιον), πρβλ. ὁρεωκόμος, ἀργὸς 3 ταχύς, ἐφίημι ἔξαποστέλλω, αὐτοῖσι δριστ. κατ' αὐτῶν τῶν ἰδίων, ἐχεπευκῆς ὁ ἔχων πεῦκος, πικρίαν (ἐκ τῆς πεύκης ἐκούσης πικρὸν χυμόν), πικρός, ἦ (διὰ τὸ σχῆμα τῶν φύλλων τῆς πεύκης) ὀξύς, βάλλειν ἐκτύπα, πυρθαλ σωροὶ ἔύλων, ἐφ' ὃν ἐκαίοντο οἱ νεκροί, νέκυς νος ἀ. (νεκρός, πες-ο) ὁ νεκρός, *θαμνός 3, θαμέεις, (-ειαί), πυκνοί, συγκνοί (θαμάσυγκνά, θαμίζω συγκάζω, θαμστικόν, θαμών).

9 Δητοῦς καὶ Διὸς υἱὸς ὁ Ἀπόλλων, δίδυμος ἀδελφὸς τῆς Ἀρτέμιδος, προσωποποία τοῦ ἥλιου, δστις διὰ τοῦ καύσωνος καὶ τῶν ἀναθυμιάσεων προκαλεῖ πυρετούς, λοιμούς, καλούμενος διὰ τοῦτο Δούμιος καὶ Οὐλιος (βλέθριος). — 12 θοὰς ἐπὶ νῆας εἰς τὸ ναυτικὸν στρατόπεδον, ὅπου οἱ Ἑλληνες εἶχον πήξει σκηνὰς καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς ἀκτῆς μεταξὺ τῶν ἀκρωτηρίων Σιγείου καὶ Ροιτίου, ὅπου εἶχον ἀνελκύσει ἐκ τῆς θαλάσσης τὰς ναῦς, Πίν. Α', 1. — 13 ἀποινα κυρίως ἡ ἀποζημίωσις, ἦν ἐπλήρωνεν ὁ φονεὺς εἰς τοὺς συγγενεῖς τοῦ ὑπ' αὐτοῦ φονευθέντος, ἵν' ἀποφύγῃ τὴν καταδίωξιν αὐτῶν· διὰ τὴν ἔλλειψιν νομισμάτων ἐχοησμοποιοῦντο ὡς ἀποινα δοῦλοι, σκευή, ὅπλα, ζῷα. — 14 στέμμα τοῦτο ὁ Χρύσης φέρει προσδεδεμένον ἀνω ἀπὸ τῆς ιερατικῆς αὐτοῦ ὁρίδου καὶ ὁρατὸν πᾶσι, σύμβολον ἱκεσίας, ἵνα οἱ Ἀγαῖοι ἀποδεχθῶσι τὴν δέησιν αὐτοῦ, ἀζόμενοι Διὸς υἱὸν 21. Συνήθως οἱ ἱκέται ἔφερον τὴν ἱκετηρίαν, κλάδον ἐλαίας ἢ δίφνης, ἐστεμμένον διὰ λευκῶν νημάτων ὡς σημεῖον ἱκεσίας. Ἐκ τῶν στεμμάτων τοῦ Ἀπόλλωνος ἐγνωμίζετο ὅτι ὁ Χρύσης ἦτο ιερεὺς τοῦ θεοῦ καὶ ἀπαριθίαστος. — ἐκεβόλος. Ὁ Ἀπ. ὡς προσωποποία τοῦ ἥλιου τοῦ βάλλοντος μακρὰς ἀκτῖνας δίκην· βελῶν παρίσταται ὡς τοξότης. — 15 σκῆπτρον, ἔξελιχθὲν ἐκ τῆς βακτηρίας, εἶναι ἀνδρομήκης ὁρίδος, ἡς τὸ ἄνω ἄκρον κοσμεῖται διὰ κοσμημάτων. Φέρεται ὑπὸ ἡγεμόνων, ιερέων, δικαστῶν, κηρύκων ὡς σύμβολον τοῦ ἀξιώματος (ὕστερον τὸ στέμμα εἶναι τὸ σύμβολον τοῦ βασιλέως). — χρύσεον, διότι ἦτο κεκοσμημένον διὰ χρυσῶν ἥλων (ἢ ἄλλων χρυσῶν κοσμημάτων). — 17 ἐυηνήμιδες. Αἱ κνημῖδες κατ' ἀρχάς, ἐφ' ὅσον ἡ ἀσπὶς τοῦ μηχητοῦ ἦτο ποδήρης, κατεσκευάζοντο ἐκ χονδροῦ ὑφάσματος ἢ μᾶλλον ἐκ δέρματος, περιβάλλουσαι τὰς κνήμας (ὡς αἱ σημειωναὶ γυῆτρες) καὶ προφυλάττουσαι αὐτὰς ἀπὸ τῶν προστριβῶν τῆς βαρείας ἀσπίδος, ἐνάλλαξ προσκρούοντος ἐφ' ἐκατέρας τῶν κνημῶν. Πρὸς συγκρά-

τησιν αὐτῶν, ἵνα μὴ καταρρέωσιν, μετεχειρίζοντο οἱ ἥρωες (χρυσᾶς) ἐπιγονατίδας (ἀναδέσμους, καλτοοδέτας), δών πολλὰ εὑρέθησαν ἐν τάφοις, ἐν δὲ ζεῦγος εὐρέθη κατὰ χώραν, περιδεδεμένον περὶ τὸ δστοῦν τοῦ γόνατος (ΑΑΜ ἐν Μυκ. ΑΙΘ. 50), ἐκάστη δ' αὐτῶν ἀποτελεῖται ἐκ κατακορύφου ταινίας κατερχομένης μέχρι τοῦ προσθίου μέσου τῆς κνήμης καὶ φερούσης εἰς τὸ κάτω ἄκρον διὰ τὸ προσαρμοζομένην εἰς κομβίον ἐπερραμμένον ἐπὶ τῆς κνημῖδος, ἐνῷ τὸ ἄκρον αὐτῆς διχάζεται εἰς δύο δριζοντίους βραχίονας περιβάλλοντας τὴν κεφαλὴν τῆς κνήμης καὶ συνδεομένους διπισθεν τοῦ γόνατος, Πίν. Β'. 3. Ὁσάκις ὅμως αἱ ἀσπέδες ἡσαν βραχύτεραι, στρογγύλαι, αἱ δὲ κνήμαι ἐκτεθειμέναι εἰς τὰ βλήματα τῶν πολεμίων, αἱ κνημῖδες τῶν ἥρωών φυσικὰ ἐχρησίμευνον τότε ὡς καθαρῶς ἀμυντήριον ὅπλον, ἡσαν μετάλλιναι, χαλκᾶ ἔλασματα κεκυρωμένα, ἀνοικτὰ ὅλιγον διπισθεν, ἔχοντα ἕσωθεν μαλακὸν ὑπόστρωμα, κατὰ δὲ τὴν περιβολὴν αὐτῶν τὸ κυρτὸν ἔλασμα ἀνεκάμπτετο, διανοιγομένου τοῦ διπισθεν χάσματος, προσημοζέτο τοῦτο ἐπὶ τῆς κνήμης καὶ ἀφήνετο πάλιν νὰ συγκλεισθῇ διπισθεν αὐτῆς. Ἐν τῷ λεγομένῳ ἀγγείῳ τῶν πολεμιστῶν (εὔρεθντι ἐν Μυκήναις, ἐφ' οὐδὲ πεικονίζοντο δύο σκηναί, ἡ μὲν πολεμιστῶν ἀπερχομένων εἰς μάχην, ἐνῷ γυνὴ κατὰ τὸ ἄκρον διδύσται καὶ κόπτεται, ἡ δὲ μαχομένων) εἶναι δεδεμέναι δι ἴμαντων περὶ τὰ σφυρὰ καὶ τὰ γόνατα, Πίν. Θ'. Δερματίνας κνημῖδας ἔφερον καὶ ἐν τοῖς καθ' ἱμέραν ἔργοις, ὡς δὲ Λαέρτης ἐν ταῖς γεωργικαῖς ἔργασίαις.—18 Ὁλύμπια δώματα, διότι ἐπιστεύετο ὅτι κατώκουν ἐν Ὁλύμπῳ τῷ δρει ἐν τοῖς δρίοις Θεοσαλίας καὶ Μακεδονίας, ὅπερ διὰ τὸ ὑφος αὐτοῦ (2917 μ.) καὶ τὴν ὑπερήφρινον μεγαλοπρέπειαν ἐνομίσθη ὡς ἀνταξία κατοικία τῶν Ὁλυμπίων θεῶν.—22 ἐπευφήμησαν ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὸν ἰερέα καὶ τὸν θεόν· δι ποιητὴς παρέλιπε νὰ εἴπῃ ὅτι οἱ Ἀχαιοὶ εἶχον συνέλθει εἰς τὴν ἀγοράν· περὶ ἀγορᾶς 54.—26 κοῦλαι νῆες, διότι δὲν εἶχον καταστρώματα καὶ η κοιλότης αὐτῶν προσέπιπτεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐναργέστατα· μόνον κατὰ τὴν ποδφραν καὶ τὴν πρύμναν ἔφερον σανιδώματα, τὰ σέλματα, ἐξ ὧν ἐν(σ)σελμοι.—30 Ἄργος Ἀχαιικὸν ἐκαλεῖτο ἡ ἐπικράτεια τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν Πελοποννήσῳ καὶ δὴ ἐν τῇ Α. πλευρᾷ τῆς χερσονήσου.—37 ἀργυρότοξος διὰ τὸ ἀργυρόχρονον τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων.—Χρύση πόλις βιορίως τοῦ ἀκρωτηρίου Λεκτοῦ, δυτικωτάτης ἄκρας τοῦ δρούς Ιδης, περὶ τὰ 40 χμ. νοτίως τοῦ ἀκρωτηρίου Σιγείου, 1 ὥραν μεσογείως τῆς ἀκτῆς, σχεδὸν ἀπέναντι τῆς Τενέδου.—38 Κιλλα πό.

λις ἐν Τρφάδι νοτίως τῆς Ἰδης, ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἀδραμυτίου, μὴ ὑπάρχουσα πλέον ἐν τοῖς ἴστορικοῖς χρόνοις. — **39 Σμίνθιος.** Ἐπειδὴ ὁ Ἀπόλλων ἦτο Λοίμιος, Οὔλιος, διὰ τοῦτο ἐγένετο ιερὸς αὐτοῦ ὁ μῆς, ὃς μεταδίδων τὸν λοιμόν. Ἀλλ' ὁ Ἀπ. εἶναι καὶ **Νόμιος** ὅθεν ἔξαποστέλλει ἢ ἀποσοβεῖ ἐκ τῆς χώρας τοὺς (ἀρουραίους) μῆς ὁ αὐτὸς ἀπεκαλεῖτο **σαυροκτόνος**, πρβλ. **X.** **Τσούντα** ἴστοριάν τῆς Ἀρχ. Ἐλλην. Τέχνης σ. 392. Ὁ Στράβων λέγει ὅτι κατὰ τὸν χρόνον αὐτοῦ ὑπῆρχεν ἐν Χρύσῃ ιερὸν τοῦ Σμινθέως Ἀ. καὶ ἐν αὐτῷ ξόανον (ξύλινον ἄγαλμα) τοῦ θεοῦ μετὰ μυδὸς ὑποκειμένου τῷ ποδὶ τοῦ θεοῦ, ἔργον τοῦ καλλιτέχνου Σκόπα.—**ηγός.** Ὁ Ὄμ. μημπονεύει **ἄλση** καὶ **τεμένη** θεῶν καὶ **βωμοὺς** ὑπαίθρους, ὃς καὶ οἱ Ἀγ. ἐν Τροίᾳ μόνον βωμοὺς είχον ἐγείρει κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς. Ἀλλὰ γινώσκει καὶ πραγματικὸς ναούς, τῆς Ἀθηνᾶς μετὰ ξοάνου καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν τῇ ἀκροπόλει τῆς Τροίας, τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Χρύσῃ, τοῦ Ἐρεγχέως ἐν Ἀθήναις καπ. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Μινῶος πολιτισμὸς ἔγινωσκεν ἐν τοῖς ἀνακτόροις κλειστοὺς χώρους ναοειδεῖς μετ' εἰδώλων πρὸς λατρείαν (θυσίας) τῶν θεῶν. — **40 μηρία.** Οἱ ἀρχαῖοι ἔκ τοῦ σφαγίου ἔκαιον πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν τὰ ὀστᾶ τῶν μηρῶν (μηροία), περιτετλιγμένα διὰ λίπους, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἄφηνον καὶ δίγονον κοέας, τὸ δὲ λοιπὸν ψηνόμενον ἔτρωγον· οἱ θύοντες περὶ **θυσίας** ἐκτενῶς ἐν 449.—**44 Οὐλύμπιο.** Ἐν φὸντι Ἀπ. κατὰ τὰς δοξασίας τοῦ Χρύσου οἰκεῖ ἐν Ἀσίᾳ, κατὰ τὰς ἀντιλήψεις τῶν Ἑλλήνων, ἃς οἱ ἀποικοι συναπεκόμισαν μετὰ τῶν ἄλλων μύθων εἰς Μ. Ἀσίαν, οἰκεῖ ἐν Ολύμπῳ, ἐξ οὐδης καταβαίνει. — **45 τόξα.** Ἐκτενῶς περὶ τοῦ τόξου ἐν Γ 105, 117, 123, 213.—**48 ἀπάνευθε νεῶν** ὡς ἔκηβόλος.—**52 πυραί.** Ἐκ τῶν δύο εἰδῶν τῆς ταφῆς, τοῦ κατορύττειν καὶ τοῦ καίειν, ὁ Ὄμηρος γινώσκει μόνον τὴν καύσιν τῶν νεκρῶν, κατομένων ἐπὶ σωροῦ ξύλων, τῆς **πυρᾶς** διὰ τῆς καύσεως ἥφαντίζετο τὸ σῶμα, διελύετο πᾶς σύνδεσμος τῆς ψυχῆς μετ' αὐτοῦ καὶ αὗτη ἥδη ἐλευθέρα ἀπήρχετο εἰς τὸν ἄδην.

53-100. 53-8 ἐννημαρ (ἡμαρ-τος οὐ. ἡμέρα) ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας, **αῆλον** τὸ βέλος, **φέκτο** ἐορίπτοντο βροχηδόν, **καλέσσατο** διὰ τῶν κηρύκων, **λαδὸς** στρατός, **ἀγορῆνδε** (ἀγείρω) εἰς ἀγοράν, συνέλευσιν, **λευκάλενος** (ἀλένη) ἡ ἔχουσα λευκοὺς τὸν πήχεις τῶν κειρῶν, λευκόχειρ, **φρένες** τὸ διάφραγμα τὸ χωρίζον τὸν ψώρακα ἀπὸ τῆς κοιλίας, ἔδρα τοῦ πνευματ. βίου, **τῷ φρεσὶ** ἐπιμεροῦς: εἰς τὸν νοῦν τούτου ἐνέπνευσε τὴν ἰδέαν αὐτὴν ἡ Ἡ., **ἥδομαι** φροντίζω, ἐν-

διαφέρομαι, πονῶ, **ὅταν** ἀκριβῶς, **ὅταν** πρὸς μεγάλην τῆς λύπην, **ἥτις** ἡναγκασμένη νὰ βλέπῃ, **ἔπειτα** εὐθὺς μόλις, **ἥγεται** θερήσας ἀγείρομαι συναθροίζομαι (ἀγορά, ἄγυροις, διμήγυροις, πανήγυροις), **ἄρρεν**, τὴν ἔναρξιν τῆς πράξεως, **διμηγερής** (διμοδ-ἀγείρομαι) ἀθρόος **δύμη**, γένοντο **ἔπιτη** τοῦ τέλους τῆς πράξεως: συνέρρευσαν (ἥχισαν ν συρρέωσι) καὶ συνεκροτήθη ἡ ἀγορά, **τοῖσι τοτὲ**, μετέφη εἶπε μεταξύ, ἐνώπιον τούτων, **τοῖσι δὲ ώς** εἰ ἡ προηγουμένη πρότ. **ἥτις κυρία** ἡ σύνδεσις αὗτη διεσώθη ἐκ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἦν ἡ χρονικότ. **ἥτοι** ὅτις κυρία **ῳδήν** ταχύς.—**59-67 δέλω** δίσιμαι, **ἅμμερος** δόν., **ἅμμις** δοτ., **ἅμμερος** αἰτ., αἰολ. ἡμεῖς, **πλάξω** (πλάγη-πλήσσω) πλανῶ, **πάλιν** δίτισι: ἀποκρουσθέντες ἀπὸ τοῦ σκοποῦ μετὰ τὸ ναυάγιον τῶν σχεδίων μας, **ἀπονοστέω** κέομαι 32, δψ διπίσιον, **αἷλ** αἴολ. εἰ, **κεῖ**(ν) ἀν, ἀοριστολ. μεθ' ὑπτικ., δυνητ. μεθ δριστ. **ἴστορος**. κ. εὐκτ.: ἐν τῇ ὑποθ. εἴτε **κεν** παριστᾶ τὸ δυνατὸν τὸν τῆς: ἐάν τυχὸν ἥθελομεν δυνηθῆ νά, δὴ δά, **διμοῦ** συγχρόνως, **δαμάσκην** μέλλ. τοῦ δάμημι μνάω-μάω (dom-o), **ἐρείσομεν** ὑπτικ., **ἐρέω**-ομαι εἰρομαι, **ἔρομαι**, **ἐρεείνω** ἔρωτῶ, **δινειροπόλος** (πέλομαι εἰμί, δι περι δινείρωνς πελόμενος) **ἐξηγητῆς** τῶν δινείρων, γάρ τε πατημε, γάρ δηναρού. δνομ. κ. αἰτ. μόνων, **καὶ δναρ** ώς καὶ τὰ λοιπὰ σημεῖα, διτι διὰ τί, **χώσομαι** 44, εἴτε εἴτε ἐπεξ. τοῦ διτ., **ἄρα** ἵσως, **ἔπιτη** μέμφομαι **ἔχω** παράπονον, **εὐχωλή** τάξιμον, αἰτ., **ἐκατόμβη** (κνείωσ) θυσία ἐκατὸν βοῶν, είτα πᾶτα πλουσία θυσία: διὰ τάξιμον μικρὸν ἡ μέγα μὴ ἐκπληρωθέν, **αἵλ** κέν πως **ἐάν** ἵσως, μήτως ἵσως, **βούλεται** (κέν) ὑπτικ., **ἀντιάξω**+γεν. 31 (μετέχω) ἀποδέχομαι, ***ἄρην-ονός**, **τέλειος** ἀνεπτυγμένος τὴν ἡλικίαν, ἀκμαῖος, ἐν τῇ ἀκρῇ τῆς ἡλικίας, καὶ εἰς τὸ ἀρνῶν, **ἀπαμύνω** ἀποτέλεπω, ἀποθοβῶ, **λοιχίας** ἄ. διεθρος.—**68-73** ἡ τοι ἀληθῶς, μέν, **ἄρα** ἀκολούθως, φυσικά, **Θεστορέδης** δινός τοῦ Θέστορος, **όχα** (ἔχω, στερεά, δυνατὰ) ἐξόχως, πάντοτε μετὰ τοῦ **ἄριστος**, **οἰωνοπόλος** οἰωνοσκόπος, **ἥδη** ἥδει, τὰ **ἔδντα** (όντα) παρόντα, **πρό** (ἐπίρ.) ἐ. παρελθόντα, **"Ιλίος** δι. παρὰ τῷ Ὁμ., πάντες οἱ ἄλλοι τὸ **"Ιλιον**, **"Ι.** εἴσω μέχρι τοῦ **"Ιλίου**, διὰ μαντοσύνην ὅργη, **ἥν** εήν, κτητ. ἀντων. γ' προσ., πόρες ἄρρεν. ἄγο. δ., **ἔξ** ού καὶ προκμ. πέπονται (πόρος, ποοίζω...), **ἔδωκε**, **ἔν** εήν, **ἔν** φρονέων συνετὰ σκεπτόμενος, μὲ τὴν δρθιοφροσύνην του, **ἄγοράμαι** (ἀγορεύω) λαμβάνω τὸν λόγον, μετέειπε μετέφη 58.—**74-83** **κέλομαι**, ἄρρεν. **ἐ-κε-η-ε(λ)-όμην**, κελεύω, **διέφελος** Διτ. φύλος, θεοφύλής, **μυθέομαι** (μῦθος λόγος) (λέγω) **ἐξηγῶ**, **ἐκατηβελέτης** ἐκβόλος 14, **τοιγάρο** διὰ τοῦτο λατιπόγ, **σύνθεος** μά-Ψηφιοποίηθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ζευσε δόλα, δόσα θάσοι είτω, καὶ βάλε εἰς τὸν νοῦν σου, πρόσεγε,
ἀρήγω + δοτ. βοηθῶ, πρόφρεων κτγρ. βαθέως ἀπὸ καρδίας (πρβλ.
ποόροις), ἀπὸ καρδίας, εἰλικρινῶς, ἡ ἀληθῶς, ἡ μὲν ἡ μῆν,
πράγματι, ἀληθῶς, σύνηθες μετὰ τὸ δμυνύαι, χολδῷ παροιγῖσι,
μέγα πάντων κρατέει ἐξ ὅλων ἔχει μεγάλην δύναμιν, γὰρ 80 αἰ-
τιολ. διὰ τί ἔχει ἀνάγκην προστασίας, κρείσσων (ἐστι) ἔχει μεγαλυ-
τέραν δύναμιν, δτε (κεν)+νπτκτ. ὁσάκις., χέρηι δοτ., χέρηες, διάφ.
τύπος τοῦ χείρων, χερείων, ὅπως πλείστες-πλέες, : ποὺς ἄνδρα κα-
τώτερον, κατωτέρον, βαθυοῦ, ἀπλοῦν ἀστόν, εἴπερ τε καὶ ἄν, κα-
ταπέσσω (πέψις) χωνεύω, χόλος ἡ ἀκαριαίως ἐκρηγνυμένη δργή,
αὐτῆμαρ αὐθημερόν, ἔχει διατηρεῖ, κότος ἀ. ἡ διαρκὴς δργὴ ἡ
σκεπτομένη ἐκδίκησιν, μνησικαία, μετόπισθεν ἐν τῷ μέλλοντι,
δφρα τελέσῃ ἵνα ἐκτελέσῃ τὴν ἐκδίκησιν, τε-τε 81-82 συνδέουσι
τὴν κυρίαν μετὰ τῆς ἔξηρτημένης, 58, φράζομαι σκέπτομαι (φρα-
δῆς συνετός, ἀφραδῆς-ίη), εἴ με πλ. ἐρ.-84 91 ἀπαμείβομαι
(ἀμείβω ἀλλάσσω, διαδέχομαι ἄλλον ἐν τῇ θέσει του) ἀποκοίνομαι,
θαρσήσας μάλα μετὰ πολλοῦ θάρρους, θεοπρόπιον κ. θεοπροπίη
(θεοπρόπος δ μάντις) μαντεία, φ τε δ τέ δὲν μεταφράζεται, 58,
ἀναφαίνω φέρω εἰς φῶς, ἀποκαλύπτω, δέρκομαι, ἔδρακον, δέ-
δορκα, βλέπω (δράκων), χθῶν θ. γῆ, βαρείας χ. ἐ. θὰ ἐπιβάλῃ
χειρας ἀτασθάλους, θὰ βιαιοπραγήσῃ, κοίλης π. ν. ἐν τῷ στρα-
τοπέδῳ, οὐδ' ἦν μὴ ἔξαιρουμένου μηδ' αὐτοῦ..., εύχομαι καυ-
χῶμαι, ἀριστος κραταιότατος ως ἀρχιστράτηγος, πολλὸν πολύ.—
92-100 ἀμύμων (ἀ(στ.) μῶμος ψύγος) αἰολ. ἀμεμπτος, αὐδάω
(αὐδὴ φωνὴ) λέγω, ἄρα λοιπόν, οὐδὲ καὶ δέν, ἀντὶ μτχ., ἀπολύω
ἀπολυτρώνω, ἀποινα 13, τούνενα (τοῦ ἔνεκα) διὰ τοῦτο, ἄρα λοι-
πόν, ἀκριβῶς, ἀπώσει ἀπωθεῖν, λοιγδός 67, ἀειηῆς (ἀ(στ.)-ἔοικα)
ἀποεπῆς, ἐπονείδιστος, ἀπεδόμεναι Ἀγαμέμνονα, κούρη εὐγενῆς
νεᾶνις, ἐλικωψ κ. θ. ἐλικῶπις (ἐλιξ ἐλικοειδῆς) ἡ ἔχουσα ἐλικοει-
δεῖς ὀφθαλμούς, στρογγυλόφθαλμος, ἀπριάτην ἐκ τοῦ ἀπριάτος
(ἀ(στ.)-ἔπριάμην) ἄνευ ἀγορᾶς, δωρεάν, κτγρ. ἀνάποινος ἀ(στ.)
-ἀποινα) ἄνευ λύτρων, ἐλάσκομαι ἔξιλεώνω, πεπίθοιμεν ἀόρ. β'
τοῦ πείθω μεταπείθω, μεταβάλω τὰς διαθέσεις.

54 ἀγορή. Τῆς ἀγορᾶς τοῦ δήμου μετέχουσι πάντες οἱ ἐλεύ-
θεροι οἱ δυνάμενοι νὰ φέρωσιν ὅπλα, καθήμενοι, ἐν φ διὰ τὸν
βασιλέα καὶ τοὺς εὐγενεῖς ὑπάρχουσι τιμητικαὶ θέσεις. Συγκαλεῖται
ὑπὸ τοῦ βασιλέως διὰ κηρούκων, οἵτινες καὶ ἐπιβλέπουσι καὶ συγκρα-
τοῦσι τὴν τάξιν ἐν αὐτῇ, θέμα δὲ συζητήσεως τὸ κοινὸν ἀγαθὸν ἡ κα-

κὸν τοῦ ὅλου δῆμου, ὃς ἐνταῦθα ἡ κοινὴ συμφορά, ἀξιοῦσα θεραπείαν. Ἀγορεύουσι συνήθως οἱ εὐγενεῖς, ἀλλ᾽ ἐνίστε καὶ οἱ ἀστοί, τῇ ηροῦντες ὅμως τὴν προσήκουσαν πρὸς τὸν βασιλέα εὐλάβειαν. Ὁ ἀγορεύων ἐγείρεται καὶ ἀγορεύει ὅθιος λαμβάνων παρὰ τοῦ κήρυκος τὸ σκῆπτρον ὃς δεῖγμα ὅτι ὁ ὄντως ἀσκεῖ ἐπίσημον ὑπηρεσίαν τε βῆμα δὲν ὑπάρχει· ὁ ὄντως χωρεῖ ἐκεῖ, ὅπόθεν θὰ ἀκούσῃς ἀρισταρχός. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀγορεύσεων ὁ δῆμος ἀποφαίνεται διὰ βοῆτας ἐπιδοκιμάζων ἢ ἀποδοκιμάζων τὰ προταθέντα. Σκολιὰν ἢ δυσαρεστήστον ἀπόφασιν ἡδύνατο ὁ βασιλεὺς νὰ μὴ ἔκτελέσῃ εἰ. 24, εἰ καὶ δὲν δέ φαίνετο σύμφορον νάντιορά ὁ βασιλεὺς πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ ὅλου δῆμου. Ἐνταῦθα ὁ Ἀχιλλεὺς καλεῖ ἀγοράν σύμπαντος τοῦ δῆμου τῷ φρονηγούμενῷ νὰ συσκεφθῇ μετὰ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων καὶ τοῦ ἀρχιστρατήγου, ὅπερ ὅμως δὲν ἐλέγχεται ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος ὡς δὲ πέμβασις εἰς ἀλλότρια καθήκοντα. Ἐὰν οὖτος λαμβάνει ἐξ ὅλων τὴν πρωτοβουλίαν, τοῦτο ἀποδίδει ὁ πιετῆς εἰς ἐπέμβασιν καὶ ἐισήγησιν τῆς Ἡρας. — 55 λευκώλενος. Τὸ ἐπίθετον μαρτυρεῖ ὅτι ἡ χειρὶς ἦτο γυμνή, ὁ πέπλος ἄρα ἢ τὸ φᾶρος (ιδ. Z 90, κ 543) τῶν γυναικῶν δὲν εἶχον χειρίδας οὐδὲ ἐκάλυπτον τὰς χεῖρας. — 56 Δαναοὶ κυρίως οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Ἀογούς ἐκ τοῦ οἰκιστοῦ Δαναοῦ τοῦ ἐλθόντος κατὰ τὰς παραδόσεις ἐξ Αιγύπτου, παρ᾽ Ὁμήρῳ πάντες οἱ Ἑλληνες, καλούμενοι καὶ Ἀργεῖοι καὶ Ἀχαιοί. — 57 ἥγερθεν. Ὁ συνήθης τόπος τῆς ἀγορᾶς τῶν Ἀχαιῶν ἦτο παρὰ τὴν ναῦν τοῦ Ὀδυσσέως ἐν τῷ μέσῳ τῆς γραμμῆς τῶν νεῶν, ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ στρατοπέδου. — 58 ἀνιστάμενος. Πόσα πράγματα διδάσκει ἡ λ.; — 62 μάντις. Εἶναι παναρχαία πίστις ὅτι ἡ θεότης ἐξαγγέλλει τῷ ἀνθρώπῳ διὰ σημείων τί πρέπει νὰ πράξῃ ἢ οὔ. Τὰ σημεῖα ταῦτα ἢ ζητοῦνται ἀπὸ τῶν θεῶν δι᾽ εὐχῶν ἢ δίδονται ὑπὸ αὐτῶν οἰκείᾳ βουλήσει, τοιαῦτα δὲ σημεῖα εἶναι πτῆσις πτηνῶν, θροῦς Ἱερῶν δένδρων, ὄντειρα, ἀστραπαὶ κλπ. Ἄλλοι οὐχὶ πάντες δύνανται νὰ ἔρμηνεύσωσι τὰ σημεῖα ταῦτα, ἀλλὰ μόνον ὁ εἰδήμων, ὁ μάντις, ὅστις κέκτηται τὸ χάρισμα τοῦτο ἐξ ἴδιας πείρας καὶ ἐξ εὐνοίας τῶν θεῶν, κληροδοτούμενης ἀπὸ πατρὸς εἰς νέὸν ὃς πᾶσα δεξιότης. Ἡ λ. κατ᾽ ἀρχὰς ἐσήμαινε τὸν μαινόμενον, οὐ ἀφήρει τὰς φρένας ὁ θεός, ἵνα εἰσέλθῃ αὐτὸς (τοῦτο ἐλέγετο ἐνθουσιασμὸς καὶ ὁ μάντις ἐκαλεῖτο ἐνθεος, θεόληπτος, φοι-Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ληπτος, μουσόληπτος, νυμφόληπτος κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ θεότα), τὸν πληρούμενον ἐνθουσιασμοῦ (πρβλ. τὴν Πυθίαν), δστις ἐκστάσει διατελῶν προεφήτευε τὰ ἀποκαλυπτόμενα εἰς αὐτὸν ὡρὰ τοῦ θεοῦ, εἴτα τὸν ἄνευ ἐκστάσεως νοοῦντα τὰ τοιαῦτα σημῖα ἢ λαμβάνοντα τὴν ἀμεσον (ἄνευ σημείων) ἀποκάλυψιν τῶν ἀνδών καὶ ἀποκαλύπτοντα τοῖς ἄλλοις τὴν θείαν βούλησιν. Αἱ μαντεῖαι τοῦ Κάλχαντος ἀποδίδονται εἰς εὔνοιαν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τολαμβάνονται ὡς χρησμοὶ αὐτοῦ τοῦ θεοῦ 86,335.—Ιερεὺς θεόπιστων καὶ ἐπιστάτης ὡρισμένου ιεροῦ, τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ ἔχων ὄριον ἔργον, οὐχὶ τὸ θύειν, ὅπερ ἐτέλουν καὶ οἱ προϊστάμενοι ἀνδῶν οἰκογενειῶν καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν λαῶν, βασιλεῖς, ἀρχοντες ἄλλη. Ενταῦθα δὲ καλούμενος ιερεὺς δὲν δύναται νὰ εἶναι Ἑλλην, διότι ἐν Ἐλλάδι ιερεὺς ὡς προσκεκολλημένος εἰς τὸ ιερὸν δὲν ἐδιαισθῆτο νάπομακονθῆ αὐτοῦ (ὅθεν οἱ ιερεῖς ἀπηλλαγμένοι στρατ. πηρεσίας), ἀλλὰ θὺ ἥτο ἐκ τῶν ιερέων τῆς περιφερείας τῆς Τοοίας. Επειδὴ δὲ ιερεὺς κατοικεῖ ἐντὸς τοῦ ιεροῦ ἢ παρ' αὐτὸν καὶ καθ' ἔκστην ἐπικοινωνεῖ πρὸς τὸν θεόν, ἐπειδὴ γινώσκει τὰ μυστικὰ τῆς λατρείας καὶ πάντας τὸν τύπους τῶν θυσιῶν, ὃστε νὰ εὐχαριστηθῇ ὁ θεός, διὰ τοῦτο εὑρίσκεται ἐγγύτερον πρὸς αὐτὸν ἢ οἱ λοιποὶ ἀνθρώποι καὶ διὰ τοῦτο ἀξιοῦται παρὰ τοῦ θεοῦ καὶ θείων ἀποκαλύψεων, εἶναι δὲ φυσικὸς ἐρμηνεὺς τῶν θείων βουλῶν. Ὁθεν καὶ πρὸς αὐτὸν στρέφεται ἐνταῦθα δὲ Ἀχιλλεύς, ἵνα μάθωσιν οἱ Ἀχαιοὶ τὴν αἰτίαν τῆς μῆνιος τοῦ θεοῦ καὶ ἐπικαλεσθῶσι τὴν εὔνοιαν αὐτοῦ, πρὸς δὲ ὁ ιερεὺς, καλούμενος καὶ ἀρητὴ 11, εἶναι ἐπιτηδειότερος τῶν ἄλλων. Ἐντεῦθεν οἱ ιερεῖς θὺ ἥξιοῦντο μεγάλων τιμῶν 200. Τὸ ἀξιώματος αὐτῶν ἥτο κληρονομικὸν ἢ αἵρετόν, διὰ βίου ἢ ἐνιαυσίον· ἔφερον μακρὸν καὶ ἀξωστὸν χιτῶνα, συνήθως λευκόν, ἐνίστε πορφυροῦν, ἵσως πάντες μακρὰν κόμην, στεφάνους ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ θεοῦ καὶ ὁάβδον ἐν τῇ χειρὶ.—63 δινειροπόλος. Ἡ ψυχὴ διὰ τοῦ ὑπνου ἀπαλλασσομένη τῶν δεσμῶν τοῦ σώματος βλέπει ἐλευθέρως καὶ μακράν, δυναμένη νὰ ἐννοήσῃ τὰς ἀποκαλύψεις τῶν θεῶν καὶ δὴ ἐν τῷ ὀνείρῳ, ὅπερ ἀποστέλλεται ἐκ τοῦ Διός, ὅπου δὲ θεὺς αὐτὸς ἐν θείᾳ ὀπτασίᾳ δύναται νὰ ἀνακοινώσῃ τι. Πολλὰ τούτων εἶναι σαφῆ καὶ ἐναργῆ, ἀλλὰ πολλὰ χρύζουσιν δινειροπόλου (δινειροκρίτου), ἔξηγητον ἀλλοτοίων ὀνείρων, ἀπροσκλήτως ὀφθέντων.—64 Ἀπόλλων. Τοῦτο γινώσκει δὲ Ἀχιλλεύς, διότι οἱ λοιμοὶ ἐστέλλοντο ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος.—65 ἐκατόμβη πλουσία δημοτελής θυσία, ἣν ἔθυεν ἢ πολιτεία, τὸ μὲν ἵνα

ἀσφαλέστερον ἀποκτήσῃ τὴν εὔνοιαν τῶν θεῶν, τὸ δὲ ἵνα ἔστιάρη τὸν δῆμον πάντα· ἐν οὕτῳ δαιψιλεὶ θυσίᾳ ἐκράτει χαρὰ καὶ εὐθυμία, θεοὶ δὲ καὶ ἀνθρώποι ἐξ ἵσου ἴκανοποιοῦντο· παρετίθεντο μακραὶ τράπεζαι ἐν μακρῷ σειρῷ καὶ δῆμος συνειστιάτο μετὰ τοῦ ἡγεμόνος.—66 **κνίσης.** Οἱ θεός γενέται τῆς κνίσης καὶ ἀναψύχεται ἐκ τῆς εὐθύδιας αὐτῆς, δι' ἣς προσφέρεται αὐτῷ τὸ ἀπόσταγμα (essence) τοῦ θύματος—**τελείων.** Τὰ θύματα ἐπρεπε νὰ εἶναι τελείως ἀνεπτυγμένα, ἀρίστης ποιότητος, οὕτε ἀσθενῆ οὕτε ἐλαττωματικά, πενταετῇ ἢ τριετῇ, καὶ τότε ἡσάν τοῖς θεοῖς προσφιλέστατα. Πολλάκις ἐθύοντο καὶ νεογνά, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐνείχε τὸ παράδοξον, διότι ἔθυε τις πᾶν ὅ, τι αὐτὸς συνήθιζε νὰ τρώγῃ τὸ 231· ὅθεν ἐθύοντο καὶ θηλάζοντα.—**ἀρνῶν-αἰγῶν.** Ἐκάστῳ τῶν θεῶν ἐθύετο Ἰδιον ζῶον, τὸ ἀγαπητότερον αὐτῷ, τῇ Ἀρτέμιδι αἰγες, τῇ Ἀθηνᾶ βόες, τῷ Ποσειδῶνι ταῦροι κλπ.—69 **οἰωνοπόλος.** Παρετηρούμενος ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ὅτι τὰ πτηνὰ (οἰωνοί) αἱ πετῶσιν ἐν τῷ οὐρανῷ μετ' ἀπεριορίστου ἐλευθερίας, ὅπως οὐχὶ τὰ ἐν τῇ γῇ ζῷα, ὡν ἢ πορεία πολλάκις ὁνθμίζεται ἐκ τοῦ ἀνθρώπου· β') βλέπομεν συχνότερον τὰ πτηνὰ ἢ ἄλλα ἐν ἐλευθερίᾳ ζῶντα ζῷα· γ') ἐμφανίζονται αἴρφνης ἐν χώροις ἀπροσίτοις εἰς ἀνθρώπινον πόδα καὶ δ') ἔρχονται ἐκ τοῦ ὑψους τοῦ ἀέρος, ὅπου ἐφαντάζοντο οἰκοῦντας τοὺς θεούς. Ἐντεῦθεν ἐξελαμβάνοντο ως Διὸς ἄγγελοι. Ἄλλοι οὐχὶ πᾶν πτηνὸν ως οὐδὲ πᾶν ὄντερον εἶναι σημαντικὸν θείας βουλήσεως. Οἱ οἰωνοί ἐμφανίζονται ἀφ' ἕαυτῶν ἢ μετ' εὐχῆν, εἶναι εὐνόητοι ἢ δυσνόητοι χρήζοντες τοῦ ἐρμηνευτοῦ (*οἰωνοπόλου, οἰωνοσκόπου*). Οὗτος παρατηρεῖ ἐπιμελῶς Ἰδίᾳ τὴν πτῆσιν αὐτῶν, βλέπων πρὸς Β., ὅπου δὲ "Ολυμπος· δὲ ἀπὸ Δ. (ἀριστερῶν) πρὸς Α. (δεξιὰ) πειδῶν οἰωνὸς ἐνομίζετο αἴσιος· ἐὰν δὲ οἰωνὸς ἐπεφαίνετο ἀπροσδόκητος, οἵαδηποτε καὶ ἀν ἦτο ἢ στάσις τοῦ οἰωνοσκόπου, τότε δὲν δεξιοῖς ἦτο αἴσιος, δὲν ἀριστεροῖς ἀπαίσιος. Σημαντικοὶ τῶν ἀδήλων ὑπελαμβάνοντο οἱ μεγάλοι οἰωνοί, δὲ ἀετός, τὸ ιερόν τοῦ Διὸς πτηνόν, ως δὲ **τελειότατος τῶν πετεηνῶν.**—70 **τά τ' ἔόντα, πρό τ' ἔόντα.** Ἡ μαντικὴ προλέγει πᾶν τὸ ἀδηλὸν, τοιοῦτον δὲ δύναται νὰ εἶναι καὶ τὸ παρόν καὶ τὸ παρελθόν, δταν οὐδεὶς ἐννοεῖ αὐτό· οὕτω καὶ δὲ **Κοῆς** Ἐπιμενίδης ἐκλήθη μάντις οὐχὶ ως μαντεύων τὰ μέλλοντα, ἀλλ' ως ἐρμηνεύων τὰ παρελθόντα, δητα δύμως σκοτεινὰ καὶ ἀδηλα. —71 **ἡγήσατο.** Μέγα ἐφαίνετο καὶ δυσκατόρθωτον εἰς τοὺς τότε "Ελληνας νὰ διαπεραιωθῶσιν ἀνευ τῆς θείας βοηθείας ἀπὸ τῆς Ελλάδος μέχοι τῆς Τοσίας διὰ τοσούτου πόντου. Οἱ Ἡρόδοτος λέγει, εἰ καὶ

τά τινος ὑπερβολῆς, δῖτι μέχρι τῶν Περσικῶν πολέμων τὰ πέραν
ἰς Δῆλου ἐνέπνεον φόβον εἰς τοῦ Ἑλληνας, ἐνόμιζον δὲ δῖτι ἡ
άμφος ἀπέχει τῆς Ἑλλάδος ὅσον καὶ αἱ Ἡράκλειοι στῆλαι. Καὶ
ταῦτα ὁ Κάλχας ἔγαγε τὸν στόλον τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Τροίαν διὰ
τὸν νῆσον, διαφορῶς ἐρμηνεύων τῇ θείᾳ χάριτι τοῦ Ἀπόλλωνος τὰ
τημεῖα τῶν θεῶν τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν πλοῦν.—74 **κέλεα.**
Ἐπειδὴ ὁ Κάλχας εἶναι ὁ κύριος μάντις τῶν Ἑλλήνων ἐν τῷ Γραικῷ
πολέμῳ, ὁ μαντεύσας ἐν Αὐλίδι τὴν δεκαετῆ παράτασιν τοῦ πολέ-
μου, ὁ ἀξιώσας τὴν θυσίαν τῆς Ἰφιγενείας πρὸς Ἰλασμὸν τῆς Ἀρτέ-
δος χάριν εὐπλοίας τοῦ στόλου, αἰσθάνεται ἐνταῦθα δῖτι αὐτὸς εἶναι
καλούμενος ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως νὰ ἐρμηνεύῃ τὴν ἀφορμὴν τῆς
ἡνιος τοῦ θεοῦ.—**διέφιλος.** Οἱ βασιλεῖς ἐπιστεύετο δῖτι εἴλοκν τὴν
παταγωγὴν ἀπὸ τοῦ Διὸς (ἢ ἄλλου θεοῦ), παρὸ οὐ εἶχον λάβει καὶ
τὴν βασιλικὴν ἔξουσίαν (ῶς οἱ ἐλέφ θεοῦ βασιλεῖς), ἢς σύμβολον
τοῦ τὸ διόσδοτον σκῆπτρον· διὸ καλοῦνται καὶ δῖοι, διογενεῖς καὶ
οἰραφεῖς.—86 **Ἀπόλλωνα.** Ὡς ὁ ἥλιος βλέπει καὶ ἀκούει τὰ
άντα, οὕτω καὶ ὁ Ἀπ. εἶναι παντογνώστης καὶ θεὸς τῆς μαντικῆς.

101-47. 101-105 ἡ τοι 68, τοῖσι τοπ., υρείων ἄναξ, εὐρὺ
. ὁ εὐρέως ἀνάσσων, **ἄχυνμαι** (ἄχος οὐ. στεναγμός), πρκμ. ἀκάχημαι
. ἀκήχεμαι (στενάζω), θυμόνω, ἔξαγριοῦμαι, φρένες δῆψη, καρ-
ία, ἀμφὶ πίπτλαντο, μέγα σφόδρα, **μένος** (δρμή) πάθος, θυμός,
έλαιιναι προληπτ. ὥστε νὰ ἐπισκοτισθῶσι, καθ' ὑπαλλαγὴν καὶ εἰς
ὅ μένος: τὴν ψυχὴν του κατέκλυσεν, ἡ ψυχὴ του ἐφούσκωνεν ἀπὸ
οφερὸν πάθος, μαῦρον θυμόν, **δσσε δυϊκ. ἀ.** ἡ οὐ. (oculus) ὀφθαλ-
μοί, πρβλ.. κατωτέρω **δσσομαι**, ἐίκτην ὑπρστλ. τοῦ **ξέξ(ο)ικα**
μοιάζω, λαμπετάω λάμπω, οἰ ἥθ., **δσσομαι** (δσσε, μέλλων δφομαι)
ὑπέπω, **κακὰ δ.** ὅπτω βλέμμα προμηνύον κακόν: μὲ βλέμμα προ-
μηνύθων κακόν τι, **προσέειπεν** προσαυδῶ, πρόσφημι.—106-15
ερήγυνον μόνον τὸ οὐδ. ἀγαθόν, εὐάρεστον, **τὰ κακὰ ὑποκ.**, φίλα
τγρ., ἡ σύντ. προσωπ. ἀντὶ ἀπροσ., **τοι· φρεσί.**: πάντοτε ἡ καρδία
μού ἀγαπᾷ νὰ μαντεῦῃ, **ἐσθλὸς** ἀγαθός, θεοπροπέω 85 προφητεύω,
ιαντεύω, **ἐν Δ.** ἐνώπιον τῶν, ὡς δὴ δῖτι τάχα, **ἐκηβόλος** 14, τεύχω
, πρκμ. τέτυγμαι, παρασκευάζω,, προξενῶ, **ἔπει** αἵτιοι. τὴν ἐπιμο-
ὴν τοῦ Ἀγ. εἰς τὴν μὴ ἀπόδοσιν: ναί, διότι, **καὶ γάρ** καὶ μάλιστα,
προβούλομαι, προβέβουλα, προτιμῶ, **ἄλοχος** (αἱ ἀθ.).-λέχομαι κατα-
λίνομαι) ἡ ἐπὶ τῆς αὐτῆς κλίγης κομψωμένη, σύζυγος, κ. **ἀκοιτις**, κον-
χίδιος-η (κονχος-η, ἡ εὐγενής καὶ ἐλευθέρα σύζυγος) νόμιμος, ἐν ἀν-
τιθέσει πρὸς τὴν παλλακίδα (οὔσαν δούλην), **χερείων** χείρων, **ξέθεν**

ού, αὐτῆς, πρβλ. ἐμέθεν, σέθεν,: ἐπειδὴ δὲν ὑστερεῖ αὐτῆς, δέμας οὖ., μόνον αἰτ. σῶμα, ἀνάστημα, κοῦμοστασιά, φυὴ θ. ἡ σωματ. ἀνάπτυξις (ἐν τῇ εὐρυθμίᾳ τῶν μελῶν), γραμματ. τοῦ σώματος, οὕτ' οὐδεὶς φυσικὰ (καὶ ἡ πνευματ. ἀνάπτυξις εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν σωματικήν, διότι ταῦτα καὶ τότε ἔθεωροῦντο ἀλληλένδετα) — 116-20 καὶ ὅς καὶ παρ' ὅλας ταύτας τὰς ἀρετάς, ἐθέλω εἶμαι πρόθυμος διατεθειμένος, πάλιν δρίσω, τὸ γε τὸ δοῦναι πάλιν, ἀμεινον τίνος βούλομαι προτιμῶ, γέρας·αος οὐ. τιμητ. δῶρον (γεραίω, γεραδός), δφρα τελ., οἶος 3 μόνος, ἔω ὁ, ἀγέραστος (ἀ(στ.)-γέρας) ἄγεν τιμῆς δύρου, οὐδὲ καὶ δέν, ἔσικεν ἀρμόζει, λεύσσω (λευκός) βλέπω, δ ὅτι, ἔρχεται φεύγει, ἀντὶ μέλλ., ἀλλή εἰς ἄλλο μέρος, εἰς ἄλλας κειρας,:χάνεται δι' ἐμέ. — 121-9 ἀμείβομαι, ἀπαμείβομαι 84, ποδάρης 2 (ἀρκῶν βοηθῶν ἔαυτῷ τοῖς πόσι) ταχύπους, δῖος 7, κύδιστος ὑπρθ. τοῦ κυδρὸς ἔνδοξος (κῦδος δόξα), ὡς αἰσχρὸς·αἰσχιστος, φιλοκτέανος (φ.-κτέανον κτῆμα) ἀπληστος, πλεονέκτης, πᾶς γὰρ πῶς δηλαδῆ· λοιπὸν (ζητεῖ διασάφησν τῆς ἀξιώσεως, ἥτις δι' αὐτὸν φαίνεται ἀνεκπλήρωτος), μεγάθυμος μεγαλόψυχος, γενναῖος, εὔτολμος, οὐδέτε τι ἔνέχει αἰτιολ. ἢ ἀντίθ.: καὶ ὅμως οὐδαμοῦ, ἵδμεν ἵσμεν, *ξυνήιος *ξύνειος (ξυνός, ξὺν cump, κοινός κοινός), ξυνήια οὐσ. κοινά, δημοσ. κτήματα, ἀδιανέμητα λάφυρα, κείμενα ἀποτεταμιευμένα, πολλὰ ἐν ἀφθονίᾳ. ἢ λ. ἐν σχέσει πρὸς τὸ αὐτίκα τοῦ Ἀγ., τὰ μὲν ὅσα μέν, ὅσα τοὐλάχιστον, πέρθω σω·σα κ. ἔπραθον, πορθῶ, πολίων ἔξ ἐπράθομεν ἔξειλομεν πέρσαντες, ἐλαφυραγωγήσαμεν κατὰ τὴν ἀλώσιν, δαίομαι κ. δατέομαι, δάσ(σ)ομαι (σ)σάμην, δέδασμαι: διανέμω·ομαι (ἀναδασμός), ἐπέοικεν εἶναι δρθόν, ἐπαγείρω συσσωρεύω, φέρω ἐπὶ τὸ αὐτό, λαοὶ 10, παλιλλογος (πάλιν·λέγομαι, συναθροίζομαι) δ ἐκ νέου συναθροίζομενος, ἐνταῦθα ἐπιρροημ.: διὰ νέας συλλογῆς (ὄχι!) ἀλλὰ σὺ μέν, προΐημι ἀφήνω ἐλευθέρων, θεῷ χαρ., τριπλῆ μὲ τριπλάσια, ἀποτίγω 52 ἀποξημιώνω, αἱ̄ κέ ποθι (ποι) ἐὰν ἵσως (ώς ἐλπίζω), δῷσι δῷ, ἐξαλαπάξω ἐκπορθῶ, Τροίην ἡ χώρα ἀντὶ τῆς πόλεως Ἰλίου, ἐντείχεος 2 καλῶς τετειχισμένος, δχυρός. — 130-9 κρείων 102, μὴ δὴ οὐτως ὅχι δὰ οὕτως, κλέπτω νόῳ ἐξσπατῶ, δολιεύομαι ἐνδομύχως (ἢ: ἀποκρύπτω ἐν τῇ ψυχῇ μοι, ὑποκρίνομαι, δηλῶ ἀνειλικοινῶς), ἔών περ ἐνδ., ἀντί: καίπερ ὥν, ἀγαθός : παρ' ὅλας σου τὰς ἀλλας ἀρετάς, : δὲν δύναμαι νὰ ἐπιδοκιμάσω τὴν στάσιν σου, ἀν καὶ ἀναγνωρίζω τὰς ἀλλας σου ἀρετάς, θεοείκελος (θεοῖς εἰκέλος (ἔοικα) ὅμοιος), παρέρχομαι (προσπερνῶ) ὑπερβάλλω, περνῶ εἰς τὴν πανουργίαν, μὲ εἰς ἀμφότ. τὰ δ (ἢ):

ἔθων αἰτιολ. μτχ. εἰς τὸ μὴ κλέπτε : μὴ θέλε, διότι ὑπερέγεις κατὰ τὴν ἀνδρείαν, νὰ νικᾶς καὶ εἰς τὴν πανουργίαν, διότι δὲν θὰ μὲ ἀπατήσῃς οὐδὲ θὰ πείσῃς τὸ πρᾶγμα διασαφεῖται ἐκ τῶν ἐφεξῆς). Ἡ ἀλήθεια, δῆρα ἔχης ἀντὶ ἀπομφ. εἰς τὸ ἐθέλεις: αὐτὸς μὲν ἔχειν γέρας, αὐτὰρ ἔμ'... [ἢ τελ. πρότ., ἀντικ. δὲ τοῦ ἐθέλεις τὸ ἔμ' αὐτῶς ἡσθαι..., πλεονάζοντος τοῦ αὐτάρῳ: θέλεις ἔγω νὰ..., διὰ νὰ ἔχης σὺ γέρας], ἥμαι κάθημαι, δεύομαι δέομαι, στεροῦμαι, αὔτως οὗτω, μὲ κενὰς τὰς χεῖρας, ὅπως θὰ μείνω μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς κόρης, ἐπεξηγούμενον διὰ τοῦ δευόμενον, κέλεαι 74, δὲ ἀντὶ μτχ., (ὅχι!) ἀλλ' ἔὰν μέν, ἀραρίσκω, ἥσσα κ. ἀραρον, ἄρηρα (ἀμτβ.), προσαρμόζω, κατὰ θυμὸν σύμφωνα μὲ τὴν διάθεσίν μου, ἀρσαντες κατὰ θ. εὐάρεστον εἰς τὴν ψυχήν μου, δπως πλ. ἔρ., ἀντάξιος ισάξιος· ἡ ἀπόδοσις ἐδηλώθη διὰ χειρονομίας δηλούσης τὴν εὐαρέστησιν (εὖ ἔχει). ἔγω δὲ 82, αἱροῦμαι λαμβάνω, ἐπιβάλλω χεῖρας, ἔλωμαι κεν αἰρήσομαι, τεδος 3 σός, τυπις, κεν κεχολώσεται σπαν. σύνδεσις, δ τετελ. μέλ. ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ, δν πρὸς δν. ἀπλῆ αἰτ. εἰς δήλωσιν τῆς εἰς τόπον κινήσεως.—140-7 ἡ τοι 68. μεταφράζομαι 83 σκέπτομαι, συζητῶ κατόπιν, αὔτις 27, ἔρυντο σύρω, καθέλκω, ἔρυντο μεν ὑπτικτ., ἐπιτηδες ἐπὶ τούτῳ τῷ σκοπῷ, ἀν βήσομεν ἀόρ. ὑπτικτ. τοῦ ἀναβαίνειν μτβτ. ἐπιβιβάζειν, αὐτὴν ὁριστ. ὡς τὸ κύρ. πρόσωπον, εἰς τις εἰς δστισδήποτε, ὑποκ., δ. βουληφόρος (μετέχων τῆς βουλῆς) παράθ., ἀρχὸς ἀρχηγὸς τῆς ἀποστολῆς, κτγρ., ἡὲ ἢ, ἔκπαγλος (ἐκ πλαγος, ἔκπλήσσω) τρομερός, ἔκάεργος (ἐκάς μακρὰν ἔργ., ἔργαζομαι) ἔκηβόλος [ἢ: ἔ.-εἰργων (τὸ κακὸν) ἀποτρόπαιος, ἀλεξίκακος], δέξω-ξω-ξα (δέκτης) κ. ἔρδω-ξω-ξα, ἔσογα, πράττω, δ. ιερὰ θύω.

107 τὰ κακά. "Υπαινίσσεται τὴν θυσίαν τῆς θυγατρὸς Ἰφιγενείας ἐν Αὐλίδι τῆς Βοιωτίας. Ἐπειδὴ δ Ἀγαμέμνων ἐν Αὐλίδι, δπου εἶχε συγκεντρωθῆ δλος δ στόλος τῶν Ἑλλήνων, θηρεύων εἶχε φονεύσει ιερὰν τῆς Ἀρτέμιδος ἔλαφον, ἡ θεὰ δργισθεῖσα ἐκώλυε δι' ἐναντίων ἀνέμων τὸν ἀπόπλουν τοῦ στόλου ἐπὶ τὴν Τροίαν."Ο Κάλχας ἐρωτηθεὶς ἐδήλωσεν δτι ἡ Ἀρτέμιδος θὰ ἔξιλεωθῇ, ἐὰν δ Ἀγαμέμνων θυσιάσῃ εἰς τὴν θεὰν τὴν θυγατέρα Ἰφιγένειαν. "Ο ἀρχιστράτηγος μὴ δυνάμενος ἀλλως νὰ πράξῃ μετεκάλεσε τὴν θυγατέρα ἐπὶ τῇ προφάσει δτι θὰ μνηστεύσῃ αὐτὴν μετὰ τοῦ Ἀχιλλέως, ἀλλ' ἀντὶ τούτου ἀνεβίβασεν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. "Οτε διμως ἐπούκειτο νὰ γίνῃ ἡ θυσία, ἡ θεὰ ἀφαρπάσασα τὴν Ἰφιγένειαν ἀντικατέστησε ταύτην δι' ἔλαφου, ἡτις καὶ ἐθυσιάσθη.—111

Δ. Ν. Γουδῆ.—"Ομήρου Ιλιάς Α-Β-Γ-Δ-Ζ. "Εκδ. Β'.

2

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Χρυσηὶς οὐχὶ κύριον ὄνομα (ὅπερ κατὰ τοὺς νεωτέρους ἡτο Ἀστυνόμη), ἀλλὰ πατρωνυμικόν, ἡ κόρη τοῦ Χρύσου, ἡ ἐθνικόν, ἡ κόρη ἡ ἐκ Χρύσης.—**Κλυταιμήστρα** ἀδελφὴ τῆς Ἐλένης, θυγάτηρ τοῦ Τυνδάρεω, βασιλέως τῆς Σπάρτης, καὶ τῆς Λήδας, ἥτις ἐκ τοῦ Διὸς ἔγέννησε δύο φίλα καὶ ἐκ μὲν τοῦ ἑνὸς ἔξεκολάφθησαν δικάστωρ καὶ διπολυδεύκης, οἵ Διόσκουροι, ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου ἡ Ἐλένη.—114 **κουριδίη ἀλοχος.** Κατὰ τοὺς ἱρωικοὺς χρόνους ὑφίστατο ἡ μονογαμία, σπουδαιότατον μέτρον τοῦ βαθμοῦ τοῦ τότε πολιτισμοῦ. Υφίστανται δύμως καὶ παλλακίδες, ἀλλὰ τοῦτο ἔθεωρεῖτο αἰσχοδόν, ἐὰν μάλιστα ἡ νόμιμος σύζυγος εἴχε τέκνα.—116 **ἔθέλω δόμεναι.** Ἐπειδὴ ὁ μάντις καλεῖται εἰς συμβουλὴν ἐν πάσῃ σπουδαίᾳ περιπτώσει, ἀνάγκη νὰ ἀσκῇ ἐν τῇ πολιτείᾳ μεγάλην ἐπιρροὴν καὶ διὰ τοῦτο διαγένεται Ἀγαμ. ὅφελει νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τοὺς λόγους τοῦ Κάλχαντος.—118 **γέρας.** Πᾶσαν λέιαν ὁ στρατὸς διήρθρει εἰς ἵσα μερίδια, διανεμόμενα διὰ κλήρου εἰς πάντας τοὺς μετασχόντας τῆς ἐπιχειρήσεως ἄνδρας. Ἀλλὰ πρὸ τῆς διανομῆς ταύτης τὰ κάλλιστα τῶν ἀντικειμένων τῆς λείας ἦ πρόσθετόν τι μερίδιον ἔξεχωρίζετο ὑπὸ αὐτῶν καὶ ἐδίδετο τιμῆς ἔνεκα εἰς τὸν ἡγεμόνα, καλούμενον γέρας.—125 **πολιων.** Οἱ Ἀχιλλεὺς μόνος εἶχεν ἐκπορθῆσει 23 πόλεις.—129 **πόλιν Τροίην.** Κανονικῶς Τροία λέγεται ἡ χώρα, Ἰλιον ἡ πόλις ἐνταῦθα ἡ χώρα ἀντὶ τῆς πόλεως —**εὐτείχεος**, διότι τὰ τείχη τοῦ Ἰλίου είχον ἐγείρει ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Λαομέδοντος οἵ θεοὶ Ἀπόλλων καὶ Ποσειδῶν, οἵτινες ἐκδιωχθέντες ἐκ του οὐρανοῦ ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐθήτευον παρὰ τῷ βασιλεῖ τῆς χώρας.—131 **θεοείκελος** διὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος, τὸ κάλλος, τὰς πνευματικὰς ἀρετάς, ἀτινα ἥσαν μείζονα παρὰ τοῖς θεοῖς.—138 **Αἴας** διοῖς τοῦ Τελαμῶνος, βάσιλέως τῆς Σαλαμῖνος καὶ ἀδελφοῦ τοῦ Πηλέως, διὰ ἀνδρειότατος καὶ ὑψηλότατος πάντων Ἑλλήνων μετὰ τὸν Ἀχιλλέα εἰς τοῦτον εἴχε δοθῆ ὡς γέρας ἡ Τέκμησσα.—141 **ναῦς μέλαινα.** Ινα μὴ αἱ νῆες σήπωνται ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἐπεχρίσοντο ἔξωθεν διὰ φυσικῆς πίσσης, αἱ δὲ κατὰ τὴν πρῷραν παρειαὶ ἐβάπτοντο καὶ διὰ χρώματος ἐρυθροῦ, ἐπιχριόμεναι δι' ὀρυκτῆς μίλτου (μιλιτοπάροι), ή κνανοῦ (κνανόπρωροι, κύανος ὑαλώδης μᾶζα χρώματος κνανοῦ, τὸ λαζοῦρι), ίνα κατὰ τὰς συναντήσεις ἐκκλίνωσι τὰς συγκρούσεις.—**ἄλς δῖα** ὡς δημιούργημα τῶν θεῶν καὶ ὡς κατοικία πολλῶν ἐναλίων δαιμόνων.—114 **βουληφόροι** οἵ περὶ τὸν βασιλέα εὐγενεῖς, ἡ, ὡς ἐνταῦθα, οἵ περὶ τὸν ἀρχιστράτηγον

λοι βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες καλούμενοι ὑπὸ τοῦ βασιλέως
οὓς δεῖπνον συσκέπτονται μετ' αὐτοῦ μετὰ τὴν εὐωχίαν περὶ τῶν
οἰλιτικῶν ζητημάτων, ἢ δὲ ἀπόφασις αὐτῶν ὑποβάλλεται κατό-
τιν πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ δῆμου· ὅθεν **βουληφόρος**
γεμών.—146 ἐκπαγλότατος δὲ Ἀχ. διὰ τὴν ἀπαράμιλλον ἀν-
δείαν καὶ ἀκατάσχετον δῷμήν,

148-87. 148-51 ὑπόδρα (ὑπο-δέρχομαι βλέπω μὲ λοξόν,
λοσυρόν βλέμμα) ἐπίρ.: στραβοκοιτάξας, ἀγριοκοιτάξας, **ὅμοι** ἐπι-
ών. δργῆς, **ἐπιεννυμαῖ**, ἐπιειμένος, (πρβλ. ἀμφιέννυμαί) περιβάλλο-
ται, **ἀ.** **ἐπιειμένος** ἀπ' ἐπάνω ἔως κάτω ἀναιδής, ἀναιδέστατος, **κερ-**
ταλεσφρων κερδομανής, πείθηται πείσεται, ὡς πολλάκις ἡ ὑπτικ.
ταρ. Όμ., **ἐπεσιν-τοὺς** ἐπιμερ., **πρόφρων** 77 ἀπὸ καρδίας, εἰλικρινῶς,
κουσίως, **ὅδὸς** πρεσβεία, στρατεία, Ἱφι 2.—152-60 **αἰχμητῆς**
λογχομάχος) πολεμιστής, οὐδὲ **Τρ.** ἐνεκα ἀλλὰ χάριν τίνος; οὐ τι...
ἴσιτι εἰς οὐδὲν μοὶ ἔπειτασαν, **ἔλανυν** ἀπελαύνω, ἀπάγω, οὐδὲ μὲν
ππονος οὐδὲ τοὺς ἵππους ἀλήθεια, ἀκόμη, **δηλέομαῖ** (dele-o) βλά-
ττω, φθείρω (δηλητήριον), **ἔριβωλαῖς** κ. **ἔριβωλος** (ἔρι(ἐπιτ.)-βῶλος)
ταχύς, εὔφορος, **βωτιάνειρα** (βόσκουσα ἄνδρας) τροφὸς ἥρωών,
πρβλ. Ἰθάκη κουροτρόφος, **σκιόεις** κατάσκιος, σύσκιος (διὰ τὰ
δάση), **ἡχήεις** (ἡχὴ-ώ) πολυτάραχος, **σοὶ** πάντοτε ὁρθοτονεῖται
μετ' ἐμφάσεως, ἄλλως τοί, μέγα ἔπιτ., σὺ ἐμφ., ἀρνυμαῖ,
λόρ. ἡράμην καὶ ἀρόμην, προσπαθῶ νὰ λάβω (πρβλ. μίσθαρος),
τιμὴ ἀποζημίωσις, ἴκανοποίησις, **κυνῶπα** μόνον ἡ κλητ.: ἔχων
ὅμματα κυνός, ἀναίσχυντε, **πρὸς** Τ. ἐκ μέρους τῶν, **μετατρέπομαῖ**
τινος γυρίζω νὰ κοιτάξω, προσέκω, **ἀλέγω-γιζω** (ἀ(ἐν)-λέγω, πρβλ.
πεγ-leg-o) φροντίζω, ἐνδιαφέρομαι.—161-8 καὶ δὴ καὶ τώρα
μάλιστα, καὶ ἐπὶ πλέον τώρα, **αὐτὸς** αὐτοπροσώπως, αὐθαιρέτως,
φέπτι ἀναστροφή, μογέω μοχθῶ, **δόσαν** δὲ ἀντί: ἔως ὅτου μοὶ τὸ
ἔδωκαν, **υἱες** υἱοί, **υἱες** Α. περιφρ., πρβλ. παῖδες **Ἑλλήνων**, μὲν
μήν, ἀληθῶς, **ἔχω** δὲ ἐνεστ. ἐκφράζει τὰ διδάγματα τῆς μέχρι
τοῦδε πείρας, **ἴσον** σοί, **διππότε** (κεν) δσάκις, πτολίεθρον οὐδ.,
πρβλ. π(τ)όλεμος, **Νεοπτόλεμος**..., πόλιν τινὰ τῶν Τρ., **ναιῶ** κ.
ναιετάω κατοικῶ (μετανάστης), **ἐν** ν. πολυάνθρωπον, διέπω διευ-
θύνω, διεξάγω, **τὸ πλεῖον** τό μεγαλύτερον μέρος, **πολυάιξ** (π.
-δίσσω πηδῶ, τινάσσομαι, δρμῶ) (δρμητικὸς) σφοδρός, μαινόμενος,
πολυτάραχος, **δασμὸς** (δαίομαι, δατέομαι 125) διανομή, φίλον ἀδ-
κετόν: ἔρχομαι ἀρκούμενος εἰς τὸ δλίγον, ἀποκομίζω μαζί μου...,
πολεμίζω-μῶ.—169-71 **φέρτερος**, ὑπερθ. **φέρτατος** κ. **φέρε-**

στος (φέρειν, δι παραγωγικώτερος, δι φέρων περισσότερα καὶ καλύτερα) (ἀνδρείτερος) προτιμότερος, καλύτερος, **ζμεν** (-ναι) ίέναι **κορωνίς** ἐπίθ. θ. καμπύλη, κυρτή (διὰ τὰς καμπύλας τοῦ σκάφους καὶ δὴ κατὰ τὰ δύο κυρτούμενα ἄκρα τῆς πρόφρας καὶ τῆς πρόμηντος (cogr-vus, κόρ-αξ, κορώνη, curvus), καμπυλόγραμμος, οὐδὲ διὸ οὐ δεμίαν δὲ διάθεσιν ἔχω, οὐδὲ μοῦ περογᾶ ἀπὸ τὸν νοῦν ή ἰδέα **ἄφνσσω** (ἀντλῶ) σωρεύω, μαζεύω, **ἄφενος** οὐ. (ἀφ νειός πλούσιος ορ-ες πλοῦτος, opulentus, in-op-s, cop-ia (cum-op-)) πλοῦτος, σοί, χαρ., **ἄτιμος** περιφρονούμενος.—**172-81** μάλα ταχέως, αὐτοστιγμεί, **ἐπισσεύσομαι**, ἀρό. **ἐπεσσύμην**, πρόμ. **ἐπέσσομαι**, (σπεύδω δόμω) προθυμοποιοῦμαι, **ἐπιθυμῶ**; ἀφ' οὗ τὸ θέλεις (οὐδεὶς σὲ ἔμποδίζει), **λίσσομαι** 15, **εἶνεκ'** ἔμετο τελ. αἰτ., πρβλ. 158, **πάρο'** (αἱ πάρειστα...), ή πρόθ. ἐν ἐπιρροημ. σημ. ὡς ὅημα, **ἐπίσης** ἐπὶ **ἐπεστί** ἐνι ἔνεισι κλπ., παρ' ἥμιν **ἐπάνω**! ἐγέρθητε, κάτω! καθίσατε, **ἔξω!** **τιμῶ** ἵκανοποιῶ, δι μέλλ. μετὰ τοῦ κέντρου, **μητίετα** (μῆτις θ. σκέψις μήδομαι σκέπτομαι) ἀρχαῖκ. δόνομ. καὶ αἰτ. συνετός, **ἔχθιστος** μη σητότατος, **διωτρεφής** δι τραφεῖς ὑπὸ τοῦ Διός, **διογενής** δι καταγόμενος ἐκ τοῦ Δ., **φίλη** κτγρ., **καρτερός** ἀνδρείος, ποὺν νομίζω **ἕταρος** ἔταιρος. **Μυρμιδόνεσσι** τοπ. εἰς τὸ ἄγασσε: τῶν Μ. καὶ οὐδενὸς ἄλλου, **δύθομαι** ἐνδισφέρομαι, προσέχω: οὐδὲ δίδω σημασίαν, ἐὰν σὺ..., **κοτέω** 82.—**181-7** **νηὶ** ἔμη μὲν ἐν τῶν ἴδιων μου πλοίων, **κ' (ε)** ἄγω ἄξω, ἀπάξω. ή σύντ. ἔδει νὰ ἔχῃ: **ως...** οὕτω καντός κεν ἄγω, ἀλλὰ διεταράχθη ἐκ τῆς παρεμβολῆς της προτ. τὴν μὲν ἔγω..., ήτις ἔδει νὰ ἔξενεχθῇ ὑποτελής: ήν ἔγω... **Βρισηής** ή κόρη τοῦ Βρισέως, ὡς κύρ. δην., **κλισίη** θ. σκηνή, φέρετος 169 κραταιότερος, ἀνώτερος, **στυγέω** (μισῶ) φρίττω, τρέμω, φάσθαι φάναι, **ἴσον** ἀρ.: νὰ φαντάζεται ἔαυτὸν **ἴσον** μὲ ἔμε, **δμοιωθήμεναι** μέσ. αὐτοπ. νὰ ἔξομοιώνῃ ἔαυτὸν μὲ ἔμε, **ἄντην** (ἀντικρὺ) κατὰ πρόσωπον.

159 κυνώπης. Ό κύων τὸ σύμβολον τῆς ἀναιδείας πρβλ. κυνικός, κυνικὴ ἀναιδεία ἐπίσης ή μυῖα, τὸ δὲ ἄκρον ἄωτον ἀναιδείας **κυνάμυνια** ἀναιδεστάτη γυνή.—**170 νῆες κορωνίδες**, διότι καὶ ή πρόφρα καὶ ή πρόμνα τῆς νεώς ἔφερον δοκὸν κατὰ μικρὸν πρὸς τὰ ἔξω ἀνυψούμενην καὶ καμπυλουμένην κάτω, ἀπολήγουσαν δὲ εἰς προεξοχὴν παρεμφερῆ πρὸς κεφαλὴν ζώου, Πίν. Δ'. 1,2· αἱ αὐταὶ καλοῦνται καὶ ἀμφιέλισσαι.—**184 Βρισηής** κυρίως ή κόρη ή ἐκ Βρισηής (Βρισα), ἀλλ' ἐπειδὴ λέγεται δτι κατήγετο ἐκ Λυρηνησσοῦ (θ.), ωνομάσθη οὕτως ὡς κόρη τοῦ Βρισέως καὶ ή λ. λαμβάνεται

κύριον δόνομα, προβλ. τὴν Χρυσηίδα ἐν 111. Ἡτο τὸ γέρας τοῦ χιλιέως.—185 **κλισίην** Αἱ σκηναὶ τῶν Ἑλλήνων θὰ ἡσαν ξύνα παραπήγματα καλαμοσκεπῆ, περιβαλλόμενα καὶ διὰ σταυρώτος, ἔχουσι δὲ τὴν διάταξιν τοῦ διμηρικοῦ οἴκου, ὡς θὰ ἵδωμεν τοῖς ἔπομένοις.

188-222. 188-92 ἄχος οὐ. λ. π. (λύπη, θλῖψις) θυμός, γῆ, **ἥτορ** ρος οὐ. καρδία, μερομηρίζω (μέρος-μυρα, μέρος-μερος πολυμέριος) σκέπτομαι μεταξὺ δύο γνωμῶν, ἀμφιταλαντεύομαι, **διάνδιχα** (ἀ)-ἄνδιχα, διὰ ἀνὰ δίχα) διττῶς, **ἐν στήθεσσιν οἷ**, λάσιος μαλαρός, δισυτριχος, ἥ-ἥ ἐπότερον· ἦ, ἔρυθρος-ομαι σύρω, ἀνασπῶ, φάνανον (σφάξω) κ. **ἄσορ** τὸ ξίφος, **ἀνίστημι** ἔγείρω (ἐκ τῶν ἔδρων), ἀναστατώνω, **ὅδος** **A.** ἀντὶ **Αἰτοείδην** δέ, **ἔναρξις** κ. **ἔξεναρξις** **ἔναρξις** φονεύω (ἔναρξα σκῦλα) δὲ ἐνεστ. προσπάθειαν· **ἔρητύω** ἐμοδίζω, ἀναχαιτίζω, **θυμός** ἔξαψις, θυμός· αἱ εὔκτ. τοῦ πλαγ. λόγῳ ἀντὶ τῶν ὑπεκτ. τοῦ εὐθέος.—**193-200** **ἥσος** ἔως, δρμαίνω (δρμάω) ἀνακινῶ κατὰ νοῦν, ἀναλογίζομαι, ἀνακυκλῶ, **κατὰ φρένα** καὶ **κατὰ θυμὸν** (ἐν τῇ διανοίᾳ καὶ τῇ καρδίᾳ) ἐνδομύχως, **ἔλκετο** θελεί νὰ σύρῃ, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὕδρμανε, **κο(u)λεδν** ἢ θήκη τοῦ φους, δὲ κολεός, δὲ δή, **ἥλθε** δὲ τότε ἥλθεν, ἰδοὺ ἥλθεν, πρὸς **ἥκε** στειλεν ἐμπρός, ἔδω πέρα, δύμᾶς δύμοίως, **κηδομένη** δῆ, **θυμῷ** ἐν τῇ καρδίᾳ, ἀπὸ καρδίας, **οἶος** 118, **θαμβέω** ἐκπλήττομαι, μένω μιθόντητος, **μετατρέπομαι** στρέφω δύπισω, **φάνανθεν** γ' πλ. παθ. δο. τοῦ φαινω λάμπω, ἀστράπτω, ἐφάνθην καὶ κατ' ἐπ. ἐπέκτ., **ραάνθην**, **οἶτ** τῇ **Ἀθ.**, δσσε 104, **δεινώ** κτγρ. φοβεροί.—**201-5** **ἴν** αἰτ. γ' προσ. προσωπ. ἀντων. γένους καὶ ἀριθ. κοινοῦ, **πτερό-** **ις** πτερωτός, **τίπτε** (**τίπτ**', **τίφθ**') διὰ τί τέλος πάντων, **ελλήλου-** τας ἐλήλυθας, **αὗτε** πάλιν, **τέκος** οὐ. (**τίκτω**) τέκνον, **αἰγίοχος** φέρων τὴν αἰγίδα (ἀίσσω), ἀσπίδα, **ἥτις** τινασσομένη ἔτρεπε τοὺς ολεμίους εἰς φυγήν, κυρ. δὲ δοκούμενος ἐπὶ τῶν (κατ)αίγίδων (τῶν υελλωδῶν νεφῶν), **ἥ** ἵνα μήπως διὰ νά, **ἴδη** β' προσ., **ὑβρις** ἀταθαλία, αὐθαιρεσία, **ἐκ** **μερέω** θὰ εἴπω ὅητῶς, διαρρήδην, **καὶ** πιδ. εἰς τὸ τελέεσθαι μέλλ., **τάχα** ποτὲ θὰ ἔλθῃ ήμέρα καὶ ταχέως ἀλιστα, καθ' ἥν θά, **ὑπεροπλίη** (ὑπέροπλος ὑπερήφανος διὰ τὴν ὑνάμιν τῶν ὅπλων) ἀλαζονικὴ διαγωγή, **ὑπεροψία**.—**206-9 προσ-** επε 105, **αὗτε** ἀφ' ἐτέρου, **γλαυκῶπις**-ιδος θ. (τὸ πάλαι: ἔχουσα πρόσωπον, ὅψιν γλαυκὸς) ἔχουσα ὀφθαλμοὺς ἀπιστράπτοντας, σπινθηροβόλους (γλαυσσω), **Ἀθήνη-ναίη**, ἀτ. **Ἀθηρᾶ-ναία**, δὲ σὸν μένος αὐτὸ τὸ πάθος σου.—**210-4** **ἔρις** δὲ ἔργων δια-

πληκτισμός, ώς ἔσεται περὶ ὅπως καὶ ὅντως θὰ γίνῃ, ἀπείλησον διὰ τὸ μέλλον ὃ, τι καὶ ὅντως θὰ γίνῃ, ὡδὲ τόδε, καὶ ποτε.. ἄλλοτε ποτε καὶ πολλαπλάσια μάλιστα, παρέσσεται θὰ εἶναι εἰς τὴν διάθεσίν σου, θὰ προσφερθῶσι, ἵσχομαι συγκρατοῦμαι, ἡμῖν ἐμφ., οὐχὶ τῇ ὁρῷ σου.—215-8 μὲν ἀληθῶς, εὑρύσασθαι (ἔρύομαι) νὰ φυλάξω, νάκολονθήσω, ἔπος ἐντολή, σφωλερός (σφῶι, δυϊκ. τοῦ σὺ) ὑμέτερος, ὑμῶν τῶν δύο (τίνων ;), ώς ἀντὶ ὑποκ. εἰς τὸ ἀμεινον, ἔκλυον 37 γνωμ. ἀόρ., μάλα προθύμως, εὐχαρίστως.—219-22 ἡ πρτκ. τοῦ ἡμι (aio), λέγω, εἶπε (ἀττ. ἦν δ' ἔγώ, ἦ δ' ὁς), ἥ καὶ στερεότ. φράσις δηλοῦσα τὸ τέλος ἄμα τοῦ λόγου καὶ μετάβασιν εἰς τι ἔτερον, σχέθε αόρ. τοῦ ἔχειν: ἐκράτησε τὴν στιβαρὰν χεῖρα, κώπη λαβὴ τοῦ ξίφους, ἀψ πάλιν, δπίσω, βεβήκει (ν) ἀντὶ πρτκ. διὰ τὴν ταχύτητα τῆς κινήσεως, δακμων θεός, μετὰ δ. μεταξὺ τῶν, εἰς τὴν ὅμηγυριν τῶν.

190 φάσγανον, ἀσο καὶ ξίφος, ὅπλον ἐπιθετικὸν γαλκοῦν φερόμενον ἐν θήκῃ, τῷ κο(υ)λεῷ (οὐδ.), αἰχμηρὸν ἔμποροσθεν, ἀμφίστομον, μήκους 1. μ. περίπου, ἐξηρτημένον διὰ τελαμῶνος ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ὕδου ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ μηροῦ, συνήθως οὐχὶ καταφερόμενον κατὰ τοῦ ἀντιπάλου (σπαθισμός), ἀλλὰ διατρυπῶν (νύσσον) αὐτόν. Ἡ λαβὴ, κώπη, συνέχεια τῆς λεπίδος, περιενεδύετο διὰ ξύλου ἢ ὀστοῦ, καθηλωμένου ἐπὶ τοῦ γαλκοῦ πυροήνος διὰ χουσῶν ἢ ἀργυρῶν (κατὰ τὴν κεφαλὴν) ἥλων (ἀργυρόηλον) καὶ περιβαλλομένων πολλάκις διὰ χρυσοῦ ἐλάσματος, κεκοσμημένη δι' ἔκτύπων παραστάσεων, ἀπέληγε δὲ εἰς μέγα κομβίον ἢ κεφαλὴν διετείνην ἢ χρυσῆν ἢ ἐκ πολυτίμον λίθου, Πίν. Ε' 3.—194 Ἀθήνη θυγάτηρ τοῦ Διός γεννηθεῖσα ἐκ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, προσωποποιία τῆς ἀστραπῆς ἢ τῆς καταγίδος τῆς γεννωμένης ἐκ τῶν ὁμοιοφόρων νεφῶν τοῦ οὐρανοῦ.—197 ξανθῆς κόμης. Ἐπειδὴ οἱ "Ελληνες ἡσαν μᾶλλον μελαγχροινοί, διὰ τοῦτο τιμᾶται παρ' αὐτοῖς τὸ ξανθὸν χρῶμα, ώς ἀντιστρόφως παρὰ ξανθοῖς λαοῖς τιμᾶται τὸ μελαγχροινόν.—Οἱ Ἀχαιοὶ ἔτρεφον μακρὰν κόμην καθ' ὅλην τὴν κεφαλὴν (κάρη κομόωντες), ἀλλοτε μὲν ἐντέχνως διατεταγμένην, ἀλλοτε δὲ φερομένην κάτω καὶ κυματίζουσαν ἐν φυσικῇ ἐλευθερίᾳ, ἐν πλησμονῇ βιστρούχων· μόνον τοὺς Ἀβαντας τῆς Εύβοίας καλεῖ ὁ ποιητὴς ὅπιθεν κομόωντας, ώς τρέφοντας κόμην μόνον ἐν τῷ ὅπισθοκάνῳ, καὶ τοὺς Θρᾷκας ἀκροκόμους, ώς τρέφοντας κόμην μόνον ἐν τῇ κορυφῇ τῆς κεφαλῆς (πότε καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ἔτρεφον κόμην μόνον ἐν τῇ κορυφῇ τῆς κεφαλῆς);.—Ἐν τῷ ἀγγείῳ τῶν πολεμιστῶν καὶ ἐν

ἄλλαις παραστάσεσιν οἱ ἄνδρες παρίστανται πωγωνοφόροι, ἀλλ᾽ ἀμύστακες, ὡς ἔνδονύμενοι τὸν μύστακα διὰ ἔνδον, οὐ νήστησις μαρτυρεῖται ἐν τοῖς δύμηοις· ἔπειτα (παροιμ. τὰ πράγματα ἴσταται ἐπὶ ἔνδον ἀκμῆς) καὶ πολλὰ τοιαῦτα εὑρέθησαν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς, Πίν. ΣΤ' 4. Τὸ ἔθιμον τοῦτο τοῦ ἔνδον γένεσθαι τὸν μύστακα διετηρήθη καὶ ἐν τοῖς ἱστορικοῖς χρόνοις ἐν τῇ συντηρητικωτάτῃ Σπάρτῃ, ὅπου οἱ ἔφοροι ἀμα ἀναλαμβάνοντες τὴν ἀρχὴν προεκήρυττον τοῖς πολίταις κείρεσθαι τοὺς μύστακας καὶ τοῖς νόμοις προσέχειν, ἵνα μὴ χαλεποὶ ὕδωρ αὐτοῖς. Ἐπίσης οἱ Στ. ἔτοςεφον καὶ μακρὰν κόμην.—

198. Ἡ ἐπικοινωνία τῶν θεῶν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ἀφ' ὅτου οἱ ποιηταὶ ἥρξαντο ἔρδοντες τὰ κατ' αὐτούς, ἀπέβη οὕτω συγνή, ὥστε ὁ ποιητὴς οὐδεμίαν ἀνάγκην αἰσθάνεται νὰ δώσῃ εἰς τὴν θεὰν ὀρισμένην ἀνθρωπίνην μορφήν. Ἐπίσης βλέπομεν ὅτι οἱ θεοὶ φαίνονται εἰς ὅσους θέλουσιν.—**199 αὐτίκα ἔγνω καὶ τὸ αὗτε** 202 ὑποδηλοῦσιν ὅτι ὁ Ἀκιλλεὺς καὶ ἄλλοτε εἶχεν ἀξιωθῆ τῆς ἐπικοινωνίας τῆς θεᾶς.—**202 αἰγιλοχος.** Ἡ αἰγὶς ἦτο ἀσπὶς τοῦ Διὸς ἀποτελουμένη ἐξ ἀπλοῦ δέρματος (κατὰ παρετυμολογίαν (ἀπατηλὴν ἐτυμολογίαν), τοῦ τῆς αἰγὸς Ἀμαλθείας, ἢν νήπιον ἐθήλασεν ὁ Ζεύς), οἴαι ἦσαν αἱ πρωτόγονοι ἀσπίδες, ὅπερ συνδεόμενον περὶ τὸν λαιμὸν προεβάλλετο διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ὡς ἀσπὶς Πίν. ΙΒ' 2, ἵδε καὶ Z 118. Ἐπειδὴ τινασσομένη ἐμπνέει τρόμον τοῖς ἀντιπάλοις, φαίνεται ὅτι εἶναι προσωποποία τῶν θυελλωδῶν νεφῶν τῆς καταιγίδος, ἐξ ὧν προέρχονται ἡ ἀστραπὴ καὶ ὁ κεραυνός, τὰ φοβερὰ ὅπλα τοῦ Διός· ἱδ. καὶ τὰ γλωσσικά. Τὴν αἰγίδα φέρει καὶ ἡ Ἀθηνᾶ Πίν. Γ'. 1, δέρμα φοιλιδωτὸν ἐπερρυμένον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος.—**206 γλαυκῶπις**, διότι τὸ πάλαι ἐλατρεύετο ὑπὸ μορφὴν γλαυκός, ὅπως τότε ἐλατρεύοντο ζῷα ἢ δένδρα ὡς θεοί. Πολλαχοῦ τῆς Ἐλλάδος ἐσώζοντο λείψανα παλαιᾶς λατρείας τῶν ζῴων· ἐν Ἐρεχθείῳ ἐπιστεύετο ὅτι ὑπῆρχεν ὁ Ἱερὸς ὄφις Ἐριχθόνιος, ἐν τοῖς ναοῖς τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐπίσης ὄφις. Ἐν τῷ Ἱερῷ τοῦ Δωδωναίου Διὸς ὑπῆρχεν ἡ παναρχαία δρῦς, ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς ὁποίας ἐλατρεύετο τὸ πάλαι ὁ Ζεύς. Ἐκ τῶν ζῴων τὰ μὲν ἐπιβλαβῆ ἐλατρεύοντο, ἵνα ἀποσοβῶνται αἱ ἀπ' αὐτῶν βλάβαι, τὰ δὲ οἰκόσιτα ἐξ εὐγνωμοσύνης, διότι ἐν τοῖς ποιμενικοῖς χρόνοις ἡ ὑπαρξίς τοῦ ἀνθρώπου ἐξ αὐτῶν κυρίως ἐξηρτάτο, ἀλλα ὡς νομιζόμενα εὐοίωνα ἢ δυσοίωνα. Ὅστερον οἱ θεοὶ παριστάνθωντο ἐν ἀνθρωπίνῃ μὲν μορφῇ, ἀλλὰ μετὰ κεφαλῆς ζῷου, προβλ. Μυκ. Αἰθ. 63 2665, ὅπου οἱ φέροντες κεφαλὴν ὅνου πιθανὸν νὰ εἶναι δαίμονες. Ἄλλ' ὅτε αἱ ἀντ

λήψεις αὗται ἔξελιπον, ἐπίστευον, ὅτι οἱ θεοὶ ἐνεφανίζοντο ἐν μορφῇ
ζῷων, ὁ Ζεὺς ὡς ἀετός, ἵππος, ταῦρος κ. ἄ., ἡ Ἡρα ὡς βοῦς (*βοῶ-*
πις), ὁ Ἀπόλλων ὡς λύκος (*λύκ(ε)ιος*), ἡ Ἀθηνᾶ ὡς γλαῦξ (*γλαυ-*
κῶπις), οἱ χθόνιοι ὡς ὄφεις. “Οθεν τὰ ζῷα ταῦτα ἐθεωρήθησαν
ἴερᾳ τῶν θεῶν καὶ συνεδέθησαν μετ' αὐτῶν. Λείφανα τῆς ὑπὸ μορ-
φὴν ζῷων λατρείας τῶν θεῶν παρέμειναν ὁ Πάν, οἱ Σάτυροι κλπ.
—213 τρὶς τόσα εἰς δήλωσιν πολὺ μείζονος ἀριθμοῦ· θὰ μάθωμεν
ὑστερον ἐὰν καὶ πόσα προσηνέχθησαν.—219 ἀργυρέη κώπη ἡ διὰ
τοὺς ἀργυροῦς ἥλους, δι' ὧν ἔκοσμεντο 190, πρβλ. ἕιφος ἀργυ-
ρόλον, ἡ διότι ἦτο περιενδεδυμένη δι' ἀργυροῦ ἐπικαλύμματος.
—Οὐλυμπόνδε ἐν 195 οὐρανόθεν περὶ τούτου ἰδ. 497.

223-47. 223-32 ἔξαυτις πάλιν, ἐκ νέου, ἀταρτηρὸς δη-
κτικός, οἰνοβαρῆς βεβαομένος ὑπὸ τοῦ οἴνου, κρασοζαλισμένος, μέ-
θυσος, κυνὸς δύματ⁺ ἔχων πῶς ἐλέχθη προηγουμένως διὰ μιᾶς λέ-
ξεως; *τλάω, τλήσομαι, τείλην, τετίληκα, τολμῶ (ἀλλαχοῦ=ὑπομένω, τλή-
μων); εἴκεις λάβει τὸ θάρρος, θωρήσσομαι (*θώραξ*) φορῶ (τὸν θώ-
ρακα) τὰ δπλα, δπλίζομαι, πρβλ. πόρους κράνος, κορύσσομαι δπλίζομαι,
πόλεμος ἀγῶν ἐν ἀναπεπταμένῳ πεδίῳ, λόχος 31 ἐνέδρα, τὸ δὲ τὸ
γάρ, τὸ ίεναι εἰς λόχον, εἰδομαι, (ἐ)εἰσάμην, vid. ετί, φαίνομαι,
κῆρος ηρὸς θ. μοῖρα τοῦ βιαίου θανάτου, θάνατος κῆρος; ἡ βέβαια,
ἄληθεια, τὸ ἡξεύρω καὶ ἐγώ, λώιον (*λῶον*, συγκρ. τοῦ ἀγαθὸς)
ἐπικερδέστερον, ὠφελιμώτερον, κατὰ στρατὸν ἀνὰ τὸ στρατόπεδον,
δῶρα γέρα, ἀποαιρεῖσθαι (παντός), δις τις, δημοβόρος ἀντὶ δη-
μοβόρος δι καταβιβρώσκων τὰ δήμια, τὰ κτήματα τοῦ λαοῦ, λαοφά-
γος· τοῦτο λέγει μονολογῶν ἡ ἐστραμμένος πρὸς τοὺς ἄλλους· (καὶ
εἶσαι τοιοῦτος), διότι ἀρχεις..., (εἰ γάρ μὴ ἦνασσες...,) ἡ νῦν...,
λωβάομαι ὑβρίζω, προσβάλλω, ὕστατα διὰ τελευταίαν φοράν, ἡ
σημερινή σου ἀτασθαλία ἥθελεν εἶναι ἡ τελευταία· ἀντὶ εὖκτ. ἀνε-
μένομεν δριστ. ἴστορ. + ἄν· ἄλλ· ἡ εὐκτ. ὑποδηλοῦ καὶ ἐλπίδα δτὶ
ὅ. Ἀγ. δύναται νὰ πληρώῃ διτι εκαμε. —233-47 ἐπὶ δμοῦμαι θὰ
ἐπιβεβαιώσω δι· δρκου, τὸ μὲν τὸ δποῖον ἀσφαλῶς, δξος ἀ. βλα-
στός, κλάδος, ἐπει δὴ πρῶτα ἀφ' ἡς στιγμῆς τὸ πρῶτον, τομὴ
(τὸ μετὰ τὴν τομὴν ὑπολειπόμενον) ὁ κορυμός, ἀναθηλέω ἀνα-
θάλλω, γάρ δα διότι δά, ὡς γινώσκομεν δλοι, περιλέπ·ω (*ιεπ·ιε*)
ἀπολεπίζω, ἔεφλουδίζω+διπλ. αἰτ., ἐ τὸν κλάδον, υλες Ἀ. οἱ
γέροντες, δικασπόλος (περὶ δίκας πελόμενος, *jus colens*) δικαστής,
ἐνταῦθα κτγρ., φορέω θαμ. τοῦ φέρω, ἔργομαι, πρκμ. εἰρημαι
(ώς ἐνεστ.) φυλάττω, τηρῶ, θέμιστες τὰ ἐκ τῆς συνηθείας καθιερω-

ένα έθιμα, θεσμοί, νόμοι, πρόδης Δ. ἐκ μέρους τοῦ, τῇ ἐντολῇ τοῦ, ὃς ἀντιπρόσωποι, δὲ ἔλει. πρὸς τὸ κτυγο. δρκος ἀντὶ τό· ἐπαναλαμβάνονται τὰ ἐν 233 ἀμέσως πρὸ αὐτοῦ τοῦ ὅρκου, ἢ ποτε τόσον παφαλῶς, ὅσον δὲν θάνατολαστήσῃ φύλλα τὸ σκῆπτρον, ποθὴ πόδος, ἄχνυμαι 103, *χραισμέω 28, εὔτε δὲ, ύφε "Ε. ὑπὸ τὰς γενές, ὑπὸ τὰ πλήγματα τῶν χειρῶν τοῦ "Ε., ἀμύσσω (ἀμυχὴ) οὐκέω, διαβιβρώσκω, χώσμαι (ὅργίζομαι) εἶμαι ἀθυμος, βαρύθυμος, δέ τ' ὅτι τε, τίω τιμῶ, π(ρ)οτὶ πρὸς (γαίη), πείρω διατρυπῶ περόνη), ἐμήνυε ἔξηκολούθει διατελῶν ἐν ὁργῇ.

225 οἰνοβαρές. Ἐν κοιναῖς εὐωχίαις δὲ βασιλεὺς ἔχει τιμητικὴν θέσιν, μεῖζον μερίδιον φαγητοῦ καὶ πληρέστατον ποτήριον οὗνον· ἵσως διὰ τοῦτο δὲ Ἀγ. ὑβρίζεται ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως, ἵσως τὸ οἰνοβαρῆς μεταφραστέον καὶ μεταφορικῶς: παραπαίων, ἀκαταδημιστος.—**231 δημοβόρος.** Ὁ βασιλεὺς ἀξιοῖ ἀπὸ τῶν ὑπηκόων ἢ εἰσφέρωσιν εἰς πολεμικὰς ἀνάγκας, διὰ θυσίας, διὰ ἔεινίας καὶ ἔνια (δῶρα παρεχόμενα ὑπὸ τοῦ βασιλέως εἰς τοὺς ἔεινιζομένους τὸν αὐτοῦ) καὶ ἐν γένει δι' ἀξιοπρεπῆ παράστασιν, τακτικοὺς καὶ πτάκτους φόρους, οἷοι ἡσαν 1) τὸ τέμενος τῶν ὑπηκόων Z 194 πτῆμα τοῦ στέμματος), τὸ ὄποιον καρποῦται κκηρονομικῶς (οὐχὶ οὗς ἰδιοκτησίαν)· 2) αἱ δωτῖναι (δῶρα)· 3) αἱ θέμιστες (καθιερώνενοι φόροι)· 4) μερὶς τῶν λαφύρων ἐν πολέμῳ· 5) τὰ γέρα, ἐν οἷς καὶ τμῆμα τῆς κατακτηθείσης γῆς· 6) οἶνος, βόες κλπ. ὡς δαπάναι τῆς ἔεινίας καὶ ὡς ἔνια καὶ διὰ τὰ δεῖπνα, τὰ ὄποια παρέχει εἰς τοὺς εὐγενεῖς κλπ. Ὅπὸ τὰ προσχήματα ταῦτα πλεονέκτης βασιλεὺς ὑπεμύζα σφόδρα τοὺς ὑπηκόους, τὸν δῆμον.—**234 σκῆπτρον.** Πᾶς ἀγορεύων ἐν τῇ ἀγορᾷ φέρει ἐν τῇ χειρὶ τὸ σκῆπτρον, τὸ ὄποιον λαμβάνει, μέλλων νάγοορεύση, παρὰ τοῦ κήρυκος τοῦ ἐποπτεύοντος τὴν εὐκοσμίαν· ἐπίσης τὸ σκῆπτρον λαμβάνει παρὰ τοῦ κήρυκος καὶ δικαστόλος δὲ μέλλων νάποφανθῇ τὴν γνώμην ἐν δίκῃ καὶ διοιδός τὴν κιθάραν ἐν τῇ αὐλῇ τῶν ἱγεμόνων. Οἱ διμνύοντες ἀνατείνουσι τὸ σκῆπτρον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ δέ ὅρκος αὐτὸς εἴναι ἐπίσημος. Ἡ ἔννοια τοῦ ὅρκου: δὲ Ἀχιλλεὺς τότε θὰ διαλλαγῇ, ὅταν τὸ σκῆπτρον ἀναβιλαστήσῃ· περὶ ὅρκου ἴδε Z 233.—**236 χαλκός.** Ἐν καθαρῷ καταστάσει εἶναι μέταλλον λίαν εὐμάλακτον καὶ ἥκιστα κατάλληλον πρὸς κατασκευὴν ὅπλων, πελέκεων κλπ. Ἐκ τῶν γενομένων ὅμως χημικῶν ἀναλύσεων ἐπὶ τεμαχίων ὅπλων καὶ σκευῶν εὑρεθέντων ἐν προϊτορικοῖς τάφοις εὑρέθη ὅτι δὲ χαλκὸς τοῦ Ὄμηρου ἡτο κρῆμα τεληγητὸν χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου ἐν ἀναλογίᾳ περίπου 0,90 χαλκ. καὶ

0,10 κασ., ὁ καλούμενος ὁρείχαλκος. Ἐκ τούτου κατεσκευάζονται τὰ σκεύη τοῦ πολέμου ἡ τῆς εἰοήνης. Ἡ χρονικὴ περίοδος καθ' ἣν ἔκαμνον ἀκολειστικὴν χρῆσιν τοῦ ὁρειχάλκου, κληθεὶς ὁρειχαλκίνη ἐποχή, διήρκεσεν ἐν Ἑλλάδι περὶ τὰ 1000 ἔτη ἀπὸ τέλους τῆς γ' χιλιετορίδος—1000 περίπου π. Χ.—**238 δικασπόλιος** Ὁ βασιλεὺς ἦτο α') ἀρχιστράτηγος ἐν πολέμῳ, β') ἐτέλει πάσας θυσίας (πλὴν τῶν ιερατικῶν) καὶ τὰς ἴδιας καὶ τὰς κοινὰς ὑποσύμπαντος τοῦ λαοῦ καὶ γ') ἦτο ἀρχιδικαστής, ἔχων συνδικαστήν τοὺς εὐγενεῖς (ἄλλὰ τίνας ὑποθέσεις ἐδίκαζε μόνος ὁ βασιλεὺς τίνας μετὰ τῶν εὐγενῶν ἀδηλον ἐκ τοῦ Ὀμῆρου). Ὅθεν μεγίστη ἀρετὴ τοῦ βασιλέως ἐθεωρεῖτο τὸ φιλοδίκαιον καὶ ὁ τοιοῦτος ἀγαπητὸς τοῖς θεοῖς ὡς ἀνάσσων κατὰ τὰς ἐντολὰς ἐκείνων. Δικασταὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ βασιλέως δικάζουσι καθήμεται ἐπὶ λείων (ξεστῶν) λίθων ἐν **Ιερῷ κύκλῳ**, ἵσως διακεκομένῳ χώρᾳ τῆς ἀγορᾶς, δημοσίᾳ, ὁ ἀγορεύων διάδικος, φέρων τὸ σκῆπτρον τῇ χειρὶ, στρέφεται ἀλλοτε μὲν πρὸς τοὺς δικαστάς, ἀλλοτε δὲ πρὸς τοὺς παρισταμένους θεατάς, οἵτινες δὲ μὲν μετ' εὐλαβείας ἀκριῶνται τὰς καταθέσεις τῶν ἑταίρων, δὲ δὲ ζωηρῶς συμμετέχουν τῆς δίκης ἐπιδοκιμάζοντες ἢ ἀποδοκιμάζοντες τὸν ἔτερον τῶν δικίων. Μετὰ τὸ πέρας τῆς διαδικασίας ἔκαστος τῶν γερόντων λαβάνων κατὰ σειρὰν τὸ σκῆπτρον παρὰ τοῦ κήρυκος ἀποφαίνεται τὴν ἕαυτοῦ γνώμην καὶ εἴτα ἐκδίδεται ἢ ἀπόφασις.—**Ο Ζεὺς καύριος τοῦ παντός**, ὡς ἐπόπτης τῆς εὐρυθμίας τοῦ σύμπαντος, χρησιμεύει καὶ κάτω ἐπὶ τῆς γῆς ὡς λαμπρὰ εἰκὼν τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς τάξεως· διὰ τοῦτο παρὰ ἀυτοῦ λαμβάνουσιν οἱ βασιλεῖς τὸ σκῆπτρον, τὸ σύμβολον τῆς βασιλικῆς ἔξουσίας, μεθ' οὗ ἀνάσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς ὡν ἀντιπρόσωποι τοῦ Διός, καὶ τὰς **Θέμιστας** τῆν κορηπίδα τῆς τάξεως καὶ εὐρυθμίας ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ κοινωνίᾳ.
Ἐν Γόρτυνι τῆς Κρήτης οἱ τοῖχοι τῆς αἰθουσῆς τῆς διαδικασίας ἥσαν ἐπενδεδυμένοι διὰ τῶν πινάκων τῶν νόμων, οὓς ὄφειλον δικασταὶ εὐλαβῶς νὰ τηρῶσι.—**230 μέγας ὁ ὅρκος διὰ τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ.**—**242 Ἐκταρῳ νίδος τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἐκβης**, βασιλέων τῆς Τροίας, ὁ ἀνδρειότατος τῶν Τρώων καὶ ἀστρατηγὸς αὐτῶν.

247-303.247-53 τοῖσι μεταξὺ αὐτῶν, ἀνορούω (δρούας δρονυμοὶ) ἀναπηδῶ, ἥδυεπής μελίρροντος, ἀγορητής (ἀγοράματα-ενία δῆτωρ, λιγὺς εια-ν ἔχων τὴν φωνὴν διαυγῆ, κρυσταλλίνην, δεξύφωνος, ἀπὸ γλώσσης τοῦ, καὶ (ἀπὸ) ὄντως, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἥδυ-

πής, γλυκίων κτγρ., τῷ δοτ. ἀναφορ., γενεὴ περὶ τὰ 30 ἔτη, μέροψ
(ποριορ., πορς) θνητός, φθίνω (τήκομαι) φθείρομαι, ἀφανίζομαι,
ποκμ. ἔφθιμαι, οὐ ποὺς τὸ γενεῖαι ἀνθρώπων, τράφεν ἐτράφησαν,
ἔγενοντο ἐγεννήθησαν, πρόσθεν πρότερον, ἄμα οἱ συγχρόνως μὲ
αὐτόν, κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοῦ, ἡγάθεος (ἄγανθεῖος) ἵερωτατος,
ἱάθεος 38, τρίτατοι οἱ τῆς τρίτης γενεᾶς, μετὰ + δοτ. μεταξύ,
252=73.—254·8 ὁ πόποι ἐπιφ. ἐκπλήξεως, σχετλιασμοῦ, ἃχ
ἀλοίμονον!, ὃ τρομερόν, ἱκω-άνω ἔχω φθάσει, εὗρει, πλήξει, **Α.**
γαῖαν ἀντιποσωπευομένην ἐνταῦθα διὰ τῶν νεῶν, γηθέω (gaudeo),
γέγηθα, χαίρω, ἥ ἦ μετ' ἀντιθ. σχέσεως, **κεχαροίατο** ἀσο. β' εὐκτ.
ἀναδιπλ. τοῦ χαίρειν, σφῶιν 216 γεν. περὶ ὅμιδν τῶν δύο, μάρ-
ναμαι (μάχομαι, Mars), διαπληκτίζομαι: διτι διαπληκτίζεσθε, περὶ¹
(ὑπὲρ)εστε διαπρόπετε, βουλὴν-μάχεσθαι ἀναφ., ἀμφω δὲ ἀντὶ γάρ,
πλειστάκις παρ' Ὁμ.—259·74 δύμιλῶ ἀναστρέφομαι, ἀρείων,
συγκ. τοῦ ἀγαθός, (ἄριστος-ἀρετὴ) ἀνδρείτερος, ἥτε περ ὅμην
ἔλει. ἀντὶ: ἥ ὑμεῖς ἔστε, καὶ οὐ ποτε καὶ ὅμως οὐδέποτε, οὐ γε τὸ
γέ εἴξαι τὸ οὐ: ἐκεῖνοι, οἱ δοποῖοι σημειώσατε ἦσαν γενναιότεροι,
ἀθεοίζω καταφρονῶ, οὐ γάρ εἰς τὸ ἀρείοιν, ἔδωμαι ὅψομαι 150,
οἶον εἶδον, ποιμὴν ἀρχηγός, ἀντιθεος θεοείκελος, **Ἄλγεϊδης** υἱὸς
τοῦ Αἰγέως, ἐπιείκελος (ἐπι-ἔοικα) ὅμοιος, δὴ βεβαίως, **κάροτιστοι**
μὲν ἀνεύ δέ, ἥ ἀντιθ. κατ' ἔννοιαν ἐν 273, **φήρ-φηρδες** ἀ. (ferus)
θήρ, αἰολ. φήρ, θηρίον, δρεσκῶσ (δρος-κεῖμαι) δρεσίβιος, **ἴκιπά-**
γλως 146, καὶ μὲν τοῖσιν ἀληθῶς καὶ μὲ αὐτούς δὲ Ὅμ. ἐπανέρ-
χετοι εἰς 261, **ἀπιος** 3 (ἀπό, ὡς ἀγν-ἀντίος) μεμακρυσμένος, κατ' ἐμὲ
αὐτὸν μόνος μου, κατέκων μετὰ τῶν οἰκείων ἔδιον τμῆμα τῆς πα-
ρατάξεως, **βροτὸς** (ποριορ., πορς, μορ-μορ-, μβροτός, ἐν συνθ.
ἀ-μβροτος, φαεσί-μβροτος) θνητός, οὐ νῦν δμαλώτερον θὰ εἴχε: τῶν
ἐπ. βροιῶν, οὐ νῦν εἰσι, τῶν σημερινῶν ἀνδρῶν, καὶ μὲν μάλιστα
καί, **ξύνιεν** συνίεσαν, ἥκουν τὰς γνώμας μου, **ὔμμες** αἰολ. ἀντὶ
ὑμεῖς, δοτ. ὕμμι, αἰτ. ὕμμε.—275·9 ἀποαιρόμαι ἀφαιροῦμαι,
ἀφαιρῶ, δὲ ἐνεστ. τὴν πρόθεσιν, ἀγαθός περ ἔων ἂν καὶ εἰσαι κρα-
ταιός (ώστε ἥ δύναμίς σου νὰ σὲ ἐμβάλῃ εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ
οἰκειοποιῆσαι τὰ τῶν ἀλλων), ἔα κούρην, ὡς πρῶτα ὅπως
ἄπαξ (ἔξ ἀρχῆς), **βασιλεὺς** δ ἀρχιστράτηγος, **ἀντιβίην** (ἀντίβιος,
ἀντι-βία) ἀντιτάσσων βίαν κατὰ τῆς βίας, μετὰ πείσματος, **ἔμμορε**
(μείρ-ομαι, σμερ-, σέσμορ-ε) ποκμ. ὡς ἐνεστ. μετέχει, ἀπολαύει, οὐ
ποδ' δμοίης τοῖς ἀλλοις, ἀλλὰ κρείττονος, **κῦδος** 122.—280·4
θεὰ δὲ θεὰ γάρ, **γείνομαι** γεννῶμαι, ἐγεννάμην ἐγέννησα, **φέρτε-**

ρος 169 ἔχων μεῖζον κράτος, ισχύν, ισχυρότερος, **λίσσομαι** 15, αὐτάρ ἔγώ γε ἀλλ' ἐὰν τοῦτο ἔξαρταται ἐξ ἐμοῦ, σὲ παρακαλῶ, **μεθίημι** ἀφήνω κατὰ μέρος, καταπαύω, **Ἀχιλλῆι** ἐκ τοῦ χόλου κατὰ τοχοῦνσθαι τινι, **ἔρκος** (ἔογω κλείω) (μάνδρα) προπύργιον, προμάχών.—**285-91** **κρείων** 102, δὴ ἀλήθεια, **μοῖρα** τὸ προσῆκον μερίδιον, **κατὰ μ.** δρόθως· (καὶ θὰ ἡμην διατεθειμένος νὰ συμμορφωθῶ πρὸς τὴν συμβούλην σου,) ἀλλά, **περὶ** ἔμμεναι 258 νὰ ἐπιτέλει πάντων, νὰ ὑπερέχῃ, **κρατέειν** νὰ ἔχῃ ἔξουσίαν ἐπὶ πάντων, **σημαίνω** δίδω διαταγάς, δ... εἰς τὰ ὅποια νομίζω ὅτι θὰ εὑρεθῇ τις (ὑποδῆλοι τίνα;), ὅστις δὲν θὰ ὑπακούσῃ, **προθέσουσιν** ἀντὶ προτιθέασι, ὡς ἔξι ἐνεστ. προθέω προτίθημι, ἐπιτρέπουσιν, ἀφήνουσιν ἐλεύθερον.—**292** 6 **ὑποβλήδην** (ὑποβάλλω ὑπολαμβάνω) διακόπτων (διότι ἄνευ προσφωνήσεως λαμβάνει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς θέσεώς του), ἢ γὰρ ἀληθῶς (ναί, λέγω ὅνείδεα), διότι· ἡ δικαιολογία συνάπτεται ἀμέσως πρὸς τὸν λόγον τοῦ Ἀγ.· **ὑπείξομαι** ὑπείκω, πᾶν **ἔργον** εἰς τοὺς λόγους σου διὰ πᾶν ζήτημα, μὴ γὰρ... ὅχι δῆλα δὴ εἰς ἔμε.—**297-303** **μὲν** 298 μετὰ τοῦ εἴνεκα κούρης, **ἔγώ γε** τοῦτο θὰ ὑπεβίβαξε τὴν ἀξίαν μου, **ἐπει μ'** ἀφέλεσθε διὰ τὴν ἀφαίρεσίν της, δόντες ἐνδ., **οὐκ ἀν φέροις** ἀντὶ μέλλ. δρ. ἐπὶ ἀσφαλοῦς προσδοκίας, φέροις ἀν ἀνελῶν θάποκομίσης, **ει δ'** ἀγε παρακελ.: (εἰ δὲ βούλει, ἄγε) ἔλα λοιπὸν εἰς τὰ σφραγίδας δοκίμασον, γνώωσι χρησιμεύσωσιν ὡς μάρτυρες, ἡ ἐπομ. πρότ. ἀντικ., **αἴψα** εὐθύς, **κελαινὸς** (κελ., κηλίς) μαῦρος, **ἔρωέω** ὁέω, κύνομαι.

247 **Νέστωρ** υἱὸς τοῦ Νηλέως, βασιλέως τῆς Πύλου, ὁ πρεσβύτατος καὶ συνέτώτατος πάντων τῶν ἐπὶ Τροίαν στρατευσάντων Ἑλλήνων. Ὁ οἶκος τῶν Νηλειδῶν μετοικήσας ὕστερον εἰς Ἀθήνας ἔλαβε τὴν βασιλείαν καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον ἀνήκουσιν ὁ Κόδρος, ὁ Σόλων, ὁ Πεισίστρατος, ὁ Κλεισθένης, ὁ Περικλῆς, ὁ Ἀλκιβιάδης, ὁ Πλάτων, πάντες σχεδὸν διακρινόμενοι διὰ τὸ μελίσσον τῆς γλώσσης.—**250** Τοῦ πατρὸς πεσόντος ἐν πολέμῳ ὁ **Νέστωρ** νεώτατος ἐβασίλευε τῶν δημητρίκων τοῦ πατρός, εἰτα ἐβασίλευε τῶν υἱῶν αὐτῶν, καὶ ἥδη βασιλεύει τῶν υἱῶν τούτων, ἔγγόνων δ' ἐκείνων. Ἡ γενεά, 30 περίου ἔτη (3 γενεαὶ ἀποτελοῦσιν αἰῶνα), είναι ἡ μέση διαφορὰ ἡλικίας μεταξὺ γονέων καὶ τέκνων. Ὁ **Νέστωρ** ὡς ζῶν ἐν μέσῳ τῆς τρίτης γενεᾶς εἶναι περίου 75 ἔτῶν ($30+30+15$).—**252** **Πύλος** οὐχὶ ἡ Μεσσηνιακὴ ἀπέναντι τῆς Σφακτηρίας, ἀλλ' ἄλλη πόλις κειμένη περιφυλάκι πλησίον τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἀλφειοῦ. Πρὸ δὲ τῶν ὁ κ. Dörpfeld, πρόην

Διευθυντής τῆς ἐν Ἀθήναις Γερμαν. Ἀρχαιολ. Σχολῆς, ίσχυροίσθη, δρμώμενος ἐκ τινων ἀνακαλυφθέντων παρὰ τὸ χωρίον Κακόβατον προϊστορικῶν τάφων καὶ πολυτίμων εὑρημάτων ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἔκει ἦτο ἡ Πύλος τοῦ Νέστορος. Ἐκεῖ εὑρέθη καὶ ὁ κληθεὶς δακτύλιος τοῦ Ν. Πύλος καλεῖται καὶ τὸ δόλον κράτος τοῦ γέροντος.—263-8. Οἱ ἐνταῦθα μνημόνευσμενοὶ ἥρωες εἰναι οἱ Δαπίθαι, λαὸς Θεσσαλικός, δρεινός, Πελασιγικός, φῆρες δὲ δρεσκῶι εἰναι οἱ Κένταυροι, λαὸς ἐπίσης Θεσσαλικός, ἄγριος καὶ δλως ἀπολίτιστος, οἰκῶν περὶ τὸ Πήλιον καὶ τὴν Οὔτην, ἵππικός, διὸ ἐφαντάσθησαν αὐτοὺς ὑστερον διφυεῖς, ἵππους μὲν κάτω, ἄνδρας δὲ ἄνω. Ὁ ἀγών μεταξὺ τῶν δύο φύλων (*Κενταυρομαχία*, ἡς ἀπεικονίσεις ἐν τῇ ζῳοφόρῳ τοῦ Θησέου, τοῦ ἐν Βάσσαις ναοῦ, ἐν μετόπαις τοῦ Παρθενῶνος κλπ.) ἔξεροάγη κατὰ τοὺς γάμους τοῦ Πειρίθου, βασιλέως τῶν Λαπιθῶν ἐν Δαρίσῃ, μετὰ τῆς Ἰπποδαμείας, εἰς οὓς κληθέντες καὶ οἱ Κένταυροι ἥρωας μεθυσθέντες τὴν νύμφην καὶ ἔζήτησαν νάτιμάσωσι καὶ τὰς ἄλλας γυναικας τὰς συνεορταζούσας.—272 οὐ νῦν βροτοί. Πολλάκις δὲ Ὅμ. ἔξαιρει ὅτι οἱ σύγχρονοι αὐτοῦ ἀνθρωποι ἔχουσιν ἥδη κατὰ πολὺ ἐκφυλισθῆ, ὅντες πολὺ ἀσθενέστεροι καὶ μικρότεροι τῶν προγενεστέρων.—276 δόσαν. Τὴν πολεμικὴν λείαν διέθετον οἱ στρατιῶται διανέμοντες εἰς μερίδια, ἀφ' οὐ προηγούμενως ἀπεγώριζον τὰ γέρα. Ὁ βασιλεὺς λοιπὸν καθ' ἔαυτὸν δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ διαθέτῃ τὴν λείαν.—279 σιηπποῦχος. Ἀντιδιαστέλλεται δὲ Ἀγαμ., ὃς βασιλεὺς, τοῦ Αχιλλέως, οὐ ἔτι ἀνάσσει δι πατήρ. —Φ. κῦδος... Ἐξαίρεται ἡ θέσις τοῦ Αγαμέμνονος ὃς ὑπάτου βασιλέως, ὃς ἄλλοτε ἦτο δὲ Kaiser μεταξὺ τῶν Γερμανῶν ἡγεμόνων.—299 ἐπεί μ' ἀφέλεσθε. Ὅτι δὲ Ὅμηρος ἔπειλησεν ὅτι θὰ ἐκτελέσῃ τοῦτο φαντάζεται δὲ Ἀρχ. ὃς τετελεσμένον ἥδη καὶ συμπρατόντων μετὰ τοῦ Αγαμ. πάντων τῶν Αχαιῶν, διότι οὗτοι διὰ τῆς σιωπῆς αὐτῶν ἐπεδοκίμαζον τρόπον τινὰ τὴν πρᾶξιν τοῦ Αγ.

304-48. 304 311 ἀντίβιος 278 ἐγθρικός, ἀνστήτην ἐκ τῶν θέσεών των, ἔτσισι (ἴσος) σύμμετροι, ισόρροποι, ἐν δοιζοντίφθεσει ὑπὲρ τὰ κύματα πλέουσαι, ἀρα φυσικὰ (κατὰ τὴν πρόθεσίν του), προεργύω σύρω ἐμπρός, κρίνω χωρίζω, ἐκλέγω, ἔς βῆσε ἐπεβίβασεν, ἀόρ. τοῦ βαίνειν μτβτ., είσα ἀόρ. τοῦ Ιζω (σεδ-, σι-σ(ε)δ ἥω) ἔβαλον νὰ καθίσῃ, ἔν ἔβη ἐπέβη, πολύμητις-ιος (μῆτις 175) πολυμήκανος.—312-7 κέλευθος θ., πληθ. μᾶλλον τὰ κέλευθα, δόδος, ἀνωγα, ἡρώγεα, πρκμ. ὃς ἐνεστ. προτρέπω, διατάσσω· διὰ τὴν σημασίαν ἔλαβε καὶ ἐνεστ. κατάλ. ἀνώγω, ἀνωγον, ἀπολυμαίνομαι (λῦμα ἀπόπλυμα,

ἀκαθαρσία) καθαρίζω ἐμαυτὸν ἀπὸ τοὺς δύπους, ἔβαλλον ἐφρόντιζον νὰ χύνωνται, ἔρδω 147, τελήεις, τελήεσσαι ἐκ. ἀποτελούμενον ἐκ θυμάτων τελείων, ἀκμαίων, ἀνεπτυγμένων, ἀτρόγυετος 2 (ἀστρούειν καταπονεῖν) ἀκαταπόνητος, ἀεικίνητος, ἵκεν ἐλισσομένης ἔφθανε στροβιλιζομένη, περὶ καπνῷ πληροῦσα τὸν χῶρον ἐντὸν τῆς περιοχῆς τοῦ καπνοῦ.—318-25 πένομαι (πόν-ος, πέν-ης) καπιάζω, ἀσχολοῦμαι, παρασκευάζω, λῆγ' ἔριδος ἐλησμόνει τὸν λογαριασμόν, πρῶτον καὶ ἀρχάς, ἀπαξ, διρηδός (διρύνω) γοργός, ταχύς, ἔρχεσθον προστκ., δλόντε χειρόδες λαβόντες ἐκ τῆς χειρός, ἀγέμενον ἀντὶ προστκ., δώησιν δῷ, ἔλωμαί κεν 184, δίγιον (dīgios frigus) συγκρ. (ψυχόρτερον) φοβερότερον, καὶ δ. ἔτι δ. ἦ τὸ τωρινὸν διάβημα.—326-32 προῖημι 127, ἐπιτέλλω 45, ἀκέονται 34, ἰκέσθην ἀντὶ: ἔως ὅτου ἡλιθον, οὐδὲ ἄρα καὶ φυσικὴ δέντρα φρέσκα (τάρβος οὐ. τρόμος) φοβοῦμαι, ἐρέομαι 62.—333-8 ἔγνωσι διέγνω τὸν λόγον τῆς ταφαρῆς, ἥσι εἶαις, ἄγκη πλησίον, προθτικῶν, ἄγκιστα, ἐπατίτοι ὑπεύθυνοι, ἔνοχοι τούτου, σφωλην δοτοῦσι. γ' προσ.—338-44 τὰ δὲ αὐτὰ ἀμφότεροι: δὲ αὐτοί, μαρτυροῦμεν μάρτυρες, πρὸς θεῶν ἐνώπιον τῶν θεῶν, ἀπηνῆς σκληρός εἰ ποτε δὴ αὗτε ἐάν ποτε δὰ πάλιν, χρηὶ θ. χρεία, ἀνάγκη, λοιγὸς 67, ἀεικῆς 97 ἀεικέλιος, τοῖς ἄλλοις ἐκ τοῦ ἀμῦναι ἀπὸ τῶν ἄλλων, θύω μαίνομαι, λυσσῶ, προβλ. θυμός, δλο(ι)δος (δλινμαδλέθριος, νοῶ σκέπτομαι, στρέφω τὸν νοῦν μου, πρόσσω εἰς τὸ παρελθόντα (καὶ τὰ παρόντα), δπίσσω εἰς τὰ μέλλοντα (ἐντεῦθεν εἶμαι περιεσκεμμένος, prudens-providens) δπως πλ. ἔρ., σδος 32.—345-8 ἐπιπείθομαι, αὕτις ἵτην ἐπανήρχοντο, κίω 35, ἀέκουσα ἀνθισταμένη.

307 Μενοιτιάδης. Τὸ πατρωνυμικὸν ὡς τιμητικὸν γνώρισμα τοῦ νῦν τὸ πρῶτον ὄνομαζομένου, ἀλλ' ἐκ τῶν μύθων πολυθρυλῆτον Πατρόκλου, τοῦ νῦν τοῦ Μενοιτίου, ἀδελφικοῦ φίλου τοῦ Ἀχιλλέως.—**309 ἔρετας ἐείκοσιν.** Αἱ πολεμικαὶ νῆες παροῦσαι οἵτις φορτίς, κατάλληλος πρὸς ταξείδιον.—**313 ἀπολυμαίνεθαι.** Τὸ στρατόπεδον ἐκ τοῦ ἀμαρτήματος τοῦ Ἀγαμ. καὶ τῆς ἐπισωρεύσεως πολλῶν νεκρῶν εἰχε μολυνθῆ καὶ διὰ τοῦτο ἐπεβάλλετο κάθαρσις, ἥτις ἥτο ἀναγκαία καὶ ἵνα καθαροὶ τελέσωσι τὴν θυσίαν διότι διαρκοῦντος τοῦ λοιμοῦ πάντες ὡς πενθοῦντες οὔτε θὰ ἐλούοντο οὔτε ἐνδύματα θὰ ἥλασσον, τούναντίον θὰ ἐπέπασσον τὴν κεφαλὴν διὰ κόνεως καὶ τέφρας, ὡς συνέβαινεν ἐν τοιαύταις συμ-

ραις, ἐν ᾧ οἱ ὄμηροι. ἥρωες πρὸ τοῦ φαγητοῦ καὶ πρὸ πάσης ἴερηπαξίας πλύνουσι τὰς χεῖρας. Αἱ καθάρσεις, συχναὶ ἐν τοῖς ὕστεροις χρόνοις, ἐγίνοντο κατὰ ποικίλους τρόπους, συνηθέστερον δὲ ἀπλύσεως ὑδατος ἐκ ὁρούσης πηγῆς, ποταμῶν ἢ τῆς θαλάσσης, τις οὐδέποτε μολύνεται (ὅθεν: θάλασσα ἀμίαντος—θάλασσα κλύτη πάντα τάνθρωπων κακά), ἐὰν δὲ ἡ μόλυνσις ἦτο δεινή, ἢ κάποισις ἐγίνετο ἀπὸ 3 ἢ 5 ἢ 7 κρηνῶν· πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ πανθεών ἵκνους μιάσματος καὶ δὴ δσμῶν ἐκαίετο ἐπὶ τῆς ἐσχάρας θεῖον, οὐνον (εὐδεξ ἔγινον δένδρον τινὸς τῆς Ἀφρικῆς, τῆς θυίας) καὶ σχυρῶς ὅζουσα βοτάναι. Δραστικώτατον καθάρσιον ὕστερον ἐνοχλεῖτο τὸ αἷμα θηλάζοντος δέλφακος· ἐν Ἀθήναις πρὸ πάσης πράξεως τῆς ἐκκλησίας περιερραίνετο ὁ χῶρος αὐτῆς δι' αἵματος δέλφακος, διότι μεταξὺ τῶν ἐκκλησιαστῶν καὶ εἰς ἐὰν ἦτο μεμιασμένος, ἥδύνατο νὰ μιανθῇ ἄπασα ἡ ἐκκλησία, ἐν δὲ τοῖς μεγάλοις μυρηγοῖς τῆς Ἐλευσίνος οἱ Ἀθηναῖκαὶ οἰκογένειαι ἔθυον δέλφακας, οὓς προηγουμένως ἔλουν ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτοὺς προσερχόμενοι εἰς τὰ μυστήρια. Πᾶν δὲ τι ἐχρησιμοποιήθη πρὸς κάθαρσιν (καθάρματα, καθάρσια, ὡς ὑδωρ, πόκοι ἐρίου κτλ..), ὡς ἐλθὸν εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὸ μιανθὲν καὶ ἀναλαβὸν αὐτὸν ἄπαν τὸ μίαμα, κατωρύττετο ἐπιμελῶς ἢ ἐρρύπτετο εἰς τὴν θάλασσαν ἢ εἰς ποταμόν. Ὁ Ὅμηρος μόνον ἔξωτερικὸν καθαρμόν, ὃς ἐνταῦθα πρέπει νὰ φαντασθῶμεν πλύσιν γενικὴν τοῦ στρατοπέδου καὶ τὰ ἀποπλύματα διπτόμενα εἰς τὴν θάλασσαν· εἶναι γνωστὴ ἡ κάθαρσις τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ Ἐπιμενίδου (ἰδ. Ἀριστ. Ἀθ. Πολιτείαν σ. 60¹) καὶ αἱ καθηρτικαὶ παρασκευαὶ τῶν μελλόντων νὰ μυηθῶσι τὰ μεγάλα μυστήρια τῆς Ἐλευσίνος (προσευχαί, νηστεῖαι, λουτρά, καθαρμοί, βίος εὐσεβῆς καὶ δίκαιος). πρβλ. τὰ ἡμέτερα **Μυστήρια τῆς Ἐλευσίνος** σ. 106 15.—321 **κήρυκες**, Ὁ κήρυξ εἶναι θεράπων τοῦ βασιλέως, φέρων ὡς οὔτος τὸ σκῆπτρον, δεῖγμα τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ. Καλεῖ τὸν δῆμον εἰς ἀγοράν, ἐπιβλέπει τὴν εὐκοσμίαν ἐν αὐτῇ, ἐγχειρίζει τὸ σκῆπτρον εἰς τὸν λαμβάνοντα τὸν λόγον, ἐν ταῖς ἑορταῖς ἀγει τὴν Ἱερὰν ἑκατόμβην εἰς τὸν βωμὸν τοῦ θεοῦ, ἐν εὐωχίαις κερανύει καὶ οἰνοχοεῖ τὸν οἶνον, δι' οὓς προσφέρονται σπονδαί, ὑπηρετεῖ ἐν συμποσίῳ, ἀγακοινοῖ παραγγελίας τοῦ βασιλέως καὶ ὡς ἱερὸς καὶ ἀπαραβίαστος χοησιμοποιεῖται καὶ ὡς πρεσβευτής.—**θεράποντες** ἀνδρες εὐγενεῖς καὶ ἡγεμόνες πολλάκις, προσκεκολλημένοι εἰς τὸν βασιλεα ὡς ἐγγύτερα φύλοι καὶ ὑπηρε-

τοῦντες αὐτῷ κατὰ τὰς ἐκάστοτε ἀνάγκας (ὑπασπισταί) ἐν λέμφῳ ἥνιοχοῦσιν, ἐν φόροις παραιτατεῖ (Μηριόνης καὶ Πλευρεύς, Πάτροκλος καὶ Ἀχιλλεύς, Σθένελος καὶ Διομήδης), ἐν οἷνη καὶ οἴκοι βοηθοῦσιν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν βασιλικῶν καὶ κόντων καὶ παρέχουσιν ἀλλας μικρὰς ὑπηρεσίας, ἀφ' οὗ σῶματα ὑπαλλήλων ὀργανωμένον δὲν ὑπῆρχε τότε εἰς τοὺς θεράποντας ἀνῆκον καὶ οἱ κῆρυκες.—**Ταλαθύβιος.** Οἰκογένεια κηρύκων ἀναγουσα τὸ γένος εἰς τοῦτον ἔζησεν ἐπὶ μακρὸν ἐν Σπάρτῃ.—**Εὐρυθύβιος** διάφορος τοῦ διμωνύμου κηρυκος τοῦ Ὀδυσσέως.—**334 Δάγγελοι** ὡς θεράποντες τῶν διοτρεφῶν βασιλέων, ἀντιπροσώπων τοῦ Διὸς ἐπὶ τῆς γῆς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κόσμου ἀλλαχοῦ δύφιλοι. Τοῖς μεθ' "Ομηρον χρόνοις δὲ Ἐρμῆς ἐγένετο προστάτης αὐτῶν."—**338 τὸ δ' αὐτών.** Αὐτοὶ οἱ διεκπεραιωῦντες τὸ ἀδίκημα διεφέλοντα μαρτυρήσωσι τό τε ἀδίκημα καὶ τὸ δικαίωμα τῆς μελλούσης τάσσεται τοῦ Ἀχιλλέως.

348-430. 348-56 δακρύσας δὲ ἀδόρος. ἔναρξιν: ἀναλυθεὶς δάκρυν, **ἀφαρ** εὐθύς, **λιάζομαι** ἀποσύρομαι, (**ἀπο**)νόσφι μακράν, ἀμφοτέρων τὸ **ἐτέρον**, ἀλις ή παρὰ τὴν ἀκτήν, **πάντος** τὰ ἀνοικτὰ **πολιδεῖς** λευκὸς (διὰ τοὺς ἀφρούς,) **οἰνοψ** δὲ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ (μαρού) οἶνου, σκοτεινός, ζοφερός, ή: δὲ ἀποδίδων τὰς ἐρυθρὰς ἀνταγεῖς τοῦ ἥλιου, διδοκόκκινος, **δρέγω·γνυμι** ἐκτείνω (δργυιά), **ἀράομαι** 1 πολλὰ θερμῶς, διαπύωσ, **μινυνθάδιος** (μίνυνθα δέλιγον, τιμητινο) βραχύβιος: ἀν καὶ βραχύβιον, **δφέλλω** διεφέλω, **ἔγγυαλις** (ἐν·γύαλον τὸ κοῦλον τῆς παλάμης) ἐγκειρίζω, παρέκω, πέρο τούλαμα στον τιμήν, **ύψιβρεμέτης** (ύψι (ύψηλα)-βρέμων βροντῶν) δὲ βροντή τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ, **τίω** 244, **τυτθός** 3 δέλιγος, **έλων** ἔχει περιφερόμενος, **ἀπούρας** ἀδόρος. μτχ. τοῦ ἀπανθράω ἀφαιρῶ, **αὐτὸς** αὐθαρέτως, χωρὶς νὰ ἐρωτήσῃ τὸν στρατὸν καὶ τοὺς ἥγεμόνας.—**357-63 πότνια θ.** (πόσις κύριος, σύζυγος, possunt, pot-iοr) (δισποινα) σεβαστή, **βένθος** βάθιος ὡς πένθος-πάθος, **καρπάλιμος** τοχύς, ήντες ὡς, καθώς, διμίχλη ἰων. μετὰ ψιλοῦ, **καὶ δα** καὶ εὐθύς, παροιθεῖμπροσθεν, ἀπέναντι, **καταρέξω** υπερεύω, **δνομάξω** ἀναφέρω τὸ ὄνομα, προσαγορεύω, ὡς ἐνταῦθα: **τέκνον** πολλάκις ἀνευ τοῦ ὄντος καὶ τότε ή ὅλη φράσις=ἔλεγε· σὲ φρένας, **ἔξαυδῶ** ἀνακοινώτο ἐν ἔμοι ἀπόρρητον, **ἔκμυστηρεύομαι**, **κεύθω** κρύπτω (κευθμόν) **νόσῳ** ἐν τῇ διανοίᾳ σου, μέσα σου, **εἰδωμεν** εἰδῶμεν.—**364-9 στένω-νάχω, ἀγορεύω** τίνος ἐγκλ.; **Ιδυίη** ειδύνα, ἔξι ἀμφοτέρων τούτα ταῦτα, **διαπέρθω** 125, **δαίομαι** 125, **ἔκ δ'** **έλον** ἔξεγώρισα Ψηφιοποίηθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δὲ ὡς γέρας (ἐκτὸς τοῦ ἀναλόγου μεριδίου τῆς λείας, πρβλ. ἔξαιρετος), 371-9=12 6, 22-5, χαλκοχίτων χαλκοθραΞ, βέλος περιληπτ., ἐπασσύτεροι (ἐπὶ ἀσσον, ἐξ οὗ ἀσσοτέρῳ ἐγγύτερον, μετ' αἰολ. τροπῆς τοῦ ο εἰς ν) δι εἰς πλησιον τοῦ ἄλλου, ἐπάλληλοι, πυκνοί, (ἢ: ἐπ-αν-συ-, σεύομαι, πασσυδί, ἐν γοργῇ ἐπαλληλίᾳ), νὺ (ν) 28 συλλογ. κατ' ἀκολουθίαν, κῆλον ἐπώχετο τὰ βέλη ἐπίθροχοντο ὁγδαῖα, ἅμμες 59, ἔκατος ὑποκορ. τύπος τοῦ ἔκατηβόλος, δ ὅς, γὰρ διασαφ., ἐλικωψ 98, πέμπω συνοδεύω, ἀγουσι δὲ ἀντὶ ὑποτελοῦς, δῶρα θυσίαν, ἔβαν ἄγοντες ὥχοντο ἀπάγοντες, νέον νεωστί, μόλις πρὸ διλίγου.—393-412 εἰ γε ἐὰν πράγματι, περιέχομαι περιβάλλω διὰ τῶν χειρῶν μου, προστατεύω, ἐνδιαφέρομαι, πρβλ. ἀμφιβαίνω 37, ἐκ τούτου ἡ γεν. ἔησος, δινομ. ἐνς (οὐ. ἐύ, ἐπίσ. εῦ) ἀγαθός, ἀνδρεῖος, λίσαι ἀόρ. πρστκτ. τοῦ λίσσεσθαι, εἰ ποτε ὑποθ. τῶν ἐν 407· δι εἰρημὸς διεκόπη διὰ τῆς διηγήσεως 396-406, δὴ ἦδη, μέχρι τοῦδε, δνίνημι, ὕνησα, ὕφελῶ, εὑφραίνω, εὔχομαι καυχῶμαι, πατρὸς Πηλέως, δτ ἔφησθα ποιητ. πλεον., κελαινεφῆς δι συνάγων τὰ κελαινὰ 303 νέφη, ἀντὶ κελαινονεφῆς, πρβλ. Ἀγιάννης, Ἀγιώργης, (τε)τράπεζα, ἀμφορεύς, ἀντί; ἔνδησαι, ἔνδρεω ὡ δένω χεῖρας ὅμοῦ, πόδας ὅμοῦ, χειροπόδαρα, ὑπελύσασο ἀπηλευθέρωσας ἀπὸ τοῦ ἐπαπειλουμένου δεσίματος, ὕνα (ἄκνες) ταχέως, ὧς ταχὺς τάχα, μακρὸς ὑψηλός, Βριάρεως (βριαρὸς βαρύς), αὗτε πάλιν ὁμαλέος καὶ δ Π., ἀλλὰ καὶ δινός πάλιν ὁμαλεώτερος τοῦ πατρός· βίη (vis) δύναμις, οὖ διοῦ πατρὸς (Ποσειδῶνος), δια οὗτος λοιπόν, γαίω (γηθέω) χαίρω: χαίρων, γαυριῶν διὰ τὸ μεγαλεῖόν του, καὶ διτως, ὑπέδεισαν ἔφοβήθησαν πολύ, μνήσασα ὑπομνήσασα, τὸ σύγχρονον πρὸς τὸ παρέζεο, γόνν, γόνε-, γόννα, γόννα, αἱ πως πλ. ἐρ. μετὰ πρότ. ἀποπείρας, ἐπαρήγω βοηθῶ, εἴλω, ἔλσα, ἔάλην, ἔελμαι, συνωθῶ, ἐπαυρισκομαι, ἐπηνδύμην, ἀπολαύω: ἵνα χαροῦν τὸν βασιλέα των, καὶ Ἀ. ὡς καὶ οἱ λοιποὶ Ἀ., ἀτη διαστροφὴ τοῦ νοῦ, τύφλωσις, δ τ' ὅτι τε.—413-18 τι νυ διὰ τί λοιπόν, αἰνὸς δεινός, αἰνὰ ἐπὶ κακῷ (ἀλλάκου δυσαριστοτέρεια), αἱθε εἴθε, ἀπήμων (ἀ(στ.)-πῆμα) ἀπαθής, ἀγευστος κακῶν, αἰσα (aequus, ἵσον μερίδιον) μοιρα, μίνυνθα 352.: ή μοιράσου εἶναι πολὺ διλίγον νὰ ζήσῃς, δι βίος σου εἶναι βραχύς, δὴν 27, νῦν δὲ τούναντίον διμως, μετὰ πρότ. τοῦ ἀνεκπληρώτου, ἐπλεο ἀπὸ τῆς γεννήσεώς σου, ὕκνυμορος ταχυθάνατος, διξυρὸς (διξὺς θ. θλῖψις, δυστυχία) ἀξιοδάχυτος, δυστυχῆς (διὰ τὴν ἀτίμωσιν), περὶ πάντων 258 ὑπὲρ πάντας, τῷ διὰ τοῦτο, ἐπατὴν—

Δ. Ν. Γουδῆ—Ομήρου Ιλιάς Α-Β-Γ-Δ-Ζ, *Εκδοσις Β'

3

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νέοχεται εἰς τὰ ἐν 414, κακῇ αἴσῃ πρὸς κακήν σου τύχην.—419-27 τοὶ χαρ. ἡ ήθ., τοῦτο ἔπος 408, τερπικέραυνος (τερπ·, τορφεός) δι περιστρέψων, ἔξακοντίζων τοὺς κεραυνούς, κεραυνοβόλος, ἄγάννιφος (ἄγαν-(σ)νίφειν, νιφάς, νιφετός) κ. νιφέδεις χιονοσκεπής, αἴς κε πλ. ἐρ., σὺ μὲν ἡ ἀντίθ. ἐν 426, ὅπου ἐλημονήθη τὸ ἐγώ δὲ διὰ τὰ παρεμπεσόντα, νῦν ἔως ὅτου ἔδω τὸν Δία καὶ κανονισθῆ ἡ θέσις σου, ὀκνύπορος, πάμπαν καθ' ὀλοκληρόταν, γὰρ 423 αἵτιοι· τὴν ἐν ταῖς προστκτ. ἐνυπάρχουσαν ἀξίωσιν νάναμένη, δαῖς φ. (μερὶς) συμπόσιον, εὐωχία, κατὰ δ. κάριν εὐωχίας, χθιξδες χθεσινός, κτργ. χθές, δᾶς βραχὺς τύπος τοῦ δῶμα, δόμος, χαλκοβατής δ ἔχων χαλκοῦν τὸ *βάτος, κατώφλιον, ἥ: βαίνων ἐπὶ χαλκοῦ ἐδάφους, ἐπεστρωμένου διὰ χαλκοῦ, χαλκόστρωτος, γουνάζομαι πιάνω τινὰ ἀπὸ τῶν γονάτων, πέπτω εἰς τὰ γόνατά του, ἵκετεύω.—428-30 ἀπεβήσετο μεικτ. ἀόρ., μετὰ τοῦ σ τοῦ α' καὶ τοῦ θεμ. φων. τοῦ β', ἀπέβη, γυναικὸς αἴτ. εἰς τὸ χωρόμενον, ἀπανυράω 356.

351 χεῖδας δρεγγνὸς Γ 275.—354 ὑψι·βρεμέτης ὡς προσωποποιία τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις πολλάκις ἀπὸ τοῦ ὕψους αὐτοῦ βροντᾶ.—358 παρὰ πατρόι, ὅστις ἐκαλεῖτο Νηρεύς, ἀλλὰ παρὰ τῷ ποιητῇ καλεῖται μόνον ἄλιος γέρων ἔχων 50 θυγατέρας, τὰς Νηρηίδας, καὶ ἔδραν ἐν τῷ Αἶγαίῳ μεταξὺ Ἰμβρου καὶ Σαμοθράκης. Πλησίον αὐτοῦ ἥδη διατρίβει ἡ Θέτις, ἀφ' οὗ ἔστειλε τὸν υἱὸν εἰς τὸν πόλεμον· τῆς προτέρας αὐτῆς διατριβῆς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς μνημονεύει ὁ Ἀγιλ. ἐν 396. Ἄλλος ἐν I 485 - 91 παρίσταται ἀποῦσα ἡ Θέτις ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ συζύγου, τὴν δὲ ἀνατροφὴν τοῦ Ἀγιλ. ἐπιτελῶν ὁ γέρων Φοίνιξ· ἐν Σ 59 διμιλεῖ αὕτη ὡς εἰ ἔμελλεν ὕστερον πάλιν νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκεῖ μετὰ τὴν οἰκαδε ἐπάνοδον τοῦ Ἀγ.—366 Θήβη ὅπου τὸ ὕστερον Ἀδραμύτιον· ταύτης ἐβασίλευεν ὁ Ἡετίων, πατήρ τῆς Ἀνδρομάχης, συζύγου τοῦ Ἐκτορος· τὸ ἀλίπεδον διετήρησε τὸ ὄνομα Θήβης πεδίον· ἐκεῖ ἐκείτο καὶ ἡ Λυρηνησός, ἐξ ἧς ἡ Βοισηίς. Ἡ Χρυσηὶς εἰχε μεταβῆ ἐκ Χρύσης εἰς Θήβην ἡ πρὸς θυσίαν ἡ πρὸς ἐπίσκεψιν, εὑρέθη δ' ἐκεῖ κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως καὶ ἡχιαλωτίσθη. Τοῦτο γίνεται οὕτω κατ' οἰκονομίαν τοῦ ποιητοῦ, διότι, ἐὰν ἔμενεν ἐν Χρύσῃ, δὲν θὰ ἦχμαλωτίζετο, ἡ, ἐὰν ἦχμαλωτίζετο, κυριευομένης καὶ ταύτης τῆς πόλεως, ἀφερπαζομένη ἀπὸ τῆς πατρικῆς ἀγκάλης, ἐκ τοῦ Ἱεροῦ ἄλσους τοῦ θεοῦ, ὅπου κατέκει ὁ πατήρ, τοῦτο θὰ ἦτο πολὺ ἀσεβέστερον ἡ ἡ ἀπόρριψις τῆς ἵκεσίας πρὸς ἀπολύτρωσιν αὐτῆς. "Οθεν ἡ Χρύση δὲν εἰχε κυριευθῆ (πρβλ.

87, ὅπου δὲ Ἀπόλλων παρίσταται ως προστατεύων τὴν πόλιν, ἐν φάντασι ἐκπορθούμενας πόλεις κατέλειπον οἱ πολιοῦχοι θεοί, 370, 431).

—371 χαλκοχέιτων ίδ. Z 454.—397 κελαινεφής ὁ Ζεύς, διότι ὁ οὐρανὸς καλύπτεται ὑπὸ κελαινῶν νεφῶν. —400 Ἐπειδὴ οἱ πρωτουργοὶ τῆς συνωμοσίας ἔκεινης (σύζυγος, ἀδελφὸς καὶ θυγάτηρ τοῦ Διός) εἶναι σῆμερον σύμμαχοι τῶν Ἀχαιῶν, ἡ ὑπόμνησις τούτου εἰς τὸν Δία ὑπὸ τῆς Θέτιδος θὰ ἥτο δυνατὸν νὰ καταστήσῃ αὐτὸν προσηγένετερον πρὸς τὴν ἵκεσίαν αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς Τρῳῶν. Καὶ ὅμως ἡ Θέτις ἐν 503 δὲν χοησιμοποιεῖ τὸ ὅπλον τοῦτο.

Οἱ ποιητὴς οὐδὲν λέγει περὶ τοῦ αἰτίου τῆς συνωμοσίας, ἐπειδὴ δὲ ταύτης μετέχει καὶ αὐτὴ ἡ προσφιλὴς θυγάτηρ, ἥτο ἀνάγκη νὰ μετακληθῇ ἔξωθεν βοήθεια. —Ποσειδάων ἀδελφὸς τοῦ Διός, θεὸς τῶν ὑδάτων, μετὰ τὴν καθαίρεσιν τοῦ Κρόνου λαζῶν ἐν τῇ διανομῇ τοῦ κόσμου τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ὄντα. —404 Αἰγαίων υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, γίγας, ἔκατόγχειρ, μὴ μετασχὼν τοῦ ἀγῶνος τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ (γιγαντομαχίας) κατὰ τοῦ Διός, καὶ διὰ τούτο μὴ κρημνισθεὶς εἰς τὸν Τάρταρον. Τὸ δνομα ὑπομιμνήσκει τὸ Αἰγαῖον πέλαγος (aliges κύματα) καὶ τὰς Αἰγαὶς τῆς Ἀχαΐας, ὅπου δὲ Ποσειδῶν εἶχε τὸ ἀνάκτορον. —Τὸ δνομα Αἰγαίων ἥτο εἰλημμένον ἐκ τῆς γλώσσης τοῦ λαοῦ, τὸ δνομα Βριάρεως ἐκ τῆς ἀρχαιοτέρας γλώσσης τῶν θεῶν, τῶν μουσῶν καὶ δὴ τῶν ποιητῶν τῶν ἐμπνεομένων ὑπὲκεινων (ὅθεν ἡ γλῶσσα τῶν ποιητῶν εἶναι γλῶσσα τῆς μούσης, τοῦ θεοῦ). ἐπίσης δὲ Πάροις ἐκαλεῖτο καὶ Ἀλέξανδρος, καὶ ἄλλα ὄντα πολλάκις καὶ ἐπίθετα κυρίων ὄντων καὶ δὴ ἀπηρχαιωμένα ἐγένοντο κύρια ὄντα πολλάκις καὶ οὕτω προηῆθον νέοι ἥρωες καὶ θεοί, π. χ. ἐκ τοῦ φαέθων Ἡλιος δὲ οὐδὲς Φαέθων, ἐκ τῆς Ἀθηνᾶς νίκης ἡ θεὰ Νίκη κλπ. —409 καὶ πρύμνας, διότι αἱ νῆες ἀνείλκοντο ἐκ τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ἀκτὴν θεῶν ὃστε ἡ πρῷρα αὐτῶν νὰ εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὴν θάλασσαν, ἡ δὲ πρύμνα πρὸς τὴν γῆν. —416 αἴσα κ. μοῖρα εἶναι οἱ αἰώνιοι καὶ ἀναλλοίωτοι φυσικοὶ νόμοι, ἡ φυσικὴ καὶ ἡ θικὴ τάξις ἡ κρατοῦσσα ἐν τῷ κόσμῳ καὶ αἰώνιως θριαμβεύοντα, καθ' ἣν πάντοτε ἐκ τοῦ δμοίου γεννᾶται τὸ ὅμοιον (ἐκ τοῦ δένδρον δένδρον, ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἀνθρώπος), ἐκ τοῦ πρέποντος τὸ πρέπον, ἐκ τῆς ζωῆς δὲ θάνατος. Ἀλλὰ τοῦτο ἀκριβῶς εἶναι καὶ ἡ βούλησις τῶν θεῶν. ὅθεν μοῖρα ἡ βούλησις τοῦ Διός καὶ τῶν θεῶν. Ἔάν ποτε ἡ τάξις αὗτη τοῦ κόσμου ἀπειλεῖται, ἐὰν ἡ δύναμις τῆς μοίρας κλονίζεται καὶ πρόκειται νὰ γίνη τι ὑπὲρ μόρον, ἐναντίον τῆς θελή-

σεως τῆς μοίρας, τότε πρὸ τῆς ὑπερβασίας γίνεται ὑπόμνησις ἀπὸ τροπῆς παρὰ τῶν θεῶν· καὶ ἐν ἀπειθείᾳ ἐπέρχεται ἡ θεία δικαιοσύνη, ἡ ἄγρυπνος φύλαξ τῆς ἡθικῆς τάξεως, οὕτω δὲ ἀποκαθίσταται καὶ πάλιν ἡ πρὸς στιγμὴν κλονισθεῖσα ἢ ἀπειληθεῖσα τοῦ κόσμου τάξις. Ὡς τῶν Μουσῶν οὕτως οὐδὲ τῶν Μοιρῶν ὁ ποιητής γινώσκει ἀριθμὸν ἢ ὄντος, λέγων συνήθως μοῖρα ἢ αἰσα γενκῶς. Οἱ ὕστερον ἐφαντάσθησαν τὰς Μοίρας τρεῖς, τὴν Κλωθό (κλώθουσαν τὸ νῆμα τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου), τὴν Λάχεσιν (ὄρθιζουσαν τίθηνται τῷ θάλασσῃ τῷ ἀνθρώπῳ ἐν τῷ βίῳ) καὶ τὴν Ἀτροποῦ (ἀποκόπτουσαν ἀδυσώπητον ὅπου ἥθελε τὸ νῆμα τῆς ζωῆς). — 410 ἐν μεγάροισιν ίδε Z 242-250. — 423 ἐς Ὁμηρον. Εἶναι ὁ μέγας στος ποταμὸς ὁ περιβάλλων τὴν γῆν, ἐξ οὗ πηγάζουσι πᾶσαι οἱ θάλασσαι καὶ πάντες οἱ ποταμοὶ καὶ πᾶσαι αἱ κρήναι καὶ τὰ βαθέα φρέατα (θεωρία μεγαλοπρεπῆς καὶ ἐπιστημονικῶς βεβαιωμένη περὶ τῆς σχέσεως τοῦ ωκεανοῦ πρὸς τὰ ἐν τῇ γῇ ὄντα, τὰ διοῖα πάντας ἐξ αὐτοῦ ἀντιλοῦσι τὴν ὑπαρξίαν των), ἐξ οὗ ἀνατέλλουσι τὴν προώσην ἡ Ἡώς καὶ ὁ Ἡλιος καὶ εἰς ὃν κατέρχεται κατὰ τὴν δύσιν ὁ Ἡλιος ἵνα λουσθῇ, ώς καὶ οἱ ἀστέρες κατὰ τὴν δύσιν αὐτῶν. — *Ἄλιθιοπῆς* Ὡς τοιούτους νοοῦμεν σῆμερον τοὺς ἔχοντας ἡλιοκαή, μελάγχοδου (αἴθω καίω) τὴν ὄψιν, Νιγρίτας ἢ καὶ Ἀβησσουνούς. Καὶ ὅμα κατὰ τὸν Ὅμηρον ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Μέμνων ἥτοι υἱὸς τῆς Ἡούς (αὐγῆς, φωτὸς) καὶ ὁ κάλλιστος ἐξ ὄσων εἰχεν ίδει δὲ τὸν Ὅδυσσεαν ἀνθρώπων. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι ἡ κυρία σημασία τῆς λέξεως, δηλούσης τὸν κάτοικον τῆς διακεκαυμένης ζώνης, ἔχει ἐπισκοπισθῆ παρὰ τῷ ποιητῇ. Κατοικοῦσι κατὰ τὸν πτιητὴν τὰς ἀνατολ. καὶ δυτικὰς ἐσχατιὰς τῆς γῆς (ῶστε ὁ Ἡλιος οὐδέποτε καταλείπει αὐτούν ἐντεῦθεν καὶ τὸ ὄνομα) καί, ἐπειδὴ εἶναι εὐσεβέστατοι καὶ δικαιοτάτοι, οἱ θεοὶ συχνάκις ταξιειδεύουσι πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς αὐτῶν ἵνα μετάσχωσι τῶν κατὰ τὰς θυσίας εὐωχιῶν αὐτῶν. — 424 Προφανῆς ἀντίφασις πρὸς τοὺς §. 44, 195, 222, ὅπου δὲ Ἀπόλλων, Ἡρα καὶ ἡ Ἄθηνα πιρίστανται ώς ἐν Ὁλύμπῳ ὅντες· ὁ ἀγαθὸς Ὅμηρος ἐνίστεται! — 425 δωδεκάτη ὑπολογιζομένη ἀπὸ τῆς μοίρας, καθ' ἣν ἡ Θέτις διμιλεῖ.

430-432. 430-41 στέλλομαι συμμαζεύω, ἐ. πελάξω πλαστιάζω, τοποθετῶ, ἵστοδόκη ξύλον κάθετον πρὸς τὴν πρύμναν, φέροντας ἐν τῇ κορυφῇ δύο ἀγκιστρα ἐκατέρωθεν πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ ἐπί αὐτοῦ κατατιθεμένου ἴστοῦ, ὑφίημι καταβιβάζω, πρόστονοι ἀ. δύο καλύπτοντας ἀπὸ τῆς κορυφῆς; τοῦ ἴστοῦ δεδεμένα, ἐν φύλαξι δύο ἄκρα αὐτῶν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ατερχόμενα ἐδένοντο ἔκατέρωθεν τῆς πρώτας πρὸς στερέωσιν τοῦ στοῦ, ἐπίτονοι τὰ ὅπισθεν πρὸς τὴν πρύμναν δενόμενα, **καρπα-**
λιμως 359, προερέσσω διὰ κωπῶν ὀθῶν ἐμπρὸς εἰς τὸν ὄφον,
φετμὸν (ἐρέσσω, **τεμνει**, **τριακόντα-ορ-ος**, **τρι-ήρη ης**) κώπη, **εύναι**
 μεγάλοι ἀγκυρόλιθοι, προσδεδεμένοι εἰς καλύψια καὶ διπτόμενοι
 ἀπὸ τῆς πρώτας εἰς τὴν θάλασσαν ὡς ἄγκυραι, **κατὰ** ἔδησαν διότι
 τὰ καλύψια ἐρρίπιτοντο ἀπὸ τοῦ πλοίου κάτω, προμνήσια σκοινία,
 ὃν τὸ πλοῖον προσδένεται ἀπὸ τῆς πρύμνης εἰς τὴν ἔηράν, πρὸς
 ίσχυσιν τῶν ἀγκυρῶν, ***ἔργμις-τνος** (**δήγγυνμα**) (ὅ τόπος, ὅπου
 θραύσονται τὰ κύματα) ἀκτῇ, **ἔε βῆσσαν** μιβτ., **πολύμητις** 311.—
442-5 πρὸς ἔπειμψε μὲ **ἔστειλεν** ἐδῶ πέρι, **φέξω** 147, **ἔφημι** 51,
κῆδος (κῆδω (eaedo) λυπῶ) θλιψία, πικρία.—**446-56** **ἔστη-**
σαν παρέταξαν, **ἔξειης** (ἔξης, ἔχεσθαι) κατὰ σειράν, **ἔνδυμητος** (ἔν-
 δέμως κτίζω), **χερονίπτομαι** (χέρωνψ θ. (χειρας-νίζω) ὕδωρ πρὸς νίψι-
 μον τῶν χειρῶν) νίπτω τὰς χειρας, **ἀνέλοντο** ἀνέλαβον εἰς κεῖρας
 (ἀπὸ τοῦ ἐδάφους), ***οὐλοχύτης-ται** (ποβλ. παρ' ἡμῖν νεροχύτης)
 οὐλαί, ἀλέρω ἀλέθω, ἀλέται, δλέται, οὐλαι κοιθαὶ χονδροαλεσμέναι
 χέω· ἥ κατάλ. της ὅργ.) κάνιστρα περιέχοντα χονδροαλεσμένην **χρι-**
θήν, ἔξ ής οἱ μετέχοντες τῆς θυσίας λαμβάνοντες δράγμα ἐπέπασ-
 σον τὴν κεφαλὴν τοῦ θύματος μετὰ τὴν εὐκήν μεταξὺ τῶν κεράτων,
 τοῖσι ἐν μέσῳ αὐτῶν, μεγάλα μεγαλοφύρων (οἱ λοιποὶ καθ' ἔαυτούς),
451 2=37-8, ἡμεν-ήδε καὶ-καί, ὁς-οὔτω, δή ποτε ἥδη ποτέ,
πάρος πρότερον, **τίμησας** ἀσύνδ. διασαφ., **ἴπτομαι** πιέξω ίσχυρῶς,
 θλίβω, μέγα **τ.** βαρὺ πλῆγμα κατέφερες, **ἔτι** ἀλλην μίαν φοράν,
ἔπικρήηνον **ἔ.** 41, **ἡδη** νῦν τῷρα πλέον.—**457-63 προβάλλομαι**
 ἐπιπάσσω, **αὐλέρυσαν** **ἄγγερυσαν** (**ἀγ(a)γέρυσαν**, ποβλ. **κάτ-πεσον**
 κάππεσον κά.) (ἔσυραν) **ἔστρεψαν** (τὰς κεφαλὰς τῶν θυμάτων) πρὸς
 τὰ ἄνω, **δέρω** ἐκδέρω, **μ.** **ἔξέταμον** ἀπέσπασαν ἐκ τῶν μηρῶν τὰ
 πρὸς θυσίαν (καῦσιν) ὠρισμένα μέον (μηρία ὀστᾶ τῶν μηρῶν μετ-
 ὄλιγου κρέατος), **κνίση** (κνίσα) λίπος, **ἐπίπλουν**, **δίπτυχος**, αἰτ.
 μετπλ. **δίπτυχα**, ὁ **ἔχων** δύο πτυχάς, **κν. ποιήσαντες** δ. διπλώσαν-
 τες δύο φοράς (δύο γύρους) τὴν κνίσαν, **ῳδούστερω** ἐπὶ τῶν μηρίων,
 τὰ ὅποια εἶχον καλυφθῆ διὰ διπλοῦ γύρου λίπους, **ἐπιθέτω** ὡμὰ
 τεμάχια κρέατος, ἐκ πάντων τῶν μελῶν τοῦ ιερείου προερχόμενα,
 ὃστε νῦν φαίνεται δτι οἱ θεοὶ θὰ καρπωθῶσιν ὅλον τὸ ιερεῖον (ἥ δως
 ἀπιργάς τῆς εὐωχίας), **λειτβω** σπένδω, λοιβή, **αἰθοψ** (αἰθω-
 όψ) ὁ **ἔχων** αἰθουσαν, πυρώδη τὴν ὅψιν, σπινθηροβολῶν, **πεμπώβο-**
λον (πέμπε πέντε, πέμπτος, πεμπάς) περόνιον μέγα **ἔχον** πέντε

όδόντας.—464-74 μῆρα μηρία, πατέομαι (pasco τρέφω, pastor, πατήρ) τρώγω, σπλάγχνα καρδίαν, ήπαρ, σπλῆνα, νεφρούς (ώς πρόγευμα), μιστύλλω κόπτω εἰς μικρὰ τεμάχια, ἀρα κατόπιν, πείρω 246, ἀμφ' διβελοῖσιν ὥστε τὰ τεμάχια νὰ περιβάλλωσιν αὐτούς, δπτάω ψῆνω (δπτός), περιφραδέως (-δής, περιφράζομαι (σκέπτομαι)) πολὺ ἐπιμελῶς, τεχνικῶς, ἔργοσαντο ἀπέσυραν τοὺς διβελοὺς ἀπὸ τῆς πυρᾶς, τετύκοντο ἀόρ. ἀναδιπλ. τοῦ τεύχω 4, δαινυματεύωχοῦμαι (δαιτυμών), δεύομαι δέομαι, δαιτός ἑίσης: καὶ ἡ ὅρεξ δὲν ἐστερεῖτο φαγητοῦ ἀναλόγου πρὸς αὐτήν, ἀφθόνου, ἔξι έντοξείεμαι ἀποβάλλω, ἔροις-φ-ον κ. ἔρως πόθος, δρεξις, πόσις θ. ποτόν, ἔδητες θ. (ἔσθιω) φαγητόν. κοῦροι νέοι ἐλεύθεροι εὐγενεῖς, ἐπιστέφομαι πληρῶ μέχρι τῆς στεφάνης, τῶν χειλέων, κρητηθε (κεράννυμι) εὑρόγχωρον ἀγγεῖον μετὰ πλατέος λαιμοῦ, ἐνῷ ἀνεμείγνυνον τὸν οἶνον μετὰ τοῦ ὕδατος, νωμάω (γέμω) διανέμω, δέπτας-αος οὖ. ποτήριον, ἐπαρξάμενοι δ. ἀφ' οὗ κατ' ἀρχὰς ἔχουνον διγονον εἰς τὰ ποτήρια πρὸς σπονδὴν (καὶ εἴτα ἐπλήρουν τὸ ποτήριον ἔκαστου πρὸς πόσιν), ἵλασκοντο προσπάθειαν, πανημέριοι καθ' ὅλην τὴν (λοιπὴν) ἡμέραν, μολπή (μέλπω-ομαι ἄδω μετὰ κοροῦ) κοροτράγουδον, παιήων (·ών, δωρ. παιάν) εὐχαριστήριος ὕμνος πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα ἐπὶ τῇ ἀποτροπῇ τοῦ λοιμοῦ (Παιήων διατόδει τῶν θεῶν), καλὸν ἐπίο. ὠραῖα, μέλπω ἔξυμνῳ (πῶς; 472).—475-87 ἥμος ὅτε, κνέφας οὖ. (γνόφος, δρόφος) σκότος, παρὰ πρυμήσια 436 ἐν τῇ ἀκτῇ, ἥριγένεια θ. ἐπιθ. (ἀήρ θ. ἀέρος, ἥρει, δμίχλη, γίγνομαι) δμιγλογενής, πρωιογενής, μετὰ πρός, οὔρος ἀ. (ἄρημι πνέω, αὔρα) ἄνεμος (օὔριος), ἵκμενος (ἱκνέομαι, : ἐρχόμενος, ἀκολουθῶν, secundus) οὔριος, ἐμπρήθω φυσῶ, πνέω μέσα, προφύρεος (προφύρω εἶμαι τεταραγμένος) πιφλάζων, λάχω (ἥχος, Ἑαχ-, Ἑι-ἥάχω) βιοῦσω, ἀμφὶ ἀμφοτέρωθεν, στείρη ἡ τρόπις, ἡ δοκὸς ἡ διήκουσα δι' ὅλου τοῦ πυθμένος τοῦ πλοίου, τοπ., ἐκ τούτου νηδὸς λούσης σχεδὸν ἀπολύτως: ἐνῷ τὸ πλοῖον ἔτρεχε, κατὰ κῦμα κατὰ τὴν φορᾶν τοῦ κύματος, διαπρήσσω διανύω, κέλευθος 312, κατὰ στρατὸν ἀντικρὺ τοῦ στρατοπέδου, ἔρυσαν ἐπάνω εἰς τὴν ἔηρὰν διὰ σχοινίων, ψάμαθος θ. ἄρμιος (τῆς θαλάσσης), τανύω (τείνω) ἀπλώνω, τοποθετῶ κατὰ μῆκος, ἔρματα ἔργοιματα, ὑποστηρίγματα (ξύλινα ἢ λίθινα) τοποθετούμενα ἔκατέρωθεν τοῦ καθημένου πλοίου, σκίδναμαι σκεδάννυμαι.—488 92 πωλέσκομαι (θαμ. τοῦ πωλέεσθαι, θαμ. τοῦ πέλεσθαι) ἔρχομαι συχνά, φοιτῶ, κυδιάνειρα (κῦδος-ἀγήρ) ἡ δοξάζουσα τοὺς ἄνδρας, φθινύθω

(φθίνω) φθείρω, κατατήκω, αῦθι αὐτόθι, ποῦ; ἀντὴ (αὕτῳ φωνάζω) ὁ θόρυβος τῆς μάχης, μάχη.

444 ἐπὶ βωμὸν ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ ἀλσους τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπου κατώκει ὁ Ἱερεὺς· ἄλλως ἡ ἀπόδοσις τῆς μυγατρὸς τοῦ ἱερέως φαινεται ως ὑπηρεσία παρεχομένη εἰς αὐτὸν τὸν θεόν.—βωμὸς τόπος, ἐφ' οὐ γίνεται θυσία πρὸς τιμὴν θεοῦ τινος· Ἐκ τῆς συνηθείας νὰ προσφέρωνται αἱ θυσίαι ὑπὸ τῆς οἰκογενείας πάντοτε ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἐσχηματίσθη διὰ τοῦ χρόνου ὑψωμα τέφρας, ὁ βωμός, τὸ κέντρον τῆς λατρείας, τοιοῦτος δὲ ἐκ τέφρας ἀρχαῖος βωμὸς ἐσόζετο ἐν Ὁλυμπίᾳ ἔχων περιφέρειαν 125 ποδῶν καὶ ὕψος 3δ. Ὅστερον οἱ βωμοὶ κατεσκευάζοντο ἐκ χορτοπλίνθων ἢ πλίνθων ἀτέχνως σωρευομένων. Βγαδύτερον ἐκτίζοντο (ἐνδῆμητος 448) ἡ ἀπετελοῦντο ἐκ μεγάλων λελαξευμένων λίθων, ποικίλων σχημάτων καὶ μεγεθῶν, ἐνίστε δὲ καὶ ἐκ φυσικοῦ βράχου. Τὰ θύματα ἐσφάζοντο ἐπ' αὐτοῦ, τὸ αἷμα ἐχύνετο κάτῳ περιλοῦν αὐτόν, ἀνήπτετο πυρὶ ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐκαίετο τὸ θῦμα. Ἰνα δὲ θύμων ἱερεὺς εἶναι περίοπτος ὑπὸ τοῦ πλήθους, ὑπῆρχεν ὑψηλὸν βάθρον πρὸ τοῦ βωμοῦ, ἢ πρόθυσις, ἐφ' ἥ; ἐπάτει κατὰ τὴν θυσίαν.—449... θυσία προσφορὰ τοῖς θεοῖς ὥλης εὐαρέστου αὐτοῖς εἴτε πρὸς ἀπόκτησιν τῆς εὐνοίας αὐτῶν εἴτε πρὸς ἐκφρασιν εὐγνωμοσύνης εἴτε πρὸς ἀποτοπὴν κακῶν προθέσεων (τῶν χθονίων θεοτήτων) εἴτε πρὸς ἀγνισμὸν ἀμαρτήματος εἴτε γάριν δρκουν εἴτε πρὸς διερεύνησιν τοῦ μέλλοντος (ἱεροσκοπία, ἵτις ἀδηλον ἀν εἶναι ἐν γρήσει πρὸς Ὀμήροφ). Τὰ προσφερόμενα ἥσαν ἢ ἀναίμακτοι προσφοραί, σπονδαὶ ἢ λοιβαὶ πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν, χοαὶ (σπονδαί) πρὸς τιμὴν τῶν νεκρῶν, κἄ., ἢ αἵματηραι διὰ τῆς σφαγῆς ζώων, διὰ τὰς δοπίας ἀπαραιτητος ἦτο ὁ βωμός. Πρὸ τῆς θυσίας τὸ θῦμα κοσμεῖται διὰ ταινιῶν καὶ στεφάνων, τῶν βιῶν δὲ ἐνίστε ἐπιχουσοῦνται τὰ κέρατα ἐπίσης κοσμοῦνται οἱ θύοντες περιβαλλόμενοι καθαρὰ ἐνδύματα καὶ στεφανούμενοι τὴν κεφαλὴν (ἐν τοῖς διηρ. χρόνοις ἐλλείπει ὁ στέφανος) εἴτα προσερέρετο νιπτήρο καὶ χέρων, περιφερόμενα πρὸ τῆς θυσίας περὶ τὸν βωμὸν ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ (χεροπίτεσθαι) μεθ' ὁ ἐλαυβάνετο ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ πυρὸς δαλὸς καὶ ἐβυθίζετο εἰς ὕδωρ καθαγιαζόμενον οὗτο· διὰ τοῦ ὕδατος τούτου οἱ παρόντες ἔρραιγον ἔαυτούς, τὸν βωμὸν καὶ τὸ θῦμα· εἴτα περιεφέροντο ἐντὸς καλαθίου αἱ οὐλαί, ἐξ ὧν εἰς ἔκαστος τῶν περιστοιχίζοντων τὸν βωμὸν μικρόν τι μέρος ἐπέπασσεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἥδη πρὸς τὸν βωμὸν καὶ ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀγθέντος θύματος (οὐλο-

χύτας ἀναιρεῖσθαι). Ἡδη ἐκόπτοντο δὲ τοῦ μετώπου τοῦ θύματος καὶ ἐρρίπτοντο εἰς τὸ πῦρ τοῦ βωμοῦ διὰ τούτου τὸ θῦμα καθωσιοῦτο εἰς τὸν θάνατον καὶ ἥρχιζεν ἡ κυρία πρᾶξις τῆς θυσίας (κατάρχεσθαι ἀρχίζειν τὴν ιερὰν πρᾶξιν)· τότε πρὸ τῆς θυσίας προστάσσεται εὐφημία (εὐφημεῖτε) γρῆσις λέξεων εὐοιώνων καὶ ἀποφυγὴ πάσης δυσιωνίστου λέξεως, εἴτα θρηκευτικὴ σιγὴ διὰ τὸν φόβον μήπως ἐκφύγῃ ἀκουσίως δυσιωνίστος λέξις· ἐφ' ὅσον δὲ ὁ ιερεὺς ἐπεκαλεῖτο τὸ θεὸν (κατευχή, εὔχεσθαι 451-6) νὰ δεκθῇ ἔλεως τὸ θῦμα, πρβλ. τὴν εὐχὴν τοῦ ήμετέρου ιερέως «ὑπὲρ ὑγείας καὶ σωτηρίας...» (τῆς τελούσης τὴν λειτουργίαν οἰκογενείας), ἥχει μουσικὴ αὐλός (μεθομήρειον, ἐν φ' ἐφ' Ὁμήρου αἱ παριστάμεναι γυναῖκες ὁγγινούσιν δλοιλυγὴν θρηνώδη κραυγήν, νενομισμένην μελῳδίαν)· εἴτα ἐσφάζετο τὸ θῦμα ὑπὸ τοῦ ιερέως διὰ τῆς κοπίδος, Πίν. Ε'.2 (τὸ πρῶτον)· ἐὰν δὲ τὸ θῦμα ἦτο βοῦς, καθίστατο πρῶτον ἀναίσθητος διὰ πληγάτων πελέκεως ἢ δοπάλου κατὰ τῆς κεφαλῆς ἢ ἐκόπτοντο τὰ νῶτα ἢ ὁ λαιμὸς διὰ πελέκεως πάντως ὅμως ἢ κοπίς (μάχαιρα τοῦ ιερέως) ἢ τὸ ἀπαραιτητος, ἵνα ἀνοικθῇ ὁ λαιμὸς καὶ χυθῇ τὸ αἷμα. Ἡ κεφαλὴ τοῦ θύματος κατὰ τὴν σφαγὴν ἀνεστρέφετο, ἐὰν ἡ θυσία πρὸς τοὺς οὐρανίους, ὥστε νὰ φαίνεται ὅτι ἔβλεπε τὸν οὐρανόν (ἀνερύει), ἐὰν δὲ πρὸς τοὺς χθονίους, ἡ κεφαλὴ ἔβλεπε πρὸς τὰ κάτω, τὸ δὲ αἷμα ἔχυνετο εἰς τὸν βόθρον (δρυγμα ἐν τῷ γῇ) χρησιμεύοντα ἀντὶ βωμοῦ. Ἐὰν τὸ θῦμα ἐσφάζετο ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, τὸ αἷμα περιέλουνεν αὐτόν, ἀν δὲ τοῦτο ἀδύνατον διὰ τὸ μέγεθος τοῦ θύματος, τότε ἐλαμβάνετο τὸ αἷμα ἐν φιάλῃ (σφαγείῳ) καὶ ἔχυνετο εἴτα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ οὗτως ἐπιστεύετο ὅτι προσεφέρετο τοῖς θεοῖς αὐτὴ ἡ ζωὴ τοῦ θύματος. Μετὰ ταῦτα ἔξεδέρετο τὸ θῦμα, ἔξηγοντο τὰ σπλάγχνα, ἀπεκόπτοντο τὰ μηρία (τὰ μηριαῖα δστὰ μετ' δλίγουν κρέατος), περιετύλισσοντο διὰ διπλῆς σειρᾶς λίπους (τοῦ ἐπίπλου) (κυλη ἐκάλυψαν δίπτυχα ποιήσαντες), διεμελίζετο κατὰ μεγάλα τεμάχια τὸ λοιπὸν θῦμα, ἔξ ἔκαστου αὐτῶν ἀπεκόπτετο μικρὸν τεμάχιον, τὰ τεμάχια ταῦτα ἐτίθεντο ἐπὶ τῶν μηρίων (ώμοιθετεῖν) καὶ ἔκαίοντο μετ' αὐτῶν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ὡς μερίς τῶν θεῶν (ἀπαρχαί, ἀπάργυματα), ἐν φ' ὁ ιερεὺς ἔχεινει ἐπ' αὐτῶν σπονδὰς οἶνου καὶ ὕμνοι ἄδονται. Συγχρόνως τὰ εὐγενέστερα τῶν σπλάγχνων ἐρρίπτοντο ἐπὶ τῆς πυρᾶς (ἡ χολὴ καὶ ἄλλα ἀνάξια λόγου, μὴ τρωγόμενα, ἔκαίοντο ἐπὶ τῆς πυρᾶς) ὡς ταχέως ψηνόμενα καὶ ἔχοησιμενον ὡς προοίμιον τῆς μετέπειτα εὐωχίας (τοιοῦτον τι γίνεται καὶ Ψηφιοποίηθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μερον ἐν Τριπόλει κατὰ τὴν ὅπτησιν τοῦ Πασχαλιγοῦ ἀμνοῦ).
 λοιπὰ τεμάχια ἐψήνοντο καὶ ἐτρώγοντο ἐπὶ τόπου ἥ οἴκοι ὑπὸ^{τῶν} τῶν παρισταμένων, ἐν οἷς καὶ οἱ κεκλημένοι ὑπὸ τοῦ θύνον-^{τος}, τῆς εὐωχίας ἀρχομένης καὶ τελευτώσης διὰ σπονδῶν. Τῆς εὐω-^{χίας} ἀρτύματα ἡσαν χοροὶ καὶ ἄσματα (μολπή) καὶ ἔκρατει κατ'^{τὴν} ἄκρα εὐθυμία.—Ἐν ταῖς θυσίαις πρὸς τοὺς χθονίους, ἐν ταῖς αυτηρίοις καὶ ἐν ταῖς θυσίαις τῶν ὄρκων ἥ συνθηκῶν τὸ θῦμα αἴτεο ὅλον (ὅλοκαυτοῦ, ὁλοκαύτωμα) ἥ κατωρύττετο εἰς τὴν γῆν ἐρρίπτετο εἰς τὴν θάλασσαν, διότι ἔκεινα μὲν εἶχον ἀπομνήσει
 ἀ τοῦ αἵματος αὐτῶν τὸ διαπραχθὲν πρὸς τοὺς θεοὺς ἀμάρτημα
 ἦ. ἡσαν βεβαρημένα δι' ἐνοχῆς, ταῦτα δὲ ὡς βεβαρημένα διὰ τῆς αἰτάρας τῆς παραβάσεως τῶν ὄρκων ἥ συνθηκῶν.—Κατὰ τὴν ποιό-^{τητα} τὰ θύματα ἔπρεπε νὰ εἶναι τέλεια, ἀκμαῖα, οὔτε ἀσθενῆ οὔτε
 λαττωματικά. Κατὰ τὸ χρῶμα τὰ μὲν τῶν χθονίων ἔπρεπε νὰ εἶναι
 ἔλανα, μόνον τῶν οὐρανίων λευκά. 'Αλλ' ἐν εὐωχίαις ἔθυόντο καὶ
 ἔλανα, μόνον εἰς τὸν "Ηλιον θυομένων ἀπαραβάτως λευκῶν. Κατὰ
 ὃ φυλον τοῖς θεοῖς ἔθυόντο ἄρρενα, ταῖς δὲ θεαῖς θῆλεα· ἀλλ' ὃ^{τοινῶν} ἔχει πολλὰς ἔξαιρέσεις· θεοί τινες ἀξιούσιν ὀρισμένου φύλου
 ὑθύμα καὶ ὀρισμένα ζῷα ἔν, ἄλλοι οὐχί. Περὶ τῆς ἡλικίας τῶν θυ-^{μάτων} ἴδε ββ. Θυσία (ἐπινίκιος) ἐν Πίν. Z'. 1, σπένδουσα ἡ Νίκη,
 ἢ δύο νέοι κρατοῦσιν ὀβελοὺς ψητοῦ.—**463 πεμπώβιολα** περόνια
 οὐλκᾶ ἔχοντα ἔμπροσθεν ὃ δρελοὺς (δόδόντας), ὅπισθεν δὲ ἀπολή-^{γοντα} εἰς σωλῆνα (αὐλόν), εἰς δὲν εισήρχετο ὃ στελεός. Τοιαῦτα
 ζουσιν ενδρεθῆ ἵκανὰ μέχρι σήμερον μετὰ 3—7 δόδόντων, μήκους
 ποικίλλοντος ἀπὸ 0,52—0,35 μ. Διὰ τῆς κρεάγορας ταύτης ἥδύναντο
 νὰ κρατῶσι τὸ ψητὸν ἐπὶ τῆς ἐσχάρας τοῦ βωμοῦ ἥ ὑπὲρ αὐτήν, νὰ
 ἀφαιρῶσιν αὐτό, νὰ ἔξαγωσι τὸ βραστὸν κρέας ἐκ τοῦ λεβητίου,
 νὰ προλαμβάνωσι τὴν πτῶσιν καὶ τὴν κατολίσθησιν ἀπὸ τοῦ βω-^{μοῦ} τῶν ψηνομένων τεμαχίων κρέατος, σπλάγχνων, Πίν. Z'. 2.
 'Ἐν Μυκήναις ενδρέθη τριώβιολον ΑΑΜ ἐν Μυκ. ΑΙθ. 31 515.—
 νέοι ἄδηλον ἐὰν ἐνταῦθα εἶναι ἑταῖροι τοῦ Ὁδυσσέως ἥ διάκονοι
 τοῦ Χρύσου ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν ἱερατικῶν αὐτοῦ καθηκόντων.—
470 κοῦροι εὐγενεῖς νέοι προσκεκολλημένοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν
 ἥγεμόνων, ὑπηρετοῦντες ἐν ταῖς θυσίαις, εὐωχίαις κ. ἄ., θεράπον-^{τες}, περὶ δὲν 321.—**κορηήρο**. Οἱ "Ελληνες οὐδέποτε ὑπῆρξαν
 ἀκρατοπόται, ἀλλ' ἐν τίνι ἀναλογίᾳ οὖν καὶ ὑδατος ἐγίνετο ἥ
 κράσις κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ἄδηλον" ὁ νεώτερος τοῦ "Ομ.
 Ἡσίοδος συνιστᾷ διὰ τὰ κυνικὰ καύματα τὴν ἀναλογίαν $\frac{3}{4}$ ὕδ. καὶ

¼ οίνου. Τὸ ὕδωρ πίνουσι μόνον τὰ ζῷα, οὐδέποτε δ' ὅμηροις ὡς αὐτοτελὲς ποτόν, ἀλλὰ πάντοτε προσθέτοντες εἰς αὐτό ποσόν τι οἶνον. Κρατήρα εἶναι τὸ ἄγγειον τῶν πολεμιστῶν ἐκ Μηνῶν, ἐν Πίν. Α'. 3 (ἐν τῇ εἰκ. ἔχει σμικρυνθῆ). ἀπὸ τοῦ κρατήρος ἥντλουν τὸν οἶνον δι' οἰνοχόης, πρόχον (καννατιοῦ), δι' ἔχουν εἰς τὰ ποτήρια πρόγουν ἐν Πίν. Α'. 2.—**474 ἀκούων** Αἴθιόπων.—**477 Ἡώς** ἀδελφὴ τοῦ Ἡλίου, προσωποποία της πρωΐας. Ἀναδύεται ἐκ τῆς θαλάσσης ἢ ἐπὶ τεθρίππου ἄρματος πτερωτὴ φερομένη διὰ τοῦ αἰθέρος ἐν θαυμασίᾳ λευκῇ περιβολαὶ διὰ κεκλιμένης ὑδρίας προσέουσα τὴν πρωινὴν δρόσον ἐπὶ τηγῆν. Ταύτης προηγεῖται δὲ πτερωτὸς παῖς Φωσφόρος (τὸ ἄστρο τῆς αὐγῆς) κρατῶν δῆδα ἀνημμένην. Ἐπειδὴ χρόνον τινὰ βραγγὸν τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἥλιου προβάλλουσιν ἐν τῷ δρίζοντι δέσμῳ ἥλιακῶν ἀκτίνων ὡς δόδινοι δάκτυλοι τῆς Ἡοῦς, ἡ θεὰ καλεῖται **ἔδοδοςάκτυλος**, ὅταν δὲ ἔκτασις ὅλη τοῦ δρίζοντος προβάλλῃ πατῆς ἀνατολῆς τοῦ ἥλιου ὡς κροκόχοους, τότε ἡ θεὰ λέγεται **κροκόπεπλος**—**479 Ταμίας** τῶν ἀνέμων εἶναι δὲ Ἄλιολος' πᾶς ὅμας θεὸς ἥδυνατο νὰ στέλλῃ ἵκμενον οὐδον.

493-535. 493-502 ἐκ τοῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἔκτη, πάντες ἄμα ἀπαντες, ἥρχε προηγεῖτο, λήθομαι ἐπιλανθάνομα ἐφετημὴ (ἐφίεμαι παραγγέλλω) παραγγελία, **ἀνεδύσετο** μεικτ. ἀρ. 42 ἀνέδυν, **κῦμα** εἰς τὰ κύματα, **ἥεριη** (ἥριγένεια 477) κατὰ τὴν πρωίαν ἢ: περιβεβλημένη διὰ νεφελῶν, διμήλης, **εὐρύοπα** ὀν. αἰτ. (εὐρὺς ὅποια) πανόπτης, πρβλ. μητίετα 175, ἀτερ χωριστά, μακράν, **ἄκρος** ὑψηλός, πολυδειράς (δειράς θ. δάχις δρέων, δειρὴ (δέρη) λαιμός πρβλ. περιδέραιον, πρβλ. λόφος τράχηλος, collum-collis) πολυκόρυφος, **καὶ** καὶ εὐθύνς, **πάροιθε** 360, **σκαιδός** (scaeetus) ἀριστερός ἀνθερεῶν ἀ. πώγων, τὸ ἐμπροσθεν μέρος τῆς κάτω σιαγόνος (πηγοῦνι), **ὑπὲρ** ἀνθερεῶνος κάτω ἀπὸ τόν.—**503-10 ὀκνύμοδος** 417 σύ περ σὺ τούλάχιστον, **τόφρα** ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ, ἐπιτίθημε παρέχω, δίδω ἀκόμη, **δφρα** ἔως ὅτου, δφέλλω αὐξάνω, πολλαπλασιάζω τινὸς τὴν τιμὴν, σωρεύω ἐπ' αὐτοῦ τιμάς.—**511-6 νεφεληγερέτα** (ν.-ἀγείρω) ὁ συσσωρεύων τὰς νεφέλας, νεφοσκεπτής, πρβλ. μητίετα, εὐρύοπα, **ἥστο** ἥμαι, ἀκέων 34, **ἔχετο** ἐμπεφυνῆ ἐκοτείτο καρφωμένη ἐπάνω του μὲ τὰς δύο χειρας, **εἱρομαι** 62, **νημερής** (νη-άμαρτάνω) ἀληθής, νημερτὲς ἐπίρ. ἀληθινά, εἰλικρινῶς, μὲν δὴ ὅντως, πράγματι, **ἀπόφημι** λέγω δηλ., **ἐπι** ἔπεστι, **δέος** ἀφορμὴ πρὸς φόβον, **ἀτιμοτάτη** εἰς τὸ ἐπακρον περιφρονημένη.—
Ψηφιοποίηθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δι 17-27 δχθέω (ἄχθομαι) στενάζω, ἢ δὴ ναὶ ἀληθινά, λοίγιος.
 (λοιγὸς) ὀλέθροις: Θὰ ἔχωμεν σοβαρὰς καὶ τρομερὰς ἴστοις, ὅτι
 ἦτι (τε), ἐφῆσεις θὰ μὲ βάλῃς, ἐχθροπέω (ἐχθρός, ἐχθροπός
 μισητὸς) ἐχθρεύομαι, μαλώνω, ἐρέθω ἐρεθίζω, δνείδειος ὑβρι-
 στικός, πειρακτικός, νεικέω (νεῖκος ἔρις) ἐρεθίζω, ἐπιπλήττω, μα-
 λώνω, αὔτως οὕτω, καὶ αὔτως καὶ ἄνευ ἀφορμῆς, καὶ τε καὶ δῆ,
 ἀποστείχω (στείχω βαδίζω, στίχος..., ἀόρ. ἀπέστιχον) ἀποχωρῶ,
 ὑπέροχομαι, νοέω ἀντιλαμβάνομαι, μελήσεται μελήσει, δφρα ἵνα,
 εἰς δ' ἄγε 302, κατανεύσομαι ὑποκτ., κατανεύω, δφρα πεποιθῆς
 ἵνα εἰσαι ἀκραδάντως πεπεισμένη, τέκμωρ οὖ. δν. αἰτ. τεκμήριον,
 ὅδιαβεβαίωσις, ἐγγύησις, ἐμέθεν ἐμοῦ, μετ' ἀθανάτοισι ἐν ταῖς
 ψήσεσι πρὸς τοὺς ἀθανάτους, ὅτι καν... πᾶσα συγκατάθεσις ἰδι-
 ακή μου εἶναι· εἰς τὸ οὖσ., πρὸς δὲ ισοδυναμεῖ ή ἀναφ. πρότ.,
 ἀποδίδεται δὲ διορ. ἐμόν, παλινάγρετος (π.-ἀγρέω ἀγρεύω) ἐπιδε-
 γχόμενος ἀνάκλησιν, ἀνακαλούμενος, οὐ π. ἀμετάκλητος, ἀτελεύη-
 τος ἀνεκπλήρωτος.—528-35 ἢ καὶ 219, ἐπὶ νεῦσε, κυάνεος
 μαῦρος, ἄρα εὐθύς, ἀμέσως, χαῖται κόμη, ἀμβρόσιος καὶ ἀμβρο-
 τος 272 ἀθανάτος, θεῖος, ἐπιρρόωμαι (δύομαι κινοῦμαι μεθ' δρ-
 μῆς) κύνομαι ἐπάνω κυματίζων, κάρη οὖ., καρήστος κ. κρατός, κε-
 φαλή, ἐλελίζω περιδινῶ, σείω, ὡς βουλεύσαντε μετὰ τὸ διαβού-
 λιον τοῦτο, διατμήγω (τέμρω), ἀόρ. διέτμαγον, παθ. διετμάγην, γ'
 πλ. διέτμαγεν, διαχωρίζω, ἄλτο ἀόρ. β' τοῦ ἄλλεσθαι πηδᾶν (salio,
 ἄλμα...), ἵε ἥμει, ἐδος (σεδ-, sed- eo, ἔξομαι), ἐδρα, θρόνος, ἐραν-
 τίον ἐνώπιον, σφρὸς 3 σφέτερος, ἕτλη 228, μεῖναι νάναμείνη μένων
 ὡς ἡτο ἐπὶ τοῦ καθίσματός του, ἀντίοι ἐσταν ἐτάχθησαν πρὸς
 ἀπάντησιν.

493 ἐκ τοῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἥν οἱ θεοὶ ἀπῆλθον πρὸς
 τοὺς Αἰθίοπας.—497 οὐρανὸν Οὐλυμπόν τε. Μέχρι τῶν νεφῶν
 ἀπὸ τῆς Ἑξικνεῖται δὲ ἀήρ, ἀπὸ δὲ τῆς ξώνης τῶν νεφῶν πρὸς
 τὰ ἄνω ἀρχεται δὲ οὐρανός, δὲν πληροὶ δὲ αἰθήρ. Ἐπειδὴ δὲ καὶ αἱ
 κορυφαὶ τοῦ Ὁλύμπου διασκῆζουσαι τὰ νέφη εἰσχωροῦσιν εἰς τὸν
 οὐρανόν, οἱ θεοὶ λέγεται ὅτι οὐκοῦντε μὲν τὸν Ὁλυμπόν,
 ἄλλοτε δὲ τὸν οὐρανόν, οὕτω δὲ Ὁλυμπος καὶ οὐρανὸς ταυτίζονται.
 —498 εὐρύοπα. Ἐπειδὴ ἥλιος καὶ ἀστέρες ἐπιστεύοντο ὑπὸ τῶν
 παλαιοτάτων ἀγνθρώπων ὡς ὁφθαλμοὶ τοῦ Διὸς (οὐρανοῦ), δὲ Ζεὺς
 παρεστάθη ὡς μυριόφθαλμος καὶ ἐκλήθη εὐρύοπα καὶ πανόπτης.
 —503 πάτερ. Ο τρόπος, καθ' ὃν προσφωνοῦσι τὸν Δία θεοὶ καὶ
 ἀνθρωποι, γαρακτηρίζει τὸ πατριαρχικὸν βασιλικὸν ἀξίωμα, περὶ

ούν ίδε Z 244·50.—ελ' ποτε δὴ ίδ. 394. Δὲν λέγει πότε καὶ πῶς, ἀλλ᾽ ὁ Ζεὺς καλῶς γιγνώσκει τί ἡ Θέτις ὑπομιμήσκει.—**516 ἀττικάτη.** Ὑπῆρξε θεὰ ἀτυχῆς ἀναγκασθεῖσα βίᾳ νὰ νυμφευθῇ θνητὸν ἄνδρα, τὸν Πηλέα. Κατὰ παλαιὰν ποιητικὴν παράδοσιν ἡ Νηρηγής ἡγαπήθη ὑπὸ τοῦ Διός· ἀλλ' οὐτος ἡναγκάσθη νάπόσχῃ αὐτῆς, διότι ἡ Θέτις (ἢ ὁ Προμηθεὺς) εἶχε μαντεύσει ὅτι νῖδος γεννῶμενος ἐκ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Θέτιδος θὰ ἥτο κρείττων τοῦ πατρὸς καὶ θὰ ἐλάμβανε τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου ἐντεῦθεν ἐρμηνεύονται τὰ ἐν 358, 395, 427.—**529 ἀμβρόσιαι χαῖται.** "Οπος οἱ Ἑλληνες ἡσαν κάρη κομόωντες, οὕτω παρέστησαν καὶ τοὺς θεοὺς αὐτῶν.—**532 αιγλήσεντος** διὰ τὰς μαρμαρυγὰς τῆς χιόνος καὶ διότι αἱ κορυφαὶ αὐτοῦ εἰσέρχονται εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν αἰθέρα, ὅπου λάμπει ἡ οὐρανία αἴγλη.

536-67. 536-43 μὲν προληπτ. εἰς τὸ ἡγγοίησεν, ἐν ῶ λογικῶς ἀνήκει εἰς τὸ συμφράσσατο (οὗ): ἀλλ' ἡ Ἡ. ἐγνώριζε πολὺ καλῶς τι, **ἰδοῦσσα** αἰτιολ., **συμφράζομαι** 73 βουλᾶς συσκέπτομαι, ἔχω συμβιούλιον, **ἀργυρόπεζα** (ποδ-, πεδ-ja, πέζα ποὺς) λευκόποντος (ποβλ. τράπεζα ἡ ἔχουσα 4 πόδας), **ἄλιος** (ἄλις θ.), **κέρδομος·ιος** (κερδ., κείωστόμα, δ ἔχων κεῖσον στόμα) δηκτικός, **κερδομίοις** (ἐπέεσι), τίς δ' (ἢ) αὐτὸν πάλιν. **δολομῆτης** 311 πανοῦργος, δόλιος, **δικάζω** ἀποφασίζω, **κρυπτάδιος** σκότιος, **ἔσσηται** πρὸς τὸ ὑποκ. τοῦ ἀπομφ., **νόσφιν** 349, **ἔμεν** ἀπὸ μακρὰν ἐμοῦ (τῆς νομίμου συζύγου σου): ἐν ἀποκρύφοις διαβουλίοις νὰ λαμβάνης σκοτίους ἀποφάσεις, **οὐδέτε** πω ἀντίθ. πρὸς τὸ ἀεί τοι οὐδέποτε δὲ μέχοι σήμερον, **τέτληκας** ἔχεις τὸ θάρρος, σθένος, **πρόσφρων** μὲ ἀνοικτὴν καρδίαν, εὐλικρινῶς, **ελπεῖν** μοι, **ἔπος** σκέψις (ποβλ. λόγος, λογική), **νοήσης** ἀνευ τοῦ κέντρου.—**544-50** μὴ δὴ μὴ δά, **ἔπιελπομαι** ἔχω ἐλπίδας, φαντάζομαι, **εἰδήσειν** μέλλ. τοῦ εἰδέναι, **μῆθος** 543, **χαλεποὶ** ἔσσονται ἀντὶ ἀποσώπ.: **χαλεπόν** τοι ἔσσεται εἰδέναι, **ἔπιεικὲς** δρθόν, προσῆκον, δν μέν κ^α... (ἢ)... **ἀκονέμεν** τινά, **ἔπειτα** τότε, **ἔθέλωμι** ἔθέλω, δν δέ κ^α... οἰανδήποτε δ' ἀπόφασιν θέλω νὰ λάβω, **διείδομαι** διερωτῶ, **ἔξετάζω**, **μεταλλάω** ἔρευνῶ μετὰ περιεργείας, **ταῦτα** **ἔκαστα** αὐτὰ ἐν πρὸς ἐν, λεπτομερείας περὶ τούτων.—**551-9** **βοῶπις** (ἢ ἔχουσα μορφὴν βοὸς) μεγάλους ὄφθαλμούς, μεγαλόφθαλμος, **αἰνὸς** 414, **ποῖον** κτγρ., τὸν μῆθον ἀντκμ.: **ποῖός** ἔστιν δ μῆθος, δν **ἔκειπες** τί εἴπεις; **καὶ λίην** πάρος γε ναὶ πρὸ πολλοῦ οὔτε..., **εὐκηλος** (Σεκ ών, ἐΦέν η-λος) ἡσυχος, μὲ δῆην σου τὴν ἡσυχίαν, **ἄσσα** ἄττα, **ἔθέλησθα**, ποβλ. οἰσθα, ἡσθα..., **νῦν** δὲ ἀλλὰ τώρα (ἔχω Ψηφιοποίηθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σπουδαίαν ἀφορμὴν νὰ ἔρωτῶ, διότι), αἰνῶς ὑπερβολικά, παρά-
φημι παραπείθω, ηέριος 497, διὼ ὑποπτεύω, ἐτήτυμος (ἔτυμος
(εἰμὶ) ἀναδιπλ.) ἀληθινός, πραγματικός, ὡς τίνι τρόπῳ, δλέεις μέλλ.
τοῦ δλλύναι, πολέας πολλούς.—560-7 δαιμόνιος ἔκεινος, οὐ λό-
γοι καὶ ἔργα δὲν φαίνονται φυσικά, ἀλλ ἔομηνεύονται ἐκ θείας ἐπεν-
εργείας, δαιμονισμένος, παράξενος, θεότρελλος, λήθω λανθάνω, ἔμ-
πης ἀλλ ὅμως: μ ὅλα ταῦτα δὲν θὰ δυνηθῆσι νὰ κατορθώσῃς τί-
ποτε, ἀπὸ θυμοῦ μακράν, ἔξω τῆς καρδίας (ἀποθύμιος μισητός),
μᾶλλον ὅσον περισσότερον ἐπιμένεις εἰς τὴν τακτικήν σου αὐτήν,
τόσον περισσότερον, καὶ δίγιον 325, : ἦ ἔκεινο, τὸ δοῦλον προ-
καλεῖ τώρα τὴν στενοχωρίαν σου, εἰ δ ὁ γάτω ἐὰν δὲ πράγματι
συμβαίνει αὐτό, τὸ δοῦλον φοβεῖσαι 555, ἐμοὶ μέλλει... οὕτω θὰ
είναι, φαίνεται, ἀρεστὸν εἰς ἐμέ, αὐτῇ φαίνεται θὰ είναι ἡ θέλη-
σίς μου, ἀκέουσα 34, χραισμέω 28, χραισμέω τινι τι ἀποσθῆτι
(κίνδυνον) ἀπὸ τινος, πρβλ. ἀμύνω τινι τι, ἀλέξω, defendo, μή νυ..
28 μῆπως ἵσως (τότε) ἡ βοήθεια τῶν Ὀλυμπίων ἀποδειχθῇ ἀνω-
φελής, ιόντα με ἐκ τοῦ χραισμούς ως πραγματικὸν ἀντκμ.: ἀπέ-
ναντί μου πλησιάζοντος (πρὸς καταχειρισμόν), ἐφίημι ἐπιβάλλω,
ἄσπιτος (α(ἐπιτ.)-ἄπιομαι) ὁ λίαν, βαρέως ἀπτόμενος, βαρὺς (πιά-
νων καλά, ὥστε νὰ μὴ ἔκολλῃ).

536 θρόνος κάθισμα ἔχον ἔρεισμα νώτων καὶ χειρῶν.—538
ἀργυρόπεζα. Καὶ τὰ σανδάλια ἀπετελοῦντο μόνον ἐκ πέλματος,
ώστε νὰ φαίνεται ὁ πούς, καὶ ὁ πέπλος ἢ τὸ φᾶρος, ἔνδυμα τῶν γυ-
ναικῶν, ἐμπρὸς καθικνεῖτο ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ φαίνεται ὁ ἄ-
κρος ποὺς (πρβλ. τὰ ἐπίθετ. ἔνσφυρος, καλλίσφυρος).—551 βοῶπις
Ἴδ. γλαυκῶπις ἐν 206· βεβαίως ὁ ποιητὴς καλῶν οὕτω τὴν Ἡραν
δὲν ἐφαντάσθη τὴν λευκώλενον καὶ εὔθρονον σύζυγον τοῦ Διὸς ως
βουκέφαλον, ἀλλ ἢ ἔξελάμβανε τὸ ἐπίθετον ως ἀπλοῦν κοσμητικὸν
ἢ ἐφαντάζετο αὐτὴν ως ἔχονσαν μεγάλους, μεγαλοπρεπεῖς ὄφθαλμούς.

568-611. 568-83 γνάμπτω κάμπτω, ἐπιγνάμψασα..δα-
μάσασα, πνίξασα τὸ πάθος τῆς καρδίας, φίλος ἐπειδὴ συνήθως τὰ
ἰδικά μας πράγματα εἶναι ἀγαπητά, δύναται πολλάκις τὸ ἐπίθ. παρ
Ὦμ. νὰ μεταφράζεται ως κτητ. ἀντων.: τὴν καρδίαν της, δχθέω 517
δυσφορῶ, κλυτοτέχνης ἔξακονστὸς τεχνίτης, ἐπὶ ἥρα (οὐ. αἰτ. ἀγν.
ἔτυμ.) φέρων χαριζόμενος, προξενῶν εὐχαριστησιν, λοίγιος 518,
τάδες ἐδῶ, εἰ δὴ ἐὰν δά, σφῶ δν. δυϊκ. β' προσ., ἔριδαίνω ἔριζω,
ἔλαύνω βάλλω ἐμπρός, παίρνω γοαμμῆν, κολωδὸς ἀ. θορυβώδης
λογομαχία, ἥδος οὐ. (ἥδὺς) ἥδονή: καὶ δὲν θὰ εὐχαριστηθῶμεν τὸ

λαμπρὸν συμπόσιον, τὰ χερείονα τὰ χείρονα, ἡ ἀναποδιά, ἡ κακο-
μοιριά, τὸ ἐνδιαφέρον ὑπὲρθνητῶν ὑπερισχύει, παράφημι συμβου-
λεύω, αὐτὴ μόνη, αὗτε πάλιν ὅπως καὶ πρότερον, σὺν ταράξῃ κά-
μη ἄνω κάτω, ἀναστατώσῃ, ἀστεροπητῆς (ἀστεροπή ἀστραπή) ἀστρα-
πηβόλος, στυφελίζω ἐκτινάσσω, δίδω τίναγμα, εἴ περ.. ἐλλείπει ἡ
ἀπόδ., ἢν δύναται νὰ συμπληρώσῃ ὁ ἀκροατὴς ἀναλογιζόμενος μό-
νος τὰς συνεπείας μιᾶς τοιαύτης ὑιοθέσεως τὴν ἀπόδ. Θὰ ὑπεδη-
λωσεν ὁ λέγων διὰ χειρονομίας ἡ σχηματισμοῦ τοῦ προσώπου, αὐ-
τὴν δ' αἰτιολογεῖ ὁ γάρ 581· φέρεταος 186, 169, καθάπτομαι
πιάνω, τὸ ἀπόμφ. ἀντὶ προστεκτ. νὰ παίρνης μέ. — 584-94 ἀναίσσω
(ἀΐσσω ἄιττο πηδῶ, διάιτοντες ἀστέρες, αἴγις, αἴξ αἴγες κύματα,
Αἴγαιον π.) ἀναπηδῶ, ἀμφικύπελλον δίωτον, τέτλαθι ποκμ. κά-
με ὑπομονήν, ἀνάσχεο ἐγκαρτέρει, κηδομένη περ 446 παρ' ὅλην
σου τὴν λύπην, φίλην περ ἐ. τὴν δποίαν πάρα πολὺ ἀγαπῶ, ἐν
δρφθαλμοῖσι πρὸ τῶν δρφθαλμῶν μου, θείνω πλήττω, δέρνω, ἀχνύ-
μενός περ 103 παρ' ὅλην μου τὴν θλῖψιν, ἀργαλέος (ἄλγος) (ἐπί-
πονος) βαρύς, δεινός· ἡ σύντ. προσωπ., ἀντιφέρομαι ἀντιτάσσο-
μαι, ἔναντιοῦμαι, μέμασαι. μέμονα (μένος) ζωηρῶς ἐπιθυμῶ, ἀλέξω
-ήσω, ἥλακνον, +θοτ. βοηθῶ, βηλὸς ἀ. (βα-βαύνω) κατώφλιον τοῦ
Ολυμπ. δώματος), θεσπέσιος θεῖος, τεταγῶν ἀόρ. ἀναδιπλ. ἀγρ.
ὅ. (tango, tetigi) συλλαβών, κάππεσον κάτ. πεσον, κατέπεσον, θυ-
μὸς ζωή: εἰχε φύγει ἡ ψυχή μου, ἡ ζωὴ μου, κομίζομαι σηκώνω
ἐπιμελῶς, περιποιοῦμαι, ἀφαρ πεσόντα εὐθὺς μόλις ἔπεσον.— 595
600 μειδάω μειδιῶ, παιδὸς παρὰ τοῦ παιδός, ἐκ τοῦ ἐδέξατο,
νέκταρ τὸ ποτὸν τῶν θεῶν, πρβλ. οἰνοχοεῖν νέκταρ, ἐνδέξια πρὸς
τὰ δεξιά, ἀφύσσω 171, ἐνῶρτο ἀόρ. β' τοῦ ἐνόργυμαι, ὀρόμην,
ῶρετο ὕροτο 10, ἐγείρομαι μεταξύ, ποιπνύω (μετ' ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ
πνέω-πνυ-) πνευστιῶ, ἀσθμαίνω. — 601-11 πρόπταν ἡμαρ καθ'
ὅλην (τὴν λοιπὴν) ἡμέραν, 602=468, οὐ μὲν οὔτε μὰ τὴν ἀλή-
θειαν, φόρμιγξ-γγος θ. μουσ. ὅργ. παραπλήσιον πρὸς τὴν κιθά-
ρουν, ἔχει ἐκράτει εἰς τὰς χεῖρας, ἔπαιζε, ἀμειβόμεναι (ἔναλλασσό-
μεναι) διαδεχόμεναι ἡ μία τὴν ἄλλην, ἔναλλαξ, ἐκ περιτροπῆς, δψ
δρὸς θ. (νοχ) φωνή. κακηείοντες (κατα-κείοντες, ἔφετ. τοῦ κα-
τακεῖσθαι) ἐπιθυμοῦντες νὰ κατακλιθῶσι, ἔχει ὅπου, περικλυτὸς
ἔξακουστός, ἀμφιγυήεις (ἀ. γυῖα μέλη) ἔχων ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας
εὐκινήτους, εὐστρόφους, ἀμφιδέξιος, πραπίδες θ. (φρένες, διάφρα-
γμα) νοῦς, ἰδυται εἰδυται, l. πρ μὲ τὰς σοφὰς γνώσεις του, δ

μπειροτέχνης, λέχος 31, ἡι^τ ἦιε, ἥιε, πάρος πρότερον, καὶ ἄλλοτε,
καθεῦδε κατεκλίθη.

571 Ἡφαιστος νίὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἡρας, θεὸς τοῦ πυρὸς
καὶ τῶν μετάλλων (ἐπειδὴ τὸ πῦρ μαλάσσον αὐτὰ καθιστᾶ ἐπιδε-
τικὰ κατεργασίας), χωλὸς ἐκ γενετῆς (διὰ τὴν φαινομένην χωλό-
ητα τῶν γλωσσῶν τοῦ πυρός), ἔχων τὸ ἐργαστήριον ἐν Ὁλύμπῳ ἢ
πò τὰ βάθη τοῦ Ὡκεανοῦ, ἀλλὰ πρὸ πάντων ὅπου τὸ ἔδαφος ἡφαι-
στειῶδες ὡς ἐν Λήμνῳ (ὅπου τὸ πυρίπνουν ὅρος Μόσυχλος). Δις
μετεκρημνίσθη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, τὸ μὲν ὑπὸ τῆς Ἡρας αἰσχυνομένης
καὶ τὴν δυσμορφίαν του, τὸ δὲ ὑπὲ τοῦ Διὸς διὰ τὴν ἀκόλουθον
τίτιαν· ὅτε δὲ Ἡρακλῆς, θυητὸς νίὸς τοῦ Διὸς καὶ προσφιλέστατος
τῷ, μετὰ τὴν ὑπὸ αὐτοῦ ἄλωσιν τῆς Τροίας ἐπανήρχετο μετὰ
τῶν νεῶν οἰκαδε, ἡ Ἡρα, ἀφ' οὗ ἀπεκούμισε τὸν Δία συνεπι-
κυρροῦντος τοῦ θεοῦ Υπνου, ἥγειρε θύελλαν σφοδροτάτην ζητοῦσα
καὶ καταποντίσῃ τὸν ἐκ θυητῆς υἱὸν τοῦ συζύγου. Ἀλλ' ἐγερθεὶς
καὶ ὁλίγον ὁ Ζεὺς τὸν μὲν Ἡρακλέα ἔσφεν ἐκ τοῦ ὀλέθρου, συλ-
λαβὼν δὲ τὴν Ἡραν ἐκρέμασεν ἐν τῇ παραφορᾷ του ἀπὸ τοῦ οὐ-
ρανοῦ προσθέσας καὶ δύο ἄκμονας εἰς τὰς κνήμας τῆς συζύγου· τότε
ὁ Ἡφαιστος θελήσας νὰ σώσῃ τὴν μητέρα ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ
παρωργισμένου πατρὸς ἐκρημνίσθη κάτω. Ἐν τῷ μύθῳ λανθάνει
κάθοδος τοῦ οὐρανίου πυρὸς (ἀστραπῆς, κεραυνοῦ, χωλοῦ διὰ
τὰς καμπύλας) εἰς τὴν γῆν, ὅπερ εἰς τοὺς παλαιοτάτους ἀνθρώπους
ἔφαί νετο ἔμψυχον.—**594 Σίντιες** ὁ πρῶτος πληθυσμὸς τῆς νήσου,
ἐκ Θράκης μετοικήσας, ὃπου ἐν ίστορικοῖς ἔτι χρόνοις ὑφίστατο
Φύλον διμώνυμον κατοικοῦν παρὰ τὸν Στρυμόνα· σήμερον τὸ Σιδη-
Θύκαστρον μετωνομάσθη Σιντική.—**596 κύπελλον.** Τοιαῦτα ποι-
κίλων σχημάτων ἰδ. ἐν Πίν. I' 1-2 κ. IA' 1 5.—**597 ἐνδέξια**
Τὸ δεξιὰ νοητέον ὡς πρὸς τὸν πίνοντα, μεθ' ὃν ἔπινον κατὰ σειρὰν
οἱ πρὸς τὰ δεξιὰ αὐτοῦ καθήμενοι· τοῦτο ἐγίνετο οὕτω, διότι ὁ
προσφέρων τι διὰ τῆς δεξιᾶς πρὸς τοῦτο τὸ μέρος μᾶλλον φύσει
στρέφεται, πρὸς δὲ καὶ κατὰ καθιερωμένην συνήθειαν χάριν ἀγα-
θοῦ οἰωνοῦ.—**598 κερητῆρος.** Τὸ νέκταρ ἵτο ἐρυθρὸν μὴ κεραν-
νύμενον, ἀλλ' ὁ ποιητὴς μεταφέρει τὰς ἀνθρωπίνους συνηθείας τῆς
κράσεως τοῦ οἴνου καὶ εἰς τὸν κύκλον τῶν θεῶν· ἀπὸ τοῦ κρατῆ-
ρος ἥντλουν δι' οἰνοχόης ἢ κυάθου ἢ πρόχου καὶ ἔκειθεν ἔχουνον
εἰς τὰ κύπελλα. Ἡ τροφὴ τῶν θεῶν εἶναι ἡ ἀμβροσία, τὸ μέλι,
ποτὸν δὲ αὐτῶν τὸ νέκταρ, ὑδρόμελι, ὕδωρ διὰ μέλιτος γλυκανθέν,
ἐρυθρόν, γλυκύτατον καὶ εὐωδέστατον, καὶ οὕτω δύναται νὰ ἔξη-

γηθῆ ἡ κρᾶσις ἐν τῷ κρατήρι.—**οἰνοχόει.** Τὰ ἔργον τοῦτο συνήθειέ τέλει ἡ Ἡβη ἥδι Γανυμήδης, υἱὸς τοῦ Τρωὸς ἡ Δαρδάνου, ἀναρπσθεὶς ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς τὸν οὐρανόν.—Διὰ τοῦ νέκταρος καὶ τῆς ἀβροσίας συντηρούσιν οἱ θεοὶ τὴν ἀθανασίαν αὐτῶν· ἀνευ τούτων ἀπέθνησκον.—**600 ποιπνύοντα.** Ὁ χωλὸς χαλκεὺς ἔχει εὔρωστοις καὶ ἀδρὸν τὸ ἄνω σῶμα, ἀλλ᾽ ἀσθενεῖς τοὺς πόδας, οἵτινες ἀδυντοῦνται.—**603 φόρμιγξ** καὶ **κιθαρις,** μουσικὰ ὄργανα συγγενῆ λύρᾳ. Ἀποτελοῦνται ἐκ τοῦ ἡχείου, κύτους βατραχοειδοῦς κεκλυμμένου διὰ μεμβράνης· ἐξ αὐτοῦ ἐκπορεύονται δύο βραχίονες πήχεις ἢ νέρατα, συνδεόμενοι δι' ἐγκαρσίου ζυγοῦ· ἐπὶ τούτης τηρίζονται αἱ χορδαί, αἵτινες ἀνήρχοντο ἐκ τινος κάτω εὑρίσκομνου χονδροτόνου ὑπὲρ τὸν ὑπολύριον δόνακα (γέφυραν ἢ καβληνήν) πρὸς τὸν ζυγόν, ἐφ' οὗ εὑρίσκοντο οἱ κόλλοπες (στριφτάρια κανονίζοντες τὴν τάσιν τῶν χορδῶν). Ἡ φόρμιγξ ἐπαίζετο διὰ πλικτρους, ἐφέρετο δὲ συνήθως ἀπὸ τοῦ ὕμου δι' ἀορτῆρος, Πίν. 1 1 καὶ 2, ὅπου παρίσταται ὁ Ἀπόλλων ὃς κιθαρῳδός.—**Απόλλα** ἦτο καὶ θεὸς μουσικός, **κιθαρῳδός**, ἡγέτης τοῦ χοροῦ τῶν μεσῶν, ἐξ οὗ καὶ **Μουσαγέτης**.—**605 κατέδυν.** . . . Σκιάζεται καὶ Ὁλυμπος κατὰ τὰς ἀντιλήψεις τῶν ἀνθρώπων καὶ οἱ θεοὶ ἀπέχονται πρὸς ὑπνον.

Ημερολόγιον τοῦ Α. 1-9 ἡμέρ. Λοιμὸς ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν Ἀχαιῶν Α 150.—**10η.** Ἀγορὰ τοῦ στρατοῦ. Ἐρις τῶν βοσιλέων. Ἡ Θέτις παρὰ τῷ Ἀχιλλεῖ. Ἀπόδοσις τῆς Βοισηίδος 476.—**11η.** Ἐπάνοδος τῆς πρεσβείας 477-87.—**10-20ης.** Οἱ θεοὶ πλησίον τῶν Αἰθιόπων. Ὁ Ἀχιλλεὺς μηνίων ἀδρανεῖ 488-92.—**21η.** Ἐπάνοδος τῶν θεῶν εἰς τὸν Ὁλυμπον. Ἡ Θέτις παρὰ τῷ Διὶ 493-611.

B

402-40.402-9 ἵρεύω (ἱερά, ἱερεῖον) θύω, πίων A 40, πενταέτηρος (π.-ετῶν), υπερμενής (μένος δύναμις) μεγαλοδύναμος, κινηλήσκω θαμ. τοῦ καλεῖν, γέροντες οἱ προύχοντες, οἱ σύμβουλοι τοῦ βασιλέως, λ. δηλοῦσα ἐνταῦθα οὐχὶ τὴν ἡλικίαν, ἀλλ᾽ ἀξιώμα (πρβλ. τοὺς δημογέροντας καὶ τοὺς γέροντας ἐν ταῖς Μοναῖς καὶ παπούλλιν τὸν Ἱερέα), ἀριστῆς ἀριστεῖς, ἡγεμόνες, **Παναχαιοὶ** Πανέλληνες, ἀτάλαντος (ἀ(ἀνθρ.)-τάλαντον πλάστιγξ) ισοβαρής, ἐφάμιλλος, μῆτις -ιος θ. A 175 εὑρουλία, περίσκεψις, αὐτόματος (μέματα A 590) αὐθόρμητος, ἀγαθὸς βοὴν δ γενναῖος εἰς τὴν (θορυβώδη) μάχην, ἦ: δ βροντόφωνος, ἥδες ἥδει, κατὰ θυμὸν A 193, ἀδελφεδν πρόληπτ., ὁς πῶς, πονέομαι A 318 ἐργάζομαι, είμαι ἀπησχολημένος.

—**410 8** περιστησαν ἔστησαν περὶ τὸν βοῦν, περιίσταμαι, ἀνέλοντο οὐλοχύτας ίδ. Προαγμ. A 449, κρείων A 102, κύδιστος A 127, κελαινεφῆς A 397, ναίω A 164, αἰθέρι τοπ., κνέφας σκότος, τὸ ἀπολύτως, μέλαθρον (κυρ.) ἡ κυρία δοκὸς ἡ ὑποβαστάζουσα τὴν δροφὴν (ὅ κορφιᾶς), ἡ στέγη, ἡ οἰκία, αἰθαλόεις (αἰθάλη καπνιὰ) κακνισμένος, προηνῆς δ πίπτων ἐπίστομα (ἀντίθ. ὕπιπος) κτηγρ. προληπτ., καταβάλλω πρηνὲς ἀναποδογυρίζω, πρήνω κ. πίμπρημι (ἄχρ. δ ἐνεστ. παροῦσα) καίω, θύρετρα οὖ. μόνον πληθ. ἡ (δίφυλλος) θύρα, πνεύδες ἀφαιρ., ἡμεῖς δργ., δήιος (δαίω καίω, δάς, δαλός, δαυλὸς) καυστικός, καταστρεπτικός, δαΐζω σχίζω, χιτῶνα περὶ στήθεσφι, δωγαλέος (δήγγυνμα) ἐσχισμένος, κτηγρ. προληπτ. κομμάτια, χαλκὸς χαλκᾶ δπλα, λάζομαι λαμβάνω, δδᾶξ ἐπίο. διὰ τῶν δδόντων, πρβλ. πύξ, λάξ, κονίη κονιορτός.—**419-20** ἐπικραιαίνω A 41, δ πρτκ. εἴκε τὴν διάθεσιν νά, ἄρα ὡς γνωρίζομεν ἐκ τῶν ὑστέρων, δέκτο ἀορ. τοῦ δέχεσθαι, δφέλλω αὐξάνω, ἐπιτείνω, ἀλλαστος (ἀ(στ.) - λάζομαι A 349) ἀλύγιστος, ἀκατάπαντος, κτηγρ. προληπτ. ἐπ' ἄτειρον.—**421-31** 421-4=A 458-61, ἀφυλλος ἔηρός, ἀμπειρω ἀναπείρω, περνῶ εἰς ὀβελόν, σουβλίζω, ὑπερέχω κρατῶ ἀπ' ἐπάνω, **Ηφαιστος** τὸ πῦρ, 427-31=A 464 8.—**432 40** ἐξ ἔντο ἐξίεμαι ἀποβάλλω, ἔρος-φ···ν κ. ἔρως πόθος, ὅρεξις, πόσις θ. ποτόν, ἐδητὺς θ. (ἐσθίω) φαγητόν, ἐπιπότα ἀοματηλάτης, πρβλ. μητίετα.., **Γερήνιος** ἐκ τῆς Γερηνίας, Δ. Ν. Γουδον.—**Ουάρου** Ἰλιάς A-B-G-D-Z, **Ἐκδροις** B'
Ψηφιοποιηθῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαίδευτικής Πολιτικής 4

πόλεως ἐν Μεσσηνίᾳ, ὅπου εἶχεν ἀνατραφῆ, λέγομαι συλλέγομαι, μαζεύομαι (καὶ παραμένω), δηθά δὴν Α 27, αὐθι ἐνταῦθα, ἀμβάλλομαι ἀναβάλλω, δηρὸς (δὴν) μαρρός, δηρὸν οὐ. ἐπὶ μαρρὸν κρόνον, ἔγγυαλίζω (γύαλον τὸ κοῖλον τῆς παλάμης) παραδίδω εἰς χεῖρας, δὴ προθανῶς, ἀγείρω Α 57, χαλκοχιτῶν Α 371, λαὸν Ἀχ. χαλκοχιτώνων, κατὰ νῆας ἀνὰ τὸ (ναυτικὸν) στρατόπεδον, ἐκ τοῦ κηρύσσοντες, ὥδε ὅπως εἴμεθα τώρα, εὐθύς, ἔγειρω ἀνάπτω, ἀναρριπίζω, θᾶσσον ώς τάχιστα, Ἀρης μάχη, δξὺς πεισματώδης.

402 Οἱ βασιλεῖς ἔθυον συνήθως πρὸς τὸν Δία ταῦρον.—**403** πενταέτηρον περὶ τῆς ἡλικίας τῶν θυμάτων Α 66.—**404** γέροντες εἶναι τὰ μέλη τῆς βουλῆς τῶν γερόντων τοῦ ἀρχιστρατήγου Α 144, ἐν τῇ ἀπούσᾳ τοῦ Ἀχιλλέως 7 τὸν ἀριθμόν, τὴν πρώτην θέσιν κατέχοντος πάντοτε μετὰ τὸν Ἀγαμ. τοῦ Νέστορος. Τὸ δόνομα δηλωτικὸν ἀξιώματος, οὐχὶ καὶ ἡλικίας συνήθως (ἐν Σπάρτῃ γέροντες (γερουσιασταὶ) ἔξελεγοντο ἐκ τῶν ὑπὲρ τὰ 60 γεγονότων), παρέμεινε καὶ ὕστερον (γέροντες, γερουσία, senatus) καὶ σήμερον ἔτι (γερουσία, γερουσιασταὶ), πρβλ. καὶ τοὺς ἐπὶ Τουρκοκρατίας δημογέροντας βουλευομένους περὶ τῶν συμφερόντων τῆς κοινότητος.

Παναχαιοὶ πάντες οἱ Ἐλληνες καὶ Ἀχαιοὶ Α 2. Τὸ δν. Ἐλλὰς κ. Ἐλληνες ὡς δηλωτικὸν τῆς χώρας καὶ τοῦ ὄλου λαοῦ ἀπαντᾶ παρὸ Ἡσιόδῳ τὸ πρῶτον καὶ Ἀρχιλόχῳ πρὸ τῶν μέσων τῆς 7 ἐκ π. Χ., τὸ Γραικοὶ ἀπὸ τῶν μετ' Ἀλέξανδρον χρόνων, δι' οὖ καλούμεθα μέχρι σήμερον ὑπὸ πάντων σχεδὸν τῶν ἄλλων ἔθνῶν φαίνεται ὅτι οἱ Γραικοὶ ἦσαν φῦλόν τι ἐλλυρικηπειρωτικόν, ὅπερ κατὰ τὰς μεγάλας προϊστορικὰς μεταναστεύσεις ἐκτραπὲν κατὰ μέρος εἰσῆλται λίαν συνετέλεσε νὰ διαδοθῇ τὸ δόνομα εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Δύσιν.—**406** Αἴλαντε δύω εἶναι ὁ Τελαμώνιος Α 138 καὶ ὁ τοῦ Οἰλέως, βασιλεὺς τῶν Λοκρῶν, διὰ τοῦ Τελαμωνίου. —**Τυδέος** υἱὸς ὁ Διομήδης, βασιλεὺς τοῦ Ἀργούς, εἰς τῶν ἀνδρειοτάτων Ἐλλήνων.—**408** βοὴν ἀγαθὸς διὰ τὴν ἔλλειψιν σαλπίγγων ἐν τῷ ἡρωικῷ αἰῶνι τὰ παραγγέλματα ἔδει νὰ δίδωνται ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων διὰ τοῦ στόματος: ὅθεν ἀρετὴ τοῦ ἡγεμόνος νὰ εἶναι βροντόφωνος.—**412** κελαινεφῆς Α 397.—**415** αἰθαλόεν ἐκ τοῦ καπνοῦ τῆς ἑστίας, ὅστις μόνον διὰ τοῦ δπαίου τοῦ μεγάρου ἡδύνατο νὰ ἔξελθῃ—**420** δέκτο ἵρα διότι κατὰ τὴν θυσίαν οὐδὲν περὶ τοῦ ἐναντίου ἀπαίστον σημεῖον ἔφάνη.—**435** Γερήνιος. "Οτε ἡ πατρὶς Πύλος κατε-

στράφη ύπό τοῦ Ἡρακλέους καὶ ἐφονεύθησαν πάντα τὰ μέλη τῆς βασιλ. οἰκογενείας, δὲ Νέστωρ ὁ μόνος διασωθεὶς κατέφυγε μικρὸς παῖς εἰς τὴν Μεσσην. πόλιν Γερηνίαν, ἐν ᾧ ἀνετράφη καὶ ἔξ οὐκομάσθη οὕτω.—436 ἐγγυαλίζει διότι δὲ Ὁνειρος εἶχεν ὑποσχεθῆ τῷ Ἀγαμ. τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας.—438 αἵρεσις Α 321, 334.

441-79.441-4 λιγύφθογγος Α 248 ὀξύφωνος, **κηρύσσω** καλῶ (διὰ κηρύγματος).—**445-8 ἡύτε** Α 359, **ἀιδηλος** (ἄι (πρόθ. ἐπιτ.) -δηλομαι Α 156) καταστρεπτικώτατος, **ὑλη** δάσος, **ᾶσπετος** (α(στ.)-σεπ., ἐν-σέπω, ἐννέπω) ἀπέραντος, **αὐγὴ** φωταύγεια, **ἔκαθεν** (ἐκάς μακράν), **αἴγλη** τὸ φεγγοβόλημα, **παμφανάω** κ. **παμφαίνω** (φαν-φαν-) ἀπαστράπτω, **ἀπὸ χαλκοῦ** τῶν ἐοχομένων, **ἴκω κ. ἴκάνω** Α 254, **αἱθήρ** ὁ λεπτὸς ἀήρ ὁ πληρῶν τὸν οὐρανόν, τὸν ὑπεράνω τῶν νεφῶν **χῶρον**.—**459-68 τῶν** τῶν **Ἄγαιων**, **ἔθνος** (ἔθος) πλῆθος ἔχον τὰ αὐτὰ ἔθιμα, σμῆνος, **δρυνις** γ. κ. (δρυνμαι) πτηνόν, **πτετεηνὸς** 3 πτηνός, πτερωτός, **γέρανος** θ. ὁ γερανός, **δολιχόδειρος** (δολιχὸς μακρὸς-δειρὴ λαιμός, πρβλ. πολυδειράς Α 499), **ποτάσσω** μαι θαμ. τοῦ πέτομαι συγκονετῶ, **ἔνθα καὶ ἔνθα** ἔδῶ καὶ ἔκει, **ἄγαλλομαι** καμαρώνω, **ἀ. πτερούγεσι** μὲν ὑπερήφανον πτερούγισμα, πτεροπαλμούς, **λειμῶν** λιβάδιον, **"Ασιος** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν **"Ασίαν**, **Καῦστριος** ἀντὶ Κάυστρος π., **προκαθίζω** διαρκῶς πρὸς τὰ πρόσω πετῶ καὶ καθίζω, ἥ γεν. πρὸς τὴν ἐν 460 γεν., **ιλαγγηδὸν** μὲ κλαγγήν, λ. π., μὲ κρωγμούς, **σμαραγέω** λ. π. πλαταγῶ, ἀντηχῶ, βοῦζω, **Σκαμάνδριος** ὁ τοῦ ποτ. Σκαμάνδρου, **ὦς τῶν.. ἐπανέρχεται** εἰς τὴν ἐν ἀρχῇ τοῦ 459 γεν., **κοναρβίζω-βέω** (κόναρβος ἀ.λ.π.) βροντῶ, ἀντηχῶ, **σμερδαλέος** φοβερός, τρομερός, **ὑπὸ** ὑποκάτω, διασαφούμενον διὰ τῆς ἀφαιρ. γεν. **ποδῶν** ἀπὸ τοὺς πόδας, ἀπὸ τὸ ποδοβολητόν, **αὐτῶν** ὅριστικὴ ἀντιδιαστέλλουσα ἀπὸ τῶν **ἴππων**, **ἔσταν** ἔστησαν, **ἀνθεμέδεις** (ἀνθεμον ἀνθος) πολυανθής, (τόσοι) **δσσα**, **δρη** ἥ κατάλληλος πρὸς τοῦτο ἐποχή, τὸ ἔαρ.—**469-73 ἀδινδεις** πυκνός, πυκνομαζευμένος, ἥ πρότ. ἀνευδ., **ἡλάσκω** θαμ. τοῦ ἀλάομαι (πλανῶμαι) περιπταμαι, **σταθμὸς** ποιμνήιος ποιμενικὴ στάνη, **ελαρινδεις** ἔαρινός, γλάγος οὐ. τὸ γάλα, δεύω βρέχω, ἀλείφω, γεμίζω, **ἄγγος** οὐ. ἀγγεῖον, **ἴσταμαι** ὀρθοῦμαι, ἐγείρομαι, μέματι Α 530, **διαρροαι** συντρίβω, **ξεσκίζω**.—**474 Θ αἰπόλος** αἴγοβοσκός, **διακρινω** διακριθήσω, **ἔησα** (ἔηδιος δάδιος) εὐκόλως, **αἰπόλιον** κοπάδιον αἴγῶν, **πλατέα** ἀπλωνόμενα ἐν τῇ βοσκῇ ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰ μῆλ' ἀδινά, τὰ διοῖα μένουν συμ-

μαζευμένα, μείγνυμαι ἀνακατεύομαι, νομός βοσκή, τοπ., διακοσμέω παρατάσσω χωριστά, ἔνθα καὶ ἔνθα 462, υσμένη μάχη, μετὰ μεταξὺ αὐτῶν, ἔκελος (ἔσικα) ὅμοιος, τερπικέραυνος Α 419, ζώνη ἡμέση, δικομός.—**480-3** ταῦρος εἰδικεύει τὸ βοῦς, ἐπλετογνωμ., ἐ. ἔξοχος διαπούπει; διακρίνεται, μέγα ἐπιτ., ἀγέληφι τοπ., γάρ τε παπούε, μεταπρόπει παπρόπειο μεταξύ, ἀγέληφομαι Α 57, ἀόρ. ἀ(ἡ)γρόμην κ. ἀ(ἡ)γέρθην, ἀγήγερμαι, ἀρα λοιπόν, ἀκριβῶς, θῆκε κατέστησε, ἐκπροεπέα.. διασάφ. τοῦ τοῖον, ἡρώεσσι τοπ.

443 κάρη κομόωντας 'Α. Α 197.—**458** δι' αἰθέρος οὐρανὸν Α 497.—**460** γέρανοι πτηνὰ ἀποδημητικά, μεταναστεύοντα κατ' ἔτος ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τοῦ κειμῶνος ἀπὸ τῶν βορείων χωρῶν (Σκυθ. πεδίων) εἰς τὴν Ἀφρικήν, ὃπου διαχειμάζουσι παρὰ τοὺς ποταμούς. Διὰ τῆς Ἐλλάδος διέρχονται περὶ τὸν Ὁκτώβισν, Γ 3.—**κύνοις** πτηνὸν νηκτικόν, ὥραῖν, μεγαλύτερον τοῦ χηνός, λευκὸν συνήθως ἡ μέλαν, ἔχον λαιμὸν μακρόν, χαριέντως κυρτούμενον ἄνω. Ὁ φδικὸς κύνος, ἐπιδημῶν κατὰ τὸν κειμῶνα ἐκ τῶν βορείων χωρῶν εἰς τὴν Ἐλλάδα, ἐν Θερμοπύλαις, Κωπαΐδῃ καὶ ἀλλαχοῦ, συνηθίζει νὰ ἐκβάλλῃ, ἐν τῇ πτήσει κυρίως, δύο ἡχηροτάτους καθωνοειδεῖς ἡ σαλπιγγοειδεῖς τόνους· ἐθυμολεῖτο (τοῦτο οὐχὶ ἀληθὲς) διτὶ προαισθανόμενος τὸν θάνατόν του ἥδε κάλλιστον ἄσμα ἐπιθανάτιον, τὸ κύκνειον.—**461** Ἀσιος λ. ὁ τοῦ Ἀσίου (ὄνομα Ἀσιος ἢ Ἀσίας) μέοντος Κότυος καὶ ἐγγόνου τοῦ Μάνου, βασιλέων τῆς Λυδίας.—**Κάνστρος** κ. -ιος ἐν Λυδίᾳ νοτίως τοῦ ὄρους Τμώλου· ἐκ τῆς πεδιάδος τούτου (Ἀσίου λειμῶνος) ἐπεξετάθη κατὰ μικρὸν τὸ δνομα τῆς Ἀσίας εἰς ὅλην τὴν ἡπειρον, ὡς συνέβη καὶ περὶ τὸ δνομα τῆς Ἐλλάδος.—**465** **Σκάμανδρος**-ιος ποτ. ἐν Τροίᾳ πηγάζων ἐκ τῆς Ἰδης καί, ἀφ' οὗ ἐνωθῇ μετὰ τοῦ Σιμόντος, ἐκβάλλων εἰς τὴν θάλασσαν παρὰ τὸ Σύγειον, Πίν. Α'. 1.

786-810. **786-9** Ἰρις-ιδος θ. ἀγγελος τῶν θεῶν, ὠκέα ωκεῖα, ποδήνεμος ἥ ἀνεμος τοὺς πόδας, αιγιλοχος Α 202, ἀλ(ε)γενός, ἀγορὰς ἀγορεύω ἀγορεύω ἐν τῇ ἀγορᾷ, συσκέπτομαι, ἐπὶ θύρησι πρὸ τῆς θύρας, δμηγερής Α 57.—**790-5** ἀγχόθι κ. ἀγχοῦ Α 335, εἴδομαι Α 228 ὁμοιάζω, υἱι νείει, φθοιγγὴ φωνή, σηοπός (σκέπτομαι, spec-io) ὡς παρ' ἡμῖν, πρβλ. καὶ σκοπιά, ποδάκεια (ποδώκης πόδας ωκύς), ἐπ' ἀκροτάτῳ τ. ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ τ., δέγμενος ἐνεστ. τοῦ δέχεσθαι ἄνευ θεμ. φων. περιμένων, δππότε πλ. ἐρ., μὴν Πρίαμον.—**796-801** ἀκριτοι μῆθοι ἥ ἀκριτομυθία, ἀπερίσκεπτοι λόγοι, φλυαρία, ἀλίαστοι 420, δρωρα Α 10-

κατὰ τὸ ποτὲ τί πρέπει νὰ νοηθῇ ἐν τῇδε τῇ προτάσει; ἡ μὲν δὴ ἀλήθεια, ὅπως γνωρίζετε ὅλοι, πολλὰ συχνάκις, λαὸς Α 54, λιηνὶς εἰκότες, ψάμαθος θ. ἡ ἄμμος (τῆς θαλάσσης), ἔρχονται προτὶ ἄστυ, πεδίοιο (ἐν τῇ π.) διὰ τῆς π.—802-6 ἐπιτέλλομαι· οὐ Α 25, φέζω Α 147, ὠδέ γε τὸ ἔξῆς τούλαχιστον, διότι περισσότερα ἐν τῷ παρόντι δὲν δύνανται νὰ γίνωστι, γὰρ ἐπειδή, αἵτιοι, τὰ ἐν 805, πολλοὶ ἐπίκουροι, πολυσπερχῆς ὁ εἰς πολλὰ μέρη τῆς γῆς διεσπαρμένος, πολυεθνής, σημαίνω Α 289, τοῖσι οἷσι τοπ., ἔξηγοῦμαι· τινος ἀρχῷ ὁ δηγῶν ἔξω, κοσμέω· ομαι 476, πολιηται οἱ συμπολῖται, οἱ ἀνθρώποι του.—807-10 οὐ τι θ. ἐπος ἡ. ἀνεγνώρισεν ἐν τῷ διμιούρντι τὴν θεάν, σεύομαι κινοῦμαι ταχέως, ἐκ σ. ἔξορμῷ, τεύχεα (τεύχω) τὰ (σύνεργα) ὅπλα, πύλαι παρ' Ὁμ. μόνον πληθ. τὰ φύλλα τῆς πύλης, δίγνυμι (ἀν)οἶγω, πᾶσαι ὀλάνυκτοι (καὶ τὰ δύο φύλλα), ἐπιπεὺς ἀρματηλάτης, δρυμαγδὸς ἀ. θόρυβος, βοή.

786 Ἱρις ἄγγελος τῶν θεῶν πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, προσωποποία τοῦ οὐρανοῦ. τόξον τοῦ συνδέοντος τὸν οὐρανὸν πρὸς τὴν γῆν καὶ νομιζομένου θεοπέμπτου.—788 ἐπὶ Πρ. θύρῃσι ὅπου κατ' ἀνατολ. συνήθειαν καὶ ἐδίκαζεν ὁ βασιλεὺς πρβλ. τὴν ἀλλοτε Ὑψηλὴν Πύλην ἐν Τουρκίᾳ καὶ τὴν Αὐλὴν ἥ τὰς Αὐλὰς τῶν ἡγεμόνων, διότι πρὸ τῆς πύλης ἥ ἐν τῇ αὐλῇ ἀντῶν συνήρχοντο οἱ ἔζοντες ἀνάγκην τοῦ ἡγεμόνος· βουλὴ τῶν Τρώων οὐδαμοῦ μνημονεύεται.—793 Αἰσυήτης πάτηρ τοῦ Τρώως Ἀντίνοος, Γ 148.—804 ἀλλη ἀλλων γλῶσσα διότι ἐκ παντοίων Ἀσιατ. ἐθνῶν εἰχον προσέλθει ἐπίκουροι εἰς Τροίαν.—806 πύλαι αἱ Σκαιαὶ (ἢ Δαρδανιαι;) Γ 145.

Γ

Ι-ΙΑ. 1-9 αὐτὰρ κ. ἀτὰρ σύνδ. ἀντιθ. ἡ μεταβ.: δέ, ὡς ἐνταῦθα, πάντοτε ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως, κοσμέω παρατάσσω, ὅθεν κοσμήτωρ ὁ ἡγεμών, ἔκαστοι τὰ καθ' ἔκαστον τμῆματα ἥ σώματα ἐκατέρου τῶν στρατευμάτων, ἵσαν ἥσαν, ηλαγγὴ λ. π. (κλάζω) ἥ ἀναρθρος φωνὴ ἐμφύγων καὶ ἀψύχων, βοή, κραυγή, ἔνοπλη (ἐνέπω λέγω) φωνή, ίδια ἥ πολεμικὴ κραυγή, ἀλαλαγμός: μετὰ κραυγῶν καὶ φωνῶν, δρυνιθες ὡς ἀναστρ., ἥντε ὡς, καθώς, διασφαῦν τὸ

δρυιθες ὡς, πέρι άκριβῶς, ἀπαράλλακτα, γέρανος θ. (ὕστερον καὶ ὁ τὸ γνωστὸν πνηνὸν διγερανός, πέλω-ομαι εἰμί, γίνομαι, πρὸ ἐπίο., οὐδρανόθι πρὸ πρὸ τοῦ οὐδρανοῦ, κατὰ ἀπὸ τὸν οὐδρανόν, διότι ὡς πρὸς τὸν θεατὴν διοὐδρανός εἶναι δῆλοςθεν τῶν πετώντων γεράνων, οὓς οὗτοι βλέποθεν πρὸ τοῦ οὐδρανοῦ, ἐπει οὖν ἀφ' οὗ τέλος πάντων, φύγον διποιητῆς ἔχει ὑπὲρ δψει τὰς παρατηρήσεις τοῦ παρελθόντος, ὅθεν δύναται νὰ ληφθῇ ὡς γνωμ. ἀδρ.: ἐπειδὴ ὡς γνωστὸν ἀποφεύγουσι τὸν χειμῶνα, διμβρος δ, imber, διθέσφατος (ἀστ.) -θέσφατος, θεός-φημι) δικαιολόγησεις τοῦ παρελθόντος, ἀνέκφραστος, ἀπερίγραπτος: ὁ αγδαιοτάτην βροχήν, ταῖς γε ἐπανάληψις τοῦ ἀναφορ. αἴ τε, πέτρομαι, ἀδρ. ἐπτάμην, ἐπὶ δράσων πρὸς τὰ διεύματα, οὐδὲ κηρός θ. (ἡ μοῖρα τοῦ βιαίου θανάτου) θάνατος, ηέριος 3 (ἀδρ θ., ηέρος, ηέρι - ηρι, διμίχλη) πρωινὸς (διότι κατὰ τὴν πρωίναν σχηματίζεται διμίχλη): κατὰ τὴν πρωίναν, ἀπὸ πρωίνας (μετὰ τὴν ἄφιξιν των), ἀρα ὡς γνωστόν, προφέρονται φέρουσι πρὸ διαυτῶν, δίδουσι διὰ τῆς ἐμφανίσεώς των τὸ σύνθημα εἰς αἱματηρὰν μάχην, οἱ δὲ πρὸς τί ἡ ἀντίθεσις; ἀρα ταυτοχρόνως, μένος ψυχ. διμή, τόλμη, θάρρος, μ. πνείοντες ἀποπνέοντες τόλμην, θαρραλέοι, μέμαα κ. μέμονα (ἐκ δ. μεν-, μέν ος) ἄνευ ἀλλού χρόνου, ζωηρῶς ἐπιθυμῶ, θυμός (θύω φυσῶ μανιωδῶς) ψυχή (ὡς ἔδρα τῶν σφοδρῶν συναισθημάτων καὶ ἐπιθυμιῶν), ἐν θυμῷ ἐνδομύχως, : ἔχοντες τὴν ζωηρὰν ἐνδόμυχον ἐπιθυμίαν, μὲ πολεμικὸν μένος μέσα εἰς τὰ στήθη, ἀλέξω, ἀλεξήσω, ηλακον, +δοτ. βιηβῶ. —10-4 ηὔτε ηὔτε, 3, διμίχλη ιων., κατέχενεν γνωμ. ἀδρ. τοῦ καταχέω ἐπιχύνω, ἐφαπλώνω, περικαλύπτω, κορυφῆσι τοπ., ἐπει λεύσσω, λεύσσω (λευκός) βλέπω: καὶ εἰς τόσην ἀπόστασιν βλέπει τις, λᾶας δ, λᾶος γεν., λίθος (λατόμος, λεύω λιθοβολῶ), δσον τ' ἐπι εἰς δσην ἀπόστασιν φθάνει τὸ βλῆμα λίθου, τε-τε λείψαντον παλαιοτέρας συντάξεως, καθ' ἦν δεικτικὸν καὶ ἀναφορικὸν συνεδέοντο κατὰ παράταξιν, ὡς δεικτικὸν τοῦ ὡς, οὗτω, ἀρα ἀκριβῶς, δρυμαι, ἀδρ. ὠρόμην, ὠρετο κ. ὠροι, προμ. δρωρα, ἐγείρομαι (δρ-ος, δρ-ης, κονι-ορ-τός), κονίσαλος ἀ. (κόνις) νέφος κονιορτοῦ, δειλής 2 ἐπίθ. (ἀ(άθρ).-ε(λ)ω συνωθῶ, συμπυκνῶ) ἀθρόος, πυκνός, συνήθως ἀολλής, ὑπὸ ποσσὸν τῶν (ἀμφοτέρων τῶν στρατευμάτων), ὥκα (ὦκὺς ταχύς, πρβλ. ταχὺς-τάχα) ταχέως, διαπρήσσω ιων. (όδον, κέλευθον) φέρω εἰς πέρας, διανύω, πεδίοιο ἡ γεν. σημαίνει περιοχήν, διὰ μέρους τῆς διοίας γίνεται ἡ κίνησις: διήρχοντο, ἐπαιρον τὸν δρόμον διὰ μέσου τῆς π. Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

3 Περὶ γεράνων ἰδ. B 463. Διὰ τῆς Ἑλλάδος διέρχονται περὶ τὸν Ὀκτώβριον, ὅτε συνιστᾶτο ἡ σπορὰ καὶ ἡ χρῆσις τοῦ ἀρότρου, ἡ ἀνάρτησις τοῦ πηδαλίου καὶ ὁ ὑπνος τοῦ ναυκλήρου· ὅθεν καλοῦνται φίλοι τοῦ ἀρότρου καὶ Ἀγήμητος ἄγγελοι. Ἐπειδὴ κατά τὴν δίοδον αὐτῶν παρ' ἡμῖν κράζουσι καὶ λαμβάνουσι περιεργότατα σχῆματα παρατάξεως ὡς ἐπὶ μάχην συντεταγμένοι, ἐπιστεύετο ὅτι ἐπέφερον πόλεμον ἐναντίον τῶν Πυγμαίων, οὓς οἱ Ἑλληνες ἐφαντάζοντο ὡς νάνους ἔχοντας ὑψος (κυρίως πυγμῆς) τριῶν σπιθαμῶν ἦ 2 1)4 ποδῶν, κατοικοῦντας ἐν Αἰγύπτῳ ἢ Αἴθιοπίᾳ (Ἀβησσινίᾳ) ἢ ἀλλαχοῦ, φονευομένους κατ' ἔτος ὑπὸ τῶν γεράνων. Ἡ παράδοσις εἶναι ἀπήχησις θρύλων περὶ ὑπάρξεως λαῶν αἰθιοπικῶν νανοειδῶν ἐν Ἀφρικῇ, οἷοι σήμερον ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς ἐνδοτέροις τῆς ἡπείρου.—**5 Ωκεανὸς** A 423.—**6 Ἀχαιοὶ** (χ. Ηαναχαιοὶ) καλοῦνται ὑπὸ τοῦ Ὄμ. πάντες οἱ Ἑλληνες, διότι οὗτοι ἡσαν ἡ ἐπίκρατεστέρα ἐν Ἑλλάδι φυλή, οἰκουμέντες ἐν Θεσσαλίᾳ, Ἀργολίδι, Μεσσηνίᾳ, Λακωνικῇ, Κοίτῃ, Ἰθάκῃ· ἐπίσης καλοῦνται καὶ **Δαναοὶ** καὶ **Ἄργετοι**, Ἑλληνες δὲ οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἑλλάδα, χώραν καὶ πόλιν ἐν Θεσσαλίᾳ, συνδεδεμένην ποὺς τὴν Φθίαν τοῦ Πηλέως, ἰδ. B 404.—**11 ωνκτὸς ἀμείνω** διότι τὴν μὲν νύκτα τὰ πρόβατα φυλάσσονται ἐν τῷ μάνδρᾳ καὶ ὑπὸ κυνῶν ἀσφαλέστερον, τὴν δὲ ἡμέραν, καθ' ἣν σχηματίζεται ἡ ὅμικλη, διζωκλέπτης δύναται νὰ διαρπάζῃ αὐτὰ βόσκοντα διεσπαρμένα, διαλανθάνων εύκολώτερον ποιμένας καὶ κύνας.—**12 ὅσον τὸ ἐπι λᾶαν ἥησιν πρωτογενῆς** ὑπολογισμὸς μῆκους.

15-20 σχεδὸν (ἔχομαι τινος) πλησίον, εἰς τὸ ἥσαν, ἐπ' ἀλλήλοισιν εἰς τὸ ἴόντες, **Τρωσὶ** τοπ. μεταξὺ τῶν Τρόφων, προμάχιζεν ἔκαμνε τὸν πρόμαχον, **ἄμοισι τοπ.** περὶ τοὺς ὄμους, παρδαλέη (δινὸς θ. δέρμα) ἀντὶ παρδαλῆ (ὡς λεοντῆ, κυνῆ) δέρμα παρδάλεως, **αὐτὰρ** ἀντιθ. ἀλλὰ καὶ... (ἄν καὶ ἐλαφρὰ ὀπλισμένος), **δόρυ**, δόρατος κ. δουρός, σημ. κυρίως ξύλον (δούρειος ἵππος), εἴτα τὸ ὄπλον δόρυν διὰ τὸ ξύλινον κοντάριον, **κορύνσσω** (κόρυς θ. κράνος) ὄπλιζω: ὀπλισμένα διὰ χαλκῆς λόγχης, ἐπίσης **θωρήσσω** (θώρηξ), **προκαλίζομαι** προκαλῶ, θαμιστ., **ἀντιβίον** ἐπίρ. ἐξ ἐπιθ. ἀντίβιος (ἀντιβία): ἀντιτάσσων βίαν κατὰ τῆς βίας, ἀνήρ ποὺς ἀνδρα, εἰς τὸ μαχέσασθαι, **διηστῆς** ήτος θ. (δήιος πολέμιος, καταστρεπτικός, ἐκ τοῦ δαίω καίω) μάχη, ἀγών, **αἰνὸς** 3 δεινός.—**21-9 τὸν δὲ ποὺς τὸ γίνεται** ἡ ἀντίθ. ; **ως οὖν** μόλις τέλος πάντων, εὐθὺς μόλις, **ἐνόησεν** ἀντελήφθη, **ἀργίφιλος** φιλοπόλεμος πόθεν ἡ σημασία αὕτη;

προπάροιθεν κ. πάροιθεν ἔμπροσθεν, βιβάντα, μάνον ἡ μτχ. τοῦ δ. *βίβημι βαίνω μὲ ἀνοικτά, ἀπλωτὰ βήματα, τροπ. εἰς τὸ ἐρχόμενον, ὡς τε ὡς, πρβλ. 12, ἐπὶ κύρσας τμῆσις (κυρ. ἡ ἐπὶ ἐπιφ.), ἐπικυρέω (κυρέω τυγχάνω)+δοτ. ἐντυγχάνω, εὑρίσκω, σῶμα ἀειποτε παρ. *Ομ. πτῶμα ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ λέων οὐδέποτε τρώγει θνησιμαῖα, ἡ λ. σημαίνει πτῶμα θηρίου ἃρτι φονευθέντος ὑπὸ κυνηγῶν ἐν θήρᾳ (ὅπερ ὑποδηλοῦσιν αἱ λ. κύνες-αἴλην), εὑρών διασαφεῖ τὸ ἐπικύρσας, κεραδὸς δὲν κερασφόρος, αἴξ ὁ, ἡ (ἀλσσω πηδῶ, αἴγες καὶ τὰ κύματα, *Αλγαῖον*), αἴξ ἄγριος αἴγαρος, μάλα κατεσθίει ἀπλήστως καταβροχθίζει, ὁ γάρ αἴτιολ. τὸ πεινάων, εἴ περ ἀν ἐνδοτ. καὶ ἐάν, σεύομαι μέσ. δυναμ. καταδιώκω, αἴξηδες ἐνῆλιξ (ψημένος) ἀνήρ, θαλερὸς ἀκμαῖος, εὔθωστος, ὡς ἔχαρη ἀπόδοσις τῆς παραβολῆς, ἥτις ἄμα χρησιμεύει καὶ ὡς ἀπόδοσις τῆς χρον. προτ. 21, φάτο εἴπε μὲ τὸν νοῦν του, ἐφαντάσθη, τείσεσθαι τοῦ τίνομαι, ἐτεισάμην, ἐκδικοῦμαι (τίνω πληρώνω), ἀλειτηγ-ου (ἀλιταίνω, ἡλιτον, ἀμπατάνω, ἀδικῶ, πρβλ. ἀλιτρὸς κ. ἀλιτηρίος), κακοῦργος, ἀγύρτης, ἀλτο μ. ἀδρ. β'. τοῦ ἀλλομαι, ἡλάμην, β' ἀλσο, ἀλτο, πηδῶ (ἄλμα, ἀλτήρ, sal-ιο, salto), σχεα γ'. κλίσ. μόνον πληθ. (τεχ., νερο, δοχοῦμαι, δηετός, δχημα) ἄρμα, τεύχεα (τεύχω κατασκευάζω) μόνον πληθ. (σύνεργα) ὅπλα (ώς ἐργαλεῖα στρατιώτου).—**30** ὡς οὖν; ἦτορ ορος οὐ. καρδία, φίλον ἐπειδὴ ἀγαπητὰ συνήθως εἰναι τὰ ἴδια μας (γονεῖς...), διὰ τοῦτο τὸ ἐπίθ. πλειστάκις παρ. *Ομ. κεῖται ἀντὶ κτητ. ἀντων., κατεπλάγη φ. ἡ. ἡσθάνθη κλονισμὸν μέσα εἰς τὴν ψυχήν του, καρδιοκτύπημα, ἐκόπη ἡ καρδιά του, ἔμεινεν ἐμβρόντητος, χάζομαι ὑποχωρῶ, ἀψ ὅπισω, ἔθνος ἀθροισμα. ἐμψύχων ἐχόντων τὰ αὐτὰ ἔθιμα καὶ συζώντων, διάσ, σῶμα, **ἔταρος** κ. **ἔτατρος**, ἀλεείνω καὶ ἀλέομαι ἀποφεύγω, **κήρ** 6, ὡς δ' ὅτε ὡς δὲ συνέβη ὅτε, συνηθεστάτη φράσις ἐν ταῖς παραβολαῖς, μεταφραστέα: ὡς δέ ποτε οἱ ἀδρ. γνωμικοί, διότι ὁ λέγων ἀπέβλεψεν εἰς γνωστὴν αὐτῷ ἐκ τοῦ παρελθόντος περίπτωσιν. **δράκων** μέγας ὄφις, **ἀφίσταμαι** ἀποσύνομαι, **παλίνορσος** (πάλιν ὅρνυμαι) τιναχθεὶς διπίσω, δπισθοχωρήσας, **βῆσσα** δ. (βαθὺς) κοιλὰς δασώδης, **β. οὔρεος** δρεινὴ κοιλὰς δασώδης, φάραγξ δασώδης, **ὑπὸ** (ἐπίφ.) ἔλαβε, **γυῖα** τά, μόνον πληθ., τὰ μέλη τοῦ σώματος, κελερες καὶ πόδες, **ἀναχωρῶ** ὑποχωρῶ, **ῶχρος** ἀ. ὠχρότης, **μὴν** παρειάς ἐπιμερισμὸς: καὶ γίνεται κάτωχρος, **αὔτις** ἀνιὶ αὐθίς τοπ. διπίσω, **ἔδυ** ἐτρύπωσεν, ἐχώθη, καθ. **δυμιλον** μεταξὺ τοῦ πλήθους, **ἀγέρωχος** ὑπερήφανος, ἀλαζών, δείσας, εἰδω, δέσομαι, ἔδεισα, δέδια, δέος, ἀδεής κά.—**38-42** νεικέω

πιτιμῶ, ἐπιπλήττω, αἰσχρὸς ὑβριστικός, προσβλητικός, **Δύσπαιρις** τὸ δυσ-. ἔχει ἐπιθ. σημασίαν πρὸς τὸ Πάροις, ὡς δύσμορφος κλπ.) Ιακόπαρις, Βρωμόπαρις, Αἰσχρόπαρις, **εἶδος** μορφή, γυναιμανῆς τρελλαινόμενος διὰ τὰς γυναικας, φοβερὸς γυναικᾶς, ἥπεροπενῆς ἀπατεών, πλάνος, γυναικοπλάνος, **αἴθε** εἴθε, **ἄγονος** παθ. ἀγένητος: εἴθε νὰ μὴ ἔγεννᾶσσο, τὲ-τὲ ἦ-η, **καὶ** κε τὸ βουλοίμην καὶ ἡ ηγχόμην, θὰ ἐπροτίμων τὸ τοιοῦτον (νὰ μὴ ἔξης παντελῶς), **κεριῶν ον**, ὑπρ. κέρδιστος, ωφελιμότερος, ἡ ὑπόθ.: εἰ ἄγονος ἡσθαντιμός τὸ ἀπώλου, λόβη (ὄνειδος, ἀτιμία) ἐπονείδιστος, ἐπαίγυνος, ἔξουθένωμά, στίγμα, ὑπόψιος ὑποβλεπόμενος, μὲ λοξὸν βλέμμα ιοιταζόμενος, μισητὸς εἰς τοὺς ἄλλους.—**43 51** ἡ που ἀναμφιβόλως ἀν δὲν ἀπατῶμαι, **καγχαλάω** λ. π. (χα-χα) καγκάζω, **κομάω** πρέφω κόμην, κ. κομώντες οἱ κομοτρόφοι, **κάρη** τό, καρήτας κ. κρατός, καρήτα κ. κρατί, κεφαλή, πρβλ. ἡ κάρα, κονόκρανον, κοήνη παρὸς ἡμῖν κεφαλάρι), φάντες πρτκ. διότι ἐφαντάζοντο, **πρόμος** (pri-mus) πρόμαχος, ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ ἀριστεὺς ἀριστος, προύχων, εὐγενής, κτγρ. τοῦ ἔμμεν(αι) εἶναι, οὖς ὑποκ. σέ: ὅτι ἡσθ εὐγενῆς καχόμενος ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ, οὔνενα (οὖ ἔνεκα) κ. διδούνενα (ὅτου ἔνεκα) διότι, αιτιολ. τὸ φάντες, ἐπὶ ἐπεστι, ἐπίσης πάρα πάρεστι, **ἔνι** ἔνεστι..., διότι είσαι ωραιος, **ἀλλ'** οὐκ ἔστι ἀνεμένομεν μετοχὴν ἀποτελοῦσαν ἀντίθ. πρὸς τὸ φάντες καὶ ἐμφαίνουσαν τὴν πραγματικότητα· **βιη** (vls) δύναμις, ὁώμη (πρὸς ἐπίθεσιν), φρένες τὸ διάφραγμα τὸ χωρίζον τὸν θώρακα ἀπὸ τῆς κοιλίας· ἐπειδὴ ἐνομίζετο ἡ ἔδρα τῆς ψυχῆς, ἐντεῦθεν: ψυχὴ (νοῦς, καρδία), ἡ πτ. τοπ., ἀλλὰ δὲν ἔχεις ψυχικὸν σθένος, **ἀληὴ** ἀνδρεία, τόλμη πρὸς (ἀμυναν): οὔτε πρὸς ἐπίθεσιν οὔτε πρὸς ἄμυναν: ἡ ἀλήθεια, **ἔων** (ἐνδ.) τοισόσδε παρὸς ὅλην σου αὐτὴν ἐδῶ τὴν ἀνανδρίαν, ἐν τόσον ἀνανδρον ἀνθρωπάριον, **ἐπιπλώω**, ἀόρ. ἐπέπλων, μτχ. (ἐπιπλῶς καὶ) **ἐπιπλώσας**, **ἐπιπλέω** ἡ μτχ. χρον. εἰς τὸ ἀνηγες, πόντος ἡ ἀνοικτὴ θάλασσα, **ἀγειρας** χρον. εἰς τὸ ἐπιπλώσας, **ἐρίηρος** 2, πληθ. **ἐρίηρες** (ἐρι-ἀρ-, ἀραρίσκω) πιστός, ἀφωσιωμένος, μειχθεὶς ἀφ' οὐ ἡλθες εἰς σχέσεις, εἰς ἐπικοινωνίαν, **ἀνάγω** ἀπάγω ἐπάνω διὰ τῆς ἀνοικτῆς θαλάσσης, **ἀπιος** 3 (ἀπὸ) ἀπομεμακρυσμένος (ἐκ προθέσεων καὶ τὸ ξυνός, ἀντίος), **νυδες** θ. (nudus) νύμφη, ἐν γενικωτέρᾳ σημασίᾳ (κυδίως τοῦ Ἀγαμ.), **αιχμητῆς** λογχομάχος, **πῆμα** (πάσχω) συμφορά, **δῆμος** λαός, χάρμα περίγελως, ἡ πηγὴ γελώτων, **δυσμενέες** πολέμιοι, **κατηφεῦη** (κατηφής (κάτω φάεα) δι καταβιβάζων (εξ αἰσχύνης) τοὺς ὄφθαλμούς;) καταισχύνη· αἱ αἰτ. **πῆμα** χάρμα-κατη-

φείην παραθ. τῆς ἥγουμ. προτ. δηλοῦσα τὴν συνέπειαν: πρὸς σιν φορὰν... τοῦ πατρός.—52·55 οὐκ ἀν δὴ μείνεισας λοιπὸν δὲ τολμᾶς νὰ δεχθῆς τὴν ἐπίθεσιν τοῦ Μ.; ἐμπρός! δοκίμασον τοιοῦτον, ἀν τολμᾶς, καὶ βλέπεις τότε! ἡ δυνητ. εὐκτ. ἀντὶ προστική μείνον δὴ (εἰ μείνειας,) γνοῖης χ' (κε), φῶς φωτὸς ἀ. ἀνήρ, παρακοῖτις κ. ἄκοιτις (ἀ (ἀθρ.)-κοίτη, ἡ ἐπὶ τῆς αὐτῆς κλίνης κοιμαμένη) ἡ σύζυγος, θαλερὸς (θάλλω) τρυφερός, χραίσμη ἀρ. ἔπιστητ. τοῦ *χραισμέω,-ήσω, -σα κ. χραῖσμον, (χρήσιμος) + δοθ χρησιμεύω, ὠφελῶ, χραίσμη κεν τὸ προσδοκώμενον ἀντὶ μέλλοντ., τοὶ σοί, tibi, κιθαριστοὶς θ. κιθάρα, τὰ αὐτὰ ἔδω, ἐπίστητή τε, τό τε, ἐπεξ. τοῦ τὰ δῶρα, κονίη κονιορτός, δτε μιγείης ὅτα κυλισθῆς ἐντὸς τοῦ κονιορτοῦ.—56·7 ἡ τε ἄλλως βέβαια (εἰ μὴ ἦσα αἰδήμονες), ἔσσο νόροτ. β' προσ. ὡς ἐκ πρκμ. ἔσμαι (ἄττ. ἥμφι-εσμαι) ἀνθ' οὐ κ. είλμαι, τοῦ ἔννυμαι (Féos-νυμαι, ἔσ-θής, ves-tis) ἐνδύμαι, λάινος (λᾶς) λίθινος: θὰ εἰχεις ἐνδυθῆ ἥδη πέτρας, θὰ εἰχεις καταχωσθῆ ὑπὸ πετρῶν, θὰ εἰχεις; ἔρδω, ἔρξω,-ξα, ἔργα, πράτω—58·66 αὕτε ἀφ' ἐτέρου, προσέειπε τοῦ πρόσφημι ἢ προσ αὐδῶ: πρὸς τοῦτον δὲ εἶπε, αἴσα θ. (aequus) ἵσον μερίδιον, τοῖς δίκαιον, κατ' αἴσαν οὐδὲ ὑπὲρ αἴσαν δικαίως καὶ δχι ἀδίκως ἀπόδ. τοῦ ἐπεὶ ἐν 67·8, πάντων τῶν ἄλλων κειμένων διὰ μέσου τοὶ σοί, ἀτειρής 2 (ἀ(στ.)-τείρω τοίβω, τέρο) ἀδάμαστος, ἀλύγοστος, σκληρός, κτγρ., πέλεκυς ὡς ἀναστροφή, δς τε ὁ τε λεύφανος ἀρχαιοτέρας κατὰ παράταξιν συνδέσεως τῆς ἀναφορ. προτ. πρὸς τὴν κυρίαν, ἐν τῇ μεταφράσει παραλειπόμενος, εἰσιν, είμι, εἰσγωρεῖ δουρδὸς κορμοῦ δένδρου, ὑπ' ἀνέρος διότι ἐν τῷ εἰσιν ἐνυπάρχει καὶ ἡ ἔννοια τοῦ ἐλαυνόμενος, καταφρερόμενος, τέχνη μὲ τέχνην τεχνικά, ἐκτάμνω ἐκτέμνω, ἡ ὑποτ. ἀνευ τοῦ κέν, νήιος ναυπηγήσιμος, ἐνταῦθα παραλειπομένης τῆς λ. δόρος: ὅταν ἐκ τοῦ ὑλοτομηθέντος κορμοῦ ἀποκόπτῃ, δφέλλει αὐξάνει (δ πέλεκυς διὰ τοῦ βάρους τοῦ), ἔρωή δρική, δύναμις, νόος καρδία, ἀτάρβητος (ἀ(στ.)-ταρβέω ταράσσομαι, τρομάζω) ἀτρόμητος, ἐπιθ. διορ., σοὶ στήθεσσιν, προφέρω κτυπῶ κατὰ πρόσωπον, προσβαρῶ, ἔρατδς (ἔρατης ἐράσμιος, θελκτικός, χρυσέης ὡς κατάκοσμος ἐκ χρυσῶν κοσμημάτων, χρυσοστόλιστος, ὡς δ "Αρης χάλκεος διὰ τὰ χαλκᾶ ὥπλα: (κα)δμῶς δὲν ἔχεις δίκαιον καθ' ὅλην τὴν γραμμήν" ἀναγνωρίζω δτ ἔχεις καρδίαν ἀτρόμητον, τὴν δποίαν ἐγὼ δὲν ἔχω) ἀλλὰ νὰ μὴ προσβάλλῃς διὰ τά, οὐ τοὶ κατ' οὐδένα τρόπον, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἀπόβλητος ἄξιος περιφρονήσεως, διὰ πέταμα, ἔρικυδῆς 2 (ἔρι-

πιτ.)-κῦδος δόξα) ἔξαιρετος, περίφημος, αὐτοὶ ἀφ' ἕαυτῶν, αὐθομητοι, ἐκὼν δ' αὐθαιρέτως δὲ (χωρὶς νὰ θέλωσιν οἱ θεοὶ) οὐκέτι δύναται νὰ λάβῃ παρ' αὐτῶν, ὃ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ· ἐπίσης τὸ σύνδ. 65 εἶναι αἰτιολ.: ή ἔννοια: τὰ ὑπὸ τῶν θεῶν παρεχόμενα ἡμῖν ὅτα δὲν δυνάμεθα νὰ ἀπορρίπτωμεν οἰαδήποτε καὶ ἂν εἴναι, ἀλλ' θεέλομεν νὰ ἀποδεχόμεθα οἱ μὲν εὐγνώμονες, οἱ δὲ ἄνευ φθόνου· ἐάντι δὲν παρέχουσιν ἡμῖν τοιαῦτα, δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχειασθωμεν αὐτοὺς οἱ τοῦτο. — 67-75 αὗτε ὅμως· δι σύνδεσμος ἐτέθη ἐν τῇ ἀποδόσει, οἵτι αὕτη πολὺ ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τῆς ἐπει ἐνείκεσας, γίνεται δὲ μετάβασις ἀπὸ τοῦ προηγουμένου γενικοῦ ἐπὶ τὴν προκειμένην περίπτωσιν πολεμίζειν ἔννοια γένους, μάχεσθαι ἔννοια εἴδους, κάθισον μάταξον, βάλε νὰ στρατοπεδεύσωσι, ἀλλους τοὺς ἀλλους, ἐν μέσῳ τῶν δύο στρατευμάτων, συμβάλετε μάχεσθαι βάλετε, ἀφήσατε νὰ ἔλθωμεν εἰς χεῖρας, νὰ μονομάχησθωμεν· λέγεται καὶ ξυνιέραι μάχεσθαι· ἐμφ· Ἐλένη ἐκ τῆς ἀρχαιοτάτης συνηθείας τὰ ἀντικείμενα τῆς ἔριδος ὧν τίθενται ἐν μέσῳ τῶν μονομάχουντων, ὥστε διάγων νὰ διεξάγεται περὶ αὐτὰ καὶ περὶ αὐτῶν· ἐν ἐπιτ. τὸ πάντα: ἀκοιβῶς ὅλα, ἀγέσθω ἢ ἀποκομίζῃ μεθ' ἕαυτοῦ, οἱ δὲ ἄλλοι σεῖς δὲ οἱ ἄλλοι, Τρῶες καὶ Ἀχαιοί, φιλότης εἰρήνη, δρκια (κυρ. ἐπίθ. μετὰ τοῦ οὐσ. ιερήμα σφάγια) ἔνορκος συνθήκη, τάμνω δρκια (σφάγιων σφάγια) συνάπτω ἔνορκον συνθήκην, ταμόντες ὑμεῖς οἱ Τρ. καὶ Ἀχ., μεθ' ὁ ὄφειλον νάκολουνθῶσι τὰ μέρη: οἱ μὲν ναίστε, οἱ δέ, ἀνθ' ὅν τίθεται μόνον τὸ δεύτερον μέλος τοὺς δέ· νατω κ. ναιετάω κατοικῶ (να ὁς, μετα-νάσ-της), ἐριβᾶλαξ κ. ἐριβωλος (ἐρι(ἐπιτ.)-βᾶλος) διέχων μεγάλους βώλους γῆς, παχύς, ευφροσ., νέομαι ἐπιστρέφω (νόσ-τος), ἐππόβοτος δύνφ' ἵππων βοσκόμενος, ἵπποτρόφος, καλλιγύναικα μόνον κατ' αἰτ. τὴν ἔχουσαν ὠραίας γυναικας.

16 Ἀλέξανδρος φαίνεται ὅτι ἦτο κυρίως κοσμητικὸν ἐπίθ.: διάποκρούών (τοὺς ἄνδρας) ληστὰς ἀπὸ τῶν προβάτων, ἀποδιδόμενον τῷ Πάριδι, ὅπερ ὅμως παραμεῖναν ἀναποσπάτως συνδεδεμένον μετ' αὐτοῦ ἀπέβη ἐπειτα καὶ κύριον ὄνομα, πρβλ. ἐκάεργος ἀντὶ τοῦ Ἀπόλλωνος Α 147, Ὁλύμπιος ἀντὶ τοῦ Διὸς κ. ἄλλ.: περὶ τῆς διωνυμίας πρβλ. καὶ Α 404.—17 παρδαλέη τὸ ἀκατέργαστον δέρμα είναι ἀναμφιβόλως διάρκαιότατος πρωτογενῆς τύπος τῆς ἀσπίδος (λαισήμιον) καὶ τοῦ ἐνδύματος· ἐπιφριπτόμενον ἐν παλαιοτάτοις χρόνοις ἐπὶ τοῦ σώματος καὶ τῶν νώτων καὶ συνδεόμενον περὶ τὸν λαιμὸν διὰ τῶν δύο προσθίων ἀκρων ἐχρησίμευεν ὡς ἔνδυμα ἄμα καὶ ὅπλον· ἐν κινδύνῳ ἐσύρετο ποδὸς τὰ ἐμπρός, ἐκρέματο

πρὸ τοῦ στήθους καὶ προεβάλλετο διὰ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος καλύπτον οὕτω βραχίονα καὶ σῶμα, Πίν. IB' 1·2, ὅπου οἱ μαχαιρεῖς φέρουσι παρδαλᾶς. Τὸν δπλισμὸν τοῦτον διετήρησαν καὶ μέχρι πολὺ νεωτέρων χρόνων οἱ δρεσύβιοι Ἀρκάδες· κατὰ τὸν β. Μεσσην. πόλεμον, ὅτε ὑπὸ τὸν βασιλέα Ἀριστοκράτην ἥλθον προβοήθειαν τοῦ Ἀριστομένους, μόνον οἱ ἀστοὶ ἔφερον πανοπλίαν οἱ δὲ δρεινοὶ δοράς λύκων καὶ ἄρκτων. Ἀνάλογος θὰ ἦται καὶ ἡ αἰγὶς τοῦ Διός Α 202, φέρουσα κατὰ τὴν περιφέρειαν θυσάνους, ἵσως δέσμας τοιχῶν τοῦ δέρματος, μεταβληθείσαν στερεὸν ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστερον εἰς χρυσοῦς κροσσούς.—εξ Δ 105.—18 ξίφος Α 190 μετὰ τῆς σημειώσεως ὅτι ἔν δραχματέροις χρόνοις νύσσουσι μόνον δι' αὐτοῦ Πιν. IB' 4, 7, ἐφ' Ὁμήροις δὲ καὶ κατατέραντες πλήττουσι τὸν ἀντίπαλον. Ἡ παρδαλέη, τὸξον (καὶ τὸ ξίφος), ἀτινα φέρει ὁ Π., εἶναι δὲ ἀρχαιότερος δπλισμός, οἷον φέρουσι Γίγαντες, Τιτᾶνες, Κένταυροι καὶ δὲ ἀρχαιότατος ἔθνικὸς ἥρως Ἡρακλῆς, οἵτινες παρίστανται ὡς τιμημένοι διὰ δέρματος πρὸς ἄμυναν, διὰ λίθων ἢ ὁπαλῶν ἢ τόξου πρὸς ἐπίθεσιν. Πιν. E' 1, IB' 1·2.—χαλκὸς Α 236.—δόρυ, ἔγχος, ἔγχειῃ ὅπλον ἐπιθετικὸν ἀποτελούμενον 1) ἐκ τῆς λόγκης, αἰχμῆς, καὶ 2) ἐκ τοῦ κυρίως δόρατος (χονταρίου), ἔχον ἐν συνόλῳ μῆκος 2·5 μ. καὶ χοησι μενον πρὸς βολὴν ἢ ὕσιν (γύξιν). Ἡ λόγκη ἔφερε πρὸς τὸ κάτω μέρος σωλῆνα, τὸν αὐλὸν (οἵτινι φέρουσι περίπον καὶ τὰ πτύα), εἰς διεσήρχετο τὸ ἐν ἄκρον τοῦ δόρατος (χονταρίου), ἐν φι τὸ ἔτερον ἄκρον ἀπέληγεν εἰς γαλοκεῦν ὀβελόν, καλούμενον σανδωτῆρα ἢ οὐρδαχον, δι' οὐ ἐνεπηγγύετο τὸ δόρυ εἰς τὴν γῆν, διάκις δὲν ἔχοησιμοποιεῖτο (ἀνάλογον ὀβελόν, ἀλλὰ βραχύτερον, φέρουσι πολλάκις αἴ σημεριναὶ ὄδοιπορ. ἢ ποιμεν. ὁράβδοι). σανδωτῆρα φέρει τὸ δόρυ τοῦ τοίτου ἀπ' ἀριστερῶν μαχητοῦ ἐν τῷ λεγομένῳ ἀγγείῳ τῶν πολεμιστῶν Πιν. Θ'. Ἐν Μυκήναις εὑρέθη λόγκη δόρατος φέρουσα ἐπὶ τοῦ αὐλοῦ δακτύλιον, ἐξ οὐ κατὰ τὰς πορείας ἔηητατο θύλακος (οὐ γυλιός), φέρων τὰ ἐφόδια τοῦ μαχητοῦ, οἷον βλέπομεν καὶ ἐν τῷ ἀγγείῳ τῶν πολεμιστῶν φερόμενον ἀπὸ τοῦ δόρατος ὑφ' ἐκάστου μαχητοῦ. Παραδόξως δὲ Π., καίπερ ὀπλισμένος ὡς τοξότης, φέρει ἐν τούτοις καὶ δύο δόρατα, ὡς ἔφερον οἱ ὀπλῖται, ἀνὰ ἐν ἐκατέρᾳ χειρὶ, δπερ ἔξαιρων δὲ ποιητῆς εἰσάγει διὰ τοῦ αὐτάρ. Κατὰ τὸν Ἡρόδ. VII 61 καὶ οἱ Πέρσαι ἔφερον τόξον καὶ βραχὺ ἄκοντιον.—21 Μενέλαος ἵδε Α. σ. 3.—26 κύνες—αἰξηοὶ κατὰ τὴν φυσικὴν τάξιν, καθ' ἣν διώκουσιν ἐν θήροις; προπορευομένων τῶν Ψηφιοποίηθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

υνῶν.—29 ἐξ ὁρέων τὸ ἄρμα ἐν Ἀνατολῇ ἔχοντι μενε κυρίως ὡς πολεμικὸν ὅργανον, ἐν δὲ τοῖς ὅμηροι. ἔπεισιν ὁ τρόπος οὗτος τῆς χωνευτικῆς αὐτοῦ ἀποτελεῖ ἔξαιρεσιν, διότι οἱ ὅμηροι ἥρωες μάχονται συνθως πεζοί, ὡς πράττει καὶ ὁ Μ. ἐνταῦθα, καὶ μόνον ἐν δικαιοίοις τῆς Ἰλιάδος ὁ ἀγών διεξάγεται ἀπὸ ἀρμάτων. Τὸ ἄρμα συρρόμενον πόδι δύο ἵππων (ὕστερον ξυνωρίς) χρησιμεύει παρ' Ομήρῳ συνηθέτερον 1) νὰ φέρῃ τοὺς μαχητὰς ἀπὸ στρατοπέδου εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης μέχρι τῆς εύκαίρου θέσεως, ὅπου κατέχονται καὶ μάχονται, ὡς ἐνταῦθα ὁ Μ., ἐνῷ ἔκεινο ἀναμένει ἥ ἐπακολουθεῖ αὐτούς, οὐδὲ 2) νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν φυγὴν τοῦ ἥρωος ήτιημένου ἥ νὰ διώξῃ συντόνως τὸν φεύγοντα ἀντίπαλον. "Ἄρμα ἔχουσι συνήθως οἱ ἥρωες καὶ οἱ ἐπιφανεῖς, ἐπιβαίνουσι δ' αὐτοῦ δύο, ὁ ἥρως καὶ ὁ παραιβάτης (μαχητῆς), Πίν. I' 1. Πλείστα περὶ ἄρματος ἐν Z 19.

—31 ἐν προμάχοισι φανέντα ἥρη τὸ πρῶτον, ἀφ' οὗ ἐν τῷ μεταξὺ κατέλιπεν ὅπισθεν τὸ ἄρμα μετὰ τοῦ ἥρωος.—47 Ἄτρεος γέλοι A 7.—37 Ἐκτιώρ A 242.—47 πόντον ἐπιπλώσας περὶ τῶν δυσκολιῶν τοῦ πλοῦ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τροίας A 71.—54 κιθαρεῖς A 603.—55 Ἡ κόμη τῶν ἀνδρῶν ἥ ἔχύνετο κάτω ἐν πλησμονῇ φυσικῶν βιστρούχων ἥ ηὐτορεπίζετο ἐν τεχνικοῖς πλοκάμοις συνεχομένοις διὰ περονῶν, φερουσῶν χρυσᾶ κοσμήματα σφηκῶν, τεττίγων καὶ φαίνεται ὅτι καὶ τότε συνηθίζετο οἱ θηλυδρίαι νὰ σχηματίζωσι κατὰ τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς πλοχμὸν ὡς μέγαν κομβόν, τὸ κέρας, κορωβύλον, (κόρυμβον αἱ κόραι,) καὶ σήμερον τολούτους πλοχμούς καλοῦμεν σκωπτικῶς κέρατα.—57 λάινον ὁ διὰ ιιθοβολήσεως θάνατος (λευσμός, καταλεύειν) ἥτο συνήθης δημοσίᾳ θανατικὴ ποινὴ ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις οὔτε τοις ἔθνανατώθη ὁ Παλαιμήδης, ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ὁ βουλευτὴς Λυκίδης ἐν Σαλαμῖνι ὡς προτείνας νὰ δεχθῶσι τάς προτάσεις τοῦ Μαρδονίου, διὰ τῆς ποινῆς ταύτης ἀπειλεῖ ὁ βασιλεὺς τῶν Θηβῶν Κρέων τὸν τολμήσοντα νὰ διάψῃ τὸ πτῶμα τοῦ Πιθεύνείκους.—64 Ἀ. δῶρα τὴν κόμην καὶ τὸ κάλλος 55.—73 φιλότητα καὶ δρκια μετὰ τὴν κρίσιμον λῆσιν τῆς μονοθαλίας θὰ ἐπηκολούθει συνθήκη μεταξὺ τῶν δύο λαῶν ἀποκαθιστῶσα φιλικὰς σχέσεις μεταξὺ αὐτῶν, 323.—75 Ἄργος, ἱππόβοτον τὸ ἐπίθ. προσήκει μᾶλλον εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Ἀργούς, ἕνθα ἴδρυθη ὑπὸ τοῦ Ὀθωνος καὶ τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι ἱπποφορεῖον. "Ἡ φράσις παρ' Ομήρῳ σημαίνει 1) τὴν πόλιν τοῦ Ἀργούς, 2) τὴν ἐπικράτειαν τοῦ Ἀγαμέμνονος, τὴν καὶ Ἀχαικὸν Ἀργούς καλούμενην, ὡς ἐνταῦθα, καὶ 3) ὅλην τὴν Πελοπόννησον.—

Αχαιος νοεῖται ἡ Θεσσαλία, ἡ πρώτη καὶ κυρία ἔδρα τῶν Ἀχαιῶν τὰ τὴν πρώτην αὐτῶν ἐν Ἑλλάδι ἐγκατάστασιν, ὃ δὲ ὅλος σύχος δηλοῖ τὴν ὄλην Ἑλλάδα διὰ τῶν δύο σπουδαιοτέρων οἰκήσεων τῶν Ἀχαιῶν.

ΤΕΤΡΑΚΟΝΤΑ. 76-8 ὡς ἐπέχει θέσιν ἀντικ. ἀντὶ : ταῦτα, μῆδος, πρότασις, καὶ ἥτις καὶ δῆτις, ἐστιν εἰς τὸ μεταίχιστον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ κέντρον τῆς γραμμῆς τῶν Τρ., ἵνα εἶναι δρατὸς ἐκατέρωθεν ἑλῶν + γεν. ὡς ἀφῆς, μέσσους κτγρ. πιάσας τὸ δόρυ ἀπὸ τὸ μέσον (καὶ κρατῶν αὐτὸ δ' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν δριζόντιον καὶ παράλληλον πρὸς τὸ μέτωπον τῶν Τρ.), ἀνεέργω (ἔργω, ἔργω, εἰργω) ἀνγατίζω, φάλαγγες τάξεις παρατεταγμέναι πρὸς μάχην, ἰδρύω, ἰδρύθην, ὡς ἐξ ἰδρύνω, βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ : ἐσταμάτησαν.—**79-80** ἐπιτοξάζομαι τινι τοξεύω ἐναντίον τινός : ἥτοι μάζοντο νά, ἵδε τὸ βέλος, τιτύσκομαι (τυγχάρω) σκοπεύω, ἔβαλλον προσεπάθουν ἐπιτύχωσιν* ἐκ τῶν τέ-τέ δὲ μὲν α', συνδέει τὴν β'. πρότ. πρὸς τὸ α', ὁ δὲ β'. τὰς δύο δοτ., ἄναξ, κλητ. ἄνα, θ. ἄνασσα, ἀνάσσασσα, ἀνύω, ἀνύσω, ἄνσα, φωνάζω μεγαλοφώνως (μακρόν), ἵσχεστη σταματήσατε, κοῦροι εὐγενεῖς νέοι, στεῦται κ. πρτκ. στεῦτο, μόνοι 2 τύποι εὔχο. (ἴσταμαι): διὰ τῆς στάσεώς του φαίνεται δτι, κρυθαίσιος (κόρυς-αίλος εὐκίνητος) διαρκῶς κινῶν τὸν λόφον τακτάνοντος, εὐκίνητος, δρμητικός, ἔσχοντο ἀπέσχον, ἔπαυσαν, ἄνευ ἐπιθ. (α(στ.) αὐτῷ 81, ἄν-η-ος, ἄν-ε-ως) ἀφωνοι, ἔσσυμένως, τῆς μτχ. τοῦ πρκμ. τοῦ σεύομαι, ἔσπευσμένως, ταχέως.—**85-90** ἥ μετά + δοτ. μεταξύ, κλύω, ἀόρ. ἔκλυση, προστκτ. κλύθι, κλύτε κ. κλυτε, ἀκούω, μέο μευ- μου, ἥ γεν. ἐκ τοῦ κέκλυτε : παρῷ ἐμοῦ, ἔκκημις-ιδος δέχων ώραιάς κνημῖδας, νεῖκος ἔρις, πόλεμος (νεικέω δρωρεν; ; κέλομαι (κελ-εύω), κελήσομαι, κε-κ(ε)-λόμην, προτρέπω πουλυρβότειρα ἥ πολλοὺς βόσκουσα, πολυτρόφος, οίος 3 μόνος, ἀγροσθω - τάμωμεν δ λόγος μετεβλήθη ἀπὸ πλαγ., δστις εἶναι ἐπίπονος διὰ τὸν ποιητήν, εἰς εὐθύνην, ἀντὶ ἀπομφ.—**95-102** ἀρα ὡς ἥ πρωτικὸν (ἐκ τῆς ἀπροσδοκήτου προτάσεως), ἀκήν (ἐκ δ. ἀκ- δηλοσης ἡσυχίαν, σιωπήν· πρβλ. ἥκα δὲ λίγον, ἥσσον, ἥκιστα) σιωπηλῶν ἥ φρ. δηλοῖ: τελείως ἥσύχασαν· βοήν ἀγαθὸς βροντόφωνος, τοῦ ποτ. μεταξὺ αὐτῶν, μετέειπε τοῦ μεταυδᾶν, ἥ μετά μεταξύ, ἐνώπιον ἥκω καὶ ἥκάνω (ἴκ-νέομαι) ἔχω φθάσει, καταλάβει: διότι ἐγὼ προτίστως εἴμαι δ πονῶν τὴν ψυχὴν (ῶς δ προσβεβλημένος, καὶ διατοῦτο δ μᾶλλον δικαιούμενος νὰ ὅμιλήσω), φρονέω δὲ (ἀντὶ οὗ εἴμαι λοιπὸν τώρα τῆς γνώμης, διακρίνω διαχωρίζω, ὑποκ., ὑμᾶς

μασαφούμενον ἐκ τοῦ Ἀ. κ. Τ., πέποσθε ἐκ τοῦ πέπονθ-τε, πάσχειν, θεις ἐμὴ ἡ διαφορά μου πρὸς τὸν Ἀ., ἀτῇ διασάλευσις τῶν φρε-
ῶν, ἀμάρτημα, θάνατος κ. μοῖρα μοιραῖς θάνατος, τεύχω, τεύξω,
κρυ. παθ. τέτυγμαι, εἶμαι ὁρισμένος, ἔτοιμος· ἀπὸ τοῦ στίχ. ἀρ-
ιται τὸ ἀντικ. τοῦ κέκλυτε τῶν λοιπῶν κειμένων διὰ μέσου.—

103-10 οἰστε ἄξετε 15 πρστκτ. μεικτοῦ ἀρ. ἐνσίγμου μετὰ τοῦ
εθεμ. φων. τοῦ β', τοῦ φέρειν, *ἀρὴν ἀρνός ἀ. θ. ἀμνός, κριός,
βῃ βίαιος, κραταιός Πρ., **δρκια** τάμνη τὴν ἔνορκον συνθή-
κην διεξαγάγῃ, ίδ. 73, **ὑπερφίαλος** (ὑπερ-φυ-ής, ὑπερφία-λος)
ὑπθάδης. ὑβριστής, οἰ δοτ., δηλέομαι (dele-o) βλάπτω, παρα-
βαίνω (δηλητήριον), **ὑπερβασίη** (ὑπερβαίνω παραβαίνω) παρά-
βασις, ὑπεροψία, αὐθάδεια, ἡ δοτ. τροπ., μὴ τις πλ. ἔρ. διότι
ἡ προηγ. πρότ. ἐνέχει τὴν ἔννοιαν φόβου, **δπλότερος** νεώτερος,
ηερέθομαι (ηερ-άερ, ἀείρω αἴρω) κρέμαμαι εἰς τὸν ἀέρα, εἶμαι
κλαφός, τὸ ἀντίθ. τῆς φράσεως φρένες ἔμπεδοι, οἰς ἀρσ. εἰς τὸ
μετέγησιν μετῇ: μεταξὺ δὲ δσων εὑρεθῆ δέρων, δπου δὲ εὑρεθῆ δέ
μεταξὺ ἀνδρῶν ὡς δεικτικὸν τοῦ οἰς τὸ μετ' ἀμφοτέροισι **πρόσσω**
εἰς τὸ παρελθόν, δπλόσω εἰς τὸ μέλλον, λεύσσω; δπως πλ. ἔρ.
τίνι τρόπῳ θά, δχα ἐπιτ. (ἔχω κρατῶ, : σφιγκτά, δυνατὰ) ἐξόγως,
πάντοτε μετὰ τοῦ ἀριστα, ἡ φρ. ὑποκ. τοῦ γένηται, **μετ'** ἀμφοτέ-
ροισι μεταξὺ καὶ τῶν δύο μερῶν, Τρ. καὶ Ἀχ.: ὁ ποιητὴς ἀπὸ τῆς
εἰδ. περιπτώσεως τοῦ γέροντος Πρ. ἀνήγθη εἰς γενικὴν γνώμην
περὶ παντὸς γέροντος (οἰς γέρων), καὶ ἐκεῖθεν πάλιν ἐπανῆλθεν εἰς
τὴν προκειμένην περίπτωσιν (μετ' ἀμφοτέροισι).—**111-5** **ἄλπομαι**,
ἄλπα, ἄλπιζω, **διξυρδὸς** 3 (διξὺς θ. θλιψις, βάσανα) πολύδακωνς,
ἄλπια, ἄλπιζω, **διξυρδὸς** 3 (διξὺς θ. θλιψις, βάσανα) πολύδακωνς,
πολύστονος, **καὶ δ** καὶ δὴ (συμφώνως πρὸς τὰς δοθείσας συστά-
σεις), ἥ: καὶ εὐθύς, ἐρύνω, ἐρύξω, ἐρυξα, κ. ἐρύκακον, κρατῶ, στα-
ματῶ, στιξ στιχός, στίχες, θ. στοιχός, στίχος, σειρά, τάξις: κατὰ
μῆκος τῶν τάξεων, ἐκ δ' ἔβαν ἵππων, τὰ μὲν- **Ἐκτωρ** δὲ 116.
ἄλλήλων (τῶν τευχέων Τρ. κ. Ἀ.), δλίγη δ' παρατακτ. ἀντὶ: οὕτως
ῶστε, **ἄρουρα** (ἀρόω) ἡροτριαμένη) γῆ, ἀμφὶς μεταξὺ τῶν δύο
στρατευμάτων.—**116-20** **προτί**, ποτὶ κ. πρός, καρπάλιμος, ταχύς,
κρείων οντος βασιλεύς, προΐημι ἀποστέλλω πέραν, γλαφυρὸς 3
(γλάφω, γλύφω) κοῦλος, οἰσέμεναι μεικτ. ἀρ., **ἄρα** ὡς ἡτο φυσι-
κὸν νὰ ἀναμένη τις, **δῖος** 3 (Δι-ός, δι-ιος, di-vus, ὁ ἐκ τοῦ Διὸς
καταγόμενος) θεῖος, εὐγενής.

78 μέσους δουρδὸς ἵνα δείξῃ ὅτι δὲν προτίθεται νὰ πολεμήσῃ
καὶ ἵνα ἀναγαίτεσση τὴν προέλασιν τῶν Τρ.—**80** ἐπετοξάζοντο

διότι δὲν είχον πλησιάσει εἰς βολὴν δόρατος.—**86** ἐννημίδες 17.—**89** τεύχεα ἀποθέσθαι κυρίως ἀσπίδας καὶ δόρατα.—**90** βοὴν ἄγαθὸς Β 408.—**99** Ἀργέιοι κυρίως οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως τοῦ Ἀργους, εἴτα οἱ ὑπήκοοι τοῦ Ἀγαμέμνονος οἱ κατοικοῦντες τῷ Ἀχαικῷ Ἀργει, τέλος πάντες οἱ Ἐλληνες ὃς ἐνταῦθα.—**100** μοῖρα Α 416.—**103** Περὶ τοῦ χρώματος τῶν θυμάτων καὶ των φύλων Α 449 ἐν τέλει.—**104** γῇ καὶ ἡλίῳ ἐν ταῖς εὐχαῖς συνθέστατα συνδέεται ἡ γῆ μετὰ τοῦ ἥλιου. Οἱ Ἐλληνες θὺν θύσωσι τὸν Δία ὃς ἐθνικὸν θεὸν καὶ ἐπόπτην τῶν δρκῶν, "Οοκιον, θύ καὶ Λιὸς δρκια 107, τιμωροῦντα τοὺς παραβαίνοντας τὸν δρκον—**105** Πρίαμος ὁ ὑπέργηρος Βασιλεὺς τῆς Τροίας, νῦν τοῦ Λαμέδοντος καὶ σύζυγος τῆς Ἐκάβης, ἔχων 50 νιοὺς καὶ 12 θυγατέρας—**114** τεύχεα ἔξεδύνοντο τοὺς τελαμῶνας (ἀρρενοφράς) τῶν ἀσπιδῶν, ἢς καταθέτοντες κατὰ γῆς δρθίας ἵσταντο στηριζόμενοι ἐπ' αὐτῶν.—**117** κήρυκας Α 321 κ. 334.—**118** Ταλθύβιον Α 321.

121-60. **121-9** Ιρις-δος θεὰ ἄγγελος τῶν θεῶν, αὐτὸν ἀντιλευκάλενος (ἀλένη τὸ ἐσωτ. διστοῦν τοῦ πήχεως τῆς χειρός, εἴτα πῆχυς) ἡ λευκοβραχίων, εἴδομαι, εἰσάμην, φαίνομαι, διμοιάζω, γαλόωσ-ω κ. ἀττ. γάλωσ-ω θ. ἡ ἀνδραδέλφη, δάμαια-τος θ. (δόμος-ἀρραρίσκω) ἡ εὐτρεπίζουσα τὸν οἶκον, οἰκοδέσποινα, σύζυγος, Ἀντηνοείδαο ιων. ἀντὶ Ἀντηνοφίδου, νῦν τοῦ Ἀντηνοφος, εἰχε (σύζυγον) "Ελικάων-ονος, Δαοδίκηη πρὸς τὸ τὴν ἀντὶ δοτ. πρὸς τὸ γαλόωσείδος ἀριστην μίαν ἐκ τῶν ὀραιοτάτων θυγατέρων, μέγαρον τοῦ κύριου ἐνδιαιτημα τῆς οἰκογενείας, τὸ σπουδαιότερον τμῆμα τοῦ οἴκου, ίστος ἀ. (ίσταμαι, ὃς δρυτις) ἀργαλείος, ὑφασμα, ὃς ἐνταῦθα, διπλαξ-ακος κυρ. ἐπίθ. κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. χλαῖνα· ἡτοδὲ ἡ διπλούμενον εἰς δύο (δί πλαξ), ὃς τὰ φρούμενα ἐνιαχοῦ τῆς Ἐλλάδος ἔτι καὶ σήμερον σάλια, ἐν ταῖς διαστάσεσι τῆς ἀπλῆς χλαίνης περὶ ἡς ἰδ. Πραγματικά (πρβλ. διπλοῖς-ἀπλοῖς), πορφύρεος 3 ὁ ἔχων τὸ χρώμα τῆς πορφύρας (τοῦ βυσσίνου), ἐμπάσσω πασπαλίζω ἐντός, ἐνυφαίνω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ(πρβλ. χρυσόπλαστος ἐσθής), δειθλος ἀθλος ἀγών, πολεμικὴ σκηνή, πολέας πολλούς, ἵπποδαμος (ἱπποδαμαστής) ἀρματηλάτης (ώς ὑποβάλλων τοὺς ἵππους ὑπὸ τὸν ζυγόν), χαλκοχίτων ὁ χαλκοιθώραξ, ἔθεν γεν. γ' προσ. προσωπ. ἀντων. κ. ἔο, ειο, εῦ (πρβλ. ἐμέθεν σέθεν ἐμοῦ, σοῦ) αὐτῆς. ὑπὸ παλαμάων διατηρουμένης καὶ τῆς κυρ. σημ. τῆς ὑπὸ : ὑπὸ τὰ πλήγματα τῶν παλαμῶν, ἀγχοῦ ἐπίρ. ὡς τὸ ἄγχι (οὗ συγκρ. ἀσσον ὑπερθ. ἄγχιστα

πλησίον (πρβλ. ἀγχιστεῖς, ἀγχιστεία), προσέφη μιν, ὥκεα ὥκεια.—
130-8 δεῦρο παρακελ. μόρ. εἰς τὸ ἵθι, νύμφα αἰολ. κλητ. νύμφη (πυνθ οὐμφεύομαι) ώς σύζυγος συγγενοῦς, ώς καὶ παρ' ἡμῖν, ἀνωτέρῳ νυός, ἔδησι μ. ἀρό. β', προσ. β', θέσμελος (θε(σ)ὸς καὶ κέλομαι) θεόπνευστος, θαυμάσιος, ἀπίστευτος, οὐλ. ἀναφ., **Ἄρης** πόλεμος, λιλαίομαι (λάω ἐπιθυμῶ, δωρ. αἰλ. δὲ λῆσ) ἐπιθυμῶ, διψῶ, **δόλο(ι)ὸς** (δόλλυμι) δλέθριος, οὐλ. δεικτ., δὴ νῦν τώρα πλέον, ἔσται ἦνται, ἡμιαι, κάθηνται ἀδρανεῖς, ἔχουσι καταθέσει τὰ ὅπλα, πόλεμος δὲ ἀντὶ αἰτιολ., **κεκλιμένοι** ἐστηριγμένοι ἐπὶ τῶν ἀσπίδων, τὰς ὁποίας είχον στηρίξει ἐπὶ τῆς γῆς, παρὰ ἐπιρ. πλησίον, ἔγχος τὸ κ. ἔγγειη θ. τὸ δόρυ, **κεκλήση** β'. προσ. τετ. μέλλ. τοῦ καλοῦμαι ἀντὶ ἀπλοῦ μέλλ. πρὸς ἴσχυροτέραν βεβαίωσιν· ὁ πρκμ. κέκλημαι πολλάκις κεῖται ἀντὶ τοῦ εἰμί, σημαίνων καὶ ὅτι ὑπάρχει τι καὶ ὅτι ἀναγγωρίζεται ὑπὸ τὸ ἀνηκον αὐτῷ ὄνομα· ὁ μέλλ. λαμβάνει ώς καὶ ἀλλαχοῦ παρ' Ομ. τὸ κέν, τῷ νικήσαντι ποιητ. αἴτ., **ἄκοιτις** 53, φίλη 31.—**139-45** ίμερος ἀ. πόθος, ίμείρομαι ποθῶ, ίμερόεις θελκτικός, ἐκ τούτου αἱ γεν. ἀνδρός, . . ., **τοκεύς** (τίκτω) γονεύς, **ἀστυ** πατρὶς (τὸ ἀστυ διαφέρει τῆς πόλεως ώς αἱ λ. οἰκία -οίκος), **δθόνη** λινοῦν ὑφασμα, ἐνταῦθα: καλύπτοα τῆς κεφαλῆς, περὶ ἣς ἴδ. Πραγματικά, **ἀργεννὸς** 3 (ἐκ δ. ἀργεσ- (πρβλ. ἐναργής), ἥτις σημαίνει λευκότητα) λευκαυγής, ἀπαστράπτων ἐκ λευκότητος, **θάλαμος** μέγαρον, **τέρην -ρεινα -ρεν** (τενετ) τρυφερός, **ἀμφίπολος** θ. (ἡ ἀμφὶ τινα πελομένη, ἡ ἀσκολούμένη περὶ τινα) θεραπαινίς, **Αἴθρη** Αἴθρα, **Πιτθῆος -εύς**, **βιῶπις** (βου-ωπ-) ἡ μεγαλόφθαλμος, αἴψα εὐθύς, ἵκω κ. ἵκάνω ἥκω (ἵκ-νέομαι), δθι (ἔκει), δπου.—**146-53** οἱ ἀμφὶ **Πρ.** δ **Πρ.** καὶ οἱ περὶ αὐτόν, δηλ. καὶ ὁ Πάνθους, τὰ λοιπὰ 3 ὄνόματα ἐτέθησαν κατ' αἴτ. ώς εἰ καὶ αὐτοὶ είχον ἀκολούθους· ἥδε καὶ, **δξος** ἀ. βλαστός, κλάδος (παρ' ἡμῖν: φυντάνι τοῦ), **πνέω**, πέπνυμαι, πεπνυμένος ὁ ἔχων πνοήν, ζωήν, αἰσθήσεις, νόησιν, ὁ συνετός, φρόνιμος (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰς ψυχάς, αἴτινες εἶναι σκιαί, ἀμενηγὰ κάρηνα, ἀνευ φρενῶν), **ἥπτο** ἦντο, ἐκάθηντο, ἐπὶ τοῦ πύργου τῶν Σκ. π., **δημογέρουντες** οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, τιμώμενοι διὰ τοῦτο καὶ διὰ τὸ ἀξίωμα, **πεπαυμένοι** ἀπηλλαγμένοι πολεμικῆς ὑπηρεσίας, ἀπόμαχοι, ἀπόστρατοι, γήραει διὰ τὸ γῆρας, δὴ ἥδη, **ἀγορητῆς** (ἀγοράομαι ἀγορεύω) ὁήτωρ, **εσθλὸς** 3 ἀγαθός, ἔξαιρετος, **καθ'** ὑλην ἀνὰ τὸ δάσος, **ειεῖσι** ἐκβάλλουσιν, **δψ** δπὸς (νοχ) θ. φωνή, **λειτιόεις** (λείδιον)

Δ. Ν. Γενδῆ.—Ομήρου Ιλιάς Α-Β-Γ-Δ-Ζ. **Ἐκδ.** Β'.

5

κρίνον) τρυφερός, ἀπαλός, μαλακὸς ὡς τὸ κρίνον, ἥντο κ. ἥτο, ἥγητορες οἱ προύχοντες, ὑποκ., τοῖοι κτγρ. ὅμοιοι μὲ αὐτούς, ἀραι λοιπόν.—**154.60 ἡμα** (τῆς αὐτῆς ἡ. πρὸς τὸ ἀκὴν 95) σιγά, ἔπειτα πτερόεντα πτερωτοὶ λόγοι, ὡς ἐκφεύγοντες ἀνεπιστρεπτεὶ ἐκ τοῦ ἔρκους τῶν δδόντων, νέμεσις-σιος θ. δικαία ἀγανάκτησις, ὅτι προκαλεῖ δικαίαν ἀγανάκτησιν, ἀξιοκατάκριτον, ἀξιόμεμπτον, τοιῆδε διὰ τοιαύτην γυναικα διανάκτην ἐδῶ, ἀλγεα πάσχειν νὰ ὑφίστανται ταλαιπωρίας, ὑποκ. τοῦ νέμεσίς ἐστι, αἰνῶς ἐπιτ. φοβερά, πολύ, ὠπα πιθανῶς οὐδ., παρ' Ὁμ. προσώπατα, μόνον κατ' αἴτ. εἰς τὴν δψιν, εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ ὅς καὶ παρ' ὅλον τῆς τὸ κάλλος, ἔσυστα ἐνδ., λίποιτο ὃς μείνῃ ἐδῶ, πῆμα 50, κτγρ., τέκος οὐ. τέκνον, δπίσσω χρον.

121 Ἱρις B 786· ἐνταῦθα ἐπεμβαίνει οἰκειοθελῶς, εἶναι ἄγγελος αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ, ἵνα προπαρασκευάῃ αὐτῷ τὴν Τειχοσκοπίαν. Καλεῖται ἀελλόπους, ποδήγεμος καὶ χρυσόπτερος.—**Ἐλένη** ἦ περιβόητος διὰ τὸ κάλλος θυγάτηρ τοῦ Τυνδάρεω καὶ τῆς Λήδας, ἀδελφὴ τῶν Διοσκούρων, Κάστορος καὶ Πολυδεύκους, καὶ τῆς Κλυταιμήστρας, συζύγου τοῦ Ἀγαμέμνονος, σύζυγος τοῦ Μενελάου.—**125 μέγαρον** τὸ ὅμηρ. ἀνάκτορον (καὶ οἱ οἰκοι τῶν ἐπιφανῶν) ἔχει συνήθως τὴν ἀκόλουθον διάταξιν, Πίν. ΙΙ'.: συνίσταται 1) ἐκ τῆς αὐλῆς, Α, ὑπαίθρου, συνήθως σχήματος τετραγώνου, ἐν ᾧ καὶ κυκλοτεροὶ βωμὸς τοῦ Ἐρκείου Διός· ἡ αὐλὴ ἔχει στοὰς ἐσωθεν πρὸς πάντας σχεδὸν τοὺς τοίχους, ἀνοικτὰς πρὸς τὰ ἔσω καὶ φωτιζομένας ἀπλέτως, τὰς αἰθούσας, σχηματιζομένας διὰ σειρᾶς κιόνων παραλίκλων πρὸς τὰς πλευρὰς αὐτῆς (ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ ἀνακτόρου τῆς Τίρυνθος σώζονται κατὰ χώραν αἱ λίθιναι βάσεις τῶν ξυλίνων κιόνων). εἰς τὴν αὐλὴν εἰσερχόμεθα ἔξωθεν διὰ προσθύρου Κ, ἔχοντος αἰθούσας ἐκατέρωθεν, ἔξωθεν καὶ ἐσωθεν· 2) ἐκ τοῦ μεγάρου Μ, μεγάλου ὁρθογωνίου ἦ τετραγώνου δωματίου, φέροντος ἐσωθεν τέσσαρας μεγάλους ξυλίνους κιόνας ὑποβαστάζοντας τὴν ὁροφὴν καὶ μεταξὺ τῶν βάσεων αὐτῶν τὴν ἐστίαν ἦ ἐσχάραν, ἐν δὲ τῇ ὁροφῇ ὀπαῖον (ώς τροῦλλον), ἵνα φωτίζηται (διότι παράθυρα δὲν ὑπῆρχον) καὶ ἐξέρχωνται οἱ καπνοί· τὸ μέγαρον εἶχεν ἐκ τῆς αὐλῆς τὴν εἰσοδον, ἥτις ἐσκηματίζετο ἐκ προεκτάσεως τῶν δύο πλαγίων τοίχων τοῦ μεγάρου πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ἐκ διατομῆς αὐτῶν δι' ἐγκαρσίου τοίχου φέροντος θύρας καὶ διαιροῦντος τὴν εἰσοδον εἰς δύο τμῆματα, α' τὸ πρόσθιον πρὸς τὴν αὐλὴν τὸ καλούμενον αἰθουσαν δώματος, καὶ

’) τὸ δπισθεν τὸ ἀμέσως πρὸ τοῦ μεγάρου, τὸν πρόδομον. ‘Ο
ίναξ ΙΓ’. παριστᾶ διάγοραμα τοῦ ἐν Τίρυνθι ἀνακτόρου, ὃ δὲ Πίν.
ΣΤ’ 1 ἀναπαριστᾶ τὴν προσθίαν ὅψιν τοῦ ἐν Μυκήναις βασιλικοῦ
μεγάρου.—‘Ως ἐνδιαίτημα τῆς οἰκογενείας ἔχοησίμευε τὸ μέγαρον,
που ἔτρωγον οἱ οἰκοδεσπόται, συνεσκέπτοντο, ἐδέχοντο, ἡργάζοντο,
καὶ δὲ ἐκοιμῶντο καὶ τὰ μικρὰ αὐτῶν τέκνα (πρβλ. πολυαρίθμους
κατοικίας ἐν πολλαῖς κώμαις τῆς Ἐλλάδος, αἴτινες καὶ σήμερον
ἀδιαίρετοι οὖσαι χωρίζονται διὰ κιβωτίων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων
ἢς ἵδια τμήματα), ἐν φοῖς ἔφηβοι υἱοὶ καὶ θυγατέρες καὶ δὴ οἱ ἔγ-
γαμοι ἐκρίθη εὐπρεπέστερον νὰ ἔχωσιν ἵδιαν κατοικίαν, τὸν θάλαμον,
κοιτῶνα ἄμα καὶ μέγαρον, ἀποτελούμενον ἐκ μικροτέρου μεγάρου καὶ
προθόμου καὶ ἐπικοινωνοῦντα πρὸς τὴν πατρικὴν αὐλήν, ἐν ᾧ
ἐκτίζετο. Οἱ σύζυγοι ἐκοιμῶντο ἐν ἵδιῳ θαλάμῳ, μυχῷ δόμοιο, κει-
μένῳ δπισθεν τοῦ μεγάρου, τὸν δποῖον βλέπομεν καὶ ἐν τοῖς ἀρ-
χαίοις ναοῖς, ὡς ἐν τῷ Παρθενώνι, ὅπου ἔχομεν τὸν πρόναον, τὸν
κυρίως ναὸν (μέγαρον, ἐκατόμπεδον νεών) καὶ τὸν κυρίως Παρθε-
νώνα, ἐν τῇ δυτ. πλευρᾷ. Ἐκ τοῦ θαλάμου τούτου ἔξειλίχθη ἡ γυ-
ναικωνῖτις, ἵδιον οἰκοδόμημα, Πίν. ΙΓ’ Ξ μετὰ τῆς αὐλῆς Ν.
Πλείονα ἵδε ἐν Z 242-50.—ἡ δὲ ψφαινεν ἡ ιστουογύια ἥτο ἡ εὐγε-
νεστάτη ἀσχολία τῶν γυναικῶν τοῦ ἡρωικοῦ αἰῶνος· ὅθεν βασίλισ-
σαι καὶ θεαὶ ὑφαίνουσιν.—126 δίπλαξ (χλαινα). ὁ ίματισμὸς τῶν
διμ. ἀνδρῶν συνίσταται ἐκ τοῦ χιτῶνος καὶ τῆς χλαινῆς. ‘Ο χι-
τὼν εἶγαι ἔνδυμα σημιτικὸν (φοινικ. κιτά) εἰσαχθεὶς ὑπὸ τῶν Φοι-
νίκων εἰς τὴν Ἐλλάδα καὶ φορούμενος ὑπὸ μόνων τῶν ἀνδρῶν·
εἶναι δαπτός, φορεῖται (ὅθεν: δύεσθαι χιτῶνα) ἔσωθεν ὡς τὸ ὑπο-
κάμισον, ἔχει συνήθως χειρίδας μέχρι τοῦ ἀγκῶνος, ἔξικνεῖται μέχρι
τοῦ ἄνω μέρους τῶν μηρῶν ἢ καὶ μέχρι τῶν γονάτων (διωνικὸς
ἥτο ποδήρης, τοῦτον δὲ ἐφόρουν καὶ οἱ ἐπιφανεῖς, οἱ μετέχοντες
τελετῶν, οἱ ἀοιδοί, φέροντα καὶ παρυφάς μετὰ κοσμημάτων), ζών-
νυται κατὰ τὴν ἐργασίαν καὶ εἶναι τὸ μόνον ἔνδυμα τὸ φορούμενον
ἐν τῷ οἰκῳ.’ Άλλὰ τὸ κυρίως ἔθνικὸν ἔνδυμα τοῦ Ἐλληνος ἥτο ἡ ἐρεᾶ
χλαινα, ἣν ἐφόρει ἔξω τῆς οἰκίας, ἐπανωφόριον, ἐν ἐπίμηκες τεμά-
χιον ὑφάσματος, ὅπερ δὲν ἐφορεῖτο, ἀλλ’ ἐρρίπτετο περὶ τοὺς ὕμους
(ὅθεν: βάλλεσθαι χλαιναν) καὶ ἐπορποῦτο ἐπ’ αὐτῶν, ἀναδιπλούμενον,
διὰ πορπῶν ἢ περονῶν. ‘Η χλαινα τῶν ἐπιφανῶν ἥτο πολλάκις
πορφυρᾶ, ἡ δὲ ἐορτάσιμος ἐφερεν ἐνυφασμένας ποικίλας παραστά-
σεις.—Οἱ διμηρικοὶ ἥρωες ἐν εἰρήνῃ εἶναι ἀσκεπεῖς πλὴν ἐν θήρᾳ
καὶ ἐν τῇ ἐξοχῇ, ὅπου φέρουσι πῦλον πίλινον ἢ δερμάτινον. Ἐπί-

σης ἐκτὸς τῆς οἰκίας φιροῦσι τὰ πέδιλα, πέλματα δερμάτινα μετ στενοῦ γύρῳ κρασπέδου, συγκρατούμενα ἐπὶ τοῦ ποδὸς δι' ἴμάντω (ῶς περίπου τὰ παρ' ἡμῖν γουρονοτσάρουσκα). — πορφυρέην τὰ πο κίλματά, αἱ ἐννυφασμέναι σκηναί, φυσικὰ ἵσαν ἀλλων χρωμάτω ἡ τοιαύτη καλλιτεχνικὴ ποικιλόχρωμος ὑφαντικὴ εἶχε προσαρθῆ ἐν Ἀ νατολῇ καὶ μάλιστα ἐν Φοινίκῃ. — **ἀδελφοις** ἀγῶνας περὶ τὴν Τροίαν ἐκ τῶν τοῦ Τρωικοῦ πολέμου, γενομένους πρὸ τῆς πράξεως τῆς Ἰλιάδος. Ἄλλοι ὑπαινιγμοὶ διτὶ εὑρισκόμεθα οὐχὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ π λέμου ἐν 99, 132, 157, A 521. — **127 ἐπόδδαμοι** συνηθέστατο ἐπίθ. τῶν Τρώων ἔνεκα τῶν πολλῶν ἀρμάτων, ὃν γίνεται χρῆστος παρ' αὐτοῖς, ἐν φοῖς Ἐλληνες ἔχουσιν δλίγα, διότι δὲν ἥτο δυνατὸν νὰ μεταφέρωσιν αὐτὰ διὰ τῶν νεῶν εἰς Τροίαν. — **χαλκοχίται** ίδ. 332. — **128 Ἀρης** υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἡρας, θεὸς τοῦ π λέμου. — **135 ἀσπίσιι κεντιμένοι** περὶ τῶν ἀσπίδων ίδ. 335. (μαζηταὶ ἵστανται δρθιοι ἐρειδόμενοι ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ἀσπίδων ἄλλος ἐπειδὴ 114, 327 αἱ ἀσπίδες κενταὶ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, φαίνεται διτὶ τὰ διάφορα σώματα τοῦ στρατοῦ εἶχον λάβει διάφορο στάσιν ἀναπαύσεως ἢ διαφορής παριστᾶ ἐκάστοτε τὰ πράγματα κατὰ τὰς καλλιτεχνικὰς αὐτοῦ ἀνάγκας. — **πέπηγε** διὰ τῶν σαυθωτήρων. Ὁ στίχος παρέχει εἰκόνα ἥρωος ἐν ἀναπαύσει. — **140 ἀστεος** τῆς Σπάρτης (μᾶλλον τῶν Ἀμυκλῶν, ἀρχαὶ καθέδρας τῶν Ἀχαιῶν βασιλέων τῆς Λακωνικῆς). — **141 καλύψαμένη διδόγησιν** καὶ αἱ Ἀχαιίδες ἐξερχόμεναι δημοσίᾳ ἐκαλύπτοντο καὶ ἔθος ἀνατολικόν· πρὸς τοῦτο ἐφόρουν διπισθεν τὴν κεφαλῆς ἀπὸ τῆς κορυφῆς αὐτῆς τὴν **καλύπτρην** ἢ **κρήδεμνον** ὑφασμα λινοῦν, ἀλλοτε βραχυτέραν, ἀλλοτε μακροτέραν, κατεχομένην ἐκατέρῳθεν τῶν παρειῶν ἐπὶ τοὺς ὄμοις, τὸν αὐχένα, καὶ τὰ νῶτα, ὥστε τὸ πρόσωπον νὰ εἴναι ἐλεύθερον, ἐν φοῖς ἐν Ἀνατολῇ καλύπτει καὶ τὸ πρόσωπον (πρβλ. καὶ τὴν καλύπτραν τῶν ἀδε φῶν τοῦ Ἐλέουν ἐν τῇ Δυτ. Ἐκκλησίᾳ, παρέμφερη πρὸς τὴν δημη κήν). — **143 ἀμφίπολοι** αἱ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν ἥρωίδων καλοῦνται συνήθως **δμωαλ** (δάμνημι), ἢ δοριάλωτοι γυναικες ἢ ἀγορασθε σαι ἀπὸ πειρατῶν· μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν κυριῶν δὲν ὑφίσταται συνήθως μέγα χάσμα, ἀλλὰ τούγαντίθινον οἰκεία ἀναστροφή, διότι ὁ πισταὶ θεράπαιναι δύνανται νάπολαύσωι μεγάλης ἐκτιμήσεως καὶ φιλόφρονος εὐνοίας· τοιαῦται εὐνοούμεναι, ἐν κρείττονι μοίρᾳ τῆς συνήθους δμωῆς, ἥσαν αἱ ἀμφίπολοι, αἴτινες, εὶ καὶ ἡσχολοῦντο ε τὰς ἔργασίας τοῦ οὔκουν ἀπετέλωμν τὴν ἀκολούθιαν τῶν δεσποινῶν φημιστοί θηῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

δεσποινίδων· αἱ βασίλισσαι κατὰ κανόνα ἐμφανίζονται συνοδευόνται ὑπὸ ἀμφιπόλων, συνήθως δύο.—**144 Πιτθεὺς** υἱὸς τοῦ ἑλοτοῦ, βασιλεὺς τῆς Τροιζῆνος· ἡ θυγάτηρ Αἴθρα ἐκ τοῦ Αἰγέως ἐνησε τὸν Θησέα καὶ ἐφύλαττε τὴν Ἐλένην, ἣν δὲ Θησεὺς κατέλους μύθους εἶχεν ἀπαγάγει εἰς Ἀθήνας· ἀλλ’ οἱ Διόσκουροι ἀπευθερώσαντες τὴν ἀδελφὴν ἀπήγαγον αἰχμάλωτον καὶ τὴν Αἴθραν σ Σπάρτην, ὅπου ἦτο δούλη τῆς Ἐλένης καὶ δόποθεν συναπήκθη ἐτ’ αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Πάριδος εἰς Ἰλιον.—**Κλυμένη** καὶ αὐτὴ δούλη Ληνίς συναπήκθεῖσα ἐκ Σπάρτης.—**βοῶπις** Α 551.—**145 Σκαιαὶ πύλαι** ἡ λ. σκαιὸς σημ. τὸν ἀριστερὸν (scaeetus, Scaevola), ἀπὸ οἰωνοσκοπίας δὲ Α 60 καὶ τὸν δυτικὸν (ἢ βόρειον ἢ βορειοδυτικόν), διότι ὁ πρὸς Β πρὸς τὸν Ὀλυμπὸν βλέπων οἰωνοσκόπος ἔχει ἢν ἀριστερὰν χεῖρα πρὸς Δ· δόθεν αἱ Σκαιαὶ πύλαι θάνατον ἐν τῇ δυτικῇ πλευρᾷ (ἢ Β ἢ ΒΔ) τοῦ περιβόλου τῆς πόλεως πρὸς τὸ ιρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν, εἶναι δὲ αἱ μόναι πύλαι (ἔαν εἶναι αἱ πρὸς τὰς Δαρδανίας), αἱ μνημονευόμεναι παρ’ Ομήρῳ. Βεβαίως ἡ πόλις θάνατον εἶχε καὶ ἄλλας πύλας, τούλαχιστον ἡ λ. Σκαιαὶ ποδηλοὶ τὴν υπαρξίαν καὶ ἀνατολ. πυλῶν. Ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν ἐξηριβώθησαν 3 πύλαι ἐν Α, Ν καὶ ΝΔ, φαίνεται ὅμως ὅτι ὑπῆρχον καὶ ἄλλαι, ὡν δὲν ἐσώθησαν Ιχνη.—**146 Πάνθους** Τούρας, ἐξ ἐπιφανοῦς γένους, οἱ ἐφεξῆς τέσσαρες υἱοὶ τοῦ Λαομέδοντος καὶ ἀδελφοὶ τοῦ Πριάμου.—**148 Αντήνωρ** εὐγενῆς Τούρας, πατήρ 11 υἱῶν, ὧν 7 ἔπεσον ἐν τῷ πολέμῳ, ἀρχηγὸς τῆς φιλειρηνικῆς φατρίας, μετὰ δὲ τὴν ἄλωσιν τοῦ Ἰλίου οἰκιστῆς τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Παδούης.

—**149 δημογέροντες** ἀνδρες ἐπιφανεῖς διὰ τὸ γένος καὶ τὴν σύνετιν, 7 τὸν ἀριθμόν, σύμβουλοι τοῦ βασιλέως, εἰ καὶ βουλὴ τῶν Τούρων δὲν μνημονεύεται· ἀνάλογοι καὶ οἱ ἐπὶ Τουρκοχατίας δημογέροντες, βουλευόμενοι περὶ τῶν συμφερόντων τῆς κοινότητος. Τὸ ὄνομα, δηλωτικὸν ἀξιώματος, οὐχὶ καὶ ἡλικίας συνήθως (ἐν Σπάρτῃ γέροντες (γερουσιασταί) ἐξελέγοντο ἐκ τῶν ὑπὲρ τὰ 60 γεγονότων), παρέμεινε καὶ ὑστερὸν (γέροντες, γερουσία, senatus) καὶ σήμερον ἔτι (γερουσία, γερουσιασταί).—**ἐπὶ Σκαιῆσι πύλησι** ὑπερθεν τούτων πρέπει νὰ φαντασθῶμεν πύργον προέχοντα τοῦ τείχους μετ’ ἐπιπέδου στέγης, δόθεν γέροντες καὶ γυναικες θεῶνται πολλάκις τοὺς ἐν τῷ πεδίῳ ἀγῶνας.—**151 τεττιγεῖς** οἱ ἀρρενες τούτων καθήμενοι ἐπὶ προστηλίου λόχης κατὰ τὰς θεομάτις θερινὰς ἡμέρας παράγουσιν δεῦν συριγμὸν διὰ προστριβῆς τῶν κάτω πτερυγίων εἰς τὸν θώρακα· ὅτι οὗτος δὲν εἶναι η φωνὴ ἀντῶν, δὲν ἐγίνωσκεν οὕτως

δ ποιητής.—**153 πύργοι** προεξοχαὶ τοῦ τείχους τρύγωνοι, τετράγωνοι, πολύγωνοι, ἡμικυκλικαί, ἐπαυξάνονται τὴν ἀμυντικὴν περιφέρειαν τῶν τειχῶν καὶ παρέχουσαι τὸ πλεονέκτημα νὰ βάλλωνται οἱ πολέμιοι ἐκ διαφόρων ἄμα πλευρῶν ἀπαραίτητοι εἶναι οἱ πύργοι περὶ τὰς πύλας, ὅπου δὲ κίνδυνος μείζων.

161-244. 161-70 ἔφαν ἔφασαν, ἐκαλέσατο φωνῆς ἐκάλεσε πλησίον του φωνάξας, ίζεν ίζεο, ίζομαι καθέζομαι, πάροιθε ἔμπροσθεν· ἡ σειρά: ἐλθοῦσα δεῦρο ίζεο πάροιθ' ἐμεῖο· ἐμεῖο ἐμέο, ἐμεῦ, ἐμέθεν, πόσις· ιος ἀ(possum, δεσ-πότης ὁ κύριος τοῦ δόμου, κυρ. ὁ ὀλικοδεσπότης, ὁ κύριος) σύζυγος, πηοὶ οἱ συμπέθεροι (κηδεσταί), οὐτε διόλου, μοὶ ἐν τῇ συνειδήσει μου, νὺν (ν) σύνδ. συλλ., ἐνταῦθα: νομίζω, μοὶ ἐφώρμησαν ἐξαπέλυσαν ἐναντίον μου, ἦς μοι τελ. πο, μετὰ τὴν 163, καὶ τόνδε... δ καὶ εἰς ὅλην τὴν πρότασιν, ἀκόμη (ἴνα μὴ μόνον ίδης, ἀλλὰ καί μοι εἴπης), ἐξονομήνης ἀορ. τοῦ ἀγρ. ἐξονομαίνω λέγω τὸ ὄνομα, δστις πλ. ἐρ., κτγρ., ἥντις κ. ἐνδὲ ἐπιθ., οὖδ. ἐν, ἐξ οὗ εῦ, ἐσθλός, ἀγαθός, ἀνδρεῖος, ἐνταῦθα ὁραῖος, ἢ τοι ναι μέν, καὶ μείζονες ἔτι μ., κεφαλῆ κατὰ τὴν κεφαλήν, τὸ ὑψος, οὐτε καλόν, γεραόδες 3 (γεραίρω τιμῶ, γέρας δῶρον τιμῆς) σεβάσμιος: ἐπιβλητικός, παρουσιαστικός, ἀποπνέων μεγαλεῖον. — **171-80** ἀμειβοματινα ἀποκρίνομαι, αἰδοῖος ἀξιος σεβασμοῦ, ἐσσι εἰ, ἐκνοόδες (socer) πενθερός, θ. ἐκνοή, δεινὸς ὁ ἐμπνέων φόβον: ἡ παρουσία σου πάντοτε μοὶ ἐπιβάλλει σεβασμὸν καὶ εὐλάβειαν, μετὰ σεβασμοῦ καὶ εὐλαβείας ἵσταμαι πρὸ σοῦ, ἀδεῖν ἀορ. β', ἀνδάνω, ἀορ. ἀδον κ. εναδον, προκμ. ἕαδα (ἡδὺς, ἡδομαι), ἀρέσκω, : εἴθε νὰ προετίμων κακὸν θάνατον· δ β' ὅρος τῆς συγκρ. περιέχεται ἐν τῷ χρον. προτ.: παρὰ νὰ ἀκολουθήσω..., δεῦρο σημ. κίνησιν εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἴσταται δ λαῖῶν, θάλαμος μέγαρον, γνωτοὶ οἱ συγγενεῖς, τηλύγετος 3 (ἀγν. ἐτυμ.) δ ἐν τρυφερῷ ἡλικίᾳ, πολυαγάπητος, διμηλική θ. αἱ συνομήλικοι, ἐρατεινὸς 3 (ἐρᾶν) ἀγαπητός: τὰς φίλας μου, τὸν κύκλον τῶν..., τὸ διὰ τοῦτο, τετημα τοῦ τήκεσθαι, λυών, κατατήκομαι ἀπὸ τὰ δάκρυα, τοὶ σοὶ, ἀνείρομαι ἀνερωτῶ, μεταλλάω ζητῶ μετὰ περιεργείας, ειμαι περίεργος νὰ μάθω, εὐρὺκρειων δ ἔχων ἐκτεταμένον κράτος, ἀμφότερον δονομ. προεξαγγελ. παράθ.: καὶ τὰ δύο, καὶ..., ἀγαθὸς ἔξαιρετος, δαήρε-έρος ἀ. ἀνδράδελφος· ἡ ἀνδραδέλφη; αὗτε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἐσκε ἦν, κυνῶπις θ. (κυνω-ωπ-) ἡ ἔχουσα βλέμματα κυνός, ἡ ἀναιδῆς· ἡ γεν. παράθ. εἰς τὸ ἐμδες ἴσοδυναμοῦν πρὸς γεν. κτητ. ἐμοῦ, ἐην ἦν γ' προσ. **181-90** ἡγάσσατο τοῦ ἄγαμενος ἐξεργάζονταις θαυμασμὸν

τρός, ἔξεχυσε τόν, μάκαρ μακάριος, μοιρηγενῆς δὲ γεννημένος μὲν
καλὴν μοῖραν (ἀντίθ. κακῆ αἰση τέκον Α 418), καλόμοιρος, καλότυ-
ρος, δλβιοδαίμων εὐλογημένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ, χρυσόμοιρος, δάμνημι
μυράω δαμάζω (dom-o), ὑπρστ. δεδμήστο εἶχον ὑποταχθῆ, ἥσαν
ὑπήκοοι, τοι σού, πολλοὶ κτγρ. ἐν μεγάλῳ ἀριθμῷ, ἀμέτρητοι, κοῦ-
ροι· Ἀχ. Ἀχαιοί, ἡ δά νν πράγματι λοιπὸν ὡς βλέπω τώρα· τὸ δά
ἡ ἄρα μετὰ πρτκ. ἡ ὑπρστ. σημ. δτι πράγμα τι, δπερ ὑφίστατο καὶ
πρότερον καὶ ἐκ διηγήσεων ἡ ἄλλως ἐγινώσκομεν, νῦν βλέπομεν
ἰδίοις ὅμμασι· καὶ Φρυγίην ὡς καὶ εἰς ἄλλας χώρας, πλείστους κτγρ.
ἐν μεγίστῳ ἀριθμῷ, αἰολόπωλος (π.- αἰόλος) δὲ ἔχων πώλους (ἴπους)
αἰόλους, εὐκινήτους, ταχεῖς (πρβλ. κορυθαίολος), λαοὶ στρατός, στρα-
τιῶται, Ὁτρεύς, ἀντίθεος ἰσόθεος, οἱ δά οἱ δποῖοι ὡς γνωστόν,
στρατάσματι στρατοπεδεύω μετὰ τὴν συναίρ. τοῦ αο εἰς ω ἀναπτύσ-
σεται καὶ ἐν ο. Σαγγάριος, καὶ ἐγών, ἐλέχθην κατηριθμήθην, συγ-
κατελέχθην μεταξὺ αὐτῶν, ἡμαρ-ατος οὐ. ἡμέρα, ἀντιάνειραι ἵσαν-
δοι (πρβλ. ἀντίθεος), οὐδ' οἱ καὶ οὔτοι δέν, ἐλίκωπες οἱ ἔχοντες
ἐλικοειδεῖς δρφαλμούς, στρογγυλόφθαλμοι.—191-202 δεύτερον
ἐπιφ., ἐρεείνω κ. ἐρέομαι, εἴρομαι ἐρωτῶ· ἄγε παρακελ. εἰς τὸ εἰπέ,
τόνδε προληπτ., μείων μικρότερος, κεφαλῆ 168, ίδε καὶ, αἱ δοτ.
τοῦ κατά τι, ίδεσθαι κατὰ τὴν θεωρίαν, κτίλος ἀ. κριός, ἐπιπω-
λέομαι (τὸ δ. θαμ. τοῦ πέλεσθαι) παρελαύνω, περιέρχομαι (πρὸς
ἐπιθεώρησιν), ἐσκω (Fix., κ. Fix., ἔ-οικ α, Fe-Fix(κ) σκω) πα-
ρομοιάζω, ἀρνηδς (οἰς) κριός, πηγεσίμαλλος (πήγνυμαι μαλλὸς) δὲ
ἔχων πυκνόν τρίχωμα, πυκνόμαλλος, πῶν-εος οὐ. ποίμνιον προβά-
των, δις (ovis), ἀτ. οἰς, διος, γέν. κ., πρόβατον, ἀργεννδς λευκός,
ἐκγέγα πρκμ. τοῦ ἐκγίγνομαι ἀντὶ ἐκγέγονα, ὡς μέματα κ. μέμονα;
ἡ γεννηθεῖσα θυγάτηρ, οὗτος δ' αὖ ή ἀντίθ. πρὸς τὸ οὗτός γε 178,
Δαεριάδης δὲ νίδος τοῦ Λαέρτου (-ης), πολύμητις-ιος (μῆτις-ιος θ.
βουλή, σχέδιον) πολυμήκανος, τράφη ἀιεπτύχθη, ἡνδρώθη, δῆμος
χώρα, περιοχή, κραναδος 3 (κέρ-ας, cornu, κράνος..) τραχύς, πετρώ-
δης, i 27, ή μτκ. ἐνδ., τὸ πέρ μετ' ἐνδ. μτκ., ἀτ. καίπερ, εἰδὼς κτγρ.
εἰς τὸ τράφη ηνέηθη εἰς ἄνδρα, ὅστις γινώσκει, μῆδος-εος, μόνον
πληθ. (μήδομαι σκέπτομαι, μῆτις), σχέδια, πυκνὸς κρουστός, σφιγ-
κτοδεμένος, ἔντεχνος, ἀλάνθαστος.—203-8 πεπνυμένος 148, αὐ-
δάω (αὐδὴ) λέγω, ἀντίον ηῦδα ἀπεκρίνετο, ἡ μάλα βεβαιότατα, ναι
ἀλήθεια, νημερτής (νη(στ.)-άμαρτάνω) ἀληθής, κτγρ.: δὲ λόγος, τὸν
δποῖον εἰπεις, είναι ἀληθής, ἀγγελίη ή πρεσβεία, σεῦ, σειο, σέο, σοῦ
γεν. ἀντικ. : διὰ τὴν πρεσβείαν περὶ σοῦ, ὡς πρεσβευτὴς ἔνεκα σοῦ,
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

ξεινίζω δεξιοῦμαι, φιλοξενῶ, παρέχω κατάλυμα καὶ περιποίησιν, φιλέω φιλεύω, **φυὴ** θ. σωματική διάπλασις, κατασκευή, **ἔδανη** ἀρό. ἀκρ. ἐνεστ., ἔξ οὖ πρκμ. δέδαα, δεδάηκα κ. δεδάημαι, ἔμαθον, ἔγνώρισα, πρβλ. ἀδαῆς, δαήμων.—**209-11 διε δὴ** ὅτε πλέον, **ἔμειχθεν** ἐμείχθησαν, ἐνεφανίσθησαν ἐν μέσῳ τῶν Τ., **ἀγείρομαι**, ἀρό. ἀγρόμην, συναθροίζομαι (ἀγορά), συνέργομαι εἰς τὴν ἀγοράν, **στάντων** γεν. διαιρ. πλησιάζουσα πρὸς γεν. ἀπόλ.: ἔξ αὐτῶν, ὁσάκις μὲν ἵσταντο ὄρθιοι, **ὑπείρεχεν** ἐξεῖχεν, ὑπερέβαλλε, ἐξεγώριζεν, **ῷμους** τοῦ κατά τι, **ἔξομένω** ὅνομ. ἀπόλ. ἀνακόλ. ἀντὶ γεν. διαιρ. ὁ ποιητὴς μετεχειρίσθη ὅνομ., διότι ἐκ τῶν δύο ὑποκ. αὐτῆς τὸ ἐν εἴναι καὶ τοῦ ὁ. ὑποκ. (ὁ Ὁδυσσεύς), **γεραράτερος** μεγαλειότερος 170· οἱ 210-1 διασφαφοῦσι τὴν φυὴν 208.—**212-15 ὑφαίνω** καταστρώνω, ἐκθέτω, ἀναπτύσσω, **μύθους...** τὰς προτάσεις καὶ τὰς σκέψεις των, **πᾶσι τοπ.** ἐνώπιον τοῦ σώματος, ἢ τοι ἀλήθεια ὁ μέν, **ἐπιτροχάδην** ώς παρ' ἡμῖν, μετὰ ταχύτητος, μετὰ σπουδῆς, **παῦρος** (paulus, paucus) ὀλίγος, **λιγέως** (λιγὺς 3 ὀξύφωνός): πολὺ σαφῶς, μὲ διαυγῇ φωνήν, ἀκούσμενος πολὺ εὐκρινῶς, **πολύμυθος** πολυλόγος, φλύαρος, **ἀφαμαρτοεπής** ὁ ἀμαρτάνων ἐν τοῖς ἔπεισι, ὁ ἀστοκῶν τῶν καταλλήλων ἐκφράσεων: εὔστοχος ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν λέξεων, **γένος** μόνον ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ **γενεὴ** ἡλικία.—**216-26 ἀναίσσω** (ἀίσσω πηδῶ, ἀττ. ἄσσω ττω, διάττοντες ἀστέρες: ἐκ τούτου αἰξ-αίγες κύματα, Alγαῖον ώς κυματῶδες) ἐγείρομαι ὁρμήτικῶς, τινάσσομαι ἐκ τῆς θέσεώς μου· τί σημ. ἡ εὐκτ. ; **στάσκε** θαμ. συνήθως ἵστατο ἀκίνητος ἐπί τινας στιγμάς, **ὑπαλ ἐκ τῆς** ὑπὸ μετὰ καταλ. τοπ. (παραλ., χαμάι), ὑ. ἕδεσκε κατηγύθυνε τὸ βλέμμα διαρκῶς πρὸς τὸ ἔδαφος, **πήξας...** καρφώνων (κρατῶν ἀκίνητα) τὰ βλέμματα πρὸς τὴν γῆν, **σκῆπτρον** (σκῆπτομαι στηρίζομαι) εἶδος βακτηρίας, **νωμάω** (θαμ. τοῦ νέμω) κινῶ, **προπρηγνὲς** κτγρ. πρὸς τὰ ἐμπρός, **ἔχεσκε** ἐκράτει, **ἀστεμφῆς** (α(στ.)-στέμβω σείω) ἀκίνητος, **ἄιδρις** ιος (α(στ.) ἴδρις (οίδα) ἔμπειρος, γνώστης) ἄπειρος, ἀφηρημένος, φώς 53, **φαίης** κε ἀσύνδ. τῆς ἀκολούθιας, ἡ εὐκτ. + κεν ἀναφέρ. εἰς τὸ παρελθόν: θὰ ἐπίστευες, **ζάκοτος** (ζα(έπιτ.)-κότος δργὴ) δύστροπος, ἀνάποδος, πικρός, **ἔμμεν(αι)**, **ἄφρων** βλάξ, ἡλίθιος, **αὔτως** (ἐκ τῆς αὐτὸς αἰολ.) κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἔτσι δά, τὸ τὲ τὲ ἦ-ἦ, **ἴημι**, ἀρό. εὐκτ. εἴη, ἐκβάλλω, **ὅψ** 152, **νιφάς** θ. (νίφειν) ἐν Ἀρκαδίᾳ: πιτυρίδα, **χειμέριος** 3 χειμερινός, **ἔριξω** ἀμιλλῶμαι, ἀντιμετροῦμαι: ἐὰν ἥθελε νὰ διαγωνισθῇ, δὲν θὰ ἥδυνατο νὰ ἀντιμετρηθῇ, **βροτός** (mors, morior μαραίγω μρο-τός μβροτός Ψηφιοποιηθῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ιν εὐφων. ώς μεσημβρία, γαμβρός, πρβλ. ἄμβροτος, φαεσί-μβρο-
; βροτός) θηντός: δ Ὁδ. τότε ήτο ἀπαράμιλλος, τότε πρὸς τὸ
221: τότε τούλαχιστον δὲν ἐθαυμάζομεν κατὰ τὸν αὐτὸν τρό-
ν τὸν Ὁδ., καθ' ὃν ἐθαυμάζομεν καὶ ὅτε ἔσχομεν τὴν πρώτην
εύπωσιν ἐκ τῆς ἔξωτερικῆς παραστάσεως τοῦ ἀνδρός, ἡ πρώτη
εύπωσις ὑπεκώρησεν εἰς τὴν δευτέραν, τὴν ἐκ τῆς ὁητορ. δυνά-
ως οἱ 212 24 διοσαφοῦσι τὸ μήδεα πυκνὰ 208.—225-44 τις τ'
ποῖος λοιπὸν (ἀφ' οὐ σὺ γινώσκεις πάντας), ἄλλος πρὸς τού-
ις, ἔξοχος Ἀ. ἔχωρίζων ἀπὸ τοὺς Ἀ., τανύπεπλος (*τανὺς
είνω) μακρὸς πέπλος) ἡ μακρόπεπλος, ἔρκος οὐ. (ἔέργω κλείω)
άνδρα, προπύργιον, μὴν αἴτ. γ' προσ. προσωπ. ἀντων. γένους καὶ
ιθμοῦ κοινοῦ, ἀγδς (ἄγω) ἥγεμών, ἥγερέθομαι ἀγείρομαι, πολ-
ένικις ἔσενισσεν παρ' ἀττ. τί θὰ ἐτίθετο ἐν τῇ ἀποδόσει τοῦ ὅποτε
κοιτο; ἐν γνοίην κεν ἀκριβῶς ἥθελον ἀναγνωρίσει, καὶ τε καὶ
κόμη, μυθοῦμαι ἱέγω, δοιὼ κ. δοιοὶ (διττοὶ) δύο, κοσμήτωρ
κοσμέω παρατάσσω) ἥγεμών, πὺξ ἐπίρ. (πυγμή, πυγμάχος, πύ-
ης, pug-nus, pugna) εἰς τὴν πυγμήν, αὐτοκασίγνηστος (κασίγνη-
ος (κάσις ἀδελφὸς γίγνομαι) ἀδελφὸς) αὐτάδελφος, μίλα μοι ἡ αὐτή,
τις ἐμέ, ἡ δοτ. βραχυλ., γείνομαι γεννῶμαι, γεινάμην ἐγέννησα,
πρέσθην τῇ στρατιᾷ: δὲν συνηκολούθησαν, συνεξεστράτευσαν,
καὶ ήμεταις: παρηκολούθησα τὴν ἐκστρατείαν), δεύρω δεῦρο, ἐνὶ
εἰνὶ ἐν, νῦν αὗτε τώρα δύμως, οὐκ ἐθέλουσι δὲν τολμῶσι, κα-
ταδύμεναι καταδύναι, καταδύομαι μ. κατέρχομαι εἰς τὴν, αἴσχεα
προσβλητικοὺς λόγους, δνείδεα κακολογίας, ὕβρεις, ἡ μοι ἔστιν τὰ
ὅποια εἶμαι (εἶμαι δ, τι καὶ ἀν με εἴπωσι), τὰ δποῖα ἔχω ἐπάνω
μου, κάτεχε ἐκάλυπτεν, φυσιζοός ἡ φύουσα ζωήν, ἡ ζωοδότειρα,
αὔθι ἔκει, πατρίδι ἐπιθ. εἰς τὸ γαίη πατρικῷ.

175 παῖδα τὴν Ἐρμιόνην.—176 εὐρὺ κρείων τὸ κράτος
αὐτοῦ ἔξετείνετο ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς Πελοποννήσου,
ἐπὶ πολλῶν νήσων καὶ εἰχε κτήσεις ἐν Μεσσηνίᾳ· διὰ τοῦτο προερχίθη
καὶ ώς ἀρχιστράτηγος τοῦ ὄλου στρατοῦ.—182 μοιρηγενῆς οἱ ἀρ-
χαῖοι ἐπίστευον ὅτι αἱ Μοῖραι παριστάμεναι κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ
παιδίου ὠριζον τὴν μοῖραν αὐτοῦ, πρβλ. τὰ περὶ Μελεάργου καὶ
δαλοῦ I 157· ἀλλὰ καὶ σήμερον παρ' ἡμῖν πιστεύεται ὅτι αἱ Μοῖραι
κατὰ τὴν 3. ἦ 5. ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεως προσερχόμεναι ὁρί-
ζουσι τὴν μοῖραν τοῦ βρέφους (μοιραίνουν)· διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς κατὰ
τὴν νύκτα ἔκεινην παραθέτουσιν ἐν καταλλήλῳ θέσει γλυκύσματα
χάριν τῶν Μοιρῶν καὶ χρυσᾶ νομίσματα καὶ ἄλλα ἀντικείμενα, εἰς

άθέλουσι νὰ τραπῆ τὸ τέκνον αὐτῶν.—**184 Φρυγίην** οὐχὶ τὴ μικράν, τὴν δριζομένην ὑπὸ τῆς Βιθυνίας, μεγ. Φρυγίας (ἰδ. κατωταὶ Λιδίας, περιλαμβάνονται καὶ τὴν Τρφάδα, ἀλλὰ τὴν μεγάλην Φρ.). πρὸς Α τῆς μικρᾶς, διαφρομένην ὑπὸ τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ (νῦν Σακάργια), ἐκβάλλοντος εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον. 'Ο Πρ. εἶναι κομίσει ἐπικουρίαν εἰς τοὺς βασιλεῖς αὐτῆς Ὅτρεά καὶ Μύγδονα ἀγαμβρὸς ἐπὶ τῇ ἀδελφῇ αὐτῶν Ἐκάρη.—**187** ὁ δὲ οἱ παρόντες ἔγνωσκον τοῦτο ὡς ὅμηλικες.—**189 Αμαζόνες** μῆνιοι περὶ πολεμικῶν γυναικῶν ἐπεχωρίαζον παρὰ πολλοῖς λαοῖς· οἱ Ἕλληνες ἐγίνασκον ἔθνος δλον Ἀμαζόνων, πολεμικῶν γυναικῶν, ἰδούμενον ἐν τοῖς ΒΑ τῆς Μ. Ἀσίας ἐν τῇ πεδιάδι τῆς Θεμισκύρας παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμόν· αὗται ἀπετέλουν πολιτείαν γυναικοκρατουμένην ἐν ᾧ οἱ ἄνδρες ἥσαν δεδουλωμένοι εἰς αὐτάς, τὰ γεννώμενα ἀρρεντέκνα ἐπηροῦντο, ἐπιμελῶς δ' ἀνετρέφοντο τὰ θήλεα, ἀσκούμενα εἰς τὰ πολεμικά· ὅτι ἀπέκοπτον τὸν δεξιὸν μαστόν, ἵνα μὴ ἐμποδίζωνται τείνουσαι τὸ τόξον, προῆλθεν ἐκ (ψευδοῦς) παρετυμολογίας (στ.). μαζός). Κατά τινα ληστρικὴν ἐπιθρομὴν ἐπήγαγον πόλεμον καὶ κατὰ τῶν Φρ., εἰς βοήθειαν τῶν δοπιών ἥλθεν δὲ Πρ. Ἡ βασίλισσα αὐτῶν Πενθεσίλεια κομίσασα ἐπικουρίαν τῷ Πρ. μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἐ. ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως. Στρατεύσασαι καὶ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας κατεστοάρησαν ὑπὸ τοῦ Θησέως καὶ διὰ τοῦτο αἱ Ἀμαζονομαχίαι ἥσαν προσφιλές θέμα τῶν γλυπτῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐν Ην. ΙΔ' 2 Ἀμαζόνων τοξεύουσα.—**199 Διδος ἐκγεγανεῖ** ἡ μῆτηρ Λήδα ἐκ τοῦ Διός, μεταμορφωθέντος εἰς κύκνον, ἔτεκε δύο φὰ καὶ ἐκ μὲν τοῦ ἑνὸς ἐξεκολάφθησαν οἱ Διόσκουροι, ἐκ δὲ τοῦ ἔτερου ἡ Ἐλένη. Ἄλλ' ἡ Ἐλ. θεωρεῖ πατέρα τὸν Τυνδάρεων, ὡς καὶ δὲ Ἀμφιτρύων καλεῖται πατήρ τοῦ Ἡρακλέους τοῦ υἱοῦ τοῦ Διός.—**205-6.** Ἡ πρεσβεία ἥλθε πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου εἰς Τροίαν πρὸς εἰρηνικὴν διευθέτησιν τῆς διαφορᾶς, ἵνα ἀπαιτήσῃ τὴν Ἐλ. καὶ τοὺς θησαυρούς· ταύτης μετέσχεν δὲ ὁ Ὁδ. διὸς εὐστροφώτατος· ἀλλ' ἡ πρεσβεία ἀπέτυχε διὰ τὴν ἀντίδοσιν τοῦ Ἀντιμάχου (Οὐκαλέγοντος; 148), δστις διαφθαρεὶς διὰ κρημάτων ὑπὸ τοῦ Πάριδος εἰχε προτείνει τὸν φόνον τοῦ Μ.—**207 ἐξείνισσα-φίλησα** τὰ πρῶτα στοιχεῖα τοῦ διεθνοῦς δικαίου, καθ' δὲ αἱ πρεσβεῖαι ἀπολαύσουσι τῶν δικαιωμάτων τῆς ξενίας. 'Οτι οἱ πρέσβεις τυγχάνουσι δεξιώσεως παρὰ τῷ Ἀντήνοι καὶ οὐχὶ παρὰ τῷ βασιλεῖ Πριάμῳ εἰναι φυσικώτατον, διότι ἐνταῦθα δὲ Μ. ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ ψηφιστοί θητοὶ από τον ιπποτό τὸ Εκπατέρευτης Πολιτικής ἀγορὰ Α 54.

Ι ἀγορὰ τῶν Τρώων συνεκαλεῖτο συνήθως ἐν Ἰλίῳ ποδὶ τῶν ἀνα-
όρων τοῦ Πρ., τότε δὲ ἔκληθη, ἵνα δώσῃ τὴν ἀπόκρισιν εἰς
τὸν ἀξιώσεις τῆς πρεσβείας.—210-11. Οἱ ἥρωες ἵσταντο ὡς
ἱτορες, ἐκάθηντο ὡς ἀκροαταί.—218 σκῆπτρον Α 15,234, ἐν-
τοῦθα προσενεχθὲν ὑπὸ τοῦ κήρυκος.—225 Αἴαντα δσάκις τὸ
νομα τίθεται μόνον, σημαίνει τὸν Σαλαμίνιον, Α 138· ὑπάρχει
ἄλλη ἔτερος Αἴας, δὲ Οὐλέως, Λοκρός, ἐπικαλούμενος δὲ μείων.—228
τανύπεπλος· δὲ πέπλος, ἐρεοῦς, ἵτο τὸ σύνηθες ἔνδυμα τῶν γυ-
αικῶν, μακρὸν εὐδὺ τεμάχιον ὑφάσματος, φέρων ἐνυφασμένα πολ-
άκις ποικίλα κοσμήματα, περιβαλλόμενος περὶ τοὺς ὅμοις, πορ-
ούμενος ἐπ' αὐτῶν, ζωννύμενος κατὰ τὴν μέσην (γυνὴ βαθύζωρος,
ὅστε δὲ πέπλος νάντιστοιχῇ πρὸς τὸν δωρικὸν γιτῶνα ζωννύμενον
τοις βλέπομεν ἐπὶ τῶν Κορῶν τοῦ Ἐρεχθείου) καὶ συρόμενος ὅπλ-
θεν (γυνὴ τανύπεπλος, ἐλκεσίπεπλος).—230 Ἰδομενεὺς βασιλεὺς
ἢ; Κορήτης· παρ', αὐτῷ ἔξενίζετο δὲ Μ., ὅτε δὲ Π. ἀπήγαγε τὴν Ἑ.
—243-4. Κατὰ τὸν ποιητὴν τῆς Ἰλιάδος ἀμφότεροι εἰχον ἀποθά-
νει, δὲ τάφος αὐτῶν ἐδείκνυτο ὕστερον ἐν Θεράπναις τῆς Λακω-
νικῆς. Κατ' ἄλλην παράδοσιν ἐν τινι ἀτυχεῖ ἐπιδρομῇ εἰς Μεσση-
νίαν πρὸς ἀρπαγὴν βιῶν τραυματίζεται θανασίμως δὲ Κάστωρ· δὲ
Πολυδεύκης ἀγαπῶν περιπαθῶς τὸν ἀδελφὸν καὶ μὴ θέλων νὰ χω-
ρισθῇ αὐτοῦ παρεκάλεσε τὸν Δία νάποθάνη καὶ αὐτός· ἀλλ' δὲ Ζεὺς
ἐπέτρεψεν αὐτοῖς ἡμιαθανασίαν, καθ' ἣν μετὰ τὸν θάνατον ἀμφό-
τεροι ζῶσιν ἐν "Ἄδου τὴν μίαν ἡμέραν κοινῇ καὶ τὴν ἑτέραν εἶναι
νεκροὶ (έτερήμεροι).

245-313. 245-58 ἀνὰ ἀστυν διὰ μέσου τῆς πόλεως, δρκια
τὰ σφάγια τῶν ὅρκων, πιστὰ ἀξιόπιστα, φερέγγυα, ἐνφρεστοί
νων τὴν καρδίαν, στυλωτικός, κρητήρ ἀγγείον εὐρύχωρον καὶ εὐρύ-
στομον, ἐν φάνεμειγνύτεο συνήθως δὲ οἶνος μετὰ τοῦ ὕδατος, γέ-
ροντα τὸν Πρ., δρπεο κ. δρσο μεικτοῦ ἀορ. πρστκτ. τοῦ δρρνσθαι,
Λαομεδοντιάδης δὲ υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος, τάμητε οὐ καὶ οἱ ἡγεμόνες
τῶν Ἀγ., 253-5=136-8, ἐποιτό νεν; ἢ δυν. εὐκτ. συνήθης ἐν τῇ
νομικῇ γλώσσῃ τῶν συνθηκῶν, 256-8=73-5, νέομαι ἐνταῦθα ἐν
σημ. μέλλ. —259-66 ριγέω (ριγος, frigus), πρκμ. ἔρριγα, αισθά-
νομαι ὁνιγος, φρίκην: ἐπάγωσεν (ἔξ ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ τοῦ Πάρ.),
ἐκέλευσε+δοτ. ἢ αἰτ. προσώπου, διραλέως, (ἔξ ἐπιθ. *διραλέος,
συγγ. διρηρδός (διρύνω)) μετὰ σπουδῆς, βιαστικά, κατὰ τετνεν ἐσυ-
ρεν δπίσω, ἐσφιγξε (κρατῶν τοὺς ἵππους, ἵνα ἀναβῇ δὲ Ἀντήνωρ),
πάρ δέ οι πλησίον δὲ αὐτοῦ, (ᾶν) βήσετο μεικτ. ἀορ. ἀνέβη, δι-

φρος τὸ κιβώτιον, κάθισμα τοῦ ἀρματος, οὐ ἐπέβαινον συνήθως δύο (δύο-φέρων), ὁ ἡνίοχος καὶ ὁ παραβάτης (πολεμιστής), ἀπλῆ αἰτ. μετὰ κινήσεως σημαντικῶν, **ἔχον** διηρύθυνον, μετὰ Τρ. καὶ Ἀ. εἰς τὸ μεταίχμιον Τ. κ. Ἀ., **στιχάσμα** (στίχεις) βαδίζω (ἐν τάξει), προχωρῶ.—**267-74 ἀν** (ἀρνυτό); **ἄγαυδς** (α (ἐπιτ.)-γαύιο γαυδιῶ, γαῖ-, γαῦρος, gaudeo, : γαυριῶν) εὐγενής, ἐπιφανής (πρβλ. παρὰ τοῖς Ἰωσι τοὺς Γελέοντας ἀριστοκρατικούς), **σύναγον** ἥγον ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὰ τῶν Τρ. κ. Ἀ., **κρητῆρι** τοπ., **ἔρυν** σύρω, βασιλεῦσι Τρ. κ. Ἀχαιῶν, **ἔρυσσάμενος**... ἀνασπάσας τὴν μάχαιράν του, **δροτο** ὑπερστ. τοῦ ἀείρομαι : ἐκρέματο, **κο(ν)λεδν** τό, ἀττ. ὁ κολεός, ἡ θήκη τοῦ ξίφους : παραπλεύρως τῆς.., **ἀρνῶν** ἐκ τοῦ κεφαλέων, **νεῖμαν** τρίχας.—**275-91 μεγάλα** μεγαλοφύρων, ***Ιδηθεν** ἀπὸ τῆς Ἱδης, δρους, μεδέων κ. μέδων (μέδομαι σκέπτομαι, προνοῶ, μέδω ἀρχω, ἀνάσσω) κυβερνῶν, **κύδιστος** ὑπρθτ. τοῦ κυδός (κῦδος δόξα) ἔνδοξος, ***Ηέλιος** κλητ., οἱ γοεὶ τὸν Ἀδην καὶ τὴν Περσεφόνην, ἐξ οὐ δυικ. **τίνυσθον** : καὶ ὑμεῖς, οἱ δροῖοι, **νέρθε** κ. ἔνερθε, ὑπένερθε κάτω, **τίνυμαι** ἐκδικοῦμαι, **καμόντας** τοὺς ἀποκαμόντας, τοὺς ἀποσαμρωθέντας ἐν τῷ σταδίῳ τῆς Ζωῆς, τοὺς ἀποθανόντας, **δτις** δοτις μετὰ τὸν πληθ. ἀνθρώπους ως περιληπτ., **δμνυμι** ἐπίορκον ἐπιορκῶ, **μάρτυροι** παρ' Ομ., οὐχὶ μάρτυρες, πιστὰ κτιγρ.: τηρεῖτε ἐγκύρους (τὸ κύρος) τὰς ἐνόρκους συνθήκας τὰ 281-7 ἐπεξῆγ. τοῦ δρκια, **ἐπεφνον** ἀόρ. ἐξ. ἐνεστ. *φέρω, μετ' ἀναδιπλ. φέ φ(ε)ν-ον, πέφρον, κατέπεφνον ἐφόνευσα, **ἐπειτα** ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, **νεώμεθα** ἡς ἐπιστρέψωμεν, **ἀποδοῦναι** ἀντὶ πρστκτ., **ἀποτίνω** πληρώνω τὴν ὄφειλήν, **τιμὴ** ἀποζημίωσις (διὰ τὴν παραβίασιν τοῦ δικαίου), **ἥντιν** ἔσικεν ἀποτινέμεν: τὴν ἀνάλογον, τὴν δικαίαν, ἡ τε (κεν) **πέληται** ἀναφ. συμπερ.: ὕστε νὰ διατηρηθῇ ἐν τῇ ἀναμνήσει τῶν μεταγενεστέρων ἀνθρώπων, ἥτις νὰ χρησιμεύσῃ ἐν τῷ μέλλοντι ως παράδειγμα δι' ὅμοια ἀνοσιούργηματα, **ει** οὐ **θέλωσιν** ἀρχῆθεν ἡ ἀρνησις ἐν ταῖς ὑποθ. προτ. ἦτο οὐ, **πεσόντος** γεν. ἀπόλ.: μετὰ τὸν θάνατον τοῦ, **αντάρ** ἐπαναλαμβάνει ἵσχυρότερον τὸν ἐν τῇ ὑποθ. δέ, **ανθι** ἐνταῦθα, **ἥσ** ἔως, **κικάνω** κ. κίκημι, ὑπ. κικέιω, **ἐκίκηη**, κικήσομαι, **κικηον**, εὔρισκω, **τέλος π.** τὸ τέομα τοῦ πολέμου, τὴν νίκην.—**292-302 ἡ πρτκ.** τοῦ **ἡμι** (αιο) λέγω, παρ' ἀττ. ἐν τοῖς ἦν δ' ἐγώ, ἡ δ' ὅς, **ἀπὸ τάμε**, **στόμαχος** λαιμός, **χαλκὸς** χαλκῆ μάχαιρα, **ηηλῆς** κ. **ηηλεῆς** (νη-ξλεος) ἀσπλαγχνος, σκληρός, **τοὺς** (ἀρνας), **δεύομαι** ἡσομαι, **δέομαι**, **-ήσομαι**: **στεροῦμαι**, **θυμδς** ἡ ζωή, ἡ μτχ. αἰτιολ. εἰς τὸ Ψηφιοποίηθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀσπαίροντας, ἀπὸ εἶλετο, μένος κυρ. ἡ πρὸς ἔργον τείνουσα δύ-
ναμις (πρβλ. μέμονα κ. μέμαα), ἐνταῦθα ἡ ζωικὴ δύναμις, ἀφύσ-
σομαι ἀντλῶ, δέπας-αος οὐ. τὸ ποτήριον, τοπ. πτ. ἐντὸς τῶν
ποτηρίων (ἡ ἀντλησις διὰ τῆς πρόχου, καννατιοῦ), ὑποκ. τῆς μτχ.
οἱ ἡγεμόνες, ἔκχεον ἐκ τῶν ποτηρίων εἰς τὴν γῆν ὅλον τὸν οἶνον,
αἰειγενέτης (ἀει-γλυνομαι, εἰμὶ) ἀθάνατος εἰπεσκε θαμ. ἔλεγε, τὶς
πᾶς τις (τῶν σπενδόντων ἡγεμόνων), δππότεροι ὁ πληθ, διδτὶ τὰ
ἐπιμεριζόμενα εἶναι δμάδες, πλήθη: ὅστις ἀπὸ τοὺς δύο στρατούς,
πημαίνω (πῆμα) βλάπτω, ἀρχῷ χειρῶν ἀδίκων, ἡ εὔκτ. δηλοῖ τὴν
φανταστικὴν περίπτωσιν, ύπερ δρκια κυρ. καθ' ὑπέρβασιν τῶν δρῶν
τῶν καθορισθέντων διὰ τῶν ἐνόρκων σπονδῶν, παραβαίνων τὰς ...
δδες οὕτω δά, σφὶ ἀντικαρ., χαμάδις κ. χαμᾶξε τὴν εἰς τόπον κί-
νησιν, αὐτῶν.., ἐκ τοῦ ἐγκέφαλος, ἀλοχος θ. (ἀ(ἀθρ.)-*λέχομαι κα-
τακλίνομαι, πρβλ. λέχος κλίνη, λεχώ, λόχος ἐνέδρα) ἡ κοιμωμένη
μετὰ τοῦ ἀνδρός, ἡ σύζυγος, δαμετεν δμωαὶ (δοῦλαι) γένοιντο, νὰ
γίνωσι δοῦλαι εἰς ἄλλους (πολεμίους), οὐδὲ ἀλλὰ δέν, ἀρα ὡς ἥτο
ψυσικὸν (ἄφ' οὖ εἶχε δώσει ἄλλην ὑπόσχεσιν εἰς τὴν Θέτιν), ἐπι-
κρατινω κ. ἐπικραίνω (κραίνω) ἐκπληρῶ, σφὶν δοτ. ἥθ. ἡ ἀντικαρ.:
ἄλλ' ὁ Ζ. οὐδεμίαν ἀκόμη (βραδύτερον θὰ ἥτο διατεθειμένος) διά-
θεσιν εἶχε νὰ πληρώσῃ τὰ δρκια.—303-13 τοῖσι μετέπειπε, Δαρ-
δανίδης ἀπόγονος τοῦ Δαρδάνου, 304=86, ἡ τοι ἔγών ἔγῳ βέ-
βαια, ἀψ δπίσω, πρὸς τὸ εἰμι: ἐπιστρέφω, φεύγω, "Ιλιος ἀείποτε
θηλ. παρ. "Ομ., ἡνεμόδεις 3 ἀνεμόδαρτος, ὑψηλός, οὐ πω οὔπως
(ώς οὕτω-οὕτως), κατ' οὐδένα τρόπον, εἶναι ἀδύνατον νά, *τλάω,
τλήσομαι, ἔτλην, τέτληκα ἐν σημ. ἐνεστ., ὑπομένω, ἀντέχω, ἐν
δρθαλμοῖσιν δρᾶσθαι νὰ βλέπω πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, μάργα-
μαι μάχομαι, Ζεὺς μέν, ἄνευ δέ, ὁ Ζεὺς τοῦλάχιστον, περιοριζομέ-
νης τῆς ὑποδηλωθείσης λυπηρᾶς προαισθήσεως, θανάτοιο τέλος ὁ
θάνατος ὡς τέρμα, ἔποδον ἀόρ. β' ἀχρ. ἐνεστ... ἔδωκα, ποκμ. πέ-
πρωται ἔχει δοθῆ (ὑπὸ τῆς μοίρας), ἡ ὁρα ταῦτα λοιπὸν εἴπε, ἀρνας
πρωται εύθειας ὑπὸ τῶν Τ. κηρύκων· θέτο τὸ μέσ. ἵνα παρα-
λάβῃ μεθ' ἔαυτοῦ, ἀρ εὐθὺς μετὰ τοῦτο, ἀψορρος (ἀψ- δέω ἀντὶ
ἀψόρροος ὡς χείμαρρος-ροος) ὁ πρὸς τὰ δπίσω τρέχων, κτγρ. ὡς
ἔπιρ. δπίσω, ἀπονέομαι ἐπιστρέφω.

246 Ὁ οἰνος καλεῖται καὶ μελιφρων, μελιηδής, ἥδυς, εὐήνωρ
πρβλ. καὶ τὸ τοῦ Δαυΐδ: καὶ οἰνος εὐφραίνει καρδιαν ἀνθρώπουν.
—247 ἀσηδος αἴγειος συνήθεις μέσον μεταφορᾶς οἶνου ἐν Ἑλλά-
δι.—248 Ἰδαιος ὁ ἐπιφαγέστατος τῶν κηρύκων τοῦ Πρ., φ παρί-

σταται ως είδικός θεράπων.—**κύπελλα** Πίν. IA' 3 - 5, **κρατή** Πιν. A' 3 (ἐν τῇ εἰκόνι ἔχει σμικρούνθη)· εἶναι τὸ περίφημον ἀγγειον τῶν πολεμιστῶν ἐκ Μυκηνῶν πλείονα ἵδε ἐν A 470.—**251=131.-260** Ὁ Πρ. θὰ είχε μεταβῆ εἰς τὸν πύργον τῶν Σκ. πυλῶν πεζὸς διὰ τὴν μικρὰν ἀπόστασιν τὴν χωρίζουσαν τοῦτον ἀπὸ τῶν ἀνακτόρων, πρβλ. 305· τὸ ἄρμα θὰ ἔξευχθῇ ἐν τοῖς ἀνακτόροις καὶ θὰ ἔκομίσθῃ ἔκεν, ἵνα ἐπιβῆ ὁ βασιλεὺς ἀλλὰ τὰς λεπτομερείας ταύτας ὡς εὐνοήτους παραλείπει ὁ ποιητής.—**268 κήρυκες** ἀμφοτέρων τῶν στρατῶν.—**270 μῆσγον** ἐπειδὴ αἱ σπονδαὶ καλοῦνται **ἄκρητοι** Δ 159, δὲν μείγνυται ἐνταῦθα ὁ οἶνος μετὰ ὕδατος, ἀλλ᾽ ὁ οἶνος νῶν Ἀχ. μετὰ τοῦ τῶν Τρ., ἵνα δηλωθῇ ὅτι ἀμφότεροι οἱ στρατοὶ κοινωνοῦσι τῆς συνθήκης.—**ὕδωρ** ἐπὶ **χεῖρας** οἱ ἀρχαῖοι πρὸ πάσης ἱεροπραξίας ἐπλυνον τὰς χεῖρας δι' ὕδατος, ὥσπερ ἔκαλεντο **χερωνυψ** θ., ἵνα προσέρχωνται καθαροὶ πρὸς τοὺς θεούς.—**271 μάχαιρα** εἶναι ἐγχειρίδιον, μικρότερον τοῦ ξίφους, χρησιμεύουσα διὰ τὰς συνήθεις ἀνάγκας, Πίν. B' 1, E' 2, κούπη μαχαιρας Πίν. B' 2. Ὁ Ἄγ. ἐνεργεῖ ὡς ἀνώτατος ἱερεύς, διότι ὡς ὁ οἰκογενειάρχης θύει ὑπὲρ τῆς ἰδίας οἰκογενείας, οὗτος καὶ ὁ βασιλεὺς ὡς ἀρχηγὸς τῆς ὅλης οἰκογενείας τοῦ ἔθνους του θύει ὑπὲρ αὐτῆς θυσίας· τὸ περίεργον ὅτι ἐν Ἑλλάδι μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς βασιλείας οἱ ἀρχοντες βασιλεῖς διετήρησαν ἐκ τῆς ὅλης βασιλικῆς ἔχουσίας μόνον τὴν ἐπιμέλειαν τῶν θρησκευτικῶν.—**273 τάμνετρίχας** διὰ τῆς κοπῆς τῶν τριχῶν (**τρίχας** ἀπάρχεσθαι) τὰ θύματα καθιεροῦντο εἰς τὸν θάνατον· ἐπίσης τὸ κείρεσθαι τὰς κόμας ἐν πένθει ἐντεῦθεν ἔχει τὴν ἀρχήν, προσφέρονται δηλ. τοῖς νεκροῖς αἱ κόμαι τῶν πενθούντων ἀντ' αὐτῆς τῆς ζωῆς αὐτῶν.—**274 νεῦμαν** εἰς ἔνδειξιν ὅτι ἀμφότερα τὰ στρατεύματα μετέχουσι τῆς συνθήκης, συνυπονοούμενοι ὅτι θέλουσι γὰ ποστῶσι τὴν τύχην τῶν θυμάτων, ἐὰν δὲν τηρήσωσι τὸ ὄρκον· ἐν συνήθει θυσίᾳ αἱ τρίχες ὁπτονται εἰς τὸ πῦρ.—**275 χεῖρας** **ἀνασχών** ἐνύχομενος πρὸς τοὺς οὐρανίους ἔβλεπε πρὸς τὸν οὐρανὸν ἢ ὅπου ἐφαντάζετο διατρίβοντα τὸν θεόν, ἀνατείνων τὰς χεῖρας, ὁ πρὸς τοὺς θαλασσίους θεοὺς ενύχομενος ἔτεινε τὰς χεῖρας πρὸς τὴν θάλασσαν (χ. δρεγγνύναι), ὃ δὲ πρὸς τοὺς χθονίους ἔτεινε τὰς χεῖρας πρὸς τὴν γῆν ἢ ἐπληγτε γονυπετής ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διὰ τῶν χειρῶν τὴν γῆν ὡς τὴν στέγην τοῦ κάτω κόσμου οἰονεὶ κρούσων τὴν κατοικίαν τῶν χθονίων, ἵνα ἀκούσωσι (πρβλ. τὰ τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ καὶ τῶν ἴερέων τοῦ Βάαλ).—**276 Ἰδηθεν** Ἰδη ὄρος ἐν Φρυγίᾳ καὶ Μυσίᾳ· ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς κορυφῆς ταύτης, ἦτις ἔκαλεντο

άργαρον, ὑπῆρχε τέμενος καὶ βωμὸς τοῦ Διός, ὅπόθεν ὁ Ἰδαιὸς
εὗς ἔβλεπε τὴν Τροίαν. Τὸν Ἰδαιὸν Δία ἐπικαλεῖται ὁ Ἀγ. ὡς
τιχώριον θεὸν κρατοῦντα τῆς χώρας καὶ διότι ἡ Ἰδη προσέπιπτεν
μέσως πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του,—κύδιστε μέγιστε ὡς παρὰ Φωμ.
Appiter optimus maximus.—277 πάντες ἐφορᾶς ἐπειδὴ αἱ ἀκτῖνες
ὑὴν ἥλιον εἰσδύονται καὶ διασκεδάννυνται πανταχοῦ, ὁ ἥλιος παρί-
ται ὡς τὰ πάντα βλέπων καὶ ἀκούων καὶ ἐνδεδειγμένος ὡς μάρ-
τις ἐπισήμου συμβάσεως· διὰ τί ἐθεοποιήθη ὁ Ἡλιος;—Οἱ ποτα-
μοὶ ἐθεοποιήθησαν πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος α') διὰ τὴν μυστηριώδη
νάβλυσιν τῶν ὑδάτων αὐτῶν ἐκ τῶν ἀδιερευνήτων κόλπων τῆς
ῆτος, β') διὰ τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν αὐτῶν ἐπὶ τὰ ζῆτα καὶ φυτά,
γ') διὰ τὰς μεγάλας καταστροφὰς ἐπὶ τὴν χώραν, καὶ δ') διότι, ἐν
τῷ ζῆτα καὶ φυτὰ παρέρχονται, οἱ ποταμοὶ δέουσιν ἀκοίμητοι, ἀέναιοι
οἱ ἀθάνατοι· ἐνταῦθα νοοῦνται οἱ Τρ. ποτάμιοι θεοί, καλούμενοι
μάρτυρες ὡς γείτονες, παρατυγχάνοντες εἰς τὴν σύναψιν τῶν ὅρκων.
—Τὸν ἀρχέγονον ἄνθρωπον κατέπληττε τὸ μέγεθος τῆς ἀπεράντου
ῆτος καὶ ἡ θέα τῶν ἀπείρων ζῴων, φυτῶν καὶ ὑδάτων, τὰ διοῖα
γεννῶντο καὶ ἐτρέφοντο ἐκ τῶν μητρικῶν αὐτῆς σπλάγχνων, μέλ-
λοντα μετ' ὀλίγον νὰ μαρανθῶσι καὶ ἀποθάνωσιν, ἐν φάσεις νέα
ῶν ἀνακύπτει ἐξ αὐτῆς· διὰ τοῦτο ἐθεοποιήθη, ἐνομίσθη μήτηρ
καὶ τροφὸς πάντων τῶν ὄντων, θεῶν καὶ ἀνθρώπων.—279 τι-
νυσθοις μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλιάδος καὶ Τ 260 γίνεται λόγος
περὶ τιμωρίας (μόνον τῶν ἐπιόρκων ὅμως) ἐν Ἀιδου· ἀλλοχοῦ κρα-
τεῖ ἡ δοξασία ὅτι αἱ ψυχαὶ ἐν τῷ κάτω κόσμῳ εἶναι ἀνευ αἰσθήσεως
καὶ συνειδήσεως.—Οἱ Ἀγ. ἐπικαλεῖται μάρτυρας τοὺς οὐρανίους,
ἐπιγείους καὶ χθονίους θεούς.—284 ξανθὸς Α 197.—286 τι-
μὴν τὴν ἀποζημίωσιν ὁ Ἐκτωρ ἐν X 117-8 ὁρίζει εἰς τὸ ήμισυ τῶν
ἐν τῷ Ἰλίῳ πραγμάτων. Εἶναι περίεργον ὅτι ὁ Ἀγ. παρεμβάλλει
αὐτὸς ὅρον μὴ θιχθέντα ὑπὸ τοῦ Ἔ. καὶ τοῦ Μ.—300 Ἐν ἀραις
καὶ ὅρκοις συνηθίζοντο τοιαῦται συμβολικαὶ πράξεις ὡς καὶ σήμε-
ρον.—301 δαμεῖτεν μετ' ἀτυχῆ πόλεμον τῶν συζύγων καὶ τὴν ἄ-
λωσιν τῆς πατρίδος αὐταὶ νὰ γίνωσι δμωαὶ 143 καὶ παλλακίδες
ἄλλων.—303 Δαρδανίδης ὡς καὶ ὁ Ἄχιλ. Άλακίδης ὡς ἔγγονος
τοῦ Αἰακοῦ. Οἱ Δάρδανος, υἱὸς τοῦ Διός, ἦτο πατήρ τοῦ Ἐρικθο-
νίου, οὗτος τοῦ Τρωός, οὗτος τοῦ Ἰλίου, οὗτος τοῦ Λαομέδοντος,
πατρὸς τοῦ Πριάμου τοῦ ἔκτου βασιλέως ἀπὸ Δαρδάνου.—305
“Ιλιον ἡνεμόεσσαν. Ἐκ τῶν γενομένων ἐπὶ τοῦ λόφου Ἰσσαρλίκ,
ψήφους 30 μ. ὑπὲρ τὸ πεδίον καὶ ἀπέχοντος περὶ τὴν 1 ὥραν τοῦ

*Ελλησπόντου, ἀνασκαφῶν εὑρέθησαν ἐπάλληλα τὰ ἑδάφη 9 πλεων, ὡν κατὰ τὸν μὲν Schliemann ἡ διηρικὴ ἥτο ἡ β'. ἀπὸ τοῦ βάθους (Τροία II.), φέρουσα τὰ ἵχνη μεγάλης πυρκαϊᾶς (ἀλλὰ σήμερον εἶναι ἀποδειγμένον ὅτι ἡ πόλις αὕτη ἤκμασε καὶ κατεστράσθη πολὺ πρὸ τοῦ Τρ. πολέμου), κατὰ δὲ τὸν Dörgfeld ἡ ἔκτη ἀπὸ τοῦ βάθους (Τροία VI.). Ἡ Ἰλιάς φαίνεται ὅτι διακρίνει τὴν πλιν (πόλις, ἄστυ) τῆς ἀκροπόλεως (ἄκρη πόλις, Πέργαμος) ἀλλὰ ἐπειδὴ κάτωθεν τῆς ἀκροπόλεως δὲν εὑρέθησαν ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν ἵχνη μυκην. συνοικισμοῦ, φαίνεται ὅτι καὶ ἡ πόλις ἥτο ἐκ σμένη ἐντὸς τῆς ἀκροπόλεως (τοῦτο ἐνισχύει καὶ τὸ ἐπίθ. ἥνεμεσσα), ἡτις διμος περιλαμβάνει ἐπιφάνειαν μόλις 20 χιλ. τ.μ., τοῦ δυναμένη νὰ στεγάσῃ οὐδὲ τὸ $\frac{1}{10}$ τῶν πεντακισμυρίων ὑπερασπιστῶν τοῦ Ἰλίου (40 χιλ. ἐπικούρων καὶ μυρίων Τρώων), ἐκτὸς ἐδεχθῶμεν ὅτι ἡ πόλις ἥτο ἐκτισμένη κατὰ μικροὺς συνοικισμοὺς ἐκ τῶν κλιτύων τοῦ λόφου καὶ ἐν τῇ πεδιάδι, ὡν οὐδὲν ἵχνος διεσώθη (πλὴν θραυσμάτων ἀγγείων), διότι αἱ οἰκίαι θὰ ἦσαν ἐκ πλίνθῳ ὡμῶν ἢ καλύβαι. Ὁ περίβολος τῶν τειχῶν τῆς ἀκροπόλεως ἔχει μῆκος 540 μ., σώζεται κατὰ τὰ $\frac{3}{5}$, ἔχει ὑψος κατὰ μέσον ὅρον 5 ἐξ ἀκανονίστων ἀσβεστολίθων καὶ τετραπέδων λίθων. Ἡ Α. πλευρὴ ἔχει τρεῖς πύργους, ὡν εἰς ἔχει πλάτος 18 μ., προεξέχει 9 μ. τα τείχους καὶ σώζεται ἔτι εἰς ὕψος 10 μ., περιβάλλων τὴν κυρίαν κρηνὴν τῆς πόλεως. Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς ἀκροπόλεως, ἡτις ἀντιψήστο ώς δῶμα (terrasse) μετὰ 8-10 μ. εὐρειῶν ὁδῶν (εὐρυάγυνοι μεταξὺ ἀκανονίστων σειρῶν οἰκοδομημάτων, σώζονται λειψανα δετερευόντων οἰκημάτων). Ἡ διμηρ. πόλις μετὰ τὰς ἀνασκαφὰς Πίν. ΙΕ'—310 ἀρνας οὐδὲν μέρος τῶν τοιούτων θυμάτων ἔκανετο, προσεφέρετο τοῖς θεοῖς οὐδὲν ἐτρώγετο, ὡς οὐδὲν οἶνος ἐπεντο, ἀλλ' ἐσπένδετο, διότι τὰ θύματα ἐνταῦθα ἦσαν βεβαοημένη διὰ τῶν κατιρῶν διὰ τοῦτο οἱ μὲν ἐγχώριοι κατώρυττον αὐτὰ τῇ γῇ, οἱ δὲ ἔνοι ἔρριπτον εἰς τὴν θάλασσαν.

314-82. 314-7 διαμετρῶ καταμετρῶ, κλήρους εἰς τὸ πάλον κ. ἐλόντες, πάλλον ἔμελλον νὰ πάλλωσι, τὸ ἐπιχειρούμενον, κυνέκυρο. δέομα κυνὸς κατὰ παράλ. τοῦ διηδὸς δέομα· ἐνταῦθα κόρους (κράνος ἐκ δέοματος κυνός, χαλκήρης 2 (χ.-ἀραιοίσκω) ἐπίγαλκος, δππότερη πλ. ἐρ., διότι ἡ προηγούμενη πρότ. ἐνέχει ἔννοιαν ἀποπείρας: πειρωμενοι, θέλοντες νὰ ἔδωσι, δὴ λοιπόν, ἀφείη ἡ εὐκτ. τοῦ πλαγ. λόγοντὶ ὑποτ. τοῦ εὐθέος, διότι τὸ πάλλον ἐλόντες ἴστορ. χρ.—318-2 ἀράομαι εὔχομαι, 320=276, ἔθηκε προεκάλεσε, τάδε ἔργα τὸ Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

προκείμενον πόλεμον, δῦναι νὰ κατέληῃ, ἀποφθίνω (φθίνω τῇ κομαι, φθείρομαι), ἀσφ. ἀποφθίμην, ἀποθνήσκω, δόμος ὁ (δέμω κτίζω) οἶκος, ^{**}*Αἰς*, ἐξ ἦς γεν. *Αἰδος* κ. δοτ. *Αἰδης* (κ. *Αἰδωνεύς*, ἀ (στ.)-ιδεῖν : ἀύρατος) ὁ Πλούτων, ὁ θεὸς τοῦ ἄδου· ὁ ἄδης (ὁ τόπος) παρ'. *Ομ. δόμος* *Αἰδος*, 323=73.—324-39 ἀψ δρόσων βλέπων ὅπιστον, ἔχων ἀπεστραμμένον τὸ πρόσωπον, *Πάριος* ἀντὶ Πάριδος, *ἔξιροσύνω* (δρούω συγγ. τῷ δρυνμαῖ) ἔξιρομῷ, ἐκπηδῶ, *θιώσ* (θοὸς 3 (θέω) ταχὺς) ταχέως, οἱ μὲν Τρῶες καὶ Ἀχαιοί, οἴτινες προσευχόμενοι ἵσταντο ὅρθιοι, διότι δὲν προσηγόριζοντο καθήμενοι, *κατὰ στίχας* κατὰ σειράς, ἥχι ἦ, ὅπου, *ἀερσίποδες* (ἀείροντες τοὺς πόδας) οἱ ζωηρῶς ἀναπηδῶντες ἵπποι, *ποικίλοις* πεποικιλμένος, κατακόσμητος, *ἔκειτο* πρὸς τὸ τεύχεα, πρὸς δὲ τὸ ἵπποι κατὰ ζεῦγμα ἕστασαν, ἐδύσετο μεικτ. ἀσφ. ἐνεδύθη, πόσις 163, *ἡύκομος* εὔκομος, καλλίκομος, *ἄραρισκω*, ἥρσα κ. ἥραρον, ἄρηρα (ἀμτβτ.), προσαρμόζω : συνδεδεμένας, προσηγορισμένας (ἢ ἐφωδιασμένας) (πρβλ. ἄρ-α, ἄρ-θρον, ἄρ-τιος, χαλκ ἥρης κλπ.), *ἐπισφύριον* πόρπη κουμβώνουσα ἐπὶ τῶν σφυρῶν τῶν ποδῶν, αὖ δέ, πρὸς τὸ μὲν 330, δύνω κ. δύομαι ἐνδύομαι, δς κ. ἑδς κτητ. ἀντων. γ'. προσ. ἴδικός του, *καστρητος* 238, *ἥρμοσε* ἀμτβτ. ἐφήρμοσε, ὁ δὲ διότι : διότι ἐφήρμοζε καὶ εἰς αὐτόν, *ἄρα* μετὰ τοῦτο, ἥ : ὡς εἶναι αὐτονότον, φυσικόν, *ἄργυρόηλος* ὁ κεκοσμημένος (ἐν τῇ κώπῃ, λαβῆ) δι' ἀργυρῶν ἥλων, *σάκος* οὐ βαρεῖα ἀσπίς, *μέγα ποδῆρες*, *στιβαρὸς* (στείβω πατῶ, συμπεπυκνωμένος) βαρύς, στερεός, *κρατὶ* 43, *ἴφθιμος* 3 (πιθανῶς ἐκ τοῦ ἴφι, ὁργ. πτ. τοῦ ἴς (vis) δύναμις : κραταιῶς) *ἰσχυρός*, *εὐπαγῆς*, *ἐύτυκτος* 2 (εὐ-τεύχω) καλῶς κατεσκευασμένος, καλῆς τέχνης, καλιτεχνικός, *ἴππουρις-ιν* θ. (κόρυς) ἡ ἔχουσα λόφον ἐξ οὐρᾶς *ἴππουν* ἡ αὐτὴ κ. *ἴπποδάσεια*, *ἴπποκομος*, *δεινὸν* φοβερά, *καθύπερθεν* ἀπ' ἐπάνω, *ἔνευεν* ἐκυμάτιζε, *ἄλκιμος* (ἄλκη) *ἰσχυρός*, *ἄρηρει*, *ἄραρισκω*, προσήρμοζε, *παλάμηφι* ὁργ. ἐν τῇ παλάμῃ, οἴληθ. ἥ κτητ., ὁ; δ' αὐτεως ωσαύτως δέ, *ἄρηιος* πολεμικός, *ἔντεα* τεύχεα, μόνον πληθ.—340-5 *ἐκάτερθεν* δ. καὶ ὁ εἰς καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ στρατοῦ του, *θωρήσσομαι* (θώρηξ, φορῶ τὸν θώρακα) διπλίζομαι (παρ' ἡμῖν θωρηκτόν), ἀνάλογον τὸ κορύσσομαι (κόρυς), *ἔστιχόωντο* 266, *δέρκομαι*, *ἔδρακον*, δέδορκα, βλέπω (δράκων): ἐκτοξεύοντες κατ' ἄλλήλων ἄγρια βλέμματα, *ἔχεν* κατεῖχε, *θάμβος* οὐ. κατάπληξις, καὶ δ' καὶ δῆ, *διαμετρητῷ* ἐν τῷ καταμετρηθέντι 315, *σείοντε τροπ.*, *ἔγχετη* θ. *ἔγκος*, *κοτέω* (κότος ἀ. ἡ ἐνδομύχως φυλαττομένη ὁργή,

μνησικακία) τὸ φυλάττω κατά τινος, μνησικακῶ : τρέφοντες (έχοντες) τὰ παλαιὰ πάθη ἐναντίον ἀλλήλων.—**346-9 πρόσθε πρόστερος**, πρώτος, προῖτει ἔρριψεν ἐμπρός, δολιχόσκοιος (δολιχὸς μακρὸς-σκοιός) ὁ ὥιπτων μακρὰν σκιάν, μακρός, ἐίση θηλ. τοῦ **Ισος**, πάντοσ' ἐίση κυκλοτερῆς (διὰ τὴν ἴσοτητα τῶν ἀκτίνων), οὐδὲ ἀλλὰ δέν, ὡς πλειστάκις παρ' Ομ., χαλκὸς τὸ χαλκοῦν δόρυ, ἔρριψεν ἀσπίδα, ἀναγνάμπτομαι ἀνακάμπτομαι, λυγίζω δπίσω, οἱ χαλκῷ.—**349-60 ὕρωντο** 13 ἐπετάχθη, ἐπήδησε μὲ τὸ χαλκοῦν δόρυ (δ λαμβάνων φορὰν εὐθὺς κατὰ τὴν ἐκκίνησιν ἀναπηδᾶ καὶ κατὰ τὴν βολὴν ἔχει τὸ σῶμα μετέωρον), ἐπενυξάμενος εὐχηθεὶς πρὸς τούτοις, ἀνα κλητ. τοῦ ἄναξ, μόνον μετὰ τοῦ Ζεῦ, τίνομαι ; (τὸν) δ με ἀναφ. αἰτιολ., ἔρριγε δῆ, ὑπὸ χερσὸς ὑπὸ τὸ κράτος, ὑπὸ τὴν βίαν τῶν χειρῶν μου, ἔρριγα προμ. τοῦ διγεῖν ἐν σημ. ἐνεστ. φοβοῦμαι, τρέμω, δψήγονος (δψή-γίγνομαι) μεταγενέστερος, δρέξω-ξω-ξα, διάφ. τύπος τοῦ ἔρδω, πρβλ. δέκτης, ξεινοδόκος δ δεκχόμενος ξένους, δφιλοξενῶν (πρβλ. δωροδόκος, πανδοκεύς..), δκεν ὑποθ. ἐὰν οὗτος, φιλότης φιλοξενία, ἀμπεπαλῶν ἀόρ. ἀναδιπλ. τοῦ ἀναπάλλειν, ἀφ' οὐ ἔπαλε πρὸς τὰ ἄνω ἐμπρὸς καὶ δπίσω, φαεινὴ διὰ τὸ χαλκοῦν ἐπίστρωμα, δβριμος βαρὺς (βρίθω), πολυδαίδαλος (δαιδάλλω τεχνικῶς ἐπεξεργάζομαι, πρβλ. Δαιδαλος δ περιώνυμος τεχνίτης), δαιδαλος κ. δαιδάλεος κατάτεχνος, πολυποίκιλτος, ἔρειδομαι, ὑπρστ. ἡρήρειστο εἰχεν εἰσδύσει, ἐμπηγθῆ, ἀντικρὺς (ἀντὶ κρ-, κάρη) ἀπέναντι, πέρα πέρα κατ' εὐθεῖαν, λαπάρη θ. δ γῶρος τῆς κοιλίας δ μεταξὺ τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ ίσχίου δ κενὸς δστῶν, δθεν κ. κενεὼν δ, αἱ λαγόνες, παρ' ήμιν τὰ λαγαρὰ (πρβλ. λαπαροτομία), διαμάω (ἀμάω θερίζω) διασχίζω, ἐκλίνθη ἔκλινε πλαγίως ἢ ἔκλινε τὴν μέσην του πρὸς τὰ δπίσω κύψας ἐμπρὸς καὶ συστείλας τὸ ὑπογάστριον, δτε παραλ. λ. ἐμπροσθεν τῆς λαπάρας, ἀλέομαι, ἀλεύομαι, ἀλεύνω, ἀποφεύγω, **κήρ 6.**—**361-8 ἔρνομαι** 271, πλῆξε κατέφερε πλῆγμα, φάλος ἀ. κερατοειδὲς κόσμημα τῆς κόρυνθος, ίδ. Πραγμ., ἀνασχόμενος ἀνορθωθεὶς (ἀνυψωθεὶς) καὶ ἀνατείνας καὶ τὴν χεῖρα, αὐτῷ φάλῳ, διαθρύπτω (θρύπτω, θραύω, τρυφή, τρυφ-ερός) θραύω, συντρίβω, δ ἀόρ. διατρύφην, τριχθὰ εἰς τρίτη κομμάτια, καὶ ἢ, ἐκπεσε ἐγάθη (ἐπεσε κάτω) κομμάτια ἀπὸ τὴν χειρά του, οιμώζω (οἴμοι) στενάζω, δλοώτερος σκληρότερος, ἢ τ. ἐφάμην πράγματι, καὶ δμως ἔλεγον μέσα μου, ἐφαντάσθην, τείσασθαι δτι ἐξεδικήθην, κακότητος αἵτ. διὰ τὸ ἀνοσιούργημά του, νῦν δὲ ἢ ἀντίθ. τῆς σκληρᾶς πραγματικότητος Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πρὸς τὴν διαψεύσθεῖσαν εὔλογον προσδοκίαν: ἀλλὰ τώρα νὰ (ἰδού), ἄγη τοῦ ἄγνωσθαι, συνέτριψή, ἐκ ἡγεμονίης (ἀίσσω) ἔξεπιδησεν, ἐξέφυγε, ἐτώσιος (ἐτὸς μάτην) μάταιος, ἀνευ ἀποτελέσματος, μολ ἥθ., οὐδὲ καὶ δέν.—369-72 ἐπαΐξας Πάριδι, λάβε (μιν) συνέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τὴν, ἵπποδάσεια 337, ἐπιστρέψας στρέψας αὐτὸν πρὸς τούς, ἴμας ἀ. τὸ λωρίον τὸ συγκρατοῦν τὴν περικεφαλαίαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, πολύκεστος (π.-κεντ-, κεντῶ) πολυκέντητος, κατάκοσμος, ἄγχω πνίγω (ἄγχόνη), δειρὴ θ. (ἀττ. δέρῃ, περιδέραιον) λαμδός, ἀπαλὸς ὡς παρὸς ἡμῖν, τρυφερός, τέτατο (τείνω) εἶκε τεντωθῆ, σφιχθῆ, δχεὺς ἀ. (ἔχω συνέχω) ὁ συνέχων, κτγρ. : ἵνα συγκρατῆ τῇν, τρυφάλεια (ἀντὶ τετρυφάλεια) ἦ ἔχουσα 4 φάλους κόρυς, ἦ τετράφαλος, ἀνθερεῶν-ῶνος ἀ. πώγων, τὸ ἔμπροσθεν μέρος τῆς κάτω σιαγόνος: κάτω ἀπὸ τόν, εἰς τὸ τέτατο.—373-82 καὶ νυ καὶ φυσικά, ἐρύω σύρω, ἀρνυμαι., ἀόρ. ἡράμην κ. ἀρόμην, λαμβάνω, ἀσπετος (ἀ(στ.)-σεπ-.. ἐν τῷ ἐν-σέπειν ἐννέπειν λέγειν) ἀνέκφραστος, ἐξαίσιος, εἰ μὴ ἄρο ἐὰν μὴ ἀκοιβῶς κατ' αὐτὴν τὴν στιγμήν, ἦ: ἐὰν μὴ φυσικά (ὅπως ἵσως ἀνεμένετε), μὴ δξὺ νόησε δὲν ἀντελαμβάνετο γοργῶς τὸ πρᾶγμα, οὐ ἥθ. (Πάριδι, πρὸς μεγάλην του χαράν), βοὸς γεν. ὕλης ἐκ δέρματος βοός, κτείνω, ἔκταν κ. μέσ. κτάμενος ἐν παθ. σημ., ἵφι μετὰ δυνάμεως, μετὰ πολλοῦ κόπου, έσπετο ἔπεσθαι, κεινὴ κενή, παχὺς εὔσαρκος, νευρώδης: κενὴ δὲ ἦ περικεφαλαία ἔμεινεν εἰς τὴν νευρώδη χειρά του, ἐπιδινέω (δίνη) περιστρέφω, ἥκε ἵημι, κόμισαν κομίσαντο, ἔλαβον, ἔριηρες 47, ἀψ πάλιν, ἐπόρουσεν ἐφώρμησεν, μενεαίνω (μένος) ζωηρῶς ἐπιθυμῶ, κατακτάμεναι, κατέκταν, κατακτείνω, ὅηα εὐκόλως, ἔλαφος (ἐκ τούτου δηίδιος ὁρός), ὥστε ὡς, ἄτε, ἐκάλυψε δὲ ἀντὶ μτκ., ἀὴρ θ., ἥέρος, ἥέρι, ἥέρα, δμίγλη, καδ εἰσε καθεῖσε, ἔβαλε νὰ καθίσῃ, μόνον ὁ ἀόρ., μτκ. ἔσας (σεδ-, sed-es, sedeo, ἔζομαι, ἔδρα), θάλαμος μέγαρον, κηώεις κ. κηώδης (*κῆος οὐ. τὸ (κατόμενον) θυμίαμα, ἄρωμα) ἄρωματώδης (κατ' ἄλλους κηφώ-εις κοῦλος, cav-us).

315 διεμέτρεον περιχαράσσοντες ὠδισμένον τινὰ χῶρον, ἐν φέρεπε νὰ διεξαχθῇ ἦ μονομαχία, καὶ διαγράφοντες τὰς ἀποστάσεις, ἐξ ὧν ὥφειλον νὰ βάλλωσι κατ' ἄλλήλων τὰ δόρατα· δστις ἐξήρχετο τοῦ χώρου τούτου φεύγων τὸ βλῆμα τοῦ ἀντιπάλου ἐθεωρεῖτο ἥτημένος.—316 κλῆροι λιθάρια ἦ ἔντλάρια ἦ συντρίμματα ἀγγείων δπτῆς γῆς, ἐφ' ὅν πολλάκις ἐπεχαράσσοντο ὑπὸ τῶν βαλλόντων, ἐὰν ἤσαν πολλοί, καὶ διακριτικὰ σημεῖα.—πάλλον ἀντὴ ἦ πρᾶξις ἀκολουθεῖ ἐν 324.—χαλκήρης ἦ κυνέη ἔνεκα τῶν χαλκῶν ἐλασμάτων, Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

άτινα ἐκόσμουν αὐτὴν ἔξωθεν, ἐπιφρωννύοντα ἀμα καὶ τὴν ἀμυντικότητα αὐτῆς περὶ τῆς κυνέης 336.—**320.** Ἡ εὐχὴ ἀπαγγέλλεται καθ' ἡν στιγμὴν πάλλονται οἱ κλῆροι.—**323.** Ἡ συνθήκη μετὰ τὴν λῆξιν τῆς μονομαχίας ἵτο ἀναγκαῖα καὶ πρὸς διακανονισμὸν τοῦ ζητήματος τῆς πολεμικῆς ἀποζημιώσεως τῶν Ἀχ.—**325.** Ἄψ ὁρόσων πρὸς ἀποφυγὴν ὑπονοιῶν ὅτι ἐδοιλεύτο περὶ τὴν κλήρωσιν ὑπὲρτοῦ ἀδελφοῦ.—**326.** Εἰσοντο πρότερον μόνον ἐκ τῶν ἀρμάτων εἰχον καταβῆ καὶ εἶχον ἐκδυθῆ τὰ ὅπλα, 113, 134·5, 231· ἀλλὰ καὶ ἂν εἶχον καθίσει, χάριν τῆς εὐχῆς θὰ εἶχον ἐγερθῆ.—**327.** ποικιλλὰ ποικιλόκοσμα διὰ γεωμετρικῶν καὶ ἄλλων σχημάτων, τὰ δόποια ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ χαλκοῦ εἰχον ἐμπαισθῆ (ἐμπαιστὰ κοσμήματα ἐξ ἄλλου μετάλλου ἐνημοσμένα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας χαλκῶν ὅπλων, ὡς εἶναι τὰ ἐμπαιστὰ κοσμήματα τῶν 4 ἐγχειριδίων τῶν Μυκηνῶν Πίν. Β' 1), ἢ ἐγχαραχθῆ (ἐγχάρακτα) ἢ ἐκτυπωθῆ (ἐκτυπα).—**328.** ἐδύσετο διότι ὁ Π. 17 ἡτο ὡπλισμένος ψιλὸς ὡς τοξότης. —ἀμφ' ὁμοισιε δηλοῦται τὺς ξίφος καὶ ἡ ἀσπίς, ὡν οἱ τελαμῶνες διηροχοντο ὑπὲρ τοὺς ὕμους, καὶ ὁ θώραξ.—**330.** κνημῖδες Α 17.—**332.** Θώρηξ συνίστατο ἐκ δύο χαλκῶν πλακῶν (τῶν γυάλων), ὡν ἡ μὲν τὸ στῆθος, ἡ δὲ τὰ νῶτα ἐκάλυπτε· πῶς ὅμως ἦσαν διαμορφωμένα τὰ γύαλα καὶ πῶς συνεδέοντο οὐδὲν μανθάνομεν παρὰ τοῦ ποιητοῦ· ὁ τοιοῦτος μετάλλινος θώραξ ἡτο δύπλον ἰωνικόν, φαίνεται δὲ ὅτι κατὰ τὸν Τρ. πόλεμον δὲν ἡτο ἐν χρήσει. Ὁ ἀρχαιότατος θώραξ θὰ ἡτο δεομάτινος, φορούμενος ὡς ἔνδυμα, πρβλ. τὸ ἀγγεῖον τῶν πολεμιστῶν, ὅπου διακρίνεται διὰ τοῦ μελανοῦ χρώματος φέρων καὶ χειρίδας· ὑστερον ἐφηρμόζοντο ἐπ' αὐτοῦ μετάλλιγα πέταλα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀμυντικότητος, ἔως ἐγένετο ὅλος μετάλλινος. Ἐπειδὴ δὲ τὰ γύαλα ἐφηρμόζοντο ἐπὶ τοῦ χιτῶνος, ἥδυνατο ὁ χιτὼν νὰ κληθῇ χάλκεος, ὡς ἡ κόρυς καὶ τὸ δόρυ καλοῦνται πολλάκις χάλκεα, διότι μέρη αὐτῶν εἶναι χαλκᾶ, χωρὶς νὰ εἶναι ὅλα ἐκ χαλκοῦ, καὶ χαλκοχίτων 127 ὁ φέρων τοιοῦτον χιτῶνα καὶ θώρακα.—**333.** Δυνάονος διότι αὐτὸς ὡς τοξότης δὲν ἔφερε τοιοῦτον.—**334.** ξίφος 18, Α 190, 219. Ὁ Πάρις ἔφερε ξίφος 18, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι, ἵνα περιβλήθῃ τὴν πανοπλίαν δύπλιτον, ἔπειτε νὰ ἐκδυθῇ τὰ ὅπλα, τὰ δόποια ἔφερε.—**335.** σάκος ἡ ἀσπίς εἶναι τὸ κυριώτατον ἀμυντήριον δύπλον τοῦ μαχητοῦ, ἔχουσα τρεῖς κυρίας μορφάς, α') ἡ δυμφαλόεσσα, β') ἡ ἀμφιβρόστη (,), περικαλύπτουσα τὸν ἄνδρα, καὶ γ') ἡ πάντοτος ἔίση. Ἡ α' εἶναι ποδηνεκής (ποδήρης), καλύψηφιοποίηθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πτουσα τὸ σῶμα ἀπὸ τῶν ὅμων μέχρι σκεδὸν τῶν ἄκρων ποδῶν, κεκυρωμένη πρὸς τὴν ἔξωτερικὴν ἐπιφάνειαν, διμοιάζουσα πρὸς πεφυσημένον ἴστιον (τὸ κύριον τὸ ἐν τῷ μέσῳ εἶναι δὲ ὁ ὄμφαλός), ἀλλὰ κατὰ τὸ μέσον περίπου αἱ δύο μακραὶ πλευραὶ συσπῶνται πρὸς ἀλλήλας, ὥστε νὰ σχηματίζεται ἐκεῖ ἐντομή τις καὶ ἡ ἀσπίς νὰ διμοιάζῃ πρὸς θήκην βιολίου ἢ πρὸς 8, Πίν. IB' 3 κατενώπιον, καὶ ἐν διατομῇ καθέτῳ ἀντόθι 6, καὶ νὰ φαίνεται ἀποτελουμένη ἐκ δύο κύκλων. Ὁ τύπος οὗτος τῆς ἀσπίδος εἶναι συνηθέστατος ἐν τοῖς μυκην. μνημείοις, πρβλ. καὶ Πίν. Β' ἐπὶ τοῦ πρώτου ἔξ αριστερῶν θηρατοῦ, IB' 7, τὸ σάκος καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη μυκηναία καὶ πυργωτὴ ἀσπίς.

“Ο β' τύπος ἔχει σχῆμα ἡμικυλινδρικόν, φέρων ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ πλευρᾷ ἐπιμήκυνσιν πρὸς φύλαξιν τοῦ προσώπου τοῦ μαχητοῦ καὶ καλύπτει ἐπίσης, εἰ καὶ βραχύτερος, διλόκληρον σκεδὸν τὸ σῶμα, Πίν. IB' 4 καὶ Πίν. Β' 1 ἐπὶ τοῦ δευτέρου καὶ τετάρτου ἀπὸ αριστερῶν θηρατοῦ. Ἀλλ' ὁ τύπος οὗτος εἶναι σπανιώτερος τοῦ πρώτου, ὅστις τὸ μὲν ἔνεκα τοῦ ὄμφαλοῦ καταλείπει πλείονα κενὸν γῶρον μεταξὺ ἀσπίδος καὶ σώματος καὶ τὰ γόνατα κινοῦνται ἐλευθερώτερον, τὸ δὲ τὰ καταφερόμενα πλήγματα, ἐὰν διατρυπήσωσι τὴν ἀσπίδα, ἔχουσι νὰ διανύσωσι διὰ τὸν ὄμφαλὸν πολὺ μακρότερον διάστημα ἕως φθάσωσιν εἰς τὸ σῶμα, οὕτω δὲ ἡ δομὴ τοῦ ὅπλου ἀμβλύνεται, τὸ δὲ διὰ τὴν μεγαλυτέραν κλίσιν τῆς ἔξωτερης περιφανείας τῆς ὄμφαλωτῆς ἀσπίδος τὰ προσπίπτοντα βλήματα εὐκολώτερον διωλίσθαινον.

“Η ἀσπὶς τῶν δύο τούτων τύπων ἀπετελεῖτο ἐκ πλειόνων ἐπαλλήλων δεομάτων βοείων, συνερραμμένων διὰ βοείων ἱμάντων, ἐφ' ᾧ πολλάκις θὰ ἐφηπλοῦτο ἔξωθεν καὶ χαλκῆ πλάξ, θὰ εἴλε δὲ ὑψος $1\frac{1}{2}$ μ. περίπου, διήκουσα ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τοῦ μέσου περίπου τῶν κνημῶν” τὸ πλάτος θὰ ἦτο τοιοῦτον, ὥστε νὰ περικαλύπτῃ στῆθος καὶ πλευρὰ καὶ μάλιστα ἡ τοῦ β' τύπου. “Ο δὲ γειρισμὸς αὐτῶν ἔγινετο διὰ τελαμῶνος, λωδίου δερματίνου, προσηρμοσμένου κατὰ τὰ ἄκρα ἐγκαρδίου κανόνος καὶ φερομένου περὶ τὸν τράχηλον καὶ τὸν αριστερὸν ὅμον, καὶ διὰ τοῦ ἐγκαρδίου κανόνος, καταλλήλως ἐνηρμοσμένου ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς ἀσπίδος καὶ λαμβανομένου διὰ τῆς αριστερᾶς γειρὸς (ὄχανος).

Πλὴν τῶν δύο τούτων τύπων ἀπαντᾶ καὶ γ' τύπος, ὁ συνηθέστατος παρὰ τῷ ποιητῇ, ἡ πάντος ἐίση, ἡ στρογγύλη ἀσπίς, ἐξ ἐπαλλήλων βοείων δεομάτων, ἀλλ' ἐλαφροτέρα τῶν ἀλλών ὃς μι-

κροτέρα, καλύπτουσα τὰ ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τῶν ισχίων, μετὰ λαβῆς ἐν τῷ κέντρῳ ἔσωθεν, φερομένη διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἐπιλαμβανομένης τῆς λαβῆς ταύτης, καὶ ἀπὸ τελαμῶνος, Πίν. ΙΒ' 5 καὶ Πίν. Δ' 2, ἔνθα ταύτην φέρουσιν οἱ δύο τελευταῖοι ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ἐπιβάται. Αὕτη ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ κρατήται εὐκόλως διὰ τεταμένης χειρὸς πρὸς πᾶσαν διεύθυνσιν, ἀφήνουσα κενὸν χῶρον μεταξὺ τοῦ στήθους καὶ αὐτῆς μέχρι 0,80 μ., ὥστε νὰ ἀμβλύνεται ἡ φορὰ τοῦ βλήματος, ἐὰν διετρύπα τὴν ἀσπίδα, διὰ δὲ τοῦ μεταλλίνου διμφαλοῦ, ὃν ἔφερεν ἔξωθεν κατὰ τὸ κέντρον, ἡδύνατο νὰ διατρυπῇ μόνον κατὰ τὰ ἄκρα, κατὰ τὰς ἀνάγκας δὲ ἡδύνατο νὰ κρατῆται καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός. Πολλῷ πλείονα περὶ τῆς ἀσπίδος Ζ 118.—**336 κυνέη.** Ἡ κόρυς εἶναι ἐκ τῶν πρωτογονωτάτων ὅπλων, λαβοῦσα τὴν ἀρχὴν ἐκ τοῦ ἀρχεγόνου ὅπλισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου διὰ δέρματος ζῴου ἢ θηρίου· ἐὰν λ. χ. ὁ μαχητὴς εἴχε περιβληθῆ διορὰν βοός, ἢ κεφαλὴ τοῦ δέρματος θὰ περιεκάλυπτε τὴν κεφαλὴν τοῦ μαχητοῦ, τὸ χάσμα τοῦ στόματος θὰ ἀφηνεν ἐλεύθερον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἐμπρὸς θὰ προέβαλλον τὰ δύο κέρατα τοῦ βοὸς καὶ ἄνω κατὰ τὸ μέσον θὰ προείχον αἱ τρίχες τῆς καίτης τοῦ ζῴου, ἐν φαρεὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ δέρματος θὰ ἐκάλυπτον τὰς παρειὰς καὶ τὰς σιαγόνας τοῦ ἀνθρώπου Ηίν. Ε' 1. Ἡ ὁμηρ. κόρυς εἶναι πῦλος δερμάτινος κωνοειδῆς (ἴσως ἀποκλειστικῶς τὸ πάλαι ἐκ δέρματος κυνός, ἐξ οὗ ἡ κόρυς κυνέη κ. κυνέη ταυρεί..., ἐὰν ἡτο ἐκ δέρματος ταύρου...), καλύπτων μέρος τοῦ μετώπου καὶ ὅλον τὸ ἄνω μέρος τῆς κεφαλῆς μετὰ τῶν κροτάφων, ἵνα μὴ καταπίπῃ δὲ ἐκ ταχείας κινήσεως ἢ ἐκ στροφῆς τῆς κεφαλῆς, συγκρατούμενος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δι' ὅχεως, πλατέος ἴμαντος κατερχομένου πρὸ τῶν ὤτων κάτωθεν τοῦ πώγωνος. Ὁ ὅχεὺς ἡτο περιττός, ἐὰν ἡ κόρυς εἴχε τὸ σχῆμα τοῦ λεγομένου Κορινθ. κράνους, ὅπερ εἴχε πρόσωπίδα καλύπτουσαν καὶ τὰς παρειὰς (χαλκοπάρηγος) καὶ καθιστῶσαν περιττὸν τὸν ἴμαντα, Πίν. Γ' 5. Ἡ κόρυς ἐν τῇ κορυφῇ ἀπολήγει εἰς κομβίον πλατὺ κοῖλον, ἐξ οὗ ἐκφύονται τρίχες καίτης ἢ οὐρᾶς ἵππου Πίν. Γ'. 2 (κόρυς ἵππουροις, ἵπποκομος καὶ ἵπποδάσεια), μονόχρωμοι ἢ πολύχρωμοι, ἢ νήματα χρυσᾶ ἢ πολύχρωμα, αἱ ὅποιαι ἀποτελοῦσι τὸν λόφον τῆς κόρυθος, τὸν ἐμφανίζοντα διὰ τῶν κινήσεων αὐτοῦ δεινὸν τὸν μαχητήν. Πρὸς ἐπίρρωσιν τῆς ἀμυντικότητος τῆς κόρυθος καὶ ὡς κοσμήματα ἔχοησίμευον καὶ τὰ φάλαρα, δίσκοι μετάλλινοι ἐφηρμοθεσμένοι ἐπὶ τοῦ κώνου τῆς κόρυθος Πίν. Γ'. 2 (τὰ λευκὰ

στίγματα). Διὰ τὸν χαλκοῦν αὐτῆς ὁ πλισμὸν ἡ κυνέη καλεῖται χαλκὴ καὶ χαλκήδος 316.—Τὸ χωρίον 330·8 δεικνύει κατὰ τίνα σειρὰν οἱ ὄπλιται περιβάλλοντο τὰ ὄπλα τὴν κόρυν φορεῖ τελευταίαν ὁ μαχητής, διότι ἄλλως δὲν θὰ ἥδυνατο νὰ κύψῃ καὶ ὁ λόφος θὰ προσέκρουεν εἰς τοὺς τελαμῶνας τοῦ ξίφους καὶ τῆς ἀσπίδος.—**338 ἔγχος** ἀντὶ τῶν δύο ἀκοντίων, τὰ ὅποια ἔφερε πρότερον 18, ἥδη λαμβάνει μακρὸν βαρὺ βόρυν, διότι ὁ ἄγῶν θὰ διεξαχθῇ σχεδὸν ἐκ τοῦ συστάδην.—**339 ἔδυνε** διότι εἶχεν ἀποθέσει ἐν 114, ὡς οἱ λοιποί, ἦ ἐν τῷ μεταξύ, ἔως ἔλθωσιν οἱ κήρυκες καὶ διεξαχθῇ ἡ τελετὴ τῶν ὅρκων, ἵνα μὴ καταπονῆται πρὸ τῆς κρισίμου μονομαχίας.—**357 φαεινῆς** διὰ τὴν ἔξωτερικὴν μεταλλικὴν ἐπιφάνειαν—**359 χιτῶνα** Γ 126.—**360 ἐκλίνθη** ὁ τρόπος οὗτος τῆς ἐκκλίσεως εἶναι δυσνόητος, διότι ὁ χιτὼν συνθλιβόμενος ὑπὸ τοῦ θώρακος εἶναι στενῶς συνδεδεμένος μετὰ τοῦ σώματος· ἥ ἐκκλισίς θὰ ἥτο εὐνόητος, ἐὰν ὁ χιτὼν ἥτο ἐλεύθερος.—**362 Οἱ φάλοι** ἥσαν σωληνοειδεῖς κερατώδεις προεξοχαὶ κατὰ τὴν προσθίαν πλευρὰν τῆς κόρυνθος ὡς ἀκριβῶς οἱ προέχοντες ὀφθαλμοὶ τοῦ κοχλίου, κρηησιμεύοντες τὸ μὲν πρὸς ἐπίρρωσιν τῆς κόρυνθος, τὸ δὲ καὶ ὡς ἀποτροπιάσματα (φυλακτά)· ἥ κόρυς ἡ φέρουσα δύο φάλους ἐμπρὸς ἀμφοτέρωθεν καλεῖται ἀμφίφαλος Πίν. Γ' 2, ἥ δὲ ἔχουσα 4 φάλους, ἀνὰ 2 ἐμπροσθεν καὶ ὅπισθεν, τρυφάλεια (τετράφαλος), 372.—**370 ἐπιστρέψας** φαίνεται ὅτι οἱ μονομαχοῦντες κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μονομαχίας είχον τοιαύτην στάσιν λάβει, ὥστε εἶχον στρέψει πρὸς τοὺς ἀντιμαχομένους στρατοὺς τὰ πλευρά, οὐχὶ τὰ νῶτα (διὰ τί οὔτω;), ἥτοι ἡ γραμμή, ἥν θὰ ἤγομεν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἐπὶ τὸν ἔτερον τῶν μονομαχούντων, ἥτο παράλληλος πρὸς τὴν γραμμὴν τῶν μετώπων τῶν δύο στρατευμάτων· οὕτως ὁ Μ. διὰ στροφῆς ἐπὶ δεξιὰ ἥ ἐπ' ἀριστερὰ σύρει τὸν Π. εὐθὺς πρὸς τοὺς Ἀχ.—**371 πολύκεστος** διὰ κοσμημάτων κεντητῶν, διαπτῶν, ἐγγαράκτων ἥ ἐμπαιστῶν ἥ ἐκτύπων ἐπὶ τῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων τῶν ἐπικοσμούντων τὸν δεξιότερον 375 ὀχέα.—**370·3 Ὁ Μ.** δὲν ἥδυνήθη νὰ φονεύσῃ τὸν Π. δι' ὧν εἶχεν ὄπλων, ἄλλο δὲ ὄπλον μὴ ἔχων πειρᾶται ἥδη νὰ σύρῃ τὸν Π. ἔξω τῆς διαμεμετρημένης ζώνης, ὅπερ ἐὰν ἥθελε γίνει, ὁ Π. θὰ εἶχεν ἥτηθῇ.—**374 Ἡ Ἀφροδίτη** εὐνοεῖ τὸν Π., διότι οὗτος ὡς διαιτητὴς μεταξὺ αὐτῆς, "Ἡρας καὶ Ἀθηνᾶς, ἔδωκεν εἰς αὐτὴν τὰ πρωτεῖα τοῦ κάλλους, καὶ τῇ βοηθείᾳ τῆς θεᾶς εὐγνωμονούσης ἔκλεψε τὴν καλλίστην τῶν γυναικῶν Ἐλένην· τὸν μῆνθον ὄμως τοῦτον δὲν γινώσκει ὁ Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ποιητής.—375 Ιφιε κτ. ὅσφ μεγαλυτέρα δύναμις χρειάζεται νὰ φονευθῇ βοῦς τις, τόσφ ἀκμαιότερος καὶ εὐρωστότερος εἶναι οὗτος τοῦ ἐκ νόσου ἀποθνήσκοντος· ὅθεν καὶ τὸ δέρμα τοιούτου καὶ ὁ ἔξ αὐτοῦ ἴμας εἶναι στερεώτατα,—380 ἔγχεῖ χαλκείῳ ἐὰν εἶναι τὸ αὐτό, ὅπερ ἔχοησιμοποίησεν 355, ἀποσπάσας ἐν τῷ μεταξὺ αὐτὸ ἀπὸ τῆς ἀσπίδος του Π., ὅπερ ὁ ποιητὴς ἀποσιωπᾶ [κατὰ τὸ σχῆμα σιωπήσεως], ἡ νέον παρασκευὴν ὑπὸ τῶν ἐταίρων, καταλείπεται εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ ἀκροατοῦ

449-61. 449-54 ἐφοίτα περιφέρετο, ἀν' δμιλον Τρώων,
θὴρ ἄγριον θηρίον (κνο. ὁ λέων), ἐσαθρέω (ἀθρῶ παρατηρῶ) πα-
ρατηρῶ μέσα (εἰς τὸ πλῆθος), εἰς που πλ. ἐρ. ἐν τῇ ἐννοίᾳ εὐχῆς,
ώς αὗτη ἐξήρχετο ἐκ τῶν στηθῶν τοῦ Μ.: ἄχθεέ μου! ἀν τὸν
ἔβλεπον κάπου!, κλειτὸς 3 (κλεῖτο ἀντὶ κλέω, μ. κλέομαι, κληίζω
(κλέος) κλεῖω) κλεινός, περίφημος, ἔνδοξος, κεύθω ἀποκρύπτω
(κευθμών), φιλότητι ἀπὸ ἀγάπην, οὐ μὲν γὰρ διότι ἀπὸ ἀγάπην
βέβαια ἐν πάσῃ περιπτώσει δέν, ἀπεχθάνομαι, ἀπηχθόμην, γίνομαι
μισητός, σφιν σφίσιν, αὐτοῖς.—455-61 δὴ ίδού, φαίνεται (οὖσα)
Μ. προφανῶς ἀνήκει εἰς τὸν Μ., ὑμεῖς δὲ ἡ ἀντίθ. πρὸς ἴμας τοὺς
νικητάς, ἐκδίδωμι ἐξάγω ἔξω (τῆς πόλεως) καὶ δίδω, ἀποτινέμεν
ἀντὶ προστκτ., 460=287, ἐπ' ἥνεον ἐπεδοκίμαζον, ἐπευφήμουν,
ἐπεχρότουν.

451 ἐπίκουροι περὶ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν καὶ τῶν Τρώων 305.—456 Τρῶες καὶ Δαρδανοὶ λαοὶ συγγενέστατοι, στενῶς συνδε-
δεμένοι πρὸς ἀλλήλους· οἱ δεύτεροι λέγονται καὶ Δαρδάνοι, Δαρδα-
νίωνες, αἱ γυναικες Δαρδανίδες, ἡ πόλις Δαρδανίη, ἐν ᾧ κατώκουν
τὸ πάλαι οἱ Τρῶες, ἐπὶ τῶν προπόδων τῆς Ἱδης νοτίως τοῦ Ἰλίου
πρὸιν κτισθῆ τοῦτο.—457 νίκη Μ. διότι ὁ Π. ὑπερέβη τὸν διαμε-
τρηθέντα χῶρον καὶ ἀναζητούμενος δὲν προσέρχεται, ἵνα συνεχίσῃ
τὸν ἀγῶνα. Ἀλλ' ἡ μονομαχία δὲν εἶχε λάβει τὴν ὑπὸ πάντων πο-
θουμένην ἔκβασιν, νὰ φονευθῇ ὁ ἔτερος· ὁ Ἡ. εἶχε θέσει ὡς ὅρον
κρίσεως τὴν νίκην γενικῶς 92, τοῦτο ἐπαναλαμβάνει ἡ Ἱδης 138
καὶ ὁ Ἡδαῖος 255, ἀλλ' ὁ Ἄγ. ἐν τοῖς ὅροις καθώρισεν ὅρον νί-
κης τὸν φόνον τοῦ ἐτέρου 281-4. Ἐντεῦθεν ἡδύναντο νὰ ἐγερθῶ-
σιν ἀμφισβητήσεις περὶ τῆς νίκης.

Δ

1-83. 1-4 πάρ παρά, πάρ Ζηνὶ ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τοῦ Διός,
 ἁγοράματι (μετὰ τὴν συναίρεσιν τοῦ αο εἰς ω δι ποιητῆς ἀναπτύσ-
 σει καὶ ο) (ἀγορά, ἀγείρω) συσκέπτομαι (ἐν συνελεύσει), δάπεδον
 τὸ πάτωμα ἀντὶ τῆς αἰθουσῆς, μετά σφισι μεταξὺ αὐτῶν, πότινα
 θ., κλητ. πότινα, (πόσις, possunt, δεσ πότης) ἡ δέσποινα, σεβασμία,
 ἔριτιμος, νέκταρος οὐ. τὸ ποτὸν τῶν θεῶν κατὰ τὸ οἰνοχοεῖν νέκταρ
 πρβλ. βουνθυτεῖν ἦν καὶ τράγον, οἰκοδομεῖν ναόν, ναυπηγεῖν ναῦν
 κα., τοι κ. οὐ τὸ ἄρθρο. μετὰ σημ. δεικτ. ἀντων., δηδέχατο πρτκ.,
 ἐνεστ. δήδεγματι (ἐκ δ. δεκ-, δέκομαι δεξιοῦμαι), ἐδεξιοῦντο, ἐχα-
 ρέτιζον, προέπινον, δέπτας αος οὐ. ποτήριον.—**5-12 αὐτίκα** εὐ-
 θύς, μετὰ τὸ τέλος τῆς μονομαχίας 12... τὸ αὐτίκα δηλοῖ τὴν τα-
 γεῖαν μετάβασιν ἀπὸ τῆς μιᾶς πράξεως εἰς ἄλλην καὶ ἐντεῦθεν τὸ
 ἀσύνδετον, **ἔπος** (εἰπεῖν) λόγος, **κέρομος** κ. κερτόμιος (κέρ-στομος
 δι ἔχων κεῖδον στόμα) δηκτικός, **παραβλήδην** (παραβάλλω βάλλω
 πλαγίως) διὰ πλαγίων διαξιφισμῶν, δοιοὶ 3 διττοί, δύο, ἐν τῷ ἐν.
 θ. δοιὴ ἀμφιβολία (πρβλ. ἐνδοιάζω, ἐνδοιασμός), θεάων ἐκ τοῦ
 δοιαί, **ἀρηγῶν** (ἀρηγώ) ἀρωγός, σύμμαχος, **Μενελάω** ἐκ τοῦ ἀρη-
 γόνες εἰσι, **Ἀργείη** ὡς ἐν "Αργει λατρευομένη, **Ἀλαλκομενηλς** ὡς
 ἐν **Ἀλαλκομεναῖς** τῆς Βοιωτίας, **Ἀθήνη-ναίη**, ἀττ. **Ἀθηνᾶ-ναία**,
 ἡ τοι ἐκ τῆς βεβαιωτ. σημ. προκύπτει ἡ ἀντιθ. μέν, ὡς ἐνταῦθα, **κα-
 θήμεναι** μετὰ τῆς ἐννοίας τῆς ἀδρανείας, **νόσφι** μακρὰν τοῦ (Μεν.),
 εἰσορόσωσαι κτγρ. μτχ. εἰς τὸ τέρπεσθον: διασκεδάζουσι χαζεύουσαι,
 τῷ τῷ ἄλλῳ ἐκείνῳ, τῷ Πάριδι, δν ἔβλεπον πρὸ δλίγου οἱ θεοί,
 αὗτε τούναντίον, φιλο-σμειδ-ής φιλομ(α)ειδής, ἡ ἀγαπῶσα τὰ μει-
 διάματα, **παραβλώσκω**, ἀόρ. παρέμολον, (αὐτό-μολ-ος, μολὼν λαβέ-
 βλώσκω ἔρχομαι, μολ-, πρκμ. μέ-μλω κα καὶ πρὸς εὐφων. μέ-
 μβλωκα) παρευρίσκομαι, ἵσταμαι παρὰ τὸ πλευρόν τινος, ἐκ τούτου
 ἡ δοτ. τῷ, ἀμύνω τι ἀποσοβῶ, **κῆρ** θ. κηρὸς ἡ μοῖρα τοῦ βιαίου
 θανάτου, δι θάνατος, **αὐτοῦ** ἀπ' αὐτοῦ, καὶ **νῦν** εἰδ. περίπτωσις
 τοῦ προηγουμ. γενικοῦ αὲν 11, ὅπως πάντοτε οὕτω καὶ τώρα, σαδω
 (σάος σως) σφῖσ, **ἔξεσάωσεν** ἔσφιτεν ἐκ τοῦ θανάτου, **δίομαι** οἴο-
 μαι, ὀισάμην κ. **ώισθην**: καθ' ἦν στιγμὴν ἔφαντάζετο.—**13-9** ἡ τοι
 ἀναμφισβήτητως, **Μενελάου** γεν. κατηγορηματικὴ τῆς κτήσεως,
 ἀνήκει εἰς τὸν Μ., **ἀρηγίφιλος** δ ἀγαπητὸς εἰς τὸν "Αρη" διὰ τί;
φράξομαι σκέπτομαι, τὸ ἐνεργ. φράζω δεικνύω, **ὅπως** ἔσται ποῦ
 θὰ καταλήξωσιν, ποῖον τέλος θὰ λάβωσιν αὐταὶ αἱ ίστορίαι, τὰ ζη-
 Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τίματα, ἥ (ἥδε)-ἥ (ἥε) πότερον-ἥ, ἐπεξ. τοῦ δπως, ἥ δα ἀρά γε, δρα σομεν ύποτ. ἀπορημ. ἀιορ. τοῦ δρυνμ, δρσω, ὁροζον, δρωρα (ἀμτβ.) ἔγειρω, προκαλῶ, αὗταις αὐθις, φύλοπις-ιδος υ. (φύλων δψ (νοχ) κραυγή) κραυγή τῶν λαῶν, θορυβώδης μάχη, αἰνδς 3 δεινός βάλωμεν νάποκαταστήσωμεν, φιλότης εἰρήνη, ή μετά-+δοτ. (τοπ.) μεταξύ, ει δ' αὖ πως ἀλλ' ἐν ἣ περιπτώσει ήθελε φανῆ ΐσως, τόδε τὸ τελευταῖον, ή εἰρηνική διαλλαγή, φίλον καὶ ήδυν ἀγαπητὸν καὶ εὑπρόσδεκτον, οἰκέοιτο ή εύκτ. δηλοῖ παραχώρησιν, συγκατάβασιν: δέχομαι, στέργω νὰ ἔξακολουθῇ μὲν κατοικομένῃ, νὰ μένῃ σώα, ἄγοιτο δύναται νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ, αὕτις τοπ. δπίσω οἴκαδε, Ἀργεῖην τὴν ἔξ "Αργους, Πελοποννήσου.—**20.9 μύζωλ.** π. κάμνω (λέγω) μοῦ-μοῦ, μουρμουρίζω (εἰς ἔκδηλωσιν ἀποδοκιμασίας τοῦ λόγου τινός), ἐπέμυξαν ἐμουρμούρισαν δι' δσα εἰπε, χωρὶς νὰ διμιλήσωσι, πλησίατ ἀλλήλων, ήσθην δυϊκ. τοῦ ἡματά κάθημαι, μέδομαι σκέπτομαι, σχεδιάζω ((med·itor μελετῶ· τῆς αὐτῆς δ. μέδων κ. μεδέων), ἥ τοι μέν, ή ἀντίθ. "Ηρη δὲ 24, ἀκέων (ἐκ δ ἀκ- δηλούσης σιωπήν, ήσυχίαν, ἀκήν σιωπηλῶς, ήκα σιγάδολίγον, ἔξ οὖν ἡσσον, ἡκιστα) μτχ. καταντήσασα ἐνταῦθα ὡς ἐπίο.: διετέλει σιωπῶσα, οὐδὲ καὶ δέν, ὡς πλειστάκις παρ' Όμ., σκύζομαι ἀγανακτῶ, δργίζομαι, χόλος δὲ ἀντὶ γάρ, χόλος ἀ. δργή, θυτόμος, δ. χολοῦμαι (πρβλ. μῆνις, κότος), ἥρειν (ἥρεεν) κατελάμβανεν, ἐκυδίευε κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ λόγου τοῦ Διᾶς, μὴν αἵτ. γ' προσ. προσωπ. ἀντων. γένους κ. ἀριθμοῦ κοινοῦ, χανδάνω, ἔχαδον, πέχανδα (χαδ-, ἔξ οὖ καὶ χάζομαι, χάσκω) (χάσκω) χωρῷ: δὲν ἐχώρεσε, ἐπλημμύρησεν, ἔξεχείλισεν ή δργή, ἔχυσε τὴν χολήν της. "Ηρη ἡθ., προσαυδῶ λέγω πρός τινα, ποῖον ατγρ. τοῦ μῆθον: ποῖός ἐστιν δ μῆθος, δν, ἐθέλεις τολμᾶς νὰ θέλῃς, ἄλιος 2 μάταιος, ἀ. θεῖναι γά ματαιώσῃς, ἀτέλεστος ἀτελέσφορος, ἀνευ ἀποτελέσματος; Ιδρῶ ἀντὶ ίδρωτα, μόγος ἀ. μόχθος: ἀπὸ τοὺς πολλοὺς μόχθους, κάμνω κουράζομαι, ἀποκάμνω, καμέτην δὲ συνδέεται πρὸς τὴν ἡγούμ. ἀναφορ. πρότ., ἀγειρω συναθροίζω (ἀγορά), λαδν τὸν στρατὸν τῶν Ἀργείων διὰ τὴν κατὰ τῆς Τροίας στρατείαν, κακὰ αἵτ. παράθεσις εἰς τὰς δύο ἀναφ. προτ. καὶ δὴ τοῦ ἀγειρούσῃ λαόν: διὰ κακόν, πρὸς ὄλεθρον, τοῖο τοῦ, ἔρδω, ἔρξω, ἔρξα, ἔσργα, πράττω, ἐτερος τύπος τοῦ δέξω: κάμνε δ, τι θέλεις, ἐμπρός! ἐπὶ τὸ ἔργον σου! ἐπαινέω συμφωνῶ, τοι σοί, tibi.—**30.6 δχθέω** (ἀχθομαι) ἀγανακτῶ: ἐν μεγάλῃ ἀγανακτήσει, προσέφη εἶπε πρός, νεφεληγερέτα (δ τὰς γεφέλας ἀγείρων)

ἀρχ. ὄνομ., δαιμόνιος ἐκεῖνος, οὐ λόγοι καὶ ἔργα δὲν φαίνονται
 ὡς φυσικά, ἀλλ' ἐρμηνεύονται ἐκ θείας ἐπενεργείας, δαιμονισμένος,
 ἀλλόκοτος, θεότρελλος, νὺν (ν) σύνδ. συλλογ. λοιπόν· οὗτος δὲ λόγος
 τοῦ Διὸς προσαρμόζεται εἰς τὸν τῆς "Ἡρας, τὸ πῶς, δέξω, -ξω ξα,
 ἔρδω μετὰ διπλ. αἵτ. δ' τ' ὅτι τε, διότι, ὥστε· ὁ τὲ λείψανον ἀρ-
 καιοτέρας παρατακτικῆς συνδέσεως τῆς κυρίας προτάσεως πρὸς τὴν
 αἰτιολογικήν, κυρίαν οὕσαν, μενεαίνω (μένος ζωηρὰ ἐπιθυμία)
 ζωηρῶς ἐπιθυμῶ, ἀσπερχές ἐπίρ. (ἀσπερχής 2, ἀ (ἐπιτ.) σπέρχομαι
 σπεύδω, δὲ λίαν σπεύδων) μετὰ πολλῆς σπουδῆς, σφοδρῶς: ἔχεις
 φλογερὰν ἐπιθυμίαν, ἔξ-αλαπάξω (κενῶ, διαρπάξω λυφυραγωγῶν)
 ἐκπορθῶ, πτολιεύθρον (πτόλις-πόλις, ὡς πτόλεμος-πόλεμος, Νεο-
 πτόλεμος κλπ.) πόλις, κτίμενος τοῦ κτίζω ἐκ δ. κτι-, ἀμφι-κτί-οντες,
 περὶ κτί-οντες, ἐκτισμένος, ἐν κ. ἔχων ὕδατας οἰκοδομὰς ἢ πολυάν-
 θρωπος, σύ γε σὺ μὲ τὴν σφοδρὰν ἐκθραν σου, δὲ δίδει τόνον
 εἰς τὸ σύ, εἰσελθοῦσα... εἰς τὴν κυριεύθεισάν πόλιν, ἀπλῆ αἵτ. εἰς
 δῆλωσιν κινήσεως μετὰ κινήσεως ὁμμάτων, βεβρώθω διάφορος
 τύπος τοῦ βιβρώσκω καταβροχθίζω, ἔξακέομαι θεραπεύω τε-
 λείως: ἥθελες τελείως κατευνάσει.—37-42 μὴ γένηται ἀπαγόρ.
 ἂς μὴ γίνῃ, νεῖκος οὖ. φιλονικία, τοῦτο γε ἀντὶ τοῦλάχιστον ἢ
 διαφορά, ἢ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου τοῦλάχιστων φιλονικία,
 ἔρισμα (ἔριζω, ἔρις) ἀντικείμενον, ἀφορμὴ διαπληκτισμῶν, δπίσσω
 ἐν τῷ μέλλοντι, ἐὰν τώρα δὲν ὑποχωρήσω, τοι σοί, βάλλεο πρστκ.
 βάλλε καλά, καὶ ἔγω ὡς σύ, μέμασα κ. μέμονα (ἐκ δ. μεν-, μένος,
 μενεαίνω) ζωηρῶς ἐπιθυμῶ, ἐθέλω μεμαδῶς ἔχω ζωηρὰν ἐπιθυμίαν,
 διακαῶς ἐπιθυμῶ. δθι ἐν ἦ, ἔγγέγα κ. ἔγγέγονα, ὃς μέμασα κ. μέ-
 μονα,: ἐνοικοῦσι, διατρέβω ἀνατέλλω, συγκρατῶ, τὸ ἀπόμφ. ἀντὶ
 πρστκτ. ἀποπείρας, τὸν χόλον ἐμὸν τὴν δργήν, ἥτις τότε θὰ μὲ
 κατέχῃ, ἔσσαι νὰ μὲ ἀφήσῃς ἐλεύθερον, εἰς τὴν διάθεσίν μου, πα-
 ραιτουμένη πάσης ἀντιστάσεως.—43 Ο καὶ γὰρ ἔγω διότι καὶ
 ἔγω, δᾶκα τοῦτο, νὰ κατευνάσῃς τὸ πάθος σου, σὲ ἀφῆκα νὰ κο-
 ρέσῃς πὸ πάθος σου, θυμὸς ἀ. (θύω φυσῦ) ἢ ψυχή, ὡς ἔρδα τῶν
 σφοδρῶν συναισθημάτων κ. παθῶν, ἀέκοντι γε θυμῷ ἀλλὰ μὲ
 κρύαν, παγωμένην καρδίαν: ἀλλ' ἐὰν ἔγνωριζες μετὰ πόσην ἐσω-
 τερικὴν ἀντίστασιν ἔκαμον τὴν θυσίαν αὐτήν! αἰν ἀναφορ., τὸ
 δεικτ. τῶν 46, ναῖω κ. ναὶετάω (νασ-, ναύς, μετα νάσ-της) κα-
 τοικῶ, κεῖμαι, πόλης ίων. πόλεις, ἐπικχόνιος (χθῶν γῆ) ἐπί-
 γειος, ἤρδες 3 ιερὸς (ώς διατελοῦσα ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν
 θεῶν), τίω τιμῶ, τιέσκετο θαμ. (δ. παρατκ. διότι ἥδη ἔχει πα-
 Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φαιτήσει τὸ Ἰλιον), **κηρ** κηρός οὐ. (κέαρ, cor cord-is, καρδ-ία) καρδία, περὶ καθ' ὑπερβολήν, κηροὶ τοπ.: δόλοψύχως, **ἔνυμελης** ειώ ἄ. (ἐν- μελίη δένδρον ἔχον εὐθυτάτους τοὺς κλάδους, ἐξ ὧν κατεσκευάζοντο τὰ κοντάρια τῶν δοράτων) διά τῶν ὀχιών ἐκ μελίας δόρων, **δεύομαι**, δευήσομαι, δέομαι, στεροῦμαι, **δαῖς** δαιτός θ. (δαιτυμι, δαίομαι μερίζω) μερίς, εὐωχία, θυσία, **ἔση** θ. τοῦ ισος, ἀνάλογος πρὸς τὴν ὅρεξιν, ἀφθονος, **λοιρή** (λείβω σπένδω) σπονδή, **κνίση** θ. ἀντὶ κνῖσα, ἡ εὐώδης ἀναθυμίασις τοῦ ψυμούμένου κρέατος (τοίκνα), αἱ γεν. ἐπεξ. τοῦ δαιτός, λαγχάνω λαμβάνω (διὰ κλῆρου, πρβλ. λαχεῖον, λαχνός), τὸ καθ' ἔλξ. πρὸς τὸ γέρας ἀντὶ τά, **γέρας-αος** οὐ. τιμητικὸν δῶρον (γεραζός, γεραίω).—**50-6** **ἀμει-**
βομαι (ἀμείβω ἀλλάσσω) ἐναλλάσσω, λαμβάνω τὴν θέσιν τινὸς ἐν τῷ λόγῳ, διαδέχομαι, ἀποκρίνομαι, μετ' αἵτ., **βοῶπις** (ἡ ἔχουσα μορφὴν βοός, εἶτα) ἡ μεγαλόφθαλμος, μὲν ἀληθῶς (δύναται νὰ εἶναι καὶ ἀντίθ., οὐ ἡ ἀντίθ. ἐν 57), **εὐρυάγυια** ἡ ἔχουσα εὐρείας ἀγυιᾶς (ἀγυιόπαις), **Μυκήνη** ἀντὶ Μυκῆναι, διαπέρθω σω-σα κ. διέπραθον, ἐκπορθῶ, τὸ ἀπομφ. ἀντὶ προστ. δηλούσης παραχώρησιν, **ἀπεχθάνομαι** γίνομαι μισητός, τοὶ σοί, περὶ **κηρ** 46, τάων ἐπαναλ. τὸ τάς, **πρόσθετε τάων** πρὸ αὐτῶν, πρὸς προστασίαν αὐτῶν: δὲν προστατεύω σύντας, **μεγαίρω** (θεωρῶ τι μέγα, ὅθεν) φθονῶ (τὰς διαπέρσαι), ἐμποδίζω, εἰς περ καὶ ἄν, **οὐκ εἰῶ** ἐν τῇ ὑποθ., διότι αἱ ὑποθ. προτ. κατ' ἀρχὰς εἰχον ἀρνησιν οὐ ὡς κύριαι, **οὐκ** **ἀνύω** δὲν φθάνω εἰς τὸ τέρμα μου, εἰς τὸν σκοπόν μου, οὐδὲν κατορθώνω διὰ τοῦ φθόνου μου, διένεστ. ἀντὶ μέλλ., **φέρτερος**, ὑποθ. φέρτατος κ. φέριστος (φέρειν, παραγωγικώτερος, ὁ φελιμώτερος) **Ισχυρότερος**.—**57-61** **ἄλλα** **χρή** ἡ ἀντίθ. πρὸς τὴν 51-3 γενομένην συγκατάβασιν, παραχώρησιν τῆς Ἡρας, ἐκφράζουσα τὴν ἀνταπαίτησίν της, **θέμεναι** θεῖναι, ποιῆσαι **οὐκ ἀτέλεστον** ἀποτελεσματικόν, **καὶ...** ἐγώ, γένος καταγωγή, **ἔνθεν** ἐξ ἐκείνων, **ὅθεν** ἐξ ὧν, **ἀγκυλομήτης** (ἀγκύλος καμπύλος, στρεβλὸς-μῆτις σκέψις) διστρεβλὰ σκεπτόμενος, πανοῦργος, ἐπίβουλος, τὸ **τίκτειν** κυρίως ἐπὶ τῶν γυναικῶν, **πρεσβύτατος** ἐντιμότατος, γεραρώτατος, **ἀμφοτέρον** προεξ. παράθεσις: καὶ διὰ τοὺς δύο λόγους, γενεὴ ἡλικία, εὐγένεια, ἡ δοτ. αἰτιολ. καὶ δυνάμει τῆς ἡλικίας, πρὸς ἣν συνάπτεται αἰτιολ. πρότ., **οὐνεκα** (οὐ ἔνεκα) κ. ὁδούνεκα (ὅτου ἔνεκα) διότι, **κέκλημαι** εἴμαι Γ 138, **παράκοιτις-ιος** θ. (παρά-κοιτη κλίνη) ἡ σύζυγος, ἀρσ. παρακοίτης' λέγεται καὶ ἄκοιτις (αἱ ἀθρ.)-κοίτη κ. ἄλοχος (αἱ ἀθρ.)-***λέχομαι** κατακλίνομαι), **σὺ δὲ παρατακτ.** πρότ. ἀντὶ μτχ. : παράκοιτις

σοῦ, τοῦ ἀνάσσοντος, ἀνάσσω (ἄναξ, ἄνασσα) βασιλεύω.—62-7
 ἡ τοι μὲν ἡ ἀντίθ. σὺ δὲ 64, διότι τὸ ἐπὶ δ' ἔψονται κεῖται διὰ
 μέσου, ὑποεἰκω ὑπείκω, ἐνταῦθα μέλλ. δο., διότι ἡ Ἡρα ἐπανα-
 λαμβάνει ὡς βεβαίαν τὴν γενομένην ἐκατέρῳθεν παραχώρησιν, 37,
 43 κ. 53 : θὰ κάμωμεν ὡς πρὸς ταῦτα ἀμοιβαίας ὑποχωρήσεις, ἐπὶ
 ἔψονται, ἐφέπομαι, θὰ ἀκολουθήσωσι, θὰ συμφωνήσωσι, ἐπιτέλλω
 ἐντέλλομαι, δίδω ἐντολήν, τὸ ἀπομφ. ἀντὶ προτκτ., θᾶσσον ὡς τά-
 χιστα, εἰς τὸ ἐπιτεῖλαι, φύλοπις αἰνὴ 15, πειρᾶν νὰ μετέλθῃ πᾶν
 μέσον, ἵνα, ἀρξωσι πρότεροι πίεσον, δηλέομαι (dele o) βλάπτω,
 προβαίνω εἰς ἐχθροπραξίας (δηλητήριον), ὑπερκύδας-αντος (κῦδος
 δόξα) ἐνδοξότατος, ὑπὲρ δρκια πέραν τῶν ὅρων τῶν καθορισθέν-
 των διὰ τῶν ἐνόρκων συνθηκῶν, προβιάζοντες τὰς...—68-72
 οὐδ' ἀπίθησε λιτότης: καὶ προθυμότατα ἐπείσθη, προσαυδῶ; πτε-
 ρόεντα διότι ἔξελθόντα τοῦ ἔρκους τῶν δόροντων φεύγουσιν ἀνεπι-
 πιστρεπτεί, αἴψα εὐθὺς, αἴψα μάλα ὡς τάχιστα, εὐθὺς ἀμέσως, μετὰ
 εἰς τὸ μέσον, πειρᾶν ἀντὶ προτκτ. συνδεόμενον πρὸς τὸ ἐλθέ.—
 73-85 ὡς εἰπὼν διὰ τούτων τῶν λόγων, μέμας κ. μέμονα 40,
 πάρος πρότερον, π. μεμανταν τὴν ἐκ τῶν προτέρων πρόθυμον εἰς
 τοῦτο, ζωηρῶς ἐπιθυμοῦσαν τοιοῦτόν τι, βῆ σημ. τὴν ἔναρξιν τῆς
 κινήσεως, ἐπρόβαλε τὸν πόδα, ἔξεκίνησε, ἀΐσσω; ηάρηνον (κάρη)-
 κεφαλή, κορυφῇ: πάτω ἀπὸ τὰς κορυφάς, οἶον εἰς τὸ ἀστέρα: ὅπως
 ἀστέρα, ἥκε γνωμ. ἀόρ. δίπτει (κάτω), ἀγκυλομήτεω γεν. ὡς ἐνμ-
 μελίης-εω, παρ' Ἀττ. Θαλῆς-λεω, Πύθης-εω, ίων. κατάλ., τέρας-
 ατος,-αος, σημεῖον, κτγρ. ὡς σημεῖον, ναύτησι διὰ ναύτας, εὐρὺς ὁ
 εἰς μεγάλην ἔκτασιν στρατοπεδεύων, λαοὶ πολεμισταί, λαμπρὸν εἰς
 τὸ ἀστέρα, φεγγοβιολοῦντα, διασαφούμενον διὰ τῆς ἐπομ., προτ.,
 ἀπὸ ιενται ἔξακοντίζονται, ἔκτινάσσονται, τοῦ ἀπὸ τούτου, τοῦ
 ἀστέρος, ἐικυτα ἐοικυτα, τῷ τῷ ἀστέρι, θρώσκω, ἔθιορον, πηδῶ,
 κατὰ βραχύτ. τύπ. κατὰ καὶ πρὸ δ κάδ, ἐς μέσον εἰς τὸ μεταίχμιον,
 θάμβος οὐ. κατάπληξις, ἐππόδαμος ἀρματηλάτης, ἐυκνήμις-ιδος ὁ
 ἔχων ὠραίας κνημῖδας, εἴπεσκε θαμ. ἔλεγε, τὶς πᾶς τις, ίδων ὁ-
 πτων βλέμμα, στρεφόμενος πρὸς τὸν παραστάτην του, ἦ δα χωρὶς
 ἄλλο λοιπόν, συνέπεια ἐκ τῆς διοσημίας, τιθῆσι παρασκευάζει, μα-
 γειρεύει, τεύχω - ξω - ξα, κατασκευάζω, τέτυγμα (εἴμαι κατεσκευα-
 σμένος) είμαι (τεύχεα, ἐντυκτος), ταμίης πολέμου ο δοίκονόμος, δ
 διαχειριστὴς τοῦ πολέμου, ἐκ τῆς φράσεως ἡ γεν. ἀνθρώπων.

1 χρυσέω ἐν δαπέδῳ, χρ. δεπάεσσιν 3, ὡς χρυσᾶ εἶναι πάντα
 τὰ θεῖα· ἡ συνήθεια τοῦ ἐπενδύειν διὰ μετάλλου τὸ ἔδαφος ἐμφανί-

ζεται ἐν Ἀνατολῇ μόνον, ὡς ἐν τῷ ναῷ τοῦ Σολομῶντος, τὸ δάπεδον τοῦ ὅποιου ἡτο ἐπεστρωμένον διὰ χρυσοῦ ἐπιστρώματος, καὶ ἐν Τυρρηνίᾳ· γνωστὸς καὶ ὁ ἐν Σπάρτῃ ναὸς τῆς Χαλκιοίκου Ἀθηνᾶς, ἐπενδεδυμένος ἐσωτερικῶς τοὺς τοίχους διὰ καλκῶν πλακῶν.—**Ηβη** προσωποποιία τῆς θαλερᾶς νεότητος, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἡρας, μόνον ἐνταῦθα οἰνοχοοῦσα, συνήθως θεραπαινὶς τῶν θεῶν, ἔκτελοῦσα ἐν τῷ Ὀλύμπῳ πάσας τὰς ἐργασίας τῶν εὐγενῶν παρθένων τῶν ἡρωικῶν χρόνων τὸ ἔργον τοῦ οἰνοχόου τοῦ Διὸς ἀσκεῖ συνήθως ὁ Γανυμήδης, υἱὸς τοῦ Τρωδὸς ἢ Δαρδάνου, ἀναρριπτεῖς ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς τὸν οὐρανόν. Κύπελλα Πίν. IA'.—**3 νέκταρ** Α 598.—**4 δηδέχατο** ὁ προπίνων ἔτεινε τὸ ποτήριον πρὸς τὸν ἄλλον καὶ συνώδευε τὴν κίνησιν ταύτην ἵσως δι' ἐνὸς χαῖρε.—**8 Ἄργειη** ἐκ τοῦ Ἀχαιαικοῦ Ἀργούς, τοῦ κράτους τοῦ Ἀγαμέμνονος, καὶ ἐκ τῆς πόλεως Ἀργούς, κυρίας ἑστίας τῆς λατρείας τῆς Ἡρας, ὅπου ὑπῆρχεν ἀλγαιότατον ἱερὸν αὐτῆς, τὸ Ἡραῖον.—**30 νεφεληγερέτα** Α 397, 354.—**44 Θ** Ὁ Ἰδαιός Ζεὺς ὁ ἐθνικὸς θεὸς τῶν Τρωών ἐλατοεύετο καὶ ἐν Γαργάρῳ, κορυφῇ τῆς Ἰδης, καὶ ἐν τῷ Ἰλίῳ.—**50 βιῶπις** Α 206 κ 551.—**51-2** Αἴ θεαὶ εἶναι σύμμαχοι τῶν Ἀχαιῶν χάριν τῶν δύο πρωτευούσων αὐτῶν Μυκηνῶν καὶ Σπάρτης, καὶ τῆς πόλεως τοῦ Διομήδους τοῦ Ἀργούς, ὅπου τὰ μέγιστα ἐτιμᾶτο ἡ Ἡρα, οὐχὶ δὲ ἵσως διότι ὁ Πάρις κατεφρόνησε τὸ κάλλος αὐτῶν ἐν τῇ γνωστῇ κρίσει, ἥν ὁ Ὅμηρος ἀγνοεῖ. Η Σπάρτη ἕδρυ θεῖσα ὑπὸ τῶν Δωριέων μετὰ τὰ Τρωικὰ κατέστη ἡ πρωτεύουσα αὐτῶν, ἐν ᾧ πρὸ τῆς καθόδου αὐτῶν πρωτεύουσα τῶν Ἀχ. ἡσαν αἱ Ἀμύκλαι (παρὰ τὸ Σκλαβοχώρι) ἐπὶ τῷ Εὐρώπῃ, αἰτινες καὶ μετὰ τὴν κατάκτησιν παρέμειναν ἡ θρησκευτ. μητρόπολις τῶν Δωριέων.—**53 Θ** Ο στίχος περιέχει ὑπαινιγμὸν τῆς καταλήψεως τῶν πόλεων τούτων ὑπὸ τῶν Δωριέων. Ο ποιητὴς γινώσκει φυσικὰ τὴν κάθοδον αὐτῶν, ἀλλὰ σκοπίμως ἀποσιωπᾷ τὸ γεγονός, ὡς ἀρχαῖς, ὡς θέλων νὰ φαίνεται ὅτι ἔξη κατὰ τοὺς μυκην. χρόνους.—**58 Η** Ἡ Ἡρα ἡτο ἄμμα καὶ ἀδελφὴ τοῦ Διός, θυγάτηρ τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας.—**59 ἀγκυλομήτης** διότι ἐπιβουλεύσας τὸν πατέρα Οὐρανὸν κατέλυσε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, γενόμενος αὐτὸς κύριος τοῦ κόσμου.—**68 πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε ὡς πατριάρχης** τῆς θείας καὶ ἀνθρωπίνης οἰκογενείας (κοινωνίας) Z 244-50.—**74 Ὀλυμπίας** Α 18, 497.—**76 τέρας** ὅταν διάττων ἀστήρ ὀλισθαίνων ὑπὸ τὸν οὐρανίον θόλον διαγράφει τὴν φωτεινὴν γραμμήν, ἥ ἐκ τῶν γηίνων θλίψεων δοκιμαζομένη ἀνθρωπίνη καρδία πιστεύει ὅτι δ

ὑρανὸς ἀσχολεῖται περὶ τὴν μοῖραν ἥμῶν· τοῦτο συνέβη καὶ περὶ
ἄλλα μετεωρολογικὰ φαινόμενα, βροντάς, ἀστραπάς, οὐρανίον τόξον
. ἄ., ἀποδοθέντα εἰς τὸν Δία ὡς διοσημίας. “Ο ποιητὴς ἔχει ἀμα
π” ὅφει καὶ τοὺς μετεωρολίθους, συχνάκις πίπτοντας εἰς τὴν γῆν,
οὓς ἀνέκαθεν οἱ “Ἐλληνες ἐπίστευσαν διπετεῖς καὶ διὰ τοῦτο ἔτιμων
καὶ ἐσέβοντο αὐτούς” τοιοῦτοι εν “Ἐλλάδι ἡσαν καὶ ὁ ἐν Αἴγαδος πο-
ταμοῖς, ὁ ἐν Δελφοῖς βαλτυλος (ὁ λίθος, ὃν κατέπιεν ἄντι τοῦ Διὸς
ὁ Κυρόνος καὶ ἐξήμεσεν), τοιοῦτος δὲ εἶναι καὶ ὁ περιώνυμος Κα-
βᾶς ἐν Μέκκᾳ. “Ἡ ταχύτης τῶν τοιούτων ἀερολίθων πιπτόντων
εἰς τὴν γῆν ὑπελογίσθη ὡς ὑπερβαίνουσα τὰ 60 χιλιόμ. κατὰ 1”.
Καὶ σήμερον ἡ ἐμφάνισις βροχῆς διατέτοντων ἀστέρων (Περσειδῶν,
Λεωντιδῶν...) θεωρεῖται κοινῶς ὡς προμήνυμα πολέμου.—84 τα-
μῆς πολέμοιο δ Ζεὺς ὡς ὁ συμματῆς τῆς τάξεως ἐν τῷ σύμπαντι
εἶναι καὶ ὁ ἐπιμελητῆς τοῦ πολέμου, τοῦ διαρρυθμίζοντος τὴν
τάξιν ταύτην, καὶ χορηγὸς τῆς νίκης (*Τροπαῖος*): εἰς αὐτὸν ἀφιε-
ροῦνται τὰ σκῦλα τοῦ πεσόντος πολεμίου, ἔξαρτώμενα ἐν τῇ πεδιάδι
ἀπὸ κορμοῦ δένδρου ὡς τρόπαιον ἀμα καὶ ἀποτρόπαιον, διότι ὁ
νικητὴς φοβεῖται τὴν μυστηριώδη ἐκδίκησιν τοῦ πνεύματος τοῦ
φονευθέντος πολεμίου, προβλ. Z 418· τὰ ὅπλα ταῦτα καθιερούμενα
θύτως εἰς τὸν Δία καθίστανται ἀβλαβῆ.

86-104. 86-91 ἵκελος κ. εἰκελος (εἴκα, ἔσικα) ὅμοιος, κα-
τεδύσετο μεικτ. ἀόρ. ἐγώθη, Δαόδοκος, αἰχμητῆς λογχομάχος (μα-
χόμενος διὰ δόρατος, δόπλιτης), δίζημαι, διζήσομαι, ἀναζητῶ, ἀντί-
θεος ισόθεος (διότι δυνάμενος νάντικαταστήσῃ τινὰ εἶναι καὶ ἴσος),
εἴ που ἐφεύροι πλ. ἐρ., ἡ εὐκτ. εὐχὴν ἐκ τῆς ψυχῆς τῆς Ἀθ.:
ἐὰν τὸν εὔρισκον κάπου!, εῦρε ἀσύνδ, προπαρασκευασθὲν ἐκ τοῦ
εἴ που ἐφεύροι, ἀμύμων (α(στ.)-μῶμος ψόγος, αἰολ. μῆμος) ἀψο-
γος, ἔξαιρετος, ἀναφερόμενον συνήθως εἰς ἔξωτ. πλεονεκτήματα,
εὐγενῆ καταγωγῆν, σωματ. κάλλος..., ἀμφὶ δέ μιν (ἴσταντο), *στὶξ
στιχὸς θ., στίχες στοῦχοι, τάξεις, σειραί (στιέχω βαδίζω κατὰ σειράν),
ἀσπισταὶ οἱ ἀσπιδοφόροι δόπλιται, *Αἴσηπος* ἄ.—92-104 ἀγχόθι,
ἀγχοῦ κ. ἀγχι, ἡ ἀρα ἐ λοιπόν, ών ἵσως: ἐ λοιπὸν θὰ ἦτο τάχα δυ-
νατὸν νὰ πεισθῆς εἰς ἐμὲ εἰς κάτι, ἡ εὐκτ. δυν. ἀνευ τοῦ κέν,
δαΐφρων (ἐκ δ. δα, δαήσομαι, ἐδάην, δεδάηκα-μαι, μανθάνειν-
ρρήν) δ ἔχων συνετάς, ἐμπείρους τὰς φρένας, ἔμφρων, μυαλωμέ-
νος, πολύπειρος, περὶ πολεμιστοῦ: ἐμπειρόπολεμος, *τλάω, τλήσο-
μαι, ἐτλην, τέτληκα, τολμῶ: θὰ εἰχεις τὴν τόλμην, θὰ ἀπεφάσιζες
ἡ ὑπόθ. ἐκ τῆς ἥγουμ. ἐρ. εἴ μοι πίθοιο, προέμεν προεῖναι, τοῦ

προΐημι δίπτω κατ' εύθειαν, ἔμπρός, **ἰδος** ἄ. βέλος, κ. διστός, **M.** ἔπι
ἀναστροφή, **ἄρνυμαι**, ἡρό(ά)μην ἀόρ., λαμβάνω, **πᾶσι** **T.** τοπ.
παρὰ πᾶσι, μεταξὺ ὅλων, **χάριν** δείγματα εὐγνωμοσύνης, δῶρα,
*Ἀλεξάνδρῳ παρὰ τοῦ ***Α.**, **βασιλεὺς** βασιλόπαις, **πᾶσι** δὲ **ἡδὶ**
παρατικτ. ἀντὶ: ὅτε φυσικὰ..., τοῦ **πάρα**, δὴ ἀσφαλῶς, **πάμπρωτα**
πρώτου **πρώτου**, **φέρομαι** λαμβάνω, ἀγλαδὲς 3 λαμπρός, αἱ αἰολ. εἱ;
αἱ **κεν** ἤδη τὸ προσδοκώμενον ὡς εἰ ὁ Πάνδ. εἶχε λάβει ἥδη τὴν
ἀπόφασιν, ἀντὶ εὐκτ.+εἱ δηλούσης ψυλῆν σκέψιν, **ἀρήιος** ἔμπειρος
πόλεμος, φιλοπόλεμος, **ἀλεγεινὸς** ἀλγεινός: ὅτι ἀνέβη ἐπάνω εἰς
τὴν μαύρην πυράν, ἀπέθανε, **δάμνημι** μνάω (dom-o), ἐδμήθην,
ἐδάμην, δέδμημαι, ἦ μτχ. αἴτιολ. εἰς τὸ ἐπιβάντα, **διστεύω** (διστός)
τοξεύω, μετὰ γεν. ὡς ἔχον τὴν ἔννοιαν τοῦ στοχάζεσθαι, **ἄγε** παρα-
κελ. μόρ., **κυδάλιμος** (κῦδος) ἔνδοξος, **εὔχεο** τάξον, **λυκηγενῆς**
(λύκη φῶς, λύχνος, λύκειον, λυκόφως κ. ἀμφιλύκη, λυκανγές, λευ-
κός, Iux, luc-idus γίγνομαι, πρβλ. αἰθρηγενῆς) φωταγενῆς, **κλυτό-**
τοξος (κλύω ἀκούω, κλυτός ἔξακουστός) ὁ ἔξακουστός τοξότης, **φέξω**
θύω, **ἔκατόμβη** θυσία ἔκατὸν βοῶν, πλουσία θυσία, **κλεῖτος** 2
(κλεῖω, κλεῖσω, κλέος) ἔνδοξος, περίφημος, ***ἀρήν** ἀρνὸς ἄ. ἀμνός,
πρωτόγονος πρώτημος (ἐν ***Οδυσσείᾳ** πρόγονος), **νοστέω** (νόστος
ἄ. (νέομαι) ἐπάνοδος) ἐπανέρχομαι, **ἴρη** 46, **Ζέλεια** θ., **πεῖθε** ὁ
πρτκ. διὰ τὰς πολλὰς ὑποσχέσεις, **τῷ** ἥθ. ἦ ἀντικαρ., **ἄφρων** βλάζ,
ἥλιθιος.

87 *Αντήνωρ Γ 148.—**88 Πάνδαρος** βασιλεὺς τῶν Λυκίων
ἐν Μυσίᾳ, ὃν πρωτεύουσα ἡ Ζέλεια ἐν ταῖς ὑπωρείαις τῆς ***Ιδης**
ὑπὲρ τὰ 15 χμ. μακρὰν τῆς Προποντίδος, εἰς ἣν ἐκβάλλει παρὰ τὴν
Κύζικον καὶ ὁ ποταμὸς τῆς κώρας Αἴσηπος. Τοῦτος, Λύκιοι καὶ
Δάρδανοι ἀποτελοῦσι τὸν λαὸν τοῦ ἐπικυριάρχου Πριάμου. Τὸν
Πάνδαρον ζητεῖ ἡ ***Ἀθηνᾶ** ὡς ἄριστον τοξότην.—**89 πυρῆς** ἐπι-
βάντα A 52.—**101 λυκηγενῆς** A 206, 551, κυρίως ὁ γεν-
νηθεὶς ἐκ λύκου, πρβλ. τὴν τροφὴν τοῦ ***Ρωμύλου** ὑπὸ λυκαίνης
ὄθεν ὁ λύκος ἵερὸς τοῦ ***Απόλλωνος**. Εἰς τὸν θεὸν λύκον, ἀρχοντα-
τῶν λύκων καὶ ἀποτρέποντα αὐτούς, ἐάν ἥθελεν, ἀπὸ τῶν ποι-
μίων, θὰ ἥτο ἀρεστοτάτη ἡ θυσία τρυφερῶν ἀμνῶν ὡς ἀπαρχῆς
τῶν ἐφετινῶν κτηνῶν· ὑστερον ἐπισκοτισθείσης τῆς σημασίας
ταύτης τὸ ἐπίθ. ἐσήμαινε τὸν φωταγενῆ (**ἥλιον**) ἐκ τοῦ ***λύκη**
φῶς.—**102 ἔκατόμβη** A 65.

103-26.105-11. ***Ιδὲ Πραγμ.** ἐν στίχοις, **αὐτίκα** 5, συλάω
λαμβάνω, **ἔξάγω** (ἀπὸ τοῦ ὕδου), **ἐνέξοος** (ἐν-ξέω) ὁ καλῶς ἔξεσμένος,

ἔξωμαλισμένος, κατειργασμένος, λεῖος, αἴγαγρος, ἔξαλος
ἔπιθ. τοῦ ἀιγάγρου, πηδῶν, ἥ γεν. αἴγρος τῆς ὑλῆς, ἀντὶ: κεράτων
αἰγός, δν.. βεβλήκει, πρὸς στῆθος κατάστηθα, δεδεγμένος καρα-
δοκῶν, παραμονεύων, προδοκαὶ (προδέκομαι στήνω ἐμπόδος εἰς τὸν
δρόμον τινὸς ἐνέδραν) ὁ τόπος, ὃ που ἀναμένομεν ἐνεδρεύοντες,
ἐνέδρα, ἐκβαίνοντα χρον. εἰς τὸ βεβλήκει, πέτρῃ βράχος, τυχῆ-
σας ἀόρ. τοῦ τυγχάνειν ἐπιτυχών, δι' ἐπιτυχοῦς βολῆς, ὑπὸ στέο-
νοιο κάτωθεν τοῦ στήθους, ὑπτιος ἐμπεσε... ἀνετράπη ἐπὶ τοῦ
βράχου, πεφύκειν ὑπροστλ. ἐκ τοῦ πεφύκειν: ἐίχον φυτρώσει, ὡς
ἔβλεπε κατὰ τὴν ἐπισκόπησιν τοῦ ζῷου, κέρατα κέρατα, κέρατα, ἐκ-
καιδεκάδωρα ἔχοντα μῆκος δέκα ἔξι παλαμῶν, τοῦ εἰς τὸ ἐκ κε-
φαλῆς, ἀσκέω κατεργάζομαι τεχνικῶς, τέκτων (τέχνη) τεχνίτης,
κερασόξδος κατεργαζόμενος κέρατα, ἀραρίσκω, ἡρσα κ. ἡραρον,
ἄρηρα (ἀμτβ.), συναρμόζω, συνδέω, ἐν ἐπιμελῶς, λειήνας λειάνας,
πᾶν κτγρ. τοῦ νοούμενου ἀντικ. τόξον, ὅπερ προέκυψεν ἐκ τῆς
συναρμογῆς τοῦ τεχνίτου, κορώνη θ. (curvus, κυρτός) ἄγκι-
στρον, κρίκος προσαρμοζόμενος εἰς τὸ ἔτερον ἄκρον τοῦ τόξου, ἐν
ἥ ἐπερᾶτο καὶ ἐστερεοῦτο τὸ ἐλεύθερον ἄκρον τῆς νευρᾶς (χοοδῆς)
τοῦ τόξου, ἥς τὸ ἔτερον ἄκρον ἥτο διαρκῶς δεδεμένον περὶ τὸ
ἔτερον ἄκρον τοῦ τόξου.—112-5 ἡ σειρὰ τῶν λ.: καὶ τὸ μὲν εὖ
κατέθηκε ποτὶ γαίῃ τανυσσάμενος, ἀγκλίνας, εὖ ἐπιμελῶς, προσε-
κτικά, ποτὶ γαίῃ κατὰ γῆς, τανύειν ἥ ἐντανύειν τὸ τόξον ἥ τὴν
νευρήν: στερεώνειν τὸ ἐλεύθερον ἄκρον τῆς νευρᾶς εἰς τὴν κορώ-
νην, τανυσσάμενος μέσ. δυναμ. ἀφ' οὐ δι' ὅλων του τῶν δυνάμεων
ἐστερεώσε τὸ ἐλεύθερον ἄκρον τῆς νευρᾶς (ἐπέρασε τὴν θηλειὰν
τῆς νευρᾶς) εἰς τὴν κορώνην, ἀγκλίνας χρον. ἥ τροπ., εἰς τὸ
τανυσσάμενος, ἀφ' οὐ ἀνέκαμψεν αὐτὸν ὅπίσω, ἐσθλὸς 3 ἀγαθός,
ἀνδρεῖος, ἐταῖροι οἱ σύντροφοι, σχέθον ἐπ. τύπ. τοῦ ἀορ. β'
τοῦ ἔχειν, ἐκράτησαν ἥ ἐκράτουν (καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν
ἔτοιμασιῶν τοῦ Π.), σάκος οὐ. βαρεῖα ἀσπίς, πρόσθεν (αὐτοῦ),
μὴ πρὸν... ἐκ φόβου μήπως πρότερον (πρὸν βάλῃ ὁ Π.) ἀναπηδή-
σωσιν ἐκ τῶν θέσεων, ὃ που ἐκάθηντο, ἐὰν ἔβλεπον τὰς ἔτοιμασίας,
υἱες υἱεες, υἱες Α. Ἀχαιοί, πρβλ. παῖδες Ἐλλήνων, βλῆσθαι μ.
ἀορ. β' μετὰ παθ. σημ. τοῦ βάλλεσθαι, ἐβλήμην.—116-21 φαρέ-
τρη (φέρειν) ἥ θήκη τῶν βελῶν, ἥ γεν. ἐκ τοῦ σύλαις: ἀπὸ τῆς,
ἐκ ἔλετο ἐξήγαγεν, ἔλαβεν ἀπὸ μέσα, ἀβλής-ητος ἀ. (ἀ.στ.) - βλη-
θεὶς) ἀμεταχείριστος, πτερόσεις διότι τὸ κοντάριον τοῦ βέλους
ἔφερεν εἰς τὸ ὅπιθεν ἄκρον τρία κατὰ μῆκος παράλληλα πτερά, πτε-
ροσεις Ψηφιοποιηθῆκε από τοὺς ιστιτούστοις Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς 7
Δ. Ν. Γουδῆν.—Ομήρου Ἰλιας Α-Β-Γ-Δ-Ζ. Εκδοσίς Β

ρωτός, **ερμα** (όρμη) ἀφορμή, πηγή, μέλας δεινός, αἱ δδύναι μέλαιναι καὶ ώς προκαλοῦσαι τὸν μαῦρον θάνατον, **αἴψα** εὐθύς, **κατεκόσμεε** διηυθέτει κανονικῶς, **πικρός** δέξις (πεύκη, ἡς βελονοειδῆ τὰ φύλλα).—122-ο δμοῦ συγχρόνως, **γλυφίδες** ἐγκοπαὶ ἐν τῷ κατωτάτῃ πλευρᾷ τοῦ κονταρίου τοῦ βέλους, ἐν μιᾷ τῶν δποίων ἐνετίθετο ἡ νευρά, καὶ κατὰ τὰ πλάγια τοῦ αὐτοῦ ἄκρου, ἵνα στηρίζωνται οἱ δάκτυλοι τῆς χειρὸς οἱ τείνοντες, ἵνα μὴ ὀλισθαίνωσι καὶ τὸ βέλος ἐκφύγῃ ταχύτερον τοῦ δέοντος, **νεῦρα** ἡ νευρά, ὁ πληθ. διότι συνίστατο ἐκ πολλῶν νεύρων ἐστραμμένων, αἱ δύο αἱτ. εἰς τὸ ἔλκε, εἰς δὲ τὸ λαβών μᾶλλον ἡ αἱτ. γλυφίδας, **πελάζω** πλησιάζω (πέλας πλησίον), **μαῖδς** ἡ μαστός, **σιδηρός** τὸ σιδηροῦν βέλος, **τόξω** εἰς τὸν πῆχυν τοῦ τόξου, **ἐπει** δὴ ἀφ' οὐ πλέον, **κυκλοτερός** κτιγρ. προληπτ. ὥστε νὰ λάβῃ κυκλικὸν σχῆμα, **βιδές** ἀ. τὰ τόξον, ***λέξω** ἢ ***λιγγω** κάμνω κλίνω, **λάχω** (ῆχος, Φαχ-, Φι-Φάχω) φωνάζω : ἐξέβαλε μέγαν συριγμόν, **ἄλιτο** ἀδρ. β' τοῦ ἄλλομαι πηδῶ (ἄλ-μα, ἄλ-τήρ, sal-io), **δεξυβελής** δέξις, **μενεαίνω** ζωηρῶς ἐπιθυμῶ : μὲ μεγάλην προθυμίαν, **ἐπιπέτομαι**, ἀδρ. ἐπεπτάμην, μόνον ἐνταῦθα ἐπεπτόμην, πετῶ (πρὸς τὸν στόχον).

105 τόξον. Ἡ λεπτομερής περιγραφὴ τῆς κατασκευῆς καὶ χρήσεως τοῦ τόξου τοῦ Π. θὰ δώσῃ εἰκόνα τῆς κατασκευῆς, μάλιστα δὲ τῆς χρήσεως καθ' ὅλου τοῦ τόξου. Τὸ ζῷον, ἐκ τῶν κεράτων τοῦ δποίου κατεσκευάσθη τὸ τόξον τοῦ Π., εἶναι ὁ αἴγαγρος, ζῶν ἐν ἀφθονίᾳ τότε ἐν Μ. Ἀσίᾳ. Οἱ αἴγαγροι ζῶσιν ἐπὶ τῶν δρέων κατ' ἀγέλας, ἑκάστης τῶν δποίων ἡγεῖται γηραιὸς ἄρρην αἴγαγρος, ὅστις, καθ' ὅν χρόνον βόσκει ἡ ἀγέλη, ἵσταμενος ἐφύψηλον βράχου περισκοπεῖ ἀγρύπνως καὶ δι' ἴδιορρύθμου συρίγματος ἀγγέλλει ἐν καιωῷ τὸν κίνδυνον. Τὸν ἡγεμόνα τοῦτον ἄκριβῶς μιᾶς ἀγέλης ἐφόρευσεν ὁ Π. καθ' ὃν χρόνον ἐκεῖνος κατήχετο ἀνύποπτος ἐκ τῆς οκοπιᾶς τοῦ βράχου (πέτρης ἐκβαίνοντα 107) καὶ παρερχόμενος τὸν δπισθεν ἐν κλιτύι τοῦ βράχου ἐνεδρεύοντα Π. ἔδωκεν ὡς στόχον τὰ στέρονα αὐτοῦ καθ' ἣν ἄκριβῶς στιγμὴν καταβαίνων τοὺς μὲν δπισθίους πόδας εἶχε στηρίξει ἐπὶ ὑψηλοτέρας θέσεως, τοὺς δὲ προσθίους ἐπὶ πολὺ χαμηλοτέρας· ὁ φόνος τοῦ ἡγεμόνος τῆς ἀγέλης εἶναι ἐκ τῶν σπανιωτάτων ἀθλῶν τῶν κυνηγῶν καὶ διὰ τοῦτο ἔξαιρεται δι' ἴδιας μνείας ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἀποδιδόμενος εἰς ἐνέδραν· τὸ πτῶμα διὰ λόγους βαρύτητος ἐπεσεν ὕπτιον κατὰ τοῦ βράχου, καὶ ὁ Π. ἀποκόψας τὰ πολύτιμα κέρατα, ὧν ἔκάτερον εἶχε μῆκος 16 παλαμῶν ἢ παλαστῶν

(ή παλαιστὴ 0.083 μ., δθεν τὸ κέρας 1,32 μ.), παρέδωκεν εἰς τέκτονα κεραοξόνον, ὅστις, ἀφοῦ ἀπέκοψε μέγα μέρος τῶν κεράτων, τὸ πρὸς τὴν δίζαν (ἀλλως τὸ τόξον θὰ εἶχε μῆκος κατὰ πολὺ ὑπερβατῶν τὰ 2 μ. καὶ θὰ ἦτο ἄχρηστον, ἐνῷ τὰ ἔλλ. τόξα 1 μ. περίπου), καὶ μαλάξας ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἀφῆσε καὶ πάντας τὸν τύλους (ἀσκῆσας 110), παρεσκεύασε συγχρόνως καὶ ἔυλίνην διάβδον, ἔχουσαν δέξια τὰ δύο ἄκρα, τὰ δυοῖς ἔχωσεν ἐντὸς τῶν κοιλοτήτων τῶν κεράτων, συνδεθέντων οὕτω διὰ τοῦ ἔυλίνου συνδέσμου (ἥρασε 110), τοῦ πήχεως, ὅστις ἂμα ἔχοτσίμευε καὶ ὡς λαβὴ καθ' ὅλου τοῦ τόξου ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν μεγάλῃ τάσει τοῦ τόξου ὑπῆρχε φόβος μὴ τὰ ἄκρα τῶν κεράτων, ἐν οἷς εἶχεν ἐγκωσθῆ ὁ πῆχυς, διαρραγῶσιν ἢ ὁ πῆχυς ἔκφεύγων ἐξ αὐτῶν ἐκτιναχθῆ, τὰ ἄκρα τῶν κεράτων περιειλίσσοντο διὰ σχοινίου ἢ φλοιοῦ, συνέχοντος ἂμα αὐτὰ καὶ πρὸς τὸν πῆχυν, περὶ δὲ ἐπίσης περιειλίσσετο. Μετὰ τοῦτο ὁ κεραοξόος προσήρμοσεν ἐπὶ τοῦ ἐτέρου ἄκρου τοῦ τόξου χρυσῆν (διότι καὶ τὸ τόξον ἦτο βαρύτιμον) **κορώνην**, κρίκον ἢ ἄγκιστρον, εἰς ἣν ἐστερεοῦτο (προσδενόμενον ἢ ἐμβαλλομένης τῆς θηλειᾶς, εἰς ἣν ἀπέληγε Πίν. ΙΔ' 2) τὸ ἐλεύθερον ἄκρον τῆς **νευρᾶς**, χορδῆς τοῦ τόξου, ἐκ βοείου δέρματος λεπτοῦ, περιεστραμμένης ἢ πεπλεγμένης ἐκ πλειόνων χορδῶν, ἵ; τὸ ἐτέρον ἄκρον ἦτο διαρκῶς προσδεδεμένον εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ τόξου. Τὸ τόξον ἐφέρετο συνήθως διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἀπὸ τοῦ πήχεως, ἐνίσθετε ἐν ίδίᾳ θήκῃ, ἥτις ἐκαλεῖτο **δ γωρυτός**.

Τὰ βέλη, διστοι, λοι, ἥσαν κατὰ τὸν ἡρωικὸν κρόνον ἢ χαλκᾶ ἢ λίθινα, ἐξ ὀψιανοῦ ἢ πυρίτου λίθου, ἐν δὲ τοῖς ὅμηρ. ἔπεις μόνον χαλκᾶ, πλὴν τῆς προκειμένης μοναδικῆς ἐξαιρέσεως, τοῦ σιδηροῦ βέλους τοῦ Πανδάρου (ἐφ' Ὁμήρου θὰ ἥσαν ἐν κρήσει καὶ σιδηρᾶ βέλη, ἀλλὰ θὰ ἥσαν ἀκριβότερα). Ἐχουσι συνήθως σχῆμα φύλλου μετὰ τριῶν ἀκίδων (τῆς κυρίας, καὶ δύο κάτω, τῶν δύο **ὄγκων**), ἢ πυραμίδος τριέδρου μετὰ τριῶν ἀκμῶν (τρίκοπα), ἀποληγούσων εἰς τὸ δύγκους (**τριγλώχις** ἀιστός, τῆς λ. ἀπεδιδομένης εἰς ἀμφότερα τὰ σχήματα)· περὶ τῆς σκοπιμότητος τῶν ὄγκων ἐν 213. Τὰ βέλη ἐχρίοντο καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι δι' ίοῦ (τούτου μνημονεύει καὶ ὁ Ὅμηρος), ἐντεῦθεν **τοξικά** (φάρμακα) τὰ δηλητήρια.—Τὰ βέλη προσαρμόζονται ἐπὶ στελέχους (λεπτοῦ κονταρίου ἢ ἐκ καλάμου, δθεν καὶ δόναξ τὸ τοιοῦτον, ἢ ἐξ ἐλαφροῦ ἔυλου) ἢ δι' αὐλοῦ (σωληνίσκου), εἰς δὲ εἰσέρχεται τὸ στέλεχος, ἢ εἰσερχόμενα δι' ίδίας βάσεως ἢ ἀνευ τοιαύτης ἐντὸς σχισμῆς αὐτοῦ, ἥτις περιεργένετο κάτωθεν σφιγκτῶς, ἵνα μὴ τὸ βέλος προσκροῦν κατὰ τὴν τόξευσιν εἰς οὐληρὸν

σῶμα διανοίγη, ἀπωθούμενον ὑπὸ τῆς ἀντιστάσεως, βαθύτερον τὴν σχισμήν καὶ ὑποχωρῆ ἀμβλυνομένης τῆς φορᾶς αὐτοῦ Πίν. Γ' 6-8. Περὶ τὸ κάτω ἄκρον τὸ στέλεχος ἔφερε τοία πτερὰ προσκεκολλημένα κατακορύφως καὶ παραλλήλως, ἐν συμμέτρῳ ἀποστάσει ἀπὸ ἀλλήλων, καθιστῶντα τὴν πτῆσιν τοῦ βέλους ἀσφαλεστέραν (*πτερερεῖς* διστὸς 117), ἥ δὲ κατωτέρα τομὴ τοῦ στελέχους ἔφερε γλυφῆν, ἵνα τοποθετῆται ἐν αὐτῇ καὶ συγκρατῆται ἀσφαλῶς ἥ νευρὰ κατὰ τὴν τόξευσιν (τοιαῦτα βέλη μετὰ γλυφῆς ἔχουσιν ἀναρτηθῆν τῇ Α' Αἰθ. ἀριστερῷ τῷ εἰσιόντι ἀπὸ τοῦ προθαλάμου τοῦ ἐν Αθ. Ζφολ. Μ., ἀπέναντι τῆς εἰσόδου τῆς αἰθούσης), περὶ δὲ τὸ κατώτατον ἄκρον ἔχαράσσοντο ἔγκοπαι ἐπὶ τοῦ ἔνδου, ἵνα οἱ δάκτυλοι κατὰ τὴν τόξευσιν κρατοῦντες αὐτὸν μετὰ τῆς νευρᾶς μὴ διοισθαίνωσιν ἐκ τῆς λειότητος τοῦ ἔνδου (122 γλυφίδες), συμπεριλαμβανομένης καὶ ἔκείνης, ἐν ᾧ ἐνετίθετο ἥ νευρά.

Τὸ βέλη ἐφέροντο ἐν ἴδιᾳ θήκῃ, τῇ φαρέτρᾳ, ἡτις ἡτο ἐπιμήκης, κυλινδρική, κατασκευαζομένη ἐκ δέρματος ἢ ἔνδου κοιλαινομένου (διὸ οὐδεμία περιεσώθη εἰς ἡμᾶς), ἐκαλύπετο διὰ πώματος, ἵνα προσφυλάσσωνται τὰ βέλη ἀπὸ ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν καὶ μη ἔκχυνωνται ἐν βιαλᾷ κινήσει, ἔφερετο δὲ δι' ἱμάντος ἀπὸ τῶν διατομῶν κατὰ ποικίλους τρόπους, Πίν. Ε' 1, ΙΔ' 2. Ἡ φαρέτρα ἐπιτρέπει νὰ φέρῃ τοξότης πολλὰ βέλη, νὰ ἔχῃ ἐλευθέραν τὴν ἀριστερὴν χειρα διὰ τὴν τόξευσιν καὶ ἀπηλλαγμένην τοῦ κινδύνου δηλητηριάσεως ἐξ ἀμυγῆς.

Τόξευσις. Πρὸ τῆς τοξεύσεως ἔδει νὰ τανυσθῇ τὸ τόξον ἥ ἥ κορδὴ, (*ἐν*)τανύειν τόξον ἥ νευρὴν (προσδένειν τὸ ἐλεύθερον ἄκρον τῆς κορδῆς εἰς τὴν κορώνην), ὥδε: 1) ἐὰν τὸ τόξον ἀπλοῦν (μονοκόμματον), δ τοξότης ἥρειδεν αὐτὸν κατακόρυφον ἐπὶ τῆς γῆς, στηριζόμενον διὰ τοῦ κάτω ἄκρου, εἰς τὸ δυποῖον ἡτο διαφράξ προσδεδεμένη ἥ κορδὴ, ἐπίειζε τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ πλευρὰν διὰ τοῦ γόνατος, ἐν ὃ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς κατεπίειζε πρὸς τὰ κάτω καὶ πρὸς τὸ στήθος τὸ ἄνω ἄκρον Πίν. ΙΔ' 3, δε τὲ δὲ τὸ τόξον ἵκανῶς ἐκαμπύλοῦτο, ἥ δεξιὰ προσδένεν εἰς τὸ ἄνω ἄκρον τὸ ἐλεύθερον ἄκρον τῆς νευρᾶς ἥ ἐπέρρα τὴν θηλειὰν αὐτῆς περὶ τὴν κορώνην· 2) ἐὰν τὸ τόξον σύνθετον, ὡς τὸ τοῦ Π., ἥ τάνυσις ἡτο δυσκολωτάτη, ἀπαιτοῦσα τὴν καταβολὴν μεγάλων σωματικῶν δυνάμεων. ἔτι δὲ δυσκολωτέρα ἀπεβαίνεν, ἀν τὸ τόξον ἡτο *παλλιντονον*, οἷον ἡτο, φαίνεται, καὶ τὸ τοῦ Π., ἡτο καμπύλον μὲν τὸ σχῆμα, ἀλλ' ἔχον ἐστραμμένην τὴν κοίλην αὐτοῦ ἐπιφάνειαν, τὴν ἐξωτερικὴν, πρὸς τὸν στόχον, Πίν.

Γ' 3, 4, ΙΔ' 5· τότε τὸ τόξον ἐτοποθετεῖτο ὑπὸ τὸ ἀριστερὸν γόνυ, ὅστε τὸ κάτω ἄκρον τοῦ τόξου νὰ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μηδοῦ· ἐν τῷ μεταξὺ ὁ τοξότης ἀνακάμπτει διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸ ἄλλο ἄκρον (τὸ ἄνω) τοῦ τόξου ἀντιστρόφως, ἐν φιδίᾳ τῆς δεξιᾶς περὶ τὴν θηλειὰν τῆς νευρᾶς ἥ προσδένει ταύτην εἰς τὴν κορώνην, ἀφ' οὐ τὸ τόξον ἵκανῶς καμπύλωθῆ, Πίν. ΙΔ' 1, 4, ἀλλοτε τὸ τόξον ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὡς τὸ ἀπλοῦν, αὐτόθι 2. "Ηδη ὁ ἀριστερὸς ποὺς ὁ ἔντος τῆς χορδῆς καὶ τοῦ τόξου ἔπειπε νάπαλλαγῇ ἐκεῖθεν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ τανύων ἥτο γονυπετής ἥ πολὺ κεκυφώς, κατέθετε τὸ τόξον κατὰ γῆς (εἰς κατέθηκε ποτὶ γαίῃ 112), ἥγειρετο καὶ εἴτα εὐκολώτατα ἀπέσυρε τὸν πόδα.

Μετὰ τὴν τάνυσιν ἀκολουθεῖ ἡ κυρία πρᾶξις τῆς τοξεύσεως· ὁ τοξότης ἐκράτει διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὸ τόξον ἀπὸ τοῦ πήχεως· ἐτοποθέτει διὰ τῆς γλυφίδος τὸ βέλος ἐπὶ τῆς νευρᾶς καὶ διὰ μὲν τῆς ἀριστερᾶς κρατῶν τὸ τόξον κατακόρυφον, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς τείνων νευρὰν ἅμα καὶ τόξον, ὅταν τὸ βέλος ἔφθανε τὸν πῆχυν, ἡ δὲ νευρὰ τὸ σιηθός ἥ τὸν λαιμὸν ἥ τὸ οὖς, μετὰ τὴν σκόπευσιν ἀφήνων τὴν νευρὰν ἔξαπέλυε τὸ βέλος Πίν. Ε' 1, ΙΔ' 6.—Ἐπειδὴ ὁ τοξότης δὲν εἶχεν ἀσπίδα, ἥτις πολὺ θὰ παρεκάλυψεν αὐτὸν κατὰ τὴν τόξευσιν, ἐκαλύπτετο ὅπισθεν τῶν ἀσπίδων τῶν ἑταίρων ἥ φυσικῶν προκαλυμμάτων, ἐτόξευε δὲ γονυπετής ἥ κύπτων, διότι ἄλλως θὰ παρεῖχε μέγαν στόχον εἰς τὸν ἀντίπαλον Πίν. ΙΔ' 3, 6.—**113 πρόθεν σάκεα** ἵνα μὴ οἱ Ἀχ. ἀντιληφθῶσι τὰς παρασκευὰς τοῦ Π. καὶ ματαιώσωσι τὸ βλῆμα.—**114 ἀνατίξειαν** οἱ Ἀχ. ἐρειδόμενοι ἐπὶ τῶν ἀσπίδων Γ 135 ἥ καθήμενοι ἡδύναντο νάνεγερθῶσι, νάναλάβωσιν αὐτὰς καὶ προκαλυπτόμενοι νάμυνθῶσι κατὰ τοῦ ἐπιβουλεύοντος.—**116 πᾶμα φαρέτρης** Α 45.—**117 ἀβλῆτα** τὸ αὐτὸ βέλος ἐχοησιμοποιεῖτο πλέον ἥ ἄπαξ, διότι μετὰ τὴν μάχην οἱ νικηταὶ συνέλεγον αὐτά· ἀλλὰ τὰ ἥδη χρησιμοποιηθέντα, προσκρούσαντα ἥ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἥ ἐπὶ ὅπλων, δὲν θὰ ἡδύναντο νὰ ἔχωσι τὴν δξύτητα, ἥν θὰ εἴχε τὸ ἀμεταχείριστον.—**123 σίδηρος.** Ἐπειδὴ ὁ σίδηρος ὡς μέταλλον οὐδέποτε ἀπαντᾷ φύσει καθαρός, ἀλλ' ἔξαγεται ἐκ μεταλλευμάτων δι' ἐκκαμινεύσεως, καὶ διὰ τὸ δύσκολον τῆς κατεργασίας αὐτοῦ, εἴναι ἐν σπανίᾳ χρήσει πατὰ τὴν περίοδον, ἥν περιγράφει ὁ ποιητής, καὶ χρησιμεύει μόνον πρὸς κατασκευὴν κοσμημάτων, ὃς ἐδείχθη ἔξι εὑρημάτων τινῶν (δακτυλίων) τῶν ἐσχάτων μυκην. χρόνων. Ἡ χρῆσις αὐτοῦ, παραλλήλως πρὸς τὴν τοῦ ὀρειχάλκου, ἀρχεται κυρίως ἀπὸ τοῦ 1000 περίπου π. Χ.,

ἀπὸ τῆς καθύδου τῶν Δωριέων, φερόντων σιδηρᾶ ὅπλα, ἀφ' ὧν ἄρχεται καὶ ἡ σιδηρᾶ περίοδος ἐν Ἑλλάδι, ἀπὸ δὲ τοῦ 500 π. Χ. ἀποβαίνει μόνος σχεδὸν ἐν τῇ χρήσει. "Ως μέταλλον σπάνιον κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἔμφαντισιν καὶ δυσκατέργαστον ἐθεωρεῖτο πολύτιμον καὶ προεκάλει τὸν θαυμασμὸν διὰ τὴν σκληρότητα αὐτοῦ· ἐντεῦθεν αἱ εἰκονικαὶ φράσεις σιδήρεον ἥτορ, σ. δρυμαγδός, σ. οὐρανός. Γενικευμένης τῆς χρήσεως αὐτοῦ κατεσκευάσθησαν σιδηρᾶ σκεύη τὸ πρῶτον, οἷον μάχαιραι, πελέκεις, σκέπαρνα τ. 391, ὅπλα δὲ παρ." Ομήρῳ μνημονεύονται ἡ σιδηρᾶ κορύνη τοῦ Ἀρηίθου Η 141, 144, καὶ τὸ βέλος τοῦ Πανδάρου. "Εφ" Ομήρου (9. ἑκ.) ἐγίνετο ἵκανὴ χρῆσις τοῦ σιδήρου ἐν τῇ βιομηχανίᾳ, ἀλλ' ὑπερίσχυεν ἔτι ὁ χαλκός.

127-40. 127-40 οὐδὲ ἀλλὰ δέν, λανθάνομαι κ. λήθομαι, λήσομαι, ἔλαθόμην κ. λελαθόμην, ἐπιλαθάνομαι, σέο, σεῦ, σεῖο, σέθεν, σοῦ, μάκαρες μακάριοι, πρώτη δὲ (οὐ λάθετο), ἀγελήγη ἡ ἀπάγουσα λείαν (ληίς, ληίζομαι), λαφυραγωγός, ἀλλως ληῆτις, πρόσθε (σέο), ἀμύνω ἀποσοβῶ, τοὺς σοὶ χαρ., ἔχεπενης (δ ἔχω *πεῦκος δξύτητα, πεύκη, πικρός) δξύς, ἔργω κ. ἔέργω, ἀττ. εἴργω, ἀπομακρύνω, ἀποσοβῶ, χρὼς ἀ., χρωτὸς - χροός, χροῖ, ἀττ. ἐν χρῷ κεκαρμένος, σῶμα, τόσον μέχρι τούτου τοῦ σημείου, διασαφούμενον ἐν 132, ὁ; δτε ώς γίγνεται, δτε διὰ τὴν συχνὴν παράλειψιν τοῦ ὁ. τῆς ἀναφορ. προτάσεως τὸ ώς δτε = ώς ποτε, δτε ἔέργη ἀνευ τοῦ ἀδριστολ. κέν, παιδὸς ἀπὸ τοῦ παιδός, εἰς τὸ ἔέργη ώς ἀπομακρύνσεως, δ ὁς, λέξεται ἀορ. ὑποτ. ἀνευ τοῦ κέν, τοῦ ὁ. λέχομαι κατακλίνομαι (τῆς αὐτῆς ὁ. τίνες ἀλλαι λέξεις);, ὕπνω τοτ. ἦ δργ. ἐν γλυκεῖ ὕπνῳ, ἐν ταῖς ἀγκάλαις τοῦ ὕπνου, αὐτὴ ἀυτὴ ἡ ἰδία οὐ μόνον ἀπεσόβει, ἀλλὰ καί, ἰθύνω (ἰθὺς 3 εὐθὺς) κατευθύνω, δθι ἐκεῖ ὅπου ὁ στίχος διασαφεῖ τὸ τόσον 130: ἀπεσόβει τὸ βλῆμα ἐπὶ τοσοῦτον, καθ' ὅσον ἀφήρεσεν ἀπ' αὐτοῦ τὴν κατεύθυνσιν εἰς καιρίαν θέσιν, δχεὺς ἀ. (ἔχω συνέχω) πόρπη, ζωστὴρ ζώνη δερματίνη, φέρουσα πολλάκις καὶ ὅπλισμὸν χαλκῶν ἐλασμάτων, συνέκουσα κατὰ τὴν μέσην τὸν χιτῶνα καὶ τὸν ἐπ' αὐτοῦ θώρακα, ἐὰν οὗτος ἡτο δερμάτινος ἦ ἐκ χονδροῦ ὑφάσματος, σύνεχον ἀμτβ. συνεδέοντο, ἀντομαι συναντῶ, συναντῶμαι, διπλός κτγρ. : καὶ ὁ θώραξ, ἀνακολπούμενος (ἀναδιπλούμενος) ἦ σταυρωνόμενος ἐγίνετο διπλοῦς, ἀρηρώς Γ 331 ἐφημοσμένος, σφιγκτὰ ἔζωσμένος, ἐλήλατο, ἐλαύνω, εἶχε περάσει, δαιδάλεος (δαιδάλλω τεχνικῶς ἐπεξεργάζομαι) κατάτεχνος, πολυποίκιλτος (Δαιδαλος), ἀλλως πολυδαίδαλος, ἔρειδομαι; ἡρήρειστο εἶχεν εἰσδύσει, εἰσχωρήσει, μίτρη ζώνη συνέχουσα.

τὸ ζῶμα, βραχεῖαν περισκελίδα καλύπτουσαν τὰ μέρη τοῦ σώματος τὰ περὶ τὰ ίσχία, ἔρυμα (δύομαι) προφύλαγμα, ἀμυντήριον κτγρ., **θρόκος** (ἔργω) πρόφραγμα, προτείχισμα, κτγρ. ποδὸς ἀπόκρουσιν, **δικων** οντος ἄ. ἀκόντιον, μικρότερον καὶ ἐλαφρότερον τοῦ ἔγχους, βαλλόμενον, αἱ γεν. ἀντικ., **ἔρυμαι** κ. ἔρυμαι ἀποσοβῶ: ἡ ὅποια κατὰ τὸ πλείστον (κυρίως) ἀπεσόβησεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ βέλος, εἴσατο ἴεμαι (Fīemai) (volo, vis, in-vi-tus, vi-a) φέρομαι, διαπερδ (πρβλ. δρέγομαι ἔκτεινω τὰς κεῖρας μου πρός τι, ἐπιθυμῶ, δίπτομαι), **διαπερδ** διὰ μέσου αὐτῆς πέρα πέρα, **ἔπιγράφω** ἐπιχαράττω, **ζουγρανίζω** ἐπιπολαίως (γράφω λ.π.), **φῶς** φωτὸς ἄ. ἀνήρ, **ἀκρότατον** κτγρ. εἰς τὸ χοόα: τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος, **κελαινεφῆς** (κελαινὸς-νέφος ἀντὶ κελαινογεφῆς, ὡς ἀμ(φι)φορεύς, 'Α(γιο)γιάννης, 'Α(γιο)-γιώργης..) μαυρός, **ἄστειλὴ** θ. τραῦμα.—141.7 ὡς ὅτε ὡς ποτε, **Μηγονίς** Μαιονίς, Λυδή, **Κάρο** κ. **Κάειρα** κάτοικοι τῆς Καρίας, μισένω βάπτιο ἢ δι' ἐξυθρῶν γραμμῶν διαστίζω, ἥνποτ. ἀνευ τοῦ κέν, **φοινιξ** ἄ. πορφυροῦν χρῶμα, **ἐλέφας** ἐλεφάντινον ὁστοῦν, **παρήιον** κόσμημα τῶν παρειῶν τῶν ἵππων, τοποθετούμενον ἐπὶ τοῦ δερματίνου ἱμάντος τοῦ διαθέοντος ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ κατὰ μῆκος τῶν σιαγόνων, ὅστις ἡτο κεκοσμημένος διὰ τοῦ πορφυροῦ βαφέντος ἐλεφαντίνου ὁστοῦ ὑπὸ μορφὴν μικρῶν ἐλασμάτων ἢ κομβίων, **κετταὶ** ἔχει τοποθετηθῆ ἐπιμελῶς, **θάλαμος** ἀποθήκη, **πολέες** πολλοί, **ἴππηες** ἀρματηλάται, **ἀράομαι** ποθῶ, γνωμ. ἀόρ., **φορέειν** ἔχειν, δὲ ἀλλά, **κετταὶ** φυλάσσεται, **ἄγαλμα** εὐφρόσυνον δῶρον, κτγρ., **ἀμφότερον** διὰ δύο λόγους, **κῦδος** ἀγλάσιμα, κάρμα, **ἐλατήρ** ὁ ἡνίοχος, **τοῖοι** κτγρ. καθ' ὅμοιον τρόπον, **μιάνθην** ἀντὶ μίανθεν, μιάνθησαν, **εὐφυέες** εὐτραφεῖς, εὐπλαστοί, **ἰδὲ** καὶ, **νέρθε** κ. ἔνερθε, ὑπένερθε, κάτωθεν, κάτω, ἀντίθ. καθύπερθεν.

127 Πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Μ., ἀφ' οὗ μάτην ἀνεζήτησε τὸν Π., ἀπέστη τῆς περαιτέρῳ ἔρεύνης, ἐπανῆλθε πρὸς τοὺς οἰκείους καὶ ἔχει ἀποθέσει κατὰ γῆς τὴν ἀσπίδα, ἣν δὲν φέρει ἐν 134, ἢ ἔχει παραδώσει ὡς ἐν σπονδαῖς εἰς ἔνα τῶν θεραπόντων καὶ ἵσταται γυμνὸς πλησίον τοῦ Ἀγαμ.—128 **πρώτη** διότι εἶναι σύμμαχος τῶν Ἀχαιῶν καὶ αὐτὴ προκαλέσασα κατ' ἐντολὴν τοῦ Διὸς τὴν διάρρηξιν τῶν συνθηκῶν παρακολουθεῖ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸ χρησιμοποιηθὲν πρὸς τοῦτο σκότιον ἔργον.—**ἄγελήη** ὡς πολεμικὴ θεὰ ἐκ γενετῆς, διότι ἄμα γεννηθεῖσα κατεπήδησεν ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς πάνοπλος.—133 **θώρηξ** Γ 332·ἐνταῦθα πρέπει νὰ φαντασθῶμεν ὅτι ὁ θώραξ τοῦ Μ. ἦτο δερμάτινος, ἢ σπολάς, φερόμενος ἐπὶ τοῦ χιτῶνος καὶ ἐξωσμένος

διὰ τοῦ ζωστῆρος, συσφίγγοντος αὐτόν τε ἄμα καὶ τὸν χιτῶνα, φέρων δὲ ἄμα καὶ μετάλλινα κοσμήματα (πολυδαίδαλος 136). τοῦ θώρακος τὸ κάτω ἄκρον ἀναδιπλούμενον εἶχε περασθῆ καὶ αὐτὸν ὑπὸ τὸν ζωστῆρα, ὥστε δὲ θώρακις ἐγίνετο διπλοῦς ἔμπροσθεν πρὸς φύλαξιν τῆς κοιλίας. Ἀλλ᾽ ἐὰν δὲ θώρακις εἴχε τὸ σχῆμα σταυρωτοῦ σακκακίου ὡς ἐν τῷ ἀγγείῳ τῶν πολεμιστῶν, τότε τὸ σταυρόωμα αὐτοῦ ἔμπροσθεν κατὰ τὸ κούμβωμα τῶν δύο φύλλων καθιστᾶ αὐτὸν διπλοῦν.

—137 μίτρη δὲ τι ήτο δὲ ζωστῆρος διὰ τὸν χιτῶνα, ήτο καὶ ἡ μίτρα διὰ τὸ ζῶμα, ζώνη, ωπλισμένη ἐνταῦθα ἔξωθεν δι' ίσχυρῶν μεταλλίνων πετάλων (ἔρχος ἀκόντων 187), περιζωννύουσα καὶ συγκρατοῦσα τὸ ζῶμα, φερομένη ὑπὸ τὸν χιτῶνα, ὥστε νὰ μὴ φαίνεται ἔξωθεν (εἶδος βρακοζώνης, προβλ. Πίν. ΙΒ' 4, 7, ὅπου διακρίνεται περὶ τὴν μέσην ὡς δακτύλιος χονδρός). Τὸ δὲ ζῶμα 187 ήτο βραχεῖά τις περισκελτοῦ τῶν μυκην. χρόνων, οἵαν φέροντι σήμερον οἱ λουόμενοι καὶ οἱ σχοινοβάται. Τὸ διπλοῦν τοῦ θώρακος, δὲ πλατὺς ζωστῆρος, ἡ μίτρα καὶ τὸ δερμάτινον ἵσως ζῶμα σκοπὸν ἔχουσι πάντα νὰ προφυλάξωσι τὰ μαλακὰ μέρη τῆς κοιλίας ὡς καίρια.—141 ἐλέφαντα δὲ Ομ. ἀγνοεῖ τὸ ζῆψον· οἱ Ἐλληνες ἐγίνωσκον μόνον τὸ ἐλεφάντινον δστοῦν, ἐξ οὗ οἱ Φοίνικες κατασκευάζοντες ποικίλα ἀντικείμενα ἢ κοσμήματα ἐπάλουν αὐτὰ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ ποιητοῦ ἐν ταῖς Ἑλλην. χώραις. Πρῶτος δὲ Ἡρόδοτος ἀναφέρει τὸ ζῆψον, τὸ δοποῖον οἱ Ἐλληνες ἐγνώρισαν τὸ πρῶτον ἐπὶ Μ. Ἀλεξανδρού.—φοίνιξ Z 219.—142 Μηονίη (Μαιονία) ἐκάλεστο ἡ Λυδία.—146 μηροὶ φαίνεται δὲ δὲν ὑπὸ τὸν θώρακα φερόμενος χιτὼν ἡτο τόσον βραχύς, ὥστε δὲν ἐκάλυπτε τὰ ἄνω τῶν μηρῶν.

148-91. 148-52 διγέω (διγος, frigus) φρικιῶ, διγος μὲ διατρέχει, ἄρα φυσικά, νεῦρον τὸ σχοινίον, δι' οὐ ἐδένετο ἢ βάσις τοῦ βέλους ἐντὸς τῆς σχισμῆς τοῦ καλάμου, στελέχους, δύκοι οἱ δύκινοι, αἱ ἀκίδες τοῦ βέλους αἱ κείμεναι εἰς τὸ κάτω μέρος αὐτοῦ ἀντιθέτως πρὸς τὴν κυρίαν ἀκίδα αὐτοῦ, ἐκτὸς τοῦ σώματος, τοῦ τραύματος 213, θυμὸς ἢ ψυχή, ἀγείρομαι, ἀγέρθη, συνέρχομαι, ἀψιρρον (ἐκ τοῦ ἀψιρρος, ἀψ (ὅπισω) δέων, δὲ πρὸς τὰ ὅπισω κινούμενος) ὅπισω, πάλιν.—153-7 στένω-νάχω στενάζω, τοῖς τοπ. μεταξὺ αὐτῶν, τοῦ Μ. καὶ πλείστων ἐταίρων προσδραμόντων, κρείων βασιλεύς, ἐπιστενάχομαι ἐπαναλαμβάνω τοὺς στεναγμοὺς (ἢ ἐπὶ τὸ ὕστερον), κασίγνητος (κάσις ἀδελφὸς γίγνομαι) ἀδελφός, κ. αὐτοκασίγνητος, νὺν λοιπόν, ὡς συμπέρασμα τοῦ παθήματος τοῦ Μ., τάμνω (τέμνω) δρκια (ἐπίθ. κατὰ παράλ. τοῦ ιερήια θύματα,

σφάγια) σφάζων θύματα συνάπτω, κλείω ἔνορκον συνθήκην, **θάνατον** κτγρ. πρὸς θάνατόν σου, **προστήσας προτάξας**, δργ. μτχ. διὰ τῆς πράξεώς μου αὐτῆς, διτὶ σὲ προέταξα, **οἰος** 3 μόνος, **ὅς** διότι οὗτο, **ώς** παρέστησεν ἐν 156: οὕτως ἀπέβης ὁ ἐγγύτατος στόχος τῶν προσβολῶν αὐτῶν.—**158-68 οὐ μέν πως** ἀσύνδ. ἀντίθ. πρὸς τὰ ἥγονύμενα: ἀλλ᾽ εἶναι βεβαίως ἀπολύτως ἀδύνατον νά, **πέλοματ-ω**, ἀόρ. ἐπλόμην, εἰμί, **δρκιον** δρκος, ἄλιος 3 μάταιος, **ἄκρητοι** (ἀ(στ.)-κερανύναι) αἱ δι' ἀκράτου οἴνου, **δεξιαὶ** αἱ χειραψίαι, **ἥς** αἵ, **ἐπέπιθμεν** ἐπεποίθεμεν, **εἴ περ** τε καὶ ἄν, **οὐκ** ἐν τῇ ὑποθ., **ἔτελεσε** τοὺς δρους τῆς συμβάσεως καὶ τὰς μετ' αὐτῶν συνδεθείσας Γ 298 301 ἀράς καὶ ποινάς, **ἔκ τελεῖ** ἐνεστ., ὁ τὲ λείψανον ἀρχαιοτάτης κατὰ παράταξιν συνδέοσεως τῆς ἀποδόσεως καὶ τῆς ὑποθέσεως, ἥτις ἥτο κυρία πρότασις: δημως ἔκτελεῖ ἔστω καὶ ἀργά· ἐνταῦθα ὁ Ἀγ. ἀπὸ τῆς εἰδικῆς περιπτώσεως δημιλεῖ γενικώτερον, **ἀπέτεισαν** γνωμ. ἀόρ., **σὺν μεγάλῳ** (κακῷ) οὐσ. διὰ βαρείας συμφροδᾶς πληρώνουσι τὸ ἀμάρτημά των, πολὺ ἀκριβά, **κεφαλὴ** ζωῆ, σφὸς 3 σφέτερος, **τέκος** (τίκτω) τέκνον, αἱ δοτ. ἐπεξ. τοῦ σὺν μεγάλῳ.—**163-8 κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν** ἐνδομύχως, **ἥμαρ-ατος** οὐ. ἡμέρα, **στὸ ἄν ποτ'** καθ' ἦν δὲν δὲν γνωρίζω πότε, **διλώλη** θὰ ἔχῃ ἀφανισθῆ ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, **"Ιλιος** θ., πάντες οἱ μεθ' "Ομ. τὸ **"Ιλιον, ψιλένυγος** (ψιλένυγά τὰ ἐγκάρσια ἔντα τὰ ζευγνύοντα τὰ ἀπέναντι πλευρὰ τοῦ πλοίου, χρησιμεύοντα καὶ ὡς θρανία τῶν κωπηλατῶν) ὁ ὑψηλὰ ἔχων τὸ κάθισμα, ψιλένυγονος, **ταλων** 45, **αιθήρ** ὁ χῶρος ὁ ὑπὲρ τὰ νέφη, ὁ οὐρανός, **τοπ.**, **αὐτὸς** αὐτοπροσώπως, **ἐπισσείησιν** ἐπισείη, **αγιλις-ίδος** θ. (ἀισσω) ἡ ἀσπὶς τοῦ Διός, ἥτις τινασσομένη ἐνέβαλλε τρόμον εἰς τοὺς ἀντιπάλους, **ἐρεμνὸς** 3 (ἐρέφω, ἐρεβος, ὡς σέβομαι-μρὸς) σκοτεινός, ζιφερός, **κοτέω** (κότος ἀ. δργή, πάθος, τὸ δποῖον φυλάττομεν ἐνδομύχως, μνησικαία), **κοτέσας**, κεκοτηώς, τρέφω πάθος, **ἀπάτης** αἴτ., **ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα** θὰ πληρωθῶσιν ἀσφαλῶς, μέχρι κεραίας, τὰ μὲν ἐπαναλαμβ. τὰ 161-2, ἵνα προπαρασκευάσῃ τὴν ἀντίθ. 169.—**169-75 ἄχος** τὸ λ. π. (ἄχρυμαι ἐκβάλλω ἄχ) στεναγμός, θλιψις, πικρία, πόνος, **σέθεν** αἴτ. εἰς τὸ ἄχος, **ἀναπίμπλημι** συμπληρῶ, **πότιμος** ἀ. (πίπτω) τὸ πῖπτον, τὸ ἀναλογοῦν εἰς τινα μερίδιον, μοῖρα, **βίστος** ἀ. βίος, ἀγαπίμπλημι πότμον ἦ μοῖραν β. συμπληρῶ τὸ μέτρον τῆς ζωῆς τὸ δρισθέν μοι ὑπὸ τῆς μοίρας, διανύω τὸ στάδιον τῆς ζωῆς, 171 **καὶ** προσθέτει εἰς τὸ 169 νέαν συνέπειαν τοῦ θανάτου τοῦ Μ., **"Ἄργος** ἡ ἐπικράτεια τοῦ

Άγ., ή αιτ. ἐπὶ κινήσεως, πολυδίψιος διψαλέος, κατάξηρος, ἔλεγχιστος ὑπόθ. τοῦ ἔλεγχῆς (ἔλεγχος οὐ. αἰσχος, δύνειδος) ἐπονείδηστος, δεινῶς κατηγραμμένος, αὐτίκα εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατόν σου αἴτια γαῖα, πατρὶς ἐπιθ. πατρική, καὶδ... λίποιμεν, εὐχωλὴ (εὐχομαι) καύχησις, κομπορρημοσύνη, ή αιτ. κτγρ.: δις; καύχημα, ἀντικείμενον κομπασμῶν, ἀρουρα (ἀρώ, ή ἡροτριαμένη) γῆ, πύνθωσις, σαπίζω, μιθι., κειμένον τεθαμμένου (καὶ παρ' ἡμῖν: ἐνθάδε κεῖται) ἀτελευτήτης ἐ. δ. δι² ἔργον, τὸ διοιδὸν δὲν ἐξετελέσθη, χωρὶς νὰ συμπληρωθῇ τὸ ἔργον.—176-82 176=81, ἐρέει δι μέλλ. τῆς δριστικῆς τοῦ κὲν ἀντὶ ἀπλοῦ μέλλ. ή δυνητ. εὐκτ., ὑπερηγνορρέων μετήδ. ἄρχο. ὑπερηγνορρέω (ὑπὲρ ἀνήρ, ἡροφένη ἀνδρεία) ὑπερόπτης, ἀλαζών ἐπιθρόψικα, ἔθοδον, πηδῶ ἐπάνω, τύμβος σωθὸς χώματος ἐπὶ τῆς θέσεως, διπον ἐτάφη τις, τάφος, κυδάλιμος (κῦδος) ἐνδοξος, αἰλιθαῖος. εἰθε, τελέσειε κύλον: εἴθε νὰ ἴκανοποιῇ τὸ πάθος του, ἐπιπᾶσι εἰς ὅλα τὰ ζητήματα (τὰ ἐνδιαφέροντα αὐτόν), οὕτως ὡς να νῦν ή εἰδ. περίπτωσις μετὰ τὸ ἐπὶ πᾶσι, ἥγαγε ἀντὶ: ἐτέλεσεν ἀγαγών.., ἀλιον κτγρ. προληπτ. μάτην, καὶ δὴ καὶ ἡδη, οἱ δύο στύχοι διασάφ. τοῦ 179, κεινὸς κενός, ἀνευ τῆς Ἐλ. καὶ τῶν κτημάτων ἀνευ τῆς λειας τῆς νίκης, λεπάντων τούναντίον μάλιστα ὑποστάς καὶ βαρυτάτην ἀπώλειαν, ἀγαθὸν ἀνδρεῖον, χθὼν θ. γῆ (χθόνιος), χάσκω (χά-, χά-ος, χάζομαι), ἔχανον, κεχηνώς, ἀνοίγω χάσμα, ἀνοίγω μαι: εἴθε νὰ ἀνοίξῃ νὰ μὲ καταπίῃ.—183-7 μηδὲ καὶ μή, πὼ πῶς ὡς οὕτω-ως, δεδίσσομαι (δέδια) ἐκφοβίζω, τρομάζω: καὶ μὴ φοβίζε ποσῶς, καὶ νὰ μὴ μεταδίδῃς ποσῶς τὸν φόβον σου, οὐκ ἐν. ἀσύνδ. αἰτιολ., ἐν καιροίῳ (καιρὸς κρίσιμον σημείον τόπου καὶ κρόνου) τὸ ἐπίθ. καίριος παρ' Ὁμ. ἀείποτε τοπ.) ἐν θανασίμῳ θέσει ἐρύσσατο ἀπεσόβησε, πάροιθεν πρότερον, πρὶν δυνηθῇ νὰ εἰσδύσεις καιρίαν θέσιν, παναίδολος (π.-αἰόλος ἀπαστράπτων) δ ὅλος φεγγοβολῶν (ἐκ τῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων), ζῶμα τὸ περίζωμα (πετὴν ὁρφύν), μίτρη 137, μάμνω μετὰ κόπου κατασκευάζω, φιλοπάνω.—188 91 αἰ ἐν εὐχῇ, ἀλλως αἰ, αἰ γὰρ εἴθε: ἀχ θεέ μου, νείχεν οὔτω τὰ πρᾶγμα, νὰ ἥτο δπως λέγεις, ὃ ἐν προσφων. πολλά κις μεταξὺ τοῦ ἐπιθ. καὶ οὖσ., ἐλκος ή πληγή, καὶ δὴ ή ἔμπιος ἐπιμαλομαι (μασ-), ἐπιμάσ(σ)ομαι σάμην, ψηλαφῶ, ἐξετάζω, ιητή κ. ίητρὸς (ιᾶσθαι) ιατρός, παύω τινά τινος ἀπαλλάττω, ἀ κεν ἀνδριστ. μέλλ. παρ' ἀττ. εἰς δῆλωσιν σκοποῦ.

151 Οἱ δύκοι ήσαν δύο ή τρεῖς (τριγλώχις).—Ἐκτιδές τοῦ ζαστηρος 213, ὥστε μόνον ή ἀκίς τοῦ βέλους είχε τρώσει τὴν κοιλία

καὶ διὰ τοῦτο ἥδύνατο τὸ βέλος νάποσπασθῆ.—**159** ἀκρηγτοις ήσαν αἱ σπονδαὶ ἐν ὅρκοις Γ 270, διότι ὁ οἶνος αὐτῶν δὲν ἦτο προωρι- σμένος πρὸς πόσιν οὐδὲ τὸ κρέας τῶν θυμάτων πρὸς βρῶσιν· τοῦ- ναντίον ὁ πινόμενος οἶνος ἦτο πάντοτε κεκραμένος μεθ' ὕδατος.—
δεξιαὶ ὁ ὅμνυών ἐπικαλεῖται καθ' ἔαυτοῦ, ἐὰν ἐπιορκήσῃ, τὴν τιμω-
 ρίαν τῶν θεῶν· ὁ ὅμνυών παρεμβάλλει ἀντικείμενόν τι προσφιλές
 αὐτῷ οἰονεὶ ὡς ἐνέχυρον ὅτι λέγει τὴν ἀλήθειαν καὶ ἐπικαλεῖται τοὺς
 θεοὺς νὰ στερήσωσιν αὐτὸν τούτου, ἐὰν ψευσθῇ· συνήθως τοῦτο
 εἶναι ἡ ήζωθα αὐτοῦ καὶ ἡ εὐδαιμονία τῶν οἰκείων, οὓς ὁ φείλει νὰ δια-
 κυβεύσῃ, ἡ ἄλλο τι κτῆμα, κυρίως τοιοῦτον, ἐπὶ τῇ ἀπολαύσει τοῦ
 ὄποιου χαίρομεν. Καὶ ἡ χειραψία τοιοῦτόν τι σημαίνει· καταθέτο-
 μεν δι’ αὐτῆς ἐνέχυρον τὸ πολύτιμον μέλος τοῦ σώματος, τὴν χεῖρα.
 Ἀνάλογον ἔννοιαν ἔχει καὶ τὸ αἷμα τῶν θυμάτων· ὁ ὅρκιζόμενος
 εὑχεται, ἐὰν ψευσθῇ, νὰ ὑποστῇ τὴν μοῖραν τοῦ θύματος, τὸ αἷμα
 αὐτοῦ νὰ χυθῇ ὡς ἐκείνου. **Ορκιον,** αἷμα, σπονδαὶ καὶ δεξιαὶ εἶναι
 τὰ 4 στοιχεῖα τῶν ὅρκων.—**160** **Ολύμπιος** Γ 104, 107.—**162**
 Οἱ ἄνδρες φονεύονται, αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία αἰχμαλωτίζονται Γ
 301.—**166** **αἰθὴρ** κυρίως ὁ λεπτότατος καὶ καθαρώτατος ἀήρ ὁ
 πληρῶν τὸν οὐρανόν, ἦτοι τὸν χῶρον τὸν ὑπὲρ τὰ νέφη, ἐν ᾧ τὸν
 χῶρον τὸν ἀπὸ τῆς γῆς μέχρι τῶν νεφῶν πληροῦ ὁ ἀήρ, ποβλ. Α
 497.—**167** **αλγὶς** Α 202.—**171** **Ἀργός** ἡ Πελοπόννησος, **πολυ-**
δίψιον, διότι ἡ Πελοπόννησος στερεῖται σχεδὸν πεταμῶν διετη-
 σίων.—**174** **δστέα** πύσει ἀρσυρα τοῦτο προστοθέτει μᾶλλον
 κατόρυξιν, ἢτις καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς καύσεως ἔχοησιμο-
 ποιεῖτο παρὰ ταύτην δυνάμεθα ὅμως νὰ φαντασθῶμεν καὶ καῦσιν,
 μεθ' ἣν τὰ δστά τοῦ ἀποθανόντος τιθέμενα ἐν σορῷ ἐκαλύπτοντο ἐν
 τῇ γῇ ὑπὸ τύμβου· πολλῷ πλείονα ἐν Z 418.—**175** **ἐν Τροίῃ** τῇ
 χώρᾳ· οἱ πεσόντες τῶν Ἀχαιῶν κατὰ τὸν πόλεμον ἐτάφησαν ἔκει.

192-222. 192-7 ἡ πρτκ. τοῦ ἡμί (αιο) λέγω, παρ' ἀτι.
 ἐν τοῖς ἦν δ' ἔγω, ἡ δ' δεῖ, ἡ καὶ στερεότ. φράσις δηλοῦσα τὸ τέλος
 ἄμα τοῦ λόγου καὶ μετάβασιν εἴ; τι ἔτερον, δεῦρο δηλοῖ κίνησιν
 πρὸς τὸ μέρος, ὃπου ἵσταται ὁ λαλῶν, **Α.** υἱὸν παράθ., **ἀμύ-**
μων 89, **ἴδη** ἐπισκεφθῆ, **διστενώ** 100, **ἔβαλεν** ἐκτύπησε, **εἰδὼς** ἡ
 μτχ. ὡς ἐμπειρίας ἐπίθ. δέχεται γεν., **Τρώων** ἡ **Δ.** ἐκ τοῦ τις, τῷ τῷ
 βαλόντι, **ἄμμεις** αἰολ. ἡμεῖς, δοτ. **ἄμμι**, αἰτ. **ἄμμε**, **κλέος**-**πένθος**
 παραθ. εἰς ὅλην τὴν πρότασιν.—**198-207ονδ'** **ἄρα** καὶ ὁ κήρυξ φυ-
 σικὰ δέν, **οὐκ ἀπίθησε** ὑπήκουσε προθυμότατα, **βῆ** σημ. τὴν ἔναρξιν
 τῆς κινήσεως: **ἔξεινησε** τρέχων, **κατὰ λαδν** ἀνὰ τὸ στρατόπε-
 ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δον (ἄνευ ὀρισμένης διευθύνσεως), χαλκοχίτων χαλκοθόραξ, παπταίνω, πάπτηνα, ἐν ταραχῇ κοιτάζω γύρῳ, ἀναζητῶ, ἐνόησεν ἀντελήφθη, ἀμφὶ δέ μιν (ἔστασαν), ἀσπιστὴς 90, λαὸν πολεμισταί, Τοῖ(κ)η τὰ Τρίκαλα, ἐππόβοτος ὁ βοσκόμενος ὑπὸ ἵππων, ἵπποτρόφος, ἀγχόθι 92, δρσο κ. δρσεο μεικτ. ἀορ. πρστκτ. τοῦ ὅρνυσθαι 16, ἐγέρθητι, ἀρχδς ἀρχηγός.—208-19 ὁρίνω, ὕρινα, (τῆς αὐτῆς ὁ. πρὸς τὸ ὅρνυμι) ἐμβάλλω εἰς ἀνησυχίαν, ἀρά ώς ἥτο φυσικὸν νὰ ἀναμένῃ τις, βάν ἔβησαν, καθ' ὅμιλον διὰ μέσου τοῦ πλήθους, ἵνω καὶ ἵκάνω ἥκω, ἦν (ὑπαρκτ.) ἐνρίσκετο, βλήμενος ἀόρ. ἀντὶ πρκμ. τετρωμένος, ἀγηγέρατο γ' πληθυντ. ὑπρστλκ. τοῦ ἀγείρεσθαι, δσσοι ἀριστοι πάντες οἱ ἀριστοι, κυκλόσσε εἰς κύκλον, δ δὲ Μαχάων, αὐτίκα δὲ ἡ ἀπόδοσις τοῦ στε 210, πλεονάζοντος τοῦ δέ, δστις ἄλλοτε συνέδεε παρατακτικῶς τὴν κυρ. πρὸς τὴν χρον. πρότ., καὶ αὐτὴν κυρίαν ούσαν, ἀρηρότος 134, ἐλκεν προσεπάθει νὰ ἐξαγάγῃ, ἢ ἥρχισε. . . . , ἀγεν ἄγησαν, ἐάγησαν, τοῦ ἄγνυσθαι, ὅγκοι 151, εἰς τοῦτο ἡ γεν. τοῦ, ἐξελκομένοιο πάλιν καθ' ὃν χρόνον ἐξήγετο ὅτισω, ἕδεν ἐξήτασε, δθι, ἐκμυζάω, ἀρα εὐθὺς ἀμέσως, ἐπὶ πάσσε ἐπασπάλιζεν ἐπ' αὐτοῦ φάρμακα ἐν μορφῇ κόνεως, ἥπια μαλακτικά, ειδώς μετ' ἐμπειρίας, τεχνικώτατα, οὖ πατρὶ πατρὶ αὐτοῦ, πόρεν ἀόρ. ἀχρ. ἐνεστ., πρκμ. πέπρωται, (ἐκ ὁ πορ-, παρίο, pars, portio τὸ διδόμενον μέρος) ἔδωκε, φίλα φρονέων ἐκ φιλοφροσύνης.—220-2 ὅφρα·τόφρα ἐφ' δσον - ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ, ἀμφιπένομαι (πέν-, πόν-ος, πέν-ης ὁ ἐργαζόμενος χάριν τῶν πρὸς τὸ ζῆν) ἀσχολοῦμαι περὶ τινα, περιποιοῦμαι, βοήν ἀγαθὸς ὁ ἴκανὸς τὴν φωνήν, βροντόφωνος, ἐπὶ ἥλυνθον, οὖ δὲ οἱ Ἀχ., κατὰ ἔδυν ἔδυσαν, αὗτις αὔθις, διότι είχον ἀποθέσει αὐτὰ Γ 114, μνήσαντο τοῦ μιμηγήσκομαι, ἀττ. σύνθ. πάντοτε, ἐνεθυμήθησαν, χάρημ (χαίρω) ἡ χαρὰ τῆς μάχης, ὁ πολεμικὸς ἐνθουσιασμός, ἄλλοτε: μάχη.

192 θεῖον κήρυκα Α 334· διὰ τοῦτο οἱ κήρυκες ἥσαν ἀπαραβίαστοι. Ο Ταλμύβιος ἐλατρεύετο ὡς ἡμίθεος ἐν Σπάρτῃ.—193 Μαχάων ἡγεμὼν τῶν ἐν τῇ δυτ. Θεσσαλίᾳ τῇ ὕστερον Ἐστιαιώτιδι, μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Ποδαλειρίου μνηστῆρες τῆς Ἐλένης, περίφημοι ἰατροὶ τοῦ στρατοῦ καὶ ἡγεμόνες 30 νεῶν. Ἐν τῇ πρωτεύουσῃ αὐτῶν Τρίκκη(σημ. Τρικκάλοις) ὑπῆρχε καὶ τὸ ἀρχαιότατον ἱερὸν τοῦ πατρὸς Ἀσκληπιοῦ, δστις παρ' Ὁμηρῷ δὲν ἔχει ἀκόμη θεοποιηθῆ, θεωρούμενος μόνον ὡς ἰατρὸς ἔξοχος, διδαχθεὶς τὴν ἰατρικὴν ὑπὸ τοῦ σοφωτάτου Κενταύρου Χίρωνος, ὑφ' οὐ καὶ ὁ

Αχιλλεύς. Ἐν Ἀθήναις μόλις κατὰ τὸν ε' αἰῶνα π. Χ. εἰσήχθη ἡ λατρεία τοῦ Ἀσκληπιοῦ.—**197 Δύκιοι** Ζ 78· τούτων ἡγοῦντο δὲ Γλαῦκος καὶ δὲ Σαρπηδών.—**201 ἑσταότα** ἄλλοι τῶν Ἀχεικάθηντο, ἄλλοι ἵσταντο ὅρθιοι.—**211 ὅσοι ἀριστοί** καὶ ἀρχὰς θὰ παρίσταντο μόνον οἵ θεοπάτοντες τῶν δύο ἀδελφῶν, ἄλλα κατὰ μικρὸν θὰ συνέρρευσαν καὶ ἄλλοι ἡγεμόνες.—**213 ἐλκεν διτεῖν** διάκις ὅμως τὸ βέλος εἰσήρχετο μετὰ τῶν ὅγκων ἐντὸς τοῦ σώματος, οἱ ἀρχαῖοι λατροὶ διηγύρουν τὸ τραῦμα δι' ἐγκειρήσεως καὶ συλλαμβάνοντες τὸ βέλος διὰ τῆς ἀρδιοθήρας ἔξηγον αὐτὸν ἡ προεκάλουν ἔξελκωσιν, ἐπικινδυνοτάτην ὅμως, δι' ἐκδορίων ἦ, ἐὰν ἡ τοῦ δυνατὸν καὶ ἀκίνδυνον, ὕθουν τὸ βέλος πρὸς τὴν ἀντίθετον πλευρὰν καὶ ἐκεῖθεν ἔξηγον (βελουλκὰ κατὰ διωσμόν), διότι, ἐὰν ἀπεσπάτο δι' ἡς εἰσῆλθεν ὁδοῦ, ὑπῆρχε φόβος μὴ οἱ ὅγκοι περιπλεκόμενοι ἀποκόψωσι νεῦρα, ἀρτηρίας ἢ ἄλλο τι καίριον (πρβλ. τοὺς ὅγκους τῶν ἀλιευτικῶν ἀγκιστρίων).—**218 ἐκμυζήσας** ἀλλαχοῦ τὸ αἷμα πλύνεται ἡ σταματᾶ δι' ἐπφδῆς· καὶ οἱ παρ' ἡμῖν ἐμπειρικοὶ γειρουργοὶ ἀπομυζῶσι πολλάκις τὸ αἷμα.—**219 Χιρῶν** ὁ μόνος ἐκ τῶν ἀγρίων Κενταύρων Α 263-8 σοφὸς καὶ δίκαιος, διτις ζῶν ἐπὶ τοῦ Πηλίου ἐν μέσῳ τῶν δασῶν ἡτο ἐμπειρότατος τῶν βοτανῶν καὶ ἀρχαιότατος λατρὸς τῶν Ἑλλήνων, πρὸς δὲ καὶ περίφημος παιδαγωγὸς ἐν τοῖς ἡρωικοῖς χρόνοις.—**221 Ἡ προέλασις** τῶν Τρώων παραμένει μυστήριον. Ὄτι οἱ Τρώες ἡγέρθησαν πάλιν Γ 326 καὶ περιεβλήθησαν πάλιν τὰ ὅπλα, τὰ δποῖα Γ 114 εἶχον ἀποθέσει, δὲ ποιητὴς παραλείπει ὡς αὐτονόητον. Καὶ οἱ Ἀχαιοὶ ἀναλαμβάνουσι τὰ ὅπλα, ἀλλ' ἡ μάχη ἀρχεται 422..., καὶ μάλιστα 446..., διότι ἐν τῷ μεταξὺ 223-421 ὁ Ἀγ. ἐπιθεωρεῖ τὰ στρατεύματα τῶν ἡγεμόνων τῶν Ἑλλήνων (ἐπιπληγησις).

422-56. 422-32 ὁς δτε 130, κύμα (ἐκ δ. κν - δηλούσης τὸ ρυθμόν, πρβλ. κνω π. κνέω ειματούσης, ἔγκυος, κάνθις, ἔγ-κν-ος) περιληπτ. ἀντὶ κύματα, **ἐπασσύτερος** (ἐπὶ μέσον δὲ ἐπ-αν-σύ-τερος, ἐπανασεύματι) ἐπάλληλος, αιγιαλός (ἀισσω-ἄλειθ.) τὸ μέσος, ὃπου ἡ θάλασσα πηδᾷ, ἡ ἀκτή, ἡ παραλία, πολυηχής πολυυθόμυθος, ποκ λυτάραχος, καρδύσσοματ (φορῷ τὴν κόρυν καὶ φαίνομαι ὑψηλότερος) δρυσούματι, ανυψόματι, πόντιοι τοπ. ἐν τῇ ἀνοικτῇ θαλάσσῃ, ἐπίσης χερσοῖς τῇ ἔηρῃ, βρέμω βροντῶ, ίδν κύρων προβατίνον κυρτὸν (πρὸς τὸ ἐμ-τός, ἐν φ. δημοθεν ἐκ τῆς πιεσεως τοῦ ἀνέμου είναι κοῦλον, κα-ρυφούμεται πυργούμεται, σχηματίζει στήλην, ἀμφὶ ἀκρας περιτάς βρα-χιθδεις ἀκτας, περὶ τοὺς ἐπέργυτας βράγους, μάγη ἀφθόνες, ἀποπινέει

ἐκτινάσσει, ὅς ή ἀποδ. τοῦ ὡς 422, *κίνηματα κινοῦμαι, φάλαγγες σώματα παρατεταγμένα πρὸς μάχην, νωλεμέως ἀδιαλείπτως, συνεχῶς, ἔκαστος ἥγεμών κέλευεν οἶσιν (ἕοīς, τοῖς ἑαυτοῦ), διηθύθυνε τοὺς ἴδικούς του, οὐδ' ἄλλοι οἱ δηλωθέντες διὰ τοῦ οἰσιν οἱ (κοινοὶ) στρατιῶται, ἵσαν ἥσαν, ἀκήν ἐπίσι. σιωπῆλοι 22, ἐνισχύμενον διὰ τοῦ σιγῆ 431, οὐδέ *κεφαίης* καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ φαντασθῆι, εὖκτ. δυν. ἀντὶ *ἴστορ.* δυν. δριστ. τοῦ παρελθόντος, παρατακτ. ἀντὶ: *ῶσιε, ἐπεσθαί ποτε.* (ἥγεμόνεσσι), *δείδω, δείσομαι, ἔδεισα, δέδιακ,* δέδοικα, *σημάντορες* (*σημαίνω δίδω σημεῖα, διαταγάς, ἄρχω*) κ. *ἥγεμόνες, ἥγητορες, κοσμήτορες, ἀρχοί, ἀγοί, τεύχεα* (*τεύχω, σύνεργα, ἐργαλεῖα*) δύπλα, *ποικίλλος* κατάκοσμος, *στιχάομαι* βαδίζω ἐν τάξει, *ἔννυματι* (*Feſt-, vestis, ἐσθῆς*), *ἔσ-σάμην, εἷμαι κ. ἔσματι,* ἀττ. *ἥμφιεσματι*) περιβάλλομαι: φέροντες.—**433-8 Τρῶες** ἀνακόλουθον, διότι μεταβληθείσης τῆς συντάξεως ὡς *Τρῶων* 436 ή ὀνομ. *Τρῶες* μένει μετέωρος, *δις* διος (ovis, ἀττ. οἰς) γ.κ. πρόβατον, ἐνταῦθα θηλ., *πολυπάμων* ονος (*πάομαι κτῶμαι*) πολυκτήμων, πλούσιος, *αὐλὴ* μάνδρα, στάνη, *μυρίος* ἄπειρος, ἀμέτρητοι, *μηνάομαι*, *ἔμακον*, μέμηκα, βελάζω (περὶ αἰγῶν καὶ προβάτων, *μυκῶμαι* περὶ ταύρων, ποταμῶν...), ἥ μτχ. τροπ. εἰς τὸ ἔστήκασι, *ἀξηχῆς* (a(sτ.) διέχω, ἀδιεχῆς) αἰολ. ἀδιάλειπτος: ἀδιαλείπτως, εἰς τὸ μεμακυῖατ, εἰς τὴν αὐτὴν *ἀμελγόμεναι* χρον. μ., εἰς τὴν αὐτὴν *ἀκούοντας* αἴτιολ. μ., δψ δτὸς θ. (vox) φωνή, *ἀλαλητὸς* ἀ. ἀλαλαγμός, βοή, *δρώδει* δρονυμαι, *ἥν* ἥν, *δρόσος* (ἀττ. θροῦς) θόρυβος, βοή, φωνή, δμδς 3 δ αὐτός, ὅμοιος, *γῆρες-υος* θ. φωνή, γλῶσσα, *ἴος-α-ον*, γεν. δοτ. περισπᾶται: *ἰοῦ-ῆς-οῦ*, *ἴῳ,-ῷ-ῷ*, εἰς, *ἔμέμεικτο* ἦτο ἀνάμεικτος, δὲ ἀντὶ γάρ, *πολύνηλητοι* πολλαχόθεν κεκλημένοι, πανσπερμία.—*

439-45 τοὺς μὲν Τρῶας, γλαυκῶπις (ἥ ἔχουσα μορφὴν γλαυκός, είτα γλαύσσω ἀπαστράπτω -ωπα=δψιν) ἔχουσα ἀστραπήβόλους ὁφθαλμούς, *ἄμοτον ἀκαταπονήτως*: ἥ ἀκούραστος ἐν τῇ προθυμίᾳ, θέρμη τῆς, *δλίγη* μικρόσωμος, *κορύσσεται* δρίζεται, παρασκευάζεται πρὸς μάχην, *ἔστήρειξε* γνωμ. ἀόρ., *οὐδανῷ τοπικαὶ* καὶ ὅμως, *βαίνει* βαδίζει, *σφίν* σφίσι, τοῖς ἀντιπάλοις στρατοῖς, *μέσσωφ σφιν*, *νεῖκος* ἀγών, *δμοίος* δλέθριος, *δφέλλω* πολλαπλασιάζω, *στόνος* ἀ. (στένω) στεναγμοί: μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ πολλαπλασιάσῃ.—**446 56 οἱ δὲ Τρῶες κ. Ἀχ.**, *ξυνιόντες* ἐρχόμενοι εἰς *χεῖρας*, *ἔνα* τὸν αὐτόν, *σὺν* *ἔβαλον* συνέκρουσαν, *ἔινδς* θ. (δέρμα) ἀσπίς, *μένος* ἥ ψυχ. ὅρμη, τὸ ψυχ. πῦρ, *μένε'* *ἀνδρῶν* σφᾶς μεμαότας: συνεκρούσθησαν δὲ καὶ αὐτοὶ μὲ φλογερὸν πῦρ

διμφαλόεις διμφαλωτός: ἔχουσα διμφαλούς, κυρτώματα ἐπὶ τῆς ἔξωτ. ἐπιφανείας, ἐπληντὸ μ. ἀρ. β' τοῦ πελάζω πλησιάζω: ἐπλησιάσαν, ὅθουν ἀλλήλας, δρυμαγδὸς ἀ. πάταγος, κρότος (ἀψύχων ἀντικειμένων ἐνταῦθα), πολὺς ίσχυρός, μέγας, ἔνθα τότε, οἰμωγὴ (οἰμώζω, οἴμοι) στεναγμοί, εὐχωλὴ ἐπινίκιοι κραυγαί, πέλεν ἰγείροντο, προσήρχοντο ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν, δέεις ἐπλημμύρει, ποτ. χειμαρρός κ. χειμάρροος: διάρεων τὸν χειμῶνα, διάρεμαρρος (Ξηροπόταμον), δρεσφὶ δργαν., πατ. δ. κάτω ἀπὸ τὰ δρη, συμβάλλω κύνω συγχρόνως, διδύκ., διότι δ ποιητὴς ἀποβλέπει εἰς δύο χειμάρρους, διάρο καὶ οἱ στρατοί, δρεμός (βρίθω) βαρύς, δρμητικός, κρουνὸς ἀ. πηγή: τὸ ὑδωρ, τὸ διποῖον φέρουσιν ἀπὸ δύο μεγάλας πηγάς, χαράδρη (χαράσσω) ἡ ἐκ τοῦ ὕδατος χαραχθεῖσα κοίτη τοῦ χειμάρρου, ἡ ὁρυματιά: ἐντὸς τῆς βαθείας (φαγωμένης) ὁρυματιᾶς τῶν, μισγάγηεια θ. (μίσγω-ἄγκος οὐ). φάραγξ, πρβλ. ἀγκών, ἀγκάλη, ἀγκιστρον, ἐν οἷς ἡ δ. ἀγκ- δηλοὶ κοίλωμα) φάραγξ, χαράδρα (εἰς ἣν ἐκβάλλουσι πολλαὶ ὁρυματιαί), ἐς μ. εἰς τὸ ξυμβάλλετον, ἔκλινε ἀρ. β' τοῦ κλύνω ἀκούω, ἀρ. γνωμ., τηλόσεις εἰς μακρινὴν ἀπόστασιν, τῆλε, τηλοῦ, τηλόθι μακρὰν (πρβλ. τηλέφωνον, τηλεβόλον...) προληπτ. ἄντι: τὸν εἰς μακρὰν ἀπόστασιν ἀκούομενον, δοῦπος λ. π. πάταγος, μυκηθμός, ἐκ τούτου ἡ γεν. τῶν, ιαχὴ (ἵγκος, Ιαχ-, Ιν-Ιάχω) βοή, ἀλιλαγμός, πόνος δ ἀγών, ιαχή τε πόνος τε αἱ πολεμικαὶ κραυγαί, τῶν ἀπὸ τούτων, μισγομένων καθ' ὃν χρόνον ἥλθον εἰς κεῖσας, ὡς ἐγένετο τοιαῦται ὑπῆρξαν.

433 πολυπάμων δι πλοῦτος τῶν ἡρωικῶν χρόνων συνίστατο κυρίως ἐκ ποιμνίων ἡ καὶ ἀγρῶν.—439 Ἐπειδὴ οἱ Θράκες ἤσαν πύμαχοι τῶν Τρ., δι "Αρης ὡς ἐπιχώριος θεὸς αὐτῶν ἥλθε μετὰ τοῦ λαοῦ του πρὸς ἐπικουρίαν τῶν Τρ." Ο θεὸς εἶναι ἐλληνικώτατος, ἀλλ' ἐδόθη αὐτῷ πατρὶς ἡ Θράκη, διότι πᾶν ἄγριον καὶ βίαιον παρῆγον οἱ ἀρχαῖοι ἐκ τῶν βιορείων χωρῶν, ὡς καὶ εἰς τὸν βίαιον Βορέαν ἔδωκαν πατρίδα τὴν αὐτήν.—440 Ο Δεῖμος (φόβος), δι Φόβος (φυγή), υἱοὶ τοῦ "Αρεως καὶ τῆς Αφροδίτης, καὶ ἡ Ερις (φιλοτιμία) εἰς οὐδετέρους ἀνήκουσιν ἀποκλειστικῶς, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον ποιητικαὶ προσωποποίαι τῶν συναισθημάτων καὶ παθῶν, ὑφ' ὃν κατέχονται ἀμφότεροι οἱ ἀντίπαλοι, καὶ παρίστανται φις θεότητες εἰς πᾶσαν μάχην, διότι αὐτὸς εἶναι τὸ ἔργον των. Ἡ Ερις καλεῖται ἀδελφὴ καὶ ἑταίρη τοῦ "Αρεως, ὡς ἔχουσα τὰ αὐτὰ ἡθη πρὸς ἐκεῖνον, τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα. Περίεργον ὅτι ἡ λατρεία τοῦ Φόβου παρέμεινεν ἐν Ελλάδι ἐν Σπάρτῃ Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

είχε μικρὸν ἵερὸν ὡς τὰ πολλὰ κεκλεισμένον, παρὰ τὸ συσσίτιον τῶν ἐφόρων, διότι κατὰ τοὺς Σπαρτιάτας ἡ πολιτικὴ τάξις διὰ τοῦ φόρου συνέχεται, ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Σηκείων πρὸ πάσης μάχης ἔθυὸν τῷ Φόρῳ· ἐν τοῖς ἔργοις τῆς τέχνης παρίστατο ἔχων κεφαλὴν λέοντος ὡς ἐπὶ τῶν ἀσπίδων καὶ ἐνήργει ὡς ἀποτρόπαιον, ὅπως τὸ Γοργόνειον (κεφαλὴ τῆς Μεδούσης) ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τῆς Ἀθηνᾶς. Κατὰ τὰς ἐν Κερκίνῳ ἀνασκαφὰς τοῦ 1911 ἀπεκαλύφθη Ἱερόν τὸ Δυτ. ἀετώματι τοῦ ὅποίου ὑπῆρχε τὸ σύμπλεγμα τοῦτο τῶν τριῶν θεοτήτων (ἀντὶ τῆς Ἐριδος ἐνταῦθα είναι ἡ Γοργός, ἀνάλογος πρὸς ἐκείνην), ἔχουσῶν ἴδιαν φρικώδη φυσιογνωμίαν· ἡ Γοργός πλήρης ὄφεων καὶ πτερωτὴ πετὴ ἀγριωπὴ διὰ τοῦ ἀέρος, ἐκατέρωθεν δύο λεοντες ἀγριωποί, ὁ Δεῖμος καὶ ὁ Φόβος.

Ζ

1-71. 1-4 οἰδὼ (οἶος) ἀπομονῶ, οἰώθη (τῶν θεῶν), αἰνδὸς 3 δεινός, φύλοπις ἰδος θ. (φύλον-Ὄψις πρόσης, νον οφωνή) (κραυγὴ τῶν λαῶν) θορυβώδης μάχη, ἄρα ἀκοιλυνθως, ἱθύνω (ἱθὺς 3 εὐθὺς) προχωρῶ κατ' εὐθεῖαν, πολλὰ... πολλὰς διευθύνσεις ἔλαβεν, ἔνθα καὶ ἔνθα τῇδε κάκεισε, πεδίοιο γεν. διαιρ. ἐν τῇ πεδιάδι, δηλοῦσα χῶρον, διὰ μέρους τοῦ ὅποίου γίνεται κίνησις, ἱθύνω διευθύνω· διά τί τὸ μέσον; ἀλλήλων ἀντκρι. εἰς τὸ ἴθυνομένων, ἔχον τὴν ἔννοιαν τοῦ στοχάζεσθαι, ὑπ. Τρόπων καὶ Ἀχαιῶν, δόρεν (ξύλον) κοντάριοι τοῦ δόρατος καὶ δλον τὸ δόρυ, χαλκήρης 2 (χ..ἀραρίσκω) συνηθισμοσμένος μετὰ χαλκοῦ, χαλκόδετος, μεσηγὸς (μέσος) μεταξὺ δρόσων διὰ τὴν τομήν μόνον μετὰ τοῦ Ξάνθοιο.—**5-11** πρῶτοι μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν θεῶν, ἔρχοις (ἔέργω, εἴργω) (φραγμὸς προπύργιον, φάλαγξ, γριγεις τάξεις στρατοῦ εἰς μάχην παρατεταγμένου, φράως φῶς, σωτηρία, χαρά, ὁρήξεν-ἔθηκεν παρατακτ. σύνδεση ἀντί; βαλῶν εἰς τὸ ὁρῆξε, τίς ἡ ἔννοια τοῦ βάλλειν; τεύχω, τέττιγμα εἶμαι, ἥντος κ. ἐνός, οὖ. ἐν (εῦ), ἀγαθός, ἀνδρεῖος, μέγας πελώριος, τόν δα αὐτὸν λοιπόν, ἔβαλε ἐπαναλαμβάνει τὸ βαλῶν πρῶτος τὸ ἐν θ., φάλος ἀ. προεξοχὴ τοῦ κράνους κερατοειδῆς, ὁ φάνεται καὶ ἐν ταῖς γόναφαις τῶν Μυκηναϊκοῦ ἀγγείου τῶν πολεμιστῶν, ἀδρός-υθός θ. κράνος, ἵπποδάσεια θ. ἐπίθ. ἡ ἔχουσα ὁλόφορον πυκνὴν οὐρῶν ἵππου, πῆξε (δόσις), πέρησε δ· ἄρα ὁ συνέπεια, αἰχμῆ, ἀκτῆ, ἀκή, ἀκωνῆ, ἀκόνη, ἀκάνθα. αστερ, σκότος (τοῦ θανάτου), δύσσε δυτ. (oculus) διφθαλμό. —**12-19** ἐπεφνε

ἀόρ. β'. μετ' ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ *φένω φονεύω (φεν-, φέ-φ(ε)ν-ον), βοήν ἀγαθὸς βροντόφωνος, Τευθρανίδης υἱὸς τοῦ Τεύθραντος, ἀντὶ Τευθραντίδης, ἐν κτίμενος καλῶς ἔκτισμένος, ἔχων ὠραίας οἰκοδομάς, ἀφνειδός (ἄφενος τό, πλοῦτος, op·es, opulentus,...) πλούσιος, βίοτος ἀ. τὰ πρὸς τὸ ζῆν, περιουσία (βιός), φιλέεσσε θαμ. τοῦ φιλέω φιλεύω, ξενίζω, τὰ οικία (μόνον πληθ.) ἡ οἰκία (σύνολον οἰκημάτων ἀποτελούντων τὴν κατοικίαν), δδῷ ἔπι παρὰ τὴν ὁδόν, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ὅπως ἡ Καπνικαρέα ἐν Ἀθήναις, ναῖω κ. ναιετάω κατοικῶ (μετα-νάσ-της, ναός), τῶν γε τῶν ξενισθέντων, ἀρκέω (arce-o) ἀποσοβῶ, οἰ λῃθ., λυγρὸς 3 (lug-eo πενθῶ) πικρός, θλιβερός, πρόσθεν (ΑΞύλου), ὑπαντιάξω ἀντεπεξέρχομαι (Διομήδεϊ), *ἀπαυράω, πρτκ. ἀπηγρων ἐν σημ. ἀορ., μτχ. ἀορ. ἀπούρας, ἀφαιρῶ· διὰ τί πρὸς διπλῆν αἰτ.; ἐσκεν ἦν, ὑφηνίοχος ἥνιοχος, γαῖαν ἐδύτην αἱ ψυχαὶ κατῆλθον πρὸς τὸν κάτω κόσμον.—20 8 ἐξεναριζω, ἐναρίζω κ. ἐναίρω φονεύω (σκυλεύω, ἐναρα σκῦλα); μετὰ+αἰτ. πρός, νηὶς-ίδος θ. (ναῖς, ναίας, νάω τρέχω, ὁέω) νύμφη τῶν γλυκέων ὑδάτων, ἀμύμων (ἀ(στ.)-μῦμος, αἰολ. ἀμύμων) ἄψογος, ἐξαίρετος: μὲ τὸν Βουκολίωνα, ἀγαθὸς 2 (α(έπιτ.) γαίω γαυριῶ, γαῖ-, γαῦρος, gauđeo) εὐγενῆς, ἐπιφανῆς, γενεὴ ἡλικία, γεννομαι γεννῶμαι, γεινάμην ἐγέννησα, σκότιος 3 ὁ μυστικά, ἐκ μὴ νομίμου γάμου γεννηθεὶς (ἐκ κλεψιγαμίας), κτγρ., μίγη (τῇ νύμφῃ) π. ἀόρ. β' τοῦ μείγνυσθαι, φιλότητης ἔρως, εὖνη ἡ κλίνη, δις (ovis) ὁ, ἦ, ἐπ^τ δεσι επάνω εἰς τὰ πρόβατα, καθ' ὃν κρόνον ἐβίσκε τὰ πρόβατα, ὑποκύνομαι (κυέω, κώω, κύμα, κύστις) γίνομαι ἐγκυος, διδυμάων·ονος κ. δίδυμος (δύο μετ' ἀναδιπλ.), καὶ (ἐπιδ.) τῶν, μὲν μήν, ὄντως, ὑπολύνω παραλύω (κάτω εἰς τὰ γόνατα, διότι γυῖα λύειν γούνατα λ.), μένος (ἡ ζωικὴ) δύναμις, γυῖα (μόνον πληθ.) τὰ μέλη τοῦ σώματος, φαλδιμος 2 (φάσις) λαμπρός, εὐτραφής, Μηκιστηιάδης 20 υἱὸς τοῦ Μηκιστέως, τεῦχος, μόνον πληθ. τεύχεα (τεύχω κατασκευάζω) (σύνεργα) ὅπλα, συλάω σκυλεύω (ἰερόσυλος).—29-36 μενεπιτόλεμος 2 (πρβλ. πτόλις, πτολίεθρον) ὁ καρτερικὸς ἐν τῷ πολέμῳ, ἔγχος οὐ. κ. ἐγχεῖη δόρυ (κυρίως: ἡ λόγγη τοῦ δόρατος), ἐνήρατο τοῦ ἐναιρώ, ἐνρρείτης ὁ (ἐν δέων), αἰπεινὸς αἰπύς, ὑψηλὸς καὶ ἀπόκρημνος.—37-44 ζωδὸς 3, ἀτύξομαι φεύγω περίτρομος, οἰ λῃθ., πεδίοιο πρβλ.2, βλάπτομαι περιπλέκομαι, δξος ἀ. κλάδος, μυρίκινος τῆς μυρίκης (θάμνου φυομένου εἰς ἐλώδη μέρη καὶ παράλια, μυστικᾶς, ἀρμυρίκης), ἀξαντ(ε), ἀγνυμι, ἀγκύλος 3 (ἀγκὼν) καμπύλος, φυηποιοιθηκε' από τονοτούστο Εκπαιδευτικής Πολιτικής Δ. Ν. Γουδῆν.—Ομήρου Ιλιάς Α-Β-Γ-Δ-Ζ. "Εκδ. Β'. 8

τῷ κτιρῷ: ἐν τῷ (προσθίῳ) ἄκρῳ τοῦ ὅ., αὐτῷ ἐν ἀντίθ. πρὸς τὸ ἄρμα, γῆπερ δπου ἀκριβῶς, φοβέομαι (ἀείποτε παρ' Ὁμ.) φεύγω, αὐτὸς ἀντίθ. πρὸς τοὺς ἵππους, δίφρος (δύο φέρων) τὸ δχῆμα τοῦ ἄρματος, κονίη θ. κονιορτός, ἐπὶ στόμα ἐπίστομα· ἦ μτχ. ἀξαντε εἰς τὸ ἔβήτην, ἥ μ. βλαφθέντε εἰς τὸ ἀξαντε, ἀτυζομένω εἰς τὸ βλαφθέντε τί εἶναι αἱ μετοχαί; ἐν τῇ μεταφράσει καλὸν ἡ ἑτέρα νὰ ἀναλύεται καὶ ἡ ἑτέρα νὰ μένῃ πάρεπίδ., ὑπὸ τῶν ὑστερον ἐνομίσθη ὡς πρόθεσις χωρισθεῖσα τοῦ ἔστη καὶ τὸ φαινόμενον ἐκλήθη τμῆσις, δολιχόσκιος (δολιχὸς 3 μακρὸς-σκιὰ) μακρόσκιος, μακρός.—**45-50** λαβὼν γούνων, λισσοματ., ἀόρ. ἐλισάμην κ. ἐλιτόμην, παρακαλῶ (λι-τὴ δέησις, λιταρεύω-εία), ζωγρέω (ζωὸν-ἄγρε(ύ)ω, ἄγρα), ἀξιος 3 (ἄγω ζυγίζω) ἵσου βάρους, ἵσης ἀξίας (πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ προσώπου), ἰσάξιος, ἀποινα (α(στ.)-ποινὴ) λύτρα, ἐν (δόμῳ) πατρός, χαλκὸς χαλκᾶ σκεύη, δμοίως χρυσός, πολύκμητος (π.-κάμνω) δυσκατέργαστος, τῶν διαιρ., ἀπερείσιος 3 ἀπειρος, εἴ κεν δὲν ἐν τῇ ὑποθέσει κολάζει τὴν βεβαιότητα, ζωδὸν ἐπὶ νησί, δπου ὁ Μ. θὰ ἔστελλεν αὐτόν, ἐὰν ἐφείδετο τῆς ζωῆς του.—**51-4** ἐπειθεν ἀποπείρας ἦ ἥρχιζε νὰ πείθῃ, δὴ ἥδη, ἔμελλε προντίθετο, διενοεῖτο, καταξέμεν ἐπ. ἀόρ. μεικτὸς μετὰ τοῦ σ. τοῦ α' καὶ τοῦ θεματ. φωνήντος τοῦ β', ἥ κατὰ κάτω εἰς τὰ ἐν τῇ ἀκτῇ πλοῖα, θοὸς (θέω) ταχύς, φέρω, δμακλά(έ)ω (δμοκλή θ. (δμο- (ἐπιτ., πρβλ. τὸ λατ. *conclamo*-κ(έ)λομαι) δυνατὴ φωνὴ) δυνατὰ φωνάζω, αὐδάω;—**55 60** πέπων-ονος (πέσσω ψήνω, πέψις) (ῶριμος) ἥ κλητ. καλέ, φύλε! ἐ Μενέλαε; τι ἥ δὲ ἀλλὰ διὰ τί λοιπόν, οὔτεως ὡς βλέπω, πρὸς Τρώων ποιητ. αἵτ., αἴπνυς δλεθρος ὁ ταχύς, αἴφνιδιος, ἀφευκτος, παντελής, μηδ^ο (ἐκεῖνος), ὃν τινα· ἥ φράσις ἐπιτείνει τὸ μῆτις κοῦρος ἀρρην, γαστέρι τοπ., μηδ^ο δς μηδὲ οὔτος (ἐπαναλαμβάνει τὴν ἐν 57 ἔννοιαν), ἀμα πάντες ἀπαξάπαντες, Ἰλίου ἥ γεν. ἔξαρταται ἐκ τῆς ἐν τῷ ἀξιαπολοίατο πρώτης προθέσεως, ἀκήδεστος 2 (ἀκηδής, ἀκηδέω, ἀ.(στ.)-κήδομαι) ἐκεῖνος, διὰ τὴν ταφὴν (κηδείαν) τοῦ δποίου οὐδεμία ἐλήφθη φροντίς, ἄταφος, ἀφαντος 2 ὁ μηδὲν καταλείπων ἔχνος, δν οὐδεὶς τάφος ὑπενθυμίζει.—**61-5** ἀδελφε(ι)δος ἀδελφός, παράφημι σύμβουλεύω, αἴσιμος 3,2 (αἴσα (αεριας) ἵση μερὶς (μοῖρα), προσῆκον, δίκαιον) πρέπων, ὁρθός, ἔθεν ἔο οὗ, προσωπ. ἀντ., κρείων-οντος ἀναξ, οὐτά(ξ)ω, ἀόρ. ἥ ποτκ. οὐτα, οὐτάμεναι ὡς ἔξ οὐτημι, κτυπῶ ἐκ τοῦ συστάδην (δι' ἀγχεμάχων ὅπλων), ἀντίθετον τοῦ βάλλω (πόρρωθεν), λαπάρη (-α) θ.

τὸ μαλακὸν (κενὸν δστῶν) μέρος τοῦ σώματος μεταξὺ πλευρῶν καὶ ἵσχίου, αἱ λαγόνες (λαπαρατομία), λάξ (βὰς) (λατ. calx, calcar) διὰ λακτίσματος, πατῶν διὰ τοῦ ποδὸς (καὶ παρ' ἡμῖν : πὺξ λάξ, λακτίζω), μελλινος ἀντὶ μέλινος 3 ἐκ μελίας, δένδρου (παρ' ἡμῖν τὸ δένδρον μέλεγος), οὐκ οἱ κλάδοι εὐθύτιατοι, χρησιμοποιύμενοι πρὸς κατασκευὴν τῶν κονταρίων τῶν δοράτων.—**66-71** κέλ-ομαι, κελήσομαι, κε-κ(ε)λ-όμην, (κελεύω) προτρέπω, ἐνθαρρύνω, αὔσω, ἄνσα, φωνάζω (ἰσχυρότερον τοῦ φωνῶ· (ἐκ τούτου αὐδή, αὐδάω κλπ.), μακρὸν μεγαλοφόνως, θεράπων ὁ ἐν τῇ ὑπερεσίᾳ τινός, ἔταιρος, σύντροφος, ἐπιβάλλομαι ὁπίτοιμαι ἐπάνω, ἔναρα; μέμνω (μι-μέν-ω) μένω, ὡς κεν ἵνα, πλεῖστα τὰ πλεῖστα (ἐν συγκρίσει πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους), ἔκηλος (ἔκων) ἥσυχος, ἀνενόχλητος, συλάω μετὰ διπλ. αἵτ., ἅμ ανά, τεθνηῶτας ἀναφέρεται εἰς τὸ ἔκηλοι : ὅταν νεκροὶ θὰ κεῖνται ἔκει.

1 οἰώθη οἱ μὲν σύμμαχοι τῶν Τρώων Ἀφροδίτη καὶ Ἄρης τραυματισθέντες ὑπὸ τοῦ Διομήδους ἀπεχώρησαν εἰς τὸν Ὀλυμπὸν καὶ πρὸ αὐτῶν ὁ Ἀπόλλων εἰς τὴν ἀκρόπολιν τοῦ Ἰλίου, αἱ δὲ σύμμαχοι τῶν Ἀχαιῶν Ἡρα καὶ Ἀθηνᾶ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Ἀρεως ἀπεχώρησαν καὶ αὐταί.—**3 χαλκήρεα** περὶ χαλκοῦ ἵδ. Α 236.—**δοῦρα** ἵδ. Πραγμ. Γ 18.—**4 Σιμόεις** ποταμὸς ἐν Τρωαδί πηγάζων ἐκ τῆς Ἰδης καὶ εἴτα ἐνούμενος μετὰ τοῦ Σκαμάνδρου, δστις κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν Θεῶν Α 404 ἐκαλεῖτο Ξάνθος, πηγάζων καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς Ἰδης καὶ ἦνωμένος μετὰ τοῦ Σιμόεντος ἐκβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν παρὰ τὸ ἀκαωτήριον Σίγειον, ἀφ' οὗ μετέβαλε κοίτην Πίν. Α'.—**5 Αἴας Τελαμώνιος** Α 138 πρὸς διάκρισιν τοῦ διμωνύμου Αἴαντος τοῦ Οιλέως, ἡγεμόνος τῶν Λοκρῶν, καλούμένου μείονος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν πρῶτον, καλούμενον μέγαν.—**8 Ἀκάμας** ἡγεμὼν τῶν Θρακῶν.—**9 κόρυς** Γ 336 κ. 362.—**12 βοὴν ἀγαθὸς** Β 408.—**Διομήδης** Β 406 ἀριστεύσας ἐν τῇ ὁμοφοδίᾳ Ε ἔτρωσε καὶ δύο θεούς.—**13 Ἀρισθη π. τῆς Μ.** Ἀσίας μεταξὺ Περκότης καὶ Ἀβύδου.—**15 πάντας φιλέεσκε** τὸ αὐτὸν ἐλέγετο καὶ περὶ τοῦ Ἀρκάδος Εὐφορίωνος, δστις ἔνεισας ποτὲ τοὺς Διοσκούρους Κάστορα καὶ Πολυδεύκην ἔξενιζεν ἔκτοτε ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ πάντας τοὺς ἀνθρώπους.—[18] **Καλήσιος** ὡς καλῶν τοὺς ἔνους εἰσω εἰς τὸν φιλόξενον οἴκον τοῦ Ἀξύλου.—**19 ἄρμα** ἵδ. Γ 29. Τὸ ἄρμα ἐσύρετο ὑπὸ δύο ἵππων (κατόπιν ἔνυνωρεις), ὃν μόνον ἡ χρῆσις αὐτῇ ἔγίνετο, ἀσκούμενων δι' εἰδικῆς ἀγωγῆς, διότι πρὸς τὰς ἄλλας οἰκιακὰς ἔργασίας

ἔγινετο χρῆσις βοῶν, ἡμιόνων, ὄνων, ὃς ζώων καρτερικῶν ἐν
χώρᾳ ὁρεινῇ· ὅθεν ἄρμα εἶχον μόνον οἱ εὐγενεῖς, διότι μόνοι
οὗτοι ἥδυναντο νὰ τρέφωσιν ἵππους ἀπροσόδους, ἢ δὲ κτῆσις
τῶν ἵππων ἔγινετο τὸ γνώρισμα τῆς κοινωνικῆς τάξεως τῶν
εὐγενῶν, οἵτινες διὰ τοῦτο ἐκαλούντο ἵππης, ἵππόται, ἵππηλάται,
ἵππόδαμοι κτλ., διότι οἱ ἵπποι ἦσαν τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν
τοῦ ἄρματος.—**ὑφηνίοχος** ἐπειδὴ ὁ μαχητὴς (παραιβάτης) ὁ ἐπι-
βαίνων τοῦ ἄρματος ὡρειλεν ἐν πάσῃ στιγμῇ νὰ εἴναι ἔτοιμος
πρὸς μάχην, διὰ τοῦτο ἐχρειάζετο ἥνιοχον διὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ
ἄρματος (ἐντεῦθεν τὸ ὅχημα δέφρος δίφρος, δύο φέρων). Ἡνίοχος
καὶ παραιβάτης εἴναι σχεδὸν ὅμοτιμοι (ἥνιοχος τοῦ Ἀχιλλέως ὁ
φύλτατος Πάτροκλος, τοῦ Διομήδους ὁ φύλος Σθένελος), ἐὰν δὲ
συνέβαινε τι τῷ ἥνιόχῳ, ἐλάμβανε τὰ ἥνια αὐτὸς ὁ παραιβάτης καὶ
παρὰ τῷ Ὄμήρῳ φέρονται διαπρεπεῖς ἥρωες ἐκτελοῦντες χρέη
ἥνιόχου. Ἐπειδὴ ὅμως τὴν κυρίαν δρᾶσιν ἀπὸ τοῦ ἄρματος διεξῆ-
γεν ὁ παραιβάτης, αὐτὸς ὁνθμίζων τὰς κινήσεις τοῦ ἄρματος, πᾶσα
δὲ πρᾶξις τοῦ ἥνιόχου ἀτεσκόπει τὸ ἀγαθὸν ἐκείνου, ἡ θέσις τοῦ
ἥνιόχου ἥτο ὑποδεεστέρα πως καὶ ἐντεῦθεν ὁ **ὑφηνίοχος**.—**γαῖαν**
ἔδύτην ἡ ψυχὴ μεταβαίνει εἰς τὸν ἄδην μόνον μετὰ τὴν καῦσιν
τοῦ σώματος· ἐπειδὴ δὲ αὕτη ἐνταῦθα δὲν ἔχει λάβει χώραν, ἡ
φράσις αὕτη καὶ ἡ ἑτέρα: (ὁ δεῖνα) **Αἰδόςδε βεβήκει σημαί-**
νουσιν: ἡ ψυχὴ φεύγει πρὸς τὸν ἄδην, περιφέρεται μεταξὺ τοῦ
κράτους τῶν ζώντων καὶ τῶν νεκρῶν, ἕως λάζη τὴν δριστικὴν
θέσιν διὰ τῆς καύσεως, διε ὁ ποιητὴς λέγει δόμον **"Αἰδος εἰσω.**
Ἐνταῦθα τὸ Ἐγὼ τοῦ ἀνθρώπου (τὸ) εἴναι ἡ ψυχὴ, διότι μόνον
αὕτη κατήρχεται πρὸς τὸν **"Αἰδην**· πρβλ. Α 3.—**21 Νύμφη**: αἱ
νύμφαι εἴναι χαρίεντα γυναικεῖα πνεύματα, θεότητες πηγῶν, δέν-
δυων, ἀλσῶν, δασῶν, λειμώνων, ἄντρων καὶ π. (προσωποποία τῶν
αιώνιως ὁρέοντων ὑδάτων ἢ τοῦ ὑγροῦ χυμοῦ τοῦ ζωογονοῦντος
πᾶσαν γηίνην βράστησιν)· ἔκει κατοικοῦσι, λουονται ἄδυτοι, χο-
ρεύοντες, ἐργάζονται καὶ ἐπικοινωνοῦσι φιλίως πρὸς τοὺς ἀνθρώ-
πους· καὶ δὴ αἱ τῶν κρητῶν καὶ τῶν γλυκέων ὑδάτων καλοῦνται
Κρητιάδες, Ναΐδες καὶ Ναϊάδες, τῶν ἀλμυρῶν ὑδάτων Νηψηίδες,
τῶν ἀλσῶν Ἀλσηίδες, τῶν ὀρέων Ορειάδες καὶ Ορεστιάδες, τῶν
δένδρων Δρυάδες (γενννώμεναι καὶ ἀποθνήσκουσαι μετ' αὐτῶν, ὅθεν
καὶ Ἀμαδρυάδες), τῶν ναπῶν Ναπαῖαι, τῶν ποταμῶν Ποταμίδες,
τῶν ἄντρων Ἀντριάδες, αἱ περὶ τὰς νομὰς τῶν μήλων (αἰγοπροβά-
των) Ἐπιμηλίδες. — **Αβαρβαρέη** νύμφη τοῦ ἔλους (λιμνολάκκου),

πλησίον τοῦ ὁποίου ἔβισκε τὰ πρόβατα ὁ Βουκολίων.—**23 Δασμέδων** υἱὸς τοῦ Ἰλού (ἔξ οὖ τὸ Ἰλιον), πατὴρ τοῦ Πριάμου, βασιλέως τῆς Τροίας. Ἐπὶ τούτου ἐκτίσθησαν τὰ τείχη τῆς πόλεως, ὑπὸ τίνος;—**24 σκότιον** κρύφα, διότι ἡ μήτηρ ἦτο κόρη ἄγαμος· οἱ αὐτοὶ ἐκαλοῦντο παρθενίαι ἢ παρθένοι· ὁ ἀντίθετος γάμος, ὁ νόμιμος, καλεῖται ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἀμφάδιος (*ἀμφαδὸν ἀναφανδόν*).—**28 ἀπ' ὕμων** κυρίως τὴν ἀσπίδα 117, τὸν θώρακα 322 καὶ τὸ ξίφος.—**29 Πολυποίης** υἱὸς τοῦ Περίθου καὶ τῆς Ἰπποδομείας (κατὰ τοὺς γάμους τῶν ὁποίων τί συνέβη;)—**30 Περκώτη** πόλις ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Πρακτίου, ὅστις ἐκβάλλει εἰς τὸν Ἑλλήσποντον μεταξὺ Ἀβύδου καὶ Λαμψάκου.—**31 Τεῦκρος** υἱὸς τοῦ Τελαμῶνος, ἐτεροθαλῆς ἀδελφὸς τοῦ Αἴαντος, τοξότης δεινός.—**32 Ἀντιλοχος** ὁ πρεσβύτατος υἱὸς τοῦ Νέστορος, φίλος τοῦ Ἀχιλλέως, ἐκ τῶν ἀνδρειοτάτων Ἑλλήνων.—**34 Σατνιόεις** ποταμὸς ἐν τοῖς νοτιωτάτοις τῆς Τροφάδος.—**35 Πήδασος** ἔδρα τοῦ βασιλέως τῶν Λελέγων Ἀλτού, οὗ τὴν θυγατέρα Λαοθόην εἶχε νόμιμον σύζυγον πρὸς τῇ Ἐκάβῃ ὁ Πριάμος (ἀποτελῶν τὴν μοναδικὴν ἐξαιρεσιν πολυγαμίας παρ' Ομῆρῳ). Ἡ πόλις εἶχε πορθηθῆν πρὸ τοῦ Ἀχιλλέως, οἱ δὲ ἐπιζήσαντες τῶν ἀνδρῶν ἐμάχοντο πρὸ τὸν Ἐκτορα.—**Δήιτος** βασιλεὺς τῶν Βοιωτῶν.—**36 Εύρυπυλος** Θεοσυλὸς ἡγεμών.—**39 ἀγκύλον ἄρμα** τὸ ὅμηρο. ἄρμα συνίσταται α') ἐκ τοῦ ὑποβάθρου (καλλίβαντος) ἦτοι ἀξονος μετὰ δύο τροχῶν ἔχοντος ὑψος μέχρι 0,80 μ., ὃν ἐκάτερος ἔχει 4 ἢ ἐνίοτε 8 ἀκτίνας, καὶ τοῦ ὁμοῦ φέροντος κατὰ τὸ ἄκρον τὸ ζυγόν, καὶ β') ἐκ τοῦ δίφρον (δύναματος), ὅστις ἐπικάθηται ἐπὶ τοῦ ὑποβάθρου ἢ περίκλειστος ἢ ἀνοικτὸς πρὸς τὰ δίσω, ὥστε ἐκεῖνην νὰ ἀναβαίνωσιν ἢ νὰ καταβαίνωσιν. Τὸ στῆθος τοῦ δίφρον ἦτο συνήθως στρογγύλον ἔχον ὑψος μέχρι 0,80. Διὰ τὰς πολλὰς καμπύλας γραμμάς, ἀς φέρει τὰ ἄρμα, ἐκλήθη εὐλόγως ἀγκύλον. Ἔγκαρδίως πρὸς τὸ πρόσθιον ἄκρον τοῦ ὁμοῦ ὑπῆρχε τὸ ζυγόν, φέρων κάτω ζεύγλας (κεκαμπύλωμένας ὁρίζονται), ἐντὸς τῶν ὁποίων εἰσήρχοντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων (ὅπως ἀκριβῶς ἔχει κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τὸ ἄροτρον τὸ ἔξευγμένον διὰ δύο βοῶν). Ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ ἐξεπορεύοντο καὶ δύο ἴμαντες, οἵτινες περιβαλλόμενοι περὶ τὸ στῆθος τῶν ἵππων ἐστερεοῦντο διὰ τοῦ ἐτέρου ἄκρου πάλιν ἐπὶ τοῦ ζυγοῦ, ἐν ὧ ἔτεροι δύο περιβάλλοντο περὶ τὴν κοιλίαν αὐτῶν. Δι' οὐδενὸς ἄλλου δεσμοῦ συνεδέοντο οἱ ἵπποι πρὸς τὸ ἄρμα (ἐν ὧ παρ' ἡμῖν συνδέονται δι' ἴδιων δερματίνων ἴμαντων ἢ σκοινίων ἢ ἀλύσεων καὶ πρὸς τὰ λεγόμενα τραβηγχόευλα). Θήεν, ἐὰν ἐθραύστε *Ψηφιοποιηθῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής*

τὸ πρόσθιον ἄκρον τοῦ ὁμοῦ τὸ φέρον καὶ τὸ ζυγόν, οὐδὲν πλέον ἥδύνατο νὰ συγχρατήσῃ τοὺς ἵππους ἐν συνδέσμῳ πρὸς τὸ ἄρμα, Πίν. Γ'. 1.—**45** λάβε γούνων ὁ Μενέλαιος ἢ θὰ εἶχεν ἐν τῇ διώξει ἀποθέσει τὴν ἀσπίδα ἐπὶ τοῦ ἄρματος ἢ θὰ ἔφερεν ἀνηρτημένην ἀπὸ τοῦ ὕμου 117, ἀλλως ὁ Ἀδραστος δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ λάβῃ γούνων.—**48** σιδηρος ἵδ. Δ 123.—**53** θεράποντι τῷ ἡνιόχῳ 19 καὶ Α 321.—**50** κοῦρον συνήθως ἔφειδοντο τῶν ἀνήβων καὶ τῶν γυναικῶν.—ἀκήδεστοι μεγίστη συμφορὰ ἐνομίζετο νὰ μείνῃ πτῶμά τι ἀταφον' διὰ τί;—ἀφαντοι ἀφ' οὐ ἐσβέννυτο ἢ πυρὰ τοῦ νεκροῦ δι' οἴνου, τότε περισυνελέγοντο τὰ δστᾶ, περιετύλισσοντο διὰ λίπους, περιεβάλλοντο διὰ λινοῦ ὑφάσματος καὶ ἐκούπιοντο ἐν ὑδρίᾳ, ἐφ' ἥ; ἐσωρεύετο τύμβος κατὰ πανάρχαιον ἔθιμον, κοσμούμενος διὰ λίθου ἢ κίονος. Τὰ σημεῖα ταῦτα κατὰ τὸν Ὁμηρον ἐχοησίμευον, ἵνα παραμένῃ ἀνεξίτηλον τὸ κλέος τῶν ἀποθανόντων καὶ ἵνα μανθάνωσιν αὐτοὺς οἱ μεταγενέστεροι. Ἐπιτύμβιοι πλάκες ἐκ τῶν τάφων τῆς ἀκροπόλεως τῶν Μυκηνῶν ἢ Μυκην. Αἰθ.—**68** ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος τί ἐπραττον οἱ Τοῦρκοι κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821, δσάκις ἐτρέποντο εἰς φυγήν;

72-101. **72** ὁ ἐνθαῦτε τότε πάλιν, ὑπὸ Ἀχαιῶν πιεζόμενοι..., ἀρηίφιλος φιλοπόλεμος, εἰσαναβάλνω ἢ εἰς τὸ εἴσω τῆς πόλεως, ἢ ἀνὰ διότι ἢ πόλις ἔκειτο ἐφ' ὑψηλοῦ. ἀναλκεῖη θ. (ἀναλκις, ἀν(στ.)- ἀλκή δόμη) ἀνανδρία, δάμνημι, δαμνάω, δαμάω (λατ. dom-o) δαμάζω, δαμέντες ἀ. ὑποκύψαντες εἰς τὴν ἀνανδρείαν των, εἰ μὴ δρα ἐὰν μὴ ἀκοιβῶς κατὰ τὴν στιγμὴν ἔκείνην.—**77-82** πόνος οἱ μόγθοι τοῦ πολέμου, ἐγκένλιται ἐπίκειται, πιέζει, βαρύνει, ύμμι μιολ. ύμιν, ύμμες δν., ύμμε αἰτ., Τρώων καὶ Δυνίσων γεν. διαιρ. ἐκ τοῦ ύμμα μάλιστα, ίθνς·ύνος ἢ (ιθνό) (διάβημα, κίνησις) ἐπιχείρησις, μάχεσθαι·φρονέειν ἐπεξ. τοῦ ίθνυν ἐν τε τῇ μάχῃ καὶ ἐν τῇ βουλῇ, ἐρύνω ἀναγκαῖω ἐποίχομαι ἔχομαι, περνῶ, πάντη εἰς ὅλα τὰ μέρη, αὔτε πάλιν, φεύγοντας πρὸς τὸν λαὸν 80, πεσέειν διφθῶσι, χάρμα ἀντικείμενον χαρᾶς, περίγελως, δήιος (δαιώ καίω, δαιτ-δάς, δαλὸς) (καταστρεπτικὸς) ἐχθρός, πολέμιος.—**83-101** ἡμεῖς μὲν·σὸν δέ, μένοντες κρατοῦντες τὰς θέσεις (καρτερικῶς), αὖθις ἐδῶ, τελρω καταπονῶ (tero τοίβω), ἀναγκαῖη ἀνάγκη, ἐπείγω βιάζω, πιέζω, ἀτάρ μετὰ τὴν κλητικὴν εἰσάγει νέαν σκέψιν μετ' ἐλαφρᾶς ἀντιθέσεως πρὸς τὰ ἡγούμενα, μετέρχομαι ἢ μετα- τὴν διεύθυνσιν, εἰπὲ δός παραγγελίαν ἢ παραγγελία ἀντὶ ἀπαρμφ. ἐκφέρεται δι' ἀπολύτου λόγου : ἢ δὲ-θεῖναι (ἀντὶ προστκτ.),

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γεραιαὶ ἔντιμοι κυρίαι, σεβασταὶ δέσποιναι, νηὸν τὸ τέρῳ μα εἰς τὸ
ξυνάγουσαι, γλαυκῶπις; ἀκρη πόλις ἀκρόπολις, οἴξασα οἴγω,
ἀνοίγω, διὰ τῆς ἵερείας, κλητὶς κλείς, ἡύκομος εὔκομος, καλλίκομος,
ἱερεύω θύω (ἱερεῖον), ἥντειος (ἔνος περιστινός, παλαιός, (sen-ex)
ἐντιαύσιος, ἥκεστος 3 (ἀκή, ἀκμὴ) ὕριμος, αἰ εἰ, αἰ κε ἔάν, ἐν-
ταῦθα: πλ. ἐρ., νήπιος μικρός, μωρός, 96 αἰ κεν ἐπεξ. τῆς πρώ-
της, μήστωρ-ερος (μήδομαι ἐπινοῶ) τεκνίτης, φόβος φυγή, δὴ
ἀσφαλῶς, γενέσθαι ὅτι ἀνεδείχθη, κάρτιστος κράτιστος, ἰσχυρότα-
τος (κάρτος), ὥδε τόσον δά, τόσον πολύ, ώς τώρα, δραχαμος αἰολ.
(ἀρχειν) ἀρχηγός, δύν περ περὶ τοῦ δποίου ἵσα ἵσα, θεᾶς ἔξ, ἴσο-
φαρεῖς (ἵσα φέρομαι, πρβλ. ἀντιφερεῖς) ἐξισοῦμαι, ἀνθαμιλῶ-
μαι, μένος ἀναφ. κατὰ τὴν δρμήν, λύσσαν.

73 αὗτε ὡς καὶ ὅτε ἥγωνίζετο ὁ Ἀχιλλεύς.—εἰσανέβησαν ἡ
ἀνα-, διότι τὸ Ἱλιον ἦτο ἔκτισμένον ἐπὶ λόφου, τοῦ καλούμενου
σήμερον Ἰσσαριλίκ.—75 Αἰνείας υἱὸς τοῦ Ἀγχίσου καὶ τῆς Ἀφρο-
δίτης, συγγενῆς τοῦ Πριάμου, ἥγεμὼν τῶν Δαρδάνων, διόρων καὶ
συγγενῶν τῶν Τρώων, ὁ ἀνδρειότατος τῶν Τρώων μετὰ τὸν Ἐκτορα
καὶ ἐν τῇ διευθύνσει τοῦ ἀγῶνος ἀντικαθιστῶν αὐτὸν ἀπόντα, ὁ
γνωστὸς γενάρχης τῶν Ῥωμαίων.—76 Ἐλενος δίδυμος ἀδελφὸς
τῆς Κασσάνδρας, υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἐκάβης. Ἐν φένοι-
μάτῳ μετὰ τῆς ἀδελφῆς ἐν ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλωνος, δράκοντες ἔκαθα-
ρισαν τὰ δτα αὐτῶν καὶ ἔκτοτε ἀκούοντες εὐχρινῶς τὰς βουλὰς τῶν
θεῶν ἐγένοντο μάντεις.—οἰωνοπόλος Α 69.—78 Δύκιοι φαίνε-
ται ὅτι τὸ πρῶτον φύκουν ἐν τῇ Τρωικῇ πεδιάδι καὶ ἐνταῦθα οἰ-
κοῦντας πρέπει νὰ φαντασθῶμεν αὐτοὺς μετὰ τοῦ ποιητοῦ, ἀλλὰ
κατὰ τὴν μεγάλην δίνην τῶν λαῶν τῆς Μεσογείου ἐγκατέστησαν ἐν
Λυκίᾳ ΝΔ τῆς Μ. Ἀσίας. Μνημονεύονται παρὰ τοὺς Τρῶας ώς οἱ
κυριώτεροι ἀντιπρόσωποι τῶν συμμάχων, τῶν ἐπικούρων τῶν Τρώ-
ων Δ 199.—80 πύλαι 237.—88 νηὸς Α 39· ὁ Ὄμηρος μνημο-
νεύει ἐν Τροίᾳ δύο ναῶν, τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, ἀμφο-
τέρων ἐν τῇ ἀκροπόλει τοῦ Ἰλίου ἐπειδὴ οἱ 12 βόες θὰ θυσιασθῶ-
σιν 93 ἐν τῇ, αἷματηραὶ δὲ θυσίαι ἐντὸς τοῦ γαοῦ δὲν ἐτελοῦντο,
ἀνάγκη ἐνταῦθα ναὸν νὰ νοήσωμεν ἱερὸν τέμενος, ἐν φύλησε
καὶ ναός, ὁ ἱερὸς δόμος 89...—ἀκρη πόλις ἡ τοῦ Ἰλίου, Πέργα-
μος θ., Πέργαμον καὶ Πέργαμα, ἔχουσα ναοὺς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ
τῆς Ἀθηνᾶς, Πίν. ΙΕ'.—Ἐν Ἑλλάδι ὑπῆρχον διτταὶ ἀκροπόλεις
α') τόποι ὀχυρωμένοι διὰ τείχους (καὶ τάφοι), κείμενοι συνήθως
ἐπὶ ὑψώματος, μὴ οἰκούμενοι, ἀλλ' ἐν πολέμοις καὶ ἐν κινδύνοις χρη-
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ειμεύοντες ὡς καταφύγιον τῶν πέριξ οἰκούντων μετὰ τῶν οὐσιῶν των, καὶ β') αἱ ἀρχαιόταται ἀκροπόλεις, ὑψώματα ὠχυρωμένα δι' ἵσχυροτάτων τειχῶν μετὰ προεχόντων πύργων, ἃς διὰ τοῦτο δ "Ομηρος καλεῖ ἐντειχέας καὶ ἐνπύργους, τὰς Μυκῆνας ἐντίμενον πτολεμεῖθρον, ὅν τὰ τείχη εἶχον πάχος 3-7 μ. καὶ ἐνιαχοῦ μέχρι 14 μ., ἵδε τὴν ὁραίαν πύλην τῶν λεόντων, τὴν εἴσοδον τῆς ἀκροπόλεως, καὶ δείγματα τῆς τειχοδρομίας αὐτῆς ἐν Πίν. IZ', καὶ τὴν Τίρουνθα τειχιόσσαγ, ἣς τὰ θαυμαστὰ τείχη εἶχον πάχος 5-8 μ., καὶ ἐνιαχοῦ μέχρι 17 $\frac{1}{2}$ μ. μετὰ ἐσωτερικῶν σηράγγων. Αἱ πύλαι καὶ αἱ πρόσοδοι κατεσκευάζοντο ἐν τοιαύτῃ θέσει καὶ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὡς τε δ πολέμιος ἐπὶ μακρότερον χρόνον νὰ είναι ἔκτεθει- μένος εἰς τὰ βλήματα τῶν ἀμυνομένων, πρβλ. 118. Ἐν μικροῖς συνοικισμοῖς ἢ ἀκρόπολις (τοῦ β' εἰδους) ἥτο ἄμα καὶ πόλις, ἐν αὐτῇ δηλ. κατώκει δι βασιλεὺς καὶ ὅλος δ λαός ἢ ἀλλ' ἐν συνοικι- σμοῖς μεγάλοις ἐν τῇ ἀκροπόλει κατώκει μόνον δι βασιλεὺς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν εὐγενεῖς καὶ συγγενεῖς αὐτοῦ, δ δὲ πόλὺς λαὸς κατώκει ἐκτὸς τῶν ἀκροπόλεων κατεσπαρμένος ἐν τῇ πέριξ χώρᾳ κατὰ γένη ἢ οἰκογενείας, ἀποτελῶν οὕτω μικρὰς κώμας, μόνον δ ἐν πολέμῳ καὶ κινδύνῳ κατέφευγε εἰς τὴν ἀκρόπολιν καὶ διέμενεν ἐν αὐτῇ συν- αποκομίζων καὶ τὰ κτήνη καὶ τὴν λοιπὴν οὐσίαν. Καὶ ἐκαλεῖτο μὲν πόλις πολλάκις ἢ ἀκρόπολις, ἀλλὰ πόλις, ὅπως νοοῦμεν αὐτὴν σήμερον, κατ' ἀρχὰς δὲν ὑπῆρχε. Καὶ δικαὶος κίνησις πρὸς τὴν ἀκρόπολιν ἐδημιουργησε κατ' ὀλίγον μεγάλους συμπα- γεῖς συνοικισμούς, τὰς πόλεις, παρὰ τὰς ἀκροπόλεις. Ἐν τῇ ἀκρο- πόλει συνεκαλεῖτο ἢ βουλὴ ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἐκεὶ ἐδικάζοντο αἱ ὑποθέσεις τῶν πολιτῶν, ἐκεὶ ἐπληρώνοντο οἱ φόροι, ἐκεὶ εὑρί- σκοντο τὰ σπουδαιότατα Ἱερά, εἰς ἢ δ δῆμος συνέρρεε κατὰ τὰς με- γάλας ἕορτάς· αἱ ἀκροπόλεις ἔκειντο ἐπὶ τῶν κυριωτέρων ὅδῶν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς συγκοινωνίας, ἐδέσποζον αὐτῶν, ἐκεὶ συνέρρεεν δ πλοῦτος τῆς χώρας, δι κερδαίνομενος ἐξ ἐπιχειρήσεων τῆς Ἑρακλῆς καὶ τῆς θαλάσσης, πρὸς τὰ ἐκεὶ ἐστρέφοντο οἱ ἀγρόται, δσάκις ἔχοειάζοντό τι νὰ ἀγοράσωσι ἢ ἀνταλλάξωσιν, δπερ δὲν ἡδύναντο αὐτοὶ νὰ παρακευάσωσιν. Οὕτως ἐντὸς καὶ πρὸ τῆς ἀκροπόλεως ἐδημιουργεῖτο κέντρον ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας, οὕτως ἐτίθεντο αἱ βάσεις τῆς ἰδρύσεως πόλεως παρὰ τὴν ἀκρόπολιν. Ἐπειδὴ δὲ δ ἐμπορος καὶ δ βιομήχανος δὲν ἔχοηςον ἀγροῦ, ἐκτισαν τὰς οἰκίας αὐτῶν παρ' ἀλλήλας πυκνάς, ἀφήνοντες χῶρον πρὸς δίοδον, τὰς διούς.—**90 πέπλος Γ 228.** Κατὰ τοὺς ἴστορικους χρόνους οἱ Ἀθη-

ναῖοι διετήρησαν τὴν συνήθειαν τοῦ ἀναθέτειν κατὰ πᾶν πέμπτον
ἔτος, κατὰ τὰ μεγάλα Παναθήναια, πέπλον εἰς τὸ παλαιὸν ἄγαλμα
τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς ἐν τῷ Ἐρεχθίῳ.—Ἄλλ' ἐπιφανεῖς γυναικεῖς ἀντὶ^{της}
πέπλου φέρουσι τὸ φᾶρος, διότι φέρουσιν ὡς ἱμάτιον καὶ ἐπιφανεῖς ἄνδρες, ἔνδυμα λινοῦν, εὐρύν, μακρόν, λευκὸν καὶ πολλάκις πορφυροῦν (πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ λευκοῦ χιτῶνος τῶν ἀνδρῶν), περιβαλλόμενον περὶ τὸν ὄμοιον, πορπούμενον πρὸς τὸ στῆθος ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὄμοιον καὶ ζωννύμενον ὑπὸ τῶν γυναικῶν, φερόμενον δὲ ἵσως μόνον κατὰ τὸ θέρος διὰ τὴν λεπτότητα αὐτοῦ.—Αἱ γυναικεῖς ἔξερχόμεναι ἐφόρουσιν διπισθεν τῆς κεφαλῆς ἀπὸ τῆς κορυφῆς αὐτῆς καὶ τὴν καλύπτειν (-αν), ὑφασμα λινοῦν, ἄλλοτε βραχυτέραν, ἄλλοτε μακροτέραν, κατερχομένην ἐκατέρωθεν τῶν παρειῶν ἐπὶ τὸν ὄμοιον, τὸν αὐχένα καὶ τὰ νῶτα, ὡς τὸ πρόσωπον νὰ εἶναι ἐλεύθερον (ἐν φέρειν Ἀνατολῇ καλύπτεται καὶ τὸ πρόσωπον, πρβλ. καὶ τὴν καλύπτεται τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἐλέουν ἐν τῇ Δυτ. Ἐκκλησίᾳ, παρεμφερῆ πρὸς τὴν Ὁμηρικήν).—91 ἐνὶ μεγάρῳ ἐν κιβωτίῳ ἐντὸς τοῦ μεγάρου ἀλλ' ἡ Ἐκάβῃ κατέβῃ εἰς ὑπόγειον θάλαμον, ἵνα φέρῃ πολυτιμότερον.—92 ἐπὶ γούνασιν τοῦ καθημένου ἀγάλματος τῆς Ἀθηνᾶς, διότε πρόπει νὰ φαντασθῶνται ὡς ἔσοντον (Ἑύλινον)· ἡ ἀρχικὴ εἰκονικὴ αὐτῆς μορφὴ εἶναι τὰ ἀπειρόκαλα ἀρχαῖκὰ ἔστινα ἡ πήλινα γλαυκώπιδα παλλάδια (τῆς Παλλάδος), ἔνοπλα, σύμβολα ἀμύνης, ἀλεξητήρια τῶν κινδύνων, οἷον τὸ ἐν Περγάμῳ τῆς Τεοίας καὶ τὸ οὐρανοπετὲς βρέτας ἐν Ἐρεχθίῳ. Οἱ πέπλοι ἀνατίθεται ὡς πρὸς πραγματικὴν χρῆσιν τῆς θεᾶς, διότι ἡ ἀφελὴς εὐσέβεια τῶν πιστῶν αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ κοσμῇ καὶ νὰ καθαρίζῃ ἐπιμελῶς τὸ θεῖον εἴδωλον (πρβλ. τὴν ἀρχαιοτάτην ἐν Ἀθήναις ἔσορτὴν τὰ Πλυντήρια καὶ Καλλυντήρια, καθ' ἀπλύνετο τὸ παλαιότατον ἔσογον τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς καὶ ἔκοσμεντο). Ὅτι ἐκ παλαιοῦ ἥσαν ἐν χρήσει τὰ εἴδωλα τῶν θεῶν, μαρτυρεῖ καὶ ἡ ἀρχαία παροιμιώδης φράσις: ταῦτα ἐν γούνασι θεῶν κεῖται, διότι ἐπὶ τῶν γονάτων τῶν εἰδώλων τῶν θεῶν ἐπετίθεντο δῶρα συνδεδεμένα μετὰ τῆς παρακλήσεως νὰ ἐκτελέσωσιν οἵ θεοὶ πρᾶγμά τι ἀνέφικτον τῷ ἀνθρώπῳ.—ἡύκομος Γ 55. Αἱ κυρίαι τῶν μυθικῶν χρόνων ὡς καὶ αἱ θεαὶ διερρύθμιζον μετὰ περισσῆς φιλοκαλίας τὴν κόμην εἰς βιστρύχους, συνεχομένους καὶ διὰ σπειρῶν χρυσοῦ σύρματος, ὡν πολλαὶ εὑρέθησαν Μυκ. Αἴθ. 43·5 (πρβλ. καὶ τὸ κρανίον χώρης τὸ εὑρεθὲν ἐν Μυκήναις, ἐφ' οὗ σώζεται ἔτι μία τῶν χρυ-

σῶν σπειρῶν ΑΑΜ ἐν Μυκην. αἰθ. 60 2902). Ἡ κόμη καταπίπτουσα εἰς μακροὺς βοστρύχους (ἐν τοῖς δύμηρ. χρόνοις εἰς πλοκάμους) διετίθετο περὶ τὴν κεφαλὴν κατὰ ποικίλους τρόπους καὶ μετὰ μεγάλης δεξιότητος καὶ φιλαρεσκείας, ἔκοσμεῖτο δὲ διὰ καρφίδων, ταινιῶν καὶ ἄλλων κοσμημάτων, ὡς βλέπομεν ἐν τοῖς μνημείοις, (προβλ. τὴν γυναικα ἐν τῇ Μυκην. αἰθούσῃ ἐκ τῆς τοιχογραφίας τῶν ἀνακτόρων τῆς Τίρυνθος, τὴν ἀναπαρασταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Zilliéron, δεξιὰ τῷ εἰσιόντι, εἰς τὸ βάθος). Ἐν Μυκήναις καὶ ἀλλαχοῦ εὑρέθησαν κτένες ἔξι ἐλεφαντίνου ὅστοῦ ἡμικύκλιοι ὡς οἱ σημερινοί, ἀνέχοντες τὴν κόμην ἔμπροσθεν καὶ στεφόμενοι διὰ χρυσοῦ χείλους.—94 ἦντις ἡκέστας ὡς ἄλλοι θεοὶ εἶχον ἴδιαιτέραν προτίμησιν πρὸς ὁρισμένα θύματα, ἡ Δημήτηρ εἰς χοίρους, ὁ Διόνυσος εἰς χοίρους καὶ τράγους, ἡ Ἀρτεμίς εἰς αἴγας κλπ., οὔτω καὶ ἡ Ἄθηνᾶ προετίμα βοῦς ἦντις ἡκέστας.—96 Τυδέος υἱὸν ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐν δαιψῳδίᾳ Ε ἀριστείαν τοῦ Διομήδους.—99 οὐδὲ Ἀχελῆα, ὅτε οἱ Τρῶες ἐκ τοῦ τερόμου ήσαν κατάκλειστοι ἐν τῇ πόλει καὶ μόνον λάθρᾳ καὶ μεμονωμένοι ἐζήτουν νὰ ἐξέλθωσι.

102-18. 102-5 κασίγνητος (κάσις ἀδελφὸς· γίγνομαι) ἀδελφός, δικεα τὰ (veho, δικοῦμαι...) ἄρμα, ἀλτο ἀόρ., ἄλλομαι πηδῶ, χαμᾶξε χαμαὶ (χαμᾶθεν) (humī), φύλοπις; αἰνός;—106-9 ἐλειξω στρέφω, προκαλῶ μεταβολὴν (ταχέως), ἐναντίοι ἀντιμέτωποι, φάντασταν, φάν δὲ ἀντὶ αἰτιολ., ἀλέξω, ἀλεξήσω, ἥλαλκον, +δοτ. βοηθῶ, ὡς τόσον ταχέως καὶ θαρραλέως.—110-5 110=66, ὑπέρθυμος γενναιόψυχος, ἐπίκονυρος πρόσθετος κοῦρος: νέοι καλούμενοι ἔξωθεν πρὸς βοήθειαν, τηλεκλειεῖτος 3 (τηλε-κλειτός, κλέος, κλεῖω κλεῖω) μακρὰν ἔξακουστος, περιφημος, θοῦρος (θρόσκια πηδῶ) δρμητικός, θοῦροις ἀλκὴ ἡ ἀκάθεκτος ἀνδρεία, δφρα ἔως, προτί, ποτί, πρός, ἀράομαι εύχομαι—116-8 κορυθαίλος (αἴλος εὐκίνητος τὴν κόρουν) δ σείων τὴν περικεφαλαίαν, γοργός, δρμητικός, κελαινδος 3 (κελ-, κηλ-ίς) μαῦρος, ἀμφὶς ἀμφοτέρωθεν (ἄνω καὶ κάτω, σφυρὰ καὶ αὐχένα), σφυρὰ αἱ δύο περὶ τὴν πτέρωναν προεξοχαὶ τοῦ ποδός, τὰ περὶ τοὺς ἀστραγάλους, ἡ καθ' ἔλξιν πρὸς τὸ ἀντυξάντι: δ δέομα,, ἀντυξ-υγος θ. περιφέρεια τῆς ἀσπίδος, κτγρ., πύματος 3 ἔσχατος: τὸ δοποῖον (δέομα) περιέθεε (περιέβαλλε) τὴν ἀσπίδα ὡς ἔσχατος γῦρος (κατὰ τὰ ἄκρα αὐτῆς), δμφαλότεις 3 δμφαλωτός.

103 ἐξ δχέων δ Ἐκτωρ, δστις ἐμάχετο πεζός, ἄμα ἀρξαμένης τῆς φυγῆς ἀνέβη ἐπὶ τὸ ἄρμα ἐκ τίνος πλευρᾶς κατέβη;—σὺν τεύχεσιν φαίνεται ὅτι οἱ ἥρωες συνήθως ἀποθέτοντες τὴν ἀσπίδα ἐπὶ

τοῦ δίφρου ἐπήδων κάτω καὶ εἴτα ἀνελάμβανον αὐτήν· ὅτι δὲ Ἐκτωρ ἐπήδητε μεθ' ὅλου τοῦ βάρους τῶν ὅπλων, τοῦτο μαρτυρεῖ τὴν σπουδὴν αὐτοῦ ἐν τῇ κρισιμότητι τῶν πραγμάτων καὶ ὅτι ἡτο καὶ πάλιν ἔτοιμος πρὸς μάχην. Οἱ ἥρωες συνήθως φέρουσι δύο δόρατα πρὸς μάχην, ὡς βιέπομεν καὶ ἐν τοιχογραφίᾳ τῶν ἀνακτόρων τῆς Τίρυνθος, παριστάσῃ θήραν κάπρων, ἐν Μυκ. Αἰθ. 91 5833.4.—111 ἐπίκουροι ἀπαριθμοῦνται ἐν B 819.77.—112 γέροντες βουλευταὶ B 404, Γ 149 καλοῦνται καὶ γέροντες, γέροντες ἀριστῆτες, δημογέροντες, 7 τὸν ἀριθμόν, ἀποτελοῦντες ἵσως (εἰ καὶ βουλὴ τῶν Τρ. δὲν μνημονεύεται) τὴν βουλὴν τοῦ βασιλέως Ποιάμου. Τοιαύτην ἐντολὴν δὲν ἔδωκεν δὲν Ἐλενος οὐδὲν ὁ Ἐκτωρ ἐπιτελεῖ τοιοῦτόν τι, καὶ ἐν ταῖς ἔτοιμέναις γενικότησι (ἐκατόμβας, δαίμοσι) μόλις διαφαίνεται ἡ ἐντολὴ τοῦ Ἐλένου.—115 ἐκατόμβας περὶ 12 βιῶν.—Παραδόξως κατὰ τὴν κρισιμωτάτην στιγμὴν τῆς μάχης ὁ Ἐκτωρ, ὁ στυλοβάτης τοῦ ὅλου στρατοῦ, ἀποχωρεῖ τῆς μάχης, ἐνῷ ἡ παραγγελία τοῦ Ἐλένου ἥδυνατο νὰ διαβιβασθῇ διὲ ἄλλου, ἥτιον χρησίμου εἰς τὸν ἄγωνα ἀνδρός. Ἀλλ' ἡ στρατηγικὴ τῶν χρόνων ἔκεινων εἶναι νηπιώδης καὶ στερεότυπος: Ἐνῷ τὰ δύο στρατεύματα ἐπέρχονται κατ' ἄλλήλων, οἵ ἡγεμόνες προελαύνουν ἐπὶ τῶν ἀμάτων αὐτῶν. Πλησιάσαντες εἰς βολὴν ἀκοντίου καταβαίνουσι καὶ ἀρχονται τοῦ ἄγωνος. Ἡ μάχη γενικεύεται καὶ διεξάγεται καὶ οὐδὲν διμίλους, ὃν ὁ σχηματισμὸς ἔξαρταται ἐκ τῆς τύχης. ᩱ μάχη συνήθως κρίνεται ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς προμάχοις ἀγωνιζομένων ἡρώων. Ὁ προορισμὸς τοῦ ὅπισθεν συναθουμένου πλήθους περιορίζεται εἰς τὸ νὰ στενοχωρῶσι τοὺς πολεμίους διὰ βλημάτων ἀκοντίων, λίθων, βελῶν καὶ νάσφαλίωσι τοῖς προμάχοις ὑπὸ τινας συνθήκας τόπον ὑποχωρήσεως. Διὰ τί λοιπὸν κυρίως νὰ ἐστάλῃ ὁ Ἐκτωρ; τοῦτο θὰ ἔξαρτιβωθῇ ὑστερον.—118 ἡ ἀσπὶς τοῦ Ἐκτορος ἡτο σάκος, ίδ. Γ 335.—Ἡ περιφέρεια εἴχε περιενδυθῆ διὰ δέρματος (ἀντυγος), τὸ μὲν ἵνα συνέχωνται κατὰ τὰ ἄκρα τὰ ἐπάλληλα βόεια δέρματα, τὸ δὲ ἵνα ἡ πρόσκρουσις καὶ προστριβὴ τῶν τραχέων ἄκρων τῶν βοείων δεομάτων μὴ γίνηται ὀχληρῶς αἰσθητὴ εἰς τε τὰ νῶτα καὶ τοὺς πόδας κάτω, ἐὰν μάλιστα ἡ ἀσπὶς ἔφερεν ἔξωθεν ἐπὶ τῶν βοείων δεομάτων καὶ μετάλλινον ἔλασμα ἔξικνούμενον μέχρι τῆς περιφερείας.
Ἄπο τῆς 7. π.Χ. ἐκ. ἥρξατο ἡ χορησις στρογγύλων ἀσπίδων μετὰ διπλῆς λαβῆς (πόρπακος δι'οῦ διεπερᾶτο ἡ ἀριστερὰ χείρ, καὶ ὀχάνου, τὸ διποῖον ἐκράτει).—Ἐπειδὴ ὁ ἀνθρωπος ἐργάζεται συνήθως διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός, διὰ τοῦτο καὶ οἱ μάχηται χειρίζονται τὸ δόρυ διὰ τῆς ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αὐτῆς χειρός, κατ' ἀνάγκην δὲ ἡ ἀσπὶς φέρεται διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρός· ἔπειδη οὕτω καλύπτεται μᾶλλον ἡ ἀριστερὰ πλευρὰ τοῦ μαχητοῦ, τὸ δεξιὸν ἥμισυ αὐτοῦ ἔμενε συνήθως ἀκάλυπτον καὶ ἐκαλεῖτο γυμνά, ἵτο δὲ ἀτύχημα διὰ τὸν στρατὸν νὰ εὑρεθῇ πρὸ ἀντιπάλων ἔχων ἐστραμμένα πρὸς αὐτοὺς τὰ γυμνά. Διὰ τοῦτο ἔχει παρατηρηθῆναι τὰ προϊστορικὰ τείχη τῶν Μυκηνῶν καὶ τῆς Τίρυνθος ὅτι αἱ πύλαι καὶ ἡ πρὸς αὐτὰς πρόσοδος ἔχουσι διαταχὴν οὔτεως, ὥστε, ἐάν ποτε πολέμιος ἀπεπειρᾶτο νὰ ἐκβιάσῃ τὴν εἰσόδον, ἐπὶ πολὺ νὰ ἔχῃ ἐστραμμένα τὰ γυμνὰ πρὸς τοὺς ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀμυνομένους.—Τὸ ἀκατέργαστον δέρμα εἶναι ἀναμφιβόλως ὁ ἀρχαιότατος πρωτογενῆς τύπος ἀσπίδος. Ἀνάλογος ἵτο καὶ ἡ αἰγὶς τοῦ Διός Α 202, φέρουσα κατὰ τὴν περιφέρειαν θυσάνους, ἵσως δέσμας τοιχῶν τοῦ δέρματος κατὰ τὴν περιφέρειαν, μεταβληθείσας ὑστερον εἰς χρυσοῦς κροσσούς. Ἐπίσης Γίγαντες, Τιτᾶνες καὶ Κένταυροι καὶ ὁ παλαιότατος ἐθνικὸς ἥρως Ἡρακλῆς παρίστανται ὥπλισμένοι διὰ δέρματος πρὸς ἄμυναν, διὰ λίθων ἢ διοπάλων πρὸς ἐπίθεσιν. Πιν. ΙΒ' 1-2, Πιν. Γ' 1. Ἀλλὰ τὸ δέρμα ἔχοησίμευεν ἐν παλαιοτάτοις χρόνοις καὶ ὡς ἔνδυμα, ἐπιρριπτόμενον ἐπὶ τοῦ σώματος καὶ τῶν νάτων καὶ συνδεόμενον περὶ τὸν λαιμὸν διὰ τῶν δύο προσθίων ἄκρων, Πιν. Β' 1 κ. 2. Ἐν κινδύνῳ ἔχοησίμευεν ἄμα καὶ ὡς ὅπλον· ἐσύρετο πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐκρέματο πρὸ τοῦ στήθους καὶ προεβάλλετο διὰ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος Πιν. ΙΒ' 2, καλύπτον οὕτω βραχίονα καὶ σῶμα· ἐντεῦθεν ἡ φράσις δύεσθαι τεύχεα ἐκ τῆς ἀρχαιοτάτης ταύτης συνηθείας τοῦ ἐνδύεσθαι τὸ δέρμα ὡς ἔνδυμα ἄμα καὶ ὅπλον.—Οἱ τοξόται δὲν φέρουσιν ἀσπίδα, διότι θὰ παρεκώλυνεν αὐτοὺς κατὰ τὴν χρῆσιν τοῦ τόξου (ὅθεν ἀσπισταὶ ὅπλιται), κατὰ δὲ τὴν προπαρασκευὴν τῆς δράσεως αὐτῶν ζητοῦσι νὰ φυλαχθῶσιν ὑπὸ τὰς ἀσπίδας τῶν ἑταίρων ἢ ὅπισθεν φυσικῶν προκαλυμμάτων· θὰ ἥδυναντο ὅμως νὰ φέρωσι τὸ ἀμυντήριον δέρμα [λαισήιον] περὶ τοὺς ὕμοις.

119-236. 119-22 συνίτην συνηντήθησαν, ἀμφοτέρων τῶν στρατευμάτων, μέμονα κ. μέμασ (μεν-, μέν-ος) ζωηρῶς ἐπιθυμῶ, 121 δὲ οὕτω ἔπειρχόμενοι κατ' ἄλλήλων ενδίσκοντο πλέον πλησίον, πρόσσφημι προσαγορεύω, λέγω πρὸς τινα.—123-7 τίς δὲ ἀλλὰ ποῖος εἴσαι σύ· ἡ ἀντίθεσις πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους τοὺς φεύγοντας πρὸ τοῦ Διομήδους· φέριστος κ. φέρτατος (φέρειν) γενναύοτας, συγκρ. φέρτερος (κυρ. παραγωγικώτερος, ὀφελιμώτερος), μὲν ἀληθῶς, σπωπα (σέ), ἀτὰρ μὲν νύν γε... ἀλλ' ὅμως τώρα τοὐλάχιστον ἔχεις προκωρήσει πολὺ ἐμπρός ἀπὸ δλους, σ τε ὅτι τε,

αίτιολ. τοῦ θάρσει, τὸ τὲ ἀμετάφραστον, ἔμεινας ὑπέμεινας, ἐκρα-
τήθης πρό, ἀντέσχες εἰς, δυστήνων δὲ ἡ ἀντίθεσις πρὸς τοὺς μέ-
νοντας τὸ δόρυ, δύστηνος (δυσ-στα-, ἵσταμαι) δυστυχῆς, ἀντιάω
ἀντικούζω, εὐρίσκομαι ἐμπρός, μένος δρμῆ.—128-41 ἀθανάτων
τις κτιρο. εἰς τὸ ὑποκ. τοῦ εἰλήλουθας, ἐγώ γε ἐγὼ τοὐλάχιστον,
ἀσθενής θητός, ἡ ἀντίθ. πρὸς τὸ θεοῖς, πρὸς ἓνα θεόν, οὐδὲ
γὰρ οὐδὲ τὸ α' οὐδὲ εἰς δῆλην τὴν πρότασιν (δὴν ἦν), τὸ β'. εἰς τὸ
Λυκοῦργος, δὴν ἦν ὑπῆρξε μακρόβιος, 131 δς αἴτιολ., δὰ ἀκρι-
βῶς, δς ποτε εἰδικὴ περὶ πτωσις τῆς ἐν 131 γενικῆς ἀναφορικῆς,
ιυθήνη ἡ (θάω, θηλάζω, θηλὴ μαστοῦ) τροφός, ἐπιμελήτρια, σεύω
(θέτω εἰς ταχεῖαν κίνησιν) καταδιώκω, ἥγαθεος (ἄγαρ-θε(ī)ος) ἴε-
ρώτατος, πρβλ. ἥρεμόεις, ἥμαθόεις, *Nυσήιον* τὸ δρός τῆς Νύσης
(Νῦσα), **θύσθλα τὰ** (θύω μαίνομαι, δργανα γυναικῶν ἐμμανῶν)
τὰ ἐν χρήσει κατὰ τὰς Διονυσιακὰς τελετάς, λαμπάδες, θύρσοι=
ἱάβδοι ἀπολήγουσαι εἰς κῶνον πίτυος, περιτετυλιγμέναι διὰ κλάδων
ἀμπέλου καὶ κισσοῦ, Ἱερῶν φυτῶν τοῦ Διονύσου, **καταχέω** δια-
σκορπίζω κάτω, θείνω πλήττω, **βουπλήξ** ἥγος θ. βουκέντρα (ἱά-
βδος μεταλλίνη δεξεία, δι' ἡς κεντοῦσι τοὺς βοῦς ἀριτριῶντας),
μάστιξ, φοβηθεῖς; δύσετο μεικτὸς ἀόρ. ἐτρύπωσεν εἰς τὰ κύματα
κάτω, κόλπῳ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς θαλάσσης, δμοκλή 54, δδύσσομαι
+ δοτ. μισῶ (οδ-iūm), ἔηα(εὐκόλως) ἀπόνως (ἔηίδιος), ἔηα ζώοτες
οἱ θεοὶ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς διευρυόντας (βασανισμένους) βροτούς,
τοὺς τρώγοντας τὸν ἄρτον ἐν ἰδρῶτι τοῦ προσώπου αὐτῶν, οὐδ'
ἄρ... φυσικὰ δὲ δὲν ἔηησε πολύ, ἀπεχθάνομαι γίνομαι μισητός,
οὐδ' ἀν ἐγώ ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἐν 129 ἔννοιαν, συνέπεια τοῦ
Ιστοριθέντος παραδείγματος, βραχυλ. ἀντὶ: καὶ ἐγὼ δὲν θὰ ἥτο
δυνατὸν νὰ είμαι μακρόβιος, ἐὰν ἥθελον νὰ μάχωμαι πρὸς τοὺς
θεούς.—142-3 ἐσσοὶ εἶ, ἄγχι πλησίον, ἄσσον, ἄγχιστα, ἤθ' ίθι,
ῶς **κεν** ἵνα, πεῖρασ ατος οὐ., πεῖρατα (σπεῖρα, σπάρτον, σπάργα-
νον, σπυρίς) σχοινία, πλεκτάναι, δίκτυο.—144-9 προσαυδᾶ λέγω
πρός τινα, φαίδιμος; γενεὴ γένεσις, καταγωγή, φύλλα τὰ μὲν-
ἄλλα δὲ (νέα), φύω ἀναδίδω, ἀπολύω, τηλεθώσα (τηλεθάω ἐκτε-
νέστ. τύπος τοῦ θάλλω, θαλέθω,) εὐθαλής, θαλερά, ἐπιγίγνεται
παράταξ. ἀντὶ: ἐπιγιγνομένης τῆς..., γενεὴ ἡ μὲν-ἡ δέ, φύεται
φυτώνει, ἀπολήγει μαραίνεται.—150-7 ἐδάην ἀόρ. (ἐκ ὁ. δα-)
ἔμαθον (δαιφρων). ὡς ἀπόδοσις τῆς ὑποθέσεως ἀκολουθοῦσιν αὐτὰ
τὰ πράγματα 152 κε. ἀντὶ: ἄκουε λοιπόν, πολλοὶ δὲ... παρενθε-
τικῶς: ἥτις εἶναι πασίγνωστος, **Ἐφύω** Ἐφύρα, μυχῷ "Α. ἐν τῷ
Ψηφιστούθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βάθει, ἐν τοῖς ἔνδοτέροις τῆς Πελοποννήσου (διὰ τὸν εἰσπλέοντα τὸν Κορινθιακὸν κόλπον), ἵπποβοτος 2 δὲ βοσκόμενος ὑπὸ ἵππων, ἵπποτρόφος, δὲ δεινός, κέρδιστος, κερδίων, (ἄνευ θετ.) πανουργότατος (πρβλ. κερδαλεόφρων), Αἰολίδης υἱὸς τοῦ Αἰόλου, υἱὸν κτιγο., δύπλιος δίδω (ώς διπάδον), ἡνιοχέη (ἀνήρ, πρβλ. ἡγάθεος, ἡνιεμόεις) ἀνδρεία, ἐρατεινὸς 3 (ἐρᾶν) ἀξιέραστος.—**157-65 μήδομαι** (μῆτις, μητρίουμαι-τιάω) διανοοῦμαι, σκειδιάζω, οἶλον ἀντιχ. δοτ. θυμῷ ἔνδομυχως, ἐλαύνω ἀποπέμπω, δῆμος χώρα, Ἀργείων εἰς τὸ δήμον, φέρτερος ἀνώτερος, ἴσχυρότερος (ώς βασιλεὺς τῆς χώρας), ἐδάμασσεν (μίν, Βελλεροφόνιη), ὑπὸ σκήπτρῳ ὑπὸ τὴν βασιλικὴν ἔξουσίαν αὐτοῦ, ως ὑπήκοον αὐτοῦ, σκήπτρῳ οἴλον, ἐπιμανομαι τισθάνομαι μανιώδῃ ἔρωτα, κρυπτάδιος 3 κρύφιος: νὰ παραδώῃ κρυφὰ τὴν συζυγικὴν της τιμήν, τῷ (Βελ.) εἰς τὸ ἐπεμήνατο κ. μιγήμεναι, ἀγαθὰ φρονέων ἔχων χρηστὰ (εὐγενῆ) φρονήματα, αἰσθήματα, δαΐφρων; ψευσαμένη σοφισθεῖσα ψευδολογίαν, κάκτανε ἀντὶ κάτ(ά)κτανε: δφείλεις νὰ ἀποθάνῃς, ἐὰν δέν, δεινός αἴτ., μ' μοί, εἰς τὸ μιγήμεναι.—**165-71 οἶον** ἀκούσεις κυρίως ἐπιφ., ἐλευθέρως: ὅτι (διότι) τοῖον ἀκούσει, ἀλεείνως ἀποφεύγω, σεβάζομαι ἐντρέπομαι, ἀποφεύγω: διότι ή συνείδησις ἀπέτρεψεν αὐτὸν ἀπὸ τούτου, πόρεν ἀόρ. ἀχρ. ἐνεστ., οὕτι καὶ προκμ. πέρρωται, ἔδωκεν, δὲ γε ἔξαιρει τὴν ταυτότητα τοῦ ὑποκ.: ἄλλὰ συγχρόνως ἔδωκε, σήματα γραφικὰ συμβολικὰ σημεῖα, λυγρός διλέθριος, γράφω λ. π. καράττω, πίναξ πινυκίδες διπλῆ πινακίς (δύο σαγίδια ἐπικεκηρωμένα ὕστερον ἔσωθεν, ἐφ' ὧν δι' αἰγμησοῦ ἔογαλείου (γραφείου, στύλου) ἔχαράσσετο τὸ περιεχόμενον ἐπιστολῆς κ.ά., εἴτα κλειόμενα, ἵνα τὸ περιεχόμενον παραμείνῃ ἄγνωστον εἰς τὸν κομιστήν). θυμοφθόρος θανατηφόρος, ἀνωγα προτρέπω· διατὴν ἐνεστ. σημ. δὲ προκμ. ἔλαβε καὶ ἐνεστῶτος καταλήξεις: ἀνώγω φέντη, ὑπὸ ἀμύμονι πομπῇ ὑπὸ τὴν ἀσφαλῆ συνοδείαν τῶν θεῶν.—**172-7 Ιἴεις** ἀόρ. τοῦ ἴκων ἥκω (Ικάρω), τίω τιμῶ, προφρεστέως (πρόφρων) ἔξι ὅλης τῆς καρδίας. ἥτεε σήμα ἐπεξ. τοῦ ἐρέεινε σήμα πίναξ, τὰ ἐν αὐτῷ, δττι δα τίνας δηλαδὴ εἰδῆσεις, φέροιται ἔφερε μεθ' ἔαυτοῦ.—**178-86 σῆμα** γαμβροῦ, ἀμαιμάκετος 3 (αἴπειτ.) μαιμάσσω, μαιμάω, μέ-μα-α) ἀκατασχέτως ὁρμῶν, ἀκατάσχετος, λυσσώδης, ἀρα ως φαίνεται, γένος γόνος, βλαστός, ἀνθρώπων διότι τὸ θεῖον=θεῶν, χίμαιρα θ. Αἴτης, δεινὸν μένος ὁρμή, αἴθω καίω, πιεύσας (πιθέω) πεισθείς, συμφώνως πρόστιτος τέρας σημείον (οὐράνιον, διοσημία), **Σόλυμοι**, κυδάλιμος 2 (κύδος)

ἐνδοξος, καρτιστην κτγρ.: Ισχυρίζετο δὲ οὗ αὕτη ἡ μάχη τῶν ἀνδρῶν, ἡς μετέσχεν, ἦν συνεκρότησεν, ὑπῆρξεν ἡ πεισματωδεστάτη ἔξι ὅλων, δὴ ἀσφαλῶς, ἐπιτ. τὸ καρτιστην, ἀντιάνειρα ἡ Ἰσανδρος, ἀνδρογυναικα.—187.90 ἀνέρχομαι ἐπιστρέψω, ἀρα ἀκολούθως, ὕφαινε τίς; πυκινὸς δόλος ἔντεκνος ἐπιβουλή, κρίνω χωρίζω, ἐκλέγω, φώς φωτὸς ἀνήρ, εἶσα (τῆς αὐτῆς ὁ. πρὸς τὸ ἔξομαι, ε-σεδ-σα) (ἐκάθισα) ἔστησα, λόχος (λογάω, ἀλοχος, λέχος, λατ. lec-tus=κλίνη), πάλιν δπίσω.—191.5 γίγνωσκε ὁ πρτκ. δλίγον κατ' δλίγον, μεθ' ἔκαστον νέον ἄθλον, ἡνὶς 8, κατερύνω; ὁ γε ἀλλὰ συγχρόνως, ἢν ἐήν (ώς σύζυγον), βασιλῆς βασιλική, καὶ μὲν ἀλλὰ καί, πρὸς τούτοις, τάμον ἐξεχώρισαν, τέμενος οὖ. (τέμνειν) τεμάχιον γῆς προωρισμένον διὰ θεὸν ἡ ἥρωα, ἐνταῦθα: βασιλικὸν κτῆμα, τοῦ στέμματος, ἔξοχον εἰς μέγεθος καὶ ποιότητα, ἔξαρτον ἀπὸ δλα τὰ ἄλλα κτήματα, φυταλιὴ θ. δενδρόφυτος γῆ, ἄρουρα (ἀρόω) γεωργήσιμος γῆ· αἱ γενικαὶ τοῦ περιεχομένου, νέμομαι καρποῦμαι.—196.205 Βελλεροφόνηγ μὲ τὸν Β., παραλέχομαι κοιμῶμαι μέ, μητίετα; χαλκονορυστῆς ὁ (χαλκὸς κορύσσομαι, κορύσσω (κόρυς) δπλίζω (μὲ κόρυν), ὡς θωρήσσω (θώρηξ) δπλίζω (μὲ θώρακα)) ὁ ἔχων χαλκῆν πανοπλίαν, καὶ κεῖνος ὡς ὁ Λυκοῦργος, ἀλάομαι (ἄλη πλάνη) πλανῶμαι (ἄλήτης), καὶ πατ' ἀφομοίωσιν τοῦ τ πρὸς τὸ π τοῦ πεδίου ἀντὶ κατ-κατά, ἀλεείνω ἀποφεύγω, πάτος ἀ. πεπατημένη ὁδός, κοινωνία (ἀπόπατος, ἀποπατῶ ἀπομακρύνομαι τῆς ὁδοῦ δι' ἀνάγκην φυσικήν), κατέδω διαβιβρώσκω, "Ισανδρον δὲ" Ι. γάρ. δατος 2 (ἀστ.)-ἄρο κορέννυμι) ἀκόρεστος, μάρναμαι μάχομαι, χρυσήνιος ἡ χρυσᾶς ἡνίας ἔχουσα, ἐκτα ποιητ. ἀόρ. ἀντὶ ἔκτεινε.—206.11 μάλα πόλλος ἐπέτελλε πολὺ θερμῶς παρηγγελλε, μέγα ἔξοχως, εὑχομαι καυχῶμαι, ταύτης καὶ εἰς τὸ αἴματος.—212.4 γηθέω, γέγηθα, (gaudeo, γαίω γανωιῶ) χαίρω, πολυβότειρα ἡ (πολλοὺς βόσκουσα) πολυτρόφος, μειλίχιος, μειλίχος (μειλίσσω) γλυκὺς (ἐνταῦθα κατὰ παράλειψιν τοῦ ἐπέεσσι), ποιμὴν ἀρχηγός.—215.25 ἡ ἡν ω ἀλήθεια λοιπόν, πατρώιος πατρικός, ἐκ προγόνων, ξεινήια ξένια, δῶρα ξενίας, φοίνιξ ἀ. πορφύρα, πορφυροῦν χρῶμα, δέπας; ἀμφικύπελλον τὸ ἔχον ἀμφοτέρωθεν δύο λαβάς, μίν (δέπας), ἵων κατὰ τὸν ἐρχομόν μου ἔδω· ἡ ἔννοια: καὶ τοῦτο εἶναι ἀκόμη κτῆμά μου, κάλλιπε κατ(ά)λιπε (ὅτε ἀπέθανε), τυτθός 3 μικρός, στ^ο ἐν... κατὰ τὴν ὁλθρίαν στρατείαν τῶν ἐπτὰ ἐπὶ Θήβας, ἐν Θήβησιν παρὰ τὰς Θ., τῷ διὰ τοῦτο, κατὰ ταῦτα, σοὶ διὰ σέ, σὺ μὲν ἔχεις, "Ἄργεϊ τοπ., Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῶν Λυκίων, (έμοί,) ὅτε κεν.—**226-31 ἀλέομαι** ἀλεείνω, εἰς τοῦτο τὸ ἀλλήλων, καὶ δι' δμίλου καὶ ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους, τοῦ σωροῦ τῶν πολεμιστῶν, οὐ μόνον ἐν μονομαχίᾳ ὡς νῦν, ὅπου τὸ πρᾶγμα εὐκολώτατον, κλεῖτος (κλεῖω, κλεῖτω) ἔνδοξος, **κτείνειν κ. ἐναιρέμεν τῆς ἀκολουθίας, νοούμενα καὶ εἰς τὸ πόρη καὶ εἰς τὸ δύνηαι, ἐμοὶ-σοὶ, κιχάνω κ.*κίχημι φθάνω, ἐπαμείβω** ἀνταλλάσσω, τὸ ὁ.ποτ., οἵδε ἀμφότερα τὰ στρατεύματα, ἄτινα δεικνύει.

—**232-6 ἀίσσω** πηδῶ (ἄσσω, διάτετοντες ἀστέρες, αἴξ, Αλγαῖον, αλγίς), **πιστώσαντο** διεβεβαίωσαν ἀλλήλους, ἔδωκαν ἔνορκον πρὸς ἀλλήλους διαβεβαίωσιν, **ἔνθ* αὗτε τότε ὅμως, φρένας ἐξέλετο ἐμώρανε, δις αἰτιολ.**

119 Γλαῦκος καὶ **Σαρπηδὼν** ἥγεμόνες τῶν Λυκίων.—**130 Λυκόδοργος** βασιλεὺς τῶν Ἡδωνῶν Θρακῶν, οίκούντων τὸ πάλαι μεταξὺ Ἀξιοῦ καὶ Στρυμόνος, είτα μεταξὺ Στρυμόνος καὶ Φιλίππων.—**132 Διόνυσος** οὐδὲς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Σεμέλης, θυγατρὸς τοῦ Κάδμου. Ἡ μήτηρ Σεμέλη, ἔγκυος οὖσα, ἤξιωσε κατὰ σύστασιν τῆς ζηλοτύπου Ἡρας παρὰ τοῦ Διὸς νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον αὐτῆς ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ θείᾳ μεγαλοπρεπείᾳ. Ἄλλ' ὅτε ἐκεῖνος ἐνεφανίσθη μετὰ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν καὶ κεραυνῶν, ἢ μὲν Σεμέλη κατεκάη, τὸν δὲ Διόνυσον, ἔμβρυον, κινδυνεύοντα νὰ ὑποστῇ τὴν αὐτὴν τύχην, ἀποσπάσας ὁ Ζεὺς ἀπὸ τῆς κοιλίας τῆς μητρὸς ἐνέρρωψεν ἐν τῇ Ιδίᾳ κνήμῃ, ἔως συμπληρωθέντων τῶν μηνῶν τῆς κυήσεως ἐγεννήθη ὁ Διόνυσος. Ὁ Ζεὺς ἐνεπιστεύθη τὴν ἀνατροφὴν τοῦ μικροῦ εἰς τὰς νύμφας, αἴτινες ἐν δροσεῷ διπλαίσιον τοῦ ιεροῦ ὅρους τῆς Νύστης (ἐν Θράκῃ) ἐπεμελοῦντο αὐτοῦ. Αἴφνης ὁ θόλος τοῦ σπηλαίου καλύπτεται ὑπὸ κλάδων κλήματος ἀμπέλου, ὅπερ ἀνέδωκεν ἄνθη καὶ είτα ὠδίμους καρποὺς αἰωρούμένους ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν τοῦ παιδίου. Ὁ Δ. γευθεὶς τοῦ καινοφανοῦς καρποῦ αἰσθάνεται οὐρανίαν ἡδονήν, φαγὼν δὲ κατὰ κόρον μεθύσκεται αὐτός τε καὶ αἱ Νύμφαι, εἰς ἃς μετέδωκεν ἐκ τῶν σταφυλῶν, καὶ καταληφθεὶς ὑπὸ μανικοῦ ἐνθουσιασμοῦ τρέχει ἀνὰ τὰ ὅρη καὶ τὰς κοιλάδας καὶ ἐν τῷ σκότει τῶν νυκτῶν, ἀκολουθούμενος ὑπὸ μαινομένων Νυμφῶν (Μαινάδων, Θυιάδων, Βακχῶν) ἐν μέσῳ ἀγρίων ἀλαλαγμῶν μετὰ θύρσων καὶ δάδων. Ὁ Δ. είναι θεὸς θρακικός, προσωποποιία τῆς βλαστήσεως καὶ δὴ τῆς ἀμπέλου, ἢ δὲ στάσις τοῦ Λυκούργου ὑπανίσσεται τὰς μεγάλας ἀντιδράσεις, ἃς συνήντησεν ἡ εἰσαγωγὴ τῆς καλλιεργείας τῆς ἀμπέλου καὶ τοῦ οἶνου ἐν πολλαῖς χώραις.—**133 Νυστίου** τὸ ὅρος τῆς Νύστης ὑπῆρξε φαντασιῶδες, πολλὰ δὲ ὅρη ἐν Ἑλλάδι κατὰ τοὺς Ἰτιορ. χρόνους ἔφερον τὸ ὄνθυμα ταύτης, ἀντι-

τοιούμενα τῆς τιμῆς ὅτι ἔπ' αὐτῶν ἀνετράφη ὁ θεὸς παῖς. Ἐν τῇ Εὐβοίᾳ ὑπῆρχε πόλις Νῦσα, ἐν ᾧ ἐμυθολογεῖτο ὅτι ἡ ἄμπελος ἦνθει τὴν πρωίαν, παρῆγε σταφυλὰς τὴν μεσημβρίαν, τὴν δείλην ἀπεκόπτοντο αὐταὶ καὶ ἔξενθλίβετο ὁ οἶνος.—**136 Θέτις κατοικοῦσα παρὰ τῷ πατρὶ.**—**139 Κρόνου πάις** ὡς ὑπατος τῶν θεῶν, ὁ πατριάρχης τῆς προσβληθείσης θείας οἰκογενείας.—**142 ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν, σῖτον ἔδοντες, σιτοφάγοι, οἱ πεπολιτισμένοι, πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν θεῶν καὶ τῶν ζώων, πρβλ. καὶ Λωτοφάγοι, Ἰχθυοφάγοι, Γαλακτοφάγοι, Ριζοφάγοι, χαρακτηριστικὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκ τοῦ εἴδους τῆς τροφῆς, ἐθνικὰ προελθόντα ἐξ ἐπιθέτων δηλωτικῶν βαθμίδος ιδίας πολιτισμοῦ.—**152 Ἔφύρη (-α)** παλαιὸν ὄνομα τῆς Κορίνθου.—**Ιππόβοτον** μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἐκεῖ ίδρυθη καὶ τὸ πρῶτον Ἰπποφορβεῖον τοῦ κράτους ὑπὸ τοῦ ἀοιδίκου Κυβερνήτου Καποδιστρίου.—**153 Σίσυφος (σοφὸς δι' ἀναδιπλ.)** περιβόητος διὰ τὰς πανουργίας αὐτοῦ ἐπειδὴ ἐμήνυσεν εἰς τὸν Ἀσωπὸν ὡς ἄρπαγα τῆς κόρης οὐτοῦ τὸν Δία, ὁ Ζεὺς ἀπέστειλε κατ' αὐτοῦ τὸν θάνατον, δστις ὅμως δεθεὶς ὑπὸ τοῦ Σίσυφου ἥλευθερώθη τῶν δεσμῶν ὑπὸ τοῦ Ἀρεως, ἀλλ' ἀμα ἀπελευθερωθεὶς ἀπάγει τὸν Σίσυφον εἰς τὸν ἄδην, ὅθεν ὅμως ἐκεῖνος καὶ πάλιν διέφυγεν διότι πρὶν ἀποθάνῃ εἰχε παρακαλέσει τὴν σύζυγον νὰ μὴ θάψῃ αὐτόν ἀταφος δὲ παρουσιασθεὶς ἐνώπιον τοῦ Ἀιδουν ἵκέτευε τοὺς χθονίους νὰ ἐπιτρέψωσιν αὐτῷ νάνελθῃ ἐπὶ βραχὺ εἰς τὸν ἄνω κόσμον, ἵνα τιμωρήσῃ τὴν γυναῖκα ἀμα ὅμως ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἀρνεῖται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἀιδουν καὶ βίᾳ ἀπάγεται ὑπὸ τοῦ Ἐρμοῦ. Ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπερ προεκάλεσε τὴν ἀγανάκτησιν πάντων τῶν θεῶν, ἥτο ὅτι κατώρθουν διὰ τῆς ιεροσκοπίας νάποκαλύπτῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰς βουλὰς καὶ πάντα τὰ ἴδιαίτερα τῶν θεῶν. Ὁθεν ὁ Ζεὺς κατεδίκασεν αὐτὸν νὰ κυλίῃ ἐν Ἀιδουν λίθον πρὸς τὴν κορυφὴν δρους, δστις ὅμως ἀμα προσεγγίζων κατεκομνίζετο πάλιν καὶ τὸ μαρτυρίον ἥτο ἀτελεύτητον (πρβλ. τὴν παροιμ. Σισύφου μηχαναί, σισυφίζειν ἐνεργεῖν πανούργως, καὶ οἱ πανούργοι ἐκαλοῦντο Σισύφοι ὡς ὁ Δερκυλίδας).—**155 Βελλεροφόνης** κυρίως ἐκαλεῖτο Ἰππόνοος, ἀλλὰ φονεύσας κατὰ τοὺς μύθους εὐγενῆ τινα ἐν Κορίνθῳ Βέλλερον ὠνομάσθη οὕτω καὶ κατέφυγε πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Τίρυνθος Προίτον, ἵνα καθαρῇ ἀπὸ τοῦ ἄγους. Ἡ Τίρυνς ἥτο παναρχαία πόλις ἐν Ἀργολίδι, πολυθρύλητος διὰ τὰ (κυκλώπεια) τείχη, s. 88, τῆς ἀκροπόλεως, τὰ ὅποια κατὰ μέγιστον μέρος σφύζονται καὶ σήμερον, ἐντὸς δὲ αὐτῶν ἀπεψηφιστούμθηκε από το ίυστητού Εκπαιδευτικής Πολιτικής**

καλύφθησαν τὰ προϊστ. ἀνάκτορα Πίν. ΙΙ' καὶ αἱ ὁραῖαι τοιχογραφίαι, ἐν αἷς παρίσταται θήρα κάπτων, Μυκ. Αἰθ. δεξιὰ εἰς τὸ βάθος ἐν 89 κ. 90, καὶ εὐγενεῖς δέσποιναι προσφέρουσαι ἐντὸς κιστῶν εἰς τὴν θεάν δῶρα· μία τούτων ἀναπαρεστάθη ἐν Μυκ. Αἰθ. ὅπὸ τοῦ Zilliéron ἐν τῇ δεξιᾷ μακρῷ πλευρᾷ.—158 ἐκ δήμου δῆμος εἶναι ἡ περιοχὴ μιᾶς πολιτείας καὶ ὁ λαὸς ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ περιλαμβάνει μίαν ἡ πλείονας πόλεις (συνοικισμούς), ὅθεν πρὸς δῆλωσιν τῆς ὅλης χώρας λέγεται : δῆμός τε πόλις τε.—159 Ὁ Βελλεροφόντης καὶ ὡς ἵκετης καὶ ὡς μέτοικος (I 648) ἦτο εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ βασιλέως.—160 Ἀντεια θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῆς Δυσκίας Ἰοβάτου.—169 γράψας περὶ γραφῆς ἵδ. ἐν ἡμετέροις Διδακτικοῖς σ. 85-8. Ἐκ τῶν ἐν Κρήτῃ γενομένων ἀνασκαφῶν ὅπὸ "Αγγλων καὶ Ἰταλῶν ἀρχαιολόγων εὑρέθησαν δύο εἴδη προϊστορικῆς γραφῆς, α') ἡ λερογλυφική, εἰκονικὴ (εἰκονογραφίαι ἰδεῶν, ἰδεογράμματα), ἡς ἐγνώσθησαν περὶ τὰ 135 σύμβολα· εἰς ταύτην ἀνήκει καὶ ὁ πήλινος δίσκος τῆς Φαιστοῦ Πίν. ΙΙ' 4, ἐφ' οὐ ἐπετυπώθησαν διὰ μήτρας ἐντυπα τὰ γράμματα πρὸ τῆς διπτήσεως αὐτοῦ (τὰ πρῶτα δείγματα τυπογραφίας!), καὶ β') ἡ γραμμικὴ (εἰκονογραφία φθόγγων γραμμωτῶν, φθογγογράμματα), ἡς ἐγνώσθησαν περὶ τὰ 100 στοιχεῖα ἐν χρήσει ἐπὶ πηλίνων πινακίδων Πίν. ΙΙ' 1-2, τῶν γραμμάτων χαρασσομένων δι' ὅξεος δργάνου πρὸ τῆς διπτήσεως. Τῶν συμβόλων τούτων ἀνεγνώσθησαν ἥδη μόνον οἱ ἀριθμοί· αἱ μονάδες δηλοῦνται διὰ καθέτων γραμμῶν, αἱ δεκάδες δι' ὅριζοντίων, αἱ ἑκατοντάδες διὰ κύκλων καὶ αἱ χιλιάδες διὰ κύκλων ἔχόντων τέσσαρας κεραίας. Οἱ ἀλφάρητοι οὗτοι οἱ ἀρχαιότατοι, μεθ' ὧν ἐμφανίζεται τέλειον σύστημα γραφῆς ἐν Κρήτῃ, μετηνέχθησαν ὑπὸ τῶν Κρητῶν καὶ εἰς Φοικίκην καὶ Συρίαν καὶ ἐγένοντο ἀποδεκτοὶ καὶ ἐκεῖ.—Ἐν τῇ κυρίως Ἑλλάδι εὑρέθησαν ἀραιὰ ἵχνη παλαιοτάτης γραφῆς, ἐν Μυκήναις ἐπὶ τῆς ὁράχεως τῶν λαβῶν πηλίνων ἀμφορέων κεχαραγμένα γραμμωτὰ σύμβολα Μυκ. Αἰθ. ὅπὸ 59 2924 δ. κ. 4569 καὶ ἐπὶ λιθίνης λαβῆς Πίν. ΙΙ' 3, 3, ἐπὶ τινος ἀμφορέως ἐξ Ὁρχομενοῦ τῆς Βοιωτίας Πίν. ΣΤ' 3 καὶ τινα ἐν τῷ θιλωτῷ τάφῳ τοῦ Μενιδίου καὶ ἐν τινι τάφῳ λαξευτῷ ἐν Προνοίᾳ τοῦ Ναυπλίου. Ἄλλ' ἡ περαιτέρω ἐπίδοσις τῆς γραφῆς θὰ ἀνεκόπη ἐν Ἑλλάδι ἐκ τῆς καθόδου τῶν Δωριέων καὶ ὁ ποιητής, ὅστις γινώσκει μὲν τὴν γραφὴν καὶ ἐπιστολάς, ἀλλὰ φαντάζεται ὅτι ἡ γραφὴ δὲν ἦτο ἐν χρήσει ἐν τοῖς ἡρωικοῖς χρόνοις (διὰ τοῦτο οἱ ὄμηροι. ἥρωες δὲν γράφουσι), δίδει ἐνταῦθα τὴν εἰκόνα ἀρχαιοτρό-

μυστηριώδους ἐπιστολῆς, ἔχουσης τὸν χαρακτῆρα εἰκονογραφίας.

170 γάμος τοῦ Προίτου μετὰ κόρης τοῦ βασιλέως τῆς Λυκίας θιδάσκει; — 172 Ξάνθος ποταμὸς τῆς Λυκίας διάφορος τοῦ ἐν διά. — 176 Περὶ ξενίας ἴδ. ἐν Ἀριστοτ. Ἀθ. Πολιτείᾳ σ. 88-9 ἡμετέρας ἐκδόσεως. Ὁ ξενιζόμενος εὐθὺς μετὰ τὴν ἑστίασιν τῆς οὐτῆς ἡμέρας ἥρωτάτο τίς ἦτο, πόθεν κατήγετο καὶ διὰ τί ἥλ-. — Ἐνταῦθα δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν ὅτι ὁ Βελλ. εὐθὺς μετὰ πρώτην ἑστίασιν ἥρωτήθη περὶ τούτων καὶ ἀνεκοίνωσε τὰ περὶ ἐπιστολῆς, τὴν δὲ δεκάτην ὁ Ἰοβάτης ἐζήτησε νὰ μάθῃ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς. Μοναδικὴν ἔξαιρεσιν τούτων εὑρίσκοτὸν Κύκλωπα ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, δστις πρὸιν ξενίσῃ τὸν Ὀδυσσέα ὅτῷ τίς εἶναι καὶ εἰτα φέρεται θηριωδῶς πρὸς αὐτόν. — 179 μαιρα προσωποεία δμωνύμου ἡφαιστειώδους ὄρους ἐν Λυκίᾳ ὃ τὴν πόλιν Φάσηλιν ὅθεν καὶ πυρίπνους. Εἰκόνα ἐν Ῥωμαϊκῇ τορίᾳ Βερτολίνη Λάμπρου τ. Α'. σ. 152, 'Ραγκαβῆ Ἀρχαιολογῆ Λεξικῷ ἐν λ.— 184 Σόλυμοι ίθαγενεῖς ἐν Λυκίᾳ, οἱ ὅποιοι οσθέντες ὑπὸ τῶν Λυκίων εἰς τὰ δόρη ἔξων δρμώμενοι ἀπὸ τούτων ὡς λησταί, ὡς ὑστερον οἱ Πισίδαι, Λυκάονες, Ἰσαυροι. — 186 μαξίνες Γ 189. — 193 ἡ φράσις σημαίνει ὅτι κατέστησεν αὐτὸν τῶν ἀνάκτων (ὑποβασιλέων) τῆς χώρας, μέλος τῆς βουλῆς τῶν δόρντων καὶ οὗτο μετέχοντα πασῶν τῶν βασιλικῶν τιμῶν. Ἡσαν αὗται κυρίως α') ὅτι οἱ Λύκιοι, οἱ ὑπήκοοι, ἐχώρισαν ἐκ τῆς ινοτικῆς χώρας εὐμέγεθες τέμενος, ὅπερ ἐδώρησαν αὐτῷ ὡς κτητοῦ στέμματος, τὸ δποίον καρποῦται ὁ ἡγεμὼν κληρονομικῶς· ἐδικαιοῦτο νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῶν ὑπηκόων τάναγκαῖα διὰ τὸν θ' ἡμέραν βίον (οἶνον κ. ξ.), φόρους, τιμητικὰ δῶρα καὶ προσήσεις εἰς δεῖπνα. — 200 ἀπήχθετο ὡς ἐφάνη ἐκ τῆς θλιβερᾶς μοίρας. — 201 Ἀλήιον πεδίον μνημονεύεται ἐν Κιλικίᾳ ταξὶν τῶν ποταμῶν Πυρόμου καὶ Σάρου, ὅθεν ὠδμήθησαν μετὰ θατοῦ καὶ στόλου ὁ Δατις καὶ ὁ Ἀρταφέρνης ἐρχόμενοι ἐπὶ τὴν Λλάδα. — 202 Ο Βελλεροφόντης κατελήφθη ὑπὸ μελαγχολίας, ὅτι δὲ μὲν υἱὸς Ἰσανδρος ἔπεσεν ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἡ δὲ θυγάτηρ θέθανεν αἴφνιδίως. Ἐλεγον ἐπίσης ὅτι θελήσας νάναβῆ εἰς τὸν θανὸν διὰ τοῦ πτερωτοῦ ἵππου Πηγάσου (περὶ οὗ ἐλέγετο κατὰ πρετυμολογίαν ὅτι, ὅπου ἔκρουε τὴν γῆν διὰ τῶν δπλῶν, ἐκεῖ ἀνέγειρεν πηγαί), ὃν εἶχε λάβει παρὰ τοῦ Ποσειδῶνος, κατεκρημνίσθη πηθεὶς ὑπὸ τῶν θεῶν. — 205 χολωσαμένη, διότι παρεδόθη εἰς τὸν θανόν, μὴ φυλάξασα τὴν Ψηφιφθεόθηκε από τὸ θύεστα μόνον θυμῆτα.

ἔρωτος τὰς κηλῖδας διετέλεσε παρθένος ἀγνή.—**χρυσήνιος** ὡς ἀδελφὴ τοῦ Ἀπόλλωνος (ἡλίου) εἶναι προσωποποία τῆς χρυσῆς σελήνης (ἔντεῦθεν τὰ ἐπίθ. χρυσήνιος καὶ λοχέαρα διὰ τὰς σεληναίας ἀκτίνας, παρεμφερεῖς πρὸς βέλη) οκορπίζουσα διὰ τῶν βελῶν ταχὺ καὶ αἰφνίδιον θάνατον· εἰς αὐτὴν ἀπεδίδοντο οἱ αἰφνίδιοι καὶ ἄλλοι θάνατοι τῶν γυναικῶν, τῶν δὲ ἀνδρῶν εἰς τὸν Ἀπόλλωνα.—**213 κατέπηξε** διὰ τίνος; τί ἡθέλησε διὰ τούτου νὰ δηλώσῃ?—**216 Οἰνεὺς** βασιλεὺς τῶν Αἴτωλῶν, πατὴρ τοῦ Τυδέως, πάππος τοῦ Διομήδους.—**219 ξωστὴρ** ζώνη δερματίνη, συσφίγγουσα τὸν χιτῶνα πρὸ τῆς μάχης, χρησιμεύουσα καὶ ὡς ἀμυντήριον ὅπλον, ἐπεξεργεν εὑρεῖς μεταλλίνους δικεῖς (πόρτας, χρυσοῦς πολλάκις) καὶ ἡτοῖς πεστρωμένος διὰ μεταλλίνων ἔλασμάτων.—**φοίνικι** τὸ πορφυροῦ χρῶμα ἐκαλεῖτο οὕτως ὡς παρασκευαζόμενον ὑπὸ Φοινίκων ἐκ τῶν πορφυρῶν, θαλασσίων κογχυλίων, τὰ δὲ δι' αὐτοῦ βεβαμμένησαν πολύτιμα (δι πλούσιος τοῦ Εὐαγγελίου ἐνεδιδύσκετο πορφύραν). Εἳναν δὲ ζωστὴρ ἡτοῖς μεταλλίνοις, δὲν ἡτοῖ δυνατὸν νὰ ἡτοῖ βεβαμμένος.—**221-2 δέπας ἀμφικύπελλον** Πίν. IA' 4.—Τὸ ποτήριον τοῦτο ἔχω σήμερον ἐν τοῖς μεγάροις μου, ἀληρονομήσας αὐτὸν παρὰ τοῦ πάππου μου, πλησίον τοῦ ὅποιου ἀνετράφην καὶ παρ' οὗ ἡκουσα τὴν ἴστορίαν ταύτην, καὶ οὐχὶ παρὰ τοῦ πατρός μου, τὸν δοποῖον δὲν ἔνθυμοῦμαι, καθ' ὅσον ἡμην πολὺ μικρός, ὅτε ἐφονεύθη ἐν Θήβαις κατὰ τὴν ἀτυχῆ στρατείαν τῶν Ἐπτὰ ἐπὶ Θήβας.—**231 Ἐκ** τούτου μανθάνομεν ὅτι ἡ ξενία ἡτοῖ θεσμὸς καὶ δεσμὸς ἀληρονομικός.—**232 καθ' ἵππων ἀλεῖαντε** ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐπεισοδίου (120-1), οὐχὶ καὶ ἐκ τοῦ 213, καθ' ὅσον καὶ ἀπὸ τοῦ ἄρματος ἡδύνατο νὰ ἐμπηχθῇ τὸ δόρυ, φαίνεται ὅτι οἱ ἥρωες ἡσαν μᾶλλον πεζοί· ἔνταῦθα παρίστανται ἐπιβαίνοντες ἀρμάτων.—**233 πιστώσαντο** ὅρκος εἶναι εὐχὴ ἡ κατάρα, ἐν ᾧ ὁ ὀδμνύων, ἐὰν ἐπιορκήσῃ, ἐπικαλεῖται καθ' ἑαυτοῦ τὴν τιμωρίαν τῶν θεῶν, Ιδ. Δ 159. Οὗτος τῶν θεῶν εἰς τὴν Στύγα, ποταμὸν τοῦ Ἀιδου, ἐδήλου ὅτι θεὸς ὀδμνύων ψευδῶς καταρᾶται καθ' ἑαυτοῦ τὸν θάνατον.—**235 ἀμειβεν** θὰ ἀντήλλαξαν μόνον τὴν ἀσπίδα μετὰ τοῦ τελαμῶνος, τὸ ξίφος μετὰ τοῦ τελαμῶνος καὶ τὸ κράνος, διότι ἀνταλλαγὴ θώρακος, ζωστῆρος, κνημίδων θὰ ἡτοῖ τι πολὺ δικληρὸν καὶ ἀβέλτερον.—**236 ἐκατόμβοια** διὰ τὴν ἔλλειψιν νομισμάτων κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τοιχήσιμα εἰς τὸν βίον πωλοῦνται καὶ ἀγοράζονται δι' ἀπλῆς ἀνταλλαγῆς (ώς γίνεται σήμερον ἐν Ἑλλάδι μεταξὺ χωρικῶν καὶ μεταπομπῶν) ἐκτιμωμένης τῆς ἀξίας τῶν ὡνίων μεταξὺ τῶν γεωργικῶν καὶ ποιμανῶν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καν λαῶν εἰς προϊόντα γῆς καὶ μάλιστα εἰς βοῦς καὶ πρόβατα,
φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ λατ. pecunia=χρήματα, ἐν ὧ pecus=κτῆ-
ς περὶ τούτων καὶ τῶν νομισμάτων ἔκτενώς ἴδ. Ἀριστ. Ἀθ.
οιλιτείαν σ. 72-5 τῆς ἡμετέρας ἐκδόσεως. Ἐκ τῆς μεγάλης ἀξίας
ὅπλων πρέπει νὰ εἰκάσωμεν ὅτι τὰ ὅπλα τοῦ Γλαύκου ἦσαν πάγ-
υσα (ἔξαιρουμένης τῆς λόγκης τοῦ δόρατος καὶ ἄλλων τινῶν ἵσως
ημιάτων τῶν ὅπλων), δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ εἰκάσωμεν ἀσφαλῶς
αἱ τὴν ἀξίαν τοῦ χρυσοῦ ὡς ἑνδεκαπλάσιαν τῆς τοῦ χαλκοῦ τότε,
μὲν διότι καὶ τοῦ Διομήδους ἡ πανοπλία θὰ εἴχε χρυσᾶ κοσμή-
τα, τὸ δὲ διότι ἡ ἀξία τῶν ὅπλων θὰ ἔξετιμήθη καὶ κατὰ τὴν
αλλιτεχνικὴν κατεργασίαν ἑκατέρας πανοπλίας, ἥτις διάφορος οὖσα
ἀπῆτησε καὶ διάφορον δαπάνην. Σήμερον ἡ ἀξία τοῦ χρυσοῦ
ἶναι περίπου χιλιοπλασία τῆς τοῦ χαλκοῦ. — Ἐπειδὴ ἡ ἀξία χαλ-
ῆς πανοπλίας εἶναι 9 βιῶν, πάντως βαρεῖα διὰ τὸν κοινὸν ἀστόν,
ὅπολὺ κοινὸν θὰ εἶχεν ὅπλα εὐτελέστερα καὶ δὴ ἀντὶ τῆς βαρείας
αἱ δαπανηρᾶς ἀσπίδος ἀλλην ἐξ ἀκατεργάτου δέρματος, μὴ ἀπε-
ιλωμένου τῶν τριχῶν [τὸ λαισήιον], οὐκ ὀλίγοι δὲ θὰ ἦσαν ψιλοί.

-234-6. Συνήθως οἱ διηγη. Ἡρωες ἔχουσι μεγάλην ἀδυναμίαν
τὸν διῆτην ὑλικὴν κτῆσιν. Ληστεία καὶ πειρατεία διὰ τὸν Ἑλληνα
ἶναι πράγματα αὐτονόητα καὶ δὴ περιποιοῦντα τιμῆν' ὡς ἔνοι
ἴγνωστοι ἐρωτώμενοι ἐὰν εἶναι πειραταὶ οὐδαμῶς θεωροῦσιν ἔαν-
τοὺς προσβαλλομένους ἐκ τούτου. Οἱ δοῦλοι τοῦ Ὁδυσσέως εἶναι
προϊόντα λαφυραγωγίας ἐξ διμόρων λαῶν. Ὁ Ὁδυσσεὺς προτίθε-
ται νάναπληρώσῃ ὅσα αἰγοπρόβατα κατεβρόχθισαν οἱ μνηστῆρες
τὸ μὲν ἀπαιτῶν τοιαῦτα παρὰ τῶν ὑπηκόων, τὸ δὲ λαφυραγωγῶν
ἄπο τῶν γειτόνων. Ἀγαθοὶ καὶ δίκαιοι βασιλεῖς εἰσπράττουσι
παρὰ τῶν ὑπηκόων αὐτῶν φόρους διὰ σκοποὺς ἀσχέτους πρὸς τὸ
κοινὸν ἀγαθόν· δὲ Ἀλκίνους θεωρεῖ ἄτοπον νὰ ὑποστῇ αὐτὸς τὴν
ζημίαν διὰ πάντα τὰ ἔνια, ὅσα ἔδωκεν εἰς τὸν Ὁδυσσέα, καὶ διὰ
τοῦτο προτίθεται νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν Φαιάκων τὸ τίμημα αὐ-
τῶν, τοῦθ' ὅπερ ἐπιδοκιμάζουσιν οἱ γέροντες, καὶ ἐπαινεῖται ἡ ἀγ-
κίνοια τῆς Πηνελόπης ἀπαιτούσης δῶρα παρὰ τῶν μνηστήρων. Καὶ
ἡ κρίσις λοιπὸν τοῦ ποιητοῦ περὶ μωδίας τοῦ Γλαύκου, ἀνταλλά-
ξαντος οὗτω πολύτιμα ὅπλα ἀντὶ εὐτελῶν, πρέπει νὰ κριθῇ κατὰ
τὸ μέτρον τοῦ τότε κοινωνικοῦ πνεύματος ὃσον ἀφορᾷ τὸ χρῆμα·
κατὰ τὴν κοινὴν ἀντίληψιν μωδὸς εἶναι φυσικὰ ὃ ἀνταλλάσσων
πολύτιμα ὅπλα ἀντὶ τῶν εὐτελῶν.

237-68. 237-41 Ἔκτιθρο δὲ ὁ ποιητὴς ἐπανέρχεται εἰς
Φηφιοποιήθηκε από τὸ Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὴν 116 διήγησιν, ἵκω, ἵκω, ἀμφὶ μιν, εἴρομαι τι ἔρω περὶ τινος, καστιγνητος; ἔτης δὲ ἴδικός, συγγενῆς, ἐπειτα μετὰ τὴν ἔρωτήσεις, ἀνωγα; ἔξεινης ἑξῆς, κατὰ σειράν, διπος ἐκάστη συνῆν αὐτόν, δὲ ἀλλὰ (τὸ κακὸν ἦδη εἶχε γίνει), κῆδος τὸ (κήδω λυπῶ, caed- πένθιος, ἐφῆπτο (ἐφάπτομαι) εἶχον ἐπικρεμασθῆ—**242-52** οἱ στὸς 3 πελεκητός, **αἰθουσα** (στοὰ) στοά, χῶρος μεταξὺ τούχου καὶ παραλλήλου σειρᾶς κιόνων ὑπόστεγος, τὸ ὄνομα διὰ τὸ ἀπλετό φῶς· **αὐτιάρ** ἀντὶ: δηλαδή, ἐν αὐτῷ ἐντὸς τῆς αὐλῆς αὐτοῦ, **θάλαμος** ἀ. κοιτών, **δεδμημένος** (δέμω οἰκοδομῶ), **μνηστὸς** 3 (μνά μαι ζητῶ σύζυγον, πρβλ. μνηστήρ, μνηστή, προμνήστρια ἡ συμβολιάστρα) νόμιμος, **κούρη** θυγάτηρ, ἐτέρωθεν ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰν τῆς αὐλῆς, ἀπέναντι τῶν πρώτων, **τέγεος** (3 τέγω στέγω λατ. *tego*) καλῶς ἐστεγασμένος, **αἰδοῖος** 3 (αἰδώς) σεβαστός, ἐντιμος, **ἔνθα** ἔκει, ἡ ἀπόδοσις τοῦ 242 μετὰ τὴν διακοπὴν 243. **ἡπιόδωρος** 2 δίδων γλυκαντικὰ δῶρα, φιλόδωρος, **ἔναντιη** ἀντιμέτωπος (ἔξερχομένη ἐκ τῆς οἰκίας εἰς τὴν αὐλήν), **εἰσάγοντα** τὸν θάλαμόν της 247-8.—**253-7** ἐν φῦ ἐφύτωσεν ἐν τῇς χειρός, ἔθλιψε θερμῆς τὴν χειρα, **ἄρα** εὐθύνς, **οὐλέα**, ἔπος ἐφατ· ἐκ τοῦ δινόμαξε στερεότυπος φράσις=εἶπε (ἐκυριολεκτεῖ) ἐὰν δικαιετίζων ἀνέφερεν δημοστὶ τὸν καιρετίζομενον), **τίπτε** θρασὺς πεισματώδης, ἡ μάλα δὴ βεβαιότατα, τείρω; δυσώνυμος κατηραμένος, **ἀνίημι** παρακινῶ, **ἔλθοντα** ἐνθάδε, **ἀνασχεῖν** ἐξ ἀκοποῦ πόλιος.—**258-62** **ἔνεικω**, ἥνεικα ἥνεγκα σπεισης σπένδω, **καύτιδως** καὶ οἱ θεοὶ θὰ εὐφρανθῶσι, δημήσεις μέλλ. δόρ., **δνίναμαι** ἀναψηκομαι, δροσίζομαι, **δέξω** αὔξω, μέγα κτγρ. προληπτ. εἰς τὸ μένος μεγάλως πολλαπλασιάζει τὴν δύναμιν, ὡς διπος, εἰς τὸ **κεκμηδῶτινη** σὺ (τύ, λατ. tu), **ἔται** ἐνταῦθα μετὰ γενικωτέρας σημ.: συπολίται, ἴδικοί σου.—**262-8** **κορυθαίολος**; **ἀείρω** φέρω (κυρίως αἴρω τὸ ποτήριον), **μελίφρων** ὁ εὐφραίνων τὴν καρδίαν, **ἀπογυιός** (γυῖα) παραλύω τὰ μέλη: μήπως π., **λάθωμαι** χάσω, στερηθέμένος ἡ δομή, ἡ δύναμις πρὸς ἐπίθεσιν, **ἀλκὴ** ἡ δύναμις πρὸς ἄμυναν (ἀλέξω), **ἄξομαι** (ἄγ-ιος) εὐλαβοῦμαι, λείβω σπένδω (λοιβή) **αἰθοψ** (δὲ ἔχων αἰθὴν (αἰθουσαν) τὴν ὄψιν) σπινθηροβιολῶν, ὅπλα στράπτων, οὐδέποτε πηγής στράπτων οὐδαμῶς δὲ εἶναι δυνατόν, **εὐχετάομαι** εὔχομαι (ώς ναίω-ναιετάω), **κελαινεφής**; **παλάσσομαι** (πηλός, pīlus) διαντίζομαι, μολύνομαι, **λύθρος** ἀ. αἷμα μετὰ κονιορτοῦ, ὁ πος (λυ-, λῦ-μα ὁύπος, λυμαίνομαι-ἀπολυμαίνομαι).

237 Σκαιαλ πύλαι Γ 145.—**φηγός** δοῦς μετ' ἐδωδίμων κα-

πῶν, παρὰ τὴν πόλιν πρὸ τῶν Σκαιῶν πυλῶν, ὑψηλὴ καὶ ὁραία, καθιερωμένη εἰς τὸν Δία· κατὰ τὸν Schliemann οὕτως ἐκαλεῖτο λόφος ἔγγυτα τῆς Δ. πλευρᾶς τῶν τειχῶν.—**238 ἀλοχοί** ενδίσκονται ἐπὶ τοῦ πύργου τοῦ τείχους τοῦ παρὰ τὰς πύλας, ἀναμένουσαι νὰ μάθωσι παρὰ τῶν ἐκ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἐρχομένων εἰδήσεις περὶ τῶν οἰκείων.—**242-50 Γ** 125. Δύο σειρὰς θαλάμων πρέπει νὰ φαντασθῶμεν ἔκτισμένας ἐντὸς τῆς αὐλῆς τοῦ Πριάμου δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τῷ εἰσερχομένῳ.—Παρὰ τὰ κύρια ταῦτα μέρη τοῦ ὅμηρον οἶκου ὑπῆρχον καὶ δευτερεύοντα παραρτήματα, χοησμεύοντα ώς ἀποθῆκαι, λουτρὸν (ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τῆς Τίρυνθος ἡ δυτικὴ πλευρὰ τοῦ προδόμου ἔφερε θύραν, δι᾽ ᾧ μετέβαινον εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ λουτροῦ μ., εἰς ὃ κατὰ τὰ ὅμηρος ἔθιμα ἦγοντο οἱ ξένοι, ἵνα λουσθῶσι), οἰκήματα χάριν τῆς ὑπηρεσίας καλούμενα καὶ πολλαχοῦ προστατεύοντα τοῦ προδόμου τοῦ πριάμου, οἵτινες κατοικοῦσιν ἐν τῷ αὐτῷ κτήματι, ἔχουσι κοινὰς τὰς γαίας καὶ ζῶσι κοινῇ ἀπὸ τῶν προιόντων κοινῆς ἐργασίας, τῶν μὲν ἀνδρῶν θηρευόντων, καλλιεργούντων τὴν γῆν, κατασκευαζόντων ὅπλα κλπ., τῶν δὲ γυναικῶν ἀσχολουμένων περὶ τὰ οἰκιακὰ (ταῦτα συμβαίνουσι καὶ σήμερον πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐν κώμαις)· διὸ Ὁδυσσεὺς ἀροτριᾷ, διὸ Πάροις βόσκει τὰ ποίμνια, ἡ Πηνελόπη εἶναι πρότυπον γυναικός, ἡ Ναυσικᾶ πλύνει τὰ ἐνδύματα τῆς οἰκογενείας, αἱ ἄνασσαι ὑφαίνουσι. Τὸ σύνολον τῶν συγγενικῶν οἰκογενειῶν ἐκλήθη **πατριὰ** ἢ **πάτρα**, ἵνες προΐστατο ὁ γενάρχης, ὁ πατὴρ τῆς ἀρχικῆς οἰκογενείας (ὅς ὑστερον κληθεὶς πατριάρχης, ἐξ οὐ καὶ διὸ βίος πατριαρχικός), τούτου δὲ ἀποθνήσκοντος διὸ πρεσβύτερος οὗτος ἢ διὸ ἀσκῶν μεγίστην ἐπιφεροῦν διὰ τῆς προσωπικότητος καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ. Οὕτως ἐμορφώθησαν καὶ αἱ πρῶται κῶμαι (μορφοῦνται δὲ καὶ σήμερον) καὶ ἐντεῦθεν ἔξηγεῖται διὰ τί τὸ παλαιότατον πολίτευμα ἐν Ἑλλάδι ἦτο μοναρχικόν, διότι ἐκάστη κώμη ἐβασιλεύετο. Ἐκάστης κώμης οἱ κάτοικοι ἦσαν συγγενεῖς ώς ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας καταγόμενοι, ἡ δὲ κώμη συνήθως ἐλάμβανε τὸ ὄνομα τοῦ ἰδούσαντος αὐτὴν γένους (Βούτάδαι, Δαιδαλίδαι, Εὐπυρίδαι, Θυμοιτάδαι καὶ καθ’ ὅλου τὸ 1)4 τῶν δῆμων Ἀττικῆς ἔφερε τοιαῦτα ὀνόματα). Διὰ τοῦ χρόνου αὐξανομένου τοῦ ἀριθμοῦ φιλοποιηθείσαστο οὐκέτι οὐκέτι ηγετούσας

ἐπῆλθε κατ' ἀνάγκην κατανομὴ τῆς ἐργασίας καὶ ἐμορφώθησαν αἱ ποικύλαι ἐπαγγελματικαὶ τάξεις· ήδη δὲ ὁ Ομηρος μνημονεύει χαλκέων, σκυτοτόμων, κεραοῖς, κεραμέων, ἀμαξοπηγῶν, τεκτόνων, ἀλλ' οἱ πολλοὶ τῶν κατοίκων ἥσαν αὐτουργοί, ἐν ἀνάγκῃ δὲ μετεκαλοῦντο καὶ ἔξωθεν τεχνῖται.—Τὸ σύστημα τῶν κωμῶν ὑφίστατο ἐν Ἐλλάδι καὶ κατὰ τοὺς ἴστορικους χρόνους (ἐν Αἰτωλίᾳ, ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἐν Ἀττικῇ οἱ δῆμοι, καὶ ἀλλαχοῦ, ἀλλ' ήδη ἐνωρὶς ἡ πλείονες συγγενεῖς κῶμαι ἥνοῦντο οἰκειοθελῶς εἰς μίαν πόλιν ἢ ὑπῆρχοντο εἰς κώμας, αἴτινες ἐν ἐπικαίρῳ θέσει κείμεναι προήχθησαν ἐκ τῆς ἐμπορίας εἰς πόλεις, ἢ δὲ κρατιώτερος κώμης τινὸς ἡγεμῶν ἥναγκαζε τὰς λοιπὰς νάνυγνωρίσωσι τὴν ἰδίαν ὡς τὸ κέντρον τῆς χώρας, ὡς τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς, ἔνουμένης πολιτικῶς (Θησεύς). ἐν οἰαδήποτε τῶν περιπτώσεων τούτων ὁ ἡγεμὼν τῆς πρωτευούσης ἀνεγνωρίζετο ὡς ὁ ὑπατος βασιλεύς, ὁ βασιλεύτατος, οἱ δὲ λοιποὶ ἡγεμόνες, υἱοὶ πρεβύτατοι τῶν γενῶν καὶ οἱ προϊστάμενοι αὐτῶν ἐν ταῖς κώμαις, ὡς ἄνακτες (δημογέροντες) ἀπετέλουν τὴν βουλὴν τοῦ βασιλέως.—252 εἰσάγοντα εἰς τὸν θάλαμον αὐτῆς.—258 μελιηδέα ἡ συγχὴ χρῆσις τοῦ μέλιτος ἐν τοῖς συνθέτοις, μελλιφρων, μελίκρητον, μελίγηρον, μελίρροτος μαρτυρεῖ τὴν εὐρεῖαν ἐν τῇ ἀρχαιότητι χρῆσιν τοῦ μέλιτος, ἀντικαθιστῶντος καὶ τὴν συνήθη παρ' ἡμῖν σάκχαριν.—χερσὶν ἀνίπτοισιν οἱ ἀρχαῖοι πρὸ πάσης ἱεροπραξίας ἔπλυντο τὰς χεῖρας, ἵνα προσέρχωνται καθαροὶ πρὸς τοὺς θεούς.

269-311. 269-78 ἀγελήη (ἄγουσα λείαν) λαφυραγωγός, θύος τὸ (θύω); **ἀολλίζω** (ἀολλῆς) ἀθροίζω (διὰ τῶν θεραπαινῶν), 271-8=90-7, τοὺς σοί, θὲς καὶ ὑποσχέσθαι.—279-85 μετελεύσομαι ἐλεύσομαι μετὰ Πάριν, αλλ' οὐ πλ. ἐρ., εἰπόντος ἀκούέμεν νὰ ὑπακούῃ εἰς τοὺς λόγους μου, χάσκω, ἔχανον, κέχηνα: εἴθε νὰ ἀνοίξῃ καὶ νὰ καταπίῃ, αὖθις ἐκεῖ, ὅπως εὑρίσκεται, ποὺν μεταβῇ εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, ἔτρεφε (μίν) μέγα πῆμα κτγρ., "Αἰδος (δόμον), φαίην κε θὰ ἡδυνάμην νὰ βεβαιώσω, φρένα ἐκλειλαθέσθαι ὅτι ἡ ψυχὴ μου ἐλησμόνησεν ἐντελῶς, ὅτι ἔψυγεν ἐντελῶς ἀπ' ἐπάνω της, διξὺς-ύος ἡ (ἐπιφ. οὐ) θλῖψις, πικρία (διξυρός), **ἄτερπος** (α-τέρπειν) πικρός, φαρμακερός.—288-96 βλάσκω, ἔμολον, ἔχομαι (μολὼν λαβέ, αὐτό-μολος), μέγαρα τὸ ὅλον ἀνάκτορον, ἀμφίπολος (ἀμφὶ (τὴν δέσποιναν) πέλομαι), θεράπαινα, κατὰ ἀστυν (περιερχόμεναι), **θάλαμος** ἀποθήκη, κηώεις 3 (καίω, *κῆρος θυμίαμα) εὐάρδης, **ἔσταν** οἱ (οἵ) παμποίκιλος 2 (pingo) Ψηφιοποιηθῆκε από τὸ Νοτιόπουτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

οκέντητος, **Σιδονίηθεν** ἐκ τῆς χώρας τῆς Σιδῶνος ἐν Φοινίκῃ,
Αλέξανδρος Πάρις, ἐπιπλώς μτχ. ἀσ. τοῦ ἐπιπλώω ἐπιπλέω,
 ἢν δόδον κατ' ἔκεινο τὸ ταξείδιον, ἀνάγω ἀπάγω διὰ τῆς ἀνοικτῆς
 οὐλάσσοντος, εὐπατέρεια ἡ ἔχουσα εὐγενεῖς πατέρας, εὐγενής, αἰρομαι
 αμβάνω, ποικίλματα ἐννυφασμένα κοσμήματα, ἀστήρ ὁς ἀναστρο-
 η, ἀπέλαμπε λαμπρῶς ἥκτινοβόλει, νείατος (νέος) ἔσχατος (πρβλ.
 ovissimum agmen, νεώταται εἰδήσεις), κατώτατος, βῆ ἵμεναι
 εκίνησε νὰ ὑπάγῃ, μετασσεύομαι ἀκολουθῶ ἐν σπουδῇ.—297-
 298 **11** διξα οἶγω, ἐππόδαμος (ἱπποδαμαστὴς) ἀρματηλάτης, ἔθηκαν
 αὐρισαν, δλολυγὴ ἡ (δλολύζω λ. π.) ἀλαλαγμὸς (γυναικῶν ἐπικα-
 θυμένων θεότητά τινα): ἐν μέσῳ ἀλαλαγμῶν, εὐχομένη ἡρᾶτο
 ὑχομένη παρεκάλει, δυσίπτολις 2 (δύομαι σφίζω) πολιοῦχος, ἄξον
 ἡ θραῦσον πλέον, τέλος πάντων ἔγινεν ἀνοικονόμητος, καὶ αὐ-
 δν ὡς καὶ τὸ δόρυ, προπάροιθε ἔμπροσθεν.

270 θύεα ὡς τοιαῦτα ἔχοησίμευον ξύλα συκῆς, ἀμπέλου,
 ἀφνης, μύρτου καὶ δὴ τῆς θυίας, εὐώδους δένδρου (παρ' ἡμῖν
 οὔγιας) ὁ λιβανωτὸς ἀγννωστος παρ' Ομήρῳ.—**280** Πάρις μετὰ
 ἡν ἀτυχῆ μονομαχίαν πρὸς τὸν Μενέλαον εἶχε καταφύγει εἰς τὸν
 Ικον αὐτοῦ.—**288** **κηρώεις** δωμάτια ἡ ἐνδύματα ἐπληροῦντο
 ύδων, δι' ὃν καὶ μύες ἡ σῆτες ἀπειργοντο τῶν ἐνδυμάτων καὶ
 ἄμα οὐδετεροῦντο αἱ κακαὶ ὀσμαί, ἀς κνῖσα καὶ σωροὶ κόπροι
 ἐπείλουν νὰ μεταδίδωσιν εἰς τὴν δμηρ. οἰκίαν. Τὰ μύρα ἵσως θὰ
 κομίζοντο ἔξωθεν καὶ δὴ ἐκ Φοινίκης.—**κατεβήσετο**, διότι ὁ θά-
 λαμος ἡτο ὑπόγειος καὶ γενικῶς ὑπόγειοι ἡσαν οἵ θάλαμοι, ὅπου
 φυλάσσοντο πολύτιμα πράγματα ἡ θησαυροί. Ἐν τῷ μεγάρῳ ὑπῆρ-
 ξον κιβώτια μετ' ἐνδυμάτων καὶ ἐκ τούτων εἶχε συστήσει ὁ Ἐλενος
 νὰ προσενεγχθῇ ὁ πέπλος, ἀλλ' ἡ Ἐκάβη κατέβη εἰς τὸν θάλαμον,
 ἵνα λάβῃ τιμιώτερον πέπλον.—**290** **Σιδονίων** ἡ βιομηχανία καὶ
 δὴ ἡ ὑφαντικὴ καὶ τῶν κειροτεχνημάτων εἶχε προαχθῆ πολὺ ἐν Φοι-
 νίκῃ, ἐν φὲν Ἐλλάδι διὰ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν Δωριέων ὡς ἐν με-
 σαιωνικῇ περιόδῳ μοῦσαι καὶ τέχναι εἶχον μαρανθῆ. Ὁ Πάρις φεύ-
 γων ἐκ Σπάρτης μετὰ τῆς Ἐλένης ἀπεπλανήθη εἰς Αἴγυπτον
 καὶ ἐκεῖθεν διελθὼν διὰ Φοινίκης ἐπανέκαμψεν οἴκαδε. Ἐν εὐ-
 πλοίᾳ ὁ πλοῦς μεταξὺ Ἐλλάδος καὶ Τροίας ἡτο τριήμερος.—**292**
εὐπατέρεια ὡς θυγάτηρ τοῦ Διὸς A 113. —**294** **ποικίλμαστ-**
 ταῦτα ἡ θὰ εἶχον ἐνυφανθῆ ἡ, ἐὰν ληφθῇ ἡ λ. κυριολεκτικῶς
 (πρβλ. τὸ λατ. pingō), θὰ εἶχον κεντηθῆ πρβλ. τὴν κατάκοσμον
 ἐσθῆτα τῆς λεγομένης φριθερῆ θεαστήρα τούτης Εκλαϊδεμπιάς πολληκάρεν

ἐν τῇ Προθήκῃ 62 τῶν Κρητικῶν ἐκμαγμάτων ἀριστερὰ τῷ εἰώντι. — 295 νείλος· μόνον τὰ καθημερινῆς χρήσεως ἀντικεῖ μενα τοποθετοῦμεν ἀνωθεν τῶν κιβωτίων, ἵνα ἔχωμεν ποόχειρα. 298 θύρας τοῦ ναοῦ· ταύτας ἥνοιγεν ἡ καλουμένη **ἀλητίς** (κλείει μετάλλινος μικρὸς μοχλὸς εἰσαγόμενος δι' ὅπῆς τῆς θύρας, ἵνα ἀποθήσῃ τὸν ἔσχατον μοχλὸν τὸν κλείοντα ἔσωθεν αὐτήν). — 290 Κισητίς θυγάτηρ τοῦ Κισσοῦ (Κισσέας-ῆς) Θρακὸς βασιλέως. — 300 ἔθηκαν· τὸ ιερατικὸν ἀξίωμα πολλάκις ἦτο κληρονομικόν, ἄλλο αἰρετόν, ὡς ἐνταῦθα, ἄλλοτε παρείχετο διὰ κληρώσεως, ἄλλοτε ἐπελεῖτο· ἡ διάρκεια τοῦ ἀξιώματος ἐνίαυσίᾳ ἦ διὰ βίου· ἵδι. Α 62. 301 δολολυγῆ· ἐν εὐχῇ καὶ θυσίᾳ αἱ γυναικες ἐκβάλλουσιν δλοὶ γῆν, χραυγὴν νενομισμένην περιλαμβάνουσαν ἵσως ἐπιφωνήματινα. — **ἀνέσχον**· ἐπὶ ἐγγλύπτων λίθων ἀνατείνουσιν ἀμφοτέρας τοιχεῖος ἢ τὴν ἑτέραν, ἐνίστε δὲ καὶ δρυοῦνται ἐπιτελοῦσαι ιερὰν ἀγησιν. — 305 Διὰ τί ἡ πολυωνυμία τῆς θεᾶς; — 307 πρηγνέα· Θεανὼ εὐχεταί τι πλέον τοῦ Ἐλένου. — 308 ἐπὶ νηῷ· πῶς πρέπει νὰ νοηθῇ; — 311 ἀνένευε ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων, ἐκ τῶν πραγμάτων· ὅθεν δὲν πρόκειται περὶ πραγματικῶν νευμάτων τῆς θεοῦ.

312-68. 312-20 βεβήκει εἰχεν ἐκκινήσει, αὐτὸς ἐν ἀτιδιαστολῇ πρὸς τοὺς ἄνδρας, ἐριβῶλαξ ἢ (ἔρι βῶλος) (ἢ ἔχον μεγάλους βώλους) εὔφορος (κ. ἐρίβωλος), τέκτων δ (τέχνη, τεχνεῖτης, κτίστης, 316 οἱ οὔτοι, ἐγγύθι τε ἀντὶ ἐγγύθι πριάμοι τε, ἔνθα ἔκει, ἄρα κατὰ τὴν στιγμὴν ἔκεινην, ἐνδεκάπηχυ, πεζός τὸ μῆκος τοῦ πήχεως τῆς χειρός, πάροιθε δουρδὸς ἀπὸ τὸ ἔρποσθεν μέρος τοῦ δόρατος, περιθέω περιβάλλω, πόρκης ἀ. κοκος, δακτύλιος συνέχων τὸ ἀκόντιον μετὰ τοῦ σωλῆνος τῆς λόγχης) — 321-5 ἐπω ἀσχολοῦμαι, περιποιοῦμαι, ἀφάω ψηλαφῶ (διὰ ἵδη ἢν εὐρίσκονται ἐν καλῇ καταστάσει), δοκιμάζω, ἀγκύλος 3 καρπύλος, ἄρα τότε, συγχρόνως, δμωὴ ἢ (δάμνημ) δούλη, δμῶς δμωός, δοῦλος δοριάλωτος (ὅστις πρὸ τῆς αἰχμαλωσίας ἥδυνατο νείναι καὶ εὐγενής). — 326-31 νεικέω (νεῖκος ἔρις) (ἔριζω) ἐπιπλήττω, αἰσχρόδος προσβλητικός, δαιμόνιε ἀλλόκοτε, περίεργε ἀνθρωπε· πῶς ἢ σημασία αὕτη; οὐ μὲν καλὰ ἀληθῆς δὲν εἶναι δρθὸς αὐτό, τὸ διποῖον κάμνεις, ὅτι, χόλος χόλιασμα, ἐχθροπάθεια, τόνδον ἐγὼ βλέπω, ἐντίθεμαι φυμῷ βάλλω μέσα εἰς τὴν ψυχήν μου φθινύθω (φθίνω) φθείρομαι, αἰπύς; ἀντὴ (αἴω) (χραυγὴ) μάζη (θορυβώδης), δατῶ; ἀμφιδέδη ἔχει ἀνάψει ὀλόγυρα, μάχομαι ἐπιπτῶ, μεθίημι ἀποκωρῶ, στυγεόδος (στυγέω) 3 φρικαλέος, ἀποτρόπαιος. Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἄνα (πρόθ. ἐπιφ.) ἐπάνω, ἔγερθητι, **τάχα** ταχέως, **θέρ-ομαι** (θερ-μαίνομαι) καίομαι, **δήιος** (δαίω) καυστικός, φλογερός, πυρεὸς γεν. διαιρ. ἀπὸ πῦρ, διὰ πυρός.—**332-6 αἴσα**; **κατ' ὁρθῶς, δικαίως, **ὑπὲρ αἴσαν** ἀδίκως, **τοῦνεκα** (τοῦ ἔνεκα), **συντίθεμαι** βάλλω εἰς τὸν νοῦν μου, 335 **τοὶ** (σοὶ) μάθε ὅτι, **τόσσον** εἰς ὃ ἀκολουθεῖ **ἔθελον** δὲ ἀντί: **ὅσσον** ἔθέλων, αὐτιολ. μετοχῆς ἀντιστοιχούσης εἰς τὸ χόλωφ-νεμέσσι, δηλοῦντα αἴτιον, **νέμεσοις-ιος** ἡ ἀγανάκτησις **ἄχος** τὸ (λ. π.) λύπη, πόνος, **προτραπέσθαι** νὰ παραδοθῶ εἰς τὴν λύπην μου, νὰ παρηγορήσω τὸν πόνον μου.—**337-9 παράφημι** συμβουλεύω, **λώιον** λύπον (συγκ. τοῦ ἀγαθός), καλύτερον, **ῳδε** κατ' ἔννοιαν ὑποκ. τοῦ **ἔσεσθαι**: τόδε, ἐὰν μετάσχω τοῦ πολέμου ἀλλὰ καὶ ἐγὼ αὐτὸς νομίζω ὅτι τοῦτο θὰ είναι τὸ καλύτερον, **ἐπαμείβομαι** ἀλλάσσω (ἐκ περιτροπῆς ἐπισκέπτομαι), ἐναλλάσσω.—**340-1 ἐπιμένω** περιμένω, **δύω** ὑποκ. θέλω νὰ ἐνδυθῶ τὸ ὄπλα μου, ἀς ἐνδυθῶ τὰ ὄπλα, νά· ἡ ὑποκ. μετὰ προστκῶ ὡς ἀττ. φέρε σκεψώμεθα κλπ., **ἀρήιος** (ἄρης) πολεμικός, μέτειμι ἔρχομαι κατόπιν, **κιχάνω**;—**342-8 δαήρ-έρος** ἀνδραδελφος, **κύων** ἀναιδῆς, **κακομήχανος** κακότροπος, κακοθύργος, γεν. **κακομηχάνοο-ον**, **κρυδεῖς** 3 (κρύος τὸ) παγερός, φρικαλέος, **δφελε** οὔχεσθαι εὐχὴ ἀνεκπλήρωτος, **προφέρω** φέρω μακρὰν: νά με εἶχε φέρει μακρὰν χωρὶς νά με γυρίσῃ, **ὅτε πρῶτον** εὐθὺς μόλις, **θύελλα ἀνέμοιο** ἀνεμοστρόβιλος, φλοισθος λ. π. ὁ γλυκὺς ἥχος τῆς μετρίως κινουμένης θαλάσσης, **πολύφλοιισθος** πολυτάραχος, **ἔνθα** ὅπου (ἀναφ. τελ. ἵνα ἔκει), **ἀπό-ερε** ἀόρ. ἄχο. ὅημ. (ἵσως τοῦ ἔρρω, ἔρρος ἐς κόρακας κάσου, ἵσως καὶ τοῦ ἀποτράω) μετὰ τοῦ κεν θά με παρέσυρε κατὰ διαβόλου, **πάρος** (κατ' ἔννοιαν: ἀντὶ νά).—**349-53 ἐπεί γε ἀφ'** οὐ ἄπαξ, **τεκμαίρομαι** (τέκμωρ οὐ. ὅριον) ὁρίζω, **ῳδε** ὅπως τώρα γίνονται, **ἐπειτα** τότε τούλάκιστον, **ἄκοιτις**; **ἥδη** (κεν) νὰ εἶχε συνείδησιν, νὰ συνησθάνετο, **νέμεσις** κατάκρισις (ἔξ ἡθικῆς ἀγανακτήσεως, δικαία), **αἴσχεα** ὕβρεις, **οὔτε** ἄρ. **οὔτε** τώρα ώς φαίνεται, **ἔμπεδοι** φρένες ὑγιῆς νοῦς, **δπίσσω** ἐν τῷ μέλλοντι, τῷ διὰ τοῦτο, ὅθεν, **καὶ** εἰς ὅλην τὴν ἔννοιαν, δηλῶν τὴν συμφωνίαν ἀκολουθίας καὶ λόγου, **ἐπανυρίσκομαι** ἀπολαύω, δρέπω τοὺς καρποὺς (τῶν μὴ ἔμπεδων φρενῶν).—**354-8 διφρος** (δύω φέρων) κάθισμα ἀπλοῦν ἀνευ ἐρείσματος νώτων καὶ βραχιόνων, **σε φρένας**, σὲ μάλιστα, **ἀμφιβέβηκε** πιέζει, βαρύνει πνίγει, **πόνος** ὁ ἄγων, **ἄτη** διατάραξις τοῦ νοῦ, τύφλωσις, καὶ ἐντεῦθεν: ἀμάρτημα, **ἐπὶ θῆκε** ἐπεκρέμασε, προώρισε, **ἀοίδιμος** 2 (ἀοιδός, ἀοιδή, ἀείδω**

άδω) ἀντικείμενον φόδης, ψαλσιμάτων, ἵνα μᾶς κρεμάσουν κουδούνια, καὶ ἐσσομένοις καὶ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους.—**359** 62 φιλέουσά περ παρ' ὅλην σου τὴν ἀγάπην, οὐδὲ ἀλλὰ δὲν (διότι δέν), ἐπέσσυται, ποχμ. τοῦ ἐπισεύομαι, σπεύδει, προθυμοκοιεῖται, ποθεῖ, ὅφρα ἐπαινύνω ἡ τελ. πρότασις ἀντὶ τίνος κεῖται; ποθὴ πόθος, μέγα σφόδρα.—**363**-8 ὅρνυμι κεντῶ, καὶ αὐτὸς καὶ μόνος του, χωρὶς νὰ περιμένῃ ἔξωθεν παρακινήσεις, ὡς κεν τί διορίζει ἡ τελ. πρότασις; καταμάρπτω καταλαμβάνω, καταφθάνω, καὶ γὰρ τὸ καὶ εἰς τὸ οἰκόνδε, ἰδωμαι ὁ μ. τύπος ἀντὶ τοῦ ἐνεργ., οἰκεύς, οἰκῆτες οἰκεῖοι, ἥ-ἥ διπλ. ἐρ. ἐὰν-ἥ, αὐτὶς ἵξομαι θῦ ἐπανέλθω, ὑπότροπος γυρίζων δπίσω, ἥδη τώρα ἀμέσως, δαμδωσιν ἀντὶ δαμδσιν, δαμά(σ)ουσι μελ., ὑπὸ χερσὶν πὸ τὸ κράτος τῶν χειρῶν.

314 αὐτὸς ἔτευξε· οἱ ἥρωες ὡς ἐν κινδύνῳ εἶναι ὑπερασπισταὶ τῆς πατρίδος, οὔτως ἐν εἰρήνῃ ποιμαίνοντες, παρασκευάζοντες τὸ φαγητόν, γεωργοῦσιν ἥ ἐποτεύοντες τὰς ἐν τοῖς κτήμασιν αὐτῶν συντελουμένας ἐργασίας 244-50.—**316** θάλαμος τὸ μέγαρον, δοκιτῶν τῶν ἐφῆβων καὶ τῶν ἐγγάμων δῶμα ἄδηλον τί σημαίνει· ἵσως τὴν αἴθουσαν δώματος καὶ τὸν πρόδομον κατὰ τὴν εἰσοδον τοῦ θαλάμου, κατ' ἄλλους τὰ οἰκήματα τῆς ὑπηρεσίας.—**317** Οἱ σπουδαιότεροι τῶν οὖν τοῦ Πριάμου είχον ίδιαν κατοικίαν, ἀλλὰ παρὰ τὴν πατρικὴν ίδρυμένην.—**320** πόρης συγκρατῶν στερεώτερον αὐλὸν καὶ καυλὸν (τὸ ἄκρον τοῦ δόρατος τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸν αὐλόν), ἵνα μὴ ἀποσπᾶται ἡ λόγχη ἐκ τοῦ δόρατος. Ἐκ τοῦ μεγάλου ὑψούς τοῦ δόρατος ἔξαγεται καὶ τὸ μέγα ὑψος τοῦ ἥρωος, ὃν ἀλλαχοῦ ὁ ποιητὴς παραβάλλει πρὸς ὅρος νιφόεν.—**321**-2 Τὰ ὄπλα ἔστηνοντο δρθια ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ μεγάρου ἥ ἀνηρτῶντο ὡς κάλλιστος κόσμος ἥρωικῆς κατοικίας, δπως ἐν ταῖς μεσαιωνικαῖς αἰθουσαῖς τὰ ὄπλα τῶν ἱπποτῶν ἐκρέμαντο ἀπὸ τῶν τοίχων.—**322** θώρηξ Γ 322. Τιμῆμα γυάλου ἀπόκειται ἐν ΑΑΜ ἐν τῇ Χαλκοθήκῃ ἐν 199 6441.—ἀγκύλα τόξα· ἀσπὶς καὶ θώραξ δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὸν δπλισμὸν τοξότου· ὁ Πάρις πρόκειται νὰ ἐκλέξῃ.—**323** δμωαῖς· κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ὑπάρχουσι τρεῖς τάξεις ἀνθρώπων, α') οἱ εὐγενεῖς, β') οἱ ἐλεύθεροι πολῖται (δῆμος) καὶ γ') οἱ δοῦλοι, εἰς οὓς ἀνήκουσι καὶ οἱ δμῶες. Ἡ λ. ἀρχῆθεν ἐσήμαντε τὸν δθοιάλωτον, τὸν ἀνήκοντα εἰς λαὸν ὑποταχθέντα, ὃς ἦσαν οἱ Εἵλωτες τῆς Λακωνικῆς καὶ οἱ πενέσται τῆς Θεσσαλίας, καὶ κατὰ τοῦτο θὰ διεκρίνοντο τῶν ἄλλων δούλων, ἀλλ' ἄδηλον ἂν ἡ διάκρισις αὕτη ὑφίστατο παρ' Όμηρφ. Παρὰ τούτῳ δ ἀριθμὸς τῶν δούλων εἶναι μ-

κρός, μόνον δὲ οἵ ήγεμόνες καὶ οἱ εὐγενεῖς ἔχουσι πολλοὺς ἢ δορι-
αλώτους ἢ ἀγορασμέντας ἀπὸ πειρατῶν, μεταξὺ δὲ ἐλευθέρων καὶ
δούλων ὑφίσταται οὐχὶ μέγα χάσμα, ἀλλὰ τούναντίον συνήθως οἰ-
κεία ἀναστροφή, διότι ὡς πιστοὶ θεράποντες τῶν κυρίων δύναν-
ται νάπολαύωσι μεγάλης ἐκτιμήσεως καὶ φιλόφρονος εὐνοίας· ταῦτα
ἰσχύουσι καὶ μεταξὺ δεσποινῶν καὶ δμωῶν Γ 143.—**324** ἔργα
ὑφαντικῆς καὶ ἄλλα σχετικά.—**326** χόλον τόνδε, ὅστις δείκνυται
διὰ τῆς ἀποχῆς σου ἀπὸ τοῦ ἀγῶνος· διὰ τί ἡτο ὠργισμένος κατὰ
τῶν Τρώων δὲν εἶπεν ὁ ποιητής.—**336** ἄχει ὑπαινίσσεται τὴν
ἡτταν ἐν τῇ μονομαχίᾳ πρὸς τὸν Μενέλαον, ὡς καὶ ὁ σ. 339.—
340 δύω· διὰ τί περὶ τῶν ὅπλων τὸ δύεσθαι; τὰ ὅπλα ἐφόρουν
κατὰ τὴν τριγένειαν τοιαύτα: κνημῖδας, θώρακα, ξίφος, ἀσπίδα, κόρυθα
καὶ τέλος τὸ δόρυ.—**346** θύελλα ἐνταῦθα θυελλώδης ἀνεμος, ὅστις
ἀφαρπάζει. "Υστερον αἱ θύελλαι ἐπροσωποποιήθησαν ὡς ἄρπυιαι
(ἀρπ-άζουσαι), πνεύματα τῶν ἀνέμων πτερωτά, λίαν μυστηριώδη
(πρβλ. τὰς ἡμετέρας ἀνεμοῖσοναιάς) ἀφαρπάζοντα μεμονωμένους ἀν-
θρώπους καὶ ἀπάγοντα αὐτοὺς ἀπὸ τῆς χώρας τῶν ζώντων εἰς
ἄγνωστον τόπον, ὡς ἐνταῦθα, ἢ εἰς τὸν κάτω κόσμον, ὅπου αὐταὶ
διατρίβουσι.—**348** τάδε ἔργα ἡ ἀπαγωγή μου καὶ ὁ πόλεμος.—
349 θεοὶ τεκμήραντο πρβλ. τὰ περὶ μοίρας ἐν Α 416. Ἐπειδὴ
αἱ βουλαὶ τῆς μοίρας εἰναι καὶ βουλαὶ τῶν θεῶν, ἐνταῦθεν καὶ αἱ
φράσεις: οἱ θεοὶ ἐπεκλώσαντο, τεκμήραντο.—**354** διφρος; κλί-
σμὸς ἵσως τὸ ἔχον μόνον ἐρεισίνωτον Πίν. Η' 2, ὅπου είκονίζεται
ὅ κακῶς λεγόμενος θρόνος τοῦ Μίνω· θρόνος τὸ ἔχον ἐρεισμα καὶ
νώτων καὶ χειρῶν.—**358** Ο σίχος οὗτος προϋποθέτει τὴν ὑπαρ-
ξιν ἀσμάτων περὶ ἀρπαγῆς τῆς Ἐλένης καὶ ἔξαγγέλλει τὴν ἀθανα-
σίαν τῆς πράξεως καὶ διὰ τῶν δμηῷ. ἐπῶν.

363-502. **369-80** δόμοι εἰν ναιετέωντες καλῶς κατοι-
κούμενοι (ίδρυμένοι), ἀναπαυτικοί, οὐδὲ ἀλλὰ δέν, γοάω γοερῶς θρη-
νῶ, μύρομαι δακρυρροῶ, τέτμεν ἀόρ. μετ' ἀναδιπλ.: εὐρεν, οὐδὸς ἀ.
κατώφλιον, μετὰ δμωῆσιν μεταξὺ τῶν ὑπηρετοιῶν, εἰ δ' ἄγε; νη-
μερτῆς (νη-άμαρτάνω) ἀψευδῆς, νημερτέα τὴν ἀλήθειαν, ἡὲ (ἢ)-
ἢ διπλ. ἐρ., πὴ κάπου, εἰς τινα, ἐς (οἶκον) γαλόων, γαλόως ἢ
(άττ. γάλως) ἀνδραδέλφη, εἰνάτηρ-τέρος ἢ συγγνφάδα, τί σημ. ὁ
ἐνεστ. ίλάσκονται;—**381-91** δτερηρδες 3 δραστήριος, φιλόπονος,
πρδες ἔειπεν, **383** ἀντὶ ἀποδόσεως: τούνεκά τοι ἔρεω, ἀκολου-
θοῦσιν αὐτὰ τὰ πράγματα, ἐπὶ πύργον διὰ νὰ ἀναβῇ ἐπάνω εἰς
τὸν πύργον, τειρομαι; **κράτος** ὑπεροχῆ, δὴ ἥδη, ἀφικάνει ἔχει
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φθάσει, τιθήνη ἡ ἐπιμελήτρια (νταντά), ἢ πρτκ. τοῦ ἥμι (λατ. aio) λέγω (παρ' ἀττ. ἦν δ' ἔγω, ἢ δ' ὁς), ταμίη θ. ἡ οἰκονόμος, ἀπέσυντο ἀπῆλθεν ἐν σπουδῇ, κατ' ἀγυιάς κάτω (ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως) διὰ τῶν ἀγυιῶν, ἐν ατίμενος λιθόστρωτος (λατ. strata (via))—**392-404** εὗτε δὲ ἀκριβῶς (ὅ σύνδεσμος οὗτος πάντοτε παρ' Ὁμ. τίθεται ἀσυνδέτως), τῇ ἄρα ὅπου (διὰ τῶν ὅποίων) ἀκριβῶς. διεξέμεναι τί σημ. ἡ διά, τί ἡ ἔξ; πολύδωρος ὁ δίδων πολλὰ δῶρα, ἐλευθέριος, γενναιόδωρος (πρθλ. ἡ ἡπιόδωρος), ἐναντίη ἀντιμέτωπος, ἀντικού, μεγαλήτωρ μεγαλόκαρδος, γενναιόψυχος, **Πλάκος** θ. ἀποφυάς τοῦ ὅρους Ἰδης ἐν Μυσίᾳ, ὑπὸ **Πλάκω** ἐν ταῖς ὑπώρειαις τῆς Πλάκου, Θήβη τοπ., διὰ τὴν θέσιν ἡ πόλις ὑποπλακίη, τοῦ περ δὴ λοιπὸν τούτου ἀκριβῶς, ἔχετο ἵτο σύζυγος, χαλκοχρυστής; ἡ 389 δεικτ., ἔπειτα τότε 394, ἀντάρ; ἀταλάφρων (ἀταλὸς τρυφερὸς) ὁ ἔχων τρυφερὸν (παιδικὸν) νοῦν, ἀθήναν ζωηρότητα, αὔτως οὗτως, τόσον (ὅπερ δεικνύει τρόπον τινὰ ὁ ποιητὴς διὰ τῆς χειρός), ἀλίγητος κ. ἐναλίγητος ὅμοιος, μειδάω μειδιῶ, σιωπῆ (ἐν ἀφώνῳ πατρικῷ χαρᾶ) εἰς τὸ ἰδὼν (ὅίψας βλέμμα) εἰς παῖδα.—**405-10 406=253**, δαιμόνιε θεότρελλε, τεδν (σὸν) μένος τὸ θάροις, ἡ δρυμή σου, φθίω, μέλ. φθείσω, καταστρέφω, φθίνω ἀμετβτ., νηπίαχος νήπιον, ἀμμορος (σμερ·, ἡ ὁ τοῦ μόρος, μείρουμαι) ἀμοιρος, χήρη, χῆρος (χά-σκω, χά-ος).—**410-3** κερδίων·ον ὠφελιμώτερος, ἀφαμαρτάνω τινὸς γάνω τινά, θαλπωρὴ ἡ παρηγορία, πότμος ὁ (πίπτω) μοῖρα, μοιραῖος θάνατος, λατ. cado-casus, π. ἐφέπειν παρακολουθεῖν, ὑποκύπτειν εἰς τὸν θάνατον.—**413-28** ἔστι ζῆ, πατήρ καὶ μήτηρ μετὰ τὸ οὐδέ, διότι ἀμφότεραι αἱ ἔννοιαι λαμβάνονται ὡς μία, γονεῖς, ἀμδὸς ἡμέτερος (συνυπονοεῖ καὶ ἀδελφοὺς 421), ἐν πέρθω ἐκπορθῶ, ἐν ναιετώσα πολυάνθρωπος, εὐρύχωρος, σεβάσσατο ἐκ σεβασμοῦ ἐντράπη νὰ στερήσῃ αὐτὸν τῆς ἐν ἔντεσι ταφῆς, θυμῷ ἐνδομύχως, ἐντεα τεύχεα, δαλδαλος·λεος (δαιδάλλω, Δαιδαλος) ποικίλος, ἐντέχνως κατεσκευασμένος, ἐπὶ χέω ἐπισωρεύω, ἀνεγείρω, σῆμα τύμβος, αγιοχος; οἱ ἀναφ., εἰς ὁ ὡς ἐπεξ. ἐπτὰ κασίγνητοι εἰς τὸ ἀναφ. ἀποδίδεται τὸ δεικτικὸν οἱ 422, ιος, ια, ιον, ιοῦ κλπ., εἰς, ποδάρης 2 (ἀρκῶν ἔαυτῷ τοῖς ποσὶ) ταχύπους, ἐπὶ βουσὶν ἐπάνω, πλησίον, ειλίπους ὁ συστρέψων τοὺς (ὅπισθίους) πόδας ἐν τῷ βαδίσματι, ἀργεννὸς (3 ἀργεσ-νός, ἐν-αργής, ἀργὸς λευκὸς) λευκός, βασίλευεν ἵτο βασίλισσα, ὡς σύζυγος τοῦ βασιλέως, ἐπεὶ ἄρα εὐθὺς μόλις, δεύροψη φίλοι θηκεῖνθό τοι θητικός Εργασίες ηλικής Πολιτικής Αχαιῶν,

αρ-ατος ου. (κτᾶσθαι) κτῆμα, ἀψ πάλιν, ὅ γε αὐτὸς τοῦλάχι-
ν, μετ' ἐμφάσεως ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Ἀρτεμίν, πατρὸς τῆς
φόρος τῆς Ἀνδρομάχης, λοχέαιρα ἡ (ἰοὺς βέλη χέουσα) τοξό-
—429-39 ἀτὰρ ἡ ἀντίθ. πρὸς τοὺς ἀποθανόντας ἀγαπητοὺς
ἢ, φαλερὸς τρυφερός, παρακοίτης σύζυγος, νῦν ἐλέαιρε, ὅπερ
οι τοῦδε δὲν ἔκαμες, ἐπανέρχεται εἰς τὰ ἐν 407, αὐτοῦ ἐδῶ, ἐπὶ^{τῷ}
γῳ τῷ ἄνωθεν τῶν Σκαιῶν πυλῶν, ἐρινεὸς ἀ. ἀγριοσυκῆ
βλ. δορὸς) καὶ ὁ περὶ αὐτὴν τόπος, ἐπλετο, ὅτε ἐγένοντο αἱ
πειραι 435, ἀμβατὸς 2 εὐανάβατος, ἐπίδρομος 2 εὐπρόσβλη-
τος γάρ αἰτιολογεῖ τὴν ἀξίωσιν, τῇ γε εἰς τοῦτο ἀκριβῶς τὸ μέ-
τρον, ἐπειρήσαντο ἔκαμον ἀπόπειραν (νὰ ἀναβῶσι τὰ τείχη), ἀγα-
τὸς (ἄγαν κλυτὸς) ἔξακουστός, ἐν(ν)έπω, ἀόρ. ἔνισπον, λέγω,
ὦς+γεν. ἔμπειρος, φεοπρόπος μάντις, φεοπρόπιον μαντεία,
νὴ Ἰσως, αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει αὐθόρμητοι προβαίνουσιν εἰς
το.—440-9 441 ἀληθῶς καὶ ἐγὼ συλλογίζομαι ὅτι αὐτὰ (Ιδίως
ἐν 432), μάλ’ αἰνῶς καθ’ ὑπερβολὴν, ἐλκεσίπεπλος θ. ἦς ὁ
λος σύρεται ὅπισθεν, ἐπίθ. μόνον τῶν Τρωάδων, κακὸς ὡς
στροφή, ὡς δειλός, νόσφιψ μακράν, ἐκ τούτου τὸ πολέμοιο,
σκάξω ὑποχωρῶ, φεύγω (ἀλύσκω, ἀλέομαι, ἀλεείνω), οὐδέ με
μόδος: καὶ αὐτὴ ἡ ψυχή μου μοὶ ἀπαγορεύει τοῦτο, μάθον συνή-
α, πρῶτοι πρόμαχοι, πρωτεστάται, ἀρνυμαι διασφῶ (μίσθ-
ος): ἀγωνιζόμενος νὰ διασφῶ, εὑμμελίης ὁ (μελίη μέλεγος)
καν καλὸν δόρυ ἐκ μελίας, πολεμικός, δλώλη θὰ είναι χαμένη,
θὰ ὑπάρχῃ πλέον.—450-63 Τρώων... αἱ γεν. ἀντικμ. ἐκ τοῦ
ος, χαλκοχέιτων χαλκοθώραξ, ἐλεύθερον ἥμαρ ἐλευθερίαν,
ἥρος Ἐλλὰς (ἢ τὸ Θεσσαλικὸν Ἀργος), πρὸς ἀλλῆς ὑπὸ τὰς
ταγάς, ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀλλης, φορέω θαυμιστικόν, περὶ διαρκοῦς
λεσίας, Ὑπέρεια, ἀεκάζομαι (ἀέκων - ἄκων) ἀναγκάζομαι, δὲ
ἴ; ηρατερὴ σιδηρᾶ, ἐπικείσεται θὰ πιέζῃ, εἰπηγσιν ἡ ὑποτ.
μέλλοντος, ἥδε ίδού, μάχεσθαι τὸ κατά τι, Τρώων ἐκ τοῦ
πρενεύσκεν διέπρεπε, ἀμφεμάχοντο (οἱ Ἀχαιοί), χῆτος οὐ. (χά-
ρος) στέρησις, ἡ δοτ. αἴτ., τοιοῦδε ἐνὸς τοιούτου, δοποῖς εἶμαι
ἐδῶ, ἵκανοῦ, ἀμύνειψ τῆς ἀκολουθίας: ὥστε νὰ ἀποσοβῇ, δού-
ν ἥμαρ;—464-5 χυτὴ γαῖα σωρὸς χώματος, τύμβος, πρὸν
τι πρὸν ἡμέραν τινά, ἐλκηθμὸς ἀ. ἀπαγωγή, βοῆς-ἐλκηθμοῦ
ἴσθαι τὸ β' (έλκ.) εἰς τὸ ἀνάλογον αἰσθέσθαι, σῆς ἐνέχει τὴν
ποσπ. ἀντων. ὡς γεν. ὑποκ., σοῦ ὡς γεν ἀντικ. — 466-70
ἥρω ἔκτείνω τὰς χεῖρας (δρυγιά), δρέγομαι τινος ἀπλών τὰς
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χεῖρας, ἵνα λάβω τι, οὗτοῦ, ἀψ πρὸς τὰ δύσιστα, ἐκλίνθη ἔκλιντο
λάχω (*ῆχ-ος*, *Ἔχ-*-*Ϝι-Ϝάχ-ω*) φωνάζω, ἀτύχομαι; ταρβέω φο-
 βοῦμαι (τάρβος οὖν. φόβος, τρόμος, τετρεο), ἵδε καὶ (πρβλ. ἥδε
 λόφος ὁ τῆς περικεφαλαίας, ὡς τὸ λοφίον τῶν σημεροῦ στρατ. πι-
 ληκίων, *Ιππιοχαλίης* ὁ ἐξ οὐρᾶς ἵππου, πρβλ. κόρυς ἵππουρις, ἵπ-
 ποδάσεια, νοήσας ἀντιληφθείς, νεύω κλίνω, δεινὸν ἐπιρ. ἦ κτυρε-
 ἀπ' ἀκροτάτης ἀπὸ τῆς κορυφῆς, ταρβήσας εἰδικωτέρᾳ αἰτιοὶ¹
 καὶ ταύτης τὸ νοήσας.—471-5 ἐκ γελῶ ἀνακαγγάζω, σκάζω τι-
 γέλοια, παμφανόωσα (ἐκ τοῦ παμφαίνω (μετ' ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ
 φαίνω) ἐκτενεστ. τύπος) ἀπαστράπτουσα, λαμποκοποῦσα, *κυνέ*
 φιλῶ (προσκυνῶ), πάλλω χορεύω.—476-81 τόνδε παῖδες ἐμὸι
 γενέσθαι ἀριπρεπέα Τρώεσιν (τοπ. μεταξὺ τῶν) ὡς καὶ ἐγώ πε-
 ὠδεις οὕτω δά, ἀναφέρεται εἰς τὸ ὡς καὶ ἐγώ περ ὡς ἐπεξ., *βίη*
 ἀγαθὸν ἀνδρείον κατὰ τὴν δύναμιν, *ἴφι* κραταιῶς, σθεναρῶς
 ἀγαθὸν ἀνάσσειν ἐπεξ. τοῦ ὡδεις, ἐν ᾧ τὸ β' μέλος κατ' ἀπαρέμο
 κατὰ τὸ δότε, ἀνιόντα εἰς τὸ εἶποι (ὅπερ μετὰ διπλῆς αἵτ. λέγε-
 ντα τι): εἰθεὶς νὰ εἴπῃ περὶ αὐτοῦ ἐπιστρέφοντος, φέροις ἐκ τοῦ πο-
 λέμου ταῦτα εὔχεται αὐτὸς ὁ πατὴρ λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ τοῦ
 ἀνιόντα, βροιόντεις (βρότος ἀ. αἷμα παγωμένον) καθημαγμένος.—
 482-4 *ηγώδης* (κῆρος οὖν., καίω) κηρώεις, κόλπω τοπ., δακρυό-
 σύστι. ἀντικρ.—484-93 *καταρέζω* θωπεύω, ἀκαχίζομαι (*ἄχ-*-
ἄχ-έω, μετ' ἀναδιπλ.) στενάζω, λυποῦμαι, λίην τι, ὑπὲρ αἴσσο-
 παρὰ τὰς βουλὰς τῆς μοίρας, *προϊάπτω* Α 3, μοῖρα ὁ μοιραῖος
 θάνατος, *πεφυγμένον* ἔμμεναι πεφυγέναι, οὐ κακὸν οὐδὲ με-
 ἔσθλὸν οὔτε ἐκ ταπεινοῦ γένους ἀλλ' οὔτε καὶ αὐτὸς ὁ εὐγενεῖς
 ἐπὴν τὰ πρῶτα... εὐθὺς μόλις γεννηθῇ, ἀπὸ τῆς γεννήσεώς τοῦ
κομίζω ἐπιμελοῦμαι, κοιτάζω, σὰ αὐτῆς σεαυτῆς, ἀντίθ. πρὸς
 ἀμφιπόλοισι, *Ιστὸς* ὁ (*Ισταμαι*) ὁ ἀργαλειὸς (ὡς ὅρθιος), *Ἐποίκη*
 σθαι ἔργον νὰ καταγίνωνται ἐν σπουδῇ εἰς τὰς ἔργασίας των,
 τρέχωσιν..., γέγαα γέγονα (πρβλ. μέμαα-μέμονα), τοι ἔγγεγάσ-
 εις τὸ πᾶσι.—494-502 *βεβήκειν* εἶχεν ἐκκινήσει, ἐντροπολίζομαι
 συχνὰ πυκνὰ στρέφω δύσιστα, *θαλερὸς* ὁ ἀναβλαστάνων μετὰ σφρ-
 γούς (ὡς νεαρὸς βλαστός), ἀναβλύζων ἀφθονος, *ἐνδρυνμι* προκαλ-
 μεταξύ, γόσις ἄ. θρηνος, 500 γόσιν ἐγών, *ὑπότροπον* ἕξεσθαι.

370 αἴψα διὰ τί;—372 καὶ ἀμφιπόλω συνήθως αἱ ἥρωιδ-
 συνοδεύονται δημοσίᾳ ὑπὸ δύο θεραπαινῶν.—373 πύργω τῷ ἄν-
 θεν τῶν Σκαιῶν πυλῶν.—375 ἐπ' οὐδὸν ὁ Ἐκτωρ διελθὼν τὴν
 θύραν τρῦψε γέγραψε διηγεύγησε τὰ ἐν αὐτῷ μήπως ἴδῃ τὴν Ἀνδρε-
 φηιοποίηθηκε από τοῦ Ινδίτου Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μάχην. Μή ενδρών αὐτὴν ἐκεῖ ἐπανέργεται πρὸς τὴν θύραν καὶ ἴστά-
μενος ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ λέγει πρὸς τὰς δμωάς, αἴτινες ἐργαζόμεναι ἐν
ταῖς αἰθουσαῖς τῆς αὐλῆς καὶ ἀντιληφθεῖσαι τὴν ἐπάνοδον τοῦ Ἐκτο-
ρος ἐσπευσαν πρὸς τὸ μέγαρον καὶ ἔχουσιν ἥδη συγκεντρωθῆ περὶ
αὐτὸν.—380 ἐπιλόκαμος πρβλ. ἡύκομος ἐν 92.—388 ἀφικά-
νει· τοῦτο εἰκάζει ἐκ τῆς μεγάλης σπουδῆς.—389 τιθήνη εἶναι ἡ
ἐπιμελήτρια, ἡ παιδαγωγός, οὐχὶ ἡ τροφός, διότι αἱ ἡρωίδες αὐταὶ
θηλάζουσι τὰ τέκνα ἐν τῷ ἥρωικῷ αἰῶνι.—391 ἐν κτιμένας ἀγυιάς·
ὅντως εὑρέθησαν ἐν τῷ ὅμηρικῷ Ἰλίῳ ὁδοί, ὃν τὸ δάπεδον εἶναι
ἐπεστρωμένον δι' ἀσβέστου, ἐν δὲ τῷ ἀρχαιοτέρῳ Ἰλίῳ τοῦ Schlie-
mann ἐπεστρωμέναι διὰ λιθίνων πλακῶν πρβλ. τὰ Τουρκιὰ καλ-
νιτιζόμια καὶ τὸ λατ. (via) strata.—392 μέγα ἄστυ id. Γ 305.—
394 Ἡ Ἀνδρομάχη κατέβη ἀπὸ τοῦ πύργου ἥ διότι εἶδεν ἐρχόμενον
τὸν Ἐκτορα ἥ διότι ἀνελθοῦσα ἔμαθεν ὅτι ὁ Ἐκτωρ εἶχεν ἥδη διέλθει
ἔκειθεν καὶ διὰ τοῦτο ἐσπευσε νὰ καταβῇ, ὅτε συνηγρήθη.—Κίλικες
διάφοροι τῶν ἐν ΝΑ τῆς Μ. Ἀσίας ὅμωνύμων, ἐκτὸς ἐὰν κατὰ τὴν δέ-
νην τῶν λαῶν μεταναστεύσαντες ἀπὸ τῆς Πλάκου ἐγκατέστησαν ἐκεῖ,
ῶς εἰδομεν καὶ περὶ τῶν Λυκίων.—398 ἔχετο· ἐκ τῆς ἡλικίας τοῦ
Ἀστυάνακτος φαίνεται ὅτι ὁ γάμος εἶχε γίνει διαρκοῦντος τοῦ πο-
λέμου καὶ δὴ πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Θήρης, γενομένης κατὰ τὸ δέ-
κατον ἔτος τοῦ πολέμου, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν περὶ Χρυσηίδος.—
402 Ἀστυάναξ ἄναξ καὶ προασπιστῆς τῆς πόλεως, πρὸς τιμὴν
τοῦ πατρός, οὗ τὸ ὄνομα Ἐκτωρ σημαίνει ἔρεισμα, τὸν σκέ-
ποντα καὶ προασπίζοντα τὴν πόλιν, τὸν Ἐκέπολιν (πρβλ. πολιούχος).
“Οτι ἐπεκράτησε τὸ ὄνομα Ἀστυάναξ μαρτυρεῖ τὴν μεγάλην τιμὴν
καὶ τὸν σεβασμόν, ὃν ἐτύγχανεν ὁ πατὴρ παρὰ τῶν πολιτῶν.—428
κατέκηε· ὁ ἄνθρωπος προέβη εἰς τὴν ταψὴν τῶν νεκρῶν, ἀφ' ὅτου
ἐπίστευσεν ὅτι ὁ ἀποθανὼν καὶ μετὰ θάνατον ἐξηκολούθει ζῶν καὶ
συνεχίζων τὸν ἐν τῇ γῇ βίον. Εἶχεν ἀρά ὁ νεκρὸς ἀνάγκην οἰκήμα-
τος (τάφου), ἵνα κατοικῇ ἐν αὐτῷ, καὶ σκευῶν καὶ ὅγανων καὶ
ἄλλων προσφιλῶν πραγμάτων, διὸ ἔκαμνε χρῆσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἵνα
ἀνέτως διάγῃ τὸν μετὰ θάνατον βίον καὶ πληροῖ τὰς ἐκεῖ ἀνάγκας,
καὶ μάλιστα τῶν ὄπλων, τὰ δύοτα συνθάπτονται, ἵνα καὶ ἐκεῖ συνε-
χίσῃ τὰς ἀνδραγαθίας αὐτοῦ καὶ τὰς προσφιλεῖς ἀσχολήσεις, θή-
ραν κλπ. (κτερίσματα, κτέρεα, κτερεῖται). Τὸ θάπτειν ἐν Ἑλλάδι
ἥτο διττόν, τὸ κατορύττειν καὶ τὸ καίειν τοὺς νεκρούς, ἀρχαιότε-
ρον δὲ τὸ κατορύττειν. Κατὰ τοὺς παλαιοτέρους χρόνους οἱ νεκροὶ
ἐθάπτοντο ἐντὸς τῶν οἰκιῶν αὐτῶν, ὑστερον ἐκτὸς μὲν αὐτῶν,

άλλα πλησίον, και τέλος μετά τὸ 1000 π. Χ. ἐθάπτοντο ἑκατέρωθεν ὁδῶν κλπ. ἐκτὸς τῶν τειχῶν τῆς πόλεως (Δίπυλον). — Ἡ καῦσις τῶν νεκρῶν εἰσήχθη κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐποχῆς τοῦ χαλκοῦ περὶ τὰ τέλη τῆς β' χιλιετηρίδος π.Χ. Ὁ Ὄμηρος γινώσκει μόνον τὴν καῦσιν. Ἐν τῇ κυρίως Ἑλλάδι οὐδέποτε ἐπεκράτησεν ἡ καῦσις, ἀλλ' ἡσκεῖτο ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν κατόρυξιν. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις τῆς ταφῆς ἐπεσωρεύετο ἐπὶ τοῦ νεκροῦ σωρὸς γῆς, δὲ τύμβος (tumulus) (χεύειν τύμβον, σῆμα, χυτὴ γαῖα) ἀναμιμνήσκων τοὺς ζῶντας τὸν φίλτατον ἀποιχόμενον. Ἀνεγειρόμενος εἰς μέγα πολλάκις ὑψος περιεβάλλετο κύκλῳ ὑπὸ ταπεινοῦ τείχους, συνέχοντος τὸ χῶμα. Τοιοῦτοι τύμβοι σώζονται πολλοὶ καὶ δὴ δὲ λεγόμενος τοῦ Πατρόκλου ἐν Τροίᾳ Πίν. ΙΘ' 1. Τοιοῦτος ἦτο καὶ δὲ τῶν Μαραθωνομάχων. Καὶ αὐτοὶ οἱ Μυκηναῖοι θολωτοὶ τάφοι ἐκαλύπτοντο ὑπὸ χώματος καὶ ἐλάμβανον τὴν μορφὴν τύμβων. — Οἱ τάφοι εἶναι κτιστοὶ ἐκ λίθων ἢ λαξευτοὶ ἐν βράχῳ, κυκλικοὶ ἢ τετράγωνοι τὸ σχῆμα, θολοειδεῖς ἢ ἀετοειδεῖς τὴν στέγην. Οἱ κτιστοί, κυκλικοὶ καὶ θολοειδεῖς, καλοῦνται θολωτοί, 9 ἐν Μυκήναις προσωρισμένοι διὰ βασιλεῖς ἢ εὐγενεῖς, ὃν δὲ μεγαλοπρεπέστατος δὲν Μυκήναις θησαυρὸς τοῦ Ἀτρέως λεγόμενος Πίν. ΙΘ' 2 (ἡ εἴσοδος), 3 (τὸ ἐσωτερικόν, οἱ δόδακες κατ' ἀναταράστασιν). δὲ κυρίως θολωτὸς τάφος ἐχρησίμευεν ὡς κατοικία τοῦ νεκροῦ (πρβλ. νηὸς) καὶ ὡς Ἱερὸν πρὸς λατρείαν αὐτοῦ, τὸ δὲ μικρὸν παράπλευρον δωμάτιον, τὸ δποῖον φέρουσι θολωτοὶ τάφοι, ἵσως πρὸς ταφὴν αὐτῶν. Οἱ λαξευτοὶ τάφοι, ὑπὲρ τὸν 100 ἐν Μυκήναις, προσωρισμένοι διὰ τὸν λαόν, εἶνοι διττοί, α') θαλαμοειδεῖς ἐν σχήματι δωματίου τετραγώνου μετ' ὀροφῆς ἀετοειδοῦς, β') σπηλαιώδεις κυκλοτερεῖς μετ' ὄροφῆς λελαξευμένης ἀκανονίστως καὶ ἀτελῶς ὡς θόλου. Οἱ τάφοι ἐθεωροῦντο κατὰ ταῦτα ὡς Ἱεροὶ χῶροι, ἐν οἷς οἱ εὐλαβεῖς ἀπόγονοι ἀπένεμον τιμὰς εἰς προαποθανόντα μέλη τῆς οἰκογενείας (λατρεία τῶν νεκρῶν). Ἡ ἐπιτύμβιος στήλη ἐδήλου τὴν Ἱερότητα τοῦ τόπου· δένδρα, ἐνίστε ὅλα ἄλση 419, ἐφυτεύοντο περὶ τὸν τάφον, ἵνα χρησιμεύωσι ταῖς ψυχαῖς ὡς τόπος ἀναψυχῆς. Συχνὰ δὲ ἡσαν καὶ τὰ προσφερόμενα ἐναγίσματα, χοαὶ οἴνου, ἔλαιον καὶ μέλιτος, ὃν κυριώτερον συστατικὸν τὸ μελίκρατον, κράμα μέλιτος καὶ ὕδατος, καὶ τροφὴ πρὸς συντήρησιν τῆς ψυχῆς· ὅθεν σφάζονται ζῷα ἐπὶ τοῦ τάφου, τὸ αἷμα χύνεται εἰς βόθρον, τὸ κρέας κατορύσσεται. Ἡ λατρεία τῶν νεκρῶν προϊλθεν ἐκ τῆς δοξασίας δι τοῦ ἡ ψυχὴ ζῆ καὶ μετὰ θάνατον καὶ δύναται νὰ ὠφελήσῃ τοὺς ζῶντας, μάλιστη Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στα δὲ νὰ βλάψῃ ἐπὶ τῷ φοίνιῃ, ήν ἔκαστος ζῶν αἰσθάνεται πρὸ τοῦ θανάτου, αἱ ψυχαὶ τῶν νεκρῶν ἐνομίζοντο κατ' ἀρχὰς δυσοίωνα πνεύματα· ὅθεν οἱ ζῶντες ὕφειλον νάποτε πωσι τὴν ὁργὴν αὐτῶν, διότι εἶναι οἱ νεκροὶ εὐόργητοι, καὶ νὰ ἔξευμενίζωσι διὰ ποικίλων μέσων. Τῶν ήγεμόνων μάλιστα αἱ ψυχαὶ εἶχον ίδιάζονταν σημασίαν· ως ὁ βασιλεὺς ζῶν ἦτο προμαχῶν τῆς ιδίας πολιτείας, οὗτος ὕφειλε καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ νὰ παρίσταται προστατεῦον τὸν τόπον τῆς ἄλλοτε ποτε δράσεως αὐτοῦ· ἐφορόντες λοιπὸν ἥδη κοινότης νὰ συγχρατῇ τὴν εὔνοιαν τόσον Ισχυροῦ πνεύματος· ὅτεν σύμπας ὁ δῆμος μετεῖχε τῆς ταφῆς τοῦ ήγεμόνος· πάντες προσρέρουσιν ἑναγίσματα καὶ πάντες ἐργάζονται ὑπὲρ τοῦ τύμβου τοῦ ἐγειρομένου ὑπὲρ τὸ πτῶμα· οὕτω προέκυψαν οἱ τεράστιοι βασιλικοὶ τάφοι τῶν Μυκηνῶν.—**420 Νύμφαι:** περὶ νυμφῶν ἐν §. 21· πρὸς τιμὴν τοῦ νεκροῦ ἡ φύτευσις ἀποδίδεται ταῖς νύμφαις· αἱ πτελέαι διὰ τὸ σκοτεινὸν χρῶμα τῶν φύλλων καὶ διὰ τὸ ἀερόπον· πένθιμα δένδρα ἥσαν καὶ αἱ αἴγειροι (μαυρόλευκα), ἵτεαι (πρβλ. τὴν κλαίουσαν), αἱ κυπάρισσοι, ὧν καὶ σήμερον γίνεται ἀποκλειστικὴ χοῆσις ἐν τοῖς νεκροταφείοις. — **κοῦραι Διός,** διότι αἱ νύμφαι εἶναι προσωποποία τῶν ὑδάτων, τῆς ζωτικῆς ίκμάδος τῆς γῆς, αὕτη δὲ προέρχεται ἐκ τῆς βροχῆς τοῦ Διός. — **αἰγίλοχος;** — **428 πατρός:** ὁ πατὴρ τῆς μητρός της εἶχε καταβάλει τὰ λύτρα καὶ εἶχε παραλάβει αὐτὴν εἰς τὸν οἰκόν του. — **βάλ·** **"Αρτεμις"** τί σημαίνει; — **Ιοχέαιρα;** — **432 ἐρινεδς ὄλιγον** ἀπωτέρῳ τῆς φηγοῦ ἀπὸ τῶν πυλῶν ἐπὶ γηλόφου. — **434 ἐπίδρομον** κατὰ τὸν τειχισμὸν τοῦ Ἰλίου ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Ἀπόλλωνος ἡ πλευρὰ αὕτη τῆς πόλεως ἐτειχίσθη κατὰ μεταγενεστέραν παράδοσιν ὑπὸ θνητοῦ, τοῦ Αἰακοῦ, ὃν οἱ θεοὶ προσέλαβον συνεργάτην. Ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν εὑρέθη ὅτι τὸ τμῆμα τῶν τειχῶν ὅπισθεν τῆς φηγοῦ, ΝΔ τοῦ περιβόλου, διს εἶχεν ἐπισκευασθῆ· ὅντως ἄρα ἦτο ἀσθενές. — **436 Άλαντε δύω τίνες οὗτοι;** **"Ιδομενεὺς** Α 145. — **Ἐν τῇ Ἰλιάδι** οὐδὲν τοιοῦτον οὐδαμοῦ μνημονεύεται· ἵσως ἀνάγκη νὰ δεχθὲμεν ἥδη ὅτι τὸ τοιοῦτον πρὸ πολλοῦ εἶχε γίνει ἥδη κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ **"Ἐκτορος"** ἐντεῦθεν μνημονεύει τελευταῖον τὸν Διομήδην, τὸν ἐπιτελέσαντα πλείονα ἥοι λοιποὶ **"Ἀχαιοί.** — **441 τάδε πάντα** ὅσα μέλλω νὰ καταλίπω, σύ, διοίσ, ἥ πατοίς. — **442 ἐλκεσίπεπλος** καὶ τανύπεπλος· ἐτερα κοσμητικὰ ἐπίθετα ἐκ τοῦ μεγάλου πέπλου **βαθύκολπος** καὶ **βαθύζωνος**, διότι ὁ πέπλος ἔζωννυτο οὕτως, ὥστε ἐσκηματίζετο ἡ βαθὺς κόλπος ἄνω τῆς

ζώνης και περὶ αὐτήν· πρὸς τούτοις : ἐύσφυρος, καλλίσφυρος, διότι ἐμπρὸς ὁ πέπλος δὲν ἔτοι τόσον μακρός, ὅσον ὅπισθεν, καὶ διὰ τοῦτο ἐφαίνοντο τὰ σφυρά.—448 9 Τοὺς στίχους τούτους εἶπε καὶ Σκιτίων ὁ νεώτερος πρὸς τὸν διδάσκαλον Πολύβιον βλέπων πυρπολουμένην τὴν Καρχηδόνα, προφητεύων καὶ τὴν ὅμοιαν τύχην τῆς Ῥώμης.—454 χαλκοχίτων περὶ χιτῶνις Γ 126. Ὡς ὁ χιτὼν καλύπτει νῶτα καὶ στῆθος, οὗτο καὶ ὁ ψώραξ ἄμιν δὲ ἀνεκαλύφθη καὶ ἐχυησιμοποιήθη, οἵ ἀνθρώποι ἐξέλαβον αὐτὸν ὡς χιτῶνα χαλκοῦν· ἦ : ὡς πολλὰ ὅπλα, κόρυς, δόρυ, καλοῦνται χαλκᾶ, οὗτο καὶ ὁ χιτὼν, δηλισθεὶς διὰ δύο χαλκῶν γυάλων τοῦ θώρακος, θὰ ὠνομάσθῃ χαλκοῦς καὶ ὁ φορῶν τοιοῦτον χιτῶνα ὠπλισμένον διὰ χαλκοῦ καλεῖται χαλκοχίτων.—456... Ὁ Ἐκτωρ προιητεύει τὴν τύχην τῆς Ἀνδρομάχης Νεοπτόλεμος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως αἰλμαλωτίσας αὐτὴν ἀπήγαγεν εἰς Φαρσαλίαν τὴν πατρίδα τοῦ Ἀχιλλέως.—Ἄργος τὸ Ηελασγικόν, ἡ Θεσσαλία, ὡς γινώσκουσιν ἀκροαταὶ καὶ ἀναγνῶσται.—ὑφαίνοις τὸ ὑφαίνειν ἦτο τιμητικὴ ἐργασία τῶν ἥρωίδων καὶ θεαινῶν, ἀλλὰ τὸ πρὸς ἄλλης ὑβρις.—457 Μεσσῆς πηγὴ παρὰ τὴν Θεράπνην ἐν Λακωνικῇ, Ὑπέρεια πηγὴ ἐν Θεσσαλίᾳ ἐν μέσῃ τῇ πόλει τῶν Φερῶν. Οἱ Φαρσαλίοι ισχυρίζοντο ὅτι ἀμφότεραι αἱ πηγαὶ εὐδίσκουντο παρ' αὐτοῖς καὶ οὕτω φαίνεται ὅτι φαντάζεται ὁ ποιητὴς τὸ πρᾶγμα διὰ τὰ πράγματι κατόπιν ἐπισυμβάντα εἰς τὴν ἥρωίδα. Ἡ Ἀνδρομάχη παρεστάθη ὑπὸ τῶν νεωτέρων ποιητῶν ὑδροφοροῦσα.—464 χυτὴ γαῖα ;—470 κόρυς... ζ. 9.—473 παμφανόωσαν διὰ τὰ μετάλλινα κοσμήματα.—487 ὑπὲρ αἰσαν Α 419.

503-29.503.14 δηθύνω (δήν, δηθά, δηρόν, diu) βραδύνω, κατέδυν ἐνεδύθη ὅλα ἢ καλῶς, σεύνατο ἐξεκίνησε ταχέως, κραιπνὸς ζταχὺς (ποβλ. καρπάλιμος), ὡς δὲ (γίγνεται) ὅτε, σιατὸς 3 ἵππος τῆς φάτνης, ἐν τῇ φάτνῃ μένων διαρκῶς ἀργός, ἀκοστάω τρέφομαι μὲ ἀφθονον κριθήν, κριθ(ι)ῶ (μὲ πιάνει τὸ κριθάρι, ἀκοστή), σφριγῶ, πεδίοιο γεν. ἀφαιρ., κροαίνων (κρούω) συκνὰ κρούων τοὺς πόδας, καλπάζων, ποταμοῖο γεν. διαιρ. (ἀπὸ τὰ νερά...), ἐνρρεήσ 2 καλλίρροους, κυδιάω (κῦδος) γαυριῶ, καμαρώνω (διὰ τὴν καλλονήν), ἔχει ὁ ἵππος, ἀμφὶ... καὶ πρὸς τὰ δύο μέρη ἐπὶ τῶν ὕδων, ἀισσονται κυματίζουσι, ἀγλαΐη θ. ὠραιότης, ρέμφα ταχέως, γοῦνα φέρει μετὰ τὸ πεποιθώς ἀνακολούθως, ἥθεα συνήθεις τόποι, νομὸς (νέμω) βισκή, παμφαίνω (ἰδ. παμφανόωσα) ἀπαστράπτω, ἥλεκτρωρ ἀ. (ἥλεκτρον) ἀπαστράπτων (ἥλιος), καγχαλάω λ...

π. καγκάζω, ἀγάλλομαι, ἔβεβήκειν;—**514** 9 ἔτετμεν; εὗτε; ἄρα ἀκριβῶς, στρέψεσθαι νὰ στρέψῃ, δαρίζω (δαρ(ο)=α ἀθ(ι)). εἰρω, συνείρω (σύζυγος) γλυκυμιλῶ (δαριστής), ἡθεῖε ἀγαπητὲ (προσφώνητις νεωνέρου ἀδελφοῦ πρὸς προσβύτευθον), ἥ μάλα δή, καὶ ἐσσύμενον ἐνδ. μ., ἐναίσιμος δίκαιος, ἐναίσιμον κατὰ τὴν προσῆκουσαν ὥντεν, ἐγκαίρως.—**528** 9 ἔργον μάχης τὴν ἐν τῇ μάχῃ διᾶσιν, μεθίημι, μεθιεῖς εἶσαι ἀδρανῆς, οὐκ ἐθέλεις εἶσαι ἀναποφάσιστος, σοῦ λείπει ἡ θέλησις, τὸ δὲ διὰ τοῦτο δέ, ἀντκμ. εἰς τὸ ἄχνυται, ἄχνυμαι (ἄχος). ἀκάχημαι κ. ἀκήχεμαι. ἀναστενάζω, διε δοσάκις, αἴσχε· ύπερ σοῦ εἰς βάρος σου, ἀρέσκω συμβιβάζω, διουθώνω, τὰ τὰς ἀσημάντους προστριβὰς μεταξὺ ἡμῶν τῶν δύο, στήσασθαι ἡμέας, θεοῖς ζηρ., αειγενέτης (ἀεὶ-γίγνομαι) ἀθάνατος.

528 κρητήρ;—**529** εὐκνήμιδες;

Ο Ομηρος ἐν τῇ Μυκηναίᾳ αἰθούσῃ

(Οἱ δι' ἀδρῶν στοιχείων ἀριθμοὶ δηλοῦσι τὰς προθήκας.)

ἀσπὶς α') δμφαλδεσσα ἔξ ἐλέφαντος 42 1027 8, ἐνδεκα διαφόρων μεγεθῶν **47** 2331, πέντε μικραὶ **65** 2416, δύο ἄνευ ἀριθμοῦ **79**, γραπταὶ ἐν ἐπιτυμβίῳ στήλῃ 3526 μεταξὺ **88**-9 ἐν τῇ δεξιᾷ μακρῷ πλευρῷ τῆς Αἰθούσης, ἐπὶ ἐρυθροῦ λίθου ἐγγλύπτεον **13** 116· β') ἀμφιβρότη **20** 241 ἐπὶ σφενδόνης χρυσοῦ δακτυλίου καὶ ἐν τῷ ἐγχειριδίῳ τῶν Μυκηνῶν τῷ φέροντι ἐμπαιστὴν ἐκ χρυσοῦ θήραν λεόντων.

δόρεν λόγχαι δοράτων **29** 449, **39** 740, τέσσαρες λόγχαι **50**, **72** 3543, **69** 5691, λόγχη μετὰ κρίκου ἔξαριθσεως **18** 215· λόγχαι ἀκοντίων **29** 448, **54** 2480-2, 2535, **56** 2987, 3133 κἄ· θηψαται φέροντες ἀνὰ δύο ἀκόντια **91** 5883 4 ἐκ τουχογραφίας τῶν ἀνακτόρων τῆς Τίρενθος· λόγχαι δοράτων, ἀκοντίων, ξιφῶν, μαχαιρῶν ἐν τῷ βωφ τάφῳ τῶν Μυκηνῶν, ὑπαλοφράκτῳ ἐν τῷ μέσῳ τῆς Αἰθούσης· σαυρωτὴρ ἐν τῇ **Χαλκοθήκῃ** ΑΑΜ **200** 6259 64, **190** 6850, 6874, 7004, 6849, 6848 κλπ.

βέλη λίθινα μετ' ὅγκων ἄνευ ἵδιας βάσεως **74** 5687, **75** 3681, **76** 5644, **32** 536-40· χαλκᾶ μετ' ὅγκων (ἐνίστε καὶ ἄνευ τοιούτων) μετὰ βάσεως ἥ ἄνευ τοιαύτης **56** 3007, **52** 2335, **63** 2930, **54** 2455, **86** 1928-9, **64** 4909, **66** 3213, **82** 2099· ἐν τῇ **Χαλκοθήκῃ** **218** 8638 πολλὰ τῶν βελῶν φέρουσιν ἀντὶ τῆς ἐν-

σφηνουμένης εἰς τὸ στέλεχος βάσεως αὐλόν· ἐν τῇ Β' αἰθούσῃ τῶν Ἐπιτυμβίων ΑΑΜ 823, 825, δύο τοξόται ὀκλάζοντες ἐν τῇ στάσει τῆς τοξεύσεως· ὁ 823 φέρει καὶ φαρέτραν.

Θώραξ: γύαλον θώρακος χαλκοῦ ἐν τῇ **Χαλκοθήη** ΑΑΜ 199 6444.

κόρδυς: ἐν 47 2468-70 ὑπάρχουσι τρεῖς κεφαλαὶ ἐξ ἐλέφαντος ἀγνδῶν φιδούντιων κόρδυν ἐπενδεδυμένην ἔξωθεν δ' ὅριζοντιών σειρῶν χαυλιοδόντων κάρδου ἐπαλλήλων, ἐναλλασσούσης τῆς κυρτῆς ἥ κοιλῆς ἐπιφανείας αὐτῶν παρ' ἐκάστην σειράν, ώς φαίνεται μάλιστα ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 2470 κεφαλῇ, καὶ ἐν 79 2055 ἡ κορυφὴ ἀπολήγει εἰς μέγα κομβίον ἀνεστραμμένον πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ λόφου· ὃ τὴν στεφάνην περὶ τὴν κεφαλὴν φαίνονται μικροὶ ἐστρογγυλευμένοι βόστρυχοι (ώς αἱ ἀφέλειαι), ὅπισθεν δὲ κατέρχεται ἡ μακρὰ κόμη διηγθετημένη κατ' ἕδιον τρόπον. Τοιαύτην κόρδυν γινώσκει καὶ ὁ "Ουρανος". Χαυλιόδοντες ἐν 23 562, 521-5, 78 5626, 79 2097, 86 2002 κἄ· ἀκρόταται κόρυθες (κομβία), ὅπου ἐνηψόζετο ὁ λόφος, ἐν 32 532 - 5. Πρβλ. καὶ τὴν ἀναπαρασταθεῖσαν κόρδυν ὑπὸ 53.

ξιφη- λόγχαι ξιφῶν 26 (ἐνθα ἡ χρυσῆ κώπη 407 καὶ κώπη ἐγχειριδίου 294), 27, 28, 38 (ἐνθα ἡ χρυσῆ κώπη 723), 39, 40 (ἐνθα ἡ ἀκεραία χρυσῆ κώπη 634-5, 690, 763)· **ἀσορτῆρες** (;) χεισοὶ 20 260-2, 25 663· κομβία μεγάλα, εἰς ἀπολήγει ἡ κώπη, ἐλεφάντινα ἡ χρυσᾶ, 22 276-7, 295, 322, 484-7, 40 774-8. Πρβλ. καὶ τὰς λεπίδας 4 ἐγχειριδίων ἐν τῷ ὑαλίνῳ κώδωνι τῆς στήλης κατὰ τὸ βάθος τῆς αἰθούσης. Κῶπαι ἐγχειριδίων 44 3113, 4908.

ζῶμα φαίνεται σαφῶς ἐν τῷ βουκόλῳ τοῦ κυπέλλου τοῦ Βαφειοῦ τοῦ παριστῶντος εἰρηνικὴν βοσκὴν ταύρων, πρβλ. Πίν. IA' 1, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς θηραταῖς τῶν λεόντων τοῦ ἐγχειριδίου τῶν Μυκηνῶν, Πίν. Β' 1, IB' 4· ἐπίσης φαίνεται καὶ ἡ συνέχουσα αὐτὸ μίτρα.

κνημῖτδες ἐπὶ τῶν δοτῶν τῆς κνήμης νεκροῦ 22 267-8, ἄλλαι 269-71, 35 6523, 65 4691, 2580, ἐν τῷ ὑαλοφράκτῳ ΣΤ' Τάφῳ τῶν Μυκηνῶν ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης ἐπὶ τῆς κνήμης τοῦ νεκροῦ.

ἄρμα 89 5878-9 ἐκ τοιχογραφίας τοῦ ἀνακτόρου τῆς Τίρυνθος· ἐκατέρου ἐπιβαίνουσι γυναικες εὐγενεῖς ἀνὰ δύο, ὡν ἡ ἐτέρα ἥνιοιχεῖ, ἀπερόγμεναι εἰς δάσος ἐπὶ θέαν θήρας κάρδων ὑπὸ 83 δύο ἔτερα ἄρματα ἐπὶ γραπτῶν ἀγγείων 2042-3 ἐκ Μενιδίου· χαλινὸς ἵππου **διηγμόντιθηκε** από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κύπελλα χρυσᾶ 14 73, 23 313, 24 351, 26 392 3, 27 412 (ἀμφικύπελλον), 28 427, 29 410·2, 35 627-30, 36 656, 42 957 60. Προβλ. ίδια τὰ κύπελλα τοῦ Βαφειοῦ ἐντὸς ὑαλίνων κωδώνων ἐν τῷ βάθει τῆς αἰθούσης ἐπὶ στηλῶν ἐκατέρωθεν τῆς τῶν 4 ἐγγειοιδίων, 1758-9.

πρόχονς-οἰνοχόη μικρὰ χρυσῆ 14 74, ἐν ΣΤ' τάφῳ Μυκηνῶν μικρὸς κρατήρ, ἀργυρᾶ πρόχονς 30 511, πολλοὶ κρατῆρες καὶ πρόχοι ὑπὸ 42-49, 73 καὶ ἄλλαχοῦ.

εὐχαῖ ἐπὶ σφενδόνης χρυσοῦ δακτυλίου ἐν 43 3179 παρίσταται γυνὴ σταυροῦσα τὰς ρεῖρας ἐπὶ βωμοῦ καὶ ποηνῆς ἐπ' αὐτοῦ, ἔτέρα ἐν τῷ μέσῳ δοχεῖται (ιερὰν δοχῆσιν πρὸς τιμὴν θεοῦ), δεξιὰ ἀνὴρ γονυπετής μετ' ἀπεστραμμένου τοῦ προσώπου ζητεῖ νάποκόψη καρποὺς ἀπὸ τοῦ ιεροῦ δένδρου βωμοῦ· ἐν 43 2853 τρεῖς γυναικες προσέρχονται εἰς τὴν καθημένην θεὰν αἴρουσαι τὴν ἀριστερὰν μετὰ προσφορᾶς, διὰ δὲ τῆς καθειμένης δεξιᾶς κρατοῦσαι ἔτέραν.

ἐπιτύμβιοι στῆλαι τρεῖς ἐκ Μυκηνῶν 1428-30 μεταξὺ Πρ. 61-2, ἑτέρα 3256 μεταξὺ Πρ. 88-9, ἑτεραι δύο 1427 κ. 1431 μεταξὺ Πρ. 82-3.

ξυρὰ 53 2383, 2376, 54 2533-2555, 58 2486, 58 4558, 60 2876.

σκῆπτρον. ἵσως τιμῆμα ξυλίνου σκῆπτρου περιενδεδυμένου διὰ χαλκοῦ 88 1867 κ. 55 2903. Ἐν 14 102·5 ὑπάρχουσι 4 ὑάλινα κομβία μετὰ χαλκῆς περόνης, κατά τινας κεφαλαὶ σκῆπτρων (ἄλλ' αἱ πλεῖσται σχετικῶς μικραί), κατ' ἄλλους κεφαλαὶ περονῶν (ἄλλ' ἡ μία πολὺ μεγάλη ὡς πρὸς τοῦτο).

σπεῖραι βιοστρύχων χρυσαῖ 45 2448·9, 2576, 3857, 44 3009, 43 3183, 92 6221. Ἐν κρανίῳ γυναικείῳ εὑρεθέντι ἐν Μυκήναις ἔξωθεν τοῦ λεγομένου τάφου τῆς Κλυταιμήστρας εὑρέθη σπεῖρα χρυσῆ συνέχουσα βόστρυχον τῆς νεκρᾶς, διακρινομένη ὅπισθεν κατὰ τὴν βάσιν τοῦ κατ' ἵνιον ὀστοῦ 60 2902.

φόρμαιγξ εὑρέθησαν δύο ὄστειναι ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Μενιδίου συντετριμέναι, ὃν μία ἀποκατεστάθη ὑπὸ τεχνίτου "Ελληνος 83.

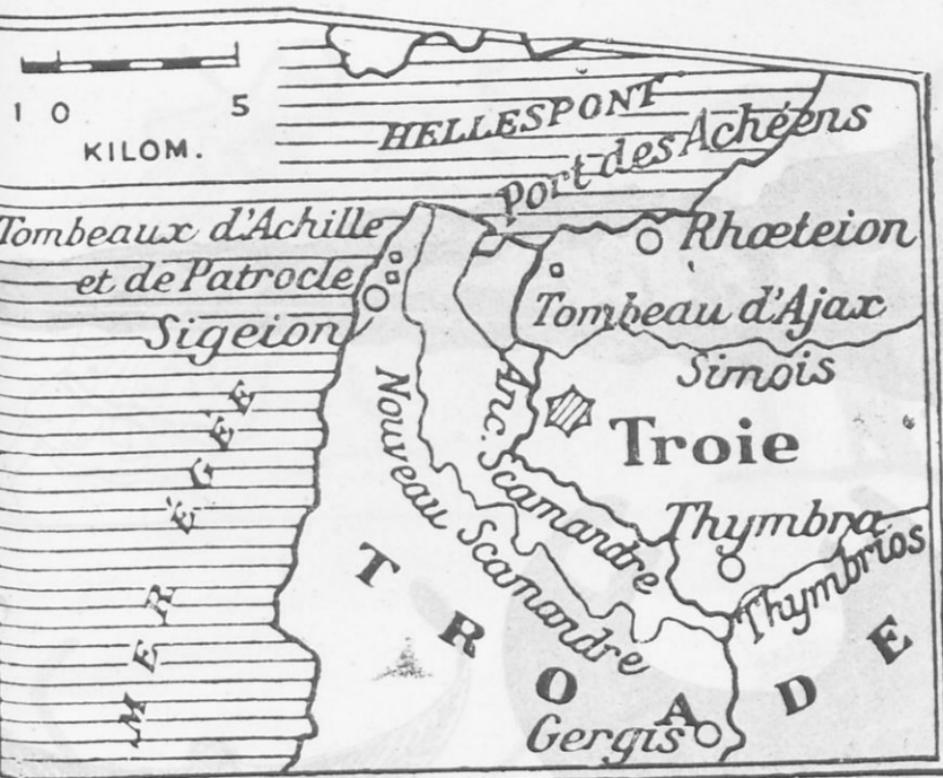
Tὰ ἐκ Τροίας εὑρήματα ἐν 77-8, δωρεὰ τῆς ἀοιδίμου Σοφίας Schliemann.

Στην Β' απόστολη του Εθνικού Κοινωνικού Ταμείου για την ανάπτυξη της οικονομίας στην Ελλάδα στην περίοδο 2004-2007, η Επίδειξη Α. πάροχων Δημόσιων Οργανώσεων διέπεινε την επίδειξη της ανάπτυξης της οικονομίας στην Ελλάδα, μεταξύ άλλων, στην περίοδο 2004-2007, από την παραγωγή της αγοράς και την απασχόληση της πληθυσμού. Η Επίδειξη Α. πάροχων Δημόσιων Οργανώσεων διέπεινε την επίδειξη της ανάπτυξης της οικονομίας στην Ελλάδα, μεταξύ άλλων, στην περίοδο 2004-2007, από την παραγωγή της αγοράς και την απασχόληση της πληθυσμού. Η Επίδειξη Α. πάροχων Δημόσιων Οργανώσεων διέπεινε την επίδειξη της ανάπτυξης της οικονομίας στην Ελλάδα, μεταξύ άλλων, στην περίοδο 2004-2007, από την παραγωγή της αγοράς και την απασχόληση της πληθυσμού.

Η Επίδειξη Α. πάροχων Δημόσιων Οργανώσεων διέπεινε την επίδειξη της ανάπτυξης της οικονομίας στην Ελλάδα, μεταξύ άλλων, στην περίοδο 2004-2007, από την παραγωγή της αγοράς και την απασχόληση της πληθυσμού. Η Επίδειξη Α. πάροχων Δημόσιων Οργανώσεων διέπεινε την επίδειξη της ανάπτυξης της οικονομίας στην Ελλάδα, μεταξύ άλλων, στην περίοδο 2004-2007, από την παραγωγή της αγοράς και την απασχόληση της πληθυσμού.

Η Επίδειξη Α. πάροχων Δημόσιων Οργανώσεων διέπεινε την επίδειξη της ανάπτυξης της οικονομίας στην Ελλάδα, μεταξύ άλλων, στην περίοδο 2004-2007, από την παραγωγή της αγοράς και την απασχόληση της πληθυσμού.

Η Επίδειξη Α. πάροχων Δημόσιων Οργανώσεων διέπεινε την επίδειξη της ανάπτυξης της οικονομίας στην Ελλάδα, μεταξύ άλλων, στην περίοδο 2004-2007, από την παραγωγή της αγοράς και την απασχόληση της πληθυσμού.

1

2

3

1

2

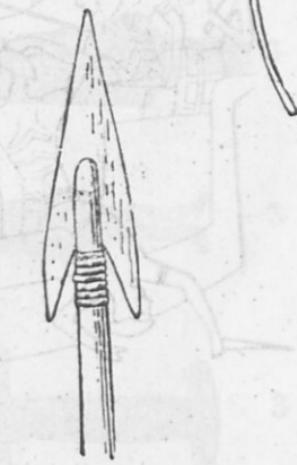
3

5

4

8

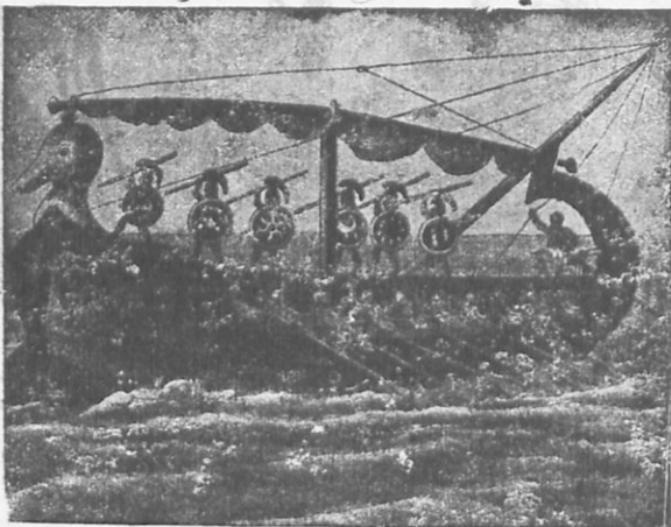

6

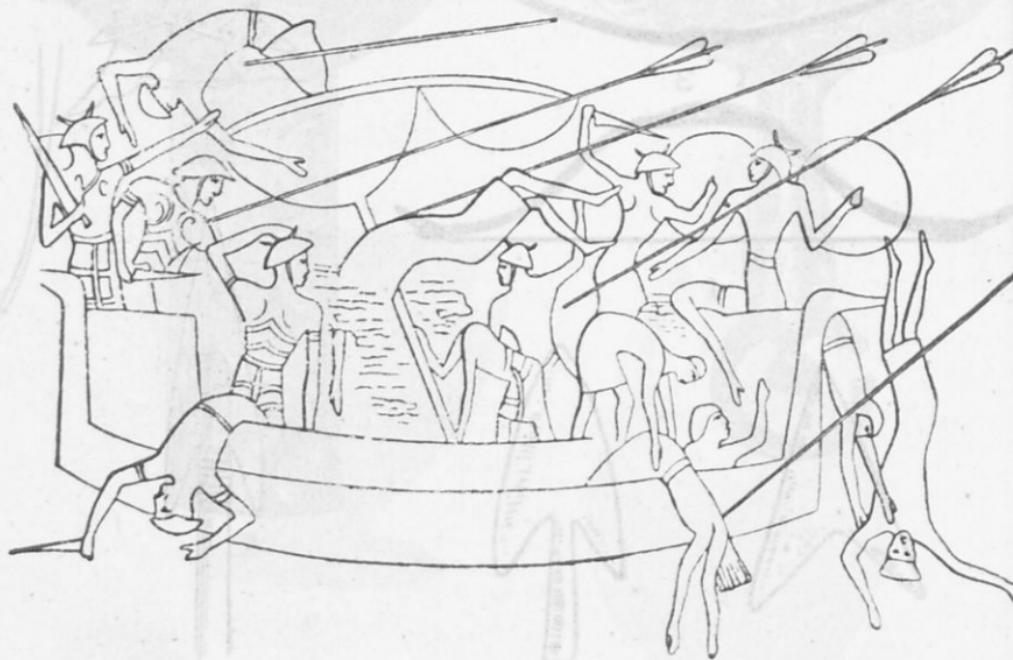

7

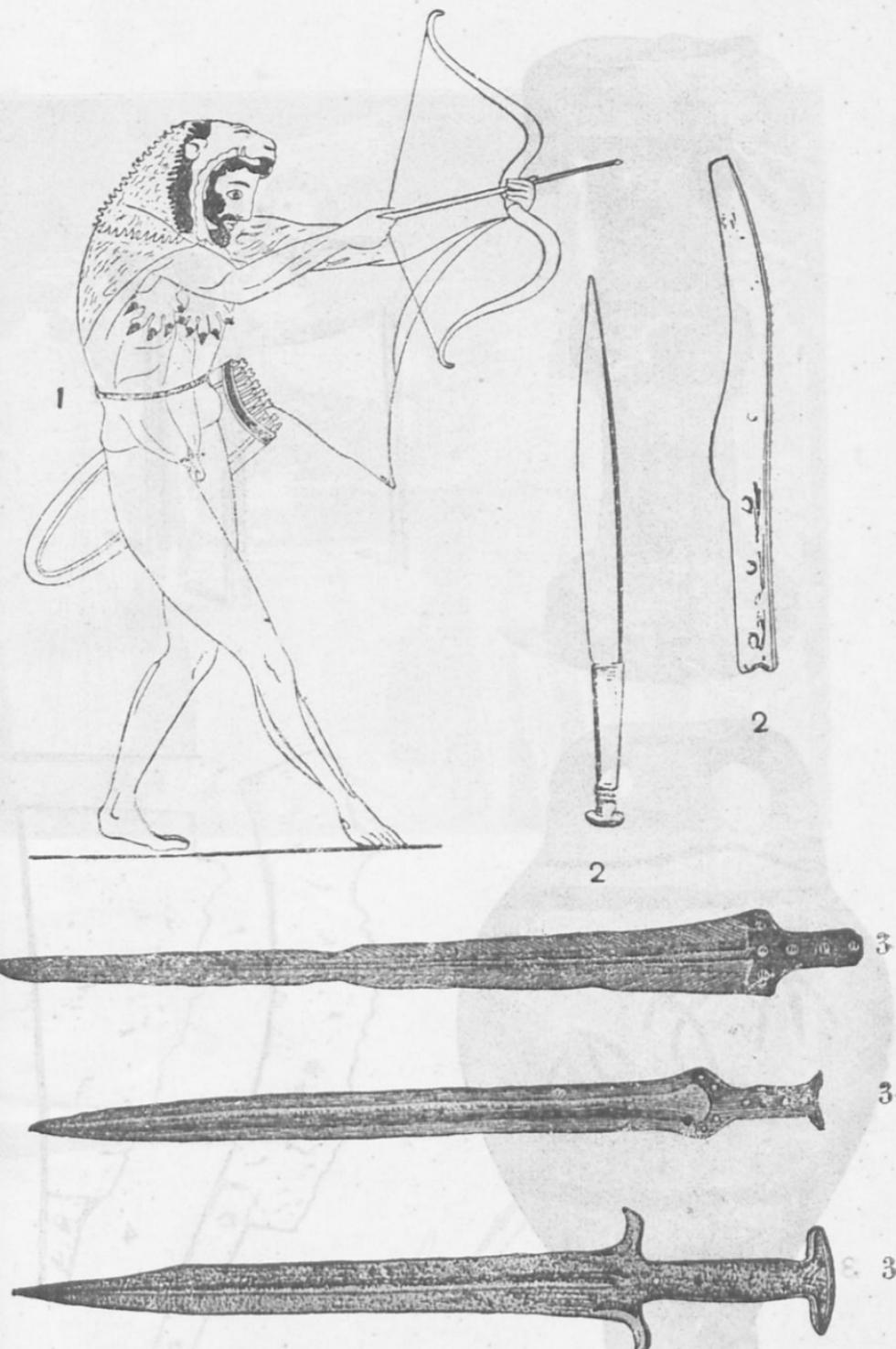
Πίν. Δ'.

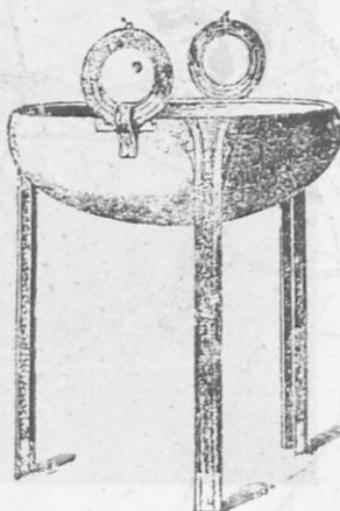

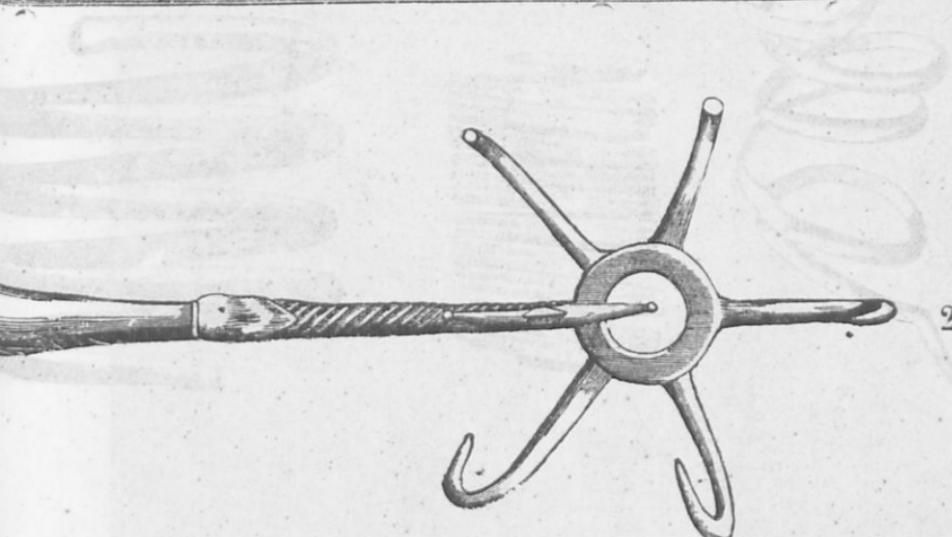
1

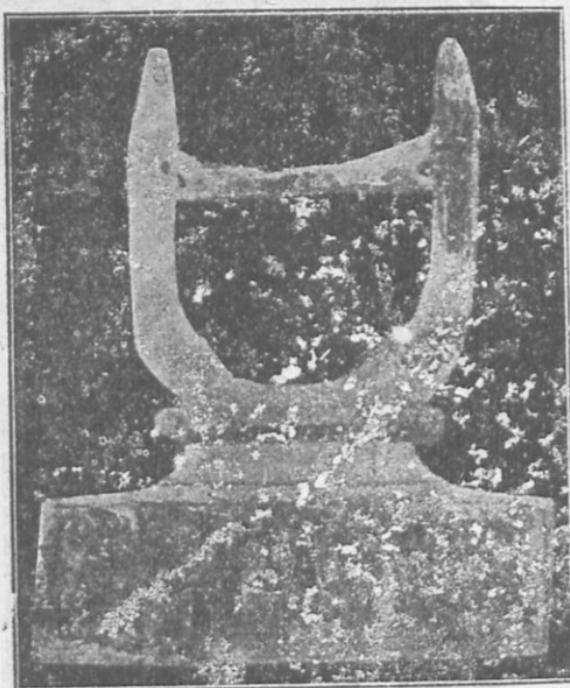
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1

3

3

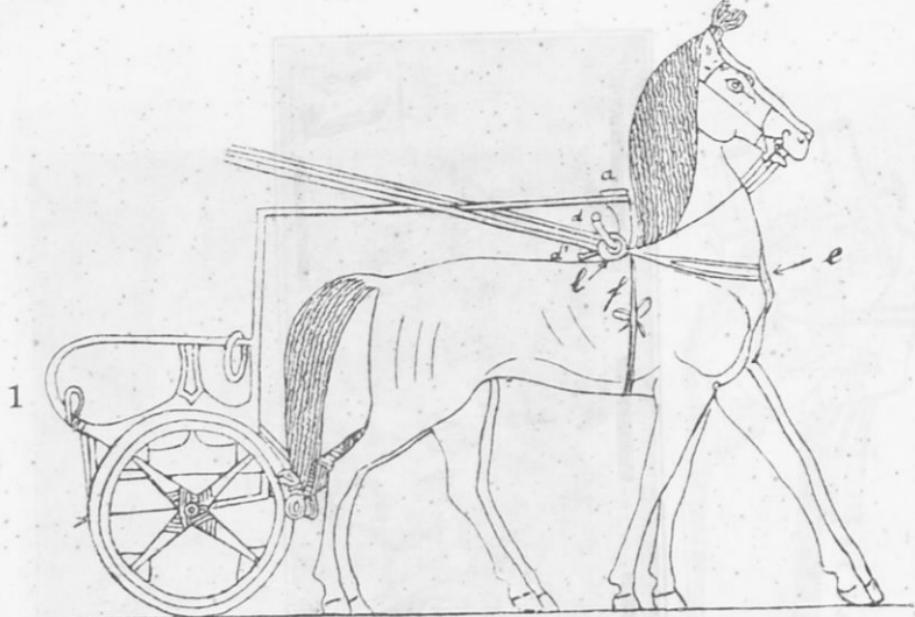
3

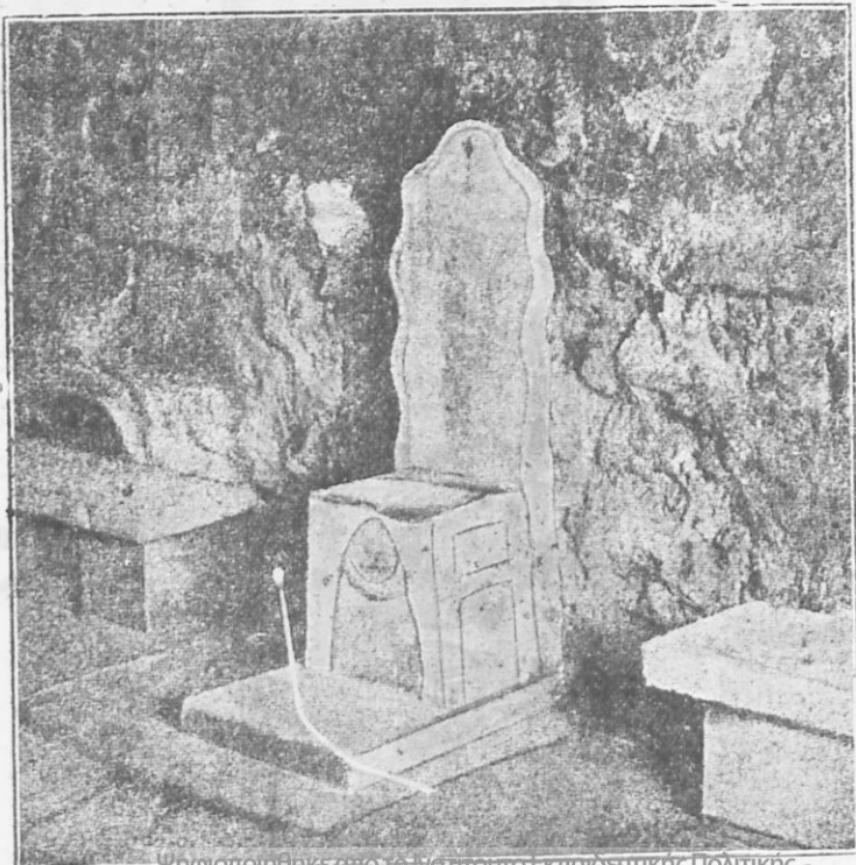
Ψηφιοποήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Α. Ν. Γαρδήν.—Ομήρου 'Ιλ:άς Α-Β-Γ-Δ-Ζ.—Εξδ. Β'

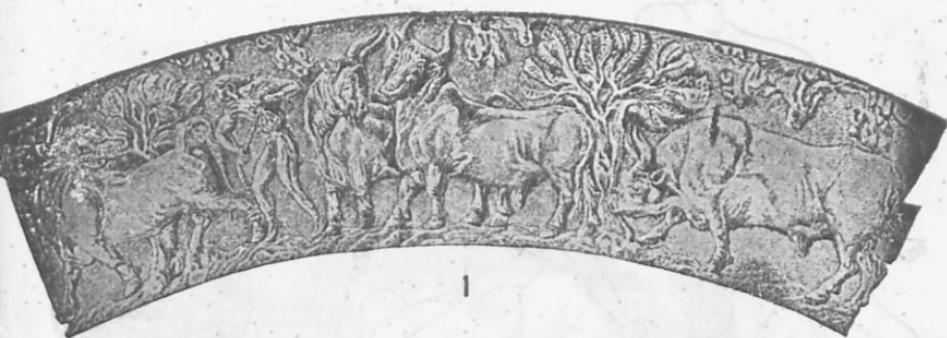
Πίν. Ι'.

2

Ψηφιστοί ημήνε και το ινού πόστο Εκπαίδευτικής Πολιτικής

1

2

3

4

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

5

3

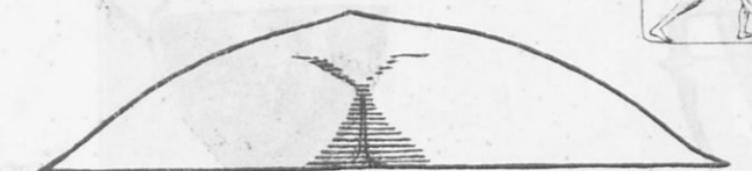
4

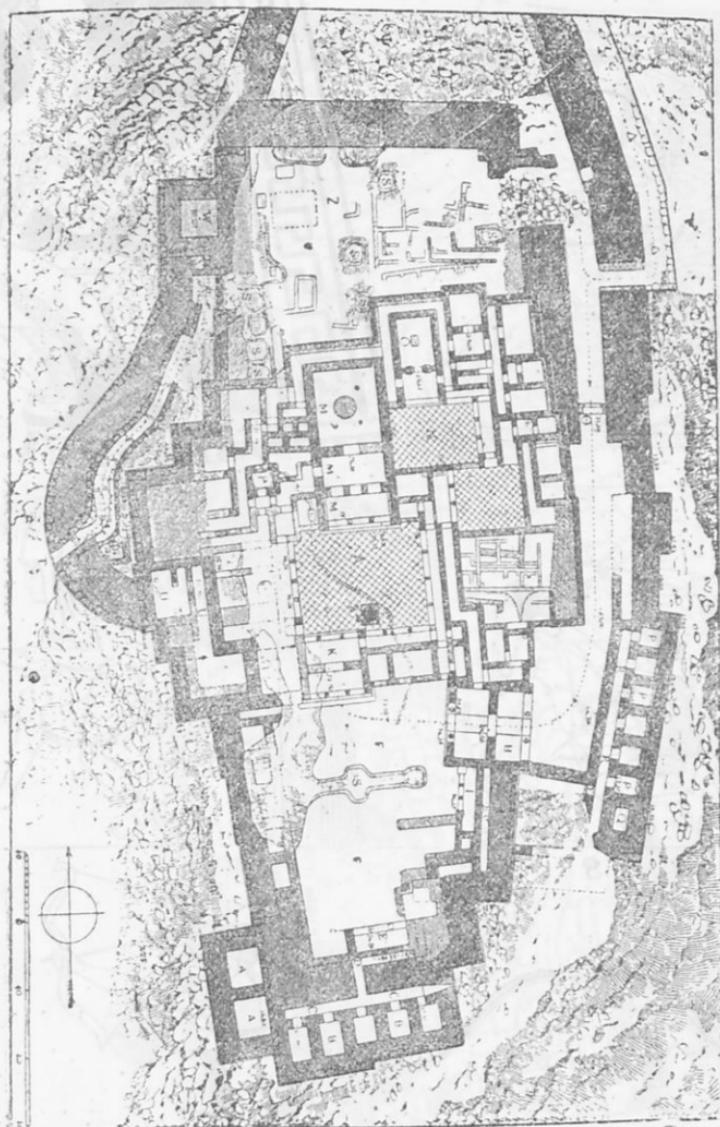
5

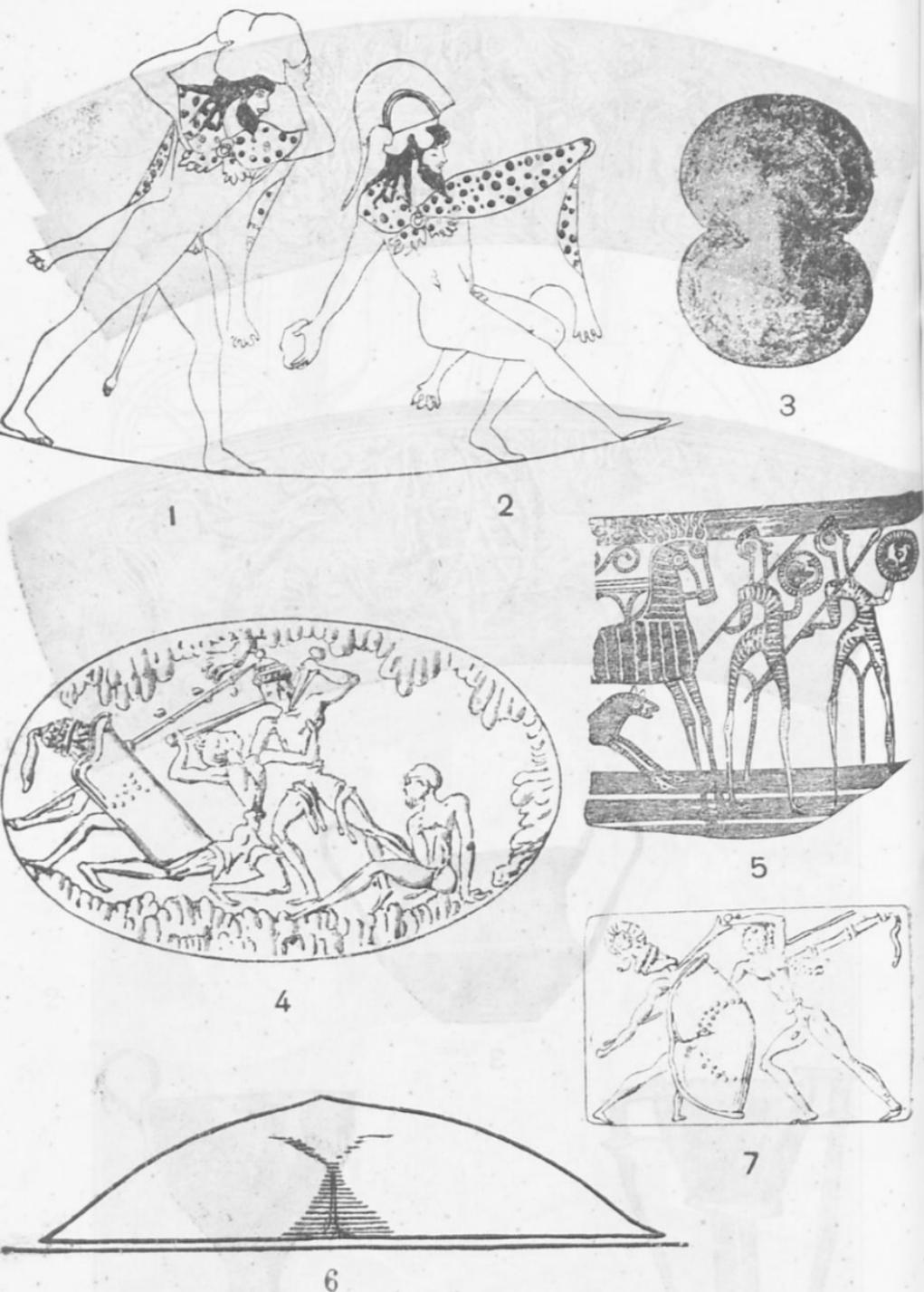

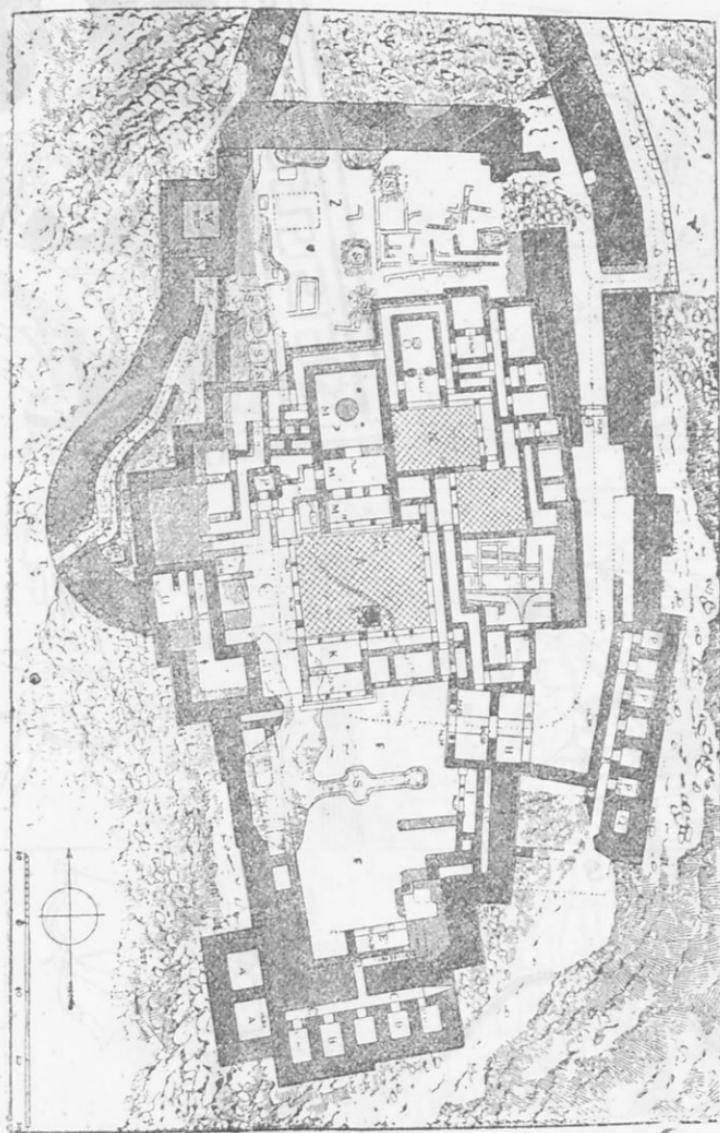
7

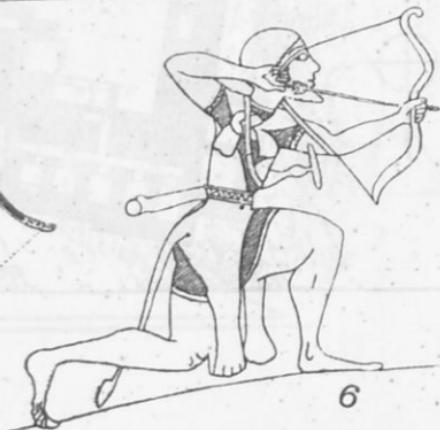
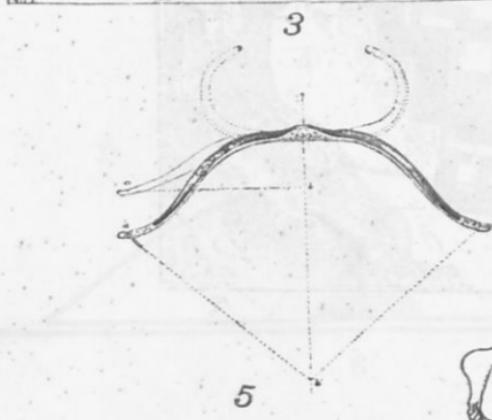
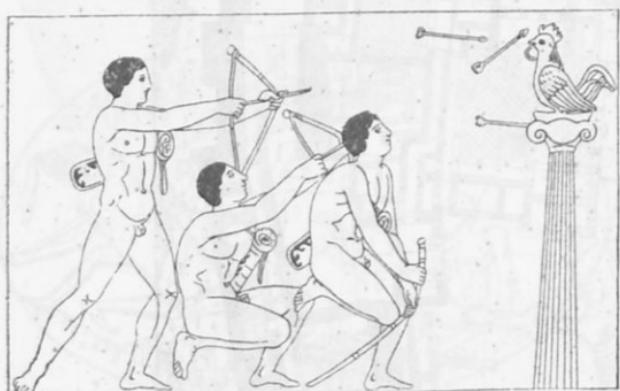

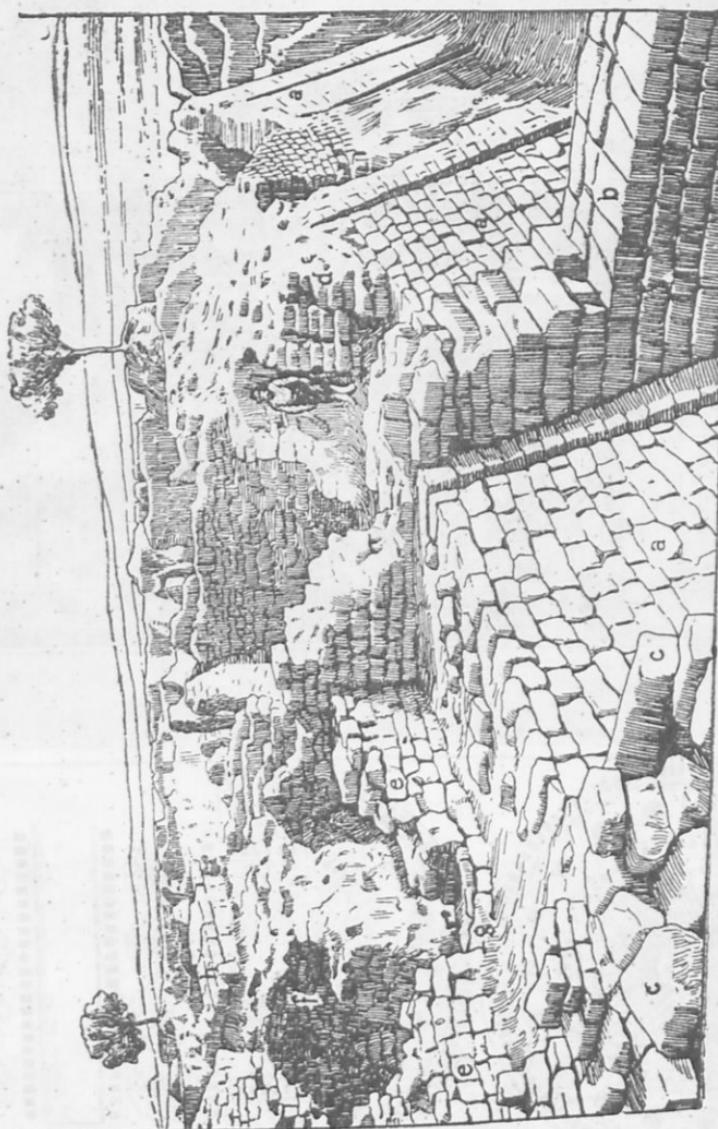
6

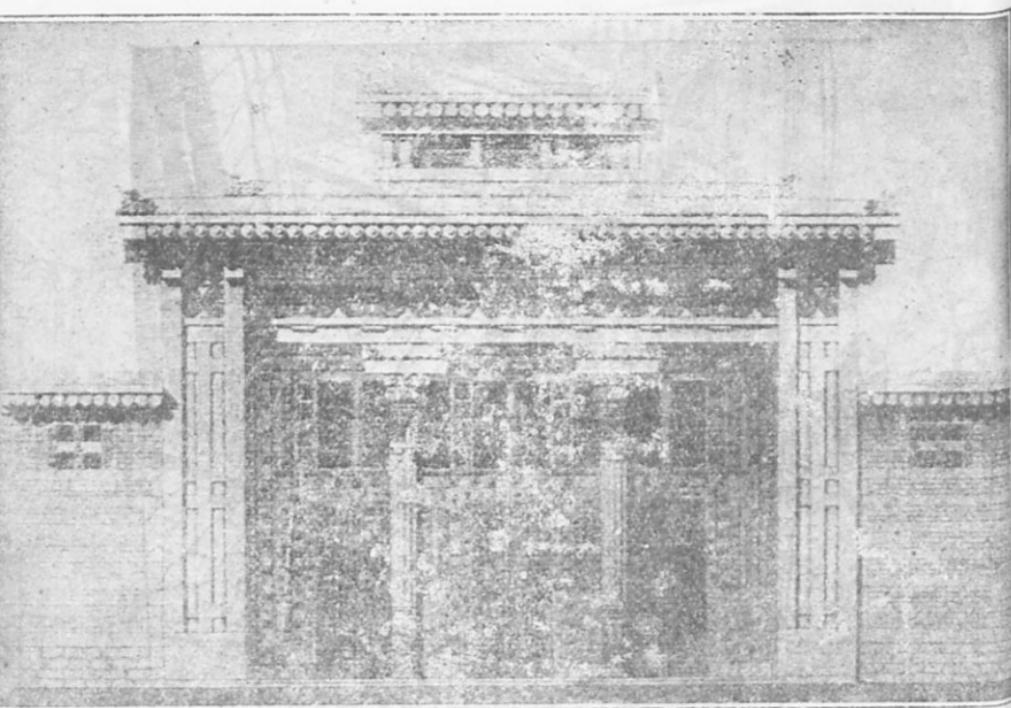

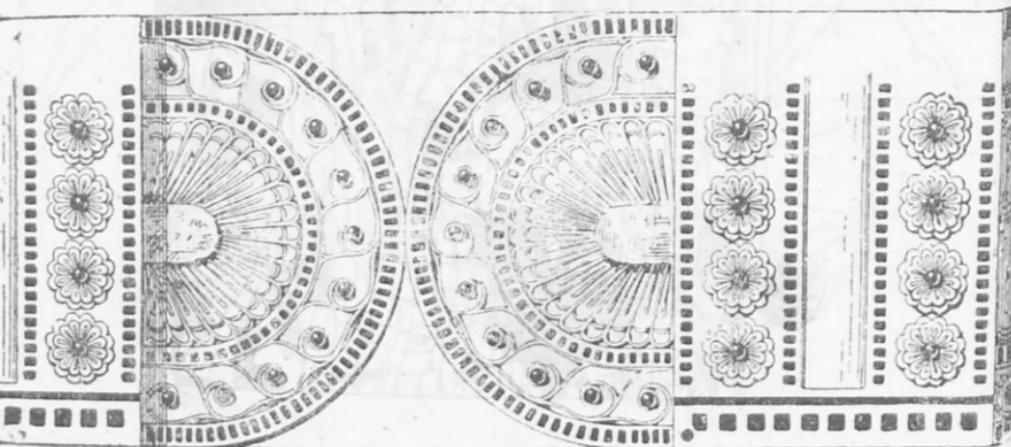

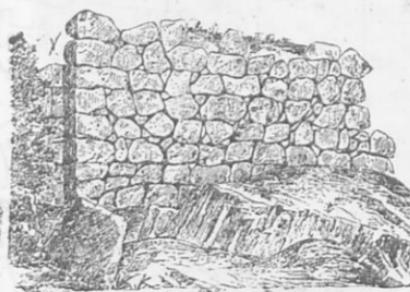
1

2

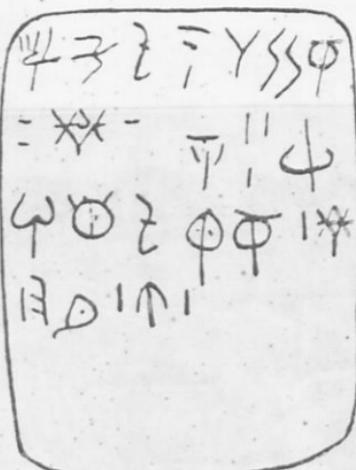
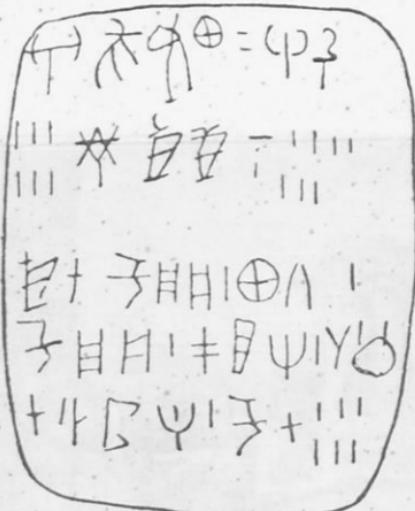

2

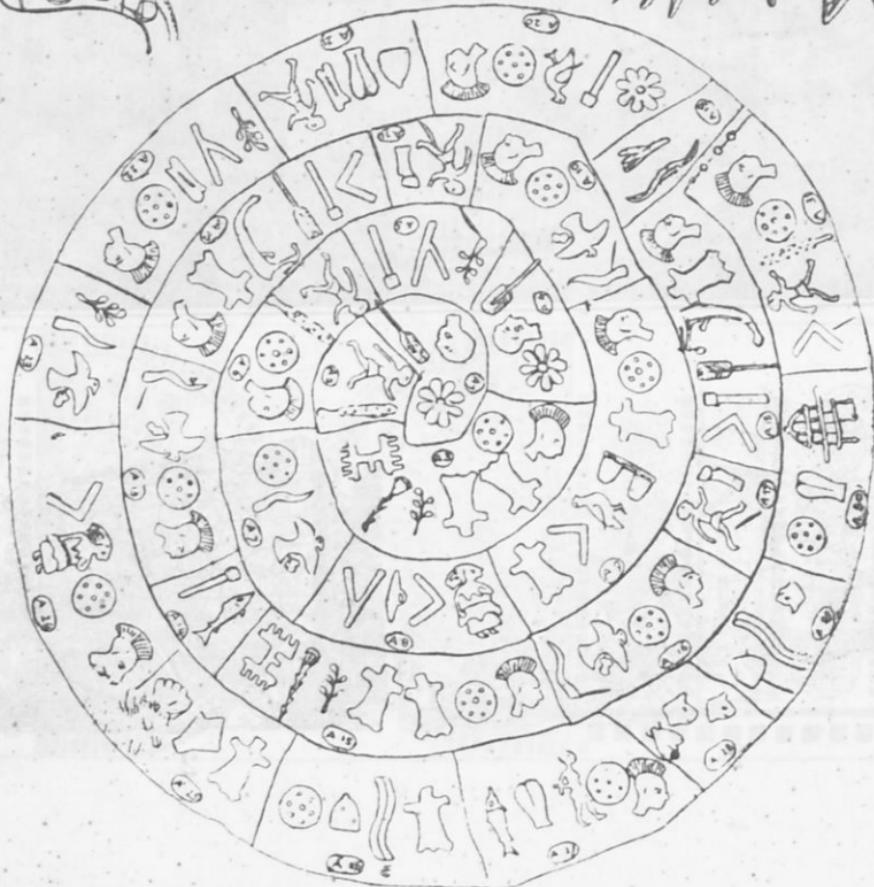

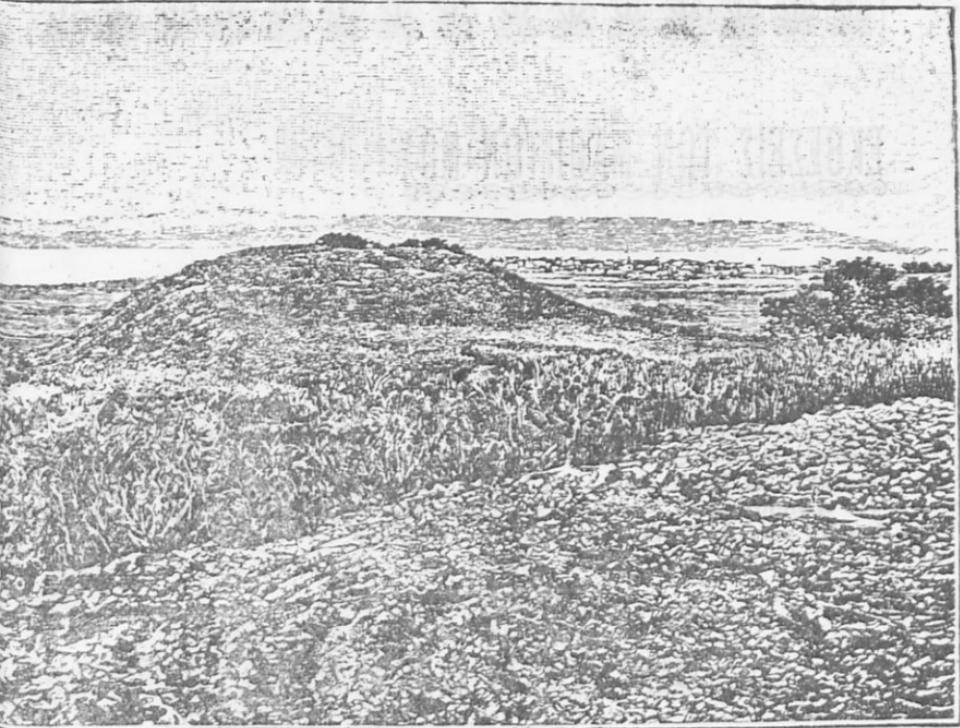
2

Πτv. ΙΗ'.

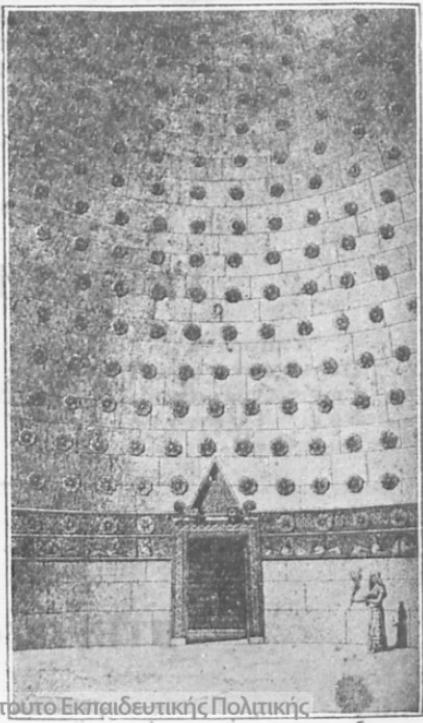
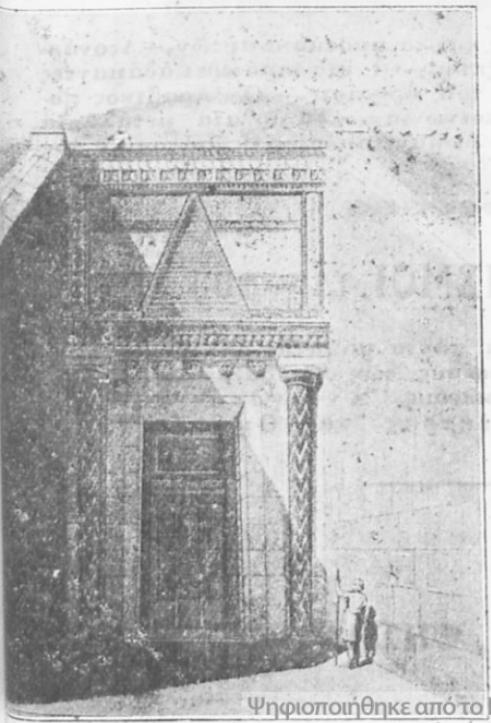

4

1

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΟΥ

ΜΕΓΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ (Μ'—ΜΑ')

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

Ανατολή ή ηλίου.— Δύσις.— Εαριά.— Φθινόπωρον.— Χειμώνα.— Περιγραφαὶ ώραιοτάτων τοπείων.— Τὸ πράσινον.— Ήερὶ τῶν ἀδειοειδῶν πλανητῶν.— Ὁ πλανῆτης οὐρανός.— Ὁ Ἐρυνᾶς.— Ὁ Ἀρης.— Ὁ Ποσειδῶν.— Ὁ Κρόνος.— Ζεὺς δὲ γίγας τῶν κόδυμων.— Ἡ Ἀφροδῖτη.— Υπάρχει ζωὴ ἐπὶ τῶν πλανητῶν ;— Φυδικὴ σύστασις τῶν ἀπλανῶν ἀδέρων.— Ὁ Ηλίος.

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

Αἱ πνευμάτιδες τῆς Αἰγύπτου καὶ τὰ μυδεῖντα αὔτῶν.— Λεονάρδος Δαβίντσι.— Οὐρίλλιαμ Σαιξπρο.— Ὡἱ διασπορώτεροι ἀδάμαντες τοῦ κόδυμου. Τὰ λουτρά παցὰ τοῖς ἀρχαιοῖς.— Ὁ Ἀραβικὸς πολιτισμός.— Ὁ ιατρὸς εἰς τὴν κοινωνίαν.— Τα ἀρχαῖα μεταλλεῖα τοῦ Λαυρείου.— Ὁ Γραῖτε.— Ὁ ὄωμαντισμός.— Ἡ διάτροπος τῆς γῆς κλ.π. κτλ..

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΙ (Λ'—ΛΒ')

Απαραίτητον βοόθυμα διὰ πάντα μαθητὴν τῆς ΣΤ' τάξεως. Περιέχοντα χαρακτηρισμοὺς ώραιον τῶν σπονδαιοτέρων προσώπων τῶν Τραγῳδιῶν τοῦ Σοδοκλέους Ἀντιγόνης, Οἰδίποδος Τυράννου καὶ Ηλέκτρας καὶ Ουγόνην Τιθιάδος Ο.Ω.

Προσεγκώς :

ΠΤΕΡΩΤΟΙ, ΘΗΣΑΥΡΟΙ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Οἱ τελειόφοιτοι τῶν Γυμνα-
σίων οἱ προτιθέμενοι νὰ ὑποστῶ-
σιν εἰσιτηρίους ἐξετάσεις εἰς τὸ
Πανεπιστήμιον ἢ Πολυτεχνεῖον
ἢ ἄλλην Ἀνωτέραν Σχολὴν ἢ
Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν ἀνάγ-
κη ἀπόλυτος νὰ προμηθευθῶσι
πάντα ἀνεξαιρέτως τὰ τεύχη τῶν
Ἐκθέσεων.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Οι μαθηταὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες
νὰ ὅμιλῶσιν ὡς ἥρτορες εἰς τὰς
μεγάλας ἑορτὰς τοῦ Σχολείου
των ἄς προμηθεύωνται πάντα
μὲν τὰ τεύχη τῶν Ἐκθέσεων,
πρὸ πάντων δὲ τὰ Τεύχη Β', Θ',
Γ', ΙΒ', ΙΓ', ΙΔ', ΙΕ-ΙΗ', ΙΘ-Κ',
ΚΓ-ΚΔ', ΚΗ-ΚΘ'.

ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΤΕΥΧΗ ΚΗ'-ΚΘ'

ΧΡΥΣΑ ΛΟΓΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πειθαρχία.

Τὸ χρῆμα.

Ἐπιστήμη καὶ ἡθική.

Σὺν Ἀθηνᾶς καὶ χεῖρα κίνει.

Δεῖ τοὺς ὄρθως πολεμοῦντας ἐμπροσθεν τῶν πραγμάτων εἶναι.

Αἰεὶ καθέστηκε τὸν ἥσσω ὑπὸ τοῦ δυνατωτέρου κατείργεσθαι.

Οἵς ἀθλα ἀρετῆς μέγιστα πρόκειται, τοῖς δὲ καὶ ἀνδρες ἀριστοι πολιτεύουσι κλπ. κλπ.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΟΥ

Αγαπητοί μαθηταί,

Αποφεύγετε τὰ φαῦλα καὶ ἀσεμνα βιβλία, τὰ όποια μαραίνουν τὴν ἐξάνθησιν τοῦ σώματός σας καὶ τοῦ πνεύματός σας. Μελετᾶτε τὰ ὡρχία βιβλία τῶν Ἐκθέσεων, τὰ όποια καὶ πλοῦτον μέγαν γνώσεων σᾶς παρέχουν καὶ ἀρίστους μαθητὰς θὰ σᾶς ἀναδείξουν καὶ ισχυρότατα ὅπλα σᾶς διαθέτουν, διὰ νὰ ἐπιπλεύσετε εἰς τὴν σκληρὰν βιοπάλην. Ζητεῖτε παρὰ τῶν φιλοστόργων γονέων σας, καὶ μάλιστα μετὰ τὰς χειμερινὰς ἢ θερινὰς ἐξετάσεις σας, ὡς ἔπαθλον τῆς χρηστότητός σας καὶ τῆς ἐπιμελείας σας μίαν πλήρη σειρὰν Ἐκθέσεων. Εἶναι τὸ εύθηνότερον, ἀλλὰ καὶ πολυτιμότερον δῶρον, τὸ όποιον ἔχουν νὰ σᾶς δώσουν.

Δ. Ν. ΓΟΥΔΗΣ

190
160s

4090

#12

Ψηφιοποιήθηκε από τον ναυτικό Επαγγελματικής Πολιτικής